

De proemialib⁹ libri prioru

Ad laudē gloriā a honorem omnipotentis christifereq; virginis Marie. gloriosissimiq; Dieronymi. Commentaria in quatuor libros noue logice Aristotelis secundum processum burse laurentiane Coloniensis incipiunt.

pro quibus
vniuersis
ad
in
in

Arimū quidem oportet dicere circa quod et de quo est intentio: quoniam circa demonstrationem et de demonstratiua disciplina. Deinde oportet determinare quid est propositio: et

quid terminus: et quod syllogismus sit perfectus: et quod imperfectus: postea quod in toto esse vel non esse et quid de omnibus et quod de nullo predicari

Iste est liber priorum analyticorum Aristotelis in quo terminatur de syllogismo simpliciter dicto. Et dividitur totaliter in duos partes. In primo determinatur de syllogismo simpliciter dicto: quo ad eius generationem et constitutionem essentialem. In secundo vero de quibusdam proprietatibus eius: que dicitur potestates: et etiam determinatur ibi de aliis species argumentationis que sunt inductione: enthymema et exemplum: et incipit ibi in quatuor figuris. Primus vero liber dividitur in duas partes scilicet proemiale et exequutiua. Pars exequutiua incipit ibi propositio est ordo. In parte proemiali probatur ostendit de quibus est in hoc libro intentio: volens quod duo sunt in genere: de quibus est principaliter intentio: et illa sunt demonstratio et disciplina demonstratiua: et propter ista oportet etiam secundum daria intentione determinare quod sit propositio: in qua sit immediata syllogismi resolutio. Et tunc oportet dicere quod terminus: in que sit secundum resolutio eo quod propositio que est immediatum elementum syllogismi in eos resolutur. Deum oportet considerare quod sit syllogismus per substantiam et definitum: quod resolutio illud non potest: cuiusmodi ratur substantialis compositio. Deum etiam oportet considerare quis syllogismus sit perfectus: quod imperfectus: quod perfectio et imperfectio sunt syllogismi passionis: priorum autem accipiuntur noticia multum conferunt ad cognitionem substantie: siue quod est. Deum oportet etiam scire: quod in toto esse vel non esse: et quod sit dicti de omnibus: et quod de nullo.

Circa exordium huius libri mouetur questio. Vtrum sit scientia distincta de syllogismo simpliciter dicto: tanquam de huius libri ad eum subiecto. Et videtur primo contra primum suppositum: quod non sit scientia

de syllogismo simpliciter dicto. Quia omnis scientia habetur per demonstrationem (ut habet primo posteriorum) si demonstratio est syllogismus: ergo si de syllogismo sit scientia: illa habetur per syllogismum: aut ergo talis syllogismus est cognitus vel incognitus: non primum: quia tunc est notus per alium syllogismum: et ille iterum per alium: et sic in infinitum. Nec potest dici secundum: quia tunc non est principium veniendi in cognitionem syllogismi. Secundo sic. Syllogismus simpliciter dictus caret bonitate et opatione: non est de eo scientia: consequentia tenet: quod ars et virtus sunt circa difficile et bonum. Nisi patet: quod bonitas syllogismi consistit in hoc: quod potest facere scientem vel sciam: hoc autem non facit syllogismus simpliciter dictus: eo quod solus dialecticus syllogismus facit fidem: et demonstrationem vel sciam. Tertio. Syllogismus simpliciter dictus est subiectum totius logice: ergo non est adequatum subiectum attributis huius scientie. Nisi est manifestum: quod argumentatio est subiectum ceteris et syllogismus principaliter: ut in principio veteris logice deum fuit. Quarto. Quibus est in genere quod non sit in aliqua specie: si ergo syllogismus simpliciter dictus habet materiam generalem: habebit etiam speciales: ergo non debet dici in contrarium ad materiam specialem. Quinto. Nullum complexum potest esse subiectum alius scientie: syllogismus simpliciter dictus est quiddam complexum: ergo non est subiectum. Maior est manifesta: quia de subiecto debet presupponi quid est: et quia est: si additas est solus in complexorum. Sexto. De subiecto debet presupponi quod est: et quia est: si probatur inquit hic quod est syllogismus simpliciter dictus: igitur non est subiectum. Maior est probi primo posteriorum. Pro veritate quatuor est probatur. Et ponitur iste discursus.

Maior. Syllogismus simpliciter dictus est dupliciter considerabilis: cadens secundum hoc: sub consideratione totius logice vel partes eius. Minor. Funde primo modo acceptum hic liber notificat: eiusque passiones distinctas: remotas et proximas partes: ac ut doctrina sit perfecta: de articulat principia formalia duplicia: et eius hoc regularia. Conclusio. Igitur est scientia distincta de syllogismo simpliciter dicto: tanquam de adequato huius scientie subiecto.

Maior et minor simul ostendunt: quod simpliciter vno modo idem est (ut dicitur Alter) quod simpliciter formale siue in contractum: ita ut syllogismus simpliciter dictus: vocatur syllogismus ad materiam specialem scilicet necessariam: probabile vel apparere: probabilem non contractus: si secundum suam formam consideratus: que tamen est in materia generali: scilicet in tribus terminis: et duabus propositionibus: et sic considerat in libro priorum: et notificant eius passiones: principia materialia: formalia: et regularia: ut patebit in processu huius libri. Alio modo simpliciter valet tamen sicut vltiter: si sensu syllogismus simpliciter dictus: id est in vltimo siue in ceteris acceptis: et hoc modo considerat dupliciter: vno modo vniuersaliter quantum ad omnia sua principia: et omnes partes tam integras que subiectiuas: tanquam potentiales que actuales: tanquam remotas que proximas: et sic est subiectum totius logice. Alio modo syllogismus simpliciter dictus dicitur vltiter acceptus: tantum quo ad partes suas subiectiuas: qui sunt syllogismus: inductio: enthymema et exemplum: et sic est subiectum totius noue logice.

ce. Contractus vero syllabus ad materiam non vultur considerari
tuae ibi eorum in diversis libris noue logice sunt diuersi
modi tractatus ut in sequentibus libris patebit. Con
clusio sequitur ex premissis. Et per hoc sic quod ad sciam requi
runt tria scilicet bonitas dignitas et passio. si bonitas est require
in proposito quod passio est esse illatum ad omnia ex premissis. Ibi
iectum ut iam patuit est syllabus simpliciter dictus. cui talis passio
ostenditur in eo per reuocacionem syllabi. vnde per hoc sic formari temo
stratio. Dis ordo in quo quibusdam positus non necesse est aliud
accidere per ea que posita sunt eo quod hoc sunt est illatiua con
clusio. si syllabus simpliciter dictus est huiusmodi. ergo est illatiua
conclusionis ex premissis

Ad obiecta in oppositum.

Ad primum est dicitur quod scia de syllo simpliciter dicto. primo est
acq[ui]sita per syllogismum et si acq[ui]rat per viam doctrine. tunc potest acq[ui]ri
per syllogismum completum et artificialiter factum. quod non est perfecte proprie
ab addiscere. sed est notum a doctore siue docente. cui n[on] cario
h[ab]et addiscere credere. Si vero acq[ui]rat per viam inuentionis. tunc
acq[ui]rit per syllogismum naturalem. et non artificialem. propter quod dicitur Albi
tus. quod ois homo in persuadendo in ipsa sua ratione quodam seminario
h[ab]et ad syllogisandum et persuadendum. tunc propter experientiam. et
per cordis animi perceptores. quod scilicet apud animam. Et ex illo syllo
qui quod sit per naturam inuentionis. primo inuenta est ois ars syllogisandi
et alie artes. et id non est processus in infinitum. propter quod dicitur
Tullius post. Plone quod a natura insunt nobis quodam seminario. quod
si in nobis adoleverit. vtiq[ue] ad bonum finem producet. illa autem
sunt scia sciaz. quod ad intellectum et virtutem. quod ad affectum. Ad
secundum est dicitur quod syllabus simpliciter dictus non potest vocitate et ope
ratione syllabi. quod op[er]a et vocitas illi est necessaria illa. et tunc est
necario inferre conclusionem. Ad probandum vero dicitur est. per
receptionem. quod illa non est vocitas syllabi simpliciter dicti. sed tractati
ad materiam. probabile est necario. et sic etiam syllabus simpliciter
dictus applicat materiam necarie vel probabili. causat sciaz
et fidei. Ad dicitur est. Quod aliquid per du[m] facere aliquid. aut
sicut causa sufficiens sui esse. aut sicut causa sui esse. h[ec] ergo
syllabus simpliciter dictus non faciat fidem vel opinionem vel sciam. si
cuius causa sufficiens sui esse facit tunc est sicut causa. eo enim
ipso quod complet syllogismos speciales quo ad formam syllogisticam. est
co causa fidei vel opinionis in syllo dialectico. et co causa
scie in syllo tem[er]atio. Ad tertium dicitur est in reclaratione
maioris et minoris. propter quod. Ad quartum est dicitur quod syllabus
simpliciter dictus non est generatus ad speciem syllabi. sed syllabus in v[er]bo. et in eodem
acceptus h[ab]et rationem generis. et ille diuiditur in syllogismum in contractum
et tractatum. In contractum est syllogismus simpliciter dictus. quod ut sic so
l[u] respicit materiam generalem. tres terminos et duas propositiones. iste
tunc bene dicitur ad materiam necariam. probabile vel appareret per
babilem. sed non sit de ratione. Ad quintum est dicitur quod syllabus
simpliciter dictus accipit dupliciter. primo per intentionem naturalem. et
sic est quod completum nec potest esse bonitas. Alio accipit se de int[er]
tionaliter et sic est quod incompletum in re. eo quod illa determi
natio simpliciter dictus. ponit loco d[omi]ne distinguunt syllogismum in
proposito considerati ab oib[us] alijs partibus logice. Ad se
xtum est dicitur quod de subiecto presupponi debet quod est. et quod est
in actuali tem[er]atio quod reuocacione dicens quod subiecti. et p[ro]
pter quod passiois est medium tem[er]atiois. sed in principio scie
et an actuali tem[er]ationem bene potest quod est subiecti inuestiga
ri. quemadmodum probus facit in pluribus libris suis. et
fere in omnibus

Circa exordium huius libri et ea

que dicta sunt mouent quedam dubia. Primum est. An
congruo ordine logica noua sequit veterem. Solutio
Sic quod ordo partium logice sumendus est penes ordinem ope
rationum intellectus. que sunt tres. scilicet simplici app[re]he
sio. compositio et diuisio. et discursus syllogisticus. sicut g[ra]dus
prima precedit secundam. et secunda tertiam. ita logica que tra
ctatur in libro predicabilium et predicamentorum precedit
eam que tractatur in libro peribermenas. et illa tota
logica nouam. quemadmodum particulari patuit circa
principium libri peribermenas

Secundum dubium est

Quomodo differret determinat re probus argumen
tationis in veteri logica et in noua. Solutio. Argum[en]
tationis pres sunt duplices. quodam sunt ibiectiue. et quod
dam integrales. Subiectiue sunt spes ei[us] que sunt in syl
tuor[um] syllogismorum. enthymema et exemplum. et quibus
prob[us] determinat in noua logica. Partes vero integrales
sunt non verbum enunciatio termini. et propositio. Et re illis deter
minat in veteri logica. et noua. sed differret. quod in veteri
logica determinatur re eis ut sunt pres potentiales que
possunt substare forme syllogismorum. et non trahit nomen
ab eo quod actu substans. propter quod vocatur nomen verbum
et enunciatio. In noua vero logica considerantur ut sunt
partes actuales. quod rationem ab h[ab]et trahit pres ponitur in syl
logismo. non ei dicitur termini nisi quod terminat resolutiones. pro
mis. nec propositio nisi quod pro syllo per alio ad inferendum ad d[omi]nem

Tertium dubium est

Quare iste lib[er] prior precedit lib[er] posterior. Solutio. Quod
prius considerat aliquid secundum se. simpliciter et absolute. siue in
contractu. quod ut iam tractatum est et determinatum ad certam man[er]am
sed in isto libro determinat re syllo simpliciter dicto. non con
tracto ad aliquam materiam necariam. In libro vero posteri
ori re syllo tracto ad materiam necariam. g[ra]dus iste liber precedit li
brum posteriorum. et nedum est. sed etiam alios. scilicet topicorum et elen
chorum. Nec sunt plures logice noue pres. Aut ratio. quod sic
est in actibus nature. ita etiam per aliquem modum est in actibus
rationis. eo quod actus rationis. per aliquem modum sit siles actibus nature
in quibus ars imita natura in quibus per. In actibus aut nature re
perit triplex diuersitas. In quibusdam est natura agit re ne
cessitate. ita quod non potest deficere in quibusdam operat
re frequentius. licet possit deficere quandoque a proprio
actu. ita quod est duplex actus. unus qui fit ut in pluribus
sicut ex semine generatur animal perfectum. Et alius
quum natura deficit ab eo quod est sibi conueniens.
sicut quum ex semine generatur monstrum. propter eorum
ruptionem alicuius principij. Sic per similitudinem
in actibus rationis est aliquis processus necessitatis
inducens in quo non est possibile esse defectum ratio
nis. et per hunc acquiritur certitudo scientie. Alius est
processus rationis in quo ut in pluribus verum con
cluditur non tamen semper neque ex necessitate. Tertius
vero est in quo ratio deficit propter defectum alicuius
principij. quod in ratio cinando esset obseruandum.
primo processui referunt pars logice que dicitur indi
catoria. eo quod iudicium in Tullio est certitudie scie. Se
cundo vero processui referunt alia pars logice quod dicitur inuentionis. quod
continet sub se lib[er] topicorum et elenchorum

Quartum dubium est Anto

ta logica noua sit p[ro]ficiens in iudicatiois siue resolutoris

De proemialib⁹ libri priorū

et inuentiua siue topica diuisa. Et videt pmo qd no
qz ois scia e iudicatiua siue resolutoria. igit no dz diui
di in iudicatiua et inuentiua. Nis pbat qz si eet aliq iu
dicatiua tm illa eet logica tradita in por et posteriorū
libris. b h nō. Nioz pbat qz scia libri topicor e reso
lutoria siue iudicatiua et silr libri elēchoz patz qz in o
ctauo topicor docet resoluerē iudiciū sylli dialectici. et
maxie in illa pre. Quare palā. et vbi sic dē ad b q sol
uatur ozo flā p sīderādū est vtz p dūdie vltū scōo vtrū
illud qd pcludit sit vtz vel flm. tertio ex qlib⁹ pcluditur
scz vtz ex veris vel ex fals. ex pbabilib⁹ vel iprobabilib⁹
Judiciū vō sylli sophistici docet in scōo elēchoz. Se
cūdo sic. Scia libri por est inuentiua. et silr libri posteri
orū. igit no tm scia topica. Nis pbat qz in pmo porūz
docet inuētio mediū sylli simplr dicti. et in scōo postero
rum mediū syllicōmōstratiui. qz ibi dicit qz mediūz eius
est definitio primū et vltimū terminū. Solutio Sic
qz iudiciū certū hū nō p̄r. nisi resoluēdo effectū in p̄nci
pia p̄ma. et iō b ps logice vocat iudicatiua. analytica si
ue resolutoria. Certitudo autē iudiciū qz resolutorēz ha
tetur est duplex. qz qdā est ex forma syllicū tūc est qn syl
logisim⁹ docet resolui in p̄ncipia formalia siue p̄nci. et id
est qn docet gnālī p̄ncipia gnālia. qz p̄clusio seq̄tur
ex p̄missis. ita qz nō est aliō qz nō est aliō qz nō est aliō
illatōis p̄ntis ex ante. et ad istā resoluēdem ordinat li
ber por. Alia vō est certitudo iudiciū ex p̄re materia. qz
scz sumātur p̄pōnes vere et nōcārie. et p̄ illā sciam docet
resolutio sylli in p̄ncipia materialia et p̄ntis. i. in p̄pōnes
veras et nōcārias. qz in se ex materiali bitudie suoz ter
minoz ex q̄bus p̄pōnitur sunt nōcārie. etiā si nūqz po
nerētur in syllo. et de tali resoluēde ē liber posteriorū.
Inuentiua ps vocat qz docet inuēire media ad aliquam
cōclusionē syllogisandā et pbandā. ista autē inuētio nōz
sq̄ habetur cū certitudine. qz ad ea qz inuēta sunt iudiciū
req̄ritur ad hoc qz certitudo hēatur. et sic ista inuētio ve
ritatis alicui p̄pōnis nō p̄t hū p̄ p̄p̄riar intrinseca siue
essentialia. sed p̄ a cōntia et siḡ exteriora. p̄ p̄iecturas et
p̄r cōdes bitudines intētionū cōiūz. q̄lis intētio gnīs et
sp̄i et silis. Sic ut igit in reb⁹ naturalib⁹ qz vt in plurib⁹
agūt. grad⁹ quidā attēduntur. qz q̄ro vtrū nature ē for
tio. rāto rari⁹ deficit a suo effectū. ita etiā in p̄cessu rōis
qui nō est cū oimoda certitudine. grad⁹ aliq̄ inuēiuntur
fm qz magis vel min⁹ ad p̄cām certitudinem accedit.
Cū p̄ hūoi. p̄cessum q̄nqz lz nō fiat scia. fit tū fides vel
opinio vel pbabilitas. p̄p̄ pbabilitatē p̄p̄num. et qz
bus p̄ceditur. qz rō totalr declinat in nā p̄tē dēcōis. licz
cū formidie alteri. et ad b ordinatur topica siue dialē
ctica. Nūqz vō nō fit p̄plete fides vel opinio. sed suspi
tio qdā. qz nō totaliter declinat in vnam partem
cōtradictōis. licz magis declinat in hāc qz in illā. et ad
hoc ordiatur rhetorica. Nūqz vō sola existimatio decli
nat in aliquā p̄rem dēcōis. p̄p̄ aliquā rep̄tationem
alie⁹ delectabil⁹ vel abominabil⁹. et ad b ordiatur poetria
qz poete ē inducere aliqd virtuosum. p̄p̄ aliquā p̄ce
dentē rep̄tationem. put diffuse satis in cōmētarijs. Pe
tri hispani dēcō fuit. Ad obiecta in oppositum
Ad p̄mum est dōm. qz argumentum pbat vtz. scz qz in
vno qz p̄dōm libroz tradit aliqd de iudicio sed
aliter et aliter. Quia inuētio et iudiciū oppositū mō se
habēt circa sylm demōstratū et dialēctici. qz sylli demōn
stratiui est vnicū mediū lz sp̄m scz definitio. dicitur cau

sum. et ideo parū habet de inuētio. illud tamē quod
habet determinatur in scōo posteriorū vt assumptū fuit.
Sylli autē demōstratiui multe sunt cōditiones. scilz qz
sit ex veris p̄mis immediatis. et ideo difficile est iudica
re. vtz syllicōmōstratiui. vel nō. et iō mul
tum habz de iudicio. Silī mō ē de syllo simplr dicto. ad
ipm em habēdum. sufficit inuēire qd cūqz mediū vni
ens extrema. et iō parū habet de inuētio mediū. sed quia
ad ipm exigūtur multe p̄ditōes. scz qz sit ex trib⁹ termi
nis ex duab⁹ p̄pōnibus. et qz p̄misse debito mō ordinan
tur p̄nes q̄litatē et q̄ritatē. iō multū hz de iudicio. et
ideo duo p̄mi libri dñr esse de arte iudicandi. q̄si de eo
qd magis abundat in eis. De syllo vero dialēctico p̄rio
mō se hz. qz ad eandē cōclusionē ē dialēctici p̄sūt ad huc
mūta media et mltē mōis fieri p̄. et mltē p̄ditōib⁹. iō mul
tū est ibi de inuētio. Quia vero sylli vnicū est cōditio
scz vt sit ex pbabilibus iō partē hz de iudicio. et illō qd
habet determinat i octauo topicor vt assumptū fuit. Si
mili mō dōm est de syllo sophistico. Cū dōm est. qz sci
entia libri topicor si cōsideratur vt docēs. est resolutio
ria. qz vt sic docet resoluerē sylm dialēctici in sua prin
cipia et causas. et silr scia elēchoz docet resoluerē elē
chum. Sed si considerentur scie iste. quātum ad vsum
sic sunt inuentiue. quia docent p̄ cōdes habitudies intē
tionū cōiūz. in omi materia vtz a flō discernere vel vere
vt dialēctica vel apparētē vt sophistica. Scia vero
libri p̄orum est resolutoria vtroqz mō et silr posteriorū.
Ad scōm patuit ex solutōne ad p̄mum. Cū dōm qz
p̄s nō determinat de inuētio mediū p̄ncipaliē in
hoc libro sed solū incidētaliter et ex p̄nti in q̄tum ordi
natur in cognitōem resolutoria. habito em mediū fa
cilius possum⁹ p̄gnoscere et resolutionē cōclusionis. aut
syllogisimū in sua p̄ncipia. mō determinatio debet fieri
ab eo. quod est p̄ncipale in scientia.

Quantum dubium est. Quō

scia iudicatiua siue resolutoria p̄cedit inuētiua quū tm
inuentio sit prior resoluēde. Solo Alberti. licet inuē
tio por sit resoluēde. eo qz non p̄refolui et iudicari nisi
quod iam inuētum est. tamē qz ois resolutio ē ad p̄ora
scōm naturā. eo qz nō resolutur nisi vel posteri⁹ in p̄i
us. vel cōpōsitū in simplr. vel materiale in suū formale
p̄ncipiū. iō ars iudicandi fm rōem resolutōis. est ante
artē inuētiū. nec p̄t ee resolutio nisi duplex. scz rei con
cluse in p̄ncipia et cās p̄ quas p̄cluditur. et sylli iā colle
cti et p̄stituti in p̄ncipia formalia syllici in q̄tum syl
logisim⁹ est. et ideo non p̄t esse nisi due scie resolutori.
Et quia por est resolutio in p̄ncipia formalia syllogis
mi. qz rei cōcluse in p̄ncipia rei. p̄cipue in logica qz scia
rōis. iō b liber p̄cedit libz posteriorū. vt sup tactū fuit.

Sextum dubium est

Quis sit titulus siue inscriptio huius libri. Solo. Inci
pit lib priorū analyticorū Aristotel. i. lib de priorū reso
lutione. Analysis analysis breuiādo y grecā ap̄ eos
vocatur resolutio. et analytico s vocatur resolutorius
sicut analysis resolutio. Et p̄ponitur ab ana et lysis. Ana
vero apud grecos pla significat. P̄rio idē qd sursum.
et tūc q̄nqz cōpōitur cū stasis. et de anastasis. id ē sursum
statio. et simili modo anagoge. et de sursum ductio. Se
cūdo significat idē qd vt anapesti grece de rep̄cussus
a iij

latie. greci ci anapestum. i. repensione dicite. r. b. mo. pes
ille metric. noiat. q. a. d. d. t. u. l. o. r. e. p. c. u. t. i. t. 3. id. e. q. u. o. d. e.
quale. r. sic. p. h. i. s. i. c. i. m. e. d. i. c. i. v. t. u. s. i. l. l. o. e. m. i. o. s. c. r. i. b. e. t. e. s. R. e.
c. i. p. e. p. i. l. l. u. l. a. z. a. u. r. e. a. z. s. c. r. u. p. u. l. o. s. d. u. o. s. . r. c. o. c. e. a. z. a. n. a. i.
e. q. l. e. p. o. d. r. e. p. i. l. l. u. l. c. o. c. e. i. s. Q. u. a. r. t. o. d. r. r. e. m. . r. p. z. e. d. u. o. c. a.
p. d. e. a. i. b. i. m. e. t. r. o. g. r. e. c. i. s. m. i. . Q. u. a. t. u. o. r. a. n. a. n. o. t. . r. e. s. u. r. s. u. . e. q.
l. e. z. . r. e. m. . r. s. i. c. p. z. q. l. i. b. p. o. z. r. e. e. n. o. i. a. t. a. n. a. l. y. t. i. c. o. z. . q. z. e. r. e.
p. o. z. i. a. n. a. l. y. s. i. . i. s. o. l. u. t. o. e. q. e. i. p. n. c. i. p. i. a. p. u. e. i. e. n. t. i. a. s. i. b. i. r. o. n. e.
i. l. l. a. t. o. i. s. . r. i. l. l. a. s. t. l. m. a. t. e. r. i. a. l. i. a. l. o. q. u. e. d. o. t. e. m. a. t. e. r. i. a. g. n. a.
l. i. s. i. e. l. e. m. i. t. . p. p. o. e. s. l. f. o. r. m. a. l. i. a. q. s. t. l. m. o. d. . r. f. i. g. u. r. a. l. r. e. g. u.
l. a. t. i. a. q. s. t. l. d. i. c. i. t. e. o. i. r. d. i. c. i. t. e. n. l. l. o. A. l. i. a. v. o. e. i. p. n. c. i. p. i. a. m. a.
t. e. r. i. a. l. i. a. l. o. q. u. e. d. o. t. e. m. a. s. t. a. l. i. r. i. l. l. a. v. o. d. e. p. t. e. r. i. o. z. a. n. a. l. i. t. i.
c. o. z. . r. a. d. d. i. t. a. r. e. s. t. o. t. i. l. q. z. i. o. e. a. p. e. i. m. a. d. a. r. t. f. o. r. m. a. r. e. d. e. g. i. t.
p. p. t. q. u. o. d. r. e. d. e. r. e. y. l. i. d. o. z. . r. e. t. h. i. o. l. o. g. i. a. z. r. e. l. o. g. i. c. a. i. s. t. a. q. z.
v. e. t. e. r. e. s. l. o. y. c. i. e. a. i. v. s. u. h. i. e. r. u. t. s. a. d. a. r. t. p. i. t. i. a. n. o. r. e. d. e. g. e. r. t.
s. i. l. l. e. p. i. t. i. s. . a. r. e. l. . a. d. q. u. i. d. a. r. e. g. u. l. a. s. a. r. g. u. m. e. n. t. a. p. d. u. r. i. t.
F. o. r. t. e. i. s. t. a. z. a. l. i. q. u. s. r. i. t. u. l. u. s. s. u. e. i. s. c. r. i. p. t. o. z. p. o. r. e. s. i. c. o. p. f. e. c. t. i.
o. r. a. s. t. l. p. o. z. a. s. r. e. s. o. l. u. t. o. i. p. n. c. i. p. i. a. p. n. e. l. e. m. i. t. o. p. f. e. c. t. i. o. z. . s.
i. s. t. a. r. e. t. e. r. e. t. v. o. z. i. p. o. z. a. n. a. l. i. t. i. c. o. z. . m. i. o. z. p. b. a. t. q. z. e. s. i. s. r. e. d. o.
l. u. r. o. i. s. e. q. e. i. p. n. c. i. p. i. a. f. o. r. m. a. l. i. a. z. p. n. e. s. i. n. l. e. p. f. e. c. t. i. o. z. h. i. s.
q. s. t. l. a. d. s. i. n. e. s. z. a. d. h. d. o. z. e. q. u. i. s. e. p. o. z. i. t. e. r. o. n. e. h. i. s. q. s. t. l.
a. d. f. i. z. s. i. t. e. r. e. q. u. e. r. u. d. e. m. e. d. i. a. a. d. f. i. z. s. i. t. p. o. z. a. z. q. z. p. n. c. i. p. i. a.
p. n. e. i. n. e. r. e. q. u. e. r. u. d. e. p. s. u. p. p. o. n. i. t. a. p. n. c. i. p. i. s. p. n. e. l. a. c. t. u. a. l. r. l.
a. d. m. i. . r. e. u. a. l. i. t. o. p. u. e. i. e. n. t. i. o. r. d. i. e. s. a. i. a. l. i. b. i. p. o. z. p. e. c. e. d. i. t. i. q.
d. o. c. e. t. f. o. l. u. s. s. y. l. l. i. i. p. n. c. i. p. i. a. p. n. e. r. p. p. e. i. s. t. a. f. m. v. n. a. e. x. p. o. z.
t. e. r. . p. . i. p. e. m. i. o. i. s. t. i. l. i. b. d. e. p. o. z. d. i. c. e. r. e. c. i. r. c. a. q. d. r. e. q. e. i.
i. t. e. r. i. o. q. m. c. i. r. c. a. r. e. m. r. a. t. o. z. e. z. t. e. d. i. s. c. i. p. l. i. n. a. t. e. m. o. n. s. t. r. a. t. i. u. a.

Septimū dubiū ē. quid p. itelli
git i textu p. b. q. de itero ē p. circa dmrādoz. r. de discipli
na dmrātia. So. illa ps. r. e. r. a. d. i. u. e. r. s. i. m. o. d. e. e. p.
p. o. i. t. . p. . q. d. a. p. r. e. m. r. a. t. o. z. i. t. e. l. l. i. g. u. t. s. y. l. l. z. r. e. m. r. a. t. i. m. . r. p. d. i. s.
c. i. p. l. i. a. z. r. e. m. r. a. t. i. m. i. t. e. l. l. i. g. u. t. h. i. c. i. a. c. q. s. t. i. t. i. i. a. i. a. p. r. e. s. s. y. l. l. i. m.
q. z. s. b. p. p. o. c. i. r. c. a. d. e. h. i. t. u. d. i. e. z. a. l. i. e. . r. e. i. q. u. i. t. i. i. m. o. t. u. v. l. q. s. i.
e. x. i. t. i. i. m. o. t. u. s. y. l. l. a. s. t. r. e. m. r. a. t. i. . e. q. u. i. d. a. m. o. t. . q. z. m. o. t. . r. o.
n. i. s. . r. s. y. l. l. o. g. i. f. a. r. e. e. q. u. o. d. d. a. m. o. u. e. r. e. i. o. p. u. e. i. e. n. t. e. d. e. c. i. r. c. a.
d. e. m. r. a. t. o. z. . s. b. p. p. o. t. e. d. e. h. i. t. u. d. i. e. z. a. l. i. e. . r. e. i. q. u. i. s. c. e. r. l. . d. i. s. c. i.
p. l. i. a. a. t. r. e. m. r. a. t. i. a. q. e. h. i. t. . a. c. q. u. i. s. i. t. . i. a. i. a. p. r. e. m. r. a. t. o. z. . s. e.
h. a. b. e. t. p. m. o. d. u. m. q. u. i. e. s. c. e. n. t. i. e. . e. t. i. d. e. o. c. o. n. u. e. n. i. e. n. t. e. r. d. i. c. i.
t. u. r. t. e. d. i. s. c. i. p. l. i. n. a. t. e. m. o. n. s. t. r. a. t. i. u. a. A. l. i. j. v. e. r. o. p. t. e. m. o. n.
s. t. r. a. t. i. o. n. e. m. i. n. t. e. l. l. i. g. u. n. t. s. y. l. l. o. g. i. s. m. u. m. t. e. m. o. n. s. t. r. a. t. i. u. i.
q. n. i. e. s. t. s. u. b. i. e. c. t. u. m. l. i. b. i. p. o. s. t. e. r. i. o. z. i. . r. p. d. i. s. c. i. p. l. i. n. a. m. t. e.
m. o. n. s. t. r. a. t. i. u. a. i. n. t. e. l. l. i. g. u. t. s. y. l. l. i. m. s. i. m. p. l. r. d. e. m. . q. u. i. e. s. t. h. u. i.
l. i. b. i. s. b. i. e. c. t. i. . i. t. a. q. i. d. e. s. u. n. t. d. i. s. c. i. p. l. i. n. a. t. e. m. o. n. s. t. r. a. t. i. a. . r. s. c. i. e. n.
t. i. a. s. y. l. l. o. g. i. s. t. i. c. a. . p. p. t. e. r. h. e. c. p. p. o. c. i. r. c. a. d. i. c. i. t. f. r. e. q. u. e. t. e. r. h. a. b. i.
t. u. d. i. n. e. s. b. e. a. d. a. c. t. u. . i. n. q. u. e. r. t. u. e. s. t. i. n. r. o. n. e. t. e. r. m. i. . q. u. o. d. d. i. c. i. m. .
q. p. i. n. t. e. n. t. i. o. m. e. d. i. c. i. e. s. t. c. i. r. c. a. s. a. i. c. a. t. e. . h. e. c. a. l. i. t. p. r. e. p. o. t. e. d. i. c. i. t.
h. a. b. i. t. u. d. i. n. e. s. b. i. e. a. d. a. c. t. u. . v. t. e. s. t. i. n. r. o. e. m. a. t. e. r. i. e. s. i. u. e. s. u. b.
i. e. c. t. i. . r. q. h. e. c. d. o. c. t. r. i. n. a. e. s. t. c. i. r. c. a. r. e. m. r. a. t. o. n. e. m. . s. i. c. u. t. c. i. r. c. a.
s. i. n. e. . r. t. e. s. c. i. a. s. y. l. l. o. g. i. s. t. i. c. a. s. i. u. e. t. e. s. y. l. l. o. s. i. c. u. t. t. e. s. b. i. e. c. t. o. . i. o.
e. d. u. e. i. e. n. t. e. r. d. e. c. i. r. c. a. t. e. m. o. n. s. t. r. a. t. o. e. m. . r. t. e. d. i. s. c. i. p. l. i. n. a. t. e. m. o.
s. t. r. a. t. i. u. a. A. l. t. e. r. t. u. s. v. e. r. o. d. i. c. i. t. q. p. r. e. p. o. s. i. t. o. c. i. r. c. a. d. i. c. i. t. m. o.
t. u. r. o. i. s. c. i. r. c. u. s. p. i. c. i. e. n. t. i. s. i. n. c. i. r. c. u. i. t. u. . r. n. i. b. i. l. o. m. i. t. t. e. n. t. i. s. . r. e.
h. i. s. q. u. e. c. i. r. c. a. t. a. l. e. d. i. s. c. i. p. l. i. n. a. s. u. n. t. p. s. i. d. e. r. a. d. a. . D. e. a. t. p. p. o.
d. i. c. i. t. m. a. t. e. r. i. a. . q. z. m. a. t. e. q. v. l. t. i. o. . r. f. i. n. a. l. i. i. n. t. e. n. t. o. e. i. n. t. e. d. i.
m. u. s. t. e. m. o. n. s. t. r. a. t. i. o. e. q. e. f. f. i. c. a. c. i. s. s. i. m. e. . p. b. a. t. s. y. l. l. a. s. a. t. s. i. m. p. l. r.
i. n. f. e. r. t. s. o. l. u. . r. n. i. b. i. l. . p. b. a. t. . E. t. i. o. i. n. v. i. a. i. n. q. u. a. t. e. u. e. n. i. t. i. s. i. n.
n. o. t. i. c. i. a. i. g. n. o. t. i. p. n. o. t. u. i. v. l. t. i. a. i. n. t. e. r. i. o. s. t. a. t. i. n. t. e. m. r. a. t. i. o. n. e.
e. t. a. l. i. a. o. r. d. i. n. a. n. t. a. d. i. l. l. a. . r. s. i. c. p. z. q. i. n. t. e. r. i. o. v. l. t. i. a. i. n. b. o. c. l. i.
b. r. o. c. i. r. c. a. t. e. m. r. a. t. o. e. m. a. d. c. u. i. . n. o. t. i. c. i. a. s. l. i. b. e. r. e. o. r. d. i. a. t. u. r.
F. i. n. i. s. v. e. r. o. i. n. t. r. i. s. e. c. u. s. e. s. t. c. o. g. n. o. s. c. e. r. e. s. y. l. l. i. m. s. i. m. p. l. r. d. e. m.

in se r in suis ptibus r principijs formalibus

Octauū dubium est.

Quare pbs in ppone pemiāli nō enumerat puerfioz. cū tū r illa posteri retermiatur est. Solo. Dat fact intelligere velle retermiare r puerfioz. p hoc q enu merat hic syllogismū impfectū. r. e. quo nō intendit nisi in quātū rēducit ad pfectū. q. quidē rēductio fit p puerfioz. nē p maiori pte. v. l. nō enūerat eā qz dat eā itelligere p. ppone. sicut p pūū itelligim. p sūū s. b. c. n. Prīmū tū cōuenētius d. r. qz alias nō oporteret eū etiā enūerare s. y. l. l. i. m. p. f. e. c. t. ū . r. i. m. p. f. e. c. t. ū . q. s. u. n. t. p. a. s. s. i. o. n. e. s. s. y. l. l. o. g. i. s. m. i.

Propositio est oratio affirmatiua vel negatiua alicuius de aliquo.

Prima pte. pemiāli pbs accedit pte exequutiua q diuidit in duos libros ptiales. In quoz pmo agit de syllo simplr dicto. q ad a. g. n. a. t. o. z. r. p. s. t. i. t. u. t. o. z. c. e. n. a. l. e. z. e. t. i. n. s. e. d. o. t. e. q. u. i. d. a. p. p. i. e. t. a. t. i. b. . e. i. q. d. i. r. e. t. a. t. e. . r. t. e. r. e. f. e. c. t. i. b. . i. n. c. i. d. e. t. i. b. . c. i. r. c. a. e. a. s. . r. t. e. t. r. i. b. . a. l. i. j. s. p. e. b. . a. r. g. u. m. e. t. a. r. o. i. s. q. s. t. l. i. n. d. u. c. t. i. o. e. n. t. h. y. m. e. n. a. . r. e. x. e. m. p. l. i. . r. i. n. c. i. p. i. t. i. b. i. . I. n. q. u. a. t. i. s. i. g. f. i. g. u. r. i. s. . P. r. i. m. . l. i. b. . h. z. s. e. p. t. e. t. r. a. t. . i. n. q. u. o. z. p. m. o. a. g. i. t. t. e. q. u. i. d. a. n. e. c. c. a. r. i. o. r. e. q. u. i. s. i. t. i. s. a. d. c. o. g. n. i. t. o. e. m. s. y. l. l. i. s. i. m. p. l. r. d. e. c. i. . I. n. s. e. d. o. a. g. i. t. t. e. f. o. r. m. a. t. o. n. e. s. i. u. e. g. n. a. t. o. e. s. y. l. l. o. z. e. x. p. o. n. i. b. . t. e. i. n. e. e. i. b. i. . (D. i. s. v. o. t. e. t. e. r. m. i. a. t. i. s.) . I. n. t. e. r. t. i. o. a. g. i. t. t. e. f. o. r. m. a. t. o. e. s. y. l. l. o. z. . e. x. a. b. a. b. . t. e. n. e. c. c. a. r. i. o. . i. b. i. . (Q. u. i. a. t. d. i. u. e. r. s. u. m.) . I. n. q. u. a. r. t. o. a. g. i. t. t. e. f. o. r. m. a. t. i. o. n. e. s. y. l. l. o. z. . e. x. p. o. n. i. b. . t. e. p. r. i. g. e. n. t. i. . i. b. i. . (D. e. p. r. i. g. e. n. t. i. a. u. t. e. p. o. s. t. m. o. d. ū .) . I. n. q. u. i. n. t. o. a. g. i. t. t. e. q. u. i. d. a. p. s. u. p. p. o. s. i. t. i. s. i. n. p. t. e. r. e. t. i. b. . t. r. a. c. t. a. t. i. b. . i. b. i. . (Q. u. i. i. g. i. f. i. n. h. i. s.) . I. n. s. e. x. t. o. a. g. i. t. t. e. i. n. u. e. n. t. o. e. m. e. d. i. j. . i. b. i. . (Q. u. o. a. t. i. d. o. n. e. i. e. r. i. m.) . I. n. s. e. p. t. i. o. a. g. i. t. d. e. r. e. d. u. c. t. o. e. o. i. m. s. y. l. l. o. z. a. d. t. r. e. s. f. i. g. u. r. a. s. . i. b. i. . (Q. u. i. a. u. t. r. e. d. u. c. e. m.) . P. r. i. m. . t. r. a. c. t. a. t. . d. i. u. i. d. i. t. i. n. t. r. i. a. c. a. p. l. a. . I. n. p. m. o. d. e. f. i. n. i. a. t. d. e. p. n. c. i. p. i. j. s. m. a. l. i. s. . s. y. l. l. i. . I. n. s. e. d. o. d. e. p. n. c. i. p. i. j. s. r. e. g. u. l. a. t. i. s. e. i. u. s. d. e. . i. b. i. . (I. n. t. o. r. o. v. o. e. e.) . I. n. t. e. r. t. i. o. d. e. p. r. i. c. i. p. i. j. s. p. f. a. u. i. s. s. y. l. l. o. z. i. m. p. f. e. c. t. o. z. . s. i. c. u. t. d. e. p. u. e. r. s. i. o. n. e. e. t. a. l. i. j. s. . i. b. i. . (Q. u. i. a. t. o. i. s. p. p. o.) . P. r. i. m. . c. a. p. l. i. m. d. i. u. i. d. i. t. i. n. q. u. a. t. u. o. z. p. t. e. s. i. n. p. m. a. d. e. f. i. n. i. a. t. d. e. p. p. o. n. e. q. e. s. t. p. s. m. a. t. e. r. i. a. l. p. p. i. q. u. a. s. y. l. l. o. g. i. s. m. i. . I. n. s. e. d. o. d. e. t. e. r. m. i. o. q. e. s. t. p. s. r. e. m. o. t. a. i. p. i. u. s. . i. b. i. . (T. e. r. m. i. n. ū . a. u. t. e. m. v. o. c. o.) . I. n. t. e. r. t. i. a. d. e. f. i. n. i. t. s. y. l. l. o. g. i. s. m. u. m. . i. b. i. . (S. y. l. l. o. g. i. s. m. u. s. a. u. t. e. s. t. o. r. a. t. i. o.) . I. n. q. u. a. r. t. a. t. a. d. e. t. e. r. m. i. n. a. t. d. e. s. y. l. l. o. g. i. s. m. o. p. e. r. f. e. c. t. o. r. i. m. p. e. r. f. e. c. t. o. . i. b. i. . (P. e. r. f. e. c. t. u. m. a. u. t. e. m. v. o. c. o.) . I. n. p. r. i. m. a. p. a. r. t. e. p. o. n. i. t. d. e. f. i. n. i. t. i. o. n. e. p. p. o. s. i. t. i. o. n. i. s. r. d. i. u. i. s. i. o. n. e. z. . s. e. d. o. p. o. n. i. t. d. i. f. f. e. r. e. n. t. e. a. m. i. n. t. e. r. p. r. o. p. o. s. i. t. i. o. n. e. m. d. i. a. l. e. c. t. i. c. a. m. r. d. e. m. o. n. s. t. r. a. t. i. u. a. . i. b. i. . (D. i. f. f. e. r. t. a. s. i. t.) . Q. u. o. a. d. p. m. ū . d. i. c. i. t. q. p. p. o. s. u. p. p. l. e. s. m. n. o. i. s. s. u. i. p. p. i. e. t. a. t. e. e. s. t. o. r. a. f. f. i. r. m. a. t. i. a. v. e. l. n. e. g. a. t. i. a. a. l. i. c. u. i. u. s. d. e. a. l. i. q. u. o. . D. e. a. f. f. i. r. m. a. t. i. a. e. s. t. e. x. e. m. p. l. u. m. . v. t. h. o. c. u. r. r. i. t. d. e. n. e. g. a. t. i. a. h. o. m. o. n. o. n. c. u. r. r. i. t.

Dico aut vniuersale quidē q. omni inest aut nulli. Particularē v. o. q. alicui v. l. alicui nō v. l. nō omi inē. I. n. d. e. f. i. n. i. t. a. a. t. q. i. n. e. s. s. e. v. e. l. nō i. n. e. e. s. t. s. i. n. e. s. i. g. n. o. v. n. i. u. e. r. s. a. l. i. v. e. l. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. v. t. c. o. n. t. r. a. r. i. o. r. i. ū . e. s. s. e. e. a. n. d. e. m. d. i. s. c. i. p. l. i. n. a. . a. u. t. v. o. l. u. p. t. a. t. e. m. nō e. s. s. e. b. o. n. ā

Hic philosophus ponit diuisionem propositio nis que est penes quantitatem. dicens q illo modo di uidit in vlem p. t. i. c. u. l. a. r. e. m. r. i. n. d. e. f. i. n. i. t. a. m. . V. n. i. u. e. r. s. a. l. i. s. p. r. o. p. o. s. i. t. i. o. e. s. t. q. u. e. o. m. n. i. a. u. t. n. u. l. l. i. i. n. e. e. s. t. e. a. t. . O. m. n. i. q. u. i. t. e. n. i. s. s. u. p. p. o. s. i. t. o. s. u. b. i. e. c. t. i. q. u. o. a. d. v. l. e. z. a. f. f. i. r. m. a. t. i. u. a. . v. t. o. i. s.

Prima pte

lomo currit nulli supposito sbiecti q ad vlyz negatiua
vt null' bō est lapis Particular' vō est q̄ alicui suppo
sito sbiecti p̄tū iesse vt alicui nō siue nō oī qd̄ idē est
vt qd̄ bō currit q̄ ad p̄mū qd̄ bō nō currit q̄ ad scdm̄
nō oīs bō currit q̄ ad t̄tū Indefinita vō est q̄ icē vt n̄
i esse p̄tū sbiecto siue signo vli vt particulari vt p̄tior' ē
eadem disciplina voluptas non est bona

**Differat autē demonstratiō ppō a dialectica
qm̄ demonstratiō qdē sumptio alteri' p̄tis ē
cōtradictō. Hō em̄ interrogat sed sumit qui
demonstrat Dialectica vō itroga' p̄dcōis ē**

Hic p̄ba remouet dubiū qd̄ orit' ex p̄dcōis sup̄ ei dem̄
est in definitōe ppōis q̄ ppō est oīo affirmatiō vt nega
tiua alic' vt aliq' t̄ cū b̄ p̄uicē eq̄l'r ppōm̄ dyalectice t̄ re
mōstratiōe id̄ possit rōnabil'r aliq's credere q̄ n̄ differt
ppō dyalectica a remfatiōe. Hoc dubiū remouēdo p̄ po
nit p̄mō dīam earūde' t̄ scōo p̄uicentiā dicēs p̄ q̄ ppō
remfatiōe dīa dyalectica accipiēdo dyalectica p̄ oī ca
qd̄ p̄sensum r̄ntis itroga' sic s̄t
q̄ remfator' nō itroga' p̄sensum r̄ntis pp̄ ip̄az nccita
tē reu' eo q̄ in talib' oīz addiscentē credere t̄ n̄ p̄dicere
dyalectice vō p̄sensum r̄ntis itroga' t̄ sic ppō remfati
ua est sumptio alteri' p̄tis p̄dcōis q̄cūq' est vā t̄ neces
saria q̄ nō itroga' cōsensum r̄ntis remfator' s̄t ex ip̄a
rei v̄itate nccitate sumit q̄si p̄cessaz ille q̄ remfatiōe dya
lectica vō ppō nō sic cū p̄sensu sumi p̄t q̄ nō h̄z rei certi
tudinem s̄t ex p̄sensu p̄cedit r̄ntis. Et id̄ dyalectica ppō ē
cum interrogatiōe alteri' p̄tis p̄dictiōis quacūq'z
saliēt v̄l it' r̄spōdētē concedere.

**Nihil at̄ distabit vt fiat ex vtriusq'z syllus
nā t̄ q̄ dem̄rat t̄ q̄ itroga'at syllogisat su
mēs aliqd̄ de aliquo eē v̄l n̄ eē. Quare erit
syllogistica qd̄ ppō affirmatiō simplr aut ne
gatiō alic' de aliquo s̄z p̄dcōm̄ mōz Dem̄ra
tiua vō si p̄a s̄t p̄ p̄mas ppōes sup̄ra Dya
lectica vō p̄cūctātī qdē itroga'at p̄dcōis
syllogisati vō sup̄tio app̄ntēz t̄ pbabil' quē
admōm̄ i topic' dcm̄ ē. Q̄ at̄ ē ppō t̄ qd̄ d̄t
syllogistica a dem̄ratiōe t̄ dyalectica subtr̄it q̄
dē in seq̄ntib' d̄z Ad p̄ntē vō v̄litate suffi
ciētē nobis d̄terminata sunt q̄ dca sunt**

Hic p̄ p̄tē p̄uicentiā earūde' dicēs q̄ i b̄ n̄ distabit
vna eaz ab alia q̄n v̄traq'z p̄t eē ps̄ sylli simplr d̄ci s̄i
ue s̄m̄ formā suā p̄siderati q̄ vt q̄ s̄ q̄ dem̄rat t̄ q̄ p̄sen
sum itroga'at r̄ntē q̄ ē dyalectice syllogisatiō q̄ sylly
temfatiōe t̄ dyalectice s̄t v̄l i syllo q̄sul n̄ s̄t vna sp̄s māl
sylly sic ysopteur' t̄ ysocheles s̄t vna figura s̄z n̄ v̄n' triā
gul' Manifestū eī ē cuiuslibet q̄ t̄ q̄ dem̄rat t̄ q̄ itroga'at
syllogisat' t̄ v̄nat formā simpliel' sylly i facit sylly d̄cludē
cōclōez remfatiōe dyalectica sumēdū aliqd̄ eē v̄l nō eē
id̄ ē affirmatiōe negatiōe p̄clndē. Et q̄b' p̄ p̄cludit defi
nitōez ppōis dicēs q̄ ppō syllogistica ē simplr siue v̄l it'
affirmatiōe vt negatiōe alic' vt aliq' s̄z mōz sup̄ dcm̄ i q̄ v̄l ex
cōssu s̄t itroga'ata v̄l ab ip̄a nccitate accipit p̄cessaz
S̄z remfatiōe ppō ē q̄ aut p̄ se vā ē t̄ manifesta aut si nō
p̄ se vā ē sup̄ta ē p̄ ppōes p̄mas p̄ se vāa. Dyalectica s̄t

ppō ē q̄ p̄cūctātī i i p̄cūctate siue in q̄rte siue ap̄d p̄cū
tancē ē itroga'atō p̄dcōis q̄ dyalectice h̄z p̄cūctari ne
cessario quā p̄tē p̄dcōis v̄l it' p̄cedere r̄ntis co q̄ ip̄e req̄
rit e' p̄ssū Syllogisanti vō i i syllogisate siue ap̄d syllo
gisantē ē sup̄tio app̄ntēol' pbabil' p̄t' eo q̄ syllogisatō dya
lectice s̄t p̄cessū aū p̄ itroga'atōez colligit ea i q̄ iā
cōsēlit r̄ntis quē admōz i topic' dcm̄ ē v̄bi tē itroga'atōez
pbabili ex itēdēz p̄ncipal'r r̄ctiatū ē. Quid igr' ē ppō s̄m
se t̄ qd̄ ppō dyalectica i syllo simplici t̄ foiali poira d̄t a
remfatiōe dyalectica i materijs considerate s̄t t̄ r̄ ordia
te i seq̄ntib' dicit Ad p̄ntē vō v̄litate i q̄ solū p̄hibāda
s̄t ea q̄ necā s̄t ad ppō sufficiūt ea q̄ nō ppō s̄t dca

Circa p̄dca s̄t dubia. Primū

est Quō se h̄nt ad iuicē ppōz enūcia' So' Albrinō
d̄nt sed s̄bam t̄ s̄m id̄ qd̄ s̄t s̄t d̄nt t̄n s̄m eē siue inten
tōes noim̄ q̄ enūcia' p̄m q̄ b̄mōi s̄z rōez nois referē
ad rē r̄elīḡ t̄ t̄ itroga'atōe p̄ enūciatōez ppō vō d̄t oīoz
indicari āz n̄ ad rē r̄elīḡ t̄ relata s̄t p̄s̄tā p̄ altero qd̄ p̄
ip̄am pbatur sic p̄missa v̄tutē h̄z t̄ rōem p̄ncipij p̄pata
ad p̄clōnē. Enūcia' vō ad rē n̄ h̄z rōez p̄ncipij s̄t p̄t' v̄
tutē signi t̄ id̄ foial'r loqm̄ accidit enūciatōi fieri ppōez
vel eē s̄t p̄uicē sibi enūciare tē rē r̄elīḡ t̄. Et q̄ d̄ enūcia'
quasi extra enūciatiōe t̄ q̄ v̄t' illo noie p̄ p̄b̄m̄ciās
q̄z ibi tē indicatiōe oratione itēd̄it scdm̄ rōem signi

Scdm̄ dub ē. Vtr' ppōis defi

nitio i r̄p̄oira s̄t sufficiēs t̄ bōa. Et v̄l q̄ n̄ q̄z r̄efini
ista p̄uicē p̄clōnē t̄ t̄ n̄ ē ppō s̄t n̄ ē bōa. Nis p̄z i sp̄ciēdo
s̄m gl̄as p̄ctas scōo ps̄ aūcl' p̄ba q̄ n̄ p̄ p̄ alio s̄t ē id̄
qd̄ iser' t̄ sic. Q̄llū gen' siue sup̄ d̄z r̄efiniri p̄ suas
f̄sue siue p̄ sua iferiora s̄t affirmatiōe t̄ negatiōe s̄t s̄p̄s s̄t
ue d̄m̄c ppōis igr' male r̄efinif' ppō p̄ ea. D̄ioz pbaf p̄
p̄e h̄il d̄identē ppōez p̄ affirmatiōe t̄ negatiōe i p̄ trac
tatu 3' Nulla r̄efinitio d̄z d̄arip' d̄istūctōez s̄t p̄ns d̄a
tur p̄ d̄istūctōez igr' n̄ ē bōa. Maior pbaf q̄ q̄l̄it' ps̄
r̄efinitōis d̄z d̄e p̄dicari tē r̄efinitio s̄t n̄ p̄uenit ppōit
d̄istūctio ad e' v̄tate sufficit alterā p̄tē eē v̄rā. Quar
to. S̄is r̄efinitio bōa d̄z p̄uicē oī p̄tēto s̄t r̄efinitio s̄t ista
nō ē b̄mōi s̄z rō. Maior pbaf q̄ n̄ p̄uicē ppōi hypoteticē
q̄z i illa n̄ ē affirmatiōe alic' vt aliq' Quinto. Ista ē cate
gorica s̄t s̄t b̄mōi v̄l lap' t̄ t̄ n̄ cōuicē sibi r̄efinitio
q̄z ibi n̄ ē affirmatiōe alic' vt aliq' Sexto. Ista est ppō v̄a
chimera ē ens imagiabile t̄ t̄ n̄ ē ibi affirmatiōe alic' vt
aliq' q̄z chimera ē n̄ ens siue nihil. Septio. P̄e h̄il
addit' r̄efinitōe sua v̄l alic' ab aliq' igr' v̄l r̄efini' ista d̄i
minuta. Octauo. Nulla ē ppō negatiōe q̄ illa p̄ctula
alic' ab aliq' sup̄flue p̄it' i r̄efinitōe. Nis pbaf q̄z in oī
p̄pōne d̄z eē v̄nō p̄tī cū s̄b cō s̄t i negatiōe p̄tū remouet a
sbiecto q̄ nō manz ppō. So' Sic q̄z nihil d̄imīntē
neg sup̄flui cōtinet b̄tēs gen' qd̄ est oīo t̄ aliq's p̄tī
culas que gerit vicē d̄m̄c reddētis r̄efinitōem cū r̄efini
to cōuertibilem. Q̄z a s̄t ponitur gen' primus quia
vt dicit Albr' sermo est tē orōne duplici p̄fectōe p̄r
fecta s̄z p̄fectōe orōis t̄ p̄fectōe significatiōis. Prima
p̄fectio est in hoc q̄ ex nomie t̄ v̄to faciens notici
az tē affectu pronunciantis sicut cum dicit v̄r factōe p̄
talem eē orationem impatiuam p̄fecte significatur
effectus impantis t̄ cum dicitur v̄tinam eēscm̄ cleri
cus p̄fecte designatur optantis affectus. hec autem
non sufficit p̄fectio sed requiritur etiam p̄fectio

significationis qual est in ordine indicativa q non fit ad iudicandum affectu p⁹ncipalis p⁹mo r p⁹ncipali s⁹ p⁹rius ad designandum ee sicut e r ex p⁹nti p⁹ enunciatorem fit iudicium affectu r indicatis re sicut est in ee vel no ee s⁹ no aut p⁹nti p⁹ g⁹nc enunciatio qz ipa s⁹m ee r s⁹bnam cosine rata no est gen⁹ ad p⁹dem s⁹ potius s⁹m s⁹bam conuertit cu p⁹one r ergo si in definitione ponere r definire idem per seipm. Etia enunciatio dicit relatorem signi ad s⁹g⁹tuz p⁹o vero relatorem dicit p⁹ncipij ad p⁹clusionem q ad hac aut rocm enunciatio in definitione p⁹omis non dz ponit qz sic dicitur sicut r opp⁹onem quandam habet ad p⁹ones ee ideo couenienter ordo ponitur loco g⁹nis q ex b⁹ p⁹bat g⁹ qz ois p⁹o est ordo s⁹ no ois ordo etia p⁹ca/est p⁹positio.

Ad obiecta in oppositu Ad p⁹mu est ddm q p⁹positio accipitur dupl⁹ vno⁹ formal⁹ q⁹tuz ad q⁹itate a qua no⁹ impositur r sic p⁹do no e p⁹o qz no ponitur pro alio ad inferendum aliud. Alio⁹ accipitur material⁹ r quantum ad id cui impositur nome r sic e p⁹o qz lz actual⁹ no ponitur p⁹ alio ad inferendum aliud t⁹m aptitudinal⁹ p⁹ ponit.

Ad alij dicit sic lz p⁹do no fit p⁹o formal⁹ r pro signi ficato est t⁹m p⁹o p⁹fundamental⁹ r pro denoiato. Et vt sic sup eandem re fundari p⁹nt enunciatio p⁹o p⁹do licz diuersis roib⁹ vt sup tactu fuit. Ad scdm est ddm s⁹m ddm Albertu lz inferi⁹ no pona⁹ in definitione g⁹nis sive su perioris t⁹m affirmatia r negatia q st⁹ pres p⁹ois s⁹bie ctive ponitur in assig⁹toe p⁹ois qz de definitione eenti ali p⁹ois e q s⁹toe alic⁹ p⁹ri de aliq s⁹biecto. Qu aut b⁹ ita sit p⁹ba a p⁹tib⁹ ipi⁹ q sunt ordo affirmatiua r negati ua qu lz vtraq⁹ est alicu⁹ de aliq vt igr sil definitio oi bus p⁹ueit p⁹terur in definitione ponitur affirmatiua r ne gatiua r io inferi⁹ no ponitur in definitione sui supior⁹ vt definitum sed pot⁹ vt diuisiu⁹ vt definitio p⁹te g⁹nal sive vltis ex p⁹tib⁹ diuisiu⁹. Et best qd dicit solet q qda est definitio explicas ee t⁹m r illa no p⁹ dari p⁹ inferiora s⁹ ue sp⁹s. Alia est explicas ee r posse sil r in illa p⁹nti ponit m⁹bra diuidetia sive inferiora. Alij dicit q sp⁹s sive i feriora cadit in definitione ista q e descriptiua s⁹ disti⁹ ctione ad circulo quedu dnam eentiale r p⁹pletiuu p⁹ nis nobis incognita r hoc no e incouenies in tali defi nitoe q sil est definitio r disio. Ad tertiu e ddm q de finitio no dz dari p⁹ distiuctoem nisi ea innua⁹ diuisio sed in ista iuxta p⁹ca inuitur disio. Ad p⁹batem vero ddm est q nulla dz dari p⁹ distiuctoey sic q altera pars p⁹nt indrit ee definitio qz tuc seqretur incouenies r ita conuinctio distiuctina i t⁹lib⁹ accipitur coie copulatiue sic p⁹z in mult⁹ definitioib⁹ natural⁹ p⁹bie. Ad q⁹tu e ddm q p⁹o p⁹o hypothetica no p⁹ntetur s⁹ definitio qz b⁹ definit p⁹o q est elemetu⁹ sylli categorici simpl⁹ dca q no p⁹ntie ri q hypothetica categoric⁹ at dz syl⁹ q ex duab⁹ p⁹oib⁹ categoricis p⁹stituitur. Ad q⁹tu e ddm q definitio p⁹ positiois itelligitur de p⁹one simpl⁹ vna r no de p⁹one plures q⁹lis e ista. Ad ddm est q aliq absoluitur ibi a numero. Ad sextu est ddm lz in tali p⁹one no fit enu ciatio alicu⁹ de aliq qd bz ee reale t⁹m est ibi enucia⁹ si ue affirmatio alic⁹ de aliq qd est ens in imaginatoe o pinione sive in intellectu. Ad septimu est ddm q il la p⁹o de accipitur duplici⁹ vno⁹ vt de circustatia affir matois r negatois indrit r sic accipitur in definitione p⁹bi q at sic accipi p⁹ p⁹z cu vbiis p⁹posit⁹ cu illa p⁹one dicim⁹ em deficio vbi re dicit dimiutoem r dicim⁹ de duco vbi dicit affirmatorem sive p⁹fectione. Alio mo ac

capitur vt dicit circustatia affirmatois t⁹m r sic ea ac capit p⁹ b⁹span. Et p⁹ b⁹ de d⁹ns Albert⁹ q illa p⁹o de quatu ad s⁹bn vniuoce stat in affirmatia r negatiua qz p⁹o affirmatiua est affirmatio alic⁹ p⁹dicati de aliq s⁹biecto r negatiua negatio alic⁹ p⁹ri de s⁹biecto. Quan tu vero ad relatorem p⁹dicati ad s⁹bn no stat vniuoce om⁹ino qz in affirmatiua notat iteretia p⁹dicati ad s⁹bie ctu. In negatia at notat remotem. Ad octauu est ddm q in p⁹one dupl⁹ e vno sive co⁹po vt dicit p⁹ b⁹ in exordio tractat⁹ syncategorematu p⁹ma est g⁹nalis q est p⁹o p⁹ri cu s⁹biecto r talis p⁹o s⁹m rocm p⁹cedit sp⁹ale et est in intellectu resultas ex vnione p⁹ri in coi accepti cu s⁹biecto eode mo capto no curado an sit b⁹ p⁹ri vel il lud s⁹bn r talis p⁹o est coe s⁹bn affirmatois r negato nis r no obiectu negatois. Alia est p⁹o sp⁹alis q e bu ius p⁹ri sp⁹alis cu s⁹biecto r illa non e s⁹bn sed obcm negatois p⁹ qd p⁹o p⁹ri ee negatia manete nibilo mi nus s⁹z intellcm p⁹one p⁹ois prima p⁹ qua dz p⁹positio

Tertium dubium est.

Quare quu multis modis diuidatur p⁹o s⁹ p⁹ vna r plu res simplic⁹ r p⁹posita vlem r p⁹rticular⁹ p⁹bis mag⁹ de finit ea p⁹ affirmatiu r negatiu qz p⁹ p⁹ca So⁹ qz il le ditiones no s⁹nt p⁹ ita eentiaia p⁹oi sic q⁹ didit p⁹af firmatiu r negatiu qz affirmatiu r negatiu sp⁹iciu⁹ p⁹o ne q e foial in p⁹o r ita s⁹ q⁹itates eentiales vte x⁹o et p⁹rticular⁹ accidit p⁹nti ex s⁹biecto qd bz rocm materie et vnu r plures accidit eide ex s⁹biecto r p⁹o r simply et p⁹positu. Et sic no eentiaie sp⁹ificat p⁹onem sicut af firmatiu r negatiu nec t⁹m faciut ad diuersificatoy syllogismi in figura r mo sicut affirmatiu r negatiuuz

Quartum dubium est.

Utz p⁹o sup⁹ definita penes q⁹ritate sua sit p⁹uenter in vlem p⁹rticular⁹ r indefinita diuisa. Et vt p⁹ q no qz est aliq p⁹o singularis q⁹ritat⁹ r illa no enueratur b⁹ igr no est sufficeter diuisa penes q⁹ritate. P⁹ria e ma nifesta ex p⁹ b⁹is. Secdo Dis p⁹o est singularis igr no coueniet ponitur p⁹ca m⁹bra. Nis p⁹bat qz oe indiut duu i aliq g⁹ne e singlar⁹ s⁹ q⁹libz p⁹o vna e q⁹da idiu duu i g⁹ne enuciatoy s⁹ q⁹libz e vna r singlaris. Ter⁹o Aut disio p⁹is sicutur penes re s⁹biecta aut penes mon eiufde. Si penes re s⁹biecta tuc quu eade res s⁹biatatur i vli p⁹rticlar⁹ r indefinita ille tres p⁹oes est eiufde q⁹ritat⁹ qd s⁹m e. Si penes moz s⁹biecti tuc quu s⁹bn in indefinita careat mo indefinita no erit alic⁹ q⁹ritat⁹ qd itez s⁹m est.

Quarto Q⁹seqns no diditur ex oppoito s⁹ suu a⁹ns s⁹z alic due sequit ad vlez q no s⁹l distictes vlez. Et p⁹ firmat qz v⁹ p⁹uertibilu n distiguit ex oppoito s⁹ aliud sed p⁹rticlar⁹ r indefinita p⁹uertunt q⁹ n dz vna didi s⁹ alia.

Quinto Est aliq p⁹o mixte q⁹ritat⁹ r t⁹m illa no ponit hic q⁹ n e disio sufficies. Nis p⁹bat de ista. Dis to vl a liqs to currit put e de distiucto s⁹co q e sil vltis r p⁹rticlaris. Sexto Prop⁹o est ena rois q⁹ n bz q⁹ritate r per p⁹ns male didit penes q⁹ritate. So⁹ Sic qz ioi p⁹o syllogistica s⁹biat em⁹ cois aut g⁹ cu signo aut sine si gno. Si scz sic e p⁹o q⁹ritat⁹ indefinite. Si primu best dupl⁹ qz vel cu signo vli vel p⁹rticular⁹ p⁹rio est p⁹o q⁹ ritat⁹ vltis scdo q⁹ritat⁹ p⁹rticlar⁹. Ad obiecta i oppo⁹to.

Ad primu e ddm q singlar⁹ q⁹ritas no seruit p⁹ose to buic qz lz forte ponit aliqu singlar⁹ i syllo no ponit

.f. de pponē. f. qad. eius definitionē et diuisionē

tamē vt singularis. s. vt p. iculare ad hoc vel illō rēter/
m. inatū. p. iculare em ē qd ib vli cōtinet. s. b. alit. vt s. b. o i
toie qdā cō. sin. gularē at nec imēdiatē nec p se sumit. s. b.
vli. q. s. d. i. c. a. o. i. s. t. d. c. u. r. r. i. t. n. o. a. s. s. u. m. i. t. f. o. i. s. n. i. s. i. p. t. o. c. q.
f. o. i. s. e. s. t. q. d. a. t. o. n. e. c. q. d. a. b. o. r. e. t. e. r. m. i. n. a. t. u. r. a. d. f. o. r. t. e. n. i. s. i. p. r.
t. o. c. q. a. c. c. i. d. i. t. a. u. i. d. a. t. o. i. f. o. r. t. e. e. ē. s. d. i. c. e. s. e. x. e. a. d. e. r. o. e.
n. o. e. s. t. p. o. n. e. d. a. q. u. i. t. a. s. i. n. d. e. f. i. n. i. t. a. q. u. i. n. d. e. f. i. n. i. t. a. e. q. u. o. l. l. e. t.
p. i. c. u. l. a. r. i. s. s. e. d. a. d. b. d. d. m. e. s. t. f. m. d. i. m. a. l. b. e. r. t. u. i. q. u. i. s. i. n.
d. e. f. i. n. i. t. a. e. q. u. o. l. l. e. a. t. p. i. c. u. l. a. r. i. s. t. n. e. q. u. o. l. l. e. t. a. i. l. l. a. e. s. t. f. m. v. a.
l. o. r. e. p. p. a. r. a. a. d. s. u. p. p. o. s. i. t. a. s. b. s. b. i. e. c. t. o. a. c. c. e. p. t. a. q. u. i. a. v. i. d. e.
l. i. c. v. t. r. a. q. v. i. f. i. c. a. r. i. p. r. p. v. n. o. s. u. p. p. o. s. i. t. o. t. u. i. f. m. s. i. g. n. i. t. e. t.
m. i. n. a. t. o. e. m. o. p. p. o. n. e. p. i. c. u. l. a. r. i. s. i. n. d. e. f. i. n. i. t. e. q. u. i. q. u. i. d. e.
q. u. i. d. a. t. o. v. l. e. p. s. i. g. n. i. t. u. p. i. c. u. l. a. r. e. i. n. d. i. a. t. u. e. s. t. a. d. s. t. a. n. d. u. p.
p. i. c. u. l. a. r. i. b. v. o. d. u. s. c. a. l. e. s. t. n. o. h. z. e. a. t. s. t. a. t. s. i. n. e. s. i. g. n. o. i. n. u. i.
d. e. f. i. n. i. t. a. t. i. s. t. o. p. p. e. d. i. e. f. a. c. i. l. e. i. n. p. d. i. c. a. r. i. q. a. d. d. i. p. n. i. t. n. a. f. e.
s. i. c. s. t. a. t. i. q. u. i. b. i. e. c. t. o. s. t. a. t. i. c. u. s. i. g. n. o. p. i. c. u. l. a. r. i. t. e. m. a. d. d. i. p. r. p.
d. i. c. a. t. u. r. e. a. l. e. t. n. o. i. n. t. e. n. t. i. o. n. a. l. e. d. i. c. i. m. e. n. t. i. q. d. a. t. o. c. u. r. r. i. t.
e. t. n. o. q. d. a. t. o. e. s. t. s. p. e. s. s. b. i. e. c. t. o. v. o. i. n. d. e. f. i. n. i. t. e. p. o. s. i. t. o. p. r. a. d.
d. i. v. e. l. r. e. a. l. e. v. l. i. n. t. e. n. t. i. o. n. a. l. e. d. i. c. i. m. e. n. t. i. e. n. t. i. h. o. e. a. i. a. l. b. o. c. u. r. r. i. t.
e. t. h. o. e. s. t. s. p. e. s. p. r. o. t. u. i. n. t. e. n. t. i. o. n. a. l. i. a. d. d. i. t. o. n. a. t. u. r. e. n. o. m. a.
n. e. t. i. d. e. f. i. n. i. t. a. s. i. e. f. f. i. c. i. a. t. f. r. i. s. a. d. 2. m. e. d. d. d. q. u. i. p. p. o. p. r. o. u.
d. i. c. i. s. i. n. g. u. l. a. r. i. s. v. n. o. q. u. e. n. o. i. a. t. i. l. l. o. q. d. e. s. t. s. i. n. g. l. a. r. e. i. n. g. i. e.
p. p. o. n. i. s. t. s. i. c. e. o. i. s. p. p. o. v. n. a. q. d. a. s. i. n. g. u. l. a. r. i. s. p. p. o. s. e. c. d. o.
p. o. r. o. a. s. i. n. g. u. l. a. r. i. q. u. i. s. b. e. a. t. u. s. u. i. f. r. e. s. i. n. g. u. l. a. r. e. t. v. n. a. n. u.
e. r. s. i. c. e. a. l. i. q. p. p. o. s. i. n. g. u. l. a. r. i. s. t. a. l. i. q. n. o. n. t. i. l. l. o. m. o. a. c. c. i. p. i. t.
s. i. n. g. u. l. a. r. e. i. n. d. i. u. i. s. i. o. e. p. p. o. i. s. p. e. n. e. s. q. u. i. t. a. t. e. a. p. u. d. p. b. i. s.

Ad tertiu e d d d q qritas p p o i s n s u i t u r a r e s b i e c t i
s i m p l r s h a r e s b i e c t i s b t a l i v e l t a l i m o . A d i m p a r t e z
v e r o q e s t r e i d e f i n i t a d d m e q d r q t a n o p r o e z a l i c u i
s i z n i d i c e n t i s m o d u . s h p p u a t o e m c i u s d e i t a q p u a t i o
m o i s u e s i g n i e s t e i p m o . E t h u i e e x e m p l u s i a l i q s b a
b u e r i t p l e s o u e s q r h q l i b e t e s i g t a a l i q s i g n o v n a r e m
p r a t u e i l l i o u i n o s i g n a t e e r i t p s i g n o c a r e t i a s i g n i . s i c
i n p p o s i t o q u i a l i e p p o e s h e a n t s b i e c t a m o d i f i c a t a p s i
g n i i n d e f i n i t a v o n o c a r e t i a m o d i f i c a t e i p m o . A d
q u a r t u e s t d d z q l z p o i s n o d i u i d a t f m s b a z p a n s s e /
q u a t a d i p m . t u d i u i d i t b n i p m s m o z . t b n o e i n c o .
u e i e n s q b d i s i o e d a t a f m a c c i s . E t e o d e m o d d m e s t
a d o f i r m a t o e m . A d q u i t u e s t d d m q n o e p o n e d a q
t i t a s m i x t a . q z a d i p a m s e q u i t u r i n c o u e n i e n t i a . p u t a
c o t r a d c o r i a v a . q z s e q r e q u i d e t e r m i n t e n e r e t v l r t u
v i t e r . A d p a r t o e m v o d d m e . q p d c a . p p o a u t e s t d i s .
i n c r i t a . t s i c n u l l i e q r i t a t . a u t e c a t e g o r i c a . t b p r i g i t
d u p l r . q z v e l e s t r e d i s i n c t o s b o . t s i c e s e n t q o i s q e h o
v e l a l i q s b o c u r r i t . A u t e t r e d i s i n c t o p r o . t s i c e s e n t o i s
h o e s t q v e l a l i q s c u r r i t . t v t r o q m o e v l i s s i t o t a l e e i
s u b i e c t u d i s t r i b u a t . A d v l t i m u e s t d d m . q p p o n o n
h z q r i t a t e . p p r i e d e a m . s h m e t a p h o r i c e d e a m . i . s i l i t u d i
n a r i e q z s i c u r i n n a t u r a l i b . q r i t a s s e q t u r t o t u p o i t u
g r a m a f i e . i t a q r i t a s s e q t u r p p o e m r o e s b i e c t i . q d h z
r o e m m a f i e . s h f o r t e d i c e r e s p r u e t i a h z r o e m m a r e
r i e c u s b o a n t p r u s i n t p r e s m a t a l e s p p o i s . t c o p u l a
f o r m a l . i g r q r i t a s n o s o l u h z a r t e d i e x p r e s b i e c t i s h e t
p r e d i c a t i . S o l o p r e d i c a t u h z d u p l i c e p p a t o e z v n a a d
s o p u l a . t s i c h a b e t r o e m p r i s m a t e r i a l i s . A l i a a d s u b
s e c t u t s i c h z r o e m f o r m e c i u s e s t i n e s s e

Quintum dubium est.

An ppo vli s h p u e n i e t e r r e f i n i t a q u i d e s t q o m i a u t
n u l l i i n e e s t . E t v i d e t q n o . q z i s t a e s t v l i s v t e r o z h o
c u r r i t . t m n o s i g n i f i c a t o i i n e e a u t n u l l i . p b a t q z s o l u

fe duob' inee Scdo sic. Sig' vlen p' care qritates
vlem. igr n' v' qritas vli s bii def. nita. pbat qz sig' p se
nihil feat. ergo no facit aliqua variatōem circa fini
nū cōem Tertio qd nulli inee no p' te aliq' pdicari
ergo male d' que nulli inee ft Solo Sic. vt circa te
xtu reclaratū fuit r apl' circa summulas petri b'ispani

Ad obieca in oppo' Ad p'mū est ddm illa e
vli s exiter t ad illa sufficit q' fecet p'um inee omi sup
posito s'biecti p quo fca e distributio Ad scdm est di
cendū q' signū nō significat p se accipiēdo significare
ppne sed accipiēdo significare cōiter. vt exēdit se ad cō
significare qz dicūt dispōes s'biectoz Ad tertiu e d d z
q' illō qd nulli inē n' p' te aliq' p'ri affirmatiōe tū b' n' n e /
gatiōe p'ri. t i illa n' p' suppo' dicit. r. e. e. i. t. i. n' i. a. f. f. i. r. m. a. t. i. a

Sextū dubium est. An cōue

nienter pbs refinit p p o e m p r i c u l a r e E t v i d e t q n o
qz pbs rētermiat h r e p p o n e f m q e p s t i t u t i a s y l l i v a l e
t i s i n a l i e a d r e m i a t o e m . s e d e x p r i c u l a r i b n o s i t r e m o
s t r a t i o . i g r s u p s t u e r e t e r m i a t h r e e a S o S i c . q z p /
p o s i t i o i l l a v o c a t p r i c u l a r i s q a l i c u i v e l a l i c u i n o i n e e
s i g n i f i c a t . i . q f e p r u m i n e e a l i c u i s u p p o s i t o s b i e c t i v l a
l i c u i n o . i . c a u d a n o . t . p p b n e g a t i o d z p o s t p o n i f m v e r i
t a t e t n o p p o n i q z a l i a s v a l e r e t n o a l i c u i . i . n u l l i A d
o b i e c t u e s t d d m q n o e s t n e c e s s e d e m f a t o e m . p e c d e r e e x
p p o n i b u s v l i s q n t a t a t i s . s h d z p e c d e r e e x p p o b v l i b
v l i t a t e p o s t e r i o r i s t i c a . q v l i t a s e i n p p o i b . i n q b s t d e
o m i p e r s e t f m q i p m . i n q b u s p r u p u e n i t s b i e c t o . p o i
s u p p o i t o s u b i e c t i t o m i d r i a t p i s . s i c u t h b o e s t a i m a l

Septimū dubū est An inde

finita ppo sit p u e n i e n t d e f i n i t a E t v i d e t q n o . q z a r s
i n i t a t n a t u r a . s h i n d e f i n i t u n i b i l e s t i n n a t u r a . g n i b i l
d z e s t i n a r t e S e c d o s i c . I n p p o e i n d e f i n i t a p r u p o e
v e r i f i c a r i d e s b i e c t o p v n o s u p p o i t o . g p o n i t e r e t n o i a
t i d e f i n i a t a q i n d e f i n i t a T e r t i o I n h a c p p o n e h o e
s p e s p r u f e a t u r i n e e s b i e c t o s i n e s i g n o . t t u n o e s t i n d e /
f i n i t a s h s i n g u l a r . v t i n p m o t r a c t a t u d e m e s t Q u a r
t o I s t a e i d e f i n i t a c u i u s l i b z h o i s a s i n c u r r i t . t t u c a t
p a i c a t u i n e e s b i e c t o c u s i g n o v l i . S o S i c . v t c i r c a
t e x t u f u i t d e m . A d o b i e c t a i n o p p o A d p m u e s t
d d m f m d i z A l b e r t u . q i d e f i n i t u n o e i d e q d i n f i n i t u z
q d d i a p u a t o e f i n i s . i n e t e x t r a f i n i e r i s e v l t i m u n o e
a c c i p e . s h d i i n d e f i n i t u a p u a t o e c e r t i f i c a t i s i p m . a d h
v e l i l l u d s i c l n e u t z g e n d i i n d e f i n i t u . i d e i n c e r t u a d f o r
m a m a s c u l i n i v e l f e m i . A d s c d m e d d m . q l z f i n a l i t
p p o s i t i o i n d e f i n i t a p o e d i c a d e t e r m i a t a i n q t u p o e v i t
f i c a r i i p a . p v n o s u p p o s i t o s b i e c t i . s i c u t i n t r a c t a t u s u p
p o s i t i o n u c i r c a d e f i n i t o e m s u p p o i s d e t e r m i a t e d e m e
t a m e f o r m a l i t e r d e i n d e t e r m i a t a s i u e i n d e f i n i t a . q s b
i e c t u i n s u a a c c e p t i o n e n o e s t a d h v e l a d i l l u d d e t e r m i
n a t u . A d t e r t i u e s t d d m q i n p p o n e i n d e f i n i t e q t i
t a t i s s b i e c t u d z e e t e r m i n o c o i s . s h i n p d c a . p p o n e h o t e /
n e t s i n g u l a r i t e p n a t u r a s i m p l i c i . s i c u t c i r c a d e f i n i t o e z
s u p p o i s s i m p l i c i d e m e A d q r t u e d d z . q i l l a e v l i s q a d
s b z d i s t r i b u t o i s s i u e p p o i s i d e f i t a q a d s b z e n u f i c a t o i s
s u e l o q u o t o i s p u t i c a p m t r a c t a t u d i f f u s e d e f i n i a t u e

Octauū dub ē. An i textu oueien

ter p' d'ā inf. p p o e z d e m f a t i u a m t d i a l e c t i c a . E t
v i d e t q n o n . q u i a d e m f a t o r i n f r o g a t q n o d i f f e r t p b
a b e o d i a l e c t i c e H i s p b a t p p b z p o p o s t e r i o r z d i c e n s z

De pte materiali remota syllogismi

q̄ in qlibet sciētia sunt p̄p̄e interrogatiōnes ⁊ r̄isones
Et etiā p̄titiō est vni de p̄ncipijs remōstratiōis vt in
eodē dicit p̄b̄s. Solo Sic q̄ vt tactū fuit. p̄p̄ones
dialectice oēs cōsensum interrogat r̄identis: accipien-
to dialecticas p̄p̄ones vt cōprehēdit s̄ se tentatias ⁊ so-
pb̄ificas: ⁊ nō distinguēdo inter eas ⁊ problemata di-
alectica. Demōstrator vero nō sic interrogat. s̄ p̄pter ne-
cessitatē rei sumit ⁊ de p̄sensu r̄identis nō curat. eo q̄
in talibus opozz addiscētem credere. ⁊ nō p̄radicere.
Et hui⁹ causa vera s̄m d̄im. Altertū ē q̄ n̄citas in p̄po-
sitiōne nō est ab h̄ic. s̄ ab ip̄a re. pb̄abilitas vero ē ab
homine. q̄ pb̄abile est qd̄ videt̄ oibus aut plurib⁹. aut
maxime notis. ⁊ ideo in pb̄abilib⁹ opozter q̄ habeatur
r̄identis cōdisputat̄is nobiscū cōsensus. Nihil em̄ p̄-
hibet q̄dam falsa q̄busdā veris esse pb̄abiliora. sicut so-
lem esse bipedalē q̄ tritatis s̄m est ⁊ t̄m est multis pb̄abi-
le vulgaribus. Ad obiecta in oppositū Ad p̄ri-
mum est d̄m. q̄ remōstrator nō interrogat sicut dia-
lecticus. q̄ dialecticus petit suas p̄missas. p̄pter s̄. q̄a
sunt dubie. eo q̄ p̄p̄o dialectica nō est p̄ se nota. s̄ p̄ba-
bilis. s̄ remōstrator: nō interrogat suas p̄missas tāq̄
dubias. s̄ vt discipulū in maiore noticiā ducat.

**Terminū vero voco in quē resoluit̄ p̄po-
sitiō vt p̄dicatū ⁊ de quo p̄dicat̄ apposito vl̄
diuiso esse vel nō esse.**

Ista est sc̄da ps hui⁹ capli in q̄ refinit̄ p̄b̄s termi-
nū q̄ est ps remota sylli dicit̄. Terminū vero voco in
quē sicut in vltimū resoluit̄ p̄p̄o. sicut termin⁹ ē p̄tū. et
s̄biectū de q̄ p̄dicat̄ s̄ fit p̄dicatio. ⁊ s̄ p̄dicato appo-
sito p̄ inherentiā ip̄i s̄biecto. sicut fit in p̄p̄one affirma-
tiua. vl̄ p̄dicato diso a s̄b̄cō s̄c̄fici. p̄p̄one negatiua. ⁊ s̄ est
vl̄ s̄m esse in affirmatiua. vl̄ nō esse in negatiua.

**Circa textum expositū sunt q̄
dam dubia.** Primum est. quare dicit̄ p̄b̄s Terminū
vero voco ⁊ nō dicit̄ termin⁹ est. Solo. q̄ terminus
nō accipit̄ hic p̄p̄ie sed metaphorice. q̄ termin⁹ p̄p̄ie
acceptus ē vltimū magnitudinis nō op̄is pars ei⁹ cuius
est termin⁹. sicut p̄ctus ē termin⁹ linee. ⁊ ḡ dicit̄ p̄b̄s
in p̄posito terminū voco. q̄ si diceret̄ termin⁹ s̄m verita-
tem nō est in quē resoluit̄ p̄p̄o. sed ego voco sic terminū
per quādā metaphora. Cū termin⁹ a terminādo dicit̄ ē
Aut ergo terminat̄ magnitudinē ⁊ sic considerat̄ a ma-
thematico. aut terminat̄ eē refinit̄. ⁊ sic refinitio primo
topicoz r̄ōne vltime d̄nie vocat̄ termin⁹. Aut terminat̄
cōceptū intellectū repetitiue ⁊ sic refinit̄ in tractatu
supponum. ē vox sc̄as v̄le vl̄ p̄ticulare. aut terminat̄ re-
solutiōnē p̄p̄onis ⁊ sic refinit̄ in p̄posito.

Secundum dubium est

An refinitio termi sit cōueniēs. Et videt̄ q̄ non. q̄a
eadē r̄ōne q̄ dicit̄ termin⁹ est in quē resoluit̄ p̄p̄o. reteret̄
dicere ex quo cōstituit̄ p̄p̄o siue ḡnatur. ⁊ n̄a. p̄bat̄ p̄ si-
mile. Sc̄do. Nō refinit̄ p̄p̄onem p̄ hoc q̄ in ip̄am re-
soluit̄ syllogism⁹. igit̄ incōueniēter refinit̄ terminū per
hoc q̄ ip̄z resoluit̄ p̄p̄o n̄a. p̄ba p̄ s̄lo. Ter. Prop̄o
resoluit̄ in lr̄as ⁊ syllabas q̄ nō sunt termi ergo incon-
ueniēter dicit̄ termin⁹ est in quē resoluit̄ p̄p̄o. Quar-
to. Prop̄o est posterior termino. sed ois refinitio rebet̄
dari per priora. ergo incōueniēter dicit̄ termin⁹ est in

quē resoluit̄ p̄positio. Solo Sic. Quia vnūq̄dē
resoluit̄ in ea ex q̄bus cōstituit̄. sed. p̄p̄o cōstituit̄ ex ter-
minis. s̄z s̄biecto ⁊ p̄dicato. que a terminādo termini
dicunt̄. ergo. p̄p̄o in s̄biectū ⁊ p̄dicatū resoluit̄. Ma-
ior patet. q̄ eadē sunt p̄ncipia cōp̄onis. ⁊ termi resolu-
tionis. Ad obiecta in oppositū Ad p̄mū est d̄bz
q̄ nō opozter terminū illo nō refinit̄ in hac sciētia. q̄
ip̄a est resolutoria ⁊ nō inuētiua. vt sup̄ d̄m fuit. ergo
nō loquit̄ de ḡnaturē. p̄p̄onis sed resolutorē. Ad sc̄dū ē
dicendū. q̄ nō est s̄lo. q̄ in terminū fit p̄p̄leta resolutorē
que rebet̄ fieri in minima. p̄positio aut̄ respecū syllogis-
mi nō est minimum in qd̄ p̄t̄ syllogism⁹. resoluit̄ s̄ tale
minimum est termin⁹. Ad tertiu⁹ est d̄m. q̄ p̄p̄o nō re-
soluit̄ in lr̄as ⁊ syllabas tāq̄ in voces significatiuas
sed tāq̄ in p̄ncipia vocis significatiue. ⁊ q̄ logic⁹ illaz
resolutorē p̄supponit tanq̄ sumptā a gr̄amatico. id
nō facit̄ hic mētiōnē de illa. Nec valet si dicas. Aristo-
teles vocet̄ syllogizare ex lr̄is igit̄ nō videt̄ termin⁹ mi-
nimū in logica p̄sideratū. q̄ t̄cl̄re ponuntur loco ter-
minoz syllogistoz. q̄bus in eū finē v̄t̄ vt significet̄
syllogismū hic p̄sideratū solū respicere materiā gene-
ralem ⁊ transcendētē. Ad quartū est d̄m. q̄ omē
refinitibile. aut est p̄mū. aut p̄is ad primū. si est p̄is ad
primū t̄c̄ habet̄ refinitōem. p̄p̄ie d̄c̄m. que dat̄ p̄ prio-
ra s̄m naturā. si aut̄ sit p̄mū tunc quū nō possit̄ refinit̄
per priora. aut refinit̄ p̄ p̄uatōem. vt hic p̄nc̄t̄ est cui⁹
pars nō est. aut p̄ posteriora quo ad naturā. priora t̄c̄
quo ad nos. vt hic p̄nc̄t̄ est p̄ncipii linee. Quia ergo
termin⁹ est p̄mum in cōsideratiōe logica. id̄ necesse fuit
ip̄m refinit̄ altero p̄d̄coz modoz. sed melior ē refinitio
data p̄ habitū q̄ p̄ p̄uatōem. id̄ sic definit̄.

Tertium dubium est

Quare p̄b̄s definit̄ p̄p̄onem an̄ terminū cū t̄m termi-
sit ps p̄p̄onis q̄ naturalr̄ p̄oz est toto Solo. Pars
via cōp̄ositionis siue cōstitutionis p̄cedit̄ totū. tamen
sequitur via resolutoris. Et q̄ ista sc̄a est resolutoria. id̄
ad hoc significandū p̄b̄s definit̄ p̄p̄onem q̄ terminum.
Etiā obstat̄ ordine disciplie. q̄ in definitiōne termi
ponitur p̄positio ne fieret̄ p̄cessus ex ignotis definit̄ p̄-
us. p̄p̄ositionem q̄ terminum.

Quartum dubiū est

Quare pot̄ dicit̄ p̄b̄s termin⁹ est in quē resoluit̄ p̄-
positio vt p̄dicatū ⁊ de quo p̄dicat̄ id̄ est vt p̄dicatur ⁊
s̄biectū. q̄ v̄bū ⁊ nomen. Solo. q̄ nomē ⁊ verbum
nō sunt p̄res formales p̄p̄onis. q̄ p̄positio dicit̄ aliqd̄
de aliquo. ḡ ps ei⁹ est s̄biectū qd̄ dicit̄ id̄ de q̄ aliqd̄ di-
cit̄ s̄b̄ r̄ōe qua s̄stat̄ illi qd̄ d̄r̄ de ip̄o. ⁊ talē r̄ōem nō h̄z
nomē vt nomē ē. S̄m p̄tum dicit̄ id̄ qd̄ de alio d̄r̄ sub
r̄ōe inherēdi qua d̄r̄ de s̄biecto. ⁊ s̄ nō dicit̄ v̄bum in
quātum est verbum. ⁊ id̄ p̄p̄ime partes p̄p̄ositionis et
actuales sunt s̄b̄c̄n ⁊ p̄tum ⁊ nō nomē ⁊ verbum.

Quintum dubium est.

An signa v̄lia ⁊ p̄ticularia ⁊ verbal̄ copula sunt termi-
ni. Et videtur p̄mo de signis q̄ sic q̄ illud est termi-
nus in quod resoluitur. p̄positio. sed v̄lis resoluitur in
s̄biectum p̄dicatū ⁊ signū v̄le. sicut p̄ticularis in s̄bie-
ctum p̄dicatum ⁊ signū p̄ticulare. igitur signa v̄lia ⁊ p̄-
ticularia sunt termini. Sc̄do. Copula est terminus

Primus

quia in copula resoluta ppō qd patet qz eadē sunt pnci-
pia cōpōnis et termi resolutōis. h copula est pncipiū cō-
pōtionis i gr erit terminus resolutōis. Medio pbat per
pctz hispanū dicēte. ppō categorica est qz hz sicut pti et
copula tāqz pncipales ptes sui. Tertio ipsa manet
scā resolutōe ppōnis sicut sicut pti et pti sicut sicut pti et pti
dicatū sicut termini. ita etiā copula erit terminus. pbat qd
scā resolutōe ppōis nō ē sicut nec pti sicut sunt nō et h
bū. Et pfirmat qz p. his dōt qz copula pti in resolutōe
ergo ppō in copula resoluta. So nō qz ad rōem ter-
mini duo requirunt. pmi est qz sit pmi in pōne et vlti
in resolutōe. Scdm est qz maneat scā resolutōe pti pti
mū excludunt sig vltia et pncipalia. q nō sicut pmi in cō-
pōtione. tum qz sicut est pmi in pōne et vltimū resolu-
tione. eo qz signo appoito vel reposito eqliter manet sicut
ppōnis. sicut cū dō ois bō currit. qdā hō currit. si signū
vlt et pncipale remāt a pōnibz manēt nihilominus
propōnes. Tum scdm nō sicut pma in pōne. qz sicut pce
dit signū naturalē. sicut dispositū pcedit naturalē suaz
disposiōe. ppter scdm excludit copula. qz illa nō manet
scā resolutōe. qd pti qz ipa dicit vniōne extrinsecā. si
ue cōpōnem quā sine extrinsecā nō est intelligere. h resolu-
ta siue restructa cōpōne. ipa etiā est restructa. Ad
obiecta in oppositū. Ad pmi est dōm. qz sig vltia et p-
ncipalia excludunt a rōe termini p pmi p dōm. nō est
resoluta. pti in signa. ppō. eo qz pti repositis adhuc hz
propō suas māles ptes. Ad scdm est dōm. qz ppō nō
resoluta in copula. Ad pbatōem hō dōm est. qz eadē
sunt pncipia mālia pōnis et termi resolutōis. copula
nō est pncipiū materiale sed formale vniēs sicut et pti
Ad pbatōem hō sumptā ex textu p. his dōt est. qz ipa
est ps quo ad vocalē pncipiā. qz nulla ppō fieri pti
sine copula vniēte tū qz in rebz aggregatis vniō ē for-
ma. iō dō forma totū pōnis. Ad tertū dōm. qz non
manet eodē mō sicut illa qz sicut pti sicut māles ptes
propōnis. et qz aliqd pti dicit aliqd mō sicut vel pti. etiā si
nō sicut actu in pōne. sed copula est forma totū dicit
rōne cui est qz vniat extrā et sic nō manet formālē co-
pula. Alij dicit qz sicut et pti formālē accepta nō sicut ter-
mi. sed accepta mālr quō manēt scā resolutōe. ppōnis.
Sed dices hō est copula et tū ps ē tū. i gr dōm
fīm. Scdm ps ante. pbat. qz pti pti ē tū. vt pti ex rōi
nō ē tū. hō hō ē pti et pti vt pti dō. Soz est. Ad
qd dōt ē qz hō hō ē pti capi duplr. vno formālē et sic sp
est ē copula. et nūqz pti nec ē pti māle. Alio accipitur
grā sui scā mālr. qd ē pti sicut sicut i cor grā illi
pōt ē pti. Et sic illa hō ē. vltia hō ē ens siue ens et h
scdm pncipias dōm sicut qz hō hō ē scdm adiacēs dōt ē
piti et nō cōtētie. Ad pfirmat dōt dōt ē qz duplr ē
resolutō vniā ē totū pōnis et illa ē in sicut et pti et nō in
copula. Alia ē resolutō vniā extrēmi. ppōnis. sicut et hō hō
pzi in resolutōe copla. qz oē hō hō adiectū icludit hō hō sicut
stātū et sicut pncipiū i qz resoluta. Et qz dicit solz qz resolu-
tione accipit duplr. vno vt idē ē qd dōt. et sic copla
nō manz scā resolutōe. ppōis. eo qz ē foza totū. Alio re-
soluere ē exponere totā ppōem rōe tū pti qd ē extrēmi
et sic copula patz in resolutōe. i. maifesta sicut exponēdo
bum adiectū p hō hō sicut et pncipiū

Sextum dubium est

Quare dōt p. appoito vlt dōt ē vlt nō ē. So. Alti. p

hoc est p. qz affirmatia vlt negatia pti et ppō qz resoluta
est. ibi tū pti dōt ē qz ē vlt nō ē qd nōt coherētā vlt dōt
onē pti a sicut et claudis i pncipato vt dōt ē i li. pncipie
nias. Et ita vlt dōt i solutōe vlti argumti. si pti sicut se
totū pti dōt duo hz in se. ē vlt nō ē. qd nōt hōtētā
vel dōtētā pti cū sicut vel a sicut. Et cū hōtētā ē vlt nō ē
illd specificat. vt fois legit. flus ē. i. legēs. et ē specificat
lōne. et hōtētā totū sicut ē. et illd qd ē specificat. qz ppō
qz ē dōt et scā i hōtētā ē. se ex pti. et aliqz cū pti sicut
p. sic i. ppōibz i. qz ē nōtētā nūero hz scdm adiacēs pti
dicatur vt dicendō homo est nō hō. et hoc est tā in affir-
matis scātibz. ex appoito ē qz i negatis sicut nō est.

Sylls at ē ozo i qz qbusdā poitis aliō qz
dē ab his qz poita sicut accidit et necitate. eo
qz hec sicut. Dico at eo qz hec sicut pti hō pti gire
ppter hō hō pti gire nulli extrinsecā termini in
digere vt fiat necessariū

Ista est etia ps hō capli. in qz postqz p. rēminauit re-
pncipis mālibz. sylls tā pti qz remōtā sicut. ppō et ter-
minū. pti rēminat re rōe. pncipis illi pti qz
cat sylls. dices qz sylls in vlt et nō in hac vlt illa mā acce-
pē ē ozo in qz qbusdā poitis aliō qdē ab his qz poita sicut ac-
cidit. i. seqz ex necitate. eo qz hō sicut. i. pti pti sicut. Et sicut
dit exponēdo vltimā pti dices. Dico at eo qz hec sicut
pti hō pti gire. i. in rēminatē sylls pti ista clausula. eo
qz hec sicut. vt itelligat pti seqz pti pti sicut. sic qz nulli
extrinsecā. i. termini vlt. ppōis idigeat vt fiat pti necāria.

Perfem at voco syllm qz nulli aliō idiget
preter ea qz dōt sicut. vt appeat necāriū. Imp-
fectuz hō dico qz idiget aut vniō aut pluriū.
que sunt necāria qdem p sumptos terminos
nō per sumptas autē ppositiones.

Ista est quarta ps in qz pti inuit diuisionē sylls.
in pfectū et in impfectū ponens mēbroz diuidentū rē-
mōes dices pti. Syllm pti voco qui nulli aliō. id ē
alterius indiget pti ea qz posita sicut. vt appat cuidēs et
necāri. i. sylls pfectū est qz pti pti sicut positas in mō et
figura nō indiget aliō extrinsecā termino aut. ppōne. ad
hoc vt appareat necāriū in tali pti syllogistica. i. vt tal
cōsequētia syllogistica a pti ad pti dōt appat
necessaria et cuidēs siue maifesta. Cuidēs quidē nō ut
veritate et falsitate eo qz talis cuidētia dependet ex pro-
babilitate ppositionū. et repitnr in syllogismo dialcti-
co. sed cuidēs euidētia illationis quia talis est rē es-
sentia syllogismi. Tunc ibi (Imperfectum) Hic po-
nit rēminatē syllogismi imperfecti dices. primo Im-
perfectum voco syllogismi qui vniō indiget aut pluri-
um. vniō quidēz. scz solius conuersionis aut pluriū
id est conuersionis et rēminatē pti pti sicut in-
diget supple pti ea que sumpta sunt. Hec autem in-
strumēta quibus indiget. necāria sunt per sumptos
terminos. id est faciunt cōsequētia necāria p eos
tem terminos. non autem per sumptas ppositiones
id est consequētia syllogismi imperfecti non appat
necāria p. ppōnes pti sumptas. qz alias nō pti cōtēt-
sed maneret simpliciter idē syllogismus

In toto hō ē alterum altero. et de omni
predicari alterum altero dicitur idem

capitulum est aliud a sua causa siue principio a quo datur. De
 etiam aliud propter petitiones eius quod est in principio. non
 quidem finis est locus sophisticus. secundum quod est patet
 contra syllogismum. Quare dicitur quod ex necessitate accidere vel sequi itelli-
 gitur de necessitate preteritum et non ratio sequitur. et per hoc excluditur
 inductio et exemplum. quod non sunt ratione necessariis. loquendo
 de inductione in se in ea non enumerantur omnia figura-
 ria. aut non additur illa pericula et sic de alijs. Ad ob-
 iectam in oppositum. Ad primum est dicitur quod illa diuisio syllogismi
 non est syllogismi simpliciter dicitur siue in contrariis. sed est dicitur syllogismi
 tracti per diuisas materiales. ut in alijs locis visum est. Ad
 2^m est dicitur quod duplex est perfectio una est forma et intrinseca
 et sic omnis syllogismus est perfectus eo quod omni tali uenit definitio
 syllogismi. Alia est perfectio finalis quod consistit in euidencia conclusionis
 et sic non est omnis syllogismus perfectus. Ad 3^m est dicitur quod
 syllogismus accipitur dupliciter. Uno modo scilicet intentionali et sic defini-
 tur et est quiddam incompletum. Alio modo accipitur preme intentione
 nali et sic est quiddam completum et non definitur licet definitio
 tui pro eo verificetur. Significatur autem secunda intentio
 nomine syllogismi prima per hanc ordinem vel similem. Omne autem est
 substantia. omnis bonum est autem est substantia. Ad quartum
 est dicitur quod argumentatio non est proprie genitum syllogismi simpliciter dicitur
 per potestatem orationis. Pro quo considerandum est quod syllogismus potest explicari per
 dicitur. Uno modo in parte ad conclusionem quam probat. Alio modo in
 parte ad aiaz cui fides facit. Tertio modo in parte ad pres-
 entem quod potest scdm quod probat ad conclusionem sic videtur ratione
 vni de Algazel quod ratione est de curis. ceteri autem sunt premissa. hoc
 est causa conclusionis. Scdm quod probatur ad aiaz cui fides dicitur
 argumentatio. quod est argumentum per ordinem explicatio quod argumē-
 tum est rei dubie facies fidei. Scdm autem quod probat ad pres-
 entem quod probatur. sic de oratione est ei ordo qui hinc ostendit
 ad inuicem et sic sicutur hic. Ad dicitur est quod potest pro genere
 argumentatio. quod est ordo non quod est argumentatio. ut patet
 ex potest solis. Ad quintum est dicitur quod duplex est necessitas. scilicet
 siue rei et siue siue illarum. Necessitas preterita est necessaria bitudo
 finis et conclusionis. sic dicitur omnis bonum est risibilis omnis equus est
 biniabilis et talis necessitas non est in syllogismo simpliciter dicitur nec pro
 sed per tali necessitate ex premissis. Necessitas vero preterita ex ne-
 cessaria bitudine antecedentis ad consequens. ita quod po-
 sitio ante necessario sequitur consequens. et tali necessitate
 te semp sequitur conclusio ex premissis. nec illa necessi-
 tas repugnat impossibili et contingente. Sicut forte di-
 cetur conclusio potest inferri et non inferri. quod non sequitur sem-
 per te necessitate consequentis. Nisi probatur quia posita
 maiore et minore ad huc potest alijs non inferre con-
 clusionem. Ad quod dicitur est quod licet non semp necesse
 sit vocaliter inferre conclusionem. tamen semp sequitur
 conclusio virtualiter. ita quod assueti sunt premissis necessariis. 2^m
 itellam cogit affectum conclusionis. Ad sextum est dicitur
 Quod accidit accipitur dupliciter. Uno modo ut tatum
 valet sicut contingens euenit et sic procedit argumentum
 et non accipitur sic in proposito. Alio modo valet tantum
 sicut sequitur et sic conclusio accidit ex necessitate. et sequitur ex
 necessitate preterita. Ad septimum dicitur est declaratio conclusi-
 onis quod conclusio conuenit bonum scdm partem materialis cum
 premissis. sed non scdm totum. Quia in qualibet premissa
 ponitur medium quod non ponitur in conclusione. et sic pro-
 aliam unionem extremitatum in premissis et conclusione. dif-
 fertur pro forma premissis. Sed forte dicitur motus est
 eiusdem essentie cum suo termino ad quem sed conclusio
 est terminus syllogismi. quod erit eiusdem esse cum syllogismo

Ad quod dicitur est. Quod conclusio est bene aliud a pre-
 missis quod est effectus. sed non est aliud a toto syllogismo
 cum syllogismo. sic quodammodo preterita ratione scilicet aiaz et
 preterita sicut notum est ex definitione preterita. et etiam ex definitione
 syllogismi quod dicitur quod nec est aliud accidere per ea que posita sunt.

Circa textum expositum sunt dubia

Primum est. Quare potest diuidi syllogismus in imper-
 fectum. quod est affirmatum et negatum vlem. et particulari. cum tri-
 aliquis syllogismus est affirmatiuus aliquis negatiuus aliquis vlem
 aliquis particulari. Solo affirmatiuus et negatiuus vlem et parti-
 culare per se relectur. proponitur syllogismo hoc non nisi per posterum. quod
 concludit conclusionem talem vel talem. per se hoc est imper-
 fectum. propter syllogismo et non proponitur dicitur tamen syllogismus imper-
 fectum non est finis. sed finis apparetur quo ad nos. Quia
 omnis syllogismus qui habet tres terminos et duas preposiciones dispositas in
 modo figura. perfectus est in eis syllogismus et non indiget alio ad esse syl-
 logismi. Syllogismus vero scdm et scdm figuram dicitur imper-
 fectus quo ad hoc quod appeat eorum preterita. Indiget enim aliqui in hoc
 ta circa textum reductio ad aliquem modum preme figuram. et
 aliqui puerione. proponitur. ut appereant necesse preterita. ideo
 syllogismus perfectus est imper-
 fectus scilicet ambo syllogismus. eo quod retributi-
 bus syllogismi neutri eorum aliquid restat. Imperfectus enim
 non dicitur imperfectus nisi quod ad tene esse.

Secundum dubium est

Quo dicitur enthymema est syllogismus imperfectus et modi
 scdm et etiam figuram. Solutio enthymema dicitur syl-
 logismus imperfectus. quod reficitur nedum in euidencia siue perfec-
 tione accidentali. sed etiam in perfectione essentiali. quod consi-
 titur in duabus premissis eo quod enthymema habet tamen vnam premissam
 Syllogismus vero scdm et etiam figuram reficiunt tamen in perfectione
 accisi siue finali ut in precedenti dubio dicitur est.

Tertium dubium est.

Quare potest in textu ponit puerientiam inter esse in toto et predica-
 ri siue dicitur de omni. So. propter duas rationes. Prima est quod in
 preterita. per modum dicitur quod potest orationem dicere quid in toto esse
 vel non esse. et quid de omni vel de nullo predicari. ne quod aliquis
 credat quod due sint preterita et refinitioes istorum duorum. dicitur quod id
 scilicet esse in toto et de omni predicari. si posuisset duas refinitioes
 tunc aliquis putasset quod essent duo principia figurata syllo-
 gismorum diuersa et sic in toto fuissent quatuor due affirma-
 tuorum syllogismorum et duo negatiuorum.

Quartum dubium est. Quia conuenit

necessitas dicitur dicitur in toto esse de omni preterita. So. Alibi scilicet
 finis substantia suppositum. dicitur ratione. Quia in toto esse de preterita
 ne substantia ad preterita eo quod substantia est in preterita pro preterita loquendo sic ma-
 teria in forma continente. De omni vero dicitur compa-
 tionem predicati ad substantiam eo quod de omni predicari est
 quoddam dicitur de altero. De altero autem dicitur predicari
 tum de subiecto dicitur. Sed contra istud arguitur. De
 omni est conditio subiecti siue ad subiectum preterita. ergo
 potest dicere compationem predicati ad substantiam. sed magis
 e contra compationem substantie ad predicatum. Nisi probatur
 Quia dicitur de omni attendit penes distributionem illi signi-
 ficati. ois tunc est appositum substantie. pro So. alibi quis signum distri-
 butum ad substantiam. refertur tamen dicitur de omni preterita. quia dicitur de omni
 non est aliud nisi preterita cuiuslibet preterita substantie. quod per quilibet preterita
 substantie igitur scilicet signum vlem distributum. et id dicitur preterita ad preterita

De principijs regulatiuis syllogismorum.

tius sic et non ingredi nisi virtualiter. Cuius sile est gno-
mo q̄ est instrumentū quo cernētarius regulat edifici-
um suū nō ingrediē materialr edificii. tñ si q̄s poneret
gno monē in muro ad sustentandū lapicē aliquē et dimit-
teret eū ibi iā vteret eo tanq̄ pte materiali et non sicut
principio regulatiuo. Ad scdm est ddm q̄ licet expli-
cite sonēt orōnes imperfectas tñ s̄l principia regulatiua
inq̄tū in eis includuntur due maxime predicatō.

Septimum dubium est

Utr ois syls regulat̄ indrnter p̄ dici te oi vel p̄ dici te
nullo. Solutio ois syls q̄ est discursus intellectua-
lis regulat̄ imediate vel mediate p̄ dici te oi vel dici te
nullo. nō aut̄ syls manu ducēs. Dicit̄ aut̄ itellectualis
cuius mediū est t̄min⁹ cōis sub quo p̄t fieri sub s̄ptio
p̄ter qd̄ syls expositōr̄ cuius mediū est t̄min⁹ singu-
laris singulariter tētus nō regulat̄ mediate vel imedi-
ate p̄ dici te oi vel dici te nullo. s̄ est solū declarās h̄ ad
scdm qd̄ est intelligibilr et clusum p̄us apud itellectū
Dicitur at̄ syls itellectualis mediate vel imediate re-
gulari p̄ dici te oi vel dici te nullo. p̄ eo q̄ syls scdm et ter-
cie figure ex quo nō h̄nt mediū p̄one et cōiunctōe s̄l nō
regulat̄ur imediate p̄ pdicta p̄ncipia. s̄ syls p̄me figure
in q̄bus sub medio sit directa sub s̄ptio imediate p̄ di-
ci te omni vel nullo regulantur.

Octauū dubiū est. An syl-

logismus aliq̄s p̄t regulari s̄l p̄ dici te oi et dici t̄ nul-
lo. Et viter q̄ sic q̄ dici te oi est in p̄pōe vli affirma-
tiua et dici te nullo in p̄pōe vli negatiua. s̄ p̄tingit vni
et eundē sylm h̄re p̄missam vlem affirmatiua et vlem
negatiua. q̄ p̄t syls regulari simul p̄ dici te oi et dici te
nullo. Scdm sic Syls in darij ē bonus et tñ nō regu-
latur p̄ dici te oi vel dici te nullo. Nō p̄ dici te nullo. q̄
nō est ibi p̄missa negatiua. nō etiā p̄ dici te oi. q̄ ad di-
cite oi nō seq̄tur et clusio p̄cularis. s̄ vli s̄ in darij con-
clusio ē p̄cularis. Solutio nō. q̄ dici te oi et dici te
nullo s̄l principia oppositōr̄ sylloz scz affirmatiuoz et
negatiuoz. s̄ nō p̄t vn⁹ syls regulari p̄ ista p̄ncipia.

Ad obiecta in oppositū. Ad primū est ddm q̄ dici te
oi nō est absolute in qualiter p̄pōe vli affirmatiua nec
dici te nullo in qlibet p̄pōe vli negatiua. s̄ retent̄ eē in
illa p̄pōe sub qua sit sub s̄ptio in syllo. et sic dici t̄ oi ē
in illa p̄pōe sub cuius subiecto sit sub s̄ptio. et q̄ in
maiore q̄ est v̄tute totus syllogismus in p̄ma figura ē
dici te oi vel dici te nullo s̄m q̄ est vli affirmatiua vel
negatiua. et ex isto p̄t id qd̄ supra dictū fuit q̄ dici te oi
nō est in qualibet vli affirmatiua nec dici te nullo i qua
libet negatiua. s̄ tñ s̄l in eis s̄m q̄ sub subiectis eaz sit
sub s̄ptio. et tale dici te oi et nullo vocātur formata et
p̄fecta. Ad scdm est ddm q̄ licet p̄pōe vli in qua est
dici te oi nō inferat p̄cularē imediate tñ bñ mediate
inferat p̄cularē sequētē ad vlem. quā imediate ifert
et sic p̄cularis nō seq̄tur in modis p̄fectis ad vlez ni-
si fuerit p̄cularis vli p̄iuncta. Sed forte dicerēs ex
illo seq̄ret q̄ vli affirmatiua posset inferre vlem nega-
tiua. et sic nō eēt necessariū ponere p̄ncipiū regulatiuuz
sylloz negatiuoz. Scdm pbatur. q̄ qd̄ p̄t plus p̄t et
minus. s̄ vli inferat p̄cularē vt iā dictū est et affirmati-
ua negatiua. Solutio nō est s̄l te vli respectu p̄ti-
cularis et affirmatiua respectu negatiue. q̄ p̄cularis

includitur in vniuersali sed negatiua non includitur
in affirmatiua. sed est ei o p̄posita

Om̄ aut̄ ois p̄pō est v̄l de inē. aut̄ n̄cario
inesse aut cōtingenter inesse. Harū aut̄ be-
q̄daz sunt affirmatiue ille vero negatiue. s̄z
vnamquāq̄ alloquitiōē. Rursum aut̄ af-
firmatiua et negatiua. alie sunt vles. alie
particulares. quedā indefinite

Istud est tertū caplm̄ isti tractatus in quo p̄bs
postq̄ determinauit de p̄ncipijs regulatiuis syllogismo-
rū. q̄ primo respiciūt syllogismos p̄fectos. et tēn imper-
fectos inq̄tum ad p̄fectos reducūtur. Sic p̄nter deter-
minat de principijs p̄fectiuis syllogismoz imperfectoz
scz de cōuersionib⁹ q̄ sunt instrumēta reducēdi imper-
fectos syllogismos ad p̄fectos. Et diuidit̄ illd̄ caplm̄ in
quattuor ptes. In quaz prima p̄mittit diuisiones suo
p̄posito referuētēs. In scda determinat de cōuersionib⁹
p̄pōnū de inē. et in tertia de p̄uersionib⁹ de n̄cario p̄pō-
num modalū. In quarta p̄pōnū modalū de cōtingen-
ti. Scda ibi (Elem̄ quide) Tertia ibi (Eodē asit̄ mō)
Quarta ibi (In cōtingētibus vero qm̄ multipliciter)

In p̄ma pte p̄bs ponit tres diuisiones. p̄ma est p̄-
positiōnū quedā sunt de inē. quedā de n̄cario inesse. et
quedā de cōtingenti inesse. id est ois p̄pō significat sim-
pliciter inē. sine aliquo mō determinate p̄pōnē. Aut si-
gnificat n̄cario inē. mō necessitatis determinate cōpo-
sitiōne. Aut significat cōtingenter inē. modo p̄tingen-
tis determinate cōpositōem. Scda diuisio est p̄pōnū
categoricarū. Alia affirmatiua alia negatiua. et hoc s̄m
vnamquāq̄ alloquitiōne siue p̄pōnē. hoc est de iudice et
necessario et de cōtingenti. Tertia diuisio est affirmati-
ua et negatiua. quedā sunt vles. et quedā p̄culares
et quedam indefinite

Uniuersalem quidē p̄uatiuam de eo q̄
inest necesse est v̄liter in terminos conuerti.
vt si nulla voluptas bonū et bonū nullū vo-
luptas erit. Predicatiua aut̄ vlem cōuerti
quidē n̄cario. nō tamē v̄liter. sed in parte
vt si ois voluptas bonū. et bonū q̄ddā erit
voluptas. Particularē vero affirmatiua
quidē necesse est cōuerti particulariter. Nā
si voluptas quedā bonū est. et bonū q̄ddā
erit voluptas. P̄uatiua aut̄ nō necessari-
um est. nō em̄ si hō non inest aīali. et animal
nō inest alicui homini

Hec est scda ps̄ istī capli in qua p̄bs determinat
de cōuersionib⁹ p̄positiōnum de inesse. Et primo ponit
quattuor regulas s̄m quattuor species p̄positiōnum
ingredientium syllogismū. Omnis em̄ p̄positio que
ingredit̄ syllogismū est v̄l vli affirmatiua. v̄l vli nega-
tiua. vel p̄cularis affirmatiua vel p̄cularis negatiua
Et diuidit̄ ista ps̄ in duas ptes. q̄ p̄mo ponit istas re-
gulas. scdm pbatur eas. ibi (Primū ergo sit p̄uatiua)
Quo ad primū ponit primā regulā dicens. Qu vlem p̄-
uatiua. id est vlem negatiua de inesse. n̄cario est. con-
uertit̄ v̄liter in terminos. id est in vlem negatiua. manētē

Tractatus

eade qualitate et certitate et mutato fm situ terminor. et
hec vocat puerfio simplr in qua nihil mutat nisi termi-
noz situs. vt nulla voluptas est bonu. puerfio in ista nul-
lu bonu est voluptas. Scda regula est. Alem pdicati-
ua. i. affirmatiua necariu est puerfio. s. no lb eade qti /
tate s. lb eade q. licate. i. vltis affirmatiua puerfio in pre-
id est in particulari affirmatiua. vt si ref q omis volup-
tas est bonu. tuc bn sequit q qddā bonuz est voluptas.
Tertia regula est particulari affirmatiua necē est puerfio p-
ticulariter. id est simplr in particulari affirmatiua manē-
te eade q. licate et certitate sicut qdā voluptas est bonuz.
ergo qddā bonu est voluptas. Quarta regula est p. tici-
larē priuatiua siue negatiua necē est no puerfio. Lm. p-
ratio ē p exemplū. qz dato qz hō no inest alicui aiali. i.
dato qz aial no sit hō. no sequitur p. hoc qz aial no inest
alicui homi. i. qz aliqs homo no sit aial. qz pma est ibi
vera. et scda falsa. et sic ex vero sequitur falsum.

Primū ergo sit priuatiua vltis a b ppositio
Si ergo nulli eoz que sunt b inest a. nec a-
licui eoz q sunt a inerit b. Si em a alicui
vt chō vey. erit vllū b esse a. Hāc eozū que
sunt b. aliquid est

Hic pbat pnter pbat pdcās regulas. et pmo primaz
et vltis terminis transcendentib. nihil et oia significatib. ni-
hil quide qz nullā determināt materiā. Dia vero quia
oibus materijs s. applicabiles sicut sunt a b. et i. his
fm more Aristo. sp. p. est p. et scda te q. pdicat. s. hōs
igit accipiētes dicim. qz priuatiua siue vltis negatiua sic
illa q significat p a b. et tuc bn sequitur nullū b est a. g. nul-
lū a est b. Qz aut illa p. sit bona. p. qz si no ref. opposi-
tū qz hoc d. stare cū pma. oppositū ar est aliqd a ē b. sit
ergo a qd est b. c. sequitur g. qz erat b ē a. q. aliqd b est
a. ergo no erat va pma ista. scz nullū b ē a. h. at est cōtra
hypotesim qua datū fuit qz nullū b ē a. qz alias cōtra
dicōnia vificabitur te eodē. qz ex quo c. dicit sumit lb
a. oportet qz c sit aliqd eoz que sunt a. sicut fontes ē ali-
quid eozū que sunt animal.

Si vero omi b inest a. et b alicui a inest.
Si em nulli nec q vlli b inerit sed positum
erat omi inesse

Hic pbat scdam regulā hoc est puerfio vltis affir-
matiue in particulari affirmatiua dicens bn sequitur. Om-
ne b est a. q. qddā a est b. qz si no tuc o. ppositū ei. d. posse
stare cū pma. i. si ad vlem affirmatiua no sequit p. tici-
laris affirmatiua. tuc pdcōnia particularis affirmatiue d. sc.
qui ad vlem affirmatiua. s. h. no p. dicit qz pdcōnia sua
est vltis negatiua ista. s. nullū a est b. s. illa no p. stare cū
prima qz ad istā nullū a est b. sequit p. cōuersionē sim-
plicē. nullū b ē a. et sic due p. r. p. pones starent simul in
veritate quod est impossibile

Sitr at et si particulari p. p. nā si ict a ali-
cui b. et b alicui eoz q sunt a necesse est inesse
si em nulli nec vlli b.

Hic pbat etiā r. lam q fuit q. particularis affirmatiua
cōuertatur simplr i particulari affirmatiua dicens si retur
qz a inest alicui b. i. q. aliqd b ē a. tuc bn sequitur p. puerfio
am. qz b inest alicui eoz q s. a. h. ē q. aliqd a sit b. qz si p.

catur qz no sequitur. tuc necariū ē qz oppositū pdclusionis
stare p. cū pmissio. Oppositū at cōclusionis est qz b nulli
eoz q sunt a inest. hoc est qz nullū a sit b. et cū illa vltis ne-
gatiua puerfio in hāc. nullū b ē a. et hoc no p. stare cū
hac aliqd b est a. qz est ei. tradcōnia. oportet qz simplr
cōuertatur particularis affirmatiua in particulari
affirmatiua

Si at alicui eoz q sunt b a no inest. non
necesse est et b alicui a no inest. Ut si b qdē sit
aial. a vero hō. homo p. no omi animal.
animal vero omi homini ict

Hic pbat q. r. a regulā dicens qz particularis negatiua
no p. puerfio in particulari negatiua. necz in. p. pone etiā
alteri. certitatis. qz si pcedat qz a no inest alicui eoz q s. h.
b. i. q. aliqd b no ē a. no est necē qz b no inest alicui a. s. h.
qz aliqd a no sit b. et vt manifesti. pateat accipiatur lo-
co l. r. p. termini significatiui. vt sit b aial. a vero sit homo.
hō igit no omi inest aiali. qz no omne aial est hō. Hāc
vero inest omi homini. qz omis homo est aial

Eodē at mō se hēbit et in necarijs p. p. ni-
bus. nā vltis qdē priuatiua vltiter cōuertit af-
firmatiua. aut vtraqz particulariter. Hāc si ne-
cesse ē a nulli b inest. necē ē b nulli a inesse. si
em alicui b p. r. a. et a alicui b p. r. a. Si
aut a ex necitate omi v. l. alicui b ē. et b alicui
necē est inest. Hāc si p. r. a. nulli necariū nec
a alicui b ex necitate ierit. Particularis p. o.
priuatiua no puerfio. p. r. eandē causam. p. r.
quā et supra dicimus

Ista ē scda p. s. ista capli in q. r. determinat. p. r. e. puerfio
omb. p. p. nū modalū. Et pmo te puerfio. p. p. nū de
necariū. scda te puerfio. p. p. nū te p. r. g. r. i. b. i. (In cō-
tingētib. v. o.) Quantū ad p. mū dicit qz p. p. nū moda
les te necariū puerfio. eodē mō sicut ille te inest. Qz
vltis p. uatiua siue negatiua te necariū puerfio. v. l. i. i. v. l. e. z.
negatiua simplr. sicut vltis negatiua te inest. Et vltis affir-
matiua particulari affirmatiua puerfio. p. r. i. c. i. q. l. i. b. e. t.
eaz puerfio i particulari affirmatiua. Et istoz q. d. c. a. s. i. t.
exempla s. i. b. accipiam. v. l. e. z. negatiua te necariū. et sit b. a.
nulli b necē ē inest. siue sic necē ē. Nullū b ē a. tuc se p. cō-
uersionē qz necē ē b nulli a inest. siue sic necē ē. nullū a ē
b. Aut ei b se aut n. si sicutur. p. p. s. i. t. si no sequit tuc op-
positū p. r. o. n. i. s. t. a. b. i. t. cū p. m. i. s. s. i. a. t. e. f. g. o. p. p. o. i. t. u. p. d. o. i. s. t.
est b. aliqd a p. r. i. g. i. t. e. b. o. p. p. o. i. t. u. e. i. p. d. o. n. i. e. n. i. necē ē nul-
lū b ē a. s. h. h. e. c. p. u. e. r. t. i. f. cū illa. p. r. i. g. i. t. aliqd a ē b. et si p. r. i-
g. i. t. aliqd a ē b. tuc etiā p. r. i. g. i. t. e. c. o. t. r. a. aliqd b ē a. h. e. c. at
cōtradicit prime huius. scz te necitate. nullū b ē a. et vocā-
tur hic propositiones negatiue que sunt te dicto nega-
to. et non te modo. L. u. i. u. s. r. a. t. i. o. f. m. A. l. b. e. r. t. u. m. e. s. t. q. u. i. a.
propositiones te necessario que sunt te modo negato.
sicut cum dicitur. Non necesse est esse b. vel non neces-
se est a non esse b. fm rem et realem compositionem s. l.
te contingenti. Hec enim non necesse est esse equiuale
illi que dicit contingit non esse. et similiter illa que est
negatiua modi contingentis. fm rem est te necessario
Quia hec non contingit esse equipollet illi que dicit ne-
cesse est non esse. et ideo in tota scia istius libri negatiue
vel affirmatiue dicuntur esse et non esse. et non te affirmatiue

Primus

negatōe moī. Eodē mō ē rē vli affirmatiā r p̄ticulari
 affirmatiā r nccario. s. q̄ p̄uertit̄ p̄ticularē sic ille rē i
 eē. Si ei rē q̄ a ex nccitate inē oī l̄ alicui b vt si sic dicat
 rē nccitate. S̄ ē b ē a seq̄ tā ex vli affirmatiā q̄ ex p̄ticulari
 ri affirmatiā q̄ ex nccitate alicq̄ b ē a. Si aut̄ aliq̄s
 dixerit q̄ n̄ seq̄ r q̄ nō nccō aliq̄ a ē b tūc etiā seq̄ q̄
 nō nccō b ē a. Datū āt fuit q̄ l̄ oē l̄ aliq̄ b nccō fuit a.
 Ecē eadē p̄ba. cū p̄ma. Si rē q̄ rē nccitate oē b est a
 tūc aliq̄ a rē nccitate ē b l̄ o p̄positū ei? seq̄ s. nō rē nccā
 tate aliq̄ a ē b r ex illo seq̄ q̄ aliq̄ a cōtingit nō ē b.
 Donat̄ ḡ illa tūc b̄ erit vā nō aliq̄ a ē b. Datū āt fuit
 q̄ oē b rē nccā. rē fuit a. ḡ cū illa rē nccario relinquat
 r ponat̄ eam q̄ est rē inesse aī se erit hēc vā. Omne b ē a
 h̄ hēc p̄uertit̄ p̄ticularē vt s̄ oī s̄ fuit ḡ ex h̄ a. Omne b
 est a t̄ inferret̄ illa aliq̄ a ē b. r hēc nō p̄t̄ stare cū vltia
 q̄ dicit nō aliq̄ a ē b r cōtē mō. p̄bat q̄ p̄ticulari affir/
 matiā cōuertit̄ i p̄ticularē affirmatiāz. Particularis
 vō p̄uatiā siue negatiā nō p̄t̄ cōuertit̄ i p̄ticularē nega/
 tiāz. vt dicit̄ fuit. Et vt plaior̄ sit l̄ rā p̄t̄ p̄t̄ i m̄inis
 significatis vt nullū hōiēm nccō ē eē asinū. ḡ nullum asī
 nū nccō est esse hominēz. que conuersio bona est qz o p̄o
 situm p̄nt̄ repugnat̄ aīcedenti. Est autē o p̄positū p̄nt̄
 nullum asinum non necesse est esse hominem. que equa
 let hūc quēdam asinū possibile est esse hominē. ad quā
 seq̄ quēdā hominē possibile est esse asinū. hēc autē ed̄pollz
 hūc. Nullū hōiēz nō nccō ē eē asinū q̄ ē p̄dictoria aīntis.
 Et eodē mō dicit̄ est rē vli affirmatiā r p̄ticulari affir/
 matiā q̄ p̄uertit̄ i p̄ticularē affirmatiāz eo q̄ o p̄positum
 p̄ntis repugnat̄ aīcedenti r p̄t̄ inferre o p̄positū eius vt
 oīs bō rē nccitate ē aīal vli aliq̄s homo rē nccitate ē aī
 mal cōuertit̄ i istā ḡ aliq̄ aīal rē nccitate ē hōmo
 Tūc ibi In contingenti bus

**In cōtingētib⁹ qm̄ et mltiplicif dī cōtingere
 Hāncēm r nō necessariū et possibile conti
 gere dicimus**

In hac pte vōz cōuertere p̄pōes rē cōtingētī. Et didit̄
 ista ps i q̄ tuor̄ ptes In p̄ma pte distinguit̄ mōs cōtin
 gētī. In scōda pte vōz cōuertere p̄pōes affirmatiāz rē cō
 tīgētī. In t̄tia pte vōz cōuertere negatiāz In q̄rta pte
 fm̄ ouz q̄ dā dūbiū S̄cōda ibi In affirmatiāz vō Tertia
 ibi In negatiāz vō Quarta ibi Nunc aut̄ nō b̄ Duo ad
 p̄m dicit q̄ cōtingēs dī mltiplr̄ p̄m dī cōtingēs qd̄ ē nccō
 q̄a ad nccō ē seq̄ cōtingere eē. Et cōtingēs qd̄ ē nō ne
 cessariū q̄ se bz ad vtr̄libz b̄ ē ad eēz ad nō eēz tē n̄ seq̄
 tur ad nccō vt p̄bat scōdo p̄b̄m̄ eīas. Et tale ē duoz. Qz
 est cōtingēs natū r cōtingēs infinitū quod eq̄līf se bz
 ad eē r ad nō eē. Tertio dicitur cōtingēs possibile qd̄ ē
 q̄sī genus ad nccō r ad nō necessariū r tale possibile se
 quitur ad necessariū sicut genus siue vlt ad sp̄m suam
 siue ptem subiectiā. Tūc ibi In affirmatiāz

**In affirmatiāz qd̄ similit̄ se habebit̄ secūdu
 cōuersioēz i oib⁹. Hāsi a oī aut alicui b cō
 tingit̄ et b alicui a cōtinget̄. Si ei nulli iest
 nec a ulli b ostensū ē em̄ hoc prius**

Hic vōz cōuertere p̄pōes affirmatiāz rē cōtingētī. Di
 cens q̄ p̄pōes affirmatiāz rē cōtingētī q̄cūq̄ mō accipiat̄
 cōtingēs p̄uertit̄ eodē mō sic ille vt i eēz rē nccō vt affir
 matiā vli p̄uertit̄ i affirmatiāz p̄ticularē r affirmatiā
 p̄ticulari affirmatiāz p̄ticularē. Et istō oī dīf̄ exemplarē sic

arguētō. S̄ ē b cōtingit esse a. ergo quoddam a cōtin
 git esse b. r si aliquod b cōtingit eē a. seq̄it̄ consequē
 q̄ aliq̄ a cōtingit eē b. Si nō seq̄ tūc o p̄positū stabit
 cū p̄missō. o p̄positū āt vltie p̄clusiois ē q̄ nullū a cōtin
 tingit eē b. r ex illa seq̄ tā q̄ ex aīte q̄ nullū b cōtingit
 eē a q̄ nō p̄t̄ stare cū hac dōne b cōtingit eē a r b in simili
 oī s̄ū ē in p̄uertione illaz rē necessario

In negatis vō nō s̄līt̄ h̄ q̄cūq̄ cōtingere
 dicūt̄ ex eo q̄ ex nccitate nō insūt̄ vel i eo nō
 q̄ ex nccitate insūt̄ s̄līt̄ vt si q̄s dicat hōiēm
 cōtingere nō eē equū ā albū n̄ l̄i tūce inesse.
 Hōiū ei vñū qd̄ ex nccitate nō inē. alterū
 vō nō nccō ē in eēz s̄līt̄ cōuertit̄. p̄pō. Hāsi
 cōtingat nulli hōi equū eē r hōiēz cōtingit
 nulli equoz si albū cōtingit nulli tūce r tūca
 cōtingit nulli albo. Si ei alicui necessario inē
 r albū tūce alicui ierit ex nccitate h̄ ei oī s̄ū
 ē p̄ s̄līt̄ āt ē i p̄ticulari negatiāz

Hic vōz p̄uertere p̄pōes negatiāz rē cōtingētī. Et p̄m rē
 cōtingētī nccario r p̄t̄ dicto S̄cōdo rē cōtingētī p̄p̄e accep
 to ibi (Quecūq̄ vō) Duo ad p̄m dī q̄ i negatiāz p̄p̄o
 b̄ rē cōtingētī in q̄būsdā nō s̄līt̄ se bz cōuertit̄ ad p̄uertit̄
 oēs negatiāz rē iesse r ad p̄uertit̄ oēs cap. q̄ s̄līt̄ rē nccō.
 Qz negatiāz ille q̄ s̄līt̄ rē cōtingētī nō nccō eē rē non nccō
 nō eē. vltie q̄ s̄līt̄ rē p̄t̄ gētī p̄t̄ accepto p̄ possibile qd̄ se ex
 tēdit̄ ad nccō r nō nccō r ad p̄ possibile p̄uertit̄ s̄līt̄ sicut
 ille rē i eēz vt vli negatiā p̄uertit̄ i t̄m̄is r p̄ticulari ne/
 gatiā nō. Et istud p̄ rē d̄arat̄ i textu p̄ exēpla. Et p̄m rē cō
 tīgētī nccō nō eē vt nllū hōiēz cōtingit eē equū ḡ nullum
 equū cōtingit eē hōiēz bona ē p̄uertit̄ ibi cōuertit̄. p̄pō rē
 cōtingētī qd̄ p̄uertit̄ cū eo qd̄ ē ex nccitate n̄ i eē p̄t̄ carū
 s̄b̄iecto qz nccō ē q̄ bō nō sit equus. S̄cōdo rē d̄arat̄ itē p̄
 ex̄ rē cōtingētī nō nccō eē siue p̄ p̄ s̄ibili vt nllū tūcā cō
 tīgētī eē albū ḡ nullū albū cōtingit eē tūcā. Istud ei cōtingēs
 dī nō nccō r nō ē istud cōtingēs natū vlt cōtingēs i finitū.
 Quia p̄pō vli negatiā rē cōtingētī nato vlt i finitū non
 p̄t̄ cōuertit̄ sic p̄ rē p̄t̄ b̄it̄. h̄ i rēlligif̄ rē cōtingētī qd̄ cō/
 uertit̄ cū possibile q̄ est cōtingēs cōe siue altū qd̄ fm̄
 suum genus rē d̄erminari habet p̄ non necessariū nec
 aliter bene potest rē d̄erminari. nō em̄ differt̄ a necessario
 nisi in hoc. q̄ fm̄ genus acceptum h̄ non in sp̄tie est nō
 necessariū. Quāuis aut̄ rētur ex̄ rē hoc cōtingētī. in
 hoc q̄ nulli tūce cōtingit̄ inesse albū. r hoc exemplū
 videatur esse rē cōtingētī ad vtr̄libz. tamen ad hoc
 non inducitur exemplum sed potius manifestatur in
 sp̄tie quadam sui cōtingens nō necessariū. cum t̄n̄
 in sp̄tie nō accipiat̄ istud cōtingēs sed in genere. q̄a
 aliter in eadē acceptiōe cōtingētī non posset cō
 uertit̄ p̄positiō negatiāz rē cōtingētī. Quod autē ne
 gatiāz tales rē istis duobus cōtingētibus similit̄
 cōuertantur sicut negatiāz rē inesse. r sicut negatiāz
 rē necessario. sic p̄batur. Quia si cōtingit̄ nullum hōi
 minem esse equum. tūc hēc est vera nullum equum esse
 hominem est cōtingens. r sic vniuersalis negatiāz rē
 cōtingētī quod est ex nccitate non inesse. cōuertit̄
 titur in terminis. Simili modo dicendum est rē alio
 cōtingētī quod rē d̄erminatur p̄r non necessariū.
 Quia si nullam tunicam cōtingit̄ esse albā. tūc h̄
 cōuertit̄. ḡ nullum album cōtingit̄ esse tunicā.
 b ij

Tractatus

et talis conuersio est etiā in terminis. Probatio p̄ me cō
uersionis que ē p̄tingētis necēriū nō inēē est manifesta. s̄
scōa que est de p̄tingētis nō necēriū sic p̄bat. q̄ si nō seq̄
tur. cōtingit nullā tunicā eē albā. s̄ nullū albū p̄tingit
esse tunicā. tūc tēc oppositū istō. sc̄z nō p̄tingit nullū al
bū eē tunicā. s̄ tēc p̄uertit cū hac necē est aliqd̄ albū esse
tunicā. s̄ ex hac seq̄tur q̄ necē sit aliqd̄ tunicā eē albā
et tēc nō p̄t stare cū p̄ma. hac sc̄z p̄tingit nullā tunicā eē
albā. sicut p̄t̄ōnsum est in p̄uersione illaz. et necēriū
Et sili mō sit p̄uersio in p̄ticulari negatiua de b̄ eodē cō
tingētē. ut si dicat̄ quendā boiem p̄tingit nō eē equū. et
quendā equū p̄tingit nō esse boiem. Vel sic. quādā tuni
cā p̄tingit nō eē albā. et quādā albū p̄tingit nō eē tunicā
sed ōz q̄ nō necēriū p̄tingere nō accipiat. p̄ p̄tingētē na
to. nec etiā p̄ p̄tingētē infinito. siue ad vtrūlibet. q̄ in ill
vltis negatiua nō p̄uertit in t̄mis sicut statū patebit. s̄ ē
accipienda p̄tingēs in ḡnē. qd̄ est p̄tingēs cōe siue aleū
qd̄ p̄uertit cū possibili. et hoc est qd̄ p̄tingētē stat sup̄ ū
esse. et nō h̄z se ad eē. qd̄ se h̄z ad eē. et ad nō eē. est p̄tin
gens natū et p̄tingēs infinitū. illō at̄ p̄tingēs qd̄ ē i scōo
ordie modalū est cōtingēs nō eē t̄m. et nō p̄tingēs eē. et nō
esse. et ad illud seq̄tur necē. sicut cū d̄ p̄tingēs nō eē. non
im possibile nō eē. et nō necē esse. s̄m b̄ cū possibile vel cō
tingēs nō eē. cū qd̄ nō est necēriū esse. quōis nō sit p̄tin
gens nō esse et cōtingēs eē. et sicut d̄m est. quōis exem
plū positū est in terminis. q̄ sunt albū tunicā. q̄ sunt de cō
tingētē ad vtrūlibet. tū nō est. p̄pterea factum ut in eis
ostēdatur p̄uersio s̄m p̄tingēs ad vtrūlibet. s̄ ut d̄aref
exemplū de nō necēriū. et q̄ p̄na fuit sc̄a in exēplo nō fu
it ut ostēderef p̄uersio fieri in tali p̄tingētē rōe sp̄i p̄tin
gentis. s̄ ut ostēderef in ḡnē. nec seq̄tur si nulli tuice p̄ti
gat eē albū. q̄ nullū albū p̄tingat tunicā. nisi s̄m possibi
le et cōtingēs acceptū in ḡnē. et si esset p̄uersio s̄m p̄tingēs
natū vel infinitū oporteret dicere. q̄ vltis negatiua de cō
tingētē ad vtrūlibet p̄uerteref i terminis qd̄ ostēd̄ postea
esse incōueniens. vñ tēc p̄uersio est s̄m p̄tingēs qd̄ p̄ ni
hū aliud reterminat nisi p̄ nō necēriū nō inēē. et nō sequi
tur est nō necēriū ad nō esse. q̄ equali se habet ad esse. et
ad nō esse. hoc em̄ nō p̄uenit p̄tingētē in ḡnē. ad qd̄ sequi
tur et necēriū nō esse. et nō necēriū non esse

**Quēcūq; vero ut in pluribus et in eo q̄
nata sunt. dicūtur p̄tingere quē admōm de
terminatiūm p̄tingens nō sili se habebūt in
priuariis cōuersionib; . Sed vltis quidez
priuariūa p̄positio nō cōuertit. Particula
ris vero cōuertit. hoc aut̄ erit manifestum
quādo de cōtingenti dicemus**

Uic p̄ba docet p̄uercere. p̄pōnes de cōtingenti. p̄prie
dicto. qd̄ diuiditur in p̄tingens natū. rap. et ad vtrūlibet
Et dicit q̄. p̄pōnes negatiue de p̄tingenti nato vel infi
nito. nō similiter se b̄nt in p̄uersionibus. sicut vltis ne
gatiue de inesse et necēriū. Quia vniuersalis negati
ua in talibus non conuertitur in terminis siue simpli
citer. sed conuertitur in oppositam qualitatem. Parti
cularis vero negatiua de tali cōtingenti bene conuertit
tur in terminis. Et finaliter p̄būs excusat se de vltio
ri cōuersione istarū p̄positionū de cōtingenti di
cens q̄ de his manifestum erit cū retermiabitur de for
matōe syllogisimoz. ex p̄pōnibus de cōtingenti

Hic aut̄ t̄m nobis sit cū alijs que dicta
sunt manifestū quoniā contingere nulli aut
alicui inesse vel non inesse affirmatiuam ha
bet figuram. Nam contingit et est similiter
ordinantur. Est aut̄ quibuscūq; adiacēs p̄
dicatū affirmationem semp̄ facit et omnino
ut est nō bonū vel est non album. vel simpli
citer est nō hoc et nō homo. Ostendetur aut̄
et hoc per consequentia s̄m cōuersionē aut
similiter se habebūt et in alijs.

Hic p̄būs remouet vnū dubium quod posset oriri
circa predicta d̄m em̄ est prius q̄ ille p̄pōnes. Contingit
nullum hominem esse equum. et nullā tunicā eē al
bam sunt negatiue. posset ergo aliquis putare q̄ eant ne
gatiue simpli. hoc dubiū remouēs dicit q̄ t̄les. p̄pōnes
habēt affirmatiua figurā. id ē sunt de sp̄. p̄pōnū affirma
tiua. et nō sunt simpli negatiue. s̄ solū quo ad d̄m et q̄
ad modū. et simpli sūt affirmatiue. Et s̄ p̄bat sic. q̄ sicut
se h̄z eē in illi te inē. ita se h̄z p̄tingēs vlti q̄cūq; ali; mod; .
in modalib; . s̄ in illi te inē. p̄pō simpli de affirmatiua
si manz copula affirmatiua. s̄ post ipam ponatur p̄tū ne
gatiua. ut p̄z dicēdo est nō bonū. est nō albū. s̄ in modalib;
bus illa de simpli affirmatiua. in q̄ mod; nō negatur. s̄
etiā d̄m sit negatiua. q̄z Aristo. nō fecit mētionē de con
uersionē h̄az. ē nō bonū. ē nō albū inf̄ affirmatiua. id ē cr̄
teret aliq̄s q̄ alio p̄uerceret̄ b̄ dubiū remouēdo de q̄
eodē mō se b̄nt ad p̄uersionē sicut alie affirmatiue p̄pōnes.

**Circa predicta sūt dubia. Pri
mū est. Quare p̄ba in textu enumerādo modales nō
facit mētionē de possibili inē. et impossibili inē. So.
Prop̄ de possibili itelligitur sufficienter p̄ illā de p̄tingen
ti. q̄z possibile et p̄tingēs p̄uertitur. p̄pō vero de impossibi
li satis itelligitur p̄ p̄pōnem de necēriū. q̄z affirmatiua de
impossibili est eadē cū negatiua de necēriū. et negatiua de
impossibili cū affirmatiua de necēriū. et hoc loquendo de
affirmatiue et negatiue ipi; eē siue mod; affirmatur siue nō**

Secūndum dubium est.

Quare nō facit mētionē de p̄uersione. p̄pōis indefinite
et singularis. So. q̄z p̄uersionē. p̄pōis indefinite dat
intelligere p̄uersio. p̄pōis p̄ticularis eo q̄ p̄ticularis et
indefinita eodē mō p̄uertitur. nec tāgit. p̄pōis singu
laris p̄uersionē. q̄z tal p̄uersio nō h̄z mediū p̄ qd̄ ostēda
tur. sed et ostēsiō est sensibilis. et ideo in q̄tū singularis
est sua ostēsiō nō cadit sub arte.

**Tertū dub ē. Quare. p. de termi
natur; de p̄uersione p̄it tres d̄sioēs i textu. So. q̄a
s̄m multiplicatōes. p̄pōnū p̄uersionis. p̄pōnū p̄it variari
et multiplicari. q̄z passioēs multiplicat; multiplicat; suis s̄
iect; . s̄ p̄uersio ē passio. p̄pōis t̄mior. ut p̄ ea dice. i q̄tū**

**Quartū dub est. Vt p̄uersio
sit possibil. Et vlti q̄ si. q̄z s̄cū nō p̄t fieri p̄tū nec eē iḡ
nō ē possibil. Aliis p̄ba. q̄z mā nō p̄t fieri foza cū sint oppo
sita p̄ncipia. s̄ s̄cū h̄z rōez māc. p̄tū rōez foze iḡ. et
So. Sic. ut. p. i. ex. oit. et etiā ostēd̄. ex. caus. et. q̄ s̄t. q̄t.
tuoz. efficiēs q̄ itelligit. final. q̄ ē p̄fectō syllog. format
trāspositio terminoz. et materialis s̄cū et p̄dicatū.**

Ad obiectū in oppositū. Ad primū est dōz. q̄ illō qd̄ scdm̄ rē ⁊ veritatē est mā n̄ p̄ fieri forma. nec est illud qd̄ habet modū materie bñ potest postea hēre mo- dū forme. ⁊ cōtra. Et ergo s̄cōm ⁊ p̄dicatū accipiunt dupl̄. Uno mō formal̄ id est s̄cōm vt subiectū ⁊ p̄di- catū vt p̄dicatū. ⁊ sic p̄cedit obiectū. Alio mō accipiuntur material̄. i. s̄cōm p̄ eo qd̄ ē s̄cōm. ⁊ p̄m. p̄ eo qd̄ est p̄dicatū. ⁊ sic s̄cōm bñ potest fieri p̄dicatū ⁊ cōtra. ⁊ sic etiā verbū formal̄ acceptū nō fit nomē siue s̄biectū sed manet copula in p̄pōne. s̄ material̄iter gr̄a sui p̄ci- p̄ij in eo inclusi bene potest fieri nomē ⁊ s̄biectum vt se se manifestum.

Quintum dubium est.

Quid est p̄uersio Solo accipitur dupl̄. Uno mō realiter ⁊ p̄hyice p̄ mutacōe vni rei in aliā rez. sicut p̄ mutacōe aque in vinū. vel mutacōe alicui rei in malo in bonū. ⁊ sic est aliq̄ cōuersio p̄tōz. vt cōuersio sci pauli. Alio mō capis cōuersio logicaliter. vt respicit p̄pōnes et sic accipit̄ tripl̄. Uno mō pro omni mutacōe vnius p̄pōnis in aliā p̄pōnem. siue s̄biecti in p̄dicatū. ⁊ cōtra et sic extendit se ad cōuersiōne in oppositā q̄litarē. q̄ fit mutacōe affirmatiue p̄pōnis in negatiuā. que cōue- nit p̄pōnibus vt cōtingēt ad vt̄libet. vt postea dicit̄. Alio mō accipitur cōuersio sp̄cialius p̄ mutacōe vni p̄ positionis in aliā cū mutacōe s̄biecti in p̄dicatū. ⁊ cōn- tra. siue sit p̄ia formal̄ siue nō. ⁊ sic extendit se ad p̄uer- tibilitatē ⁊ p̄uertentiā ⁊ h̄ mō hic est p̄uersio. Dis h̄ ē r̄isib̄. ⁊ om̄e r̄isibile est h̄. Tertio accipit̄ p̄p̄iissime. p̄ mutacōe p̄dicati in s̄biectū. ⁊ cōtra cū vōitate cōue- nit sic nō significat solā mutacōe s̄m̄ioz in p̄positionib̄. s̄ cū hoc significat vōitatē cōue vnius ad aliā s̄z p̄uertenti- tis ad cōuersam. ⁊ sic est p̄pōnū vtrōz terminō p̄cipiā tū ordie cōuersio vni ad aliā formal̄ p̄ia. In q̄ definiti- one ponitur p̄ia loco ḡnis ⁊ reliq̄ p̄ticule loco diffe- rentie vt postea patebit.

Sextū dubium est. Vtrum

cōuersio sit passio p̄pōnū vel terminōz. So. Alti ē p̄p̄ietas siue bitudo cōsidē terminōz p̄ eē ⁊ nō eē in af- firmatiā ⁊ negatiā p̄iuctōz s̄m̄ sitū diuersum qd̄ vide- tur innuere p̄bs in definitōe syllogismi imp̄fecti cū di- cit cōuersiōne fieri p̄ sumptos terminos nō at p̄ s̄p̄ta s̄ p̄pōes. Et in textu de sc̄a figura finē d̄sus dices. om̄is etiā p̄ficiuntur assumptis q̄busdā q̄ ifunt terminis. Alij dicūt q̄ ē passio p̄pōnū. Qd̄ sic ostēdit q̄ ista intētiō q̄ ē quedā bitudo nō ē s̄biectie in aia nec i aliq̄ s̄m̄io abso- lute. ḡ est in p̄pōne. Et h̄ p̄firmatur. q̄ vt sup̄ tactū fuit est trāsmutatio s̄biecti i p̄tū. s̄ terminū nō h̄nt sitū. aut rō- nē s̄biecti aut p̄dicati nisi sil ponātur in p̄pōne. ḡ illud qd̄ d̄t rōes sit̄ d̄z d̄ci passio p̄pōnū ⁊ n̄ absolute s̄m̄ioz.

Septimū dubiū est. Vtrū cō

uersio sit p̄ia ncāria So. Sic q̄ illa p̄ia est ncāria in q̄ oppositū p̄ntis repuḡt aiti. s̄ sic ē in singul̄ p̄uersi- s̄ionib̄. vt i ter. p̄batū fuit. ḡ ncāria. Et p̄firmatur. q̄a. p̄ positio q̄ imediare in aliā icluditur. ncārio ad eā sequi- tur s̄ p̄uertēs icluditur i p̄uersa ḡ ad eā ncārio seq̄tur.

Octauū dubiū est. Vtrū p̄uersio

sit cōsequētia formal̄. Et videtur p̄mo q̄ nō. q̄ nō ec

net in om̄ibus terminis. ergo nō est formalis. Ans p̄ba- tur de cōuersiōne q̄ fit in terminis p̄uertibilibus. ⁊ hoc sic cōuersio nō ē nisi mutatio p̄dicati in s̄biectū ⁊ cōntra sed mutatio p̄dicati in s̄cōm nō est p̄ia igitur ⁊ So- lutio Sic. ⁊ hoc p̄z ex d̄na p̄ie formal̄ ⁊ material̄. Dif- fert etiā p̄ia formalis a material̄. q̄ ip̄a innititur ḡna li ordini ⁊ bitudini terminōz ⁊ p̄pōnū cōicabili cūlūter materie sp̄ciali. ⁊ iō est vni potētie vbiq̄ ⁊ semp̄iura. p̄ p̄rietatē forme. q̄ nisi impediatur p̄ p̄trahentiā materia lia libere ⁊ vniiformis ē cōicabilitatis vbiq̄ ⁊ sp̄. Unde illa p̄ia est formal̄ q̄ in om̄i materia terminōz ⁊ p̄pōnū est vliis. ita q̄ potest resolui in terminos nō significati uos ⁊ trāscendētes retenta cadē n̄citate illatōis Sed cōsequētia material̄ est qd̄a seq̄la termini ad terminum vel p̄pōnis ad p̄pōem. p̄pter cōherentiā sp̄cialem quā ha- bent ad inuicē nō cōicabilem oibus terminis ⁊ p̄pōnib̄. et ergo d̄ materialis quasi cōtracta ⁊ cōicabiliter im- p̄dita. cū igitur in om̄i mat̄ia sequatur vna ad aliā pa- ter eā esse p̄iam formalē. Ad obiecta in oppositum

Ad p̄mū est d̄m. q̄ nō quecūq̄ cōuersio est p̄ia for- malis. s̄ solū illa q̄ fit s̄m̄ regulas hic positas. sicut p̄z te syllogismis. etiā termini figuraz q̄ nō sunt formales. nisi seruatis rebitis regulis. An lz in terminis p̄uertibi- libus sit p̄ia ncāria nō tamē formalis. Ad sc̄dm̄ est d̄m. q̄ p̄uersio accipitur dupl̄. Uno mō q̄tum ad q̄- litatē a qua est ip̄ositio nois. ⁊ sic nō importat nisi mu- tationē p̄dicati in s̄biectū vt p̄z ex significacōe nomis. Alio mō capitur q̄tum ad id cui nomē imp̄icitur. ⁊ sic im- portat illationē vni p̄pōnis ex alia. s̄m̄ certas regulas. et sic est p̄ia formal̄. sol̄ tamē syllus est p̄ia formal̄ or- dinata. eo q̄ est discursus rōnis a p̄mo p̄ mediū ad vl- timū. qd̄ nō cōueit cōuersiōne. q̄ illa sine medio p̄ vir- tutē aitis verificat cōsequēs. ⁊ hoc mō intelligi p̄t qd̄ cōiter d̄ci cōsuevit. q̄ sol̄ syllus est p̄ia formalis. intelli- ge su p̄pleformalis ordiata. Cōuersio etiā nō est forma- lis ex ordie ⁊ bitudie terminōz. eo q̄ p̄is nō infertur ex aite. p̄pter rōem s̄biectōis ⁊ p̄dicatōis terminōz. vel etiā am. p̄pter coordinatōem q̄litarū ⁊ q̄litarū ad se inuicēz in p̄pōnibus. ⁊ iō nō est simpl̄ formalis sed p̄m̄ ma- terialis extra genus ⁊ s̄m̄ quid formalis

Nonum dubium est.

Utrū cōuersio sit p̄ia argumentatiua. Et videtur q̄ sic. q̄ p̄uersio est p̄ia enthymematica. s̄ enthymema ē sp̄s argumētatōis. ḡ etiā p̄uersio Maior. p̄ba q̄ in p̄uersiōe infer̄ p̄cō ex vna p̄missa. Sed sic cōuer- sio est p̄ia p̄batiua. ergo est argumētatiua. Probat̄ur aīis q̄ in hac cōuersiōne null̄ h̄ rider. ḡ nullū ridēs est h̄. p̄is qd̄ videtur eē falsum. p̄bat̄ur p̄ aīis So. d̄m̄. Alti q̄ nō. q̄ re rōe argumētatōis est q̄ bateat vni terminū in aite. q̄ nō potit in p̄ite. ⁊ tū est. p̄bati- uus p̄ntis. s̄ sic nō ē in p̄uersiōne. q̄ idē termini sunt in cōuertēte ⁊ p̄uersa. Sed ostēdit sic q̄ si eēt argumēta- tiō maxie eēt enthymema. s̄ h̄ nō. q̄ sic reducatur ad aliq̄ē syllm̄ imp̄fectū. sicut p̄uersio vliis negatiue ad ce- sare ⁊ ille syllus q̄ est ip̄fectūs h̄z p̄fici p̄ reductiōne ad p̄- mā figurā. s̄ hoc nō p̄t fieri nisi p̄ p̄uersiōne altere. p̄ p̄- nis. ḡ cōuersio p̄ficiū syllm̄ imp̄fectū. ⁊ syllus imp̄fectūs p̄ficiat enthymema. qd̄ est cōuersio. ḡ inter syllm̄ ⁊ con- uersiōne ē circ̄lar̄. p̄fectio. q̄ vtrūq̄ p̄ficiat altere ⁊ vtrū q̄ p̄ficiat̄ ab altero qd̄ est in cōduciens q̄ sequūt̄ur cō- b iij

Tractatus

traditōria scz q̄ idē sit p̄fōm̄ r̄ ip̄fōm̄. Sz ad b̄ridēt ad
uersarij vitatē tenētes p̄uersioēz eē p̄nāz enthymematicā
q̄d nō est incōuiciens. q̄ syls p̄ficiat enthymema q̄d est
couersio. r̄ eē p̄uersio p̄ficiat syls. Q̄ n̄ est in vna rōe
sumpta tal p̄fectio. q̄ syls p̄ficiat p̄uersioē q̄ v̄dēt enthymema
q̄ ad necitatē p̄ndi r̄ iferēdi p̄clonē. q̄ h̄ac necita
tē enthymema te se nō h̄z h̄ p̄uersio p̄ficiat syls. nō q̄ ad
necitatē. q̄ illā te se h̄z syls. h̄ q̄ ad euidentā necitatis.
q̄ h̄ac nō h̄z nisi reducat p̄ uerfionē ad p̄mā figurā. r̄
sic cū nō h̄z idē p̄ficiat a se inuicē. nō ē incōuiciens q̄ v̄ /
trūq̄ p̄ficiat aliō r̄ p̄ficiat ab aliō. Sz istō vt in dē Al /
bert. nō videt posse stare. q̄ cū syls p̄fert enthymema /
ti necitatē n̄ p̄t p̄ferre necitatē quā n̄ h̄z h̄ nō h̄z necitatē
nisi p̄ uerfionē p̄ quā reducat ad p̄fectōem. q̄ te se syls
nō h̄z necitatem sicut p̄fōm̄. ḡ p̄fectōnem non p̄fert
enthymemati q̄d ē p̄uersio. h̄ p̄ uerfionē. ḡ ōz q̄ p̄uer /
fio h̄m̄ se p̄fō sit r̄ euidentis necitatis. r̄ sic nō accipit p̄
fectōem a syllo illud enthymema q̄d ē p̄uersio. Si v̄o
diceret q̄ p̄uersio p̄ficiēs syls imp̄fectū nō te se b̄iet
necitatē. h̄ accipit eā ab aliō. oportet q̄d eēt p̄cessus in
infinitū. relinq̄d igit q̄ p̄uersio nō sit enthymema. aut
aliq̄ alia sp̄s argumētatiōis. r̄ nihil p̄bat. h̄ sicut p̄uersas
neciter p̄uersas simplr ē diuersitas. sicut iter. p̄bans r̄
p̄batū. sed p̄uersio sumptio ē euidentis h̄m̄ sitū trāsmutati
et p̄pter h̄ dōm̄ est q̄ p̄uersio est p̄prietas r̄ h̄itudo eo /
rundē terminōz p̄ eē r̄ nō eē in affirmatiā r̄ negatiā h̄m̄
sitū diuersum. r̄ huic vt videt p̄sonat Aristō. dicens q̄
p̄p̄ō couertit in terminis sic ei videt attribuerē p̄uersio /
nē terminis p̄. r̄ p̄ fert in scōo dnbio tactū fuit Ad ob
iecta i oppo. Ad p̄mū ē dōz. q̄ enthymema accipit
duplr. vno p̄p̄rie. r̄ sic p̄batū ē q̄ p̄uersio n̄ ē enthymema.
Alio accipitur cōit. p̄ quacūq̄ p̄nā i q̄ est vni aīa r̄ v
nū p̄nā. r̄ sic q̄libz p̄nā q̄ nō ē syllogistica inductiā vl̄ ex
emplaris p̄t dici enthymematica h̄ tūc ē abusus in ter
mio Sz forte dices q̄d est in ḡie est in aliq̄ suaz
sp̄s. h̄z p̄uersio vt in septio dubio dēn̄ fuit ē i ḡie q̄d est
p̄nā. ḡ erit in aliq̄ sp̄e cōiē. h̄z n̄ ē syllogistica inductiā vl̄
exemplaris. ḡ enthymematica. So. Cōiā nō est gen̄
ad q̄tuor noiatas sp̄s h̄z gen̄ ad cōiāz argumētatiāz
et nō argumētatiāz. r̄ cōiā argumētatiā diditur i q̄ /
tuor sp̄s. h̄z couersio cōtinetur s̄b cōiā nō argumētatiā
er ḡ h̄ couersio eēt argumētatiā. argumētū. p̄cederet nunc
nō est argumētatiō h̄z t̄m̄ cōiā. Et p̄ idē p̄z so. ad scōz
q̄ nō q̄libet cōiā necāria ē sp̄s argumētatiōis r̄ p̄ba
bilis. h̄z t̄m̄ illa in cui? ante p̄icitur aliq̄s termi? nō possit in
cōiē. Q̄ is at cōiā argumētatiā h̄z reduci ad syls. q̄d
nō p̄t fieri te couersioē. r̄ ḡ couersio vt dē Alb. ē couertē
tie cōiā. q̄ v̄dēt q̄n̄ aliq̄d s̄b vno situ p̄itū seq̄tur ad se
ip̄m̄ s̄b alio situ positū. r̄ hoc mō vna p̄p̄ō insert aliā. vt
circa textū petri hispani dictum fuit

Decimū dub est. Cū tres aut

quattuor s̄l̄ vie siue instrum̄ta p̄ficiēdi syllos ip̄fectos
scz couersio exp̄ r̄ reductio ad ip̄ossibile r̄ p̄missaz trāf
positio. q̄re p̄. solū p̄mitit h̄ reterminatōem te couersio
ne So. Albi. q̄ exp̄ est p̄ aliq̄d significabile retermi
natio s̄s ut in nob̄ sunt. ḡ nō ōz facere significabilū
roctrinā q̄rere ei rōez vbi est aliq̄d ad sensuz manifestū ē
q̄dā ifirmitates itelctis. Reductio at ad ip̄ossibile ē q̄ /
dā mod̄ syllogizādi. r̄ iō aī syllogizādi arte roceri n̄ po
tuit. sed pot̄. ex ip̄a arte tradita roced̄. est tal syllogizan

di mod̄. Quartū trāfpositio p̄missaz que ponitur q̄r r̄
tū facilep̄ exēpla q̄ in bis reductionib̄ afferuntur

Vndecimū dubium est

Prop̄ q̄d nō facit h̄ mēsiōnē p̄ te couersioē p̄p̄ōis in
definite r̄ singulari. So. q̄ couersioē p̄p̄ōis idēfite
dat irelligere p̄ couersioē p̄p̄ōis p̄ctiar. eo q̄ p̄ctiar
r̄ idēfite couertitur. nec tagit couersioē p̄p̄ōis fr̄is
q̄ tal p̄uersio n̄ h̄z mē. p̄ q̄d oīdā s̄ a. oīstio ē s̄sibil. et
iō in q̄tū ē singulari n̄ cadit oīstio sua s̄b arte. d̄siderā
tū ē q̄ oīs p̄p̄ō singularis si p̄tū ei? sit t̄m̄? singulari p̄uer
tē simplr siue sit affirmatiā siue negatiā. vt sois ē iste
lō. ḡ iste b̄ō ē sois Sz si p̄tū sit t̄m̄? cōis r̄ sit negatiā tē
couertit i v̄lez negatiā. q̄ p̄tū v̄lis negatiē sp̄ distribut
itur r̄ ḡ d̄n̄ seq̄t sois ē n̄ lap̄. ḡ null lap̄ est sois. h̄ si sit
affirmatiā solū p̄uertit i p̄ctiarē affirmatiā r̄ nō in
v̄lez. q̄ alias argueret a nō distributo ad distributū. r̄
q̄ v̄lis negatiā infert p̄ctiarē negatiā. ideo quādo
est negatiā p̄t etiā conuerti in p̄ctiarē negatiā

Xij dub ē An sufficiēter enūerat

hiō p̄ sp̄s p̄uersiois ponēs t̄m̄ duas. i. p̄uersioēz i t̄m̄is
r̄ i p̄te. Et videt q̄ n̄ q̄r ē aliq̄ p̄uersio i oppoitiā q̄lita
tē r̄ illā n̄ enūerat igit s̄t p̄lea. r̄ sic. Est aliq̄ p̄p̄ōez et
illā n̄ enūerat cū istī igit r̄. So. Sic q̄r b̄ solū intēdit
enūerare sp̄s p̄uersiois in q̄tū ē istū r̄ d̄cedū ip̄fectos
syllos ad p̄fōs. h̄ ad h̄ solū reuēit due sp̄s igitur r̄

Ad obiecta i oppo. Ad p̄mū ē dōz. q̄ p̄. loq̄ h̄ te cō
uersioē q̄ ē i t̄m̄is. ita q̄ te s̄bō sit p̄tū r̄ t̄m̄i mutat
h̄m̄ sitū. h̄ in p̄uersioē in oppoitiā q̄litate manz idē situs
terminōz. igit n̄ fuit suo p̄p̄o. Ad scōz r̄ d̄z. Albi. q̄
couersio p̄p̄ōem nō ē couersio nisi valde extēla r̄ cōi si
gnificatiōe h̄ nois couersio. i. q̄tū videt oīs r̄ seq̄t p̄p̄ō
nis couersio dicat q̄ siue i t̄m̄is siue i oppoitiā t̄m̄is r̄
p̄tū reflectit i s̄bōm̄ h̄z n̄ ē h̄m̄o te couersioē. h̄z t̄m̄ q̄
est in eisdē t̄m̄is illa v̄o sola d̄r couersio. i. couersioē v̄o
p̄p̄ōez mutat t̄m̄i finiti i t̄m̄is ifinitos. r̄ sic nō v̄z ad
reductōez sylloz ip̄fōz ad p̄fōs. q̄r i tali reductōe d̄nt
manere i dē t̄m̄i q̄d oīr ex d̄finitōe syllo ip̄fōi i q̄ d̄r p̄ sup
tos terminos non at p̄ sumptas p̄p̄ōnes. termi v̄ro fini
ti r̄ infiniti non sunt ijdes termini.

Decimum tertium dubium ē.

An p̄his i textū b̄n̄ p̄bat has sp̄s couersionū Solo
Sic. q̄ couersioē v̄lis negatiē in t̄m̄is p̄bat p̄ exp̄ōez
sed couersioē v̄lis affirmatiē p̄ accōis. r̄ couersioē p̄ti
culari affirmatiē simplr. p̄bat p̄ v̄nā r̄lam cōiāz q̄ ē q̄
in oī v̄ō cōiā ex oppoito cōitis iferit oppoitiā aītis. r̄
virtualr etiā p̄bat p̄ v̄nā maximā fundatā i p̄p̄ō. r̄ i
lege d̄d̄cōioz. q̄ ē q̄ d̄ q̄libz alteq̄ vl̄ oppoitiū ei? Et p̄ eā
dē et p̄t. p̄bati couersio v̄lis negatiē p̄ accōis i p̄ctiarē
negatiā. C̄tā p̄t p̄bati p̄ legē s̄b alternaz q̄r v̄lem ne
gatiuam seq̄tur sua p̄ctiaris r̄ q̄cquid seq̄tur ad con
sequēs t̄m̄e cōsequētie seq̄tur ad aīcedens eiusdem. et
quia hoc est facile cōsiderare. ideo p̄his te hoc in textū
nō facit mēsiōnem. Patet ergo q̄ due conuenienter po
nuntur sp̄s conuersionis scz couersio in terminis que
est simplr. mutatio predicati in subiectum sine muta
tione alicuius accidētis. et conuersio p̄r accidēs q̄
est quando te subiecto sit predicatum r̄ cōōtra manent
te eadem qualitate sed non quantitate. Et vocatur in

parte qz nō pueritur vltis quo ad se totā s̄ solū grāpē
sue sue p̄culari

Quartūdecimū dubium est

An vltis negatia bñ pueritur simplr i vlem negati-
uā i oi materia Et videt q nō Quia ista Null? se-
nex erit puer ē vltis negatia. r tñ nō p̄t pueri in vlem
negatiuā qz ista in quā pueritē ḡ null? puer erit senex ē
falsa cū tñ p̄pōnes q̄b? cōuenit puerisio stīgāf lege mu-
tue veritatē. Et s̄ nō ar? te istū null? cecus erit videns
Nulla meretrix erit virgo. Nullū volū ē i vno. Nullus
hō est mulier. Solutō sic iōtū oñdit .p. eā i textu p
expōitōez ad s̄sū. reducēdo eā p̄ s̄yllm expōitōrū. Ad
obiectū in oppositū ē dōz q̄ p̄pōes ille hō nō bñ cōuertit
s̄ q̄n pueritē artificiali r̄ic̄icel p̄ma ē hā ita scōa Et ad
sciendū modū pueritē tles p̄pōes nōndū ē fm dñz Al
brū q̄ respiciēde s̄l regule appellatōnū. r p̄nāz. Re-
gule at appellatōnū s̄l q̄ nō s̄p̄pōnes hō p̄teriti l̄ fu-
ri t̄pis p̄t appellare eo q̄ ē vl̄ fuiti s̄ h̄bū ē p̄teriti t̄pis
vl̄ q̄ ē l̄ futur? ē s̄ h̄bū sit futuri t̄pis. r h̄bū adiecti
resolueū ē i h̄bū s̄bm p̄tēl t̄pis r h̄bū p̄dicte p̄pōnes nul-
l? puer erit senex s̄? ē q̄ null? ex̄ns puer l̄ futur? puer est
senex. r h̄bū s̄icel p̄ma s̄ null? senex erit puer ē ei s̄? q̄
null? ex̄ns iā senex l̄ futur? senex ē puer. r s̄l nō dōm ē
te duab? alijs. Tertia hō s̄ ista nullū volū ē i vno
nō puerit i h̄ac nullū vniū ē i volio s̄ pot? i h̄ac nullū
ex̄ns i volio ē vniū. eo q̄ i pueria r i cōuertēte ozeādē
obseruare h̄icudēz vltima vō dz sic pueri ḡ nulla mu-
lier ē hō mascul? Alij hō dicūt q̄ tres p̄me dñt sic cō-
uertit null? senex erit puer ḡ null? puer erit senex Null?
cec? erit vidēs ḡ null? vidēs erit cecus Nulla meretrix
erit h̄go ḡ nulla h̄go erit meretrix. Et q̄n arguitur lex
puerisiois ē lex recipē d̄itatē s̄ h̄b̄ seq̄ ex vō s̄m igat nō
ē bona puerisio. R̄ndēt q̄ s̄icel pueritētes s̄l sic ita cōuertē
Dō autē ista sit flā null? senex erit puer p̄bat p̄ h̄icel /
logismū Null? senex erit puer s̄ ifas q̄ cras nascet erit
senex ḡ? erit puer p̄nā ē formal i ferio r p̄du? ē flā ḡ aliq̄
p̄missaz nō mior ḡ maior q̄ fuit p̄pō pueritib? Et s̄l nō
dicūt te duab? alijs. s̄p? mod? dōndi est coior r melior
Qz ista p̄pō null? senex erit puer ē mltiplex r sic nō p̄t
absolueē maior illi? s̄ylli. Sz forte dicres ois mlti-
plicitas vl̄ ē q̄ p̄e significati s̄icel cū dicitur cais currit
vl̄ cōsignificati s̄icel cū dicitur laborās sanaba s̄ h̄ neu-
tro illozū mōz ē ista mltiplex ḡ non videtur hic esse mlti-
plicitas Ad quod dicēdū est q̄ duob? modis dicitur
aliq̄ p̄pō mltiplex. p̄mo ex multiplicitate alicui? ter-
mi p̄ca qz ille plura significat vl̄ significat vt i exem-
plis p̄dicis r tal est multiplicitas p̄p̄ie dicta secūdo
dicitur t̄min? mltiplex quia diuersi mode sup̄pōit. s̄
cur p̄tingit q̄n t̄min? su p̄ponit verbo āpliatio. r p̄dicto
mō s̄l p̄pōnes ille mltiplices. Omē aial fuit in archa
Dis hō erit alb? Et null? senex erit puer r null? cecus
erit vidēs. et s̄iles. talis tñ mltiplicitas nō est simplici-
ter vera mltiplicitas. eo q̄ nō p̄uicē ex f̄nificatōe vel cō-
significatiōe.

Quintūdecimū dubium est

Utr vltis affirmatia p̄t cōuertit i p̄icularē affirmatiāz
Et videt q nō Quia i oi p̄pōe vlti affirmatia p̄dicat
quale quid. s̄ in p̄iculari p̄dicat h̄ aliquid. ḡ i tali cō-
uertitōe mutat q̄le quid i h̄ aliquid. r sic erit fallacia si

gure dōis i tali vicaria puerisioe r sic p̄icular? p̄t eē
vā vlti sua ex̄ntē flā ḡ nō ē bōa tal puerisio. p̄nā p̄batur
qui a lex puerisiois ē lex mutue d̄itatē r flitatē. aīns p̄ba
turquia h̄ p̄t eē vera. aliquid albū ē hō hac tñ ex̄ntē flā
Dis hō ē alb? So? sic sicut i textu p̄obatu fuit
Ad obiecta i oppositū Ad p̄m dōm q̄ i t̄li puerisio-
dē nō mutat nec pueritē vltē i h̄gularē s̄ i p̄icularē suē
iduid uū vagū quod ē quodā mō q̄le quid et non b̄ ali-
quid r ḡ nō p̄mittit ibi fallā Ad 2^m dōm Qz vltis af-
firmatia pueritē bñ i p̄icularēz affirmatiāz. s̄ nō pueri-
tur cū p̄iculari affirmatia. r ḡ aliud ē te puerisioe vltis
affirmatiēz te puerisioe aliāz. alicui pueritē cū suis cō-
uertis illa aut nequāz

Sextūdecimū dubium est

An p̄icular? affirmatia p̄t pueritē p̄icularē affirmati-
uā simplr Et videt q nō. Quia i puerisioe s̄plicia dñt
manere eadē q̄litas r q̄ntitas. s̄ h̄b̄ ip̄sibile i puerisioe
p̄icular? affirmatiē i p̄icularēz affirmatiāz. Mior. p̄bat
qz mutato s̄biecto mutat r acciā. s̄ p̄pōes pueritibiles
nō s̄l oino vna p̄pō ḡ. r sic nō seq̄ quidā ign? ē extic
l̄. ḡ quod dō exticū ē ignis. cū p̄ma sit vera r scōa sit flā.
r tñ pueritē p̄icular? affirmatia. ibi (in p̄icularēz affir-
matiaz) So? sic vt patuit p̄ p̄batōez text? Et ne er-
ror fiat i p̄cessu p̄ma p̄pō vōn p̄t puerisio r scōa pueritēs
licz quidā p̄mā vocāt pueritēte Ad obiecta i opposi-
tū Ad p̄m dōm Qz licz nō maneat eadē q̄litas r q̄nti-
tas i numero tñ bñ i sp̄e Sz forte quereres q̄re q̄nqz
i puerisioe p̄t mutari q̄ntitas fm sp̄m s̄ nūqz q̄litas mu-
tat fm sp̄m So? qz lex puerisiois ē lex mutue d̄itatē
r flitatē. h̄b̄ oppoita legi oppōis que nō p̄mittit oppo-
ita s̄l vā saltē vltē ḡ nō p̄t mutare q̄litas c̄ mutato idu-
cē oppōnēz per p̄ns nō puerisioez Ad 2^m dōm q̄ p̄-
ma illa ē flā r ḡ nō ē impuēiens scōaz eē fallā s̄ h̄ s̄uat p̄-
ma 2^m intēdōez vulgariē loquētū tūc p̄ma erit vā s̄ h̄
s̄l qd p̄t fuit ignis ē nūc exticū r sic expoita scōa etiā
est vā. s̄ q̄ nūc est extincum prius fuit ignis.

Septimūdecimū dubiū est

An p̄icular? negatia p̄t pueritē simplr Et videt q sic
qz vltis negatia pueritē simplr ḡ p̄icular? affirmatiāz.
p̄nā p̄bat qz si accipiat ista nullū b̄ ē ad illā seq̄ p̄ le-
gem s̄balēnaz quoddā b̄ nō ē a. r ad istā nullū a ē b̄ seq̄
tur p̄ eadē legem ḡ quoddā a nō est b. r sic sic si nullū b̄ ē
a ḡ aliquid b̄ nō est a. r si nullū a est b. ḡ quoddā a nō ē
b. ḡ a scōa ad q̄rtā si aliq̄ b̄ nō est a ḡ aliquid a nō ē b
r ibi p̄uertitē p̄icular? negatia ḡ. r si p̄icular? negatia nō
pueritur h̄ est lex eo qz ē p̄icular? vl̄ qz negatia. s̄ nullū
illoz ē dōm. Ad p̄m qz p̄icular? affirmatia pueritē Nec
2^m qz sic et? vltis negatia nō puerteretur So? nō Qz
argueret a nō distributo ad distributū. Quia s̄biectū
et? nō distribuit i p̄mar tñ i scōa i qua sit p̄dicatū nega-
tiē. p̄pōis distribuet v̄tente negatiōis quā seq̄ Ad
obiecta i oppositū Ad p̄m dōm fm dñz Albtū q̄ nō ē
p̄m si duo s̄l quoz vniū seq̄ ad altez. qz p̄p̄ b̄ oē qd seq̄
tur ad p̄ns. seq̄ eē ad aīns. nisi i t̄li p̄nā i qua vniū s̄bīa /
lic? ordiat ad altez. r id nō seq̄ si ad vltēz negatiāz seq̄
p̄icular? negatia. r si ad puerisio vltis negatiē seq̄ puerisio
p̄icular? negatiē qz p̄p̄ b̄ ad p̄icularēz negatiāz seq̄ tur
puerisio p̄icular? negatiē s̄ p̄ccat argumētū fm p̄ns Qz
qz p̄icular? seq̄ ad vltēz nō est ex puerisioe. sed ex b̄ qz vltis
b̄ iij

Tractatus

inferre particularem p legem subalternam. Quia autem particula
ris potest autem tunc potest inferre particularem negativam vltimam si-
cut superius in textu probatum fuit. Ad secundum est dicitur quod non
habet inquam est particularis vel negatia hunc rationem vtriusque
quia argueret a non distributo ad distributum si couer-
teretur prout in solutione principali tactum fuit.

Duodeuigesimum dubium est. An propositio

dicitur affirmatiua vel negatiua modalis in proposito
Solutio quia fertur negatio ad propositum dicitur quod propositio-
nes modales sunt quod ex eis sic syllogismus solus couertitur sunt con-
positio dicitur sic tales sunt negatiue scilicet quod eis attribuitur
puerisio. hinc in affirmatiua figuratur et non sunt simpliciter
negatiue sed ille qui est de modo affirmato vel negato in sum-
plur affirmatiue vel simpliciter negatiue sed non attenditur hic
talis affirmatiue vel negatiue quod quia modus negatiue modalis
non est amplius de illo modo sed de alio ut ista non contingit ali-
quem hominem esse lapidem. sunt ueritate non est de contingenti
quod modus contingens destruit sed est de necessario non est aut de ipso
sibili quod equalis isti. nec est quedam homines non esse lapidem
vel impossibile est quedam homines esse lapidem.

Vnde uigesimum dubium est. An propositio

nes modales aliquid sunt totas sunt puerisio. Et videtur
quod non quod si quo ad se totas puereretur propositioes modales
oporteret modum subiecti hinc non potest fieri quod modus in modali
bus debet per predicari. Et affirmatiue quod deterior debet sequi
sunt definitiua. hinc modus hinc se ut determinatio hinc debet sequi. Et
firmatiue quod modus in modalibus hinc se sicut copula in illis
de in eis hinc copula in illis de in eis non potest fieri sicut hinc
Solutio modales propositioes sunt duplices quedam sunt in quibus
modus designat aduerbiale et tales sunt uocant diuise alie
sunt in quibus modus designat nomina licet et tales sunt capi
in sensu propositiois diuise. Primum modales non sunt couerti
sunt se totas quod aduerbium non potest esse sicut enuntiationis hinc alie pos-
sunt puerisio. sunt se totas quod ista. forte currere est possibile con-
uertitur in ista hinc possibile est forte currere quod propositio. hinc
quod est non possibile est forte currere non potest stare cum ante quod non possible
est forte currere equalis isti ipso possibile est forte currere quod puerisio
in ista forte currere est ipso possibile quod debet per se forte currere est
possible hinc prima puerisio fuit bona. Et ista loquitur de modalibus
puerisio. de simpliciter quod sunt singulares singularitate totum dicitur
hinc propositioes singulares solus puerisio simpliciter. forte diceret
de particularibus id est hinc et singularibus est idem iudicium quod ad con-
uersionem sed particulares negatiue puerisio simpliciter hinc nec
modales negatiue cum sunt singulares dicitur simpliciter puerisio
Ad quod dicitur est quod non est sicut de particularibus et singularibus
quod si particularis negatiua puereretur simpliciter argueret a non
distributo ad distributum sed in singularibus negatiue non
est sic quod cum illa simpliciter puerisio potest esse distribubile
ex quo est singulare. Ad obiectum in oppositum. Ad
primum est dicitur probabiliter et sine preiudicio alio loquentum.
quod deum. hinc hinc intelligit in modalibus ibi est preiudicium ordinata vel
in modalibus ordinatis in quibus illud quod se habet ex parte
materie subiecti et quod ex parte forme potest et in illis quod est de
tertiatio propositiois debet sequi sed non est necesse in modalibus indit-
recte. id quod non est predicatum ordinatum et per se vadit prima affirmatiua
Ad secundum est dicitur quod si se hinc quod ad affirmatiue et negati-
one hinc non in oibus quod copula sunt quod vnitur potest sicut est forma
totum propositiois hinc modus non est forma totum propositiois hinc forma potest
hinc per se magis similitudine cum preiudicium materiali hinc copula

Sed quod res que per se non facit mentionem de puerisio de predicam
daliu. Ad quod est dicitur quod id quod non fuit ad reduendum ipse
fctos syllos ad pfectos sicut et puerisio modalium que pue-
nit eis ratione dicitur.

Vigesimum dubium est

An puerisio est modalis. Solutio ex parte
tum in eis potest attendi puerisio ut in puerisio p. h. et p. h. me-
nias dicitur. hinc ex parte totum dicitur sic est sicut singulares ex parte sicut
ieci dicitur et sicut autem puerisio est sicut sicut puerisio. hinc ille de i. e.
ut ista. Sed tunc currere est possibile est vltis sicut ista ois
hinc currit et quodam homines currere est particularis. hinc ista quedam hinc
currit. hinc potest attendi ex parte modi. co quod modi puerisio hinc sig-
nis et ille de necessario sicut vltis affirmatiue quod de necesse et de
impossibili vltis negatiue quod impossibile nullum de possibili p-
ticularis affirmatiue quod possibile quedam de possibili non particularis
res negatiue quod quedam non possibile non de puerisio modalium
hinc et hinc modi accepta non intedit hinc phus.

Vigesimum primum dubium est. An

propositio de necessario eodem puerisio sicut ille de i. e. ut de p. h.
rextu. Et videtur quod non quod propositio de necessario non puerisio
non puerisio eodem sicut ille de i. e. autem probatur quod in oibus puerisio
de predicato dicitur sicut hinc et hinc sicut non potest fieri in ill de necessario
quod in ipso modo. sicut predicari sicut in aliis modalibus. Sed propositio
de contingenti non puerisio eodem sicut ille de in eis hinc nec propositio
de necessario puerisio quod sicut in illis de contingenti addit modo vltra
illas de in eis ita est in illis de necessario. Tertio non sequitur
creatum est deum necesse est deum esse creatum est necesse. Nec sequitur
omne grammaticum esse homines necesse est aliquem homines esse grammaticum
est necesse quod antecedentia predicam puerisio sunt bona. hinc ista autem
ista vicia sunt sicut syllogismus ad idem hinc et sic de necessitate
de grammaticum est grammaticum hinc necessitate de grammaticum est hinc
hinc de necessitate aliquid hinc est grammaticum hinc est hinc aliquid puerisio
rui non maior hinc minor. hinc idem est de necessitate est gram-
maticum et de necessitate est hinc de necessitate nullum hinc est hinc nullum
hinc de necessitate est grammaticum quod puerisio hinc hinc nullum grammati-
cum de necessitate est hinc. Solutio potest de vltis negatiua quod puerisio
in vltis negatiua simpliciter sicut in ill de i. e. ut necesse est nullum
hinc hinc azinum hinc necesse est nullum azinum esse hominem non nisi non sequitur
oppo hinc hinc stabit cum ante in veritate. hinc quedam azinum contin-
git esse hominem. sed ad ista sequitur quedam hominem puerisio
git esse azinum hinc due dicitur sicut sicut in veritate. iuxta ista
probatur est considerandum sunt dicitur Albertus quod Aristoteli
les non probatur istam puerisio de necessario puerisio hinc
proponit de contingenti quod tunc puerisio non dicitur est probatur et id
pcederet tunc eriguntis sed ista puerisio probatur in puerisio
sione de in eis ducendo ad impossibile hinc quod si contingit quedam
azinum esse hominem illa potest poni in eadem quedam hinc est azinum et
ad illa de necessario scilicet necesse est nullum hominem esse azinum sequitur
ista negatiua de i. e. nullum hinc est azinum et sic dicitur propositio
tiones stabit sicut in veritate et istud impossibile non sequitur ex illo
possibili posito in eis sed ex negatione puerisio hinc puerisio con-
uersionis. Et sicut modo dicitur est de aliis quod vltis de necessario
puerisio puerisio accis in particularis eodem sicut ille de i. e. Et parti-
cularis affirmatiua de necessario puerisio simpliciter in seipaz
sicut de i. e. quod sic ostendit quod hinc sequitur necesse est hominem esse
aial hinc necesse est quedam aial esse hominem nisi sit oppositum hinc. scilicet
hinc necesse est quedam al esse hominem stabit in veritate cum ante et ad illa
sequitur non necesse est quedam hominem esse aial quod contradicit ante. Et
similiter probatur conuersio particularis affirmatiue.

omnibus qd oppositū pñe nō p̄t sc̄e s̄t cū ante qz ifert cō
tradictōriā autē sic p̄z qd p̄pōes de necario eodō p̄uertit
sicut ille de in eē qz p̄t deī fuat̄ p̄ditōib⁹ requisit̄ ad
conuersionem

Ad obiecta in oppositū Ad p̄mū

est dōm qd p̄uersio p̄pōnū mōliū vt sup̄ patuit nō s̄t p̄m
mutatōne toti⁹ p̄pōis modalis sed deī tñ sicut p̄z dōo
p̄rigit aliq̄e tōiem eē albū q̄ p̄uertitur in istā q̄ p̄rigit
aliq̄d album esse hominē Ad sc̄dm est dicendū qd nō
est s̄le qz ille mod⁹ quē addit necē sup̄ in esse non mu
tat in esse in suū oppositū neqz minuit rōem eius sed
p̄ficiat ip̄m in esse mod⁹ dō q̄ est p̄rigens aut mutat ip̄
sum in esse et minuit rōes eius Ad tertium est dōm qd
p̄ma nō bñ p̄uertitur s̄ d̄z sic p̄uertit q̄ deū necē est eē illd
qd creat vt creans in p̄ro teneatur mālt̄ sicut de n̄tute
p̄mois sup̄dit in p̄ma Si dō i p̄ma teneat formalit̄ i
fsu qd p̄positū tūc p̄ma eēt s̄ā r̄ dōa eēt p̄uersio Et s̄li mō
dōm est de sc̄da om̄e grāmaticū necē esse hominem nā
sic d̄z p̄uertit q̄ necē est quēdā hominēz eē id qd est gra
maticū qz n̄s̄ s̄ich̄z determinatō grāmaticū in p̄ma
tēneretur mālt̄ p̄ s̄biectō grāmaticē r̄ in sc̄dō d̄ialit̄
r̄ sic nō sumeret equalit̄ in p̄ma r̄ sc̄da Alij dicunt ad se
cundū qd duplex est necitas qdā est necitas p̄ se r̄ qd p̄ ac
cidens necitas p̄ se s̄t qñ illd qd p̄tur ē p̄ se informā
illd qd s̄biectū r̄ illa ē duplex qz l̄ vt definitō vt p̄s defi
nitōis informā definitum sicut accidit i p̄o d̄di p̄ se
Sicut sicut p̄ se passio informātuus s̄biectum p̄p̄tū sicut
accidit i sc̄dō p̄ se Et his duob⁹ mōis p̄uertit v̄lis af
firmatiā de necāo i p̄riēlarē affirmatiāz d̄ necario sic d̄
necitate ois hō ē al̄ q̄ d̄ necitate qdā al̄ ē hō l̄ sic d̄ neci
tate ois cōngul⁹ h̄z tres āngulos eq̄les duob⁹ r̄cis q̄ de
necitate qdā d̄ h̄is tres āngulos eq̄les duob⁹ r̄cis ē triā
gul⁹ necitas d̄o p̄ accēs ē qñ p̄tū n̄ p̄ se informat s̄biectū
sed in est s̄bctō rōe alit̄ alteri⁹ r̄ hoc accidit v̄bi cūq̄ ē ac
cidens p̄ accēs qd in est alicui soli sp̄it̄ nō om̄i p̄tento
s̄b sp̄e s̄biectū respectu illi⁹ sp̄it̄ vt in istis grāmaticūz
est hō geom̄iter ē hō r̄ s̄biectū v̄n̄ non p̄dicatur hō de grā
matico rōe grāmaticē s̄ rōe s̄bcti s̄biectū h̄uic accidit
r̄ in talib⁹ nō est necē v̄lez affirmatiāz de necario p̄uertit
in p̄riēlarē de necario Et ex isto patz h̄c esse s̄am re
necitate d̄e grāmaticū est hō loquendo de necitate p̄
se h̄ nō de necitate p̄ accēs Sed forte dicēs v̄lis affir
matiā de necario eo mō q̄ ē d̄a h̄z aliq̄ā p̄riēlarē ve
ram sibi corr̄dentē in quā p̄uertit̄ s̄t ista de necitate
d̄e grāmaticū ē hō est d̄a p̄ accēs habebit aliq̄ā p̄ri
cularē verā s̄biectū corr̄ntem in quā conuertet̄ Ad qd
d̄m ē qd grāmaticū cum sit accēs p̄ accēs potens ac
tu esse v̄l nō i esse suo s̄bctō nō h̄z ex̄t̄ā habitūalem s̄
actualē ad suū s̄bctū tñ v̄l p̄m qd illa d̄a est de neci
tate om̄e grāmaticū ē hō erit e⁹ p̄ de necitate est om̄e
grāmaticū hō dum grāmaticū est siue in fsu p̄pōito
r̄ tunc alia etiā erit d̄a cum ead̄ r̄f̄iatōe sic d̄dō de neci
tate qd hō ē grāmatic⁹ dum grāmatic⁹ ē ista tñ necitas
ē p̄ accēs sic d̄ tactum fuit r̄ iste est bon⁹ mod⁹ d̄di nec
uariat̄ m̄tū a p̄o r̄ cōi quē etiā Albe⁹ i p̄mentario h̄z

Vigēsimū secūdū dubiū est

Et p̄pōes de impossibili eodō p̄uertunt sicut ille re
in esse Et videt̄ qd nō qd p̄pō affirmatiā de impossibili nō

p̄uertitur eodō mō sicut ille de in eē qd p̄pōes de impossibili
nō p̄uertunt eodō p̄pōes p̄ba ē qz n̄ seq̄t̄ Qd al̄ eē d̄oies ē
impossibile q̄ qndā d̄oies eē al̄ ē impossibile qz an̄s ē v̄p̄ r̄
p̄ns s̄m̄ So qd mō eodē p̄uertit̄ sic ille d̄i eē qz p̄pō/
nes de impossibili h̄nt p̄uertit̄ h̄z cōgētā illaz de necario q̄
bus eq̄pollēt̄ Et ille de necario eodō p̄uertuntur sicut i
de in eē q̄ etiā de impossibili r̄ p̄p̄ hoc p̄ nō s̄t mentōne
de p̄uersioe p̄pōnū de impossibili qz p̄gnita p̄uersioe p̄pō
nū de necario facile p̄t h̄i p̄uersio eoz q̄ s̄t de necario

Pro ista tñ v̄lteriori declaratiōe

Notandū Qd impossibile negat p̄ oī tpe dictum
qd d̄emiat̄ id ponit̄ d̄ictōriū esse v̄p̄ r̄ necariū p̄p̄ qd
ois p̄pō de impossibili eq̄pollēt̄ illi re in eē q̄ est de dicto
contrario r̄ illo illa de impossibili r̄ necario eq̄pollēt̄ ver
bo dissilic̄ se h̄nt r̄mō s̄l̄iter r̄ qz eq̄pollētēs eodē mō
p̄uertuntur cū sint eiusd̄ q̄ntitatis r̄ q̄ntitatē idō p̄pōes de
impossibili h̄nt eodō mō p̄uertit̄ cū illis de necario quib⁹
cōtradictunt̄ ex p̄re dicti Ex q̄ seq̄tur p̄ qd v̄lis negatiua
de impossibili p̄uertitur eodō mō sicut p̄riēlarē affirmatiā
in illis de necario et eod̄a p̄riēlaris affirmatiua de
impossibili ex p̄re dicti eodō p̄uertitur sicut v̄lis negatiua de
necario Sc̄dō seq̄t̄ qd v̄lis affirmatiā de impossibili nō p̄t
p̄uertit̄ in t̄mis eo qd equalz p̄riēlarē negatiua de necario
ex p̄re dicti q̄ nō p̄uertitur i t̄minis vt prius dictū ē Et
p̄riēlarē negatiua de impossibili h̄z p̄uertit̄ p̄ accēs qz eq̄pol
let̄ v̄lis affirmatiā de necario que p̄ accēs p̄uertitur

Ad obiecta in oppositū est d̄m

Quia p̄pō om̄e aial esse hominēz est impossibile nō
p̄t p̄uertit̄ in t̄mis qz eq̄pollēt̄ p̄riēlarē negatiua de nec
essario que non p̄uertitur in t̄minis

Vigēsimū tertium dubium est

Quare p̄ in p̄cedētib⁹ p̄ d̄c̄iauit de p̄uersioe negati
uaz in isto d̄o lo d̄emiat̄ p̄ de p̄uersioe affirmatiāz r̄
postea negatiāz So h̄ est ex eo qz om̄es affirmatiā
de p̄rigenti eodō p̄uertitur sic affirmatiā de iel̄ r̄ de necā
rio negatiua d̄o nō om̄es s̄l̄it̄ h̄ quedā sic r̄ qdā alit̄er

Vigēsimū quartū dubium est

An p̄rigēs sit cōuenient̄ d̄isū in tres mōs in t̄xtu p̄o
tos Et videtur p̄ qd nō qz necariū r̄ nō necariū
opponit̄ cōtradictōne s̄ h̄nt cōtradictōria nō est mediū
vt tenz irrefragabil̄ p̄m̄i p̄ncipij v̄itas q̄ necariū r̄ non
necariū nō h̄nt mediū q̄ p̄tingēs sufficiēt̄ diderēt̄
p̄ necariū r̄ non necariū r̄ sup̄flue additur t̄tium sed
possibile Sc̄dō sic idem non diuidit̄ seip̄sū h̄ possibile
r̄ p̄rigēs s̄nt idē q̄ possibile n̄ d̄z cadere in d̄isidē p̄rigentē
Tertio sic v̄le nō diditur ex oppositō p̄tra suū p̄riēlarē
sed possibile est v̄le ad cōtingens necariū r̄ cōtingens
non necariū q̄ possibile non debet cadere in diuisiōe
contra illa duo Solutio Alberti qd sic qz quoddā est
cōtingens ac ceptum p̄m̄ gen⁹ cōe siue cōtingens ac
ceptum p̄ possibile siue qd conuertitur cum possibile qd
quidam vocant̄ altū eo qd nō d̄ndit̄ ad modūm sp̄etia/
lem r̄ m̄lta cōueniunt̄ ei rōe talis p̄tatis que nō cōuē
unt specialibus mōis cōtingent̄ et rōe talium que sibi
singularit̄er cōueniunt̄ p̄itur h̄ cum alijs mōis con
tingētis r̄ p̄pōes d̄icūt̄ eē de isto cōtingētī in qd de rigore
fmōis p̄v̄siste mō p̄rigēs s̄nt r̄f̄iatōe aliq̄ r̄ ad v̄ificat̄ū

Tractatus

tales ppones sufficit et requiritur quia potest esse sicut p
eaz dea scatur. siue q: no sit repugnans in partes dei. r
ad dandū eaz p dōnas. o3 dare affirmatias re ipsibili
li. Ali' mod' ptingētis est q: dē ptingens id qd est ncāri
um. q: seqtur. si aliqd necesse est esse qd illd idem ptingit
esse. qd sic onditur q: si no seqtur tūc reter. o pposituz. b
en stabit cū pmo. o ppositū aut ei' qd est cōtingere e esse.
est no ptingere esse. h qd no ptingit esse. no possibile est esse.
et qd no possibile est esse. ipossible est esse. r qd impossi
bile est esse. necesse est no esse. r b no est p possibile. pmo qd
est necesse est esse. q: seqretur q: id qd necesse est esse etiā
esse necesse no esse. qd no capit itellectūs. Et ppones re
isto contingenti vocatur in qd' pōtur contingens cū ista
terminatio ne ncāriū. r id ad vificādū illas p pōes req
ritur ides qd requiritur ad p pōes re ncāria r sū ad dā
dum p dōnā. Tertio accipitur cōtingens spēalr qd est
no ncārium r no ipossible. Non ncāriuz quidez ad esse
et no ipossible ad no esse. r istd rēfinitur in textu p nega
tionez ipossible. r ncāri sic. Contingens est q non exite
ncārio ipō tū pōsto iesse no seqtur ipossible. Et q: sic
o pōitur ncārio r ipossible. idō p pō re tali contingenti
si sit affirmatia. duo reqrit ad sui vītate. pmoz ē q nec
sit ncāria nec ipossible. Si vō fuerit negatia h3 duplicē
cām vītatis. s. q: vī sua o pōita fuerit ncāria vel ipossi
bil. Et istd ptingēs vt dē Albert' diuidit in ptingēs na
tū r ptingēs raz. Contingēs natū ē qd magis reter mia/
tū ē ad eē. q: ad no eē. r tū ad no eē no h3 nāt. acē s pō no
eē. Et huic o pōnit ptingens raz. qd pl' se h3 ad no esse
q: ad eē. r vocat alio noie ptingēs vt in paucioribus.
Cōtingēs vō ad vtrūlter est qd eqliter se h3 ad esse et
ad no eē. r tū vocat if. nūtū. q: no est mag' rēfinitū ad
esse q: ad no eē. h3 se indrūter. Ad obiecta i o pōitū
Ad p' est dōm. q: vīs in ncāriū r no ncāriū non ca
dit mediū aliqd ptingēs fm spēalē acceptōem ptingen
tis. cadit tū mediū fm gūalē acceptōem illd en qd est
contingens aut est ptingēs ncāriū. aut contingens no ne
cessariū. mod' tū accipiēdi ptingens cōe ali' ē a duobus
mōis ill' r bui' ē sile. sicut cum dē: hō est aial. ibi p' tū ē in
plus q: b cū. q: stat pzo aiali in cōi. r tū no vificatur ni
si p aiali in spēalē. s. p boie. Ad scōm est dōm. q: idē no
diuidit seipz in p dca diuisione. q: no pōitur in p dca di
uisione ptingētis tanq: vni' ei' mēbz spēalē. s. ad scādū
vni' modū accipiēdi cōtingēs. s. modū accipiēdi ipz in
cōi. r fm gen'. Et tūc dōm est q: possibile cōtrahit conti
gens fm modū q: vīs no fm rē. cū ei possit ptingēs ac
cipi duob' mōis. s. vel in cōi. vel in p dca r p possibile cō
trahit ptingēt' acceptio. ad illū modū acceptōnis. fm
quē accipit in cōi. Et q: dē Albe' q: sū sit cōe inuentuz in
singul' tū rōe eoz. q: sibi p pē talē cōitātē cōuēiunt. facit
modū spēalē diuersum ab alijs mōis contingentis
Ad tertū dōm. q: vīe r p dca fm id qd sunt no diui
dunt ptra se inuicē. vīe tū in rōe vīs r p dca r in rōne
p dca r bī p' r rēter ab inuicem diuidi. r sic cadit
possible hic in diuisione contra contingens necessariū
et contingens non necessariū.

Vigehmūquitū duā ē. Quō cō
tingens dē re his trib' mōis. So. distinctio ista cō
tingentis fm Albertū est pot' mōz q: spēz r no est vni
uoci nec pure equoci. s. analogi. q: ptingēs re sua natu
ra includit potētā r excludit actū. r q: re illo dē: p puz in

quo potentia magis differt ab actu. s. in cōtingētī non
necario potētā magis differt ab actu q: in ncārio. q: a
in ncārio potētā est sp actū p iuncta. s. in no ncārio ē
quōz distās ab actu. s. p' dē re no ncārio. q: re ncārio

Vigehmū sextū duā est. An pbs

in textu bī dē q: no ncāriū dē ptingere. Et videt q: no
q: impossibile est no ncāriū. s. si no ncāriū dē ptingere
impossible dicit ptingere. qd est sūm. So. Albi non
seqtur. si no ncāriū dē ptingere. s. illud no ncāriuz qd est
impossible dicit ptingere. q: no ncārium est valde cōe r
multa h3 s. s. f. ipossible r cōtingens natū. r ifinitū ar/
gumētum at pcedit q: si staret p ipossible tū. An mltra
p' stare cū cōsequēte q: tū no est necesse stare cū ante. r sic
multa stāt cū no ncārio. qd est cōsequēs. q: tū no necesse est
stare cū ipossible qd est suū aīis. sicut in sū bonū est ar/
gumētū b est hō. s. est aial. r tū non seqtur q: qd quid
stat cū aiali stēt cū boie. q: cōe aīnū stat cum aiali. r tū
no cū boie. iā non ncārium quod seqtur ad impossible
est in plus vt tactum est

Vigehmū septimū duā est. An

ppōes affirmatiue re cōtingētī vltre eodē mō cōuer
tunt sicut ille re iesse r ncārio. Et videt pmo q: non
q: no seqt. Dē al' cōtingit eē sanū. s. qd dā sanū cōtingit
eē al'. q: aīis ē vī r p' sūm. eo q: oē sanū ncārio ē aial.

Secō sic. Cōtingēs est qdā rēfinitio diminuens ncāria
tē. s. no cōuertunt eodē mō. p pōes re cōtingētī sic ille dē
inēe r ncārio. Ter' no seqt. Dē m' boiez ptingit eē grā
maticū. s. quēdā grāmaticū ptingit eē boiem. q: aīis est
vī r p' sūm cū ncārio qdā grāmatic' est hō. Solo
Sic qd ondit p' re cōtingētī ncārio sic. q: p pōes ed pol
lēs s. l' eodē cōuertēde. s. in ill' cōtingēs v3 tū sicut ne
cessariū. r in his re ncārio cōuertit vīs affirmatia p ac
cidēs r p dca r affirmatia simplr. s. r i ist'. Secō ostē
dit re cōtingētī accepto. p possibile sic q: si ad aliqd aīis.
seqt cōsequēs sine addito. vtiq: seqtur cū addito. dū tū
illud no mutet vel diminuat. s. q: ad aīis re inēe seqt cō
sequēs re inēe. r addat cōtingens vel possibile in cōi. qd s
mutat neq: diminuit ipz cō. ad huc seqt. r est sile ac si ar
gueret. Dis hō ē aial. s. qd dā aial ē hō. q: si aīis ē posse
bile cōsequēs ē possibile. r sic seqt. Dē m' boiem cōtingit
esse aial. s. qd dā aial cōtingit eē boiem. Tertio p' idē re
p pōib' re cōtingētī no ncārio. q: eodē mō cōuertunt sic
ille re inēe r ncārio. q: si non seqt. Dē m' boiem cōtingit
currere. s. qd dā currēs cōtingit eē boiem. o pōitū conse
quent'. s. nullū currēs cōtingit eē boiem stabit. cū ante
sed ista nullū currēs cōtingit esse boiem pō esse vera du
plici re causa. Quia vel omē currens ncārio est hō. vel
quia aliqd currēs possibile est esse boiem. sed neutra ista
rum pōt stare cum ante. q: si sit vera ista. Dē currens
ncārio est hō. r cū seqtur. Omē currēs ncārio est hō. s.
quēdā boiem ncāriū est currere iste stabit sū. Omnes
boiem cōtingit currere r quēdā boiem necesse est currere.
que tū sunt p dca rē. Si dicat q: ista sit vera nullū cur
rentē cōtingit eē boiem. q: aliqd boiem impossibile ē
esse currentē. tūc seqt ipossible ē aliqd currēs eē boiem
ergo necesse est nullū currentē esse boiem. Et cōsequēter
igif necesse est nullū boiez eē currentē. s. iste sū stabit. Dē
boiem cōtingit eē currentē q: tū pma linea. r necesse est nul
lū boiem esse currentē q: est in fctā linea. r sic due con

traditione stabili sit in veritate quod est inconueniens
 Ad obiecta i oppositu Ad p^o e d d d q illa p p quod
 da sanu pigit ee aial e re pigit alto siue p possibili ac
 cepto. r q p r p r g e s accipi p neco licz ita non capiat in
 ante. r sic oz mutare i ista puerfioe mds p r g e t in p r t e
 i p r g e s acceptu p possibili Ad 2^m e d d d licz p r t i n g e n s
 p p r e acceptu s p p r t i g e t i ad v r t u l i b z d i m i n u a t r o e z e t
 cui ad i u g i t n o t i p r t i g e s o i e acceptu Ad d d d q p r t i g e s
 a f f i r m a t u n o d i m i n u a t r o e z i p i u s i n e d l i c z b f a c i a t p r t i n
 g e s n a t u p p t q d e t l n e g a t i e t e p r t i g e t i n o e o d e m o p u e r
 t u e s i c i l l e t e i n e e r n e c a r i o Ad 3^m d d d e q e o d e m o c o
 u e r t u e q u o a d m o d u p u e r f i o i s l i c z n o q u o a d m o s p r i
 g e t Quia v r d e A l b e r t i c o r i g e s a c c e p t u p n o n e c o n o c o
 u e r t i f i e a d e p r t i g e t a c c e p t o s i p u e r t i f i n p r t i n g e n s c o e
 q u o d p u e r t i f c u p s i b i l i r s e q t a d n e c a n s i c i l v l e a d s u u
 p r i c l a r e r b v i d e t v l l e p i t e x t u v b i l o q t e r e h a c p u e r f i
 o n e q s p r t i g e s n o n e c a n n o s p i e a d e p r t i g e t a c c e p t i o n e
 p u e r t i f i n a d p r t i g e t a c c e p t u p p o s s i b i l i r b e q e o p r a f
 Quia i p b a r o e s u a n o d a n d i t a d m o s s p e a l e s p r t i g e t i s s i
 e n t e p r t i g e t i i s p e a l i i t e d i l l y d i n d i l l y i p b a r o e a d m o s s p e
 a l e s J u r b t u p s i d e r a d u e s i m d n z A l b e r t i Q u o p r t i g e n s
 q u o d e n o n e c a n d u p l e x e s n a t u r i f i n i t u In f i n i t u a u t e
 p u e r t i f i e a d e a c c e p t o e p r t i g e t s i c u t p r t i c u d e p r t i g e t a b u
 l a t e e z b o i e z r p r t i g e t b o i e z e e a b u l a t e L o r i g e s a t n a t u m
 n o p u e r t i f i e a d e p r t i g e t a c c e p t o e s i c p r t i c u d e p r t i g e t b o
 m i e z e e g r a m a t i c u q r n a t u r a l e a p t i t u d i e z b z a d b q s i e
 g r a m a t i c u r s i p u e r t i f n o e r i t i d e c o r i g e s s i c p r t i c u d e p r
 t i g e t g r a m a t i c u e e b o i e z n o e i e p r t i g e s n a t u q u o c o r i g e t
 g r a m a t i c u e e b o i e z s i e p r t i g e s q u o d s e q t a d n e c a n q r g r a
 m a t i c u n e c e e e b o i e z r s i m o e i p p o i b i l l t e q u i b i n
 p o b i e c t o d e c o r i g e t a i a l e e s a n s i l v i g i l a s s i p u e r t a t u r
 c o r i g e t s a n s i l v i g i l a s e e a i a l e r i t c o r i g e s n a t u m u t a t u
 a d c o r i g e s c o e q u o d p u e r t i f c u p o s s i b i l i q u o d s e q u i t u r
 a d n e c e s s a r i u m

Duodetrigesimū dubium est

An vltis negatia re p r t i g e t i n a t o i n f i n i t o p t c o u e r t i i n
 f i n i s E t v i d e t p o q s i c q u i a q t u i d i n e s u p i o r i p s e
 i c r i t c u l i b z i f e r i o r i s i c i l f i b i l e i n e p s e a i a l i g p s e i n e b o i
 r a s i n o r a l y s s p e c i e b s i v l e n e g a t i n i f i n i s i n e c o r i g e t i
 c o i s i m p l r g c u l i b z s u o z i f e r i o r i n e s t g t a c o r i g e t i n a
 t o q i f i n i t o g v l i s n e g a t i a r e c o r i g e t i n a t o r i n f i n i t o
 c o u e r t u f s i m p l r s i c i l a l i q u a d u o s t p u e r t i b i l i a e o
 d e v r r i g a d d i t o a d h u c e r u t p u e r t i b i l i a s i s t e d u e p p o
 n e a s t c o u e r t i b i l e s n u l l u b e a r n u l l u a e s t b q e o d e c o
 r i n g e t i a s a d d i t o a d h u c e r u t c o u e r t i b i l e s g i s t e d u e
 L o r i g e t n u l l u b e a r c o r i g e t n u l l u a e e b o i e r u n t
 c o u e r t i b i l e s g v n a p r c o u e r t i a l t e r a q t u z m o s u i t c o n
 r i g e s 3° s i c o r i g e t n u l l u b e a c o r i g e t n u l l u a e s t b q r
 s i n o s e q t r e t u r o p p o i t u s b n o c o r i g e t n u l l u a e s t b q e q
 p o l l e t h u i c n e c e e a l i q u o d a e s t b r s i n e c e e s t a l i q u o d a
 e s t b n e c e e s t a l i q u o d b e s t a q n o p t s t a r e c u p m a s e z
 i s t a c o r i g e t n u l l u b e s t a Q u a r t o i s t a n u l l a t u i c a c o
 r i g e t e s t a l b a b n c o u e r t i f i i s t a g n u l l u a l b n c o r i g e t e s t
 t u i c a v r d e i t e x t u r t n e r e c o r i g e t i n o n e c o g v l i s r e t a l i
 c o r i g e t i c o u e r t i f s i m p l i c i t e r S i l r b n s e q t n u l l u b o i e m
 p r t i g e t e e a l b u g n u l l u a l b u c o r i g e t e e b o i e z q r e x o p p o
 t o p n e l s n o c o r i g e t a l i q d a l b u e e b o i e z q u o d e q u i p o l l y
 h u i c n e c e e s t n u l l u a l b u n o e e b o i e z s e q t o p p o i t u a n e l g
 v l i s n e g a t i a r e c o r i n g e t i c o u e r t i f s i m p l r S o n o e
 r o e s t q r s i c o u e r t e r e n s s i m p l r t h e v l e s a f f i r m a t i e r e c o

r i n g e t i c o u e r t i f s i m p l r q u o d e s t i c o u e i e n s s e q t a p b a
 t u r q u i a r e t l i c o r i n g e t i l o q u e d o b n s e q t p c o u e r f i o e z i
 o p p o i t a q l i t a t e o e z b o i e z c o r i n g e t c u r r e r e g n u l l u b o i e z
 c o r i g e t c u r r e r e r p n r p a d u e r f a r i u d i t a t s e q t n u l l u b o
 m i e z c o r i g e t c u r r e r e g n u l l u c u r r e s c o r i g e t e e b o i e m a d
 q u a s e q t i t e z o m e c u r r e s c o r i g e t e e b o i e z g r e p o d v l
 t i m u s e q t o e z b o i e z c o r i g e t c u r r e r e g o m e c u r r e n s c o r i n
 g i t e s t b o i e z S i v o m u t a t i p n e m o p r t i g e t i c o r i g e s
 n a t u b n v z p u e r f i o v l i s n e g a t i e r e p r t i g e t i n o n e c o i v l e z
 n e g a t i a z r e p r t i g e t i n a t o q u i a p p o e s r e t l i p r t i g e t i n o c o
 u e r t u f i o p p o i t a q l i t a t e Ad obiecta i oppositu Ad
 p^o e d d d q d u p l r a l i q u i d p r i e e s u p i o r i s i u e v l i p s e v n o
 m o r o e s u e v l i t a t s i u e t o l i t a t r t l e e p r u p o n e s d r a z i n e
 s u p i r s u u i f e r i n e c o z i p z p u e i r e s u o i f e r i o r i l i f e r i o r i b
 s i p m i t t i f p n d o i p z r e i f e r i o r i b f a l l a a c c i t l f i g u r e d i
 e r o i s e e e x v r i l l a i t e g e n p u e i t a i a l i r o e p i t a t r i q z
 t u a l i q u o d i s t i c t u e a s u i s s p e b r g n o o z q p u e i a t s p e b
 v i l i s i c a r g u a t a i a l e g e b o e a i a l g b e g e f a l l a a l i
 u d e p r u c o u e i e n s s u p i o r i s i u e v l i r o e s u e e e i e s u e n a
 t a r e q d n o c o u e i t s i b i i q z t u d i s t i g u i t u r a b i n f e r i o r i r t a
 l e n e c e s s e e s t i e s s e o i b i f e r i o r i b e x m e v t a i a t u a i a s e n
 s i b i l i c o u e i t b o e m o a i a l i r p c o s e q u e s c o u e i t o i b s p e b
 a n i m a l i s r q c o u e r f i o i t m i n i s i n e s t c o r i n g e t i s i m p l r
 p u t e s t c o e r o e s u e c o m u n i t a t s i u e v l i t a t i o n o e s t n e c a n
 q r a l c o u e r f i o i n s i t o i c o t e r o s b e l i c o r i g e t i r i t a n o c o r i
 g e t i n a t o i n f i n i t o Ad 2^m e d d d q e o d a d d i t o c o u e r
 t i b i l i b r i d e m v t r o b i g z f a r i e t e a d h u c m a n e n t c o u e r t i
 b i l i a s e d c u d i c i t u r L o r i n g e t n u l l u b e s t a r c o n t i n g e t
 n u l l u m a e s t b b o e i p s u m c o r i n g e t n o n i d e m f a c i t v t r o
 b i g s e d i n p r i m a r e n o t a t c o n t i n g e n t i a m n a t a m v l i n
 f i n i t a m I n s e c u n d a r e n o t a t c o n t i n g e n t i a m i n c o m u
 n i s i c u t p a t e t m a n i f e s t e i n t e r m i n i s c u s i c a r g u i t u r L o
 r i n g e t n u l l u m b o m i n e m e s s e a l b u m b i c s u m i t u r c o n t i
 g e n s a d v t r u m l i t e r e t c u m d i c i t u r c o n t i n g e t n u l l u m a l
 b u m e s s e b o m i n e m b i c s u m i t u r c o n t i n g e n s p r o p o s s i b i
 l i q u o d q u i d e m c o n t i n g e n s e s t c o m m u n e A n d e s e n
 s u s e i u s e s t n e c e s s e e s t a l i q u o d a l b u m e s s e b o m i n e m

Vndetrigesimum dubium est

Cum omnes negatiue re c o r i n g e t i p r o n e c a r i o c o n
 u e r t a t u r i n t e r m i n i s s i c u t a f f i r m a t i u e r e e o d e m p p t e r
 q u i d p h i s c o c e d i t o m s a f f i r m a t i a s r e c o n t i n g e n t i s i
 m i l i t e r c o u e r t i c u a f f i r m a t i u i s r e i n e s s e r n e c a r i o r b o e
 i d e m n e g a t r e q u i b u s d a n e g a t i u i s r e c o n t i n g e n t i s e z r e
 c o r i n g e n t i i n f i n i t o r n a t o S o l o A l t e r t i q u i a o m
 n e s a f f i r m a t i u e r e c o n t i n g e n t i n a t o v e l i n f i n i t o p o s s u n t
 c o u e r t i i n a l i q s p e a l i a c c e p t o e c o r i n g e t i a n o e a t b v e z s
 o i b s u i a n e g a t i o s i e i s i t p r i g e s i f i n i t u a u t g p r u e c c e d i t
 l b o n a u t n s i s i c t u c a f f i r m a t i a r e t l i p r t i g e t i p u e r t i n r

Secūdus tractatus.

In idē cōtingens. Verbi grā. cōtingit oēm boiem eē albū. ergo ptingit quōdā albū eē boiem. si nō tūc affirmatiua de tali cōtingētī cōuertitur in cōtingēs nēcārium. Verbi grā. Cōtingit oēm boiem esse grāmaticū. gō cōtingit quōdā grāmaticū eē boiem. Si autē sit cōtingens natū. aut ergo p dicatū excedit sbon aut nō. Si sic tunc affirmatiua de tali ptingētī p uertitur in cōtingēs natū. ut hic contigit oēm boiem augeri. gō cōtingit aliqd qd augetur eē boiem. sicut enī eadē est nēcitas huius. Dis homo ē aial. ita huius quōdā aial est hō. si in mō tm est diuersitas. qz in pma est p dicitio p se r dicitā. in scda vero p accōis r indirā. Si autē p dicitur nō excedit sbon in talib. tūc affirmatiua de tali ptingētī conuertitur in cōtingēs nēcāriū. ut hō cōtingit oēm boiem canescere. gō contigit quōdā canescēs eē boiem. r hoc verū est supponendo hanc esse nēcāriā canescēs est hō. si nō oīs negatiue de cōtingētī nato vel infinito pnt cōuerti in aliq specialī acceptōe ptingētis. aliq enī negatiua de cōtingētī infinito nō p uertitur in ptingēs infinitū. si in cōtingens cōe qd est idē cū possibilī. qd p r si dicatur. Cōtingit nullū boiem esse albū. gō ptingit nullū albū eē boiez. Prima enī est de cōtingētī infinito. scda de cōtingētī pro possibilī. Sicut aliq negatiua de cōtingētī nato nō cōuertitur in cōtingēs natū. nec in aliq ptingēs spēale s; in cōtingēs cōe. ut si sic dicatur cōtingit nullū boiez augeri. ergo cōtingit nullū qd augetur eē boiem. Prima enī est de cōtingētī nato. scda de ptingētī p possibilī. Cū quia i affirmatiuis de ptingētī sic vl sic sumptō nō est repire instātiā qn oēs p uertātur in aliq spēali acceptōe cōtingētis. In negatis autē de eodē cōtingētī cōtingit repire instātiā ut p hābitū est. id dē oēs affirmatiuis de tali cōtingētī sicut hōe fm cōuersionē sicut ille de in p r nēcārio se hnt r tū negat hoc de negatiuis

Trigesimū dubiū est Quare

ppōes p r iculares negatiue de cōtingētī infinito p uertūtur in termis. Solo. qz hū seqtur Quendā boies nō cōtingit eē currentē. gō quendā boiem cōtingit eē currentē p cōuersionē in oppositā qlitatē. Et cōsequēter hū seqtur quendā boiem ptingit eē currentē. gō quōdā currentē ptingit eē boiez. p cōuersionē simplicē p r iculari affirmatiue r p r seq quōdā currentē ptingit eē boiez. gō quōdā currentē ptingit nō eē boiez. p cōuersionē in oppositā qlitate. gō p ad vltimū seq quendā boiez ptingit nō eē currentē. gō quōdā currentē ptingit nō eē boiez. Sz forte diceas si p r icularis negatiua de ptingētī cōuertit simpliciter tūc argueret a nō distributo ad distributū ex pte s; b; etī pme. ppōis qd nō eēt in pma distributū cū eēt s; b; etī p r icularis ppōis. r tū distribueret in scda. cū esset predicatū. ppōis negatiue. hōc est incōueniēs g p r icularis negatiua de cōtingētī aduerrūlibet nō p r simpliciter. Solo. Negatiua de cōtingētī nō est negatiua simpliciter qz cōuertit cū affirmatiua. eo q equaler p r iculari affirmatiue. cū p dicitur nō distribuit. r ideo illa negatiua nō distribuit p dicitur. Vel ddm est q talis cōsequētia nō est formalis sed materialis. sic etiā p r icularis negatiua in spibus disparatis bene cōuertit simpliciter. ut quōdā hō nō est asinus. gō quidā asinus nō est hō.

Vltimū dubiū est de hac vni

uersali negatiua cōtingit nullū albū esse tunicā. An hē

ne cōuertatur in istā ergo cōtingit nullā tunicā eē albū. Et videt pmo q nō qz ad gen nō seqtur spēs sed prima est de cōtingētī cōi qd est gen. scda de cōtingētī infinito qd est ex spēs. gō ad pma nō seqtur secunda. Scdo dato q seqret videtur incōueniēs ad hoc lequi. Quia si cōtingit nullū albū eē tunicā. gō nullā tunicā cōtingit eē albā. r si cōtingit nullā tunicā eē albā. gō contigit oēm tunicā eē albā. p uersionē in oppositā qlitate. ergo a pmo ad vltimū si cōtingit nullū albū eē tunicā. ptingit oēs tunicā eē albā. r si sic tūc ex puri negatis seqtur affirmatiua. qd est incōueniēs. Solo. Lū de cōtingit nullā tunicā eē albā. fm q seqtur ex p r iculari sicut cōtingens cōe. vificat tū p cōtingētī spēali. sicut in silū s; p r a d cū fuit. q cū d; hō est aial. p r tū est i pl. q sbon. qd stat pro aiali in cōi vificatur tū p aiali in spēali. s; p hōmie. Quidā tū dicit. q cū d; ptingit nullū albū eē tunicā. nō sicut hō ptingēs cōe. hō mixtū. qd vocatur illd cur que dā singularia s; de cōtingētī nēcārio. r qdā de cōtingētī infinito vel nato. sic at est in pposito. qz aliqd albū ptingit esse tunicā. r nō esse tunicā. r aliqd albū vt mixtū ne cessitate nō est tunicā. Sz qz p r iculari qd vocatur illd cur que dā posse esse qd est in negatis. de nēcārio r ad posse esse. r nō esse qd est in ill de ptingētī nato r infinito. id p r p hābitū dicit q p r iculare nō eē nihil aliqd est qz possibile cadēs sup d cū negatū. r id ptingēs qd ipi appellāt mixtum. nihil aliqd est qz ptingēs cōe cadens sup d cū negatū. Ad se cundū ddm est. qz icidit ibi equo catio cū enī sic d; cōtingit nullū albū esse tunicā. gō ptingit nullā tunicā esse albā. sicut hō ptingens cōe. qd p uertitur cū possibilī. cū at arguitur sic ptingit nullā tunicā esse albā. gō ptingit oēm tunicā esse albā. sicut ibi cōtingens infinitū. r f. equo catur cōtingens in vna r in alia. r id nō sequitur.

Is vero determinatis ddm est p que r qū r quō sit oīs syls. p o stea p o dicem de demōstratiōe prius p o de syllo ddm qz de demōstratiōe. eo q vlior ē syls. Nam

demōstratio syls quidā est syls vero non omnis demonstratio

Iste est scda tractat huius libri in q p hā post qz tēminauit de syllo in cōi fm se r qz tū ad sua pncipia materialia r regulatiua. r pfectiua. Sic p r iculari determinat de gnatōe sive formatōe sylloz. Diuiditur at iste tractat i capla qz tuoz. In pmo docet formare syllos pme figure. In scdo syllos scde figure. ibi (Quī vno idēz) In tertio syllos tertie figure ibi (Sicut eadem) In q rto p r ic que dā notabilia circa formatōes sylloz de icelle ibi (Palaz aut) In pmo caplo pmo p mittit intentū suū. dicens. q post ea q d cā sunt ddm est p que hō est p qz terminos r ppōes. r qū hoc est in qua figura. r quō. i. in quo mō hnt fieri oīs syllogismi. tā ex ppōibus de inesse qz ex modalib. Et postea s; in libro posterioz. analytico. hō ddm est de demōstratiōe r scia demōstratiua qz in illa saluatur pfecte forma syllogismi. r nō saluatur sic in syllogismo dyalectico sive p hābili r minus in syllogismo sophistico. Ddm est aut prius de syllogismo qz de demōstratiōe. qz a cōioribus d; incipi spūlatō. vlior autē est syllogismus simplr dicitur qz demōstratiō. qz nō cōuertitur cōsequētia a syllogismo ad demōstratiōem. eo

Secūdus

quod demonstratio est syllogismus non omnis syllogismus est demonstratio.

Quando igitur tres termini sic se habent ad invicem ut postremus in toto sit medius et medius in toto primo. vel sic non sic necesse est extremitatum syllogismum esse perfectum.

Hic probatur persequitur intentum suum determinando de formatione syllogismi. Et primo facit hoc in prima figura que est alius perfectior eo quod medius in ea est medius ponitur in medio sit in medio deest in medio. Ita igitur tres termini sic se habent in duobus propositionibus. secundum ponitur et ordinem ad invicem. ut postremus id est minor extremitas siue subiectum in minori propositione sit in toto medio. siue subiectum in maiori propositione sit in toto primo. et medius terminus in eadem propositione sit in toto primo. id est in maiore extremitate. siue sic siue non sic. siue affirmative siue negative. necesse est in dispositione tali perfectum esse syllogismum extremitatum. hoc est qui maiorem extremitatem includit de minori. et hoc est in prima figura in qua medius deest in medio et extremitates deest in extremitates. In alijs autem medijs et extrema non habent perfectionem medijs et extremitatum rationes et ideo in illis figuris non perfecte fit syllogismus extremitatum. Sequitur

Uoco autem medium quidem qui et ipse in alio. et alius in ipso est qui et positio sit medius.

Hic probatur definit medium. Dicens uoco autem medium siue in maiore extremitate. et alius in ipso scilicet minor extremitas que est in medio secundum eundem modum. et talis terminus qui sic se habet est medius positio. id est secundum verum ordinem et situm terminorum mediat inter maiorem et minorem extremitates. Tunc ubi

Extremum vero quod et ipsum in alio tantum. et in quo aliud est tantum.

Hic definit extrema primae figure. Dicens quod extremum in prima figura est quod est in alio tantum. et in quo est aliud. tantum id est extrema sunt quorum unum est in alio contentum secundum predicationis ambitum. sicut minus extremum est in medio. et sicut maius extremum in quo est medium secundum ambitum predicationis. Ex quo colliguntur definitiones extremorum. Est enim maior extremitas in qua est minor modo predicto. Minor autem est que est sub medio in medio secundum eundem modum.

Circa textum expositum sunt duobus.

Primum est. Utum logicus habet determinare de figura. Et videtur quod non. Quia figura est considerationis mathematicae. ergo non est logica. Probat quia est quantitas vel qualitas circa quantitatem. hoc est quantitate habet determinare mathematicus. Solutio non habet determinare de figura proprie dicta. sed metaphorice accepta. Figura enim proprie dicta solum reperitur in continuis. sed accipitur hic per similitudinem illius figurae syllogisticae. Quia figura syllogistica dicitur ad similitudinem figure triangularis in magnitudine. sicut enim due linee contingentes se in puncto faciunt angulum et incedunt triangulum. tertia vero linea superueniens extremitatibus separatis facit angulum cum utraque. et perficitur triangulum. Simili modo ratio facit duas predica-

tiones continuatas in uno termino. que sunt quasi due linee facientes angulum super punctum commune. Denique facit ratio tertiam predicationem coniungentem extremitates prius separatas. scilicet conclusionem. et hoc est quasi tertia linea faciens angulum cum extremitatibus duarum linearum prius separatarum. Et sic patet quod figura hic accipitur metaphorice et non solum figura. sed etiam terminus et medium et extremum. Omnia enim ista proprie sunt in continuo. In syllogismo vero secundum proportionem cuius signum est quod probatur semper dicit terminum autem uoco et figura talem uoco secundam vel tertiam. Tertium autem ut dicit Albertus non potest esse in syllogistica scientia nisi ut a quo recurrit syllogisticus. et hoc est maior extremitas. ad quod stat discurrit. et ille est minor. que ultimo sub medio sumit et medius per quod recurrit ratio in discurrit syllogistico. et sic in generatione figure sunt tres termini. Et per ista per transitio ad obiectum quod de figura proprie accepta habet terminare mathematicum. quod ipsa est terminus in quantitate. est enim ipsa in quantitate terminatio quantum quod est sufficientes vel corpus. hoc logicus bene habet terminare de figura metaphorice accepta. per similitudinem quam habet cum figura proprie accepta.

Secundum dubium est

Utrum figura et modus sit principia formalia syllogismi. Et videtur quod non quia unum rei est terminus unum principium formale. syllogismus est unum est genus. erit terminus unum principium formale. Sic sicut que a figura est forma formata. cui est contrarius materia remota. tres termini sunt per quod deest alibi. quod figurum non nisi per similitudinem ad syllogismum. plerumque est terminus minoris dispositio ordo. Modus vero est forma specialis cui est contrarius materia specialis due. si propter hoc. per hoc deest per hoc quod modus est ordinatus duarum propositionum in rebita quantitate et quantitate sicut figura ordinata est terminus minoris rebita subiecto et predicato. Ad obiectum in oppositum est obiectum. non est ipse unum rei est plures formas que sunt subordinatae ita quod una est generalis et alia specialis sicut est in oppositum. quia figura est forma generalis cuius in potentia ad aliam formam. et modus est forma specialis plenaria peris forme.

Tertium dubium est

An sint tres figure syllogisticae. Et videtur per quod non quia totae figure quot modis perigitur per medius variari secundum rebita subiecto et predicato. hoc potest fieri quattuor modis sicut quattuor figure. minor probatur. quia sicut prima figura medius subijcitur in prima. et predicatur in secunda ita videtur etiam alia quarta in qua predicatur medius in prima et subijcitur in secunda. sic prima figura includit omnia genera problematum. ut dicit probatur. ergo alie supponunt figure. Antecedens patet quia concludit velle particulare affirmatiuum et negatiuum. consequentia probatur. Quia frustra sit per plura quod potest fieri eque bene per pauciora. perfectum et imperfectum non variatur specie. hoc figure syllogisticae non dunt nisi sicut perfectum et imperfectum igitur non sunt distincte. Minor probatur. Quia syllogismi primae figure sunt perfecti. et tertia figurarum sunt imperfecti. Sic. Quia numerus figurarum sumitur secundum variationem medijs. sed tale potest tantum triplici variari. ergo tantum sunt tres figure. Minor probatur quia vel subijcitur in prima. et predicatur in secunda et sic est prima figura. Vel predicatur in utraque et sic est secunda figura. Vel subijcitur in utraque et sic est tertia figura.

Tractatus

Ad obiecta in oppositum Ad primū ē dōm illa dī /
positio mediū nō facit diuersitatē eētiale a p̄ma figu /
ra eo q̄ trāspōit p̄pōib⁹ sit sylla tal in p̄ma figura e⁹ ē
ex^m vt si dicat Quis homo ē aīal dōe aīal est substantia ḡ
ois hō est substantia si trāspōnāt p̄pōēs erit sylla in p̄ma
figura iste. Omne aīal ē substantia ois hō ē aīal. ḡois hō ē
substantia Sed forte dīceres pluribus modis potest
mediū variari q̄a p̄ pot accipi maior extremitas sub
medio. r̄ mior aī mediū. r̄ ad huc pot accipi fm distan
tiā eōle mediū int̄ extrema r̄ fm distātiā ineq̄lem. r̄ sic
septē modis dispoit mediū int̄ extrema vt toc̄ p̄ in li
bro de s̄su et s̄saro. ḡ int̄ extrema syllogistica mutiplex
medij dispositio mltiplicē reterz facere figurā Sz ad
istud rit̄ Albr⁹ q̄ mediū rois in recurfu syllogistico nō
h̄z s̄litudiez ad mediū in motu. q̄ est re extreo in exte^m
p̄ mediū nisi in genere i b̄ sc̄z q̄ mediū ē quod ē int̄ ex
trema. Quia illud i recurfu rois accipit s̄b alio r̄ aliud
accipit s̄b ipso. r̄ iō vltiore in hac dispoit nō pot face
re figure mltiplicitatē p̄t q̄ p̄ma figura vlti^m non h̄z
figurā s̄ p̄ dispoitē fmioz i figura p̄plexionat̄ in mōs.
Ad 2^m ē dōm licz p̄ma figura p̄cludat oia genera p̄
blematū nō t̄i oib⁹ modis Quia nō ex oī dispoit p̄mī
s̄arū r̄ mediū s̄ alio mō p̄cludit eadē genera in duabus
alijs figur. r̄ ḡ nō supfluit Ad 3^m ē dōm Qz p̄fectū
r̄ ip̄fectū in eadē eētia siue sp̄ nō variāt s̄tm s̄ bene
in diuersis sp̄b⁹. r̄ sic est in p̄posito

Quartum dubium est.

Quare figura in q̄ mediū s̄bicat̄ i vna r̄ p̄dicat̄ i alia vo
cat̄ p̄ma Solutō q̄a figure ordiant̄ fm p̄fectōez r̄
dignitatē suozum mediorum quia medium in syllogis
mo est terminus p̄ncipalior eo q̄ ipsum vnit̄ exte
mitates s̄b medium subiectum in p̄ma r̄ p̄dicatū i sc̄da
perfectissimam habet mediū rationem. eo q̄ est mediū
positione id est naturali fmioz ordine r̄ cōiunctione
Medium vero secūde figure q̄ est sp̄ p̄dicatū est posi
tione p̄m r̄ mediū tertie figure q̄ est sp̄ s̄bicatū ē p̄one vlti
mū. r̄ tales reterminatōes diminuūt rōez mediū Sz
dīceres p̄dicatū dignius ē s̄bicatō. ḡ mediū secūde fi
gure q̄d s̄mp p̄dicatur ē verius mediū r̄ digni^m medio
p̄me figure. q̄d s̄l s̄bicatur r̄ s̄l p̄dicatur Solutō h̄z
p̄dicatū sit dignius s̄bicatō absolute. t̄i mediū sp̄ p̄di
catū nō est dignius medio q̄d q̄nq̄ ē s̄bicatū r̄ quadoz
p̄dicatū. Quia esse sp̄ p̄dicatū tollit mediū naturā re
cui^m ratione est q̄ reter mediare inter extrema Sed
contra hoc arguitur sic mediū est terminus eo q̄ i syllo
gismo sunt tres termini maior minor r̄ medius. ḡ vi
detur q̄ p̄dicatū verius habet rationē mediū q̄ id quod
q̄nq̄ s̄bicatur r̄ q̄nq̄ p̄dicatur. Solutio mediū habz
duplicem p̄pationem r̄ secūdum h̄ potest a p̄pellari me
dium r̄ extremū. Uno mō cōpatur ad extremitates r̄
sic habet rationem mediū r̄ non termini Alio mō cōpaf
ad p̄pōnes quaz est subiectum vel p̄dicatum r̄ hoc mō
habz rationem termini sc̄z s̄bicatū vel p̄dicatū

Quintum dubium est.

An medium p̄me figure sit sp̄ medium positione Et
videtur q̄ non Quia in modis negatiuis vt in celaret
sic arguendo. Nullum aīal est lapis omnis hō est aīal
ergo nullus homo est lapis. est bonus syllogismus r̄ t̄i
ibi non est medium positione quia aīal quod ē mediū

non ponitur s̄b maiore extremitate sc̄z s̄b lapide cū vere
neget̄ re eo Solutō sic h̄ duplicat̄ pot̄ intelligi medi /
um cō positione Uno p̄pō. quia i eadē est coordinatōe
siue i eodē ordine p̄dicat̄ cametali sicut dicit̄ sp̄z esse s̄b ge
nere r̄ idiuiduū s̄b sp̄z sic nō sp̄ est mediū p̄one in p̄ma
figura s̄ratū in modis affirmatis Alio^m intelligit̄ me /
diū p̄one quo ad ordinē s̄bicatōis r̄ p̄dicatōis r̄ sic ē
in modis negatis mediū p̄one quia i p̄ma s̄ s̄bicat̄ r̄ in
secūda p̄dicatur r̄ sic p̄one in omnibus modis. Vel
dōm est q̄ licz in modis negatis p̄me figure nō sit medi
um p̄one fm rem r̄ modū s̄l. ē t̄i b̄n secūdū modū p̄di
cādi quod sufficit ad sylm p̄me figure

Sextum dubium est

Utr̄ in oī syllo sit mediū p̄iunctōe Et videt̄ q̄ non
Quia i modis negatis sp̄ vna extremitatū r̄moetur
a medio aut mediū ab ea i p̄missa negatia. ḡ nō sp̄ cō /
tingit̄ extrema So^m sic h̄ s̄siderādū ē q̄ extrema con
iūgi i syllo per mediū pot̄ duplicat̄ itelligi Uno q̄ p̄i /
gūtur simplr̄ r̄ affirmatie r̄ sic nō est ver̄ Alio^m pot̄ itel
ligi q̄ ipsū mediū habeat aliq̄s habitudiez ad ipsas ex
tremitates rōe cui^m d̄r cōiūgere eas. r̄ b̄mō medium sp̄
cōiūgit̄ extremitates p̄t q̄ cōiūctōnē extrēitates
affirmatie vt negatie iter se cōiūguntur in cōclusionē

Septimum dubium est

Quo i p̄ma figura mediū ē in toto p̄ r̄ postrem^m i me /
dio cum tamen secundum philosophum in alijs locis
primum siue superius est in medio et ipsum in postremo
siue inferiori Solutio philosophus retermit figuram
per esse in toto quod est conditio subiecti in ordine ad
p̄dicatum. et hoc modo medium dicitur esse in toto
primo. id est maiore extremitate in quantum ipsum po
testatiue continetur sub ambitu et cōmunitate ipsius
p̄mi et simili modo postremus ē in toto medio i q̄nq̄
tamq̄ quiddam inferiorius continetur sub latitudine et
potestate sui superioris. Nec tamē oportet in prima fi /
gura q̄ p̄dicatum siue maior extremitas secundum h̄
ipsum quod est sit cōmunius subiecto vt dicit̄ Albr⁹
quia tunc ex conuertibilibus non posset fieri syllogis
mus in prima figura quod falsum est cum potissima
remonstratio fiat in prima figura sed tātum in ratone
qua p̄dicatur est cōmunius eo. Quia in toto esse est
re oī parte eius p̄dicari. r̄ ergo tam ex conuertibi
libus q̄ ex non conuertibilibus que vniuersaliter p̄di
cantur sit syllogismus r̄ fieri potest.

Si enim a de omni b. et b de omni c. ne
cesse est a de omni c p̄dicari. Prius enim
dictum ē quomodo de omni dīcimus

In hac parte philosophus reterminat in sp̄ciali re
modis p̄me figure. Et diuiditur in tres partes. In
prima parte reterminat re modis vniuersalibus. In
secunda re particularibus. Et quelibet illarum partiū
potest diuidi secundum q̄ reterminat re combinatio /
nibus vtilibus et inutilibus. In tertia ponit quedam
correlaria. Quo ad primum tangit modos vniuer
sales p̄me figure dicens. Si a dicatur re omni b. et
b re omni c. necesse est a re omni c p̄dicari in conclu
sione r̄ per istud intelligit̄ primum modum p̄me figu
re vt̄ cōcludētō. q̄ retergnat̄ hanc dictionem barbarā

Secūdus

Unde per illam lram a intelligit maiorē extremitatē per b mediū r p c minorē extremitatem. Et format sic syllogism⁹. Omne b est a. Omne c est b. Omne c est a

Similiter autē r si a de nullo b b autē de omni c quoniam a nulli c inerit

Hic tūc scdm modū p̄me figure q̄ cōcludit vltm negatiuā dicēs. si a de nullo b dicat. b vero de omni c. necesse est a de nullo c p̄dicari in cōclusionē. Et hec dispo- sicio p̄missarū significat apud pobis. p̄ hāc dōem cēla- rent. Et format sic syls. Nullū b est a. Omne c est b. er- go nullū c est a. Sūt autē mōi isti boni. qz regulātur per dici de omni r dici de nullo primus per dici de omni secū- dus per dici de nullo

Circa p̄dēā sūt dubia. Primū

est. An barbara sit bona necessaria r formal p̄sequētia. Et videt p̄mo qz nō qz fallacia figure dōis repug- nat bonitati r formalitati p̄ hāc in barbara p̄mittitur talis fallacia. igit. Minor p̄bat. qz mutat sup̄pō perso- nalis in simplicē. eo qz mediū in maiore supponit p̄fute et in minore simplr. ex q̄ est p̄dicatū. p̄pōis negatiue.

Secūdo sic. Illa p̄na nō est formal in qua p̄t dari instā- tia. s̄ in barbara p̄t dari instātia. q̄ nō est p̄na formal. Minor p̄bat sic arguēdo. Omnis hō est res in gene- re s̄bne. Albū est homo. ergo est res in genere s̄bstantie. Cōclusio est falsa r tamē p̄missē sunt vere. Tertio sic nō sequit. Quicūqz dicit te esse animal dicit verū. Qui- cūqz dicit te esse asinū dicit te esse aial. q̄ quicūqz di- cit te esse asinū dicit verū. ibi p̄missē sunt vere r conclusio est falsa. Solo p̄mi qz sic. qz illa p̄na syllogistica ē bo- na q̄ regulat p̄ dici de omni s̄ sic est de p̄dēā. Minor p̄- batur. qz maior est vltis affirmatiua s̄b cui⁹ s̄biecto s̄b s̄p- tio sit in minore. p̄pōne. Scdm patet. qz illa est necāria quia oppositū nō p̄t stare cū illis duabus vltibus affir- matiuis. vt manifestū est. Tertiu patet. Quia illa con- sequentiā est formalis que tenet in omnibus terminis simili forma arguēdi retēta sed sic est de p̄acta p̄sequē- tia. Minor p̄bat qz similis forma requit eundē nu- merū terminorū. eundē s̄tū sive ordiādem terminorū. eā- dem quātitatē. eandē qualitātē. p̄pōnum. r eandē copu- lam. s̄ istis seruatis sp̄ valet argumentū in barbara. Et si nō seruēt nō v̄ sic. hic. Omne animal est substan- tia. Omnis homo est risibilis. ergo omnis homo est s̄b- stantia. ibi nō seruāt idem numer⁹ terminorū. qz ibi s̄t- quattuor termini. r nō tñ tres. r sic vniuersaliter refici- ente aliqua illarū cōditionum nō tenet argumentum.

Ad obiecta in oppositum. Ad primū est dicen- dum. qz non omnis mutatio suppositiōis facit fallaci- am. s̄ solū illa q̄ fit ex diuersis causis. sed hic fit ex eadē causa. quia ratione signi vniuersalis affirmatiui suppo- nit subiectū maioris confusē. r ratione eius supponit subiectum minoris simpliciter. licet sit diuersitas sic⁹ eiusdem termini qz in p̄ma ponitur in s̄biecto r in secun- da in p̄dicato. Ad scdm est dicendum qz virtualiter committitur ibi fallacia accidentis. Vel dicendum ē. qz si terminus ille accidentalis accipiat pro suo con- notato. tunc etiā cōclusio est vera. Ad tertiu est dōm qz nō arguit ibi in barbara. quia mediū scilicet aial ibi non distribuitur quod tamen requiritur ad bonita- tem syllogismi p̄me figure. r si distribueretur sic dicitur

Quicūqz dicit esse omne animal. dicit verum. tunc maior est falsa r non est inconueniens conclusionem esse falsam. Instantie alie que contra istum modū for- mari solent habentur cum solutionibus diffuse in com- mentarijs Petri hispani

Secundum dubium est

Quor cōditiones requiruntur ad hoc vt bene arguat in prima figura. Solutio precipue quinqz. r hoc in modis directe cōcludentibus. Primo qz p̄missē retēt esse categorice. qz ex hypotheticis nō fit syls categoric⁹.

Secūdo qz hoc sit p̄dicatū minoris quod sit s̄b- iectum distributum maioris p̄dicatē r nō pl⁹ nec nu- nus. Tertio qz minor extremitas retēt immediate s̄b sumi s̄b medio. Quarto qz termini retēt capi eque am- ple r restricte. p̄pter qd nō sequit. Nullū mortuū ē ani- mal. quidā hō est mortuus. ergo quidam homo nō est animal. Quinto qz nō arguit cū illi determinatōibus essentialiter vel accidentaliter sicut arguitur in secūdo obiecto precedentis dubij

Tertiu dub. Vtrū celarent sit

formal mod⁹ arguēdi. Et videt qz nō qz nō sequit. Nul- lū v̄z ē s̄b. cuiuslibz p̄dicōis altera ps ē. s̄a. g. nullius cōtradōis altera ps est s̄a. p̄clo est s̄a. r tñ p̄missē sūt vere. Secūdo sic nō sequit. Null⁹ maur⁹ v̄z albū. Omnis floren⁹ v̄z maur⁹. g. null⁹ floren⁹ v̄z albū. So. Sic. qz tenet in oib⁹ terminis s̄b s̄a arguēdi retēta. Est et cū- des. qz regulat immediate p̄ dici de nullo. qz s̄b s̄b cō- v̄r distributo sit s̄bsumptio in minore. p̄pōne. Ad obiecta in oppositū. Ad primū est dōm. qz male arguit qz ar- guit a nō distributo ad distributū. qz in minore solū distribuitur ille termin⁹ cōtradōis. eo qz signū v̄t affir- matm positū in aliq. p̄pōne solū distribuit terminū s̄b- iecti proximi r cum eo conuenientem in casu. sed in conclu- sione distribuitur totū eo qz signū vniuersale negatiuū distribuit rōne negatiōis totū sp̄m sequens sive ponat- tur in subiecto sive in p̄dicato. Et codē mō soluendū est hoc argumentū. nullū r̄trum est sinistrū. cuiuslibz hominis oculus est dexter. ergo nullius hominis ocu- lus est sinister. Ad scdm est dicendū qz male ibi arguit- tur. quia plus est ibi p̄dicatum minoris q̄ subiectū distributionis maioris. Unde si diceretur in maiore. Nullū valēs maur⁹ valet albū ipa eēt falsa

Si autē primū quidē omni medio inest. mediū s̄o nulli postremo nō erit syls extre- mitatū. Nihil em necariū accidit p̄ h esse eo qz hec sunt. Hā r omni r nulli. r igit primū postremo inesse. qz neqz v̄t neqz p̄ticulare sit necessariū cū aut nihil est necessariū per hec nō erit syllogismus. Termini vero om- ni inesse. animal homo equus. vel nulli ani- mal hō lapis. Qñ s̄o nec primū medio nec mediū postremo nulli inest neqz sic erit syl- logism⁹. Termini vbi inesse scia linea me- dia v̄t non inest scia linea vnitas. Ulibus

Primus tractatus

ergo terminus manifestū in hac figura quā erit et quā nō erit syllogismus? et quā cū est syllogismus nō erit terminus se habere ut dixim? et si sic se habent tūc quoniam erit syllogismus?

Hic phis cōsequenter ponit modos inutiles vniuersales prime figure et tangit duos. Primus si maior sit vltis affirmatiua et minor vniuersal negatiua nō sit syllogismus in prima figura nec erit talis syllogismus extrematum hoc est in quo maior extremitas de minori cōcludat neque sequit aliquid eo quod hec sunt hoc est propter figuram et cōplexionē pponum. Huius aut signū est quod contingit scdm talē cōplexionē primā siue maiore extremitate erit et omni et nulli in esse et id semp oppositū cōtingit verificari cū opposito si enim omni sequit nulli cū eodē verificatur quod falsum est et cōuerso si nulli sequit omni cū ipso verificat et si verificat nulli verificat etiā alicui nō quod est cōtradictoriū ad omni propter quod nec particularis nec vniuersalis sequit cōclusio ad tales pmissas cū enim nihil sequit per hec que premissa sunt nō pot fieri syllogismus sicut patet per definitionē syllogismi in qua dicitur ex nōtate accidit. Termini aut in quibus sequit omni in esse quā maior est vltis affirmatiua et minor vltis negatiua sunt isti. Animal bō equus ex quibus pot formari syllogismus in quo cōclusio vltis stabit cū pmissis in veritate sic arguēdo Omnis bō est animal nullus equus est bō cū ista stat ista. Omnis equus est animal quod ista est falsa nullus equus est animal Termini in quibus nulli sunt animal bō lapis ex talibus enim potest formari syllogismus in quo iuxta eandē dispōem pmissarū stabit vltis negatiua in veritate sic arguēdo. Omnis bō est animal nullus lapis est bō ergo nullus lapis est animal et sic ad eandē dispōem pmissarū puta quādo maior est vltis affirmatiua et minor vltis negatiua sequitur due cōtrarie cōclusiones vere. Secundus modus tangit ibi Quādo vero nec primū et est isto. Ex ambabus pmissis vltibus negatiuis nihil sequit quod in eis sequit etiā omni et nulli in esse Termini aut in quibus sequit omni in esse sunt scientia linea medicina et arguit sic. Nulla linea est scientia. Nulla medicina est linea ergo nulla medicina est scientia cōclusio nō sequit quod omnis medicina est scientia. Termini aut in quibus nulli in esse sequit sunt scientia linea vnitas sic arguēdo. Nulla linea est scientia nulla vnitas est linea ergo nulla vnitas est scientia ibi sequitur ad eandē dispōem pmissarū vltis negatiua et sic itez due contrarie cōclusiones sequuntur ad vnam dispōitionem pmissarū. Concludit igit phis dicens quādo cūq; accipiunt vles premissa manifestū satis ē quādo erit et quā nō erit syllogismus in hac figura et quā cum est syllogismus tūc necesse est terminos se sic habere ut dictum est id est quod vltis sit affirmatiua vel negatiua et minor affirmatiua vel negatiua minor vero sit affirmatiua

Si aut hic quidē terminorū vltiter ille vero particulariter ad aliū quādo vltē ponit quidē ad maiore extrematē vltē predicatiū vel priuatiū. Particulare vero ad minore predicatiū necesse est syllogismus eē pfectū quādo aut ad minores vltis vel et quolibet mō se habeat aliter termini impossibile dico

aut maiore extrematē in qua mediū est minore aut que sub medio est Insit aut a quod dem omni b b aut alicui c ergo si de omni quidē predicari est quod in principio dictus est necesse est a alicui c inesse. Et si a quidē nulli b inest b autē alicui c necesse est a alicui c non inesse. Determinatum est enim et de nullo quō diximus quare erit syllogismus pfectus. Similiter si aut et si indefinitū sit b c predicatiū nam idem syllogismus erit indefinitus et particulari sumpto.

Ista est secūda particula in qua phis determinat de modis particularibus prime figure. Et primo ponit duos modos vtilēs scdm ponit aliq; inutiles. Quo ad primū dicit quādo cūq; vnus terminorū ponit vltiter hoc est in pponē vlti et alius particulariter id est in pponē particulari si vltē ponat ad maiore tūc siue fuerit priuatiua hoc est negatiua siue predicatiua hoc est affirmatiua ita tamē quod minor sit semp particularis affirmatiua tūc necesse est syllogismus esse pfectū particulariter cōcludentē. In quibus verbis phis innuit quod ex maiore vlti affirmatiua et minore particulari affirmatiua bene sequit cōclusio particularis in darij et sicut ex maiori vlti negatiua et minore particulari affirmatiua etiā est bonus syllogismus in ferio. Si vero minor fuerit quolibet aliter disposita vel maior impossibile est fieri syllogismus. Et quod phis in littera vlti his terminis maior extremitas minor extremitas et mediū ideo exponit se dicens. Quod maior extremitas est in qua est mediū Minor vero extremitas est quod sub medio est. Deū declarat p dōs modos exemplariter phans etiā eos esse bonos. Quo ad primū dicit Si enim a inest omni b et cūda c tūc necesse est a alicui c inesse. Et pari mō arguit in ferio et sic sunt duo modi particulariter cōcludentes quod rescēdunt a duobus modis prioribus tertio a primo et quarto a secundo et per idem principium cōfirmatur per quod cōfirmatur vltiter cōcludentes hoc est per dicit de omni et per dicit de nullo. Tales igit syllogismi pfecti sunt nullius indigētes propter id quod habent et claudūt in seipsis. Eodem etiā mō et idē sit syllogismus tā negatiue quā affirmatiue cōcludēs quā nō particularis est pmissa sed indefinita affirmatiua siue predicatiua minor ppositio que resignat per b c idē enim erit syllogismus ex indefinito et particulari quod indefinitū cōponit particulari.

Si aut ad minore extrematē vltē ponat vel predicatiū vel priuatiū nō erit syllogismus nec affirmatiuus nec negatiuus neque cū indefinita affirmatiua sit vel particularis ut si a quidē alicui b inest vel nō inest b aut omni c inest termini vbi inest bonū habitus prudentia sed non inesse bonum habitus in disciplina

Hic phis ponit cōiungētes inutiles dicens quod inutiles sūt cōiungētes quocūq; alio mō disponant termini et pponēs. Si enim ad minore extrematē ponatur vltē ita quod minor ppositio sit vltis siue predicatiua siue priuatiua id est siue affirmatiua siue negatiua et particularis ponat

Secūdus

ad maiore extremitate nō erit syls nec p̄dicatiue nec priuatiue conclusiois. siue indefinita sit siue particularis que ponitur ad maiore. In quibus verbis p̄b̄s sum/ marie vult q̄ maiore exire particulari in prima figura. r̄ nūnoze vli siue fuerit affirmatiua siue negatiua nō est syllogismus bonus. b̄ est exemplū si a inest alicui b. vel alicui b a non inest. b̄ autē om̄i c inest. non fit syls. nihil em̄ sequit̄ ex tali complectione quoddā b̄ est a. omne c est b. Quia sequitur inesse omni r̄ inesse nulli. Termini in quibus omnimō esse sequitur bonum habitus prudentia. ex quibus formatur talis conclusio. Quidam habitus est bonum. omnis prudentia est habitus. q̄dā prudentia est bonum que non sequitur eo q̄ ista vniuersal̄ affirmatiua. ois prudentia est bona stat cū tali dispositione p̄missa. in veritate omnis prudentia est bona. Et idem in cōueniens sequit̄ si maior sit particular̄ negatiua arguendo in eisdem t̄mis vt tele manifestū est. Exēplum vero vbi sequitur nulli inesse. est in ist̄ t̄mis bonū habitus indisciplina. sic arguendo quidam habitus est bonū ois indisciplina est habitus. q̄dā indisciplina est bonum que non valet eo q̄ conclusio vli negatiua ista nulla in disciplina est bonū stat cū p̄missis p̄dictis r̄ eadē etiā stat si maior sit particularis negatiua. vt p̄t arguendo in eisdem t̄mis relinquit̄ ergo q̄ inutilis est cōiugatio in prima figura maiore exire particulari ex quo sequit̄ ad illā vniā dispositionē p̄missa. p̄trarie conclusiones.

Rursū si b̄ quidē nulli c. a vero alicui b̄ inest vel nō inē vli nō oī inest nec sic erit syls r̄ em̄ vbi inē albu equi? cignus. vbi nō inesse albu equi? coru? idē autē si a b̄ indefinitū sit.

Hic ponit scđam cōiugationem inutilem dices q̄ maiore existente vli negatiua maiore particulari affirmatiua nihil sequitur i p̄ia figura. vt si b̄ nulli ponat̄ inē. et maior ponatur particulari affirmatiua vli negatiua. Ex̄ vt si ponatur a alicui b̄ inesse vli nō inesse eo q̄ particulari p̄t esse affirmatiua vel negatiua. vli in maiore p̄atur a non oī b̄ inesse. quia nō dē equiuale. et q̄d est aliquid nō. quia negatō formalit̄ respicit distributōnez nō p̄t fieri syllogism̄. Cui? rō est quia sequit̄ om̄i r̄ nulli inē. Et termini in quib? sequitur oī inesse. i tali dispo. s̄t albu equi? cign? sic arguendo quidā equi? est alb? quidā cign? vli null? cignus est equi? nō sequit̄ quidā cignus nō est alb?. s̄ vli affirmatiua stat cū illis p̄missis. s̄ ois cignus est alb? et eadem stat si maior sit particularis negatiua in eisdem t̄mis. sic arguendo quidā equi? nō est alb? nullus cign? est equus. q̄ ois cignus est alb? Termini autē in quib? nulli s̄t isti albu equi? coruus ex q̄b? sic arguit̄. Quidā equi? est alb? null? coru? est equi? cū q̄b? stat hec vli negatiua null? coruus est alb?. r̄ eadē stat si maior sit particularis negatiua. Idem autē p̄ oī iudiciū est si p̄positio que est a b̄ id est maior que per illas l̄as scatur sit indefinita. Quia iuxta p̄dicta in definitum equipollet particulari in syllogismo.

Hec quando ad maiorem q̄dē extremitatē vniuersale fuerit predicatiuū vel priuatū. ad maiore vero particulare priuatium nō ē syllogismus vel indefinito vel particulari sumpto. vt si a quidē omni b̄ inest b̄ autem alicui c non. vel non omni inest. cui enim ali

cui non inest mediū. hoc et omne et nullum sequit̄. primū ponat̄ em̄ termini aial homo albu deinde de quibus nō p̄dicatur homo albus. sumatur cignus et nix. q̄ animal qui dem de vno q̄dem om̄i p̄dicatur. De altero vero nullo. q̄re non erit syllogismus.

Hic philosophus tangit mixtum duos modos iuti les vbi s̄ maior est vli r̄ minor particularis. siue indefinita. Dicens q̄ inutilis est cōiugatio quando ad maiore extremitatem siue maiore. p̄p̄nem ponitur vli siue fuerit affirmatiua siue fuerit negatiua. r̄ ad maiore ponitur particulari negatiua. Quia maiore existente negatiua nihil sequitur in prima figura. nec in tali p̄plexione fit syllogism̄ siue indefinita siue particulari negatiua p̄na ad maiore extremitatē. Cui? ē ex̄. si a q̄dē q̄d est maior extremitas dicatur om̄i b̄ inē. b̄ autē dicit̄ non inesse. vel p̄ equipollentiam dicatur non omni b̄ inesse. non sequitur conclusio. Quia dari p̄t termini in quibus oī r̄ nulli Termini primi sunt aial homo albus. accipiendō sub albo quiddā album. quod tē bonic vere negatur. r̄ tē aī mali affirmatur. vt cign? et fiat talis syls. Ois homo est animal. quidam cignus non est hō. non sequit̄ ergo quidam cignus non est aial. quia omnis cignus ē aial. Termini i quibus nulli sunt aial homo albus. accipiendō sub albo quiddā album. quod vere negat̄ r̄ vt rōz s̄. boie r̄ aial. r̄ tale est nix. r̄ arguit̄ sic. Ois hō est aial. quedā nix nō est hō. q̄dā nix nō ē aial. p̄t at q̄ nulla nix ē aial. p̄t q̄ secundū talem complectionē n̄ fit syls. Rursū quidē a nulli b̄ inest. b̄ autē alicui c non inest. et sunt termini inaiatum homo r̄ album deinde sumantur de q̄bus nō p̄dicatur albus homo cignus nix. Hā inanimatū de hoc quidē omni p̄dicatur de altero vero nullo.

Hic consequenter declarat p̄positū suū si maior sit vniuersalis negatiua. r̄ minor particularis negatiua. Dicens si a quidē nulli b̄ inest. b̄ autem alicui c nō inest. sequitur omni et nulli inesse maiorem extremitatem maiore. et non erit inutilis cōiugatio. Termini in q̄bus omni sunt inaiatum homo albus. et sub albo sumantur aliqua alba. r̄ quib? homo non p̄dicatur cignus. s̄ et nix. in tali em̄ dispositione cōplexionis inaiatum predicatur r̄ vno. s̄ r̄ nix. r̄ altero vero nullo. s̄ cigno. et sic sequit̄ omni inesse sic arguendo. Nullus hō est inaiatus. quedam nix non est homo. ergo nulla nix est inaiata. conclusio est falsa. Quia omnis nix est inanimata. Nulli vero sic. Nullus homo est inaiatus. quidam cignus non est homo. ergo quidam cignus non ē inaiatus. Patet autem q̄ sequitur vniuersalis negatiua. q̄ nullus cignus est inanimatus.

Amplius quidem. qm̄ indefinitum est alicui eorum que sunt c non inesse b. verū autem est et si nulli inest. et si non omni qm̄ alicui non inest. Sumptis autem terminis huiusmodi velud nulli inesse. non fit syls hoc enim dictum est prius. Manifestū ē in ea q̄ sic se habent termini non erit syllo-

Tractatus

mus eēt ei et in his - sicut aut ostēdetur et si
vniuersale ponatur priuatiuum.

Hic p̄b̄s p̄bat istū modū eē inutilem ex indefinito
ostēdēs indefinita plures habere causas vitat̄ q̄s h̄c
ex hoc ostēdēs nichil seq̄ ex indefinita siue p̄ticulari nega
tiua minore - sicut nec ex v̄li negatiua minore dicēs p̄mo
cū dicit̄ alicui eoz q̄ s̄t accepta sub minore extremitate
nō ict̄ mediū sicut cū dicit̄ q̄ alicui eoz que s̄t accepta
sub c - nō iē b - b est indefinitū Quia nec v̄li signo nec p̄ticulari
determinatur et iō duob̄ moīs dicit̄ si dicatur
b - alicui - c nō iē: e cū b verū si nulli c in ē b - et iterum
verum si nō oī - c in ē b - Tūc sic s̄ptis em̄is in q̄b̄ - b
nulli in ē c in minore p̄p̄de - i - minore ex̄te v̄li negatiua ni
bil seq̄ vt ostēdēs est sup̄ ergo et i - maiore ex̄tēte v̄li affir
matia v̄li negatiua et minore ex̄tēte p̄ticulari v̄li indefini
ta negatiua nihil seq̄tur - p̄ia p̄t̄ Quia q̄t̄d nō seq̄ ad
aīis alicui? bone p̄ne etiam nō seq̄tur ad p̄is aīis q̄ si
nihil seq̄tur ad v̄les negatiuas nihil seq̄tur ad p̄ticularē
negatiua q̄ p̄ticularis negatiua seq̄ ad v̄les negatiua
sicut p̄is ad aīis et p̄ cōsequens minore ex̄tēte parti
culari negatiua nihil sequitur quod fuit p̄obandum.

Neq̄ si ambo interualla p̄ticularia sint p̄
dicatiue v̄l p̄uatiue aut hoc quidem p̄dicatiue
illud vero p̄uatiue dicit̄ et hoc q̄dem indefini
tum illud vero definitum vel ambo indefini
ta nullo modo erit syllogismus - termi vero
cōes oīm aīal albū hō cōes nulli al' albū lap̄

Hic p̄b̄s ponit aliam regulā p̄ quam excludit alias
p̄iugatiōes inuicē dicens si ambo interualla b est ambe
p̄p̄des in figurā et modū itucniētes dicit̄ eē p̄ticularē
siue siue est p̄iugatiō inutilis in omni figurā q̄ ex v̄traq̄
p̄ticulari non fit syllogismus siue siue ambe affirmatiue
siue siue ambe negatiue siue vna affirmatiua et alia ne
gatiua quocumq̄ modo. Adhuc etiam si vna p̄p̄onum
sit indefinita et alia definita p̄ticularis - aut ambo in
terualla sint indefinita id est ambe propositiones sint
indefinite quantitatis nullo istorum modorum fit syl
logismus Termini autem omnium istarum coniuga
tionum inutilium in quibus ostenditur omni et nulli in
esse - sunt animal album homo in his sequitur animal
vniuersaliter ad hominem vt si quiddam album est al
et aliquis homo est albus stat ista conclusio vniuersal
affirmatiua omnis homo est animal Termini i q̄b̄
nulli sunt isti - animal album lapis sic arguendo - aliq̄d
album est animal et aliquis lapis est albus stat ista vni
uersalis negatiua q̄ nullus lapis est animal - et sic in
eisdem terminis contingit omni et nulli inesse si ambe
premissae sunt p̄ticularē negatiue - vel vna negatiua
et alia affirmatiua

Manifestum igitur ex his que dicta sūt
quoniam si sit syllogismus in ista figura p̄ticularis -
necesse est terminos se sic habere vt

dicimus aliter se habentibus nullo modo
fit Palam autem est quoniam qui in hac
figura sunt omnes syllogismi perfecti sunt
omnes - n - perficiuntur per ea que in princi
pio sumuntur - Et omnia problemata os
tenduntur per hanc figuram - nam nulli - om
ni et alicui - et nō alicui in esse - Uoco autē
hanc figuram primam

Hic p̄b̄s in calce textus tria concludit ex pre
dictis - primum est - q̄ si debet fieri syllogismus p̄ticularis
id est concludens conclusionem particularem ne
cessē est q̄ termini sic se habeant vt dictū est - aliter at se
habentibus terminis nullo modo fit syllogismus Se
cundum est q̄ omnes qui in hac figura sunt positi sunt
perfecti nullius extra se indigentes ad perfectionem - eo
q̄ perficiuntur immediate per dici de omni vel per dici
de nullo et ideo etiam in prima figura oportet semper
maiolem esse vniuersalem quia discursus syllogisticus
incipit a maiore - ratio autem syllogistica non decurrit
nisi ab vniuersali ad particulare Tertium quod con
cludit p̄b̄s est q̄ manifestum est etiam q̄ omnia p̄ble
mata per hanc ostenduntur figuram - ostenditur enim
omni inesse in primo mō - et nulli in 2° - et alicui iē in 3° - et
alicui non in quarto id est vniuersalem affirmatiua
concludit in barbara vniuersalem negatiua in celaret
particularem affirmatiua in darij et particularem
negatiua in ferio - huiusmodi autem voco primam fi
guram que in maiori propositione s̄biicit mediū - et in
minore predicat ipsum nec potest esse figura que in ma
iori predicat mediū et in minore s̄biicit ipsum quia cū
medium in ista figura sit inter extrema oportet q̄ medi
um sit s̄b maiori extremo acceptum et minus extremū
sit acceptum sub medio et quia maiorem oportet esse
vniuersalem - essent omnes propositiones falsae si pre
dicaretur medium in maiore sicut hic - omne animal ē
homo - et si s̄biceretur in minori - iterum erunt vniuersa
les et falsae et sic non concluderetur vera conclusio et
vniuersalis quod esset incōueniēs i p̄fectissima figura

Questio Vtz in p̄ma figura
quadriformiter perfecta potest
sequi vtilis conclusio maiori p̄
ticulari et minore negatiua

Et videt̄ p̄mo cōtra suppositū q̄ nō est p̄fecta quadri
formiter - quia sunt plures modi istius figure sicut ba
ralipton celantes dabitur et cetera vt patet per p - h
igitur non est tantum quadriformiter perfecta

Secundo barbara non est modus prime figure q̄
non sunt quatuor - probatur - quia p̄m̄ dispōnem barba
ra sequitur omni et nulli inesse in eadem dispositione
et complexione - probatur - quia sequitur omni in his
terminis - omne aīatū est animal - de sensibile ē animatum

Secūdus

ergo de sensibile est aīal. Nulli icēte sequit̄ in istis t̄mi-
nis. Om̄e es est naturale oīs statua ē es ergo oīs sta-
tua est naturalis illa ē falsa quia nulla statua est na-
turalis. ex quo est ens artificiale. Tertio nō est icōne-
mens dare terminos in quibus om̄i et in quib⁹ nulli. s̄
miore negatia et maiore p̄ticulari p̄t aliquid sequi. an-
tecedēs pbatur quia nō sequit̄ p̄trarias p̄pōes siue cō-
clusiōes esse s̄l veras. et ex consequēt̄ p̄tradiōrias. p̄-
batur. Quia nō arguit̄ in eisdem t̄miis q̄ dātur t̄miis
in quib⁹ oī et in quib⁹ nulli. s̄ in alijs et alijs vt patuit̄ i
textu s̄ p̄pōes p̄trarie et p̄tradiōrie d̄nt constitui ex
eisdem t̄miis et sic non infertur duplex cōclusio affir-
matia et negatia ex vno antecedente sed ex diversis.
Quarto minore negatia in p̄ma figura aliquid sequit̄
ergo p̄ma regula est stat. Nō pbatur quia bene sequit̄
Oīs homo est aīal. nullus lapis est hō s̄ null⁹ lapis est
aīal. Pro veritate p̄mi ē p̄bus et poitur iste discurs⁹.

Maioz Prima figura que habz posi-
tione et cōiunctōe mediū cōcludit oīa genera-
problemātū v̄le p̄ticularē affirmatim et ne-
gatiū. **Minoz** In hac maiore p̄ticulari
et minore negatiua est duarū p̄pōm cōiun-
gatio in qua potest terminoz in quib⁹ om̄i et
in quib⁹ nulli fieri inuētiō. **Conclusio**
Igitur in hac figura sunt t̄m̄i quatuor cōiun-
gationes v̄tiles directe cōcludētēs. relique
v̄o oēs maiore p̄ticulari et minore negati-
ua inutiles.

Maioz est p̄bi primo p̄oz. Et similiter minor. Con-
clusio sequitur ex p̄missis. Ad obiecta i o p̄positum
Ad p̄m est dōm q̄ illi modi nō sunt p̄fecti ex quo nō re-
gulantur immediate per dicit̄ de oī vel dicit̄ de nullo. sed
imperfecti concludentes conclusiones suas indirecte.
Ad scōm est dicendum q̄ falsum est assūptū non em̄
sed q̄ oī et nulli iē s̄ t̄m̄i oī. Quia h̄ est s̄mo de s̄llo simpli-
ci et formali qui abstrahit ab om̄i materia t̄m̄i aīua
dyaletica et sophistica. et t̄m̄i p̄sistit in ip̄a simplia forma.
Cū aut̄ arguit̄ om̄e es ē naturale hoc p̄ se vera ē h̄ est es
scōm q̄ es accipiat̄ per actis aut̄ est s̄l. Quia i talibus
materia p̄dicatur et quia statua ē es iō nō de es est na-
turalis. et q̄ maior ē per accidens falsa ideo sequitur cō-
clusio tal̄ falsa t̄m̄i p̄clusio ec̄p̄ actis p̄t eē d̄a vt s̄i suppo-
natur q̄ nulla sit statua nisi ex ere t̄m̄i est statua non p̄
hoc q̄ est statua sed p̄ hoc q̄ est es quid naturalis. Et sic
in argumento scōm petrum hispanum committitur
fallacia accidentis. Ad t̄m̄i est dicendū q̄ v̄t̄q̄ ē
in cōueniens quia cōclusio d̄z sed ex p̄missis eo q̄ hoc s̄l
id est disposit̄ i mōr figura et per p̄ns sequit̄ d̄t̄e for-
malis disposit̄ p̄missis. s̄ reterm̄iata cā nō necessi-
tat p̄ vnica sui disposit̄nem cōtrarios effect⁹. imo nec per-
mittit cōpossibilitatē sui effectus cū cōtrario s̄ in p̄iun-
gatione in qua inueniuntur termini in quib⁹ om̄i et in
quib⁹ nulli ē h̄itudo v̄iformis seu vnica p̄missis tā inf̄
se q̄ inter t̄m̄ios suos. et t̄m̄i st̄atebi v̄ica disposit̄nem casali
possunt de cōcludi cōtrarie p̄clusiōes. vt patuit̄ in t̄m̄i
ergo est inconueniens. Ad quartū est dicendū. Qu-
bi sequitur conclusio solum gratia materie quia i s̄l
forma p̄t dari instantia sic arguendo. Oīs homo ē aīal.

Nullus asinus est homo ergo nullus asinus est aīal

Circa predicta sūt dubia. Pri-

mū est. An nedanda sit aliqua generalis regula ad
h̄ndum cōp̄diōse semper in iutilibus cōbiatōibus ter-
minos in q̄b⁹ oī et i q̄b⁹ nulli. So⁹ due possūt dari re-
gule. Prima ē ad h̄ndū t̄m̄ios i q̄b⁹ oī d̄m̄us accipere
maiore extremitatē. q̄ p̄uertit̄ cū miore aut essentialē
p̄dicat̄ de ea. quia talis p̄t p̄dicari de aliquo v̄t̄ af-
firmatiē in cōclusiōe et t̄m̄i d̄t̄em iuenire mediū sedz
exigētā cōiugatiōis iutil et figure i qua sit talis cōbia-
tio. S̄cda regula ē q̄n volu iucire t̄m̄ios i q̄b⁹ nulli re-
accipere maiore extremitatē. que ē simplr̄ extr̄ anea ad mio-
rē ita q̄ sit alteri s̄p̄i v̄ gla miore extremitate q̄a t̄m̄i po-
test ex eis fieri p̄ v̄lis negatia et itez re q̄rere mediū
scōm exigētā iugatiōis iutil et figure i q̄ h̄e tal̄ p̄biatio
Est aī t̄ iucire t̄m̄ios i q̄b⁹ oī et i q̄b⁹ nulli q̄m̄ manētē vna
disposit̄ne formalr̄ mutat̄ t̄m̄iis. sequit̄ d̄c p̄clusi oēs
v̄les vna affirmatiā et alia negatia et h̄ ē icōueniens quia
p̄clusiōes t̄les s̄l d̄rie que icōp̄sibiles s̄l in oī materia
eo q̄ ad eaz p̄possibilitatē seq̄t̄ p̄possibilitas p̄d̄ctōriaz.

Secundum dubium est

Quare miore ex̄te negatia i p̄ma figura nihil sequitur
vt de p̄i textu. So⁹ q̄ argueret̄ a non distributo ad di-
tributū q̄d sic ostēdit̄ quia p̄t̄ maior p̄pōis si distribue-
ret̄ ex q̄ miore ex̄te negatia o p̄teret̄ maiore cōfirmati-
tiaz p̄t̄. s̄t affirmatiē p̄pōis nō distribuit̄ et t̄m̄i distribue-
ret̄ i cōclusiōe ex quo p̄t̄ negatia iux̄ q̄rtā regula gene-
raler̄ sic p̄t̄ et distribueret̄ d̄t̄e negationis.

Tertium dubium est

Quare inueniens ē arguere a nō distributo ad distri-
butū. So⁹ quia argueret̄ a p̄pōne h̄ite plures cās v̄i-
rat̄ ad h̄ntē t̄m̄i v̄nā. siue ab indefinita ad v̄lez. siue a p̄-
s̄t̄e p̄ntis ad positōne aītis.

Quartum dubium est

An ex pur̄ negatia p̄t̄ ferri v̄t̄l p̄ formalr̄. Et vide-
tur q̄ sic quia ex pur̄ affirmatiōe seq̄t̄ aliquid q̄ ex pur̄
negatiōe. p̄na pbat̄ p̄ s̄l. et sic vna p̄missa negatia in-
fert̄ p̄clusiōes negatiāz q̄a fortiori due negatiōe p̄nt̄ idē.
Et confirmatur q̄ in conclusiōe negatia v̄t̄nt̄ ex-
tremā a se inuicem remoueri ergo non oportet in p̄mis-
sis eē aliquā v̄nionē et p̄ p̄sequens aīe p̄missis possunt eē
negatiue. Solutiō nō h̄ est p̄ iugatiō tal̄ inut̄l i om̄i
figura. Cū ratio est quia non sequitur illa separatiō
q̄ vno tercio. s̄ medio. ergo v̄t̄nt̄ in conclusiōe se-
parari inter se. q̄d exemplariter patet in h̄is terminis
homo et animal. que remouentur siue sepantur per ne-
gatiōnem a lapide et t̄m̄i non remouentur propter
hoc a se inuicem. Ad obiecta iū oppositum. Ad p̄m
est dicendum. Quod non est simile de duabus affirmatiōis
et duabus negatiōis. quia propter remotiōnem duoz
ab aliquo tercio non sequitur remotiō sine separatiōe
eorum inter se vt dictum fuit. Sed forte diceres in oī
syllogismo in quo vna est p̄missa affirmatiua et alia ne-
gatiua. conclusio infertur ex negatiua. et non affirma-
tiua. s̄ videt̄ negatia em̄nētiōe esse in inf̄c̄do q̄ affir-
matia. Sed ad hoc dicendum est q̄ negatiua p̄da-
tio sequitur ex affirmatiua et negatiua p̄missis ex eo
c ij

quia effectus semp sequitur rebilioz ptem sue cause. premissa aut negatiua est rebilioz causa pclusionis. no at est efficacior in inferendo quod patet quia ipsa necessaria semper indiget premissa affirmatiua ad inferendum conclusionem. sed premissa affirmatiua no semper indiget negatiua. ex quo potest conclusio sequi ex am. babus premissis affirmatiuis sicut patz in barbara da rapti r disamis. Ad scdm est dicendum. q no valet consequentia. quia vna premissa exstete negatiua ad huc manet vnio extremitatum. sed ambabus negatis nulla esset vnio extremitatum cum medio. r ergo non potest inferri ex tali pmissari dispositione aliqua cōclusio formaliter. Ad confirmationem dicendum. q talis separatio siue remotio in condusione non sequitur. qz non oportet si aliqua duo remoueantur ab aliquo tertio communi r disparato. q propter hoc remoueant a se inuicē. sicut sup patuit in exemplo

Quintum dubium est.

An darij sit formalis modus arguendi. Et videtur q non. quia non sequitur. Omnes apostoli rei sunt duo decim. Petrus r Paulus sunt apostoli. r ergo sunt duodecim. Secundo non sequitur. Omne indiuiduum alicuius speciei est asinus. Sortes est indiuiduum alicuius spē. ergo sortes est asinus. Tertio non sequitur. Quicunqz termini supponunt significant sed sola substantiua supponunt ergo sola substantiua significat. Quarto. Omne currens potest esse asinus. omnis homo potest esse currens. ergo omnis homo potest esse asinus. Solutio Sic. qz regulat immediate per dici de omni nec etiam alicui. indiget vt appareat euidēs et necessarius. Ad obiecta in oppositū. Ad p̄mū est dicendū. q omnis potest accipi duplici. er. Vno modo collectivē r proprie r sic illa ppositio non est vniuersalis r per consequens no est maior in darij. Alio modo accipitur omnis distributivē. r sic est ten. sylle sed sicut maior est falsa ita etiam cōclusio. Et simili modo dicendum est de ista. Omnis homo est totum in quantitate. Sortes est hō. r sortes ē totū in q̄titate. Ad scdū est dōm q est bonū argumētū. sed sicut cōclusio est falsa ita maior. Et ad p̄batōnem dōm est. q committitur fallacia r sequent. qz arguitur ab inferiori ad superi. cū distributōe superioris. qz indiuiduū asini hz se vt iferi. ad indiuiduū alicui. spē. Ad tertiū est dōm q non ē sylle in darij. qz minor est vtrūqz negatiua. qz signūz ex cōclusiū facit p̄pōz. vtrūqz negatiua ex quo ppositio in q̄ ponit est exponibilis. Ad vltimū est dōm. q male arguitur. qz pl. est p̄mū minoris q̄ sbetū distributōis maioris. qz currens est sbetū maioris sb̄ totū p̄ eē currens est p̄mū minoris r sic st. ibi vtrūqz alter quatuor termini

Sextum dubium est An

ferio sit formalis mo. arguendi. Et videt q non. qz non sequitur nullus pat̄ in diuinis est fili. in diuinis. hec essentia diuina est pater in diuinis q̄ hec essentia i diuis no est filius in diuinis. Solutio sic. qz tenet in omibz terminis sli forma arguendi retenta. r cōcludit etiam pclusionem suā euidenter eo q regulat immediate per dici de nullo. ex q̄ sb̄cto maioris p̄t̄cise sit sb̄st̄ptio minoris extremi. scilicet in minore et ex duabz illis p̄missis

sic se habentibz. ifer. p̄d̄ctio ordinata et directa in qua maior extremitas pcludit de minore vt circa textū patuit. Ad obiectū est dōm. q in illo p̄cessu p̄mittit fallacia figure dōm. qz sub p̄creto de predicamento ad aliquid. s. pater sb̄sumit illud quod habet modū sb̄st̄t̄ie. s. hec essentia diuina r sic non est p̄cessus in serio

Septimū dubiū est An

maiorē existente particulari p̄t̄ fieri syllogism. i p̄t̄ma figura. Et videtur q sic. qz de particularibus r singularibz est idem iudicium sed maiori existente singulari p̄t̄ fieri syllogismus q̄ maiori existente particulari. minor. p̄batur de syllogismo expositorio. Solutio non cuius ratio est qz si maior esset particularis affirmatiua vel negatiua. medius terminus nullibi distribueretur qd̄ sic ostenditur qz si esset maior particularis oportet qz minorem esse vniuersalem affirmatiua. vniuersalem quidem qz ex puris particularibus nihil sequitur. affirmatiua qz ex puris negatiua nihil sequitur et isto supposito sic sb̄ctum maioris quod est medium no distribueretur in maiore ex quo est sb̄ctum. p̄pōz particularis et predicatum minoris quod iterum est mediū nō distribueretur in minore. p̄pōz cum esset predicatū p̄pōz vniuersalis affirmatiue qd̄ no distribuitur r sic medium nullibi distribueretur quod est inconueniens. qz sic vniretur extremis pro diuersis p̄pter quod no oportet extremitates vniri iter se i p̄clusionē. intelligitur autē ista regula i moēs d̄rē. p̄cludit. vt dicit. p. h. i. textu suo. Ad obiectum in oppositum est dicendum q̄ quis sit aliquo modo idem iudicium de particularibus indefinite et singularibus eo q̄ quelibet illaz est aliquo modo syllogisabilis. tñ non est idem iudicium omnino r maxime quando medium est terminus singularis. Et ratio est quia quando extremitates vniantur in medio non distributo ille possunt vniri pro diuersis p̄tibus eius. s. autē no potest fieri quando medium est terminus singularis r q̄ maiore singulari vel ambabus singularibus non potest fieri syllogismus

Octauum dubium est An

ex puris particularibus potest fieri syllogismus. Et videtur q sic quia bene sequitur. homo currit. aliquid album est idem hō. q̄ aliquid album currit. Et cōfirmatur. qz bene sequitur. aliquid animal est sortes. aliquid hō est sortes. q̄ aliquid hō est animal. Secundo ex vna particulari aliquid sequitur q̄ etiam ex pluribus antecedens probatur in enthymemate dicendo. quidam homo currit q̄ quoddam animal currit. Solutio no vt postea probabit Aristoteles. r ratio est. qz si ambe premissae essent particulares medium pro diuersis suppositis poterit vniri cū duobz extremis q̄ p̄ non sequit vnio extremorum inter se in condusione. etiam oportet omnem syllogismum regulari per dici de omni vel per dici de nullo ex quo tale reperitur tantum in p̄pōzibus vniuersalibus. Ad obiecta in oppositū. Ad p̄mū est dicendum q̄ quis in illis consequentijs aliquid sequatur gratia materie non tamen gratia forme. qz in simili forma pot̄ dari instantia r si dematur p̄nomen idem non valet argumentum. Ad secundum est dōm licet sequatur aliquid ex vna particulari non tamen gratia sui sed gratia alterius premissae tenet in mento

Secundus

Noni dubiū est. quot sunt cō-
binatioēs p̄me figure in toto Solutio sedecim q̄rū t̄m̄
quatuor sunt v̄tiles directe cōcludētes. Et h̄ p̄t̄ p̄ suf-
ficiētiā que ē ista Dis mod⁹ siue p̄bia p̄missaz i sillo
ē ordia duaz p̄missaz i v̄bita q̄litatez q̄ritate v̄l ḡā
te p̄missē s̄t v̄les. v̄l p̄ticularēs āte. v̄l maior v̄lis r̄ mi-
nor p̄ticularis v̄l econtra Si p̄m̄ h̄ ē q̄druplicē. Quia
v̄l am̄te p̄missē s̄t affirmatiē sic ē barbara. v̄l am̄te ne-
gatiue sic ē cōbiatio inutil. v̄l maior affirmatiā r̄ mior
negatiua r̄ sic itēz est cōbinatō inutil. v̄l ecōtra maior
negatiua et minor affirmatiā sic est celarēt. Si am̄te
p̄missē s̄t p̄ticularēs sic p̄nt ecia quadruplicē disponit
q̄litatez p̄disponantur semp ē cōbinatō inutilis Si ma-
ior est v̄lis r̄ minor p̄ticularis h̄ cōtingit q̄druplicē. q̄z
v̄l am̄te sunt affirmatiē sic est darij vel am̄te negatiue
r̄ sic ē cōbinatio inutil. v̄l maior affirmatiā r̄ minor
negatiua sic itēz est coniugatio inutil. v̄l maior negati-
ua r̄ minor affirmatiua r̄ sic ē q̄rtus mod⁹. sc̄z serio Si
v̄l maior fuerit p̄ticular. r̄ minor v̄lis h̄ cōtingit q̄-
druplicē r̄ q̄litatez disponantur p̄missē semp est cō-
iugatio inutil. q̄z maior p̄ticulari nihil sequitur in p̄-
ma figura r̄ sic patet esse sedctim cōbinatioēs possi-
biles in p̄ma figura r̄ tantum quatuor essentialēs

Quando vero idem huic quidē ōni aliter
ri vero nulli inest vel v̄triqz omni vel nulli-
figuram quid huiusmodi v̄oco secundam.
Itud ē r̄ caplm̄ i quo. p̄. tēniat de moīs sc̄de figure.
Et diuidit̄ i tres p̄tes In p̄ma definit sc̄daz figura r̄ ter-
mios ei⁹ In sc̄da p̄tēq̄ r̄ formatione r̄ in 3° p̄tē que
dā correlaria r̄ ibi v̄lis quidē erit (tertia ibi (palam)
Quo ad p̄m̄ vult q̄ tres t̄m̄ sic se b̄nt ad inuicē. q̄z idē
t̄m̄ qui ē p̄dicatū iest huic t̄m̄ q̄ ē maior extrātas
oī idēst affirmatiē aut mediū inē aliter idēst miorē ex-
trematē nulli. i. negatiē. v̄l sic se b̄nt t̄m̄ illi q̄ mediū
iest v̄triqz. i. r̄a maiorē q̄ miorē oī. i. affirmatiē ā v̄triqz
nulli. i. negatiē ita q̄ i v̄traz p̄missaz p̄ mediū de extre-
mis affirmatiē v̄l negatiē siue b̄ fiat v̄l sic siue p̄ticularif
siue mixtim in p̄missis. i. q̄ vna sic v̄lis affirmatiā r̄ ali-
a affirmatiā p̄ticular. l. vna negatiā. v̄lis r̄ alia affirma-
tiua p̄ticular. l. p̄ h̄ modi figurā v̄oco secundam

Mediū aut̄ in hac dico. quod p̄dicat̄ de v̄-
traz. extrematēs p̄o de quibus dicitur
hoc Maiorē v̄oco extrematē que iuxta
mediū posita ē Minorē p̄o q̄ lōgius sita est
ponitur autem mediū quidē foras extreni-
tatū primū p̄o positioe Perfectusq̄ nullo
mō erit syls in hac figura possibil' p̄o erit i
v̄lib' r̄ nō v̄lib' eritib' terminis.

Hic definit terminos istius figure Dicens medium
in hac figura. dico qd̄ de v̄traz extremorum predicat̄
De maiore quidē in maiore p̄positione. et de minore ex-
trematē i minori p̄positione. Extremitates vero d̄nr
de quibus dicitur siue p̄dicatur h̄ ipsum idēst medium.
Maiorem āt extrematē v̄oco que sc̄dm̄ ordinem
p̄dicabiliū iuxta mediū propinquius est posita. r̄ roēz
p̄dicatiōis qua medium p̄dicatur semp plus partici-
pat in b̄ magis eadem assimilata p̄bat̄ em̄ maior extre-

mitas de minore in conclusionē. et sic participat roēm
medij quod in hac figura de v̄traz extrematē p̄dicat̄
r̄ q̄z p̄dicatur de aliquo ordine p̄dicabiliū ideo prop̄
quoz est ei quod est p̄dicatū tantū et hoc mō maior ex-
trematē i hac figura est q̄ iuxta mediū posita est sc̄d
p̄dicabiliū ordinem et situm Minorē v̄o extreni-
tatem vocam⁹ que in eodem ordine longius a medio sita
est. q̄z non ē de ordine p̄dicabiliū. sed subijcibiliū ex
quo subijcitur medio in minore p̄positione et maiori ex-
trematē in conclusionē In tali vero dispositioe nec or-
dine terminoz medium non potest poni inter extrema
sed ponitur foras extrematū et est ordine positōis p̄di-
cabiliū et subijcibiliū primū quia in tali ordine ē pri-
us subijcibili et illud quod est p̄dicabile tantum ha-
bet rationem simpliciter primū et id quod est subijcibi-
le et p̄dicabile simul habet rationem mediij. quod autē
est subijcibile tantum habet rationem v̄ltimi. et sic in
hac figura extrenū est positioe mediū r̄ medium ē po-
sitioe extrenū. Et p̄pter hoc quo ad euidentiā syllo-
rū. imperfectā nec est esse figuram istā. v̄l p̄fectus in hac
figura nullus erit syllogism⁹ possibilis t̄m̄ erit ad p̄fecto-
nem r̄ v̄niuersalib' et non v̄niuersalibus ex̄tib' t̄m̄is
id est possibile est syllogism⁹ sc̄de figure imperfectos
p̄fici r̄ hoc siue in modis r̄ terminis v̄libus siue etiam in
particularibus.

Vniuersal' ergo erit syls quando medium
huic quidem omni. illi p̄o nulli inē v̄trolibz
mō sit priuatm̄ aliter p̄o nullo mō. P̄dicet̄
em̄ m̄ de n̄ quidem nullo. de r̄ p̄o ōni. quō
iḡit cōuertit̄ priuatm̄ nulli m̄ in erit n̄. ā m̄
omni r̄ posita erat q̄re n̄ nulli r̄ hoc em̄ ōn-
sum est prius Rursum si m̄ n̄ quidem inest
omni. r̄ vero nulli. nec nulli n̄ in erit. Nam
si m̄ nulli r̄ inest. et r̄ nulli m̄ in erit. at vero m̄
ōni n̄ posita erat quare r̄ nulli in erit n̄. fac-
ta est em̄ rursus prima figura. q̄m̄ aut̄ con-
uertit̄ priuatua et n̄ nulli r̄ in erit. q̄re syllo-
gism⁹ idem

In hac p̄te. p̄. docet formare syllos sc̄de figure. Et p̄o
q̄m̄ am̄te p̄missē s̄t v̄les r̄ q̄m̄ vna ē v̄lis ibi (Si aut̄ vna
3° q̄m̄ am̄te s̄t p̄ticularēs ibi) h̄ nec si alicui. (prima
itēz diuidit̄ q̄z p̄mo ponit mōs v̄les v̄tiles r̄ ponit mu-
tiles. Primo dicit q̄ v̄lis syllogism⁹ sit in ista figura
q̄m̄ medium de v̄traz extrematē p̄t̄ v̄l sic h̄m̄ dicit de oī
r̄ dicit de nullo si mediū huic quidē oī illi p̄o nulli inē r̄
v̄trolibz mō sit priuatm̄ siue negatiū alr̄ at nō sit syls n̄
lo mō i v̄lib' i quib' h̄b̄l. p̄. v̄l sic q̄ i sc̄da figura ex̄ ābab'
v̄lib' q̄z vna ē affirmatiā r̄ alia negatiā q̄litatez dispo-
nāf t̄m̄ p̄missē sit syls h̄alr̄ nullo sic h̄illa ex̄ v̄lib' v̄l sic
āte sit v̄les affirmatiē l. āte v̄les negatiē. Et istud declarat
p̄. ponēdo p̄o p̄m̄ modū ist' figure qui ap̄d p̄t̄z h̄yspa-
num significatur per celare. Dicens si maior est v̄niuer-
salis negatiua. et minor v̄niuersalis affirmatiua. tunc
fit syllogism⁹ accipiēdo loco terminorum tres lr̄as.
m. n. p̄ ita q̄ m. sit mediū. n. maior extrematē. r̄ mi-
nor tunc em̄ si m̄ de n̄ nullo. de r̄ vero omni p̄dicet̄ erit
syllogism⁹. ex̄ maiori v̄niuersali negatiua. r̄ minori v̄-
niuersali affirmatiua. sic arguēdo. Nullum n̄ est m̄.

Tractatus

omne x est m ergo nullus x est n et ostendit euidencia istius syllogismi per uersionem vltis negatiue q̄ simplr et in terminis conuertit vt si nullus n est m bene sequit nullum m est n et tūc q̄ illa secūda fiat maior ppositio et assumatur minor dicti sylli sic nullus m est n omne x est m ergo nullus x est n et tūc syls est in p̄o mō secūte figure qui est pfectus imediate regulatus per dicti re nō Sic itez formatur secūd̄o mō p̄o secūdefigure qui p̄stat ex vli affirmatia maiori et vli negatia miōri hoc mō si in omni n inē m nulli x inē tūc fit talis syls. Omne n est m nullus x est m ergo nullus x est n p̄uertit ei miōr que est vltis negatia in seip̄az vt si m nulli inē x sequit e q̄ nullus x inē m et tūc erit talis syls transpōita p̄pōe maiore ad sitū miōris nullus m est x oē n est m ḡ nullū n est x et itez ē syls i secūdo mō p̄o figure scz camestres

Est aut̄ ostendere hoc et ad impossibile ducentes quoniam igitur fit syllogismus terminis sic se habentibus manifestū est sed non est pfectus non enim solis ex his que ex principio sūt s; ex alijs p̄ficiē necessariū

Hic p̄his postq̄ probauit p̄dictos modos reduceo eos ostensue pb̄at eos reducendo ad impossibile dicens si dicatur q̄ nō sequitur p̄clusio ru p̄dictis moīs tūc opositū cōsequentiōe siue cōclusiois stabit cum p̄missō sed hoc est incōueniens q̄ ex oposito p̄clusiois cū alēa p̄missāz inferit opositū alterius p̄missē cur est exēplū opositū cōclusionis in cesare est illud aliquid x ē n ex illa aut̄ sequitur per cōuersionem q̄ aliquid n est x sed ex ista cū miōre sequit in darij opositum maiōris cōcluditur ergo q̄ in hac figura fit syls p̄dicto mō se habentib; terminis p̄ figuram et p̄plexionem vt manifestū est ex p̄dictis sed non fit syls p̄fectus q̄ p̄fectū est cui nihil deest vt dicit p̄his huic aut̄ ad p̄fectōez euidētie aliquid oportz addere p̄ter ea que sūt i sylli p̄stitutione q̄ additur p̄uersio quo ad p̄mū modū et p̄uersio cum transpōe p̄missāz quo ad secundum modum alias non apparet necessariū in tali consequentia

Si aut̄ m de omni n et x predicet non erit syls. Termini inē substantia animal homo Non inesse substantia animal lapis medium substantia

Hic p̄his p̄t̄ duos modos inutiles vltis istius figure dicēs si m medium de omni n p̄dicetur et p̄dicetur etiam de omni x ita q̄ ambe p̄missē sūt vltis affirmatie non erit syls p̄ hanc figuram aliqd̄ necēriū cōcludēs et hoc p̄t̄ per instantiam pb̄atam in terminis in quibus omni x in quib; nulli cōtingit in esse Termini in quibus sequitur omni inesse sūt s̄b̄a aial hō sic arguendo omne al est s̄b̄a omnis hō est s̄b̄a ḡ omnis hō est aial termi autē i q̄b; nulli inē sequit sūt s̄b̄a aial lapis sic arguendo oē aial est s̄b̄a omnis lapis est s̄b̄a et tūc seq̄ null; lapis est aial in his terminis mediū est s̄b̄a et p̄sitiōne primū secundum proprietatem huius figure

Hec quando de n nec q̄ de x nullo p̄dicatur m termini inesse linea aial homo non inesse linea animal lapis. Manifestū

ergo si syllogismus fit ex vniuersalibus terminis necesse est terminos se sic habere vt p̄dicim; in principio aliter enim se habentibus terminis non est necessariū

Hic p̄t̄ p̄his secundam cōbinatōez inutilem dicēs q̄ ambe p̄missē sūt negatiue etiam est cōingitō inutilis sicut q̄ nec de n nec de x m p̄tur id est mediū q̄ ē m nec p̄tur de maiore extremitate nec minore extremitate s; vlti de vtroq; negatur Et hoc ostendit per instantias terminoz q̄ sequitur omni x nulli inē Termini autem in quib; seq̄tur omni inē sūt linea aial hō sic arguendo nullū aial est linea nullus hō est linea ḡ omnis hō ē aial que est vltis affirmatia vera Termini aut̄ in quibus sequit ex ead̄ dispōe p̄missāz nulli inē sūt linea aial lapis sic arguendo nullū aial est linea null; lapis est linea ḡ null; lapis est aial que est p̄clusio h a et sic due cōtrarie p̄clusiones sequūtur simul de existente eadem formali dispōe p̄missāz Manifestū ergo est ex p̄dictis si fit syllogismus ex vltib; terminis necesse est terminos se sic habere vt in principio ist; capituli dictū est aliter se habentibus terminis vltib; nō fit syls i quo seq̄ te necitate p̄ne p̄o aliq̄

Si aut̄ sit ad alterū vlti medium q̄ ad maius quidem fuerit vlti vel p̄dicatiue vel priuatiue ad minus aut̄ particularit̄ et opositum vli Dico aut̄ opositū quidē si vlti q̄des p̄uatiū particularit̄ vō affirmatiū vt vlti p̄dicatiū particularit̄ p̄uatiū necesse est sylsim fieri p̄uatiū particularit̄ nam si m quidē nulli n et aut̄ alicui inesse necesse est n alicui x nō in esse Quoniam enim conuertitur p̄uatiua nulli m in erit n m vero posita erat alicui x inesse quare n alicui eoz que sūt x non in erit fit eniz syllogismus per primā figurā

In hac parte philosophus docet formare sylsimum concludentem particulariter in secunda figura Et p̄o ponit modos viles secundo modos inutiles ibi Si autem de x Quo ad primum dicit q̄ in hac figura fit syls particulariter concludens quando mediū h; se ad maius id est maiorem extremitatem vniuersaliter siue predicatiue id est affirmatiue vel priuatiue id est negatiue et ad minus siue minorem extremitatem habet se mediū particulariter et in qualitate oposita ad maiorem ita s; q̄ si maior sit vltis et affirmatia miōr sit particularit̄er negatiua et si maior sit vltis et negatiua miōr sit particularit̄er affirmatiua sic eni se habentibus terminis et propositionibus in hac figura fit syllogismus necessario concludens conclusionēz priuatiua siue negatiua particularem Cuius est exemplum si m mediū ipsi hoc est maiori extremitati nulli inest itaq; nullum n est m et illud idem mediū m inest alicui x quod est minor extremitas ita q̄ quoddam x est m sequitur necessario q̄ quoddam x non est n Et istam coniugationem probat philosophus bonam per conuersionem maiōris que est vniuersalis negatiua sic nullum m est n

Secūdus

quoddā x ē m g quoddā x nō est n ubi ē bon' sylls in q̄r / to mō p̄me figure p b q̄ maior ist' modi qui significa / tur p festino conuersa est simpliciter

Rursum si n ōni quid inest m x ō alicui nō inest. nec ē n alicui x nō i nec. Hā si ōni inest. predicatur aut et m de oī n. nec est m ōni x in ēē s̄ positū erat alicui nō inēē Et si m oī qui dē n inē x aut nō omni erit sylls qm̄ nō ōni x inest n demonstratio aut eadem

Hic pōit quartū modū scōe figure qui significat p p̄ b. hac dōe baroco. Dicet q̄ rurū ē ali' mō' b' figure si dica' m mediū oī n. i. maiori extremo affirmati. vlti inēē r idē m mediū dica' alicui x maiori extremitati nō inēē. fit enī tūc mod' sillogistic' necessariō cōcludēs p hūc modū. Omne ē m quoddā x nō est m g quoddam x nō ē n. Et p̄bat iste sylls p̄ reductōē ad impossibile. Quia ex p̄radictōe cōclusiois cū maiore que in hac figura māchit. p̄cludit o p̄positū p̄radictōis mior' sic arguēdo oē n ē m oē x est n g dē x ē m b̄ autē oppoita mior' ḡ p̄ria p̄na fuit bona. Sz forte q̄reres quō ista forma sillogismi ad impossibile p̄obat priorē formā. So' p̄ hunc modū. quia p̄posita p̄ima forma si ip̄a nō admittitur tūc ex p̄nificatiōe t̄minoz p̄cedit o p̄positū p̄clusiois sta / re cū illis p̄missis s̄ ex b̄ seq̄ p̄ d̄cō igit' Et vt plani' cō / nio sc̄at fiat sylls i t̄minoz sc̄atis b' oīs hō ē aial s̄ ex b̄ seq̄ cōtra / nō ē aial ḡ quidā lap̄ nō ē b̄. si nō seq̄ illa p̄ tūc oppo / tū p̄clusiois stabit cū p̄missis ḡ ille tres stabūt s̄. oīs lap̄ ē b̄ q̄ ē o p̄pō' p̄clusiois r mior' que ē ista quidā la / pis nō ē aial r ista maior. oīs hō ē aial s̄ ex b̄ seq̄ cōtra / d̄cō quia assumpta eadē maiore sic. oīs hō ē aial oīs lap̄ ē b̄ seq̄ in barbara oīs lap̄ ē aial q̄ ē oppoītū mior' r ḡ p̄radictoria stabūt sil quod ē cōtra d̄itatē p̄mi p̄n / tipij. Tūc ibi Et si m) Hic dicit p. q̄ eodē mō ē / rit sylls si dica' q̄ m mediū oī q̄ d̄ n inē ita q̄ oē n ē m. et illud idē mediū quod ē m nō inē omni x ita q̄ nō omne x ē m tūc ei erit sylls p̄cludēs q̄ nō ōni x inest n q̄ tū idem est a qui ex vlti affirmatiā ē r p̄culari negatiā q̄ non oīs r aliqua p̄nō eq̄pollent. r sic eadē est demonstratō h' sillogismi que fuit anteceder. p̄ reductōē ad impossibile quod est autem alio mō p̄sigūf̄ t̄mini r p̄ponēs ad in / vicem erunt cōiugatiōēs inutiles Sequit̄ textus.

Si vero de x quidē ōni de n vero nō ōni. predicet non erit sylls. Termini inesse aial substantia coru' nō inēē aial album coruus In hac pte philosophus pōit alias regulas de cō / iugationibus iutilibus. r cōtinet tot ptes quot sunt i / utiles modi quos reprobat. r dicit p̄mo si m de x qui / dem omni p̄dicat ita q̄ minor sit vltis affirmatiā. r b̄ idē m p̄dicetur de n nō oī ita q̄ maior sit p̄cular' (nega / tiua. vel ei equipollens. nō erit sylls necessariō p̄cludēs ex / tali iugatione. Et b̄ ōndit p̄ instātiās t̄minoz sequit̄ enī oī r nulli inēē Termini in quibus sequit̄ oī inēē aial. substantia coruus. sic arguēdo qdā substantia nō ē aial. ō / nis coru' ē aial. r patet q̄ oīs coruus est substantia que ē vltis affirmatiua vera Termini autē in quib' sequit̄ nō / li inēē sunt aial album coru' sic arguēdo quāldā albū non est animal omnis cignus est animal r patet q̄ nā ē p̄ negatiā p̄trarie priorē oppoita. null' coru' est alb'

Hec quando de x quidem nullo. de n vero aliquo Termini inēē aial substantia lap̄ nō inēē animal substantia sciētia. Quā igit' opposi / tum est vlti p̄culari dicitū est. quando erit r quando non erit syllogismus

Hic pōit aliā p̄biatōē iutilē. Dicens q̄ nō p̄t ēē syl / logism' nō p̄cludēs qm̄ mior' ē vltis negatiā r maior p̄ / ticular' affirmatiā sicut qm̄ m de nullo x p̄dicat r illud idē m p̄dicat de aliquo n sic arguēdo quoddā n ē m oē x est m tūc em̄ nihil seq̄ quod ōndit p̄ terminos Termini quib' seq̄ oī inēē sunt aial s̄ b̄na lap̄. sic arguēdo. que / dā s̄ b̄na ē aial null' lap̄ ē aial. nō seq̄ null' lap̄ ē s̄ b̄na quia oīs lap̄ ē s̄ b̄na Termini in quib' nulli s̄ aial sc̄ia la / pis. sic arguēdo quēdā s̄ b̄na est aial. nulla sc̄ia ē aial seq̄ vere nulla sc̄ia ē substantia iā igit' dicitū ē qm̄ erit r qm̄ nō erit sylls p̄cularit' p̄cludēs in hac figura qm̄ in op / posita d̄itate se h̄nt p̄missē i syllo puta qm̄ alterā habz vltz alteram p̄cularē m.

Quando autē silis figure fuerint p̄pōnēs velud ambe p̄uatiue vlt affirmatiue. nullo mō erit sylls. sicut enī ambe p̄ri' p̄uatiue r vniuersale ponatur ad maiore extremitatē. vt m quidē nulli n. x aut alicui nō inest. Con / tingit ergo et omni et nulli x inēē n. r termini quidē nulli inēē nigrz nix animal ōni x oī inēē nō ē sumere. Si m quidē alicui x inēē alicui autem nō. Si n ōni x inēē n. r m nulli n. r m nulli x inest s̄ positū erat alicui inēē. nō ḡ sic contingit sumere terminos

Hic p̄nt pōit p. modos inutiles p̄culares ist' si / gure. qm̄ atē p̄missē s̄ eisdem q̄litar' r b̄ p̄mo si ma / ior fuerit vltis. Dices si atē p̄missē sunt eisdem q̄litar' / sue forme. i. si ambe sunt affirmatiue vlt ambe p̄uatiue / sue negatiue r maior vltis r mior' p̄cularis nūquā sit / bonus sylls in sc̄da figura cuius est ex' si m quidē nulli n inest. r idem m nō inest alicui x. sic nō erit sylls neces / sario p̄cludēs sic arguēdo nullū n ē m aliquod x nō ē m nō seq̄ q̄ aliquod x nō sit n. Et rō quia cōtingit maio / rem extremitatē ōni r nulli inēē mior' extremitati ita q̄ n r ōne erit r nullū erit x id est d̄biles sunt termini i / quib' ōni r nulli. i. d̄spōnē tali p̄missāz supposito q̄ mi / nor sit p̄cular' s̄ m rē r modū id est p̄cular' in mate / ria naturali vlt remota vbi non admittit suam subcon / trariam sicut in materia contingenti. Quia si fuerit p̄ / ticularis de materia contingenti mior' tunc non conti / git sumere terminos in quibus ōni. sed tantum nulli. / cuius exemplum ē termini in quibus nulli contingit i / esse. sunt nigrum nix animal. sic arguēdo. Nulla nix ē / nigra quoddam animal non est nigrum. sequitur bene q̄ nullū aial sit nix. Terminus nō in quib' ōni sequitur. / vt dicitur est nō ē dare si ponat mior' q̄ est p̄cular' p̄ / ticulariter d̄a ita q̄ m alicui inest x. r alicui nō ē p̄clā / rit inesse. quod ē alicui inest r alicui nō. Tunc em̄ n on / dant tales termini in quibus contingit omni inesse. / Quia ex cōclusione affirmatiua cōstituta ex extre / mitatibus in quibus omni. p̄ta p̄ minore cū maiore / dicti modi inutiles. infertur vniuersalis negatiua. vt

Tractatus

in clarere. que est contradictoria particularis affirmatiue succotrariæ oppositæ minori dicitur inuicibilis. et p. prius illa minor non patietur seculi sua succotrariâ in veritate quod est contra hypothese[m] quod fuit quod particularis admittit suam succotrariâ ubi gratia sit iste syllogismus ex terminis in quibus omni. Nullum non est in quodam modo non est in istis statere vltis affirmatiua scilicet ista. Omne est in modo dicitur non potest quod mi nor potest aliam secum suam succotrariâ in veritate istas quod dam est in proposito quod ista vltis affirmatiua conclusa per ter minios in quibus omni sit vera. quod cum illa preclusionem et maio rem primi syllogismi inferat contradiccionem illi succotrariæ in clarere sic arguendo. Nullum non est in omni est in. si nullum est in. que pertradit isti quodam est in. que fuit succotraria minoris. Et ut manifestum pateat inconueniens possit sumi termini fecerunt aial lapis albus. sic arguendo. Nullus aial est lapis. aliquid albus non est lapis. non stat ista vltis affirmatiua. quod omne albus est aial. Quia ex ista. omne albus est aial. assumpta maiore premissa sequitur ad contrarium. succotrariæ minoris sic arguendo. Nullum aial est lapis. omne albus est aial. ergo nullum albus est lapis. et suppositum fuit quod aliquid albus sit lapis et aliquid albus non sit lapis. Sed ubi medium non est isto modo in minore extremitate dantur termini in quibus preterit omni inesse. ut hic lapis aial. sic arguendo. Nullum aial est lapis. quod aial non est lapis. stat ista omnis aial. et hoc est ex eo quod ibi medium lapis simpliciter nulli significato minoris extremitatis inesse. quia nullus homo est lapis. et sic non preterit illa particularis suam succotrariâ. sic ista quodam homo non currit. per mittit secum istam qui dam homo currit.

Et indefinito autem ostendendum est quoniam autem verum est in non inesse alicui et si nulli inesse nulli vero cum insit non erat syllogismus. quoniam manifestum nec nunc erit.

Hic phisicis quod inutilitas predicte coniugationis non potest sufficere ostendi sumendo terminos in quibus omni et in quibus nulli ut perfecte. preterit inutilitas dicitur quod potest ostendi ex indefinito. quod est in particulari negatiua. quod tale indefinitum non ad vnum retentum habet plures causas sue veritatis. quod verificat. per vltimam id est si predicatum nulli supposito subiecti inesse. et verificatur etiam si alicui non inesse. sicut exempli gratia ista. homo currit. vera si nulli homo currit. et etiam est vera si fortes non currit. quia fortes est aliquid homo. Istud sic stante probatur predicte et combinatio inutilis. quando maior est vltis negatiua et minor particularis eiusdem qualitatis sic quia ambobus premissis existibus negatiuis non sequitur formaliter conclusio. ut probatum est. ex quo sunt dabile termini in quibus contingit omni inesse et nulli. ergo maiore vniuersali negatiua et minori particulari negatiua nihil sequitur. quia est manifesta. Quia particularis negatiua sequitur in bona consequentia ad vltimam negatiua. et verificat necesse per il lam. licet etiam aliam habeat causam veritatis. ergo si inutilis est coniugatio minore ex parte vltis negatiua. erit etiam inutilis quanto minor est particularis negatiua. eo quod illud quod sequitur ex inutili coniugatione necessario est coniugatio inutilis. Ex istis patet quod semper sunt dabile termini in quibus omni et in quibus nulli. quando est combinatio inutilis siue quando non valet forma. et propter hoc bene ponderanda sunt verba textus qui dicunt. Omni vero inesse non est sumere. quod per ea non intendit dicere phisicis. quod non sint dabile termini in quibus contingit omni inesse. quod statim super assu-

gnati fuerit termini. lapis animal homo. sed est intelligendum quod omni non est sumere. si in hoc est medium alicui inesse. hoc est de minore extremitate vere affirmatiua et alicui inesse. id est de eodem vere particulariter negatiua. ut in istis terminis. lapis aial albus. ita quod lapis sit mediis aial maior extremitas. et albus minor. quod tunc sit vna succotraria minor in materia contingenti. que preterit seculi sua succotrariâ veram. licet homo non facit in materia naturali et remota. in quibus succotrariæ habent inconuenientiam predicte. ut tunc fuit.

Rursum si sint predicati et vltis preponatur. Sicut ut manifestum omni quid inesse. et autem alicui inesse contingit ergo non et omni et nulli et inesse. Termini nulli inesse. albus cygnus lapis. omni vero non erit sumere propter eandem causam quod ut prius.

In ista parte declarat phisicis aliam coniugationem inutiles dicitur. Rursum si medium ut predicatum id est affirmatiuum ponatur particulariter ad minore extremitate. id est sit particularis affirmatiua. et maior sit silis qualitatis cum ea. si dissimilis qualitatis. ita quod sit vltis affirmatiua. ut dicatur in quibus omni in inesse. et idem dicatur alicui inesse. sic arguendo. Omne est in. aliquid est in. tali posita coniugatione contingit non quod est maior extremitas. et omni et nulli in inesse. et ideo coniugatio est inutilis. Termini autem in quibus sequitur nulli in esse. si albus cygnus et lapis sic arguendo. Omnis cygnus est albus. aliquid lapis est albus. si nullus lapis est cygnus. Terminus vero in quibus sequitur omni inesse non erit sumere. propter eandem causam quod dicitur in coniugatione prioris. quod scilicet minor ponitur particulariter esse vera. et alicui inesse et alicui non inesse. et sic istud est intellegendum ut statim tactum fuit quod alias absolute dantur termini in quibus omni. ut hic silis aial. sic disponendo premissas. Omne autem est silis. quidam homo est substantia. stat quod omnis homo est animal.

Sed ex indefinito monstrandum est.

Ex quo non potest ista inutilis combinatio probari per hoc quod sunt plures absolute dantur termini in quibus omni. phisicis dicitur quod est etiam ostendenda ex indefinito quod cum est affirmatiuum potest verificari vltimam et particulariter. sicut exempli gratia hoc. pro quod dicitur est in esse vera. si omne est in. quod ad vltimam affirmatiua per se habet alternam sequitur particularis affirmatiua. Et etiam est vera. si non omne est in. quod dicitur non est in. Tunc si ponatur loquens minoris vltis affirmatiua. tunc est combinatio inutilis. ita quod dabile sunt termini in quibus omni et in quibus nulli. ut super ostensum est. si particularis affirmatiuum ut statim patuit et manifestum est sequitur ad vltimam affirmatiuum. ergo erit coniugatio inutilis. quod maior est vltis affirmatiua et minor particularis eiusdem qualitatis. et ista probat de se facit. per textum diffuset sed supponit eam ex prioribus.

Si autem vltis ad minore extremitate et in quibus de nulli non et alicui non inesse contingit non et omni et nulli in inesse. Termini inesse. aial albus coruus. Termini non inesse. albus lapis coruus.

Hic phisicis ponit modos inutiles. quoniam maior est particularis et minor vltis. dicitur si ponatur preterit silis qualitatis et dissimilis qualitatis. ita quod sunt alie negatiue vna vltis et alia particularis. et minor vltis et maior particularis. ita quod non est nota medium nulli inesse. et illud idem in non alicui in

Secūdus

inest sic arguēdo qdā nō est in nullū r est in non
vz pūgatio qz est instācia terminoz in quibz sequitur omni
et nulli in eē. Sūm quidā albū aial corū? sic qdā aial ē
albū null? corū? est albus. cū istis stat ois corū? est aial
In quibz nulli in eē sequitur sunt albū lapis corū? sic ar
guēdo quidā lapis nō est albus. null? corū? est alb? seq
tur q nullus corū? est lapis

Sūm autē r si p dicatione fuerit pōnes Ter
mini nō in eē. albū aial nix in eē. albū aial cy
gnus. Manifestū ē igit qm si filis figure sunt
pōnes. r hec qdē vltis illa vero picularis
qm nullo modo erit syllogismus

Hic potē alia pūgatiōem inuāle dices. Sūm si āte p
pōnes p dicatione siue affirmatiue fuerit. r maior picularis
affirmatiua r minor vltis eiusdē qūlitas. tal pūgatio ē in
util. r pbat p istācias terminoz. eō q sequitē maiorē ex
trematē minor r omni r nulli in eē. Termini āt in qbz sequi
tur nulli in eē sunt albū aial n. in hoc mō arguēdo qdā
aial est albū. ois nix ē alba. ex qbz sequitē q nulla nix est
aial. Termini autē vbi sequitē ois in eē albū aial cygn? sic
arguēdo qdā aial est albū. ois cygn? ē alb? p nāifeste
q ois cygn? est aial. Ex quibz oibus p hīs pcludit q
qm pōnes sūm filis figure hoc ē qūlitas siue altera sit vltis
siue altera picularis. nō est bon? syls in scōa figura

Sed nec si alicui vtriqz inest vlt nō inest.
vlt huic qdam omni illi pō nō vlt neutro oī
vel indefinite Termini āt cōes oī nō in eē. al
bū aial hō. nō in eē albū aial inaiatū. Dani
festū igit ē ex p dcais qm si sic hnt termini ad in
uicē vt dcm est. sit syls ex necessitate. r si sit syl
logismus? necesse est terminos sic se habere.

Hic p hīs potē mōs inutiles vbi āte pmissē sūm picular
res dices. q dūabz pmissis picularibz qūlitas dīspo
nant pmissē siue ambe sunt affirmatiue siue negatiue siue
altera affirmatiua r altera negatiua nūqz sit bon? syls in
scōa figura. etiā si loco picularis ponat indefinite q
sibi eqpollēt. Quia semp est dare terminos in qbus oī
et in quibz nulli. Termini in qbus omni sūm oēm dīspōem
premissaz siue albū aial hō. sic arguēdo qdā aial
est albū. quidā homo ē alb? r manifestū est q omnis ho
mo est animal. Termini vero in quibus nulli in eē se
quitur sunt animal album inanimatum. sic arguēdo
quoddam animal est album. quoddam inanimatum
est albū. ex qbus sequitur q nullū inanimatū est animal.
Ex quibz pcludit q manifestū est. ex p dcais qm si sic se ha
bent termini ad inuicē vt dcm est in dīspōem vltimū pūga
tionū sit syls ex necessitate p dcais suā pcludēs. r eōtra
si debet fieri vltis syllogismus necesse est q termini sic se
habent vt dictum est

Palam autē r qm omīs impfecti sunt syl
logismi q in hac figura sunt omīs em pfecti
tur assumptis quibusdā. vel que insunt ter
minis ex necessitate. vel ponūtur velud hy
poteses vt qm per impossibile ostēdimus. et
quoniā nō sit affirmatiuus syllogismus? per

hanc figuram sed omnes p ratiui r vniuer
sales et particulares.

Hic in calce textus p hīs infert duo corrdaria. Pri
mū q oēs syls scōa figure sunt impfecti. qz oēs pfecti
tur quibusdā instrumentis assumptis q vel insunt termi
nis ex necessitate sicut p uersio. r p p uersionē terminoz
transpō. vel pfectiur siue pcedunt velud hypotheses. i. per
reductiōem ad impossibile. in q pmissē syls ex hypotesi cō
cedunt. r negatē. seq pclusio. r iō sumpto opposito pclu
sionis syllogisat oppositū alteri? pmissē ante p hypote
sim concessē sicut in baroco omī sum fuit. Scdm cor
relatiū est q in hac figura scōa nō sit syls affirmatiu?
hoc est cōcludens pclusiōem affirmatiuā. h omīs syls sūm
p ratiui siue negatiui siue fuerint vniuersales siue par
ticulares.

Circa textū expōitū sūt dubia

Primū ē an p hīs in textu p ueritē definit scōa figurā
Et videt q nō qz in ea nihil sequitur ex puris affirma
tiuis. aut etiā ex puris negatiuis. q in cōcōncienter dī p hīs
scōam figurā voco qm mediū est vtriqz omni p affirmati
nē. aut vtriqz nulli p negatiōes. Solo Sic. q illa figu
ra vocatur scōa in q idē. i. mediū. qd in hac figura sp p c
dicatur inē alteri id ē maiori extremitati. omī id ē vlt af
firmatiue. r idē mediū inest alteri. i. minori extremitati. nul
li id ē vlt negatiue. vel inē vtriqz omī id ē maiori vel mi
ori extremitatibz vltiter affirmatiue. vel vtriqz nulli id est
vniuersaliter negatiue. Ad obiectū in oppositū res
pondet Altertus q quis in hac figura nō possunt ambe
premissē esse affirmatiue vel negatiue ad cōstituendū
aliquē modū qui nominat cōiugatiōem vtilem duarū pre
missaz differentem in hoc a figura. tamē bñ potē esse af
firmatiue ambe vel negatiue ad cōstituendū figurā q sal
uatur positione siue situ r ordie terminoz respiciēs imp
tinenter cōiugationes vtilēs r inutiles.

Secundum dubium est

Quō maior extremitas in hac figura p p in quā? posita ē ad
mediū. r minor extremitas remoti? a mediū. cū tū mediū qd
potitur in maiori cū maiore extremitate r in minori cū mi
nore videtur eq p p in quā? extremitas. Solo Albi. p p in
quitas extremitatū vel remotio ad mediū vel ab eodez
nō intelligitur q ad sitū locale. s. intelligitur q ad situ
dine sit? in p dicatione. qz mediū in scōa figura est bis p d
catū. maior vero extremitas illa sēl p dicatione. videlicet i cō
clusionē. in hoc similis existens eidem. minor vero extre
mitas nullibi p dicatione. r sic remoti? posita est q ad dīf
similitudinē siue p dicationis vel sūb iectōis a medio
et eodē mō intelligi debet definitōes extremoz in etiā fi
gura q sunt bis extremis oppoite q ad definitōes suas

Tertū dubium est.

Utrū syllogismi facti in cesare r camestres sunt pfecti
Solo Aristo. in calce bñ figure q nō qz nō concludit
suas cōclusiones euidenter ex quo non regulantur
immediate per dca te omni vel per dca te nullo. et ergo
philosophus in textu docet modum perficiendi eos.
Quia cesare perficitur per conuersionem maioris sūm
plicitē. tali em facta est bon? syls in celarent. ad quem
modū reducitur ostēsiue. qd significat eadē capitalē lra

Tractatus

que est in vtrisque. Camestres vero reducitur ad eundem modum per conversionem minoris et conclusionis simpliciter et per transpositionem per nullam sicut significat hinc in ea dictione per hinc quoadmodum apud petrum hispanum dicitur est.

Quartum dubium est

An predicti modi possunt etiam reduci per impossibile ad aliquid quod modum per se figure. Solo sic. Est autem reducere per impossibile in secunda figura ex opposito contradictione conclusionis cum maiore inferre oppositum contradictionum minoris. hoc modo cesare reducitur ad ferio. camestres ad dario. festino ad celare. baroco ad barbara. Et ratio illius est quod modus secunde figure reducitur ad illum modum per se figure. quod percludit contradictionem minoris sue. quod maior sece figure in ista reductione manebit. et oppositum conclusionis sumet per minore. et oppositum per contradictionem minoris erit conclusio sicut significat hoc metra. Servat maiorem. variat quod secunda minor. Tertia maiorem variat. servatque minores sed oppositum minoris te cesare concludit in ferio. et oppositum te camestres in dario. et oppositum te festino in celare. et te baroco in barbara.

Quintum dubium est.

Quare iste modus reducendi vocatur ad impossibile. Solo. quod procedit ex vna ratione impossibili quia opus est pondere concedere quod negavit eius contradictionem per se maliter illata. Vel dicitur ad impossibile quod tendit ad illam nec conclusionem vniuersalem impossibilem vel saltem magis impossibilem quam fuit illa illata. Et inuenitur est hic modus arguendi formaliter propter per se uidentes qui nonnunquam negant conclusiones qualitercumque illatas.

Sextum dubium est

An cesare et camestres sint distincti modi cum tamen habeant eandem per nullam. Solutio sic. quod licet habeant per nullam eandem materialiter non tamen formaliter siue eodem modo dispositas in qualitate et quantitate. Quamuis enim transpositionem per nullam non variat figuram quod est forma generalis saluabilis in rebata ordinatione trium terminorum. tamen vtrique variat modum qui est ordinatione duarum rationum in rebata quantitate et quantitate.

Septimum dubium est

Utrum cesare et camestres sint boni modi arguendi et formaliter. Et videtur quod non quod non sequitur. Nullum dicitur est si nistrum. Cuiuslibet visus oculi est sinister. quod nulli hominis oculi est dexter. Et confirmatur quod non sequitur. Nullum qui efficitur mouetur. cuiuslibet visus asini quod efficitur. quod nulli hominis asini mouetur. pro dicitur est factum in aliquo casu possibili. et tamen per nullam se sunt de. Secundo sic. In camestres autem non distributo ad distributum. quod non est bona ratio. Anis perbatitur. quod medius in maiore distribuitur. ex quo est per se per se affirmatiue et tamen distribuitur in minore. ex quo est per se per se negatiue. Solo sic. quod tenet in omnibus terminis sicut forma arguendi retenta.

Ad obiecta in opposito. Ad primum est dicitur quod male est ibi. quod oculi non distribuitur in minore. ex quo est signum ibi esse affirmatiue obliquum casus. quod non distribuit nisi terminum in obliquum positum. et tamen distribuitur in conclusionem. quod ibi ponitur si gnus vel negatiue quod distribuit totum sequens ipsum. Et eodem modo dicitur ad perfirmationem. Ad secundum est dicitur quod arguere a non distributo non est arguere a termino non distributo in maiore ad terminum distributum in minore. quod non arguitur

ad minorem. sed a maiore et minore ad conclusionem. et ergo non debet aliquis terminus distribui in conclusionem. quoniam etiam distribuitur fuerit in aliquo per nullam.

Octauum dubium est.

An ex puris affirmatiuis potest fieri syllogismus in secunda figura. Et videtur quod sic. quod quicquid sunt eadem in tertio. sicut ea inter se. quod ambe extremitates vniuntur in tertio scilicet medio affirmatiue. debet etiam vniuntur inter se. Et confirmatur quod bene sequitur albus est fortis. omnis homo est fortis. quod omnis homo est albus. et tamen arguitur ibi ex puris affirmatiuis.

Secundo sic. Ex puris affirmatiuis sequitur aliquid in prima figura. quod etiam in secunda. Et sequentia probatur quod secundum da figura causatur a prima figura. sed causatum debet imitari sui causam. Solo. Non vult dicitur per se in textu. Cuius ratio est quod si sic medium nullibi distribueretur. eo quod per se per se affirmatiue siue fuerit vltis siue particularis. non distribuitur. et sic staret ipsum vniuntur extremitates per diuersas. sed propter duorum vniuntur in tertio. per diuersas et per se. non sequitur vniuntur extremitates inter se. Ex hac autem regula sequitur per modum correlarij quod in secunda figura se percluditur negatiue. quod videtur dicitur regula generalis. si aliquid per nullam fuerit negatiua conclusio erit negatiua. sed in secunda figura oportet alteram per nullam esse negatiua. ex quo ex puris affirmatiuis nihil sequitur.

Ad obiecta in opposito. Ad primum est dicitur quod quicquid sunt eadem vniuntur tertio. sicut eadem in se. eadem in idem per se. eadem sunt in tertio. quod vel est generalis vel specifica. vel accidentalis. sed ex tali non potest inferri identitas eorum simpliciter. et inter se. Cuius est exemplum. homo et asinus sunt eadem generaliter in tertio quod est animal. sed ex hoc non sequitur quod homo et asinus sunt eadem inter se.

Ad perfirmationem est dicitur quod tale argumentum non tenet in virtute dicitur de omni vel dicitur de nullo. sed est ibi syllogismus expositio cuius medium est terminus singularis. singulariter tenet. et virtute huius principij. Quicquid est eadem vniuntur tertio singulariter tenet. sunt eadem in se. Ad secundum est dicitur quod non oportet causatum per omnia habere similitudinem cum causa. ex quo causatum aliquid habet in se causam. in quo refertur a perfectione sue cause. Etiam secunda figura non causatur a modis affirmatiuis per se figure. sed causatur a modis negatiuis. ita exigit dispositio medij istius figure. quod est supra extrema. quod non arguitur ex puris affirmatiuis.

Nonum dubium est.

An baroco potest reduci ad aliquid quod modum per se figure. Solo. Non omnino siue tamen in impossibile. Primum per se si re duceretur omnino siue hoc fieret per perfirmationem sed non quod vel per conversionem maioris vel minoris vel conclusionis sed nullum istorum est dicitur. Non primum quod maior est vltis affirmatiua. quod non potest perfirmari nisi per accessum in particulari affirmatiua. et sic argueretur ex particulari particulari. Non secundum aut tertium. quod minor et conclusio sicut particularis negatiue particularis negatiua non potest perfirmari per perfirmationem. quod est instrumentum reducendum syllogismus ipse ad perfectos. ex quo tamen perfirmatur per perfirmationem in quo non manet idem terminus in reductione de syllogismus imperfectorum ad perfectos. debet idem terminus manere. non etiam potest reduci per transpositionem per nullam. quod sic minor fieret maior. et per se quod est particularis. maiore particulari in secunda figura nihil sequitur. Secundum per se per firmum in textu. fundatur autem hoc reductio per impossibile in hac maxima. sicut perfirmati in opposito. ita oppositum in opposito. vniuntur in fine istius libri per firmum. si ad anis sequitur per firmum. tunc ad oppositum perfirmati sequitur.

Secundus

etur oppositum aſſis que vocatur hñā in eōrio 2º topi-
corz que solum tenet in contradictorijs que o ppo dicit
toria qz formalis est r non contracta materialit̄ sicut
alie oppōes est regula pñeformalis r ita in reductione
per ipossibile ex opposito dicitur pclusiois cum aliq
premissaz infero oppositum dicitur alterius pñe
sicut in quarto dubio superius dictum fuit

Decimum dubium est quare

in hac figura p̄t indr̄iter eē maior negatia vel minor
Solutio Alberti qz in hac figura mediū equaliter
respicit extrēa tāqz sb̄ se posita ideo quātū ad p̄clusionē
negatiuan syl̄lmi non est vis vtz negetur medium ab
vno extremo siue ab altero

Vndecimū dubiū est .Qua

re p̄clusio in hac figura sp̄ affilatur minori p̄pōnē i quā
tate in qualitate vero affilatur indr̄iter aliquāto
maiori r aliqñ minori Solutio qz idem sb̄ctū est in
hac figura minoris p̄pōis r p̄clusionis p̄nes sb̄ctum
aſſe in p̄pōne attendit q̄ritas r ideo minoris p̄pōis
et p̄clusionis necē est eandem q̄ritatem iptinens aſſe
est huc figure an maior sit negatia aut minor p̄clusio
aſſe sp̄ debet esse negatia propter causā superius dictam

Duodecimū dubiū est

Quorū p̄binatōnes p̄missarum p̄t fieri in hac figura
Solutio sexdecim iux̄ modum expressam in prima
figura tñ sūt tñ quattuor p̄binatōnes viles que faci
unt quattuor modos tñ necē p̄pter hoc imperfectior
secūda figura tertia qz p̄fectio figure non attendit in
pluralitate modorum sed potius attenditur in perfec
tione et dignitate mediij

I aut̄ eidem hoc quidem omni illud
vero nulli inest vel ambo nulli vel omni
figuram huiusmodi voco tertiam

Istud est tertium capitulum hui⁹ tractatus in quo
p̄būs docet formare syllos tertie figure Et diuidit
in tres partes in prima parte describit tertiam figuram
et terminos eius in secunda parte p̄sequitur de modis
vtilib⁹ et inutilib⁹ in tertia ponit quedam correlaria

Circa p̄mū dicit si eidem quidem sb̄cto qd̄ est mediū
hoc qd̄dem id est maius extremū inest omni ita qz vlt̄r tale
extremū p̄tur de medio illud vero qd̄ est min⁹ extremū
nulli inest medio ita qz vlt̄r min⁹ extremū remouetur a
medio vel si forte ambo extremā sint medio omni ita
qz vtrūqz p̄tur de medio etiam si ambo extrema nulli
sint medio ita qz vtrūqz vlt̄r remouetur vel negetur de
medio figuram terminoz huiusmodi d̄pōnis r ordinis
voco tertiāz supple in qua medium bis sb̄icit et vtrāqz
extremitas de medio predicatur

Medium in hac d̄ico de quo ambo pre
dicantur extremitates vero que predicantur
maiozem aut̄ extremitatem que longi⁹ est a
medio minore vero que p̄p̄inqui⁹ poſſe
aut̄ medium foras quidē extremitatū vlt̄mū
vero pōne p̄fect⁹ igitur non fit syl̄ls in hac
figura possibilis vero erit et vniuersaliter
et nō vlt̄r terminis existentibus ad mediū

Hic p̄nter definit terminos hui⁹ figure dicens qz me
diū acceptū metaphorice i hac figura vocatur de quo
sicut sb̄cto ambo extrema p̄dicantur extremitates vero
vocantur in hac figura ipa p̄dicata que p̄dicant de me
in duab⁹ p̄pōibus maiozem vero vocamus que longi⁹
distat a medio quo ad similitudinem situs sb̄cti vel p̄ri
et minore vocamus iuxta eundem intellectū qz p̄p̄inquis
est posita ad medium ponit aut̄ in hac figura medium
foras qd̄dem extremitatum ita qz vlt̄mū est positione r
ordine terminorum r hoc sic suabit in pōne lr̄arum ex
q̄bus sicut syl̄ls iste figure qz sicut lr̄a designans me
in p̄ma figura sūt directe posita in medio r significās
in secūda figura sūt posita in p̄mo loco ita in hac figu
ra lr̄a designans mediū ponet in tertio loco Et ist̄
infer p̄būs qz in hac figura non fit syl̄ls p̄fectus q̄tum
ad euidentiā p̄clusionis possibilis tñ erit ad p̄fectōez
qz p̄t reduci ad p̄mā figuram r tñ erit p̄fectus r b̄ fm̄is
acceptis in p̄missis vlt̄r p̄ricularit̄ ad me⁹ i siue ambe
p̄missis fuerint vles siue vna fuerit vlis r alia p̄ricularit̄

Vniuersaliter quidem quando p̄ et r oī
inerit s quoniam alicui r inerit p̄ ex necē
tate qm̄ enim cōuertitur in predicatiaz in
erit s alicui r qm̄ p̄ inest omni s r s alicui
r necē ē p̄ alicui r itē fit ei syl̄ls p̄ p̄mā figurā
est aut̄ r per ipossibile r per expōnem facere
demonstratōnem si aut̄ ambo omni s inest
p̄ si sumat aliqd̄ eoz q̄ sunt s vt n̄ huic r
p̄ r r̄ erit ex necēitate q̄re alicui r inerit p̄

Hic p̄būs docet formare syllos ḡm̄os t̄rie figure ex
p̄pōibus de inest Et tria facit qz p̄mo ponit modos
vles viles r inutiles secūdo vbi vna p̄missa est vlis
et alia p̄ricularis et 3º vbi ambe s̄ p̄culares cir
ca p̄mū ponit duos modos vles viles dicens primo
qz vlt̄r fit syl̄ls in hac tertia figura in ist̄ terminis p̄
r s qm̄ p̄ maioz extremitas r r̄ minoz extremitas sicut
p̄ta inerunt omni s tāqz medio vtriusqz extremitatis
sb̄cto r t̄rie cōcluditur v̄tute mediij qz alicui r inerit p̄
hoc modo omne s est p̄ omne s est r ḡ aliqd̄ r ē p̄ i qd̄
verbis p̄būs sentēcialiter vult qz ex ambabus p̄missis
vniuersalibus affirmatiuis fit syllogismus in tertia fi
gura concludens particularem affirmatiuam Et p̄bat
p̄būs istū modum tripliciter primo per reductionem
ostensiuam secundo per reductionem ad ipossibile r
tertio per syllogismum expōsitōrium Quo ad primum
probat eum per reductionem ostensiuam ad tertium mo
dum prime figure per conuersionem vniuersalis affir
mative que est minor p̄positio r conuertitur particu
lariter sic omne s est r quoddam r est s r hec p̄naf
cuz maioze prioris syllogismi sic omne s est p̄ quodd̄
r est s ḡ quodd̄ r est p̄ r est tertius modus p̄me figure
quia eum p̄ inest omni s in maioze p̄positione r s
inest alicui r per conuertentem minoris sequitur qz p̄
necesse est alicui r inest in tertio modo prime figure sic
enim conuersa minore fit syllogismus per primam fi
guram secundo idem modus demonstratur per ipossi
bile arguendo ex opposito conclusionis cum alia p̄
missaz oppositum alterius p̄missis inferendo vbi gr̄a
p̄ syl̄ls fuit iste omne s est p̄ oē s ē r ergo aliqd̄ r est p̄

Tractatus

si igitur non fiet illa conclusio tunc stabit oppositum scilicet nullum est p. tunc arguitur sic in secundo modo secunde figure. Nullum est p. Omne s est p. si nullum s est r. quod est oppositum minoris. Per exponem siue per syllogismum expositivum probatur tertio sumendo s medio aliquid singulare et quo utraque extremitas vltiter vel particulariter probatur. Exemplum est primus syllogismus fuit istus. Omne s est p. omne s est r. si alicui quod est p. ex isto syllogismo manifeste habetur quod eadem est res p. et sic illa ergo non tunc arguitur per syllogismum expositivum sic remonstrando non hoc est p. et hoc est r. ergo aliquid r. est p. quod fuit probandum. Et hoc est quod dicitur per se. si ambo extrema omni s hoc est medio insunt. si sumatur aliquid eorum sensibile et particulariter. que sunt s. et sic illud non huic necessario sequitur. et p. et inesse. maior est scilicet et minor est extremitate eo quod medium utriusque subiicitur. si enim omni s hoc est aial. et omne risibile est aial. inanimatum. homo est equus. ad quod sequitur hec affirmativa vltima. omni s equus est aial. Si vero accipiantur termini isti aial. inanimatum. homo. tunc sequitur nulli inesse. sic arguendo. Omni s hoc est aial. nullus hoc est inanimatus. et quibus sequitur hec conclusio. nullum animal est animal.

Et si r. quidem omni s. p. autem nulli s. inest syllogismus. et quoniam p. alicui r. non ierit ex necessitate. Nam idem modus demonstratiois inerit conuersa r. s. positione. Ostendit autem et per impossibile quomodo in prioribus.

Hic probus ponit secundum modum tertie figure dicens. si dicitur r. quidem minor extremitas. omni s. inesse. ita quod minor sit vltima affirmativa. et dicatur s. nulli p. inesse. ita quod maior sit vltima negativa. tunc erit syllogismus. et necessitate concludens hanc conclusionem quod p. alicui r. non ierit. concludit enim hic syllogismus particulariter. quod maior extremitas alicui r. et minore extremitate non ierit. quod vult. p. quod maiore vltima negativa. et minore vltima affirmativa seculo particulari negatiua in se lapton. Cur est exemplum ut nullum s. est p. et s. est r. quod quidam r. non est p. Et est idem modus remonstrandi hanc coniugationem quod habetur est super conuersa enim minore per accidens erit syllogismus in quarto modo prime figure sic arguendo. Nullum s. est p. quod quidam r. est s. quod quidam r. non est p. Et istud idem potest ostendi per impossibile sicut in priori modo. si sumatur oppositum conclusionis et ponatur cum premissa sic. Nullum s. est p. omne s. est r. quod aliquid r. non est p. si enim non sequitur tunc datur oppositum tui aus. oppositum autem illius quod est quod quidam r. non est p. et hec omne r. est p. accipiat ergo cum prima prioris syllogismi sic. Nullum s. est p. et conuertat in hanc. nullum p. est s. Omne r. est p. sequitur quod nullum r. est s. et datur fuit quod omne s. est r. si enim nullum s. est r. sequitur quod aliquid s. non est r. et hec est contradictoria et quod data est in minore positione prioris syllogismi. et sic dupliciter probatur iste syllogismus.

Si autem insunt s. r. quidem nulli p. ve

ro omni. non erit syllogismus. termini inesse animal. equus. homo. Non inesse aial. inanimatum. homo.

Hic ponit probus consequenter duos modos vltimi inuti. les dices primo quod inutilis est coniugatio. si maior sit affirmatiua vltima. et minor negatiua vltima. ita quod s. medium sic se habet ad p. maiorem extremitatem. quod nulli s. inest r. et sic se habet ad p. maiorem extremitatem. quod p. inest omni s. In quibus verbis probus vult quod maiore vltima affirmatiua in tria figura. et minore negatiua non sit syllogismus. Sed sic probatur quod dables sunt termini in quibus omni r. in quibus nulli. Quia si accipiantur hi termini. aial. equus. hoc sequitur omni inesse sic arguendo. Omni s. hoc est aial. nullus homo est equus. ad quod sequitur hec affirmatiua vltima. omni s. equus est aial. Si vero accipiantur termini isti aial. inanimatum. homo. tunc sequitur nulli inesse. sic arguendo. Omni s. hoc est aial. nullus hoc est inanimatus. et quibus sequitur hec conclusio. nullum animal est animal.

Hec quoniam ambo de nullo s. dicuntur erit syllogismus. termini inesse aial. equus. inanimatum. non inesse hoc equus. inanimatum.

Hic ponit secundam coniugationem inutili dicens. quod non erit syllogismus. si ambe premissae sunt vltime negatiue hoc enim generale est in omnibus figuris. quod semper est instantia terminorum in quibus omni et in quibus nulli sequitur inesse. Termini in quibus sequitur omni inesse sunt aial. equus. inanimatum. sic arguendo. Nullus inanimatus est aial. nullus inanimatus est equus. ergo omnis equus est animal. Termini vero in quibus sequitur nulli inesse. homo. equus. inanimatum. ita quod medium sit inanimatum. sic arguendo. Nullus inanimatus est homo. nullus inanimatus est equus. ergo nullus equus est homo.

Quando enim ambo termini sunt predicatiui. erit syllogismus. quoniam alicui inesse extremitas extremi. quoniam vero priuatiui. non erit. Quoniam autem hoc quidem priuatiuus ille vero affirmatiuus. Si maior quidem priuatiuus alter vero affirmatiuus erit syllogismus. quoniam alicui non inesse extremitas extremi. si autem conuerso non erit manifestus est igitur in hac figura quando erit et quando non erit syllogismus ex vniuersalibus terminis.

Hic probus concludit summarie ex predictis dicens. quod manifestum est ex dictis quando erit et quando non erit in hac figura syllogismus. si sumatur termini et positiones vniuersaliter. quia quando ambo termini sunt predicatiui ad medium. ita quod ambe premissae sunt vniuersales affirmatiue. tunc erit syllogismus. et est primus modus huius figure qui vocatur daraptus. Quando autem ambo termini erunt priuatiui ad medium. ita quod ambe premissae sunt vniuersales negatiue. tunc non erit syllogismus. Quando vero hic quidem priuatiuus. alter vero predicatiuus. si maior quidem terminus priuatiuus. ad medium. minor autem predicatiuus erit syllogismus. quod alicui non inesse extremitas maior. minor in conclusione. et iste est secundus modus istius figure qui dicitur felapton. Si vero contra ponatur maior affirmatiua. et minor negatiua. non est vltima coniugatio ad syllogismum sicut patet superius.

Secundus

Circa textū expositū sūt dubia

Primum est. Quod dicitur exponi definitio tertię figure
Solutio Sic si hoc id est maior extremitas in eadē id est
medio omni id est affirmatiue illud vero scilicet minor extremitas
in eadē medio videlicet nulli id est negatiue vel am-
bo supple extrema insunt eadē omni id est affirmatiue vel
ambo nulli id est negatiue talis figura vocat a p̄bis accipi-
entib⁹ figurā metaphorice tertiā. Ex quo patet q̄ p̄bis
refinit ibi figurā cū p̄fessione modorū q̄ cū ambe p̄misse
sunt negatiue nō est aliquis modus. Et figurā vocat
forma generalis extendēs se ad combinatōes vtilēs et in-
utiles vt supra dēn̄ fuit.

Secundum dubium est

Quod in hac figura maior extremitas lōg⁹ distat a me-
dio et minor p̄p̄inquit⁹ ponit ad mediū. Solo distātia
et p̄p̄inquit⁹ talis nō attendit p̄nes sitū vt in p̄cedētī
figura dēn̄ fuit. Et p̄nes cōueniētā et dēn̄iam cū medio.
Ex quo enī mediū in hac figura est infra extrema exis
semp̄ s̄b̄cā. Minor extremitas que senel s̄b̄iact scilicet in cō-
clusionē p̄ p̄ueit cū medio qd̄ semp̄ est s̄b̄cā. Et maior
extremitas que nūq̄ s̄b̄iactur semp̄ p̄dicat tam in
minore q̄ etiam in conclusionē.

Tertium dubium est.

Quare p̄bis lram designatē mediū in p̄ma figurā
dō ab eposuit p̄cise in medio et designatē idē in scda
figura in p̄mo loco dō n̄ in p̄ et in tertia figura designatē
idē in vltio loco dō p̄ s̄. Solo Alberti. q̄ scd̄z
ordinē p̄dicabiliū in linea p̄ntali mediū stat s̄b̄ maiore
extremitate et minor extremitas stat s̄b̄ medio et sic mediū
ordie p̄dicabiliū et sic est mediū. Cū vero mediū in secū-
da figurā t̄n̄ p̄dicet et in ordie p̄dicabiliū p̄dicatū sit p̄-
us s̄b̄iecto erit in scda figurā mediū ordie et p̄ne p̄mū
Eadē s̄t rōe cū in hac sit mediū t̄n̄ s̄b̄iactibile et nō p̄di-
cabile erit s̄m̄ p̄nem et ordinē naturālē terminorū vlti-
et sic in t̄ra dēn̄ in p̄cedētī dubio maior extremitas longe
distat a situ et p̄p̄ietate mediū eo q̄ nūq̄ s̄b̄iact et minor
est p̄p̄inquit⁹ situ et p̄uicentia p̄p̄ietatis mediū et sic mediū
am ponit foras extremitatū q̄ accipit vt p̄s vtriusq̄.

Quartum dubium est

An in t̄ra figurā p̄cludit t̄n̄ p̄ricularitē sicut dē p̄bis in
textu. Et videt q̄ nō q̄ in q̄libet figurā p̄ p̄nt due v-
niuersales p̄iucte q̄ vltis et p̄ricularis. Et vltis p̄iucta p̄-
culari p̄t inferre p̄sonē p̄ricularē q̄ vltis p̄iucta vlti d̄z in
ferre p̄sonē vltimē q̄ nō videt in q̄ alias p̄ p̄ vltis p̄iucta
era vlti. Scd̄o sic. Particularis cū vlti sufficiētē inferat
cōclusionē cū autē ponit vltis cū vlti p̄ est in vlti q̄ in p̄-
culari illd̄ ergo p̄ ad cōclusionē p̄ricularē videt eē nō
causa. Et in hac figurā nūq̄ p̄iungēda est vltis cū vlti et sic
prim⁹ et scd̄o mod⁹ istius figurę nō essent syllogismi.
Solo Sic qd̄ p̄bat Albertus q̄ mediū istius figurę ponit
foras extremitatū et p̄itur vt s̄b̄iactibile et vt p̄s exte-
mitatū et ideo per ip̄m nō p̄t differre extremitas ab
extremitate nisi scd̄o p̄tem et nō p̄t extremitas cōueni-
re cū extremitate nisi s̄m̄ p̄tem ideo in virtute mediū in
quo p̄ricularitē vniuntur extrema nō potest cōcludi
nisi p̄ricularitē. Alia etiā ratio est quia mediū in hac
figura se habet ad extrema sicut inferius et sicut pars.

ergo potest contingere q̄ extrema se habeant ad inuicē
sicut subalterna et tunc posset minor extremitas p̄ q̄
maior p̄pter quod maior extremitas nō p̄dicaret te
ipsa nisi p̄ricularitē et tunc instantiā haberet talis syllo-
gismus. Exemplum est in bis terminis animal corp⁹
homo sic arguendo. Omnis homo est animal ois homo ē
corpus manifestum enī est q̄ nō sequit q̄ ois corp⁹ est
animal et t̄n̄ p̄ricularitē quoddā corp⁹ est animal
Ad obiecta in oppositū et p̄mo ad p̄mū est dōz q̄ dispō
mediū est causa quare in hac figurā nō p̄cludit cōclusio
vltis et t̄n̄ p̄ricularis. Ad maiore vero rōis in oppo-
cū d̄ q̄ plus p̄t vltis cū vlti q̄ vltis cū p̄riculari est dōm-
q̄ hoc ver⁹ est s̄m̄ Albertū in discursu syllogistico. Et nō
ad faciendū q̄ritatē p̄clusiois q̄n̄ mediū stat s̄b̄ exte-
mitatib⁹ nec p̄ p̄ vltis cū vlti q̄ vltis cū p̄riculari ad faciē-
dum figurā et ad faciendū modū in figurā plus potest
vltis cū vlti q̄ vltis cū p̄riculari quia euidētē inferatur
et immediatius reducuntur vltis syllogismi in p̄mam
figurā q̄ p̄ricularis qui habent alteram particularem.

Ad scd̄m est dōm q̄ hoc nō est ver⁹ q̄ facit ad euidē-
tiam necessitatis euidētior enī est necessitas p̄clusiois
syllogistico ex duabus vltibus q̄ ex altera vlti et altera p̄-
riculari et nō refert in hac figurā an maior sit vltis siue
particularis semp̄ enī inferat cōclusio p̄ricularis quod
nō est in alijs figuris in quib⁹ maiore sp̄ oz esse vltis
et hoc iuxta dicta est ex eo quia mediū nō cōcludit ex-
tremum de extremo siue affirmatiue siue negatiue nisi
s̄m̄ partem et ad hoc q̄ hoc facere posset nō refert siue
maior sit vltis siue p̄ricularis q̄ mediū vel est pars siue
sicut pars vtriusq̄ extremitatis.

Quintum dubium est

Cū sit figurā p̄cludēs p̄ricularitē sicut ista et figurę cō-
cludēs p̄ricularitē et vltitē sicut p̄ma et scda q̄re nō
ponit q̄ra cōcludēs t̄n̄ vltitē. Solo Alberti. Habi-
tudo mediū ad extrema causa est conclusionis et ideo
vbi habitudo mediū ad extrema est vt habitudo partē
ibi mediū inter extrema nec ponit cōueniētā nec dēn̄iam
nisi s̄m̄ p̄tem vbi vero habitudo mediū ad extrema est
habitudo totius sicut in secunda figurā. Ad habitudo
mediū ad extrema se habet vt pars ad vnum et totum
ad alterum ibi potest notare et causare vniuersalem cō-
ueniētiam et vltimē differentiam et ex vna causa cōclu-
dit vniuersalem affirmatiuam ex alia vniuersalem ne-
gatiuam et ideo in prima figurā concluditur vniuersa-
liter et affirmatiue et negatiue. Et in secunda figurā vni-
uersaliter negatiue sed quia particulare sequitur ad
vniuersale sicut p̄ns ad an̄s ideo necesse est q̄ figurā cō-
cludēs vniuersaliter concludat etiam particulariter
Et quia vniuersalis nō sequitur ad particularem ideo
figurā que concludit particularitē t̄n̄ nō potest con-
cludere vniuersaliter. Ex quibus patet q̄ tam in prima
q̄ in secunda q̄ in tertia modi p̄culares et scd̄m d̄t
et oriuntur a modis vniuersalibus eiusdem figurę si-
cut tertiū a prime figurę a primo eiusdem figurę posi-
ta subalterna vniuersalis pro minori et per eundem
modum quartus descendit a secundo et sic est in omni-
bus alijs.

Sextū dub̄ ē Quare nō ē vna si-
gura p̄cludēs t̄n̄ affirmatiue sic ē vna p̄cludēs t̄n̄ negatiue

Tractatus

sicut scda. & due cōcludētes affirmatiue & negatiue sicut p̄
ma & tertia. Solo Alteri hoc p̄uicet ex dīspōne me/
dy. qz qm̄ mediū se bz ad extrema vt ps ad vnū. & totuz
ad alterz. tūc p̄t eē causa p̄uicētie & dīne extremoz
ad inuicē & sic causat tā affirmatiōē q̄ negatiōē. Si
militer aut qm̄ se baret vt ps ad vtrūqz extremū. qm̄ at
est extra extrema. vt cōius vtroqz & vt totū ad ipsa. nō
potest eē causa p̄uicētie. Quia nō p̄pter hoc affirmatur
vnū de alio. qz sunt s̄b vno & eodē. qz nō seq̄tur bō est
aīal. asin? est aīal. ḡ asin? est hō. s̄ causa est dīne & negati
o nis. qz negatiō sup̄iori de aliq̄ negat vnū eoz de alio
que sub sup̄iori ponunt. si em̄ lapis non est aīal. seq̄tur
qz lapis nō est hō. & iō mediū in scda figura causa con
uicētie & affirmatiōis esse nō potest

Septimū dubiū est Vtru;

darapti sit bon? & formal mod? arguēdi Et videt p̄
mo qz nō. qz in dō bono syllo. p̄clusio dz eē silis alicui p̄e
missaz. s̄ in darapti nō est p̄clusio silis alicui p̄missaz.
ergo nō est bon? mod? arguēdi. Minor p̄bat. qz p̄missa
sunt vles & p̄clusio p̄icularis. Scdo nō seq̄tur in da
rapti. Cuiuslibet boīs ocul? est dexte. Cuiuslibet boīs
ocul? est sinist. q̄ddā dexte est sinist. ḡ nō est forma
lis mod? arguēdi. Solo Sic. qz tenet in oib? termi
nis simili forma arguēdi retēta. nō tū est silis iste? mo
di caudē. eo qz nō regulat immediate p̄ dicit de om̄i p̄pter
mediū indīspōnem quod est s̄b extrema. & nō mediat di
recte inter extrema. Ad obiecta in o p̄positū. Ad
primū est ddm. qz p̄clusio dz eē silis alicui p̄missaz in
qualitate penes quā attendit bīdo p̄missaz ad p̄du
sionē. & sic est in p̄posito lz sit dissilis in q̄ritate. Ad
scdm est ddm. qz in miore nō sit bona s̄sumptio. eo qz
s̄sumptio dz fieri s̄b subiecto distributo. in syllo vero
isto distribuit ille ḡtūs boīs. & s̄sumptio sit s̄b illo ter
mino ocul? & nō boīs. Ad ddm est qz nō arguit ibi in
darapti. qz nō arguit ex p̄missis simplr vlibus. ex quo
ibi est dupl. s̄b an? s̄z distributōis & enūciatōis. sic dif
fise ddm fuit circa modos p̄me figure. Obiectōes alie
que cōtra hūc modū sequentē fieri solēt inuicē cū so
lutionē in p̄mētarijs q̄rti tractat? petri hispani.

Octauū dubiū est.

Quare sumpto mediō singulari in tertia figura seq̄
tur cōclusio sine p̄positione vniuersali. vt patet per syl
logismum expositōriū. sed supposito mediō cōmuni nō
vniuersaliter n̄bil seq̄tur in hac figura. Solo. Et
eo qz quādo mediū est hoc aliquid in hac figura. tūc se
quit cōiunctio extremoz. qz sup̄o termini discreti nō
potest variari. si aut sumat mediū eodē nō vltiter p̄t ei?
sup̄o variari. ita qz nō s̄t p̄ appellato in vna p̄pōne
in altera. & iō supposito tali mediō n̄bil seq̄tur

Nonum dubiū est.

Vtru in syllogismo expositōrio possit miore esse negati
ua Et videt qz nō. qz nō seq̄tur. Sortes est aīal. &
sortes nō est asin? ḡ asin? nō est aīal. Solo. Tal. p̄
cessus nō valet. qz vnum cōmune nō remouet ab altero
rō cōmuni. p̄ hoc qz alteruz eoz ab aliquo singulari re
mouetur. cuius signū est qz nō docet p̄his pbare sc̄cū
dum modū terte figure p̄ expōnem sicut docet de p̄mo
quilest modus affirmatiuus

Si aut vnus quidē sit vniuersaliter ad
mediū. alter vero p̄iculariter. si vterqz fue
rit p̄dicatiuus necesse est fieri syllogismum
et si alteruter sit vlis terminoz. Hā si r om
ni s̄ insit. p̄ vero alicui s̄. necesse est p̄ alicui
r inesse. Hā qm̄ cōuertit affirmatiua inerit
s̄ alicui p̄. quare qm̄ r om̄i s̄. est. s̄ at alicui
p̄. & r alicui p̄ inerit quare & p̄ alicui r.

Hic p̄his ponit modos terte figure. vbi tū vna p̄
missaz est vniuersal & alia p̄icularis. & p̄mo qm̄ ante
sunt affirmatiue. scdo qm̄ altera est negatiua. ibi (Si at
huiusmodi sit p̄dicatiuus) tertio qm̄ ante sunt negatiue.
ibi (Neqz quādo ambo) Quo ad p̄num dicit qz p̄icu
lares syllogismi in tertia figura sic formātur tā fm̄ cō
iugatiōes viles q̄ inutiles. Si vnus terminorum. s̄z
maior vltiter se baret ad mediū. ita qz maior sit vlis
alius vero termin? minor s̄z ad idem mediū se baret
particulariter. ita qz minor sit p̄icularis. ita qz vterqz ter
minus tā maior q̄ minor ad mediū sit p̄dicatiū. siue v
traz p̄missaz sit affirmatiua. necesse est in hac figura fi
eri syllogismū. quibus alteruter siue maior siue minor sit vlis.
et al? p̄icularis. & p̄ istud tāgit modos p̄iculares. di
samis s̄z & datis. Si em̄ ponat p̄mo qz in miore termi
no sit vlis. ita qz r minor extremitas insit om̄i s̄. qd est
mediū. & sit minor vlis affirmatiua. & p̄ qd est maior ex
tremitas insit alicui s̄. ita qz maior sit p̄icularis affir
matiua. tunc necesse est p̄ necessitatem p̄ne syllogistice.
qz aliquod p̄ sit r. siue qz aliquod p̄ insit r. & ille est terti?
modus istius figure. ex maiore p̄iculari & minore vni
uersali ambab? affirmatiuis. Et p̄ficiat iste syllogism?
ostēsiue ex cōuersione maioris q̄ est p̄icularis affirma
tiua. & trāspōitione p̄missaz hoc mō. Dm̄ s̄ est r. qd /
dam p̄ est s̄. ergo quōdam p̄ est r. & est bonus syllogis in da
rij. q̄ est terti? modus p̄me figure. Quia em̄ p̄ inest ali
cui r. & p̄icularis affirmatiua cōuertit simplr. necesse
est etiaz econuerso qz r insit alicui p̄. & illa est conclusio
in darij

Rursum si r alicui s̄. p̄ vero om̄i s̄ insit.
necesse est p̄ alicui r inesse. nam idem demō
strationis est. Est aut demonstrare & per
impossibile & expositione quemadmoduz
in prioribus

Hic p̄his p̄bat eandē regulā si maior sit vlis affir
matiua. & minor p̄icularis affirmatiua dicēs. qz vtil? di
gatio est. si maior sit vlis. & minor p̄icularis. sicut si di
cat qz r inest alicui s̄. in miore p̄pōne p̄ vero om̄i s̄. in
maiore p̄pōne inest. tūc em̄ seq̄tur ex syllogistica necita
te. qz necesse sit p̄ alicui r in conclusione inesse. & hic est
quartus modus istius figure. Et est idē modus demō
strationis in isto modo & in prioribus. s̄z p̄ cōuersionē mi
noris. si em̄ om̄e s̄ est p̄. & quōdam s̄ sit r. tunc sequi
tur qz quōdam r erit p̄. Et necdum potest modus iste
demonstrari ostēsiue. sed etiam per reductionē ad im
possibile supra contradictoria cōclusionis cū altera p̄
missarum. cōcludendo opositum alterius p̄missaz.
quod prius concessum fuerat. potest etiā demonstrari
per expositionem minoris & conclusionis ad sensuz. qz
quādo cūqz profertur particulare sumptum sub me
dio & ad sensum demonstratum. cui inest maior exte

Secundus

mitas tunc verificata erit particularis p[ro]p[os]itio. huius est exemplum in terminis significatis sit iste syllogismus in datis. ois bō currit. quid bō est aial. q̄ quoddā aial currit quod aut ille bonus sit sic ostendit per syllogismum expositiōis conclusio bonis syllogismi ad intellectū conclusiōe particularis que potest iuxta sententiā oim rōnaliūm p[ro]p[os]itio verificari pro vno definiato supposito ad sensus demonstrato. vocetur igitur illud suppositū determinatum sic demonstratū sortes. tūc arguitur per syllogismū expositiōis sic. sortes currit. sortes est aial. p[ro]cluditur eades conclusio. si q̄ quoddā aial currit. patet igitur syllogismum in datis esse bonum.

Si autē vnus quidam sit predicatiuus alter vero priuatiuus vltter predicatus quādo minor quidem fuerit predicatiuus erit syllogismus. nam si r oim s. p vero alicui s non inest. necesse est p alicui r non inesse. Si enim p omni r. r n omni s. r p omni s inest sed non inerat.

Hic p[ro]p[os]itio p[ro]batur regulas quib[us] fiunt cōiugationes quā p[ro]missis sūt distiles qualitatē r quantitatē. dices si vn[us] p[ro]p[os]itio fuerit p[ro]dicatiu[us] r alter p[ri]uatiu[us] dummodo minor fuerit p[ro]dicatiu[us] q[ui] minor negatiua nihil sequitur in ista figura sic nec i p[ri]ma. tūc quādo termini sic se habent erit syllogismus. r est quidē mod[us] ist[us] figure qui a p. b. vocat[ur] bo cardo. ex[em]plum est vt sit minor extremitas inest omni s in mōdi. p[ro]p[os]itio r p qd est maior extremitas non inest alicui s i maiori. p[ro]p[os]itio tūc necessitate syllogistica sequit[ur] qd necesse sit p maiorem extremitatem alicui r hoc est maiori extremitati nō inesse. sic syllogizando quoddā s nō est p omne s ē r q̄ quoddā r nō est p. Et p[ro]bat iste modus tūc p deductōes ad impossibile. q[ui] p[ro]p[os]itio p[ro]p[os]itio r aduersionis est minore iter[um] in barbara oppositi maioris que i ista figura variatur. ex[em]plum est p[ro]p[os]itio syllogismus iste in bo cardo. quoddā s nō est p omne s ē r q̄ quoddā r si ē p si nō sequit[ur] talē conclusio tūc accipiat o p[ro]p[os]itio conclusiois cū minore p[ro]dicati syllogismi sic arguendo. omne ē p de s est r tunc inferitur o p[ro]p[os]itio maioris p[ri]mi syllogismi quod est istud. ergo omne s est p.

Demonstratur autem r sine deductōe sed per expositionem si sumatur aliquid eorum que sunt. s. cui p. non inest

Hic p[ro]p[os]itio p[ro]batur alium modū ostendit boitar[um] p[ro]p[os]itio p[ro]p[os]itio dicens qd demonstratur hic modus sine deductōe ad impossibile p simplicem expositiōis sumatur aliquid eor[um] singulariū que sūt sub s medio cui non inest p maior extremitas. particularis autē verificat p vno solo particulari. Huius est exemplum. si quoddā s non est p. significatur illud s quod non est p. r vocetur a. r quia minor est qd omne s est r. r per suppositionem a est aliquod eorum que sunt s. tunc arguitur sic. A non est p. A est r. ergo aliquod r non est p. r illa erat conclusio prioris syllogismi. Tunc ibi.

Quando vero maior fuerit predicatiu[us] r vniuersalis non erit syllogismus. vt si p quidem inest omni s. r autem alicui non inest. Termini vero omni inesse animatum ho-

mo animal. nulli vero non est sumere terminos. si r quidem inest alicui s. alicui autē nō. Si em̄ omni s inest p. r aut alicui s. r p inest alicui r. sed positum erat nulli r inesse. sed quemadmodū in prioribus dcm̄ est.

Hic cōsequēter p[ro]batur vnā cōiugationē inutilē dicens. si p[ro]p[os]itioes sunt dissimiles q̄tatis r qualitatis. r maior fuerit terminus p[ro]dicatiuus ad medium. r minor priuatiuus. id est quādo maior p[ro]p[os]itio est vniuersalis affirmatiua. r minor particularis negatiua. p[ro]p[os]itionem directe ad modū p[re]cedentē. tūc est cōiugatiō inutilis r non syllogismus. vt si dicamus qd p quidem omni s inest in maiori. p[ro]p[os]itione. r aut in minori. p[ro]p[os]itione alicui s nō inest. non valet syllogismus. quia (vt tactum fuit) minor in hac figura non potest esse negatiua. Et probatur istius cōiugatiōis inutilitas. p[ro]p[os]itio hoc quia dables sunt termini in quibus contingit omni inesse. sicut sunt animatum homo animal. sic arguendo. Omne animal est animatum. quoddam animal nō est homo. patet qd o mnis homo est animal. In quibus vero sequitur nulli inesse. est sumere terminos. si particularis sit vera particulariter. quia tunc alicui s inest et alicui non inest. id est si succurrantur minoris statim cum minore. tunc non dantur termini in quibus nulli ex eo. quia tunc sequeretur qd due contradictorie p[ro]p[os]itiones essent simul vere. quod est impossibile. quia ex illa succurrantur minoris que est vera cum maiore que ponitur vniuersalis affirmatiua concluderetur particularis affirmatiua vera in datis. que contradicit vniuersali negatiue conclusiōe ex terminis in quibus nulli. stante ergo illo casu. qd minor comparitur secum suaz succurrantur. sicut accidit in materia cōtingenti. tūc non possunt dari termini in quibus nulli. r ergo philo sophus vti alia p[ro]batione vt supra.

Nam cum indefinitum est alicui non inesse r quod nulli inest verum est dicere alicui non inesse. nulli vero cum inestet non ē syllogismus. Manifestū ergo est qd nō erit syllogismus

Hic philosophus ex quo non sunt dables termini in quibus nulli. ostendit consequentiam predictam ex indefinito particularis negatiue dicens alicui non inesse est indefinitum. r indefinitum habet causam sue veritatis duplicem. vnam si nulli inest. vt hoc quidam homo nō currit vera est si hoc est vera. nullus homo currit. etiam habet secūdo veritatem si alicui non inest. vt si sortes non currit. Quādo autem vera est. quia nulli inest puta ex eo quia minor est vniuersalis negatiua non erit syllogismus vt supra probatum est. Ergo manifestum est qd alicui non inesse non potest esse syllogismus. quia alicui non inesse sequitur ad nulli inesse. si aut particularis sequitur ad vniuersalem. modo quicquid non sequitur ad antecedens bone consequentiā nō sequitur ad consequens eiusdem cum igitur ad vniuersalem negatiuam que est antecedens ad particularem negatiuam nihil sequitur. patet qd etiaz nihil sequitur ad particularem negatiuam. r sic habet p[ro]p[os]itio qd minor negatiua particulari non sit syllogismus.

Tractatus

Si autem priuatiuus sit vltis terminus? quoniam maior quidem fuerit priuatiuus? minor autem predicatiuus? erit syllogismus? Si enim per nullum s. r. at alicui s. inest. per alicui r. non inest. Rursus enim si non erit prima figura r. s. p. pone p. uersa.

Hic probus ponit consequenter alia coniugatione vtilem. dicens si vltis terminus sit priuatiuus? et particularis predicatiuus? siue affirmatiuus. ex tali combinatione resultabunt plures coniugationes vtilis et inutiles. Si enim maior fuerit vltis priuatiuus? et minor terminus? ad medium particularis et predicatiuus. erit vtilis coniugationis syllogismus. id est ex maiore vltis negatiua et minore particulari affirmatiua. sic syllogismus vtilis in ferison. Et huius est exemplum si per maiorem est. ex mutas nulli inest s. in maiori. propositione. et autem alicui inest s. in minori. p. pone. sequitur de necessitate syllogistica quod per non inest alicui r. q. reducat talis syllogismus ad primam figuram. quoniam minor conuertitur que est particularis affirmatiua. sic. Nullus s. est per quoddam r. est s. ergo quoddam r. non est per ibi est habetur bonus syllogismus in quarto modo prime figure. sic est ibi sextus modus huius figure.

Quando autem minor fuerit priuatiuus? et vniuersalis non erit syllogismus. Termini inest aial homo / mo ferus non inest aial scientia ferus. medium in vtrisque ferum.

Hic ponit vnam coniugationem inutilem dicens. quoniam minor terminus erit priuatiuus? et maior affirmatiuus non est erit coniugationis vtilis syllogismus. id est ex maiori particulari affirmatiua. et minore vltis negatiua. non fit syllogismus in hac figura. Et inutilitas talis coniugationis ostendit per instantias terminorum in quibus contingit omni inest. et in quibus nulli. Termini in quibus omni sunt aial homo ferus. sic arguendo. Omne ferus est aial. vel aliqd ferus est aial. quoddam ferus non est homo. cum quibus stat hoc conclusio. omnis homo est aial. Termini vero in quibus nulli sequitur inest. in eadem propositione. sunt aial scientia ferus. et in virtute talium conclusio. negatiua vera. hoc nulla scientia est animal. Medium autem in vtrisque est ferus. huius figure dissonem.

Hec quoniam ambo priuatiui ponuntur est huius quod / dem vltis ille vero particularis Termini inest quoniam minor est vltis ad medium aial homo ferum. Hoc inest aial scientia ferum.

Hic probus consequenter ponit modos inutiles tertie figure. quoniam vna est vltis et alia particularis. et ambe sunt negatiue. Et ponit duos modos talis dissonis. Primus est quoniam maior est particularis negatiua. et minor vltis negatiua. Secus quoniam maior est vltis negatiua. et minor particularis negatiua. Secus est ibi. (Quoniam autem maior fuerit) Quo ad primum dicit quod quoniam maior est negatiua particularis. et minor negatiua vltis. tunc coniugatio est inutilis. et hoc ostendit per instantiam terminorum. quod termini in quibus sequitur omni inest sunt aial homo ferus. sic arguendo. Quoddam ferus non est aial. nullum ferus est homo. cum illi stat. omnis homo est aial. Termini in quibus nulli sunt aial scientia ferus. ex quibus sic arguitur. Quoddam ferus non est aial. nullum ferus est scientia. cum illi stat hoc conclusio. Nulla scientia est aial. Et iuxta hoc considerandum est quod ferus accipitur ibi ut est animal. et ita etiam attribuitur viuo. et sic maior est vera. Alij vero textus habet ferus. et tunc syllogismus non videtur ad propositum.

Quando autem maior vltis fuerit ad medium

priuatiuus vltis et minor particularis termini non inest quidem coruus nix albus. Inest vero non est sumere. si r. quidem alicui inest s. alicui autem non inest. si n. per omni r. r. autem alicui s. r. p. inest alicui s. positum est autem nulli. Sed ex i. Definito monstrandum est.

Hic ponit inutilem coniugationem p. uersam ad priorē dicens. quoniam maior est vltis et minor particularis tunc etiam est inutilis coniugatio. Termini in quibus sequitur nulli inest sicut coruus nix albus. sic arguendo. Nullum albus est coruus. Quidam albus non est nix. ex quibus sequitur quod nulla nix est coruus. Termini vero in quibus sequitur omni inest non sunt d. biles. si minor sit particulariter vera. id est si sua succedentia sit cum ea vera. ita quod alicui s. inest r. et alicui non inest propter eandem causam que sepius supra posita est. Si enim aduersarius veritatis velit dicere quod in tali coniugatione contingit sumi terminos in quibus sequitur omni inest. tunc accipiat hoc. et dicatur quod huiusmodi contingit quod inest omni r. s. d. d. d. erat plus quod r. inest alicui s. g. sequitur negatio. quod p. inest alicui s. et positum fuit in maiori. p. pone nulli inest. g. non contingit sumere terminos in quibus omni. Sed inutilitas huius coniugationis monstrata est ex indefinito particulari negatiue. per omnem modum ut probatum est ut supra. ex vltibus negatis ambabus non fit syllogismus in hac figura. ergo non potest etiam fieri ex vltis negatiua maiori. et particulari negatiua minori. quod quicquid non sequitur ad ans bone p. ne non sequitur ad p. s. eiusdem huiusmodi negatiua est ans ad particularem negatiua que ad ea sequitur per legem Balsemazz. si ergo non sequitur conclusio ad illam. nec sequitur ad vltimam negatiua maiorem et particularem negatiua minorem. ut supra etiam patuit.

Hec si vterque alicui medio inest. vel non inest. vel vnus eorum inest. alter vero non inest. vel hic quidam alicui. ille vero non omni. vel indefinite nullo modo erit syllogismus? Termini autem coes omni aial homo albus. aial inaiatum album. Manifestum est igitur. et in hac figura quoniam erit et quoniam non erit syllogismus? et quoniam huiusmodi se sic terminis ut dicitur est. fit syllogismus necesse est sic se habere terminos.

Hic probus ponit aliam combinationem inutilem dicens. quod non est etiam vtilis coniugatio si vterque terminus. scilicet maior et minor inest alicui medio particulariter. id est nulli. f. c. syllogismus. si ambe premissae sunt particulares. qualitercumque tales premissae disponantur. id est siue sumantur termini ambo particulariter affirmatiue sicut inest. siue ambo particulariter negatiue sicut inest. et alter particulariter negatiue sicut non inest. siue etiam sumantur in eis que equivalent particulari affirmatiuo vel negatiuo. sicut si vnus sumatur particulariter sicut inest alicui. alter autem in equo potentia ad particularē sumatur negatiue sicut non inest. siue sicut non omni inest. vel si indefinite sumpti termini in vtraque p. pone loco particulari ponantur. nullo istorum modorum fit syllogismus. Et ratio huiusmodi dicitur in textu quod d. biles sunt termini in quibus omni et in quibus nulli. Termini autem coes ad omnes istas coniugationes in quibus sequitur omni inest sunt aial homo albus. sic ar.

Secundus

quādo quiddā albi ē aial. quiddā albi ē bō. manifestū ē q̄ ois bō ē aial. Termini autē in quib⁹ nulli sūt aial iaia tū albi. sic arguēdo quiddā albi ē aial. quiddā albi est inaiatū. sequit⁹ q̄ nā q̄ nullū iaia tū ē aial. ⁊ idem sp̄ ē quocūq; mō vniā ē p̄ticularē. p̄pōnes v̄l indefinite v̄l eq̄ pollētes. Manifestū igit⁹ ē qm̄ erit syl̄ls in hac figura. et qm̄ nō. Manifestū ē et qm̄ b̄tūb⁹ s̄c̄c̄ terminis v̄t dēn̄ ē in p̄iugatoib⁹ v̄t v̄l sic syl̄ls p̄cludens ex n̄tate syllogisti ce p̄nē. ⁊ ecōtra si fit syl̄ls ex n̄tate p̄cludens n̄ cē est q̄ termini sic se habeant v̄t dictum est.

Manifestū etiā quoniā ip̄fecti sūt ōnes syl̄li in hac figura. oēs em̄ p̄ficiūt quibusdam af sumptis. Et qm̄ syllogisare v̄l p̄ hanc fi gurā non erit neq; affirmatū neq; p̄iuatū.

Hic p̄. ex p̄dictis infert duo correlaria. Primum est q̄ in hac figura oēs syl̄li sūt ip̄fecti. Quia oēs p̄ficiūt affūptis quibusdā extrinsecis p̄ter ea que i ip̄sis continētur sicut ē p̄uersio. trāspō p̄missaz. ⁊ p̄ ip̄sibile reductō ⁊ expō ⁊ nō p̄ficiūt p̄ solū dīcā tē oīl dīcā tē nullo sic syl̄li p̄me figurā. Sed correlariū est q̄ in hac figura nō p̄tigit syllogisādo concludere v̄l sumptū vniuersa liter siue p̄clusioēs v̄l neq; affirmatiāz neq; negatiāz.

Palā autē qm̄ ⁊ in ōnib⁹ figuris nō fit syl̄ls cū p̄iuatiui. vel cū p̄dicatiui fuerint v̄triq; termini v̄l p̄ticularēs nihil ōnino fit n̄c̄m.

Istud ē q̄rtū ⁊ vltimū capl⁹ b⁹ fecidi tractat⁹ i quo p̄. v̄t q̄da correlaria circa generatōnes syllog. Et p̄m est q̄ palā est ex p̄dēctis. qm̄ in qualib⁹ figurā ⁊ qm̄ nō fit syl̄ls cū p̄iuati v̄l p̄dicatiui sint v̄triq; termini maior sc̄z minor. v̄t etiā dēn̄ est. q̄ in sc̄da figura nō fit syl̄ls affirmatiū ⁊ in nulla figurā fit syl̄ls ex oibus ne gatiuis. Sicut qm̄ v̄triq; termini sūt p̄ticularēs. nihil ō nino fit necessarium ex t̄lib⁹ p̄ p̄nam syllogisticam.

Lum autē p̄dicatiū et p̄iuatiū ⁊ v̄l sup̄ tus p̄iuatiū. sp̄ fit syl̄ls minoris extremi tatis ad maiorem. v̄t si a q̄dē ōni b. b. āt nul li c. cōuersis em̄ p̄pōnibus necesse ē c alicui a non inē. Sicut āt ⁊ in alijs figuris semper enī p̄ cōuersionē fit syllogismus.

Hic ponit correlariū. Dicens q̄ cum vnus t̄mi noz sit p̄dicatiū maior sc̄z alter p̄iuatiū id est nega tiū minor. si a q̄dē ōni b. b. āt nul li c. cōuersis em̄ p̄pōnibus necesse ē c alicui a non inē. Sicut āt ⁊ in alijs figuris semper enī p̄ cōuersionē fit syllogismus. Indirecte concludens. qui est syllogismus minoris ex tremi tatis ad maiorem. Et p̄ istud intelligit philoso phus duos modos. indirecte cōcludētes. s̄. sc̄p̄mo ⁊ sc̄p̄mo. quoz vnus habet maiorem vniuersalē af firmatiuā ⁊ maiorem vniuersalē negatiuā ⁊ alter h̄z maiorem p̄ticularē affirmatiuā alter maiorem v̄ niuersalē negatiuā ⁊ hoc in prima figura sic v̄t di catur a inesse omni b. q̄ alicui b hoc modo. Omne b est a. vel aliquod b est a. b autem nulli c dicitur inesse. sic dicendo nulli c est b tunc fit syllogismus indirecte con cludens maiorem extremitatem ⁊ maiori extremita te. cōuersis enim p̄pōnibus ⁊ transpositis sequitur q̄ c alicui a non inest. id est q̄ quoddā a non sit c. ⁊ sic est syllogismus in sc̄p̄mo. Similiter autem fit et in alijs

figuris qz in talib⁹ syllogismis sp̄ fit reductio ad p̄fōs syllos p̄ uersionē p̄pōnū ⁊ aliquā trāspōnē p̄ uersionē p̄clusioēs. v̄n si fiat syl̄ls i p̄ma figura in sc̄p̄mo tunc reductet ad ferio. maiore p̄uersa per actis maiore simplr ⁊ trāspōit̄is p̄missis sicut in p̄ntarijs circa petz. b. diffu se dēn̄ est. s̄ 2⁹ mod⁹ indirecte p̄cludēs sc̄p̄somoz ā bab⁹ p̄miss⁹ p̄uers⁹ simplr ⁊ p̄ trāspō nē p̄missaz. s̄ i sc̄da figura v̄t i dubijs patebit reductet ad celarē maiore p̄uer sa simplr ⁊ facta trāspōne p̄missaz q̄a ad p̄clusioēs tē ce larēt que ē v̄lis negatiā. sequitur p̄ legem sc̄balēnaz p̄ p̄ticularis negatiua

Palā etiā qm̄ indefinitū pro p̄dicato p̄ticu lari p̄iurū facit syl̄ls in ōnibus figuris.

Hic p̄. v̄t aliud correlariū 3⁹ dices q̄ i h̄ijs cō figuris syllogisādo idē est iudiciū tē p̄ticularib⁹ ⁊ indefinitis quātū ad syl̄ls qz ad indefinitā sc̄q̄ p̄ticulari v̄t ad istā hō currit sequitur s̄ quiddā homo currit

Manifestū āt et qm̄ oēs ip̄fecti syl̄li p̄ficiūt. per primā figurā. Aut em̄ ōnīsiue ā p̄ ip̄sibili le sumūt oēs v̄triq; āt fit p̄ primā figuram. ōnīsiue quidē p̄fecti qm̄ p̄ uersionē clau debāt oēs. cōuersio āt primā figurā fatie bat p̄ impossibile. s̄o demonstratis qm̄ po sito s̄lo syl̄ls fit p̄ primā figurā v̄t in postre ma figurā. si a ⁊ b ōni c inest. qm̄ a alicui b inest. nā si nulli b ā omni c nulli c inest a. s̄z inest ōni s̄l̄r autem ⁊ in alijs.

Hic ponit q̄rtum correlariū. Dices q̄ oēs syl̄li ip̄fecti reductet ad p̄mā figurā. Quia illa sola p̄fecta ē in sc̄p̄a p̄ dīcā tē oīl dīcā tē nullo. Q̄ āt oēs ad p̄mā figurā re ductet. p̄t̄z quia oēs ōnīdū n̄c̄ari ā ōnīsiue. qm̄ p̄pōnes p̄ uertūtur aut trāspōnūtur aut p̄ reductōēs ad ip̄sibile. qm̄ ex opposito p̄clusioēs cū aliq̄ p̄missaz infertur oppo situm alterius p̄missē. s̄ v̄t oēs mō reductet ad p̄mā figurā. M̄ior p̄batur quia si fiat p̄uersio q̄ mutat t̄mi noz dispositionem ipsa mutat figurā et reductio p̄ im possible et mutat figurā. Quia s̄lo posito qd ē p̄clusio nis syllogistice oppositū s̄p̄to illo s̄lo cū altera p̄mis saz infertur oppositū alteri p̄missē. i tali autē p̄p̄tione itez mutat terminoz dispō. ⁊ iō fit syl̄ls reductēs ad ip̄sibile p̄ p̄mā figurā. sicut p̄t̄z in p̄o mō tertie figure da rapti. Si ei accipiat maior extremitas q̄ ē a ⁊ minor ex tremi tatis q̄ ē b oī c inest t̄q; medio sic q̄ v̄trāz p̄missaz sit v̄lis affirmatiā sic arguēdo. omne c est a. oē c est b. g a liquod b ē a t̄lis syl̄ls ōnīdū bon⁹ ⁊ p̄nā n̄c̄aria p̄ reduc tione sui ad 2⁹ modū p̄me figure. quia accipiēdū ē op̄ positū p̄clusioēs cū altera p̄missaz. s̄. minor inferrī dz oppositū cōtrariū maioris syllogisādo in 2⁹ mō p̄me fi gure sc̄z celarēt. Oppositū ei p̄tradietōnū p̄clusioēs que fuit aliquod b est a. erit nullū b est a. ex q̄ cū maiore p̄ce dentis syl̄li infertur oppositū cōtrariū maioris. sic argu endo. In celarent. Nullū b est a. omne c est b. ergo nul lū c ē a. que p̄trariat p̄me p̄pōni i darapti. q̄ fuit oē c ē a s̄ illi syl̄li qui p̄ ip̄sibile. p̄bāt. claudūt iter p̄mā figurā

Est āt reducere oēs syl̄los ad prime figure v̄les. Nā q̄ sunt in sc̄da manifestum est qm̄ p

Tractatus

illos p̄ficiūt p̄m nō oīno sūt s̄ vles quidem
p̄uatiua p̄uersa p̄iculariū aut qm̄ vterq̄ p̄
ad impossibile p̄ deductōem

Hic ponit p̄ correlarium quintū istud q̄ om̄es sylli
alij ip̄fecti reducūt his duob̄ modis ad primā figuraz
sc̄z oīsue r̄ p̄ impossibile s̄ tñ nō similiter r̄ p̄m̄ vñū modū
om̄es reducūt sed vles secūde figure qui sūt primi duo
modi cefare s̄ r̄ camestres per vles prime figure p̄fici
untur p̄uersa negatiua p̄pone simplr̄ siue illa sit maior
sicut in cefare siue minor sicut in camestres Et nō p̄nt
reducī per impossibile supple ad predictos q̄ p̄clud̄ vlt̄
est vles r̄ si sumatur oppositum illi erit particularis
affirmatiua s̄ in mois vlib̄ p̄icularis non p̄t esse pre
missa q̄ iuxta cōz regulam conclusio seq̄tur debilitōre
premissam s̄ vterq̄ mō p̄icularis secunde figure p̄fi
citur per deductōes ad impossibile sicut baroco reducitur
per impossibile ad barbara r̄ festi no ad celarent

Qui p̄o sūt i prima sūt p̄iculares p̄ se p̄ficiūt
v̄l p̄ eosd̄ ē at̄ r̄ p̄ sc̄daz figurā oīdere ad im
possibile r̄ductōes v̄t si a iſit oī b̄ r̄ b̄ alicui c̄
qm̄ alicui c̄ ierit si at̄ nll̄ b̄ aut oī a nll̄ c̄ ierit
b̄ s̄ eſcim̄ p̄ sc̄daz figurā sūt at̄ r̄ in p̄uatio
erit demōstratō si em̄ a nulli b̄ r̄ b̄ alicui c̄ iē
r̄ a alicui c̄ n̄ ierit nā si oī b̄ c̄ aut nulli iē c̄ nll̄
ierit b̄ hec aut̄ fuit media figura

Hic p̄bus p̄bat idem de modis particularib̄ p̄me
figure dicens q̄ sylli p̄iculares p̄me figure p̄ficiūt
ex se ipsis r̄ per se ipsos eo q̄ regulant p̄ dict̄ re om̄i r̄
dia de nullo sicut vles Contingit tñ p̄t̄ ad maioris
evidentiam q̄ etiam per secūdam figuraz oīdūt̄ur per
ad impossibile deductōes sicut p̄z in tertio mō p̄me figu
re arguendo in darij sic si a quidem om̄i b̄ iest b̄ autē
alicui c̄ sequit̄ q̄ a alicui c̄ ierit hoc mō ponēdo termi
nos r̄ p̄ponēs om̄e b̄ est a quo dō c̄ est b̄ q̄ dō c̄ est a
si em̄ non valet talis sylli in darij p̄m̄ aduersariū vitat̄
tunc datur oppositū illi r̄ conclusio que est nulli c̄ inest
a id ē q̄ nulli c̄ est a r̄ sumat̄ illa cū prima p̄pōe sic n̄
c̄ est a om̄e b̄ est a t̄ sic seq̄t̄ in p̄mo secunde figure q̄
nulli c̄ inest b̄ id est nulli c̄ est b̄ que est d̄ictoria mi
noris p̄us p̄esse in p̄ori syllo in darij que erat quoddā
c̄ est b̄ r̄ sic sc̄m̄ talem sylm̄ cē necessarium p̄ secūdaz
figuram r̄ per ea que dispōne terminoz secunde figure
dicta sūt necariū quidem est talis syls q̄ iux̄ iam oī
sa oppositū p̄ntis nō p̄t stare cum ante et simili modo
fit demōstratō in quarto mō p̄me figure s̄ in ferio qui
est p̄uatiū r̄ negatiū siue p̄cludens r̄ clusionē nega
tiua s̄ mō si em̄ concedatur a nulli b̄ inest sic arguē
nulli b̄ est a r̄ b̄ alicui c̄ p̄cedat̄ inest sic q̄ aliqd̄ c̄ ē b̄
seq̄tur in quarto mō q̄ a alicui c̄ nō inest id ē q̄ aliqd̄
c̄ nō sit a si vero camillator velit dicere opponē q̄ nō
sequit̄ talis conclusō ex illis p̄missis tūc sequitur oppo
sitū s̄ q̄ oī c̄ est a r̄ q̄ p̄cessum fuit q̄ a nulli b̄ iest id
est q̄ nullum c̄ sit b̄ qd̄ est d̄ictorium ad hoc qd̄ dem̄
est in minore propositione prioris syllogismi de ferio
que fuit q̄ aliquod c̄ fuit b̄ talis autem syllogismus
est in media figura siue secunda vt manifestus est

Quare qm̄ q̄ i media sylli sūt figura oēs
reducūt i prime figure vles syllos qui p̄o
p̄iculares sūt i prima ad eos q̄ sūt in media

manifestū est qm̄ r̄ particulares reducūt ad
eos q̄ i prima figura sūt vles syllos

Hic p̄bus p̄cludit correlarie ex p̄dictis dicens q̄ q̄
om̄es sylli qui sūt i media figura id est i secūda reducūt
in syllos vles prime figure q̄ reducūt ad celarent sicut
dem̄ est et p̄iculares sylli p̄me figure sc̄z darij et ferio
reducūt̄ur supple per impossibile ad eos qui sūt in media
figura siue secunda vt etiā statim est dictū q̄ manifestus
est q̄ etiam p̄iculares p̄me figure reducuntur ad illos
syllos vles q̄ sūt i p̄ma figuraz sic om̄es sylli reducūt̄ur
ad duos p̄ h̄ vles syllos s̄z dem̄ ex q̄ p̄iculares p̄ h̄ re
ducūt̄ ad eos mediate r̄ sylli aliaz figuraruz imediate

Qui p̄o sūt i tertia cū vles qd̄ sūt tñi sta
tim p̄ficiūt p̄ syllos illos si aut̄ particulares
sumat̄ p̄ficiūt p̄ p̄iculares syllos p̄rie figur
re s̄z hij reducūt̄ sūt ad illos q̄ r̄z t̄rie figure
p̄iculares manifestū ē qm̄ oēs reducūt̄ in
p̄rie figure vles syllos r̄ sylli icē v̄l nō icē oī
dētes dem̄ ē quo se h̄nt r̄ p̄ r̄z ad eos q̄ in
ead̄ figuraz ad alios q̄ ex alijs v̄l ad se iuicē

Philosoph̄ inducit eandem conclusionem i mois
tertie figure dicens q̄ v̄o sūt in tertia figura sylli ip̄fca
quando termini sunt vniuersales sicut i duob̄ primis
modis sc̄z darij et celapton statim p̄ficiuntur per
syllogismo a vles prime figure ad quos iuxta predicta
reducuntur per impossibile si v̄o fuerint syllogismi p̄i
culares i tertia figura illi p̄ficiunt̄ur per particulares
prime figure q̄ p̄ficiuntur per p̄positionis cōuersiōes
excepto bo cardo qui modus solum reducitur per ip̄o
sibile imediate Similiter at̄ tert̄ mō d̄ tertie figure
imediate p̄t̄ r̄ducī i vles p̄ accepto oppoito r̄ clusionis
cū minore p̄cedēt̄ sylli s̄ q̄ r̄ mod̄ r̄ icē r̄ z̄ h̄ r̄ducūt̄ p̄
uertitōes v̄o i p̄iculares r̄ p̄iculares r̄ducūt̄ ad vles
z̄ at̄ r̄ p̄uertitōes r̄ducūt̄ i p̄iculares r̄ p̄ ip̄sibile i vles
q̄ r̄ at̄ p̄uertitōes nullo p̄t̄ r̄ducī s̄ p̄ ip̄sibile stati im
mediate r̄ducūt̄ ad vles modū p̄ h̄ cū igr̄ qd̄ z̄ h̄ sylli
r̄ducūt̄ i p̄iculares p̄ r̄ p̄iculares p̄ r̄ducūt̄ i vles p̄
manifestū ē q̄ et̄ z̄ h̄ sylli v̄l mediate v̄l imediate ad vles
syllos p̄ h̄ r̄ducūt̄ r̄ manifestū ē q̄ oēs r̄ p̄ h̄ p̄ particula
res r̄ h̄ r̄ z̄ h̄ r̄ducūt̄ in vles syllos p̄ h̄ r̄ sic dictū est
sufficiens quo se h̄nt sylli icē v̄l nō icē in p̄pōib̄ de icē p̄
p̄iaz syllogistica nec necariū oīdentes dem̄ ē etiā quo
se h̄nt ad illos qui sūt ex eadem figura ad unicum quo
se h̄nt ad alios q̄ sūt nō ex ead̄ figura s̄ ex alijs figuris

Circa textum expositū sunt

dubia p̄mū ē v̄tz d̄famis r̄ darij sūt formales moi ar
guēdi Et videt̄ p̄ q̄ n̄ seq̄t̄ i d̄famis a qd̄a boie videt̄
eqū ab oī videt̄ lap̄ q̄ a qd̄a lapide videt̄ eqū r̄ est
s̄ r̄ p̄missē de Secū n̄ se i d̄at̄i oīs h̄ ē nat̄ qd̄a h̄ ē
nascēd̄ q̄ qd̄a nascēd̄ ē n̄ tū So v̄t p̄ba fuit in textu
q̄ tenet̄ i oib̄ em̄is s̄li forma arguēdi r̄ t̄ta put̄ p̄bat
p̄ et̄ p̄ syllogisitorū q̄ d̄clusiōes p̄ r̄clusā ad itell̄t̄
oīe ad sensū Ad obiecta i oppositū Ad primū ē d̄d̄m̄
q̄ male p̄cludit̄ q̄ sic d̄z p̄cludi q̄ a q̄ videt̄ lapis ab illo
videt̄ eqū r̄ s̄li mō d̄d̄s ē s̄ arguē sic alicui boi inē s̄ai
tas oī boi iest albe q̄ qd̄az albe ē s̄aitas q̄ ibi ec̄ male
p̄cludit̄ s̄ sic deberet̄ p̄cludi q̄ s̄ cui iest albedo ē s̄ cui
iest s̄aitas Ad r̄m̄ ē d̄d̄m̄ q̄ ibi m̄le arguē q̄ s̄m̄ nō te
nent̄ eosd̄ q̄ h̄ i maiori p̄pōne tenetur pro p̄sentē
bus r̄ p̄teritis et in minori pro p̄sentibus et futuris

Secundum dubium est

Quare p̄ maior p̄p̄o i hac figura eē p̄ricular. cū tñ ne
cessariū sic i alijs figur̄ eā eē v̄lez. So° i hac figura
ipsum mediū ē ps extremitatū eo q̄ sbic̄ ill̄ ḡ nō p̄ v̄m
extre° p̄cludere de altero nisi fm̄ p̄tē. s̄ b̄ p̄tē facere siue
sbic̄iaf̄ maiori extremitatē v̄l r̄. r̄ miōri p̄ricularē siue eē
Quia v̄ro q̄ mō est mediū ps v̄triusq̄; extremiti r̄ iō p̄tē
h̄ figura i p̄clusionē p̄ricularē siue maiōr sit v̄lis r̄ miōr
p̄ricularē siue eē. In alijs at̄ figur̄ nō ē tal̄ disp̄o mediū

Tertium dubium est.

Quare i hac figura o3 miōrē eē affirmatiāz So° qz
mediū ē sb̄ extremitatib⁹ i hac figura r̄ ḡ si miōr eēt nega
tiua p̄t̄ aliq̄ū extrema eē sb̄alēna ita q̄ miōr extremitas
eēt sb̄ maiore r̄ tūc nō seq̄r̄ p̄ negatiua vt p̄t̄i his ter
mis sb̄na lap̄ bō. sic arguēdo ois bō ē sb̄na null⁹ hō ē la
pis ex quib⁹ nō seq̄r̄ null⁹ lap̄ ē sb̄na nec seq̄r̄ conclu
sio affirmatiua qz miōr est negatiua.

Quartum dubium est

Quare p̄ p̄tē h̄ tñ duos mōs idircē p̄cludētes cū tñ bo
eti⁹ i lib⁹ r̄e syl̄lis categoric⁹ r̄ hypotetic⁹ p̄at̄ q̄nz So°
Albri duplex ē syl̄lis idircē p̄cludē. v̄n⁹ ē q̄ p̄t̄ solū in
p̄clusionē nō idircēam r̄ b̄ s̄t̄ solū isti mōi p̄cludētes idi
recte nō a miōre negatiua sic ēi f̄ap̄simo r̄ maiore p̄ticu
lari sic ēi f̄ris̄clo mo3. p̄t̄ fieri syl̄lis idircē p̄cludendo vt
maifestū ē. Ali⁹ ē syl̄lis q̄ p̄ idircē p̄cludere r̄ cū h̄ etiā
dirēte sic syl̄lis i baralip̄tō cōdātes r̄ dab̄it̄ r̄ de ill̄ Arel
rotiles h̄ nō f̄at̄ mēho3 s̄ tñ tāgē illos i2 lib⁹ h̄ sc̄ie

Quintum dubium est.

Quare p̄ nō oittit̄ isto s̄ duos mōs idircē p̄cludentes
So° vt oñd̄at̄ q̄ nō ē ois piuga° adeo iutil̄ q̄ m̄bil siue
dirē siue idircē p̄ cā p̄t̄ p̄cludi iste cū due piugatiōnes q̄
maior ē v̄lis affirmatiua r̄ miōr v̄lis negatiua r̄ q̄n̄ ma
ior ē p̄ricularē affirmatiua r̄ miōr v̄lis negatiua reputa
te s̄t̄ iutil̄es r̄ tñ p̄cludunt sed idircēte

Sextum dubium est

Quare moi p̄cludētes tñ idircēte p̄cludūt tñ p̄ricularē
negatiāz nō affirmatiāz. So° qz q̄ly alia p̄ a p̄riculari
negatiua p̄t̄ p̄uert̄i s̄ sola p̄ricularē nō p̄uert̄it̄ iō oēs syl̄li
p̄cludētes aliā a p̄riculari negatiua p̄t̄ p̄cludere duplicē
p̄clusiōē. s̄ illā p̄ncipalē q̄ i f̄er̄ r̄ ei⁹ p̄uert̄it̄ ē q̄ vna e/
rit dirē r̄ alia idircā. Alia etiā rō ē d̄n̄z. Albri qz q̄n̄
maior ē affirmatiua v̄lis l̄ p̄ricularē r̄ miōr negatiua v̄lis o
portet p̄tieri miōrē extremitatē sb̄ maiōrē cū p̄cludit̄ idi
rē ḡ maior extremitas sb̄ic̄iaf̄ i p̄clusiōē r̄ miōr p̄t̄ de maio
ri v̄n̄ qz maior ē negatiua o3 p̄clusiōē eē negatiua r̄ qz
miōr p̄t̄ de maiōri i p̄clusiōē o3 qz negat̄ i f̄er̄ r̄ de suo su
p̄iori i f̄er̄ r̄ v̄o nō p̄t̄ negari de sup̄iori nisi p̄ricularē iō o
p̄z p̄clusiōē eē p̄ricularē negatiua. Q̄ at̄ i oi figura ē m̄i
sic sint dispositi qz miōr sit sb̄ maiore p̄z i ē m̄is i q̄ly figu
ra. i p̄ma ei tal̄ ē fm̄ h̄ac p̄plexiōē disp̄o ē miōr ois l̄ ali
q̄s bō ē aial n⁹ as̄t̄ ē bō i sc̄da figura sic disponūt̄. aliq̄d
aial ē bō n⁹ as̄t̄ i etiā disponūt̄ fm̄ h̄ac p̄plexiōē m̄
ois l̄ aliq̄s bō ē aial n⁹ bō ē as̄t̄ i oib⁹ ist̄ p̄t̄z qz maior
extremitas ē sup̄ miōrē r̄ miōr ē inferior maiore ḡ maifestū
est qz nō potest per tales syllogismos concludi nisi p̄tri

culariter et negatiue indirecete concludendo

Septimū dubiū est Vtz isti

duo moi idircē p̄cludētes p̄t̄ p̄cludere indirecete i sc̄da
r̄ etiā figur̄. Et v̄t̄ q̄ i sc̄da figura quia iueit̄ ist̄ etiā i
ē m̄is sic arguēdo. n⁹ bō ē as̄t̄ aliq̄d aial ē as̄t̄ ḡ aliq̄s
bō nō ē aial. S̄ illi⁹ ē ist̄ etiā p̄ etiā figur̄ sic. n⁹ bō ē as̄t̄
aliq̄s bō ē aial r̄ tñ nō seq̄r̄ aliq̄s as̄t̄ nō ē aial. So° sic
vtz p̄ p̄dicētē qz silr̄ p̄t̄igit̄ syllogisare i oi figura. Ad
obiectū i o p̄p̄o ē d̄d̄z qz his in duab⁹ figur̄ p̄t̄igit̄ syllo
gisare idircē h̄ ad h̄ qz seq̄r̄ p̄ idircā i sc̄da figura nec est
maiorē eē p̄ricularē eē qz cū maior ē p̄ricularē r̄ miōr
v̄lis negatiua i b̄ syllo quoddā aial ē bō n⁹ as̄t̄ ē bō ḡ qd
dā aial nō ē as̄t̄ vbi v̄o maior ē p̄ricularē negatiua r̄ mi
nor v̄lis affirmatiua ē qz h̄ quoddā aial nō ē bō oē risibile
ē bō ḡ aliquod aial nō ē risibile. Ad h̄ v̄o qz in etiā figura
seq̄r̄ p̄ idircā o3 miōrē eē negatiua vt h̄ ois bō ē aial n⁹
bō ē as̄t̄ ḡ aliquod aial nō ē as̄t̄ quia ḡ in p̄dic̄ ist̄ etiā
is nec ē maior p̄ricularē r̄ i sc̄da figura r̄ miōr negatiua i
tertia. ideo nō sequitur conclusio indirecta

Octauū dubium est.

Quare cū due sint regulē figure vna qz maior sit
v̄lis altera qz vna p̄missa sit negatiua pp̄ quid nō seq̄r̄
p̄ i sc̄da figura q̄n̄ v̄traz p̄missa ē affirmatiua p̄ defc̄m
v̄n̄ r̄ ḡule sicut seq̄r̄ p̄ idircā q̄n̄ maior ē p̄ricularē p̄s
defc̄m ist̄ r̄ ḡule. So° quia si v̄traz p̄missa eēt affirma
tiua i sc̄da figura possēt̄ extrēa eē disp̄ata a se iueit̄ p̄t̄era
sb̄ m̄o cum mediū sit sup̄ extrēa. q̄n̄ v̄o i sc̄da figura sic
se h̄nt̄ neutra extrēitas ierit̄ alicui. r̄ sic seq̄r̄ p̄ dirē
nec idircā s̄ erit̄ piuga° oino iutil̄ sic arguēdo ois bō est
al ois as̄t̄ ē al nō seq̄r̄ ois bō ē as̄t̄. V̄t̄ ois as̄t̄ ē bō.

Nonum dubium est.

Quare nō s̄t̄ moi idircē p̄cludētes i q̄b⁹ maior ē v̄lis v̄l
p̄ricularē r̄ miōr affirmatiua v̄lis. So° albri qz t̄lis disp̄o
p̄missa nō sp̄gnat̄ p̄ r̄ figur̄. Quia i p̄ma figura
maior p̄t̄ eē v̄lis negatiua r̄ miōr affirmatiua r̄ silr̄ i sc̄da
figura r̄ iō t̄les syl̄li duab⁹ figur̄ p̄cludūt̄ dirē r̄ silr̄ in
tertia maior p̄t̄ eē v̄lis negatiua r̄ miōr affirmatiua r̄ di
rē p̄cludz̄ tal̄ p̄plexiōis mō⁹ ḡ nō ponūt̄ tales modi

Decimū dub̄ est. quō possunt

reduci moi p̄ricularē p̄me figure ad mōs v̄les r̄ figure
cuz tñ p̄f̄m̄ nō det̄at̄ reduci ad ip̄f̄m̄ r̄ p̄me figure syl̄li
oēs s̄t̄ p̄f̄a vt patuit sup̄. So° Albri p̄me figure syl̄li
nō reducūt̄ ad syl̄los sc̄c̄de figure vt i moīs sc̄c̄de fi
gure sit stat⁹ reductiōis. eo qz reductiō nō stat̄ in ip̄f̄tō
s̄ iō sit h̄ vt p̄ illos reducāt̄ i p̄me figure syl̄los v̄les. r̄ i
illis sicut i p̄f̄c̄l̄m̄is sit stat⁹. S̄ forte diceret̄ s̄ h̄ p̄
f̄c̄tū v̄n̄ nō d̄z reduci ad aliud. s̄ syl̄li p̄me figure oēs
s̄t̄ p̄f̄a ḡ nō d̄nt̄ reduci ad v̄les. Ad qd̄ r̄ndz̄ Albri. Qz
syl̄li p̄ricularē s̄t̄ p̄f̄a q̄t̄ū ad nāt̄atē p̄nc̄ sic v̄les eo qz
regulāf̄ p̄ d̄ca r̄ oī l̄ d̄ca r̄ nullo s̄ quo ad euidēt̄ā nē
tat̄ reducūt̄ i v̄les qz s̄i dubio euidētior ē nēcitas p̄nc̄ in
v̄l̄b⁹ q̄ i p̄ricularib⁹. Quia v̄lis p̄p̄o efficacior ē ad i f̄er̄
dū qz p̄ricularē. Quō as̄t̄ moi p̄dicti reducunt̄ oñsiue
r̄ quō p̄ impossibile p̄t̄ facile practicāt̄i ex h̄ijs q̄ in cō
mentarijs q̄rti tractat⁹. p̄ h̄ d̄cā s̄t̄ iō h̄ oīssa ibi q̄r̄af
ne nimia p̄lixitas fastidium generet. legentibus.

Tractatus

Noniam aut̄ diuersum est iēē
et ex necessitate inesse cōtingere
in eē. nā multa insūt quidem tñ
nō ex necessitate alia p̄o neq; ex
necessitate neq; insūt oīno cōtingit autē inesse
manifestū est qm̄ et syll̄s vno quoq; horū alter
erit et nō sūter se hñtib; termis s; hīc q̄dem
ex necessitate ille p̄o et hīs que simplr̄ insunt
ille autē ex contingentibus

Iste est tertius tractatus in quo postq; p̄b̄s de forma
uit in precedenti de formatōe sylloz et in eē b̄ de terminat
de formatōe sylloz p̄stitutorū et ambab; modalib; vel
ex altera de in eē q; p̄p̄tes de necessario eodē mō p̄uertit
sicut ille de in eē et iā q; st̄ simpliciores p̄p̄tib; et p̄t̄ gēti
ideo prius determinat de gētatōe sylloz ex p̄p̄tib; de ne
cessario. Et diuiditur iste tractat; in duo capitula. In
primo determinat de gētatōe vniuersali que est ex duabus
de necessario. In secūdo determinat de gētatōe mixta q̄ est
ex vno de necessario et alia de iēē ibi. Accidit ac q̄nq;. Duo
ad primū p̄mittit quoddā p̄ambulū. secūdo exequitur
propositū ibi. Ergo in necessarijs p̄t̄ dicit q; diuersū
est inesse simplr̄ et cū mō necessitatis inesse siue ex necessitate
in eē et cū mō p̄tingētis inesse siue cōtingere inesse. Et hoc
ostendit sic q; simplr̄ in eē qd̄ est in eē sine alicuius mōi
determinatōe superius est in p̄t̄ q; ex necessitate inesse. Et
cōtingere iēē est cuius alijs duob; s; simplr̄ in eē et neci
tate in eē. q; de qd̄ iēē cōtingit in eē nō p̄uertit q; p̄tingit
multa iēē que nō ist̄ sicut multa ist̄ que nō ex necessitate
ist̄ nec etiā oīno et simplr̄ ist̄ cōtingit tñ talia in eē. Et q;
sic est i; p̄p̄tib; manifestū ē q; et syll̄s scūs ex hīs i; vno q; q;
boz generū p̄p̄tib; fact; diuersus erit. et nō erit tantum
diuersus vniuersaliter fact; in istis b; etiā fact; in t̄mis
nō sūter siue vniuersaliter fact; dicitur ac termini se
habere sūter qm̄ vni; gētis tñ sūter p̄p̄tes sicut si ambe sunt
de in eē aut ambe de necessario vel ambe de p̄tingenti. Nō
sūter hō se hñt termini p̄t̄ mixtionē vni; gētis cū alio sicut
qm̄ vna est de inesse et altera de necessario. vel vna de inesse
et altera de contingentibus

Ergo in necessarijs fere sūter se hñt et in hīs
que insūt. Sūter em̄ positis termis et in hīs
que ex necessitate insūt vel nō insunt erit et nō
erit syll̄s. verū distabit in eo q; adiacet ter
mis ex necessitate inesse vel non inesse. nam et
p̄uatiuum simplr̄ p̄uertitur et in toto esse et
de omni simplr̄ assignauimus

Ista est secūda pars istius capituli in qua p̄b̄s p̄fēdē
de formatōe sylloz ex ambab; p̄missis de necessario dicit
q; in p̄p̄tib; de necessario. i; determinatis p̄ modū necessitatē
fere sūter se habz sicut in hīs que insūt hoc est in hīs q; st̄
de iēē hoc est ex ambab; p̄missis de necessario fere eodē
sūt syll̄s sicut ex illis de inesse etiā in omni figura. q̄no
enim sit syll̄s aliquis ex p̄p̄tib; de necessario et alius
ex hīs que simplr̄ insunt et alius ex hīs que mō p̄tingētis
insunt ille qui est ex vniuersalibus p̄p̄tib; de necessario
nec in principijs in perfectōe sylloz nec in principijs
generatōis eorūdem multū variantur ab illis de in eē
nisi q; iste cū mō ille vero sine mō. Unde in talib; p̄p̄tib;
nō que dicit inesse in affirmatiua vel nō inesse in nega

tiua cū mō necessario non multum distabit cū illis de in eē
et erit nō erit syll̄s. Dicitur ac notāter terit et non erit
syll̄s. p̄pter p̄uatiōnes vtilēs et iutiles. s; tñ p̄ differētiā
distabit ab illis de iēē syll̄s. p̄p̄tib; in eo q; adiacet
termis s; est in mō necessitatis qui adiacet p̄p̄tib; p̄p̄tib;
et modificat p̄p̄tib; fm̄ q; termini qui st̄ p̄t̄ et subiectū
relati st̄ ad cōpōnem. In principijs vero quib; p̄ficiū
syll̄s ip̄fecti sicut in p̄uatiōne p̄p̄tib; non est iterū aliq;
driā. q; vltis p̄uatiua id est negatiua in hīs que sunt de
necessario p̄uertitur simplr̄ sicut i; illis de in eē. et sili; mō
esse in toto siue eē in omni quod ē principium regulatū
syll̄s cū suo opposito eodem mō assignabitur in syll̄s
p̄dictis sicut in illis de in eē q; nō est in p̄dictis aliqua
differentia nisi q; in illis de iēē vt tactū fuit. p̄t̄ simplr̄
adiacet sb̄cto. in istis hō cū refertōe mōi qui est necessariū

Ergo in alijs quidem eodem modo per
conuersionem ostendetur quoniā conclusio
necessario quē admodum in eo quod est iēē
In media ac figura quando fuerit vniuersa
lis affirmatiua p̄t̄cularis p̄o p̄uatiua nūq;
simplr̄ erit et rursum in tertia quando vltis
quidem predicatiua particularis p̄o p̄uati
tiua non similiter erit demonstratio. Sed
necesse ē exponentes quidem alicui vtrūq;
non inesse de hoc facere syll̄m. Erit enim
necessarius in hīs. Si ac de p̄posito est ne
cessarius erit et de illo alius. Nam exposi
tum est q; ipsum quidē illud aliquid est. Sic
ac vterq; syll̄s in propria figura

Hic p̄b̄s amplius confirmat et specificat qd̄ dixit
syll̄s de necessario imperfectos eodem mō p̄fici sicut
illos de inesse. dicens q; in omib; alijs omniū figuraz
syll̄s qui vniuersaliter sūt generatōis de necessario siue cū
modo necessitatis eodem mō ostendetur et probabitur
imperfectoz sylloz p̄fectio per conuersionē p̄p̄ositionū
et ostendetur q; talis vel talis sequitur cōclusio necessitate
syllogistica excepto quando in media figura. i; in secūda
maior fuerit vltis affirmatiua et minor particularis p̄u
atiua siue negatiua sicut contingit in quarto modo
eiusdem prime qui vocatur baroco. Et rursum quanto
maior est particularis p̄uatiua et minor vniuersalis
predicatiua siue affirmatiua sicut accidit in quinto mō
tertie figure qui dicitur bocardo. Tunc enim non sūter
fit demonstratō et reductio imperfectoz ad p̄fectos
in illis de necessario sicut in illis de inesse. Quia duo
modi p̄dicti non ostenduntur per reductionem per
impossibile sed probantur per expositionem que est sup
tō alicuius singularis signati sub suo vniuersali. debz
autem fieri ista subsumptio sub subiecto particularis
negatiue vt sub minori extremitate in quarto modo se
cunde figure et sub medio in quinto modo tercie figure
ex. ē fiat syll̄s p̄cipalis in baroco sic de necessitate omis
hō est aial. de necessitate aliquis lapis non est aial ergo de
necessitate aliquis lapis non est homo tunc sumatur
sub lapide aliquod singulare et fiat syllogismus exposi
torius sic de necessitate omis hō ē aial de necessitate hec
margarita nō est aial ergo de necessitate hec margarita

Tertius

nō est hō tūc seq̄ p̄n̄r ḡ te n̄citate aliq̄s lap̄ nō est homo
Et sc̄cūdi ē fiat syl̄ls i q̄nto³ figure sic te n̄citate ois
hō ē aial ḡ te n̄citate aliquod aial nō ē a sin² sūat ibi ali
quod ḡulare signatū s̄b boie vt fortes r dicat sic te ne
cessitate iste ḡulari hō q̄ est fortes nō ē a sin² te n̄citate
ois hō ē aial ḡ te n̄citate aliquod aial nō ē a sin² Et sic
vtresq̄ syl̄ls in ista exp̄ōne exponēs sc̄z r exp̄ōit² i eadem
figura vt maiestū ē cuilibz respiciēti syl̄ls p̄ncipales
r exponēs quo ad disp̄ōnem mediōrum.

Circa textū exp̄ōitū sūt q̄dā dub̄

Primū ē An p̄ncienti ordiē p̄us rēmiatit te syl̄ls cō
stitutis ex p̄pōib² te n̄cario ḡ te p̄stitutis ex his que
sūt te p̄tingētī Et videt q̄ non Quia coiora sūt p̄ora
r̄ia vocāne s̄ p̄tingēs ē coius q̄ n̄cāi ḡ p̄ius fuisse rē/
miatū te syl̄lo p̄stituto ex ill te p̄tingētī So sic ex co
q̄ p̄pōnes te n̄cario maiorē h̄nt p̄ncientiā cū ill te inēē
q̄ vt dicat i textu eodē mō p̄uertit r eodē mō silogizaf
ex ip̄sis sicut ex illis te inēē r nō oportuit p̄ rēmiare
te formatōe syl̄loz te p̄tingētī alias si non obstat q̄d
dōn ē te eo fuisse p̄ rēmiatū.

Secūdu dubiū est. Quare phi

losoph² nō facit h̄ m̄ōnem te mō silogizadi ex p̄pōni
b² te possibilē r impossibili So Albi q̄ te possibili non
sūt p̄pōes diuerse ab ill te p̄tingētī eo q̄ p̄tingēs r pos
sibile p̄uertit p̄pōes nō te impossibili nō sūt diuerse oīno
ab ill te n̄cario q̄ p̄pō te impossibili affirmatiā ē negatiā
te n̄cario q̄ q̄ impossibile ē ēē n̄cē ē r p̄pō negatiā te
impossibili ē affirmatiā te n̄cario q̄ q̄d ē impossibile ēē n̄cē
ē nō ēē r iō possibile r impossibile nō ita variāt q̄ alij sūt
syl̄ls q̄ sūt te p̄sibili r ip̄sibili a syl̄ls p̄tingētī r n̄carij r iō
sc̄ita formatōe syl̄loz te n̄cario r p̄tingētī satis sc̄itur for
matio aliorum te modis p̄dictis

Tertū dubiū est. Quare

nō sc̄it m̄ētiōē p̄ te hō r flo i ista sillogizatiōe ex mixtis
So Albi q̄uis v̄z r s̄m sūt mōi t̄i q̄ nihil addit su
p̄ p̄pōes p̄pōis nō variāt p̄nam r quia p̄nam nō variāt
iō nō sūt ex ip̄is diuerse p̄ne syl̄ls si t̄i te syl̄lo p̄stituto
ex falsis erit aliquid dōm h̄ dicetur in 2° huius

Quartum dubiū est

Quare p̄ nō agit h̄ te syl̄ls p̄stitut² ex p̄pōib² plures r
ex p̄pōib² hypotetic² So ex ip̄is nihil sit variatōis cir
ca iherētiā syl̄ls r iō nō exigē vt fm illaz p̄pōz diuerſita
tē diuerſa tradat syl̄loz genera² q̄ simplr sūt syl̄ls In ist
hō mōis q̄ sūt n̄cāi r p̄tingēs nō ē t̄i variā² materialis
que iſm̄ita ē sic r ip̄a materie diuisio r s̄b arte nō cadit
h̄isti qui deti sūt mōi n̄cāi r p̄tingēs ip̄az vtute iſerentie
variāt q̄ p̄tūctūz simplicis s̄b̄nal ē r itaad diuerſitatē illi
seq̄ diuerſa syl̄loz genera² r iō hac n̄citate o3 tractare
te ip̄is categoricū hō r hypoteticū simple r p̄pōita vna
r plures nō faciūt nisi materie diuerſitatē De hypoteti
cis t̄i syl̄ls rēterminat Boetius

Quintum dubiū est.

Quo p̄ in libro d̄ndit ad has dr̄as syl̄ls q̄ sūt necn̄
p̄tingēs cū t̄i sūt dr̄ie sūt materialcs r h̄ agit te syl̄lo

fm quod abstrabit a materia So duplex ē syl̄li ma
teria Quia ē ex qua fit syl̄ls q̄ tal materia syl̄li sūt due
p̄pōes ordiate i mōz figura r sic accipiēdo materiā sūt
iste due dr̄ie te inēē n̄cōz te p̄tingētī materiales h̄ n² sil̄ls
abstrabit a t̄i materia Alia ē materia syl̄li sup̄ quā p̄
stituit syl̄l² sic ē res ad ex r q̄ bitudo rez ad ex ad inuicē
aliqui ē n̄cāria aliqui p̄babit r aliqui apparēs iō dicim²
materiā syl̄li aliqui ēē n̄cām aliqui p̄babit r aliqui app̄r
ter p̄babit r a dr̄it̄is s̄b̄ abstrabit syl̄ls h̄ p̄siderat²
r ḡ ad illas dr̄ias non rēscendit

Sextum dubiū est.

Propt̄ quid p̄ v̄oz h̄ silogizare ex n̄carijs cū t̄i h̄ p̄tie
at ad rēmiatōrē So ad rēmiatōrē p̄t̄iz sillogizare
ex n̄carijs p̄pōib² q̄ syl̄ls d̄m̄rat² ad m̄ām n̄cāz ē con
tract² h̄ v̄oz sillogizare ex p̄pōib² q̄ sūt te n̄cō ex quib²
h̄i sillogizat p̄riorista q̄ attēdit diuerſos mōs sillogizā
di v̄i dr̄ia ē ē p̄pōez te n̄cō r n̄cāz quia p̄pō n̄cā est illa
p̄pō l̄ diuisio ē infallibilis p̄pō hō te n̄cō ē que enuntī
at sub mō n̄cāris siue sit vera siue falsa

Septimū dubiū est.

Quare p̄ d̄t i exordio ist² tractat² q̄ diuerſ² ē syl̄ls i il
l te inēē r i ill te n̄cō cū t̄i p̄ tea dicat q̄ fere s̄t ē i h̄ijs r i
illis So q̄ p̄tingit syl̄ls te inēē r te n̄cō duplr p̄dicē
rari An² fm modū cūciādi Alio² fm modū sillogizā
di p̄io d̄nt syl̄li te inēē r syl̄li te n̄cō q̄ p̄pōes te inesse
enūtiāt absolute r te n̄cō cū mō r² s̄l̄r se h̄nt ista illi q̄
eadē ē d̄iūpō ēm̄ioz r p̄pōz q̄tū ad s̄tū sillogisticū in
v̄t̄is Al d̄d̄z ē q̄ syl̄li te inēē r te n̄cō s̄l̄r se h̄nt q̄tū ad
formā sillogisticā d̄is̄l̄r hō quātū ad materiā q̄ sūt
h̄nc inde diuerſe propositiones

Octauū dubiū est.

Quo i p̄batōne istoz duoz mōzū baroco r boeardo fit
syl̄ls i eadē figura ita q̄ syl̄ls exponēs r exp̄ōit² sūt i ea
dē figura So q̄dā s̄l̄ qui dicūt ex s̄sibili siue ḡulari
nō posse fieri syl̄ls r illi dicūt q̄ nō d̄z fieri exp̄ō p̄ h̄ s̄sibi
le ḡulare h̄ p̄ aliquod quod i se quidē est v̄le h̄ m̄ū v̄le
q̄ illud quod exp̄ōit sic p̄t̄z i q̄rto² r figure si ei dicat
sic n̄cē est oēz boiez ēē aial n̄cē est quoddā albū nō esse a
mimal ḡ n̄cē est quoddā albū nō esse boiez dicūt q̄ in ex
ponendo nō d̄z fieri d̄n̄ ad h̄ albū illud h̄ ad m̄i cōc q̄
sit albū sic ad niuē l̄ cignū r t̄i i eadem figura p̄pria
dicūt sic esse sillogizādū i 2° mō r² figure que est eadem
figura l̄z nō idem mod² necesse est oīnem boiez esse aial
necesse est nullā niuem esse aial r ita cū n̄x sit aliquod
albū necesse est aliq̄d albū nō esse boiez Et vt dicūt
dē mō fatiēda exp̄ō i q̄nto³ figure r fiet syl̄ls i 2° r² figu
re sic n̄cē ē nullā niuē ēē aial n̄cāi ē oēz niuē ēē albam ḡ
n̄cāi est quoddā albū nō esse aial p̄t̄ t̄i dicat fm d̄n̄z Al
b̄tū q̄ exp̄ō sit p̄ ḡulare s̄s̄i d̄m̄ratū r ḡulares p̄pō
nes ponent i syl̄lo exponente cū v̄les r p̄t̄clares ponat i
syl̄ls exp̄ōitōnā at syl̄li exponētē i ḡularibus p̄pōni
bus nō erit vtute p̄pōz h̄ vtute s̄sus c² p̄nā nō ē p̄ se ip̄z
r vtroz istoz mōz d̄ci p̄t̄ v̄ez syl̄ls r exp̄ōnes r exp̄ōit²
s̄t i f̄tia figura Quis nō codem mō q̄ aliqui figura est
v̄bi nō ē modus vt supra tactum fuit

Nonum dubiū est.

Tractatus

An duo modi scz baroco & bocardo nō possunt reduci
 similiter p impossibile in illis de necario sicut in illis de
 inesse. Et videtur pmo qd pnt p impossibile reduci in
 illis de necessario sicut in illis de inesse qd si fiat iste syllo
 gism' de necessitate omne b est a de necessitate aliqd c non e a
 ergo de necessitate aliqd c nō est b. que eqpollerbuic. Con
 tingit omne c eē b. & fiat bec minor & dicatur sic. De neci
 tate omne b e a & contingit omne c eē b. g' ptingit omne c esse a. q
 non pōt stare cū minore pdicti syllogismi. Qd aut istud
 argumentū teneat pbatur p pbm infer' dicentē in mi
 xtione ptingētis & necarij qd maiore exite de necario.
 et minore de ptingenti sequitur conclusio de ptingenti. in primo
 pme h' erit syllogis impfect'. Et fili mō dicitur qnt' tertie
 figure & fiat pmo sic syllogis. De necessitate aliqd b non est a
 de necessitate omne b est a. g' de necessitate aliqd c nō est a. aut
 retur qpositū b scz. Nō de necessitate aliqd c nō est a. q' eq
 pollet buic. Contingit omne c eē a. & fiat syllogis in pmo mō
 pime figure. ex ista & minore prioris syllogis. Contingit
 omne c esse a. Nec est omne b esse a. g' ptingit omne b esse a
 que nō potest stare cū prima scz baro. de necessitate aliqd c
 nō est a. In oppositū m' arguit alij dicētes eos nō p im
 possibile posse reduci sic in sequētib' docetur mixtio ne
 cessarij & cōtingētis. h' in tali mixtōe accipitur ptingēs
 pro nō necario. qd p' eē & nō esse. in syllogis aut qui addu
 cti sunt accipitur ptingēs p possibili. qd sequitur ad necā
 rium. g' nō accipitur fm doctrinā mixtōis necarij & pti
 gentis. & ita tal forma argumētandi nō valet. Et cō
 firmatur qd p' q' est de ptingētī vel possibili q' p' uertitur
 cū negatiua de necario e de ptingētī p possibili. Tale autē
 cōtingēs abstrahit & a termis q' simplr dicūt in eē. & ab
 his q' simplr dicūt nō in eē. q' pōt in esse & nō in esse. et sic
 cōtingēs accipiebatur in deis syllogis. Si g' tale ptingēs
 ponatur in eē nō oz q' fiat de necario syllogis q' p' eē de in
 esse vt nūc. & nō simplr. h' maiore exite de necario & mio
 re de in eē vt nūc. non sequitur p' cō de necario. g' videtur qd
 per talē modū mixtōis nō p' pbari ppositū. Sd' Al
 tertio mōi pdicti reduci pnt p impossibile. Qd at pbs dicit
 istos mōs nō reduci p impossibile id eē. q' tal verificatio p
 p'ie pbat p'icularē q' pbatur vno singulari temōstrato
 cui insit. v' nō insit. & illo non obstante per impossibile
 pnt dndi vt pbat rōnes p'ie. Sed em pbatio que est p
 impossibile. valde generalis est ita q' etiā pncipia pbā
 tur p eā. tamē quia tal pbatio fit p mixtionē necarij et
 cōtingētis. de q' adhuc nihil determinatū e id locū nō hz
 sed exponēdo faciliter pbatur & id illā pbs hic ponit et
 sufficit. Et tū cognoscatur modus reductōis pdictorū
 modorū per impossibile cōsiderandū est fm dnm. Alter
 tum q' reducuntur p impossibile per mixtionē necessarij
 et cōtingētis vt tactū fuit. sed minor que est de tali cōtin
 genti in tali mixtione. cū maior sit de necessario potest
 esse de contingenti triplr fm quod trib' modis dicitur
 contingēs. Aut ei erit de contingenti accepto p possibili
 quod est contingens fm genus quod indifferenter se
 habet ad vtrumq' contingens speciale scz ad contingēs
 necessarium. & ad contingens non necessarium. Aut
 erit de contingenti non necessario. qd pōt esse & non esse.
 Aut erit de contingenti necessario. si sit de contingen
 ti nō necessario qd scz pōt esse & non esse. tunc in reductō
 ne quarti modi secunde figure maiore existente de neces
 sario. & minore de tali contingenti. sequitur conclusio
 de contingenti pro possibili. fm qd inferius docetur

in mixtione cōtingētis & necarij. Sed nō p' hoc pbā
 ri q' r' scdē figure. q' illa p'pō de ptingētī q' p' uertit cū op
 posito p'clusionis est de ptingenti accepto p possibili. qd
 est vt gen'. Alia autē est de ptingenti nō necario. & id talis
 pbatio nō valet. q' ptingens in vna acceptōe hz accipi
 et in syllo pbate & pbato. Si vero dicat q' est de pting
 genti cōi. qd ad vtrūq' se hz necarij. scz & nō necarium.
 Cōtra hoc arguit fm tale ptingens inutilis est p'ugatio
 maiore exite de necario. & minore de tali ptingenti nō ne
 cessario. sicut infra patebit. Inutil quidē q' nō p' infer
 re p'clonem de ptingenti p possibili. Quia nō oz q' ad se
 quat' ad p'is. qd sequitur ad an. tal em p' cō de tali pting
 genti sequitur maiore exite de necario. & minore exite de
 cōtingenti p nō necario. & ad tale ptingens sequitur ptingēs
 cōe. Nec itez ex tali mixtione sequitur p' cō de necario nē
 si illa de cōtingētī eē tal. q' ipa posita in eē esset de inesse
 simplr. & nō vt nūc. h' hoc nō est ptingens cōe. quia non
 oportet q' si contingēs cōmune ponat' in esse. q' sit de in
 esse simpliciter. h' potest esse de inesse vt nūc. Si autē in
 predicta mixtione contingens in minori p'positione ac
 cipiatur pro contingenti necessario. ita q' ipa posita in
 esse sit de inesse simpliciter. tunc sequitur conclusio de ne
 cessario. & vtraq' conclusio hoc est tam illa que est de ne
 cessario. q' illa que est de tali contingenti. destruit mino
 rem quarti modi secunde figure. & fm hunc modum
 accipiendo illam de contingenti potest quartus mod'
 secunde figure reduci per impossibile & non aliter. Et cū
 illa p'positio que est de cōtingenti quod conuertitu r.
 cum negatiua de necessario accipitur de contingenti
 pro possibili. non verificatur talis de contingenti. nisi
 ponatur in terminis de inesse simpliciter in quibus ac
 cipitur contingens pro necessario. Et in his patere
 potest quomodo quartus modus secunde figure redur
 citur per impossibile. & quomodo non. Et patet q' illa
 reductio non multum est ad p'positum. sit em per mixtō
 nem necessarij & cuiusdam contingētis. Hic au
 tem loquimur de syllogisimis fm q' vniuzormiter consti
 tuuntur per modos necessitatis. Et eodem modo dicē
 dum est de perfectio ne quinti modi tertie figure. In illa
 em reductione etiam fit mixtio de necessario & contin
 genti. Et quia illa de contingenti accepta pro maiore
 conuertitur cum negatiua de necessario. & sic est de con
 tingenti pro possibili & est ita de contingenti pro possi
 bili. fm q' ipsum vt genus descendit in necessarium. si
 cut in suam speciem. ita q' si ponatur in esse. fm q' con
 uertitur cum negatiua de necessario erit de inesse fm
 pliciter. Ex tali autem contingenti in maiori p'positio
 ne. & minori de necessario. sequitur ex necessitate contin
 gens pro possibili. quod repugnat maiori in quinto
 modo tertie figure. & per idem contingens cum neces
 sario mixtum & vt dictum est acceptum perficitur quir
 tus tertie figure modus. & si poneretur illa de cōtingē
 ti in esse. sequitur conclusio de necessario. cum maior sit
 de inesse. Si aut aliter q' dictum est accipiatur contin
 gens in syllogismo perficiente duos syllogismos. vob.
 tunc nō pnt p'fici p impossibile. & ergo pbūs p'ficiat eos
 per p'positionē & nō p impossibile.

Accidit autē quādoq' & altera p'pone
 necessaria necessariū fieri syllogismū. verū
 nō vtrolibz sed que ad maiore exiteatē est

vt si quidē a b ex nccitate sup̄tū ē inēē - vñ nō inēē - b aut c inēē tm̄. Sic ei sup̄tris p̄oibus ex nccitate a ierit om̄i vñ nō inerit. Nā qm̄ om̄i b ex nccitate inēē nō inēē a - c aut alicui eoz q̄ sūt b inēē - manifestū ē qm̄ inēē c ex nccitate in erit alterum horum.

Istud ē cap̄ 3 i quo p̄. vñ syllogizare ex mixtis. ex vna de inēē. r alia de nccario. Et diuidit in tres ptes fm̄ q̄ vñ syllogizare i eb̄ figur̄. Et p̄o dicit qm̄ tales syllogism̄ formā i p̄ma figurā r adhuc p̄o i vñb̄ mōis. r i mōis particularib̄. Quo ad p̄o dicit q̄ p̄o de nccō. i. q̄ sup̄ra ē cū mō nccitatē nō tm̄ seq̄t̄ ex vñiformit̄ sup̄tris ab ab̄. p̄o n̄b̄ de nccō. h̄ accidit qm̄ qm̄ altera p̄o ē de nccō. r alte ra de inēē. q̄ syllogism̄ sit p̄cludēs. p̄onē de mō nccitatē. vñ b̄ nō sit indr̄nē q̄ cū p̄onē exite de nccō. h̄ qm̄ illa que ē ad maiorē extremitatē q̄ p̄o maior est de nccario. r minor de inēē simplr̄ non de inēē. vt nūc seq̄t̄ p̄o de nccō. c̄ ex̄ est vt si a q̄d ē maior extremitas sumpt̄ ū siue p̄cessum fue rit om̄i b. q̄d ē mediū ex nccitate in esse. sic dicēdo. Nec ē omne b esse a. Vel et̄ negatiue sumatur in secundo mō p̄m̄ figure sic. Nec ē nullum b esse a. b autem sumat̄ in esse c tm̄. ita q̄ minor p̄positio sit de inēē simplr̄. r nō sit sumpta cū mō nccitatē. tūc seq̄t̄ p̄clusio de mō nccita tē. q̄. s. minori extremitatē q̄ ē c inerit maior extremitas q̄ ē a ex nccitate l̄ nō ierit. Et isto formā due vles syllogism̄ p̄ me figure sic de necessitate om̄e b est a. et om̄e c est b. q̄ de necessitate omne c est a. et hic est syllogism̄ in barbara. In celarent formatur sic. De necessitate nullum b est a omne c est b. ergo de necessitate nullum c est a. Probāt̄ aut̄ p̄dicti syllogism̄ p̄ dicit̄ de omni r dicit̄ de nullo. Qū em̄ omni b de necessitate inest a. sicut in p̄mo mō. vel de necessitate omni b non inest a. sicut in secūdo mō. r qm̄ c substantialiter est sub b. r est aliquid eoz q̄ sunt b tūc manifestū ē quod seq̄t̄. q̄ et̄ a de nccitate inest vel non inest c. quia aliter non omni b vel nulli c necessario in est a. isti igitur sunt in p̄ma figura vniuersalium syllogismorum vtilis coniugationes.

Si autē a b quidem non est necessaria. b c autem necessaria. non erit conclusio necessaria. Nā si est accidit a alicui b ex nccitate p̄ primā r terciā figurā. hoc aut̄ flm̄ cōtingit em̄ tale cē b. cui possibile ē a. nulli eē. Est r ex terminis manifestū. qm̄ nō erit p̄clusio nccā. vt si a sit mor̄ b at̄ aial. i. quo c homo. Nā q̄ bō animal ex necessitate c. mouetur aut̄ animal non ex necessitate nec homo. Similiter vt si priuatiua sit a b nam eadem demr̄atio

Hic ponit philosophus vnam inutilem coniugationem p̄ conuersionem ad predictum modum syllogandi. Dicitur si maior p̄positio que est a b. non sit necessaria. hoc est non sit sumpta cum modo necessitatis sed minor p̄positio que est b c. sumpta sit cum modo necessitatis. ex tali mixtione non sequitur conclusio. q̄ sit cum modo necessitatis id est conclusio de modo necessario. Et si aliqui sequi videatur hoc non erit virtute syllogistica sed sequetur gratia materie. et prop̄ habitudine terminoz. fm̄ de mixtā materia accepto. r. puta

qm̄ maior est de inēē simplr̄ q̄ equalit̄ vni de nccario. vñ tūc nō seq̄t̄ cōclusio de mō nccitatis vt p̄ sic arguen to. Q̄d b est a. oē c de nccitate est b nō seq̄t̄ q̄ omne c de necessitate sit a. Et istud p̄bat̄ dupl̄ p̄ rōnē. scz r in terminis significatiuis. Per rōnē sic est em̄ q̄ cōclusio sit de necessitate r fiat tal̄ syllogism̄. Omne b ē a supponēdo q̄ b p̄tun genter sit a. b est p̄o sit de inēē vt nūc. sic arguēdo. Q̄d c de nccitate est b. ḡ omne c de nccitate est a. Deū sumat̄ illa p̄clo. r ex illa cū minore arguit̄ in p̄mo mō tūc figure darapti. videlicet sic. Q̄d c de nccitate est a. omne c de necessitate est b. sequit̄ q̄ aliqd̄ b de nccitate est a. cui op̄positū tūc est suppositū. scz q̄ b p̄tūget̄ sit a. r sic ex v̄ro seq̄ret̄ flm̄. Sicut p̄t̄ argui in tertio mō p̄me figure. si accipiat̄ p̄uertēs minoris sic. Q̄d b ē a. aliqd̄ c de nccitate est b. ḡ aliqd̄ c de nccitate est a. sequit̄ ergo aliqd̄ ex tali p̄done sine q̄ dā cē potuit maior p̄o q̄ est omne b ē a. h̄c em̄ dā cē p̄t̄ absq̄ eo q̄ necesse sit omne b esse a. p̄tigit̄ em̄ aliqui tale esse b. cui possibile est a. nulli esse. r sic nō est vñ q̄ b de nccitate sit a. Et vt clar̄ istud pateat p̄bat̄ p̄b̄s istud in terminis fecatis in q̄b̄ inuenit̄ instātiat̄ vt si ponam̄ q̄ a q̄ vocat̄ hic maior extremitas sit mor̄. f̄z q̄ motus est act̄ mobil̄. b at̄ mediū sit aial. id at̄ in q̄ est c minor extremitas sit hō. tūc de nccitate est aial. h̄ aial nō de nccitate mouet̄. nec etiā hō mouet̄ nccario. vt p̄ sic syllogizando. Q̄d aial mouetur. ois hō de nccitate est aial ergo ois hō de nccitate mouet̄. p̄z manifeste q̄ nō sequit̄ q̄ p̄missē fl̄ de r p̄clo fl̄. ex q̄ ei maior fecat̄ medio inēē simplr̄. r nō nccario. ḡ solū d̄z inferri p̄clo de inēē r nō de nccario. Et sicut mō ē in p̄ma figura. si maior i scdo p̄me figure sit priuatiua id est negatiua q̄ est designata p̄ a b. eadem em̄ est demonstratio.

In particularib̄ at̄ syllogism̄ si vñs q̄dem ē necessaria. r p̄clo erit nccaria. Si at̄ particularis nccaria nō erit nccarium siue p̄dicatia siue priuatiua fuerit vñs p̄o. Si at̄ primuz vñs nccaria. r a q̄d oī b ist̄ ex nccitate. b aut̄ alicui c ist̄ solū necesse ē a alicui c inēē ex necessitate. Nā c sub b est. b aut̄ oī a inerat ex nccitate. Sicut at̄ r si priuatiua sit syllogism̄ nam eadē erit demonstratio. Si at̄ particularis est necessaria. p̄clusio non erit necessaria. nihil em̄ impossibile euenit quē admodū in vniuersalibus syllogism̄. similiter aut̄ r in priuatiuis. termini motus. aial albū.

Hic p̄nter p̄b̄s docet̄ syllogizare ex vna de nccario et alia de inesse. in mōis particularib̄ p̄me figure. p̄o nens in effectu duas p̄clusiones. Prima est si in tertio mō p̄me q̄ descendit a primo mō maior p̄o q̄ est vñs sit de nccario. r minor que est particularis affirmatiua inesse simplr̄ r nō vt nūc. tūc sequit̄ cōclusio de nccario. Et si in q̄rto mō p̄me figure qui format̄ a scdo modo eiusde figure. maior que est vñs negatiua fuerit de necessitate. r minor que est particularis affirmatiua de inesse seq̄t̄ conclusio de necessario. Scda cōclusio est si maior que est vniuersalis affirmatiua in darij. r vniuersalis negatiua in ferio fuerit de inesse. r minor que est particularis affirmatiua v̄trobiz sit de necessario. tunc non seq̄t̄ p̄o ḡn̄aliter id est in omnibus terminis.

Tertius

in patiente predisposito sed positio te inesse ut nunc.
no est conciens materia huius syllogismi quia maior
(ut postea dicet) est regulativa minoris. et ideo non e
subiuncta minor nisi tales termini habeant essentialē
et necessariam habitudinem ad se invicem. Ad terti
um respondet Albertus qd non est simile te maiore ppo
sitione in ista mixtione et minore qd maior ppositio in p
ma figura continet virtutem et psequentia toti? syllo
gismi ideo appetat sibi minore pponem et ergo maiore
existente te necessario oportet in pma figura maiorem ee
te inesse simplr quia oportet qd minor extremitas essen
tialiter sumat sibi medio sicut mediu in maiori ppositio
ne stat essentialiter sibi maiore extremitate. et sic erit mi
nor necessaria sibi rem. Et ideo si vel accitralr vel ut nunc
accipiat minor extremitas sibi medio non sed qd te necē
rio. Accitraliter aut accipit sibi bonie albū vel mo tū vt
nūc aut fortes vel iste homo remōstrat? sibi tū autē
aliqis hō ppter idēritatē et indifferētā cū boie et ideo nō
sequit. Si hō te necitate est aial. Hoc albū vel fortes
vel iste homo est homo ergo album vel fortes vel iste ho
mo te necessitate est animal. Ex quo pz qd nihil tenomi
natio dēn cēnalr sibi medio sumit nisi vel sit cōvertibile
cū medio vt risibile cū boie vel habeat se sicut supius ad
ipm sicut cū dē albū ē coloratū. Sed qd at p dō te ne
cessario qm minor est te inesse simplr p dīcām supponem
minoris sibi medio que habet p dīcā te omni et dīcā te nul
lo. Sed qd minor ppositio nec cōtinet in se virtutem et con
sequētā ipsius syllogismi nec etiā sit maior ppositio per
directā sumptōem alicui? sibi subiecto minoris ppositōis
sed cōverso ideo minor ppositio nō potest sibi a ppropa
re maiorem. et ppter hoc minore existente te necessario
et maiore te inesse nō oportet qd maior sit te inesse sim
pliciter sicut potest esse te inesse vt nūc. et ergo nō valz talis
cōiugatio sed est inutilis iuxta ptracta. Ad quartum
est dōm qd duplx est mixtio vt sup tactū fuit. Una qm
miscibilia sunt in mixto potētā et nō actu cōplero sim
pliciter et illa est p pue dīcā et in illa mixtū nō assimila
tur alicui miscibilibz sicut pzin materialibz. Alia est
mixtio metaphorice dēā in qua miscibilia sunt actu et
sibi ppropa forma in mixto et te illa est hic sermo. Un ma
nent ppones que dīcātur misceri sibi p pzijs rationibus
et in illa tene potest illud quod resultat ex miscibilibz
assimilari alteri miscibilibz eo qd nō est talis mixtio p
pue dīcā et quia maior ppositio in pma figura conti
net totam virtutem et pnam syllogismi ideo in tali mixti
one cōclusio assimilaf maior. Ad quintum est dōm
fm dīm Albertum qd non est simile te vniuersalitate et
particularitate et necessitate. Quia conclusio sequitur
maiozem ppositionem que est virtute totus syllogis
mus continens sub ambitu sue communitatis mino
rem. et cum predicatum maioris in prima figura ē etiā
predicatum conclusionis ideo in dispositionibus pre
dicati sequitur conclusio maiozem ppositionem. dispo
sitiones vero et p prietates predicati sunt esse affirmati
uum negatiuum esse te inesse et esse necessario. et hōmō
ideo vna existente te necessario maiore scz et minore te
sue esse cōclusio telet esse necessario. In subiecto vero cō
uenit conclusio cum minore ppositione et minore se
quitur in p prietatibus subiecti tales autē sunt esse vni
uersale particulare et hōmō. et ergo si aliqua pmissaz
fuerit p picularis tunc conclusio sequens rebiliōrē pte

sue cause etiā telet esse particularis. Ad confirmat
tionem eodem modo dicendum est qd minor pmissa
coartat maiorem quo ad quātitatem et supposita subie
cti quia subiectum maioris commune est quo ad mul
ta supposita et accipitur in minore determinatius (vt
dictum est) Sed minor nō coartat maiorem quantuz
ad modum inherētie predicati et ideo potest conclu
sio assimilari minori in qualitate sed non oportet qd si
bi assimiletur in quantitate et modo enunciandi

Ad sextum respondet Albertus qd licet illa te inesse
simpliciter equiualeat vni te necessario materialiter et
sz rez non tamen formaliter et fm modū enunciandi
et sic non est iste tractatus superfluous. Quia licet suffi
cienter determinatum sit qualiter conclusio de necessa
rio sequitur ex vni formi coniugatione propositionum
te necessario tamen quia in hac scientia docetur syllo
gismus in genere et applicabilis aliquo modo ad omne
materiam et specialis est modus syllogisandi conclusi
onem te necessario per mixtionem necessarij et inesse
alius a dicto modo qui est ex vni formibus te necessa
rio oportuit necessitate doctrine qd etiam iste modus syl
logisandi doceretur. Ad vltimum dicendum ē fm
dominum Albertum qd syllogisando ex ambabus te ne
cessario non est aliqua pmissarum non causa vt cau
sa sed ambe sunt cause illationis quantum ad illū mo
dum syllogisandi conclusionem de necessario sed per
hoc non concluditur cum etiam sit alius modus syllo
gisandi conclusionem de necessario ad quem non req
ritur qd vtraz sit de necessario sicut in simili in prima
figura syllogisatur conclusio particularis et etiam in
tertia et tamen neuter illorum modoz syllogisandi su
perfluit. Quia ex illa dispositione pmissarum syllogi
satur cōclusio p picularis in pma figura et in tertia

Circa textum expositū sunt

quedam dubia. Primum est. Utrum maiore existente
de necessario in prima figura et minore de inesse potest
ne sequi cōclusio de inesse sicut sequitur de necessario.

Solutio Alerti sic. Quia necesse esse antecedit
esse et quod necesse est esse sequitur etiam esse sed conclu
sio de necesse esse sequitur primo et pncipaliter quando
vel ambe pmissae sunt de necessario vel maior conclu
sio autem de inesse sequitur ex consequenti. Similiter
autem si maior sit de inesse et minor de necessario be
ne sequitur conclusio de inesse licet non de necessario
et similiter si ambepmissae sunt de necessario vel am
be de inesse sequitur conclusio de inesse. Et ideo nō opoz
tuit de hoc tradere aliquā artem quia ars et virtus fm
philosophum sunt circa difficilia. Non est autem dif
ficile scire quomodo ex pmissis de necessario pure vel
mixtis cum illis de inesse sequitur conclusio de inesse
ergo non tradidit de hoc aliquā singularem artem

Secundum dubium est

Quot sunt coniugationes propositionum predicto
modo mixtarum et quot vtilis quot inutilis

Solutio In hac mixtione debent presupponi com
munia principia omnium figurarum superius posita
et principia propria huius figure et ppter hoc suppo
nendum est vnum principium proprium huius mixti
onis in hac figura scilicet qd maior sit de necessario

Tractatus

quibus suppositis dōm est q̄ q̄dā sunt p̄iugatōes vtil-
les & quedā iutiles: q̄ aut vtrac̄ est v̄lis aut vtrac̄ p-
ticularis aut maior v̄lis & minor p̄ticularis aut ecōtra
Si vtrac̄ v̄lis b̄ est dupl̄ q̄ v̄l vtrac̄ affirmatiua vel
vtrac̄ negatiua si vtrac̄ affirmatiua aut ḡ maior est de
ncario & minor de inec̄ aut ecōtra si p̄mo sic est p̄iugatō
vtilis si scōdo mō sic est inutilis: Si vtrac̄ negatiua sic pre-
misse tales p̄nt dupl̄ disponi q̄ v̄l maior ē de ncario &
minor de inec̄ vel ecōtra & ab̄ sunt inutilis iuxta scōdam
regulā ḡnalē quā tradidit p̄. b̄. Si v̄o maior sit ne-
gatiua & minor affirmatiua tūc v̄l maior est de ncario &
minor de inec̄ vel ecōtra p̄mo mō ē p̄iugatio vtilis scōdo in-
utilis sic ḡ p̄z ab̄ab̄ q̄ntib̄ v̄lib̄ s̄ūt octo p̄iugatōes &
due sunt vtilis & sex inutilis Si vero vtrac̄ est parti-
cularis tūc s̄ūt s̄ilr octo p̄iugatōes & oēs s̄ilr iutiles Si
maior sit v̄lis & minor p̄ticularis aut vtrac̄ affirmatiua
aut vtrac̄ negatiua aut maior affirmatiua & minor nega-
tiua aut ecōtra Si vtrac̄ affirmatiua aut ḡ maior ē de
ncario & minor de inec̄ aut ecōtra p̄mo ē p̄iugatio vtilis
scōdo inutilis Si vtrac̄ negatiua s̄ilis est diuisio & sunt
due inutilis Si autē maior sit affirmatiua & minor nega-
tiua s̄ilis est diuisio & sunt due iutiles Si vero maior
sit negatiua & minor affirmatiua aut est maior de ncario
& minor de inec̄ & v̄l p̄iugatio aut ecōtra & ē inutilis si
vero maior sit p̄ticularis & minor v̄lis diuidēdi ē vt pri-
us & erūt octo p̄iugatōes inutilis ex q̄bus om̄ib̄ p̄z
materia ist̄ mixtionis in prima

In scōda autē figura si priuatiua q̄dem p̄pō
v̄lis sit & ncaria & p̄clo erit ncaria si autē pre-
dicatiua nō ncaria Si autē primum priuatiua
ncaria & a b̄ q̄dē nulli ex ncitate ist̄ c̄ aut a
tūc q̄m ergo p̄uertit priuatiua & b̄ nulli a in-
erit ex ncitate a aut oī c̄ inest quare nulli c̄
inerit b̄ ex ncitate a aut om̄i c̄ inē q̄re nulli
c̄ inerit b̄ ex ncitate nā c̄ sub a ē S̄ilr at̄ et
si a c̄ ponat priuatiua Nā si a nulli c̄ necē ē
inest & c̄ nulli a necē est inest a aut om̄i b̄
inest q̄re nulli eoz que sunt b̄ cōringit c̄ sit
em̄ prima figura Rursus nō ḡ nō p̄tingit b̄
c̄ cōuertitur em̄ simplr

Ista est alia ps capli in q̄ p̄bs docet syllos formare
ex mixtis vna de ncario & alia de inec̄ Et p̄mo facit
hoc in mōis v̄libus scōdo in p̄ticularib̄ Quo ad primum
dicit q̄ in v̄libus syllos huius scōde figure talē regula si i
primis duob̄ mōis v̄lib̄ p̄uatiua v̄lis sit ncaria ita q̄
sit de ncario & affirmatiua v̄lis sit de inec̄ nō vt n̄c̄ sed
simplr tūc seq̄tur p̄clo de ncario q̄ sicut d̄m̄ est in p̄-
ma figura maior ap̄o priat sibi minorē eo q̄ ozeā acci-
pi s̄b medio q̄d stat s̄b maiori extr̄itate Et idē cū maior
sit de ncario ōz minorē ē de inec̄ simplr & nō vt n̄c̄ ita
in ista figura negatiua ap̄opriat sibi affirmatiua & idō
cū negatiua sit de ncario ōz affirmatiua esse de inec̄ nō
vt n̄c̄ sed simplr & istud est ex eo q̄ syllos v̄les scōde figure
formant a scōdo mō p̄me figure & idē sicut in illo modo
maior q̄ est negatiua de ncario ap̄opriat sibi minorē
de inest que est v̄lis affirmatiua ita etiā si in scōda figu-
ra affirmatiua sit de inec̄ simplr & nō vt n̄c̄ erit p̄clo de
ncario Et huius ē exemplū in p̄mo mō scōde figure cesa

re si em̄ maior sit de ncario & minor de inest simplr seq̄-
tur p̄clo de ncario vt si a nulli b̄ ist̄ ex ncitate in mi-
ori vero q̄ est v̄lis affirmatiua a ist̄ oī c̄ simpliciter sequit̄ q̄
b̄ nulli c̄ inerit ex ncitate Hoc autē ideo est q̄ c̄ minor ex-
tremitas est stans s̄b a s̄b alit̄ & idō p̄pō minorē de inec̄ s̄nt
pl̄r & nō vt n̄c̄ S̄ilr at̄ sit in scōdo mō scōde figure si ma-
ior sit v̄lis affirmatiua de inec̄ & minor v̄lis negatiua de ne-
cessario tūc em̄ seq̄tur p̄clo de ncario q̄ b̄ mō a nulli c̄
cōtinget inec̄ & sic est de ncario q̄ q̄d nulli p̄tingit in-
esse ncariū est nulli inec̄ Si autē sic est q̄ a nulli c̄ p̄-
tingit cū v̄lis negatiua de ncario p̄uertat simplr sequit̄ q̄
etiā ecōtra nulli a poterit inec̄ & sic est ncariū nō inec̄
tūc p̄ p̄uersionē minoris & trāspōnem p̄missay p̄stitu-
itur p̄ma figura Quia reducit̄ p̄m̄ mod̄ scōde ad scōdm̄
modū p̄me p̄ simpliciter p̄uersionē maioris Scōds autē
scōde reducit̄ in scōdm̄ p̄me p̄ p̄uersionē simpliciter p̄clusio-
nis & minoris & trāspōnem p̄missay t̄b̄ mō sit syllos q̄
b̄ est a nulli c̄ est a de ncitate & de ncitate nulli c̄ b̄
fit em̄ p̄ma figura de b̄ syllo in celaret p̄ trāspōz p̄missay
& p̄uersionē minoris & p̄clusiois simplr b̄ mō Nul-
lū a est c̄ de ncitate q̄ fuit minor trāspōtis terminis suis
D̄m̄ b̄ est a q̄ fuit maior in camestres & tūc sequit̄ dec
ergo de ncitate nulli b̄ est c̄ q̄ etiā est simplr ita p̄uersa
q̄ prioris syllos in camestres p̄clo fuit Nullū c̄ est b̄

Si autē p̄dicatiua p̄pō ncaria est nō erit
cōclusio ncaria ist̄ em̄ a oī b̄ ex ncitate c̄
aut nulli ist̄ solū p̄uersa igit̄ priuatiua sit p̄-
ma figura on̄sum ē at̄ in p̄ria q̄m cū nō est
ncaria q̄ ad maiorē ē priuatiua nec p̄clo erit
ncaria q̄re nec in his erit ex ncitate

Hic p̄bs p̄nt alia p̄clusio nē p̄ mōis v̄libus scōde figu-
re Dices si in mōis v̄libus scōde figure negatiua ponat̄
de inec̄ & affirmatiua de ncario tūc nō seq̄tur p̄clusio de
ncario & peccabit p̄tra p̄prietatē ist̄ figure q̄ ē q̄ vni-
uersalis negatiua sit de ncario & affirmatiua de inec̄ Cō-
clusio nē at̄ ist̄ p̄bs p̄bat tripl̄ p̄rio q̄ syllogismi ist̄
figure reducunt̄ ad primā figurā s̄ in p̄ma figura puta
in celaret ad quē modū r̄ducit̄ celaret & camestres n̄ se-
quit̄ q̄m maior est de inec̄ & minor de ncario nō seq̄tur cō-
clusio vtilis de ncario ḡ nec in scōda figura

Ampli⁹ at̄ si p̄clo est ncaria accidit c̄ ali-
cui a nō inec̄ ex ncitate si t̄n̄ b̄ nulli c̄ inē ex
ncitate tūc c̄ nulli b̄ inerit ex ncitate b̄ aut
alicui a necē est inest Si q̄dē & a om̄i b̄ ex
ncitate inerit q̄re c̄ necē est alicui a nō inec̄
Sed nihil phibet a b̄ mōi accipere cui om̄e c̄
contingit inest

Hic p̄bat scōdo q̄ affirmatiua in mōis vniuersalibus
ex̄te de ncario & negatiua de inec̄ nō sequit̄ p̄clusio Qz
si p̄dcō mō seq̄ret̄ p̄clusio de ncario tūc ex p̄uertēte cō-
clusio n̄ s̄ q̄ erit de ncario & p̄uertēte illi vniuersalis
affirmatiua q̄ est de ncario seq̄ret̄ p̄clusio p̄ticularis ne-
gatiua de ncario cui t̄n̄ vniuersalis p̄us posita est de in-
esse vel de p̄tingēt̄ & sic aliqd̄ sequit̄ ad p̄clusio nē de ne-
cessario sine q̄ vera p̄t̄ ē p̄missa & sic vera p̄t̄ ē p̄missa
sine cōclusioe Exemplū huius p̄z sumēdo terminos sig-
nificatiuos sic Null⁹ lapis est aial⁹ D̄m̄ b̄ de ncitate
est aial⁹ ergo null⁹ h̄p̄ de ncitate est lapis accipēdo cō

Tertius

nerentē conclusiois. *Nullus lapis de necessitate est animal et puertertem vltis affirmatio. s. quoddam animal de necessitate est homo. sequitur ergo quoddam animal de necessitate non est lapis. iam illa est de necessitate. et vltis sua prius fuit de inesse. ergo ille modus arguendi non valet.*

Amplius et si terminos ponentes sit ostēdere quomodo conclusio non est necessaria. vt si sit animal. b. homo. c. quidem album et pōēs similiter sumptae sunt. contingit enim animal nulli albo inesse. non ergo nec homo nulli albo sed non ex necessitate. contingit enim homines fieri album. non tamen donec animal nulli albo insit quare cum hec sint necessaria. erit conclusio simpliciter non necessaria.

Hic p. pbatur dicitur suū 3° in terminis dicens si a dicat esse animal. b. at homo. c. duo album. et sint pōēs sicut supra ostēdit ad coniugationem. tunc contingit animal nulli albo inesse. et tunc sequitur hac pōne facta quod existente tali pōne quod nec homo in erit alicui albo. quod si nullum animal est album. sequitur quod nullum homo est album. et tamen non sequitur quod nullum homo est album. quod contingit est album. sed tamen donec manet talis dispositio quod nullum animal sit album. sequitur quod nullum homo de necessitate sit album. sed hec est necessitas pōnis et non simpliciter necessitas. *Et hoc modo format syllogismus in canestres. Omnis homo de necessitate est animal. nullum album est animal. et per sita illa minore tunc sequitur de necessitate nullum album est homo. hoc autem non sequitur omni modo necessitate sicut dicitur est. ergo in tali coniugatione sequitur conclusio de necessitate non de necessitate simpliciter.*

Similiter autem se habebit in particularibus syllogismis. Quando priuatiua quidem pōēs et vltis fuerit et necessaria conclusio erit necessaria. quando autem predicatiua vltis. priuatiua vero particularis non erit conclusio necessaria. Sit autem primū priuatiua pōēs et vltis et necessaria. et a. b. nulli contingat inesse ex necessitate. c. autem alicui. a. inesse. Quomodo ergo puerterit priuatiua vltis ueritate et b. nulli. a. contingit ex necessitate inesse. a. autem alicui. c. inesse quare alicui eorum que sunt. c. ex necessitate non inerit. b.

Hic p. pbatur dicitur et syllogizare in modis particularibus secunde figure ex vna de inesse et alia de necessario dicens quod similiter se habet quod ad coniugationes vtilis et inutilis in modis particularibus secunde figure. Quod si priuatiua et vltis in predictis modis fuerit de necessario. sequitur conclusio de necessario. quomodo autem aliter sit. i. affirmatiua vltis de necessario priuatiua vero particularis de inesse tunc non sequitur conclusio. Cuius declaracionem ponit in terminis non significatiuis dicens sit enim primū priuatiua vltis de necessario. ita quod a. me. et necessitate nulli contingat. vel possit inesse. b. ita quod maior sit ista. Nullum. b. est. a. de necessitate. c. autem inesse alicui. a. simpliciter. ita quod quoddam. c. sit. a. tunc sequitur conclusio de necessario. s. quod aliquod. c. de necessitate sit. b. Et pbatur istud sic p. pbatur quod vltis priuatiua que est maior puerterit simpliciter. vt. nullum. b. de necessitate est. a. ergo nullum. a. de necessitate est. b. et tunc sit bonum syllogismus in quarto modo prime figure. sic arguendo sumendo maiorem illam. Ex necessitate nullum. a. est. b. quoddam. c. est. a. ergo ex necessitate quoddam. c. non est. b.

Et istud p. pbatur manifestum sumendo terminos significatiuis hoc modo in festino. Nullus lapis de necessitate est animal. quoddam homo est aliquid quoddam homo de necessitate non est lapis. si maior puerterit simpliciter tunc sit syllogismus in prima figura in serio qui est bonum. ut supra mam supra posteam in prima figura.

Rursum si predicatiua et vltis et necessaria ponatur. a. b. predicatiua. Si ergo a. omni. b. ex necessitate inesse. c. autem alicui. a. non inesse quomodo non inerit. b. alicui. c. manifestum est. sed non ex necessitate. Nam iidem termini erunt ad demonstrationem qui in vniuersalibus syllogismis.

Hic ponit coniugationem inutilem in modis particularibus dicens si vltis predicatiua siue affirmatiua ponatur de necessario. et particularis de inesse sicut est in baroco quarto modo ista figure. tunc non sequitur conclusio de necessario. sed de inesse tamen. si enim a. in tali coniugatione inesse omni. b. ex necessitate a. autem alicui. c. non inesse tamen. ita scilicet quod minor sit particularis negatiua. de inesse tamen. tunc manifestum est quod sequitur conclusio de inesse tamen. s. quod b. non inerit alicui. c. hoc est quod aliquod c. non est. b. sed non sequitur conclusio de necessario scilicet quod ex necessitate aliquod. c. non est. b. Et istud demonstrat in terminis significatiuis. Et erunt iidem termini qui positi sunt in modis vltibus huius figure sed aliter ordinati. Quia hic homo est medium. album maior extremitas. et animal minor. sic arguendo. Omne album est homo de necessitate. quoddam album non est homo. quoddam animal non est album ex necessitate. manifestum est quod non sequitur. Quia sic ex vero sequeretur falsum et sic pars quod in baroco non potest fieri syllogismus mixtus. quocirca etiam premissarum fuerit de necessario quod in ipso nulla premissarum potest fieri maior puerterit in prima figura vt patuit in syllogismo iam facto.

Sed nec si priuatiua necessaria est particulariter sumpta erit conclusio necessaria nam et per eorundem terminos demonstratio est.

Hic p. pbatur in calce textus addit huic conclusioni partes dicens si maior sit vltis affirmatiua et de inesse et minor particularis priuatiua. tunc non sequitur conclusio de necessario. et istud ostendi facillime potest per eorundem terminos quibus supra ostensum fuit.

Circa textum expositum sunt dubia

Primum est. An verum sit quod dicit p. pbatur quod vltis negatiua existente de necessario in secunda figura. sequitur conclusio de necessario. Et videtur quod non per instantiam sic argueo. Nullus homo est lapis. omne album est lapis. illa posita tamen vera non sequitur. ergo nullum album de necessitate est homo.

Solutio sic vt pbatur fuit in textu. Ad obiectum in oppositum est dicendum. Albertus quod syllogismus vltis huius figure descendunt a secundo modo prime figure. ita quod vltis priuatiua in hac figura habet eandem pōnem quam habet vltis priuatiua in prima figura. sed vltis negatiua in prima figura que est maior appropiat sibi maiorem affirmatiuam. vt sit de inesse simpliciter. et non vt nunc. ergo vltis negatiua in hac figura que est in potentia vt fiat maior in prima figura eandem habet potentiam vt appropiat sibi affirmatiuam. ita quod oporteat affirmatiuam sumi de inesse simpliciter et non vt nunc et ideo instantia prefati argumenti est sophistica eo quod non est minor de inesse simpliciter.

Tractatus

Secundum dubium est

An si negatia sit re in eē. r affirmatia re necario. nō seqtur p̄clo re nēario. Et videt p̄mo q̄ nō sit tal' iugatio inutil' q̄ p̄t. p̄bati p̄ ip̄sibile. Nullū b est a. re nēcitate om̄e c est a. ḡ re nēcitate nullū c ē b. si nō seqtur tēf oppositū p̄clonis. scz bec nō re nēcitate. nullū c ē b. q̄ equi pollet istū. p̄tingit aliq̄d c ē b. fiat argumētū. ḡ ex hac maiore sic. Nullū b est a. p̄tingit aliq̄d c ē b. ḡ p̄tingit aliq̄d c nō ē a. istū seqtur p̄ mixtionē p̄tingētis r inesse h̄ bec nō p̄t stare cū miore p̄ois sylli. ḡ p̄m' sylus fuit ton' r tū fuit ibi negatia re in eē. Scdo sic sumat' Al la re p̄tingenti q̄ o p̄oitur p̄clonit' r ponat' in eē r fiat argumētū ex vtraq̄ re in eē sic. Nullū b est a. Aliq̄d c ē b. ḡ aliq̄d c nō est a. q̄ nō p̄t stare cū miore p̄mi syllogis mi. Solo Sic. vt. p̄batū fuit in textu Ad obiecta in oppositū Ad p̄mū est ddm. q̄ p̄dca mixtio p̄tingētis r in eē inutil' est nisi illa re in eē sumat' simplr. sic p̄ stea p̄bit in textu. in q̄ p̄bs sic istat p̄tra istā formā mixtionis quā tū ad illā re p̄tingēt. De mouēs est tō. ponat' sic. Cōtingit oēm equū eē mouentē. r tū nullū equū p̄tingit eē boiem. r sic in syllo quē nitit' p̄bare affirmatia nō h̄z p̄tāre ap̄o p̄ziādī sibi negatiaz. r id. p̄pō re inesse ibi accēpt a p̄t esse re in eē vt nūc. silr ḡ poterit eē re inesse vt nūc in syllo. p̄bātē cū accipit in mixtione cū p̄tingenti et id nō valebit tal' mixtio. Ad scdm ē ddm. q̄ cū poit oppositū p̄clonit' inesse pl' accipit q̄ oppositū conductionis. oppositū eñ p̄clonit' fuit tū illa re p̄tingēt. quā cū ponit in eē pl' accipit q̄ oppositū maioris. sumit eñ oppositū a' q̄ est re in eē. r id nō oñdit p̄clonit' seq̄ re necessario. h̄ tū re in eē. cur' oppositū sumit. r istud satis patuit circa fm modū istius figure

Tertium dubium est

An in q̄rto mō scde figure baroco nō seqtur p̄clo re necessario. vt dicit p̄bs Et videt q̄ maiore in illa dist' p̄sido exite re in eē r miore re nēario seqtur p̄clo re necessario. sic arguēdo. De b est a. re nēcitate q̄ddā c nō ē a. ḡ re nēcitate q̄ddā c nō est b. si eñ nō seq̄t tal' p̄clo tūc tēf oppositū sic. nō re nēcitate q̄ddā c nō est b. q̄ eq̄ pollet huic. Cōtingit om̄e c esse b. fiat ḡ b minor r maneat maior in suo loco. r arguat' sic. De b est a. p̄tingit oē c esse b. ergo p̄tingit om̄e c esse b. q̄ nō p̄t stare cū miore p̄dca syllogis mi. ḡ p̄dca syls videt' simplr. ton' p̄ legē reducti onis p̄ impossibile Solo Sic. vt p̄bs. p̄baut i textu Ad obiectū in oppositū est ddm. q̄ cū poit oppositū p̄clonit' inesse nō p̄bat seq̄ p̄clonē re nēario. q̄ pl' sumit q̄ a' oppositū. h̄ o' p̄clonē seq̄ re in eē in p̄mo syllo cur' oppositū fuit p̄ p̄missa in scdo syllo Si dicas videtur seq̄ inutil' i q̄rto scde figure sic. re nēcitate oē vigilās ē mouēs. q̄ddā bō nō est mouēs. ḡ re nēcitate q̄ddā bō nō est vigilās. q̄ eq̄ pollet huic p̄tingit oēm boiem eē vigilantē. fiat ḡ b miōr r maneat maior i situ suo. tūc ar' sic. De nēcitate oē vigilās est mouēs. p̄tingit oēm boiem esse vigilantē. ḡ ois bō est mouēs. si iste scds syls nō t'z detur o p̄ositū p̄clonit' r fiat maior r ponatur minor inesse. r maneat minor. r seqtur o p̄ositū maioris in q̄rto tertie figure. sic Aliq̄s bō nō ē mouēs. ois bō est vigilās. ḡ aliq̄d vigilās nō est mouēs. So'. Miōr secūdi sylli manēs re p̄tingētī est p̄possibil' o p̄posito p̄clonit'. q̄pa tū posita in eē. est ip̄sibil' eidez. Verbi grā. isti duo

sunt cōpossibilia. Cōtingit oēm boiem esse vigilantē. r aliq̄s bō nō est mouēs. h̄ tū ista duo sunt incōpossibilia Ois bō est vigilās. r aliq̄s bō nō est mouēs. r p̄t hoc de n̄ est q̄ si sumatur o p̄positū p̄clonit' nō p̄t miōr r poni inesse Sed dices. Cōtingēs est q̄ posito in esse fm p̄m nō seqtur impossibile. cū ḡ miōr sit re p̄tingētī q̄uis ponatur in eē. nō accidet tū impossibile. Ad q̄d ddm est. q̄ eo mō quo est possibil' p̄t poni in eē r nō aliq̄ ip̄a aut p̄ se sumpta est possibil' r id p̄ se p̄t poni in eē. ip̄a tū sumpta cū o p̄posito p̄clonit' nō est possibil'. r id o sic nō potest poni inesse.

Quartū dubiū est. Quot sunt

cōiugates inutiles in hac figura r q̄t vtiēs. So' Alteri suppositis cōibus p̄cipijs oim figuraz. r p̄o p̄ys ist' figure rūciāt cōbinatōes sexdecim q̄ cū multiplicitate fuerit p̄ in eē. r nēario. erit trigitadue. re q̄ bus sunt tū tres vtiēs. Alie aut vigitinouē oēs sunt i vtiēs q̄ peccāt p̄tra aliq̄d p̄cipiū. q̄d vel cōe est oim figure. vel p̄p̄riū scde figure. vel p̄p̄riū mixtionis. nō tū numerate sunt in textu oim vtiēs iugates. h̄ solū ille enumerate sunt q̄ peccāt p̄tra p̄p̄ria p̄ncipia ist' figure et mixtionis. alie at facile patēt cuilibet p̄siderati

In postrema at figura. termis q̄dē vlib' r p̄dicatis. vtrisq̄ p̄p̄oib' si vtralibz sit nēaria. r p̄clo erit nēaria Si at bec q̄dē sit p̄uatiua vlib'. illa vō p̄dicatia cū p̄uatiua fuerit cū nēaria p̄clo erit nēaria. q̄n at p̄dicatia n̄ erit nēaria Sint ei primū vtrez p̄p̄oes p̄dicatie. r a b om̄i c insint. nēaria at sit a c q̄m ergo b oī c in eē. r c alicui b inerit. eo q̄ p̄uerit vlib' affirmatia p̄cularit' Quare si a oī c in eē ex nēcitate. r c alicui b. r a alicui b nēariū est in eē. nā b sub c ē. fit iḡ p̄ria figura Silr aut ostēdet. si b c ē nēaria. p̄uertit eñ r c alicui a. q̄re si om̄i c in eē b ex nēcitate. r a alicui b inerit ex nēcitate. Rursum sit a c q̄dem p̄uatiua. b c vero affirmatia. nēaria at sit p̄uatiua. Qm̄ ḡ p̄uertit c alicui b. a aut nulli c ex nēcitate. neq̄ a alicui b inerit ex necessitate. nā b sub c est

Ista est ps tertia ist' capli in qua docet p̄bs ex vna re nēario r alia re inesse in postrema figura id ē c̄tia. et tria facit. p̄mo oñdit illud in mōis vlibus. scdo in p̄ticularib'. tertio ponit q̄dam correlaria. Circa primūz primo poit duas p̄iugates siue p̄clones dicēs p̄mo q̄ in postrema figura. id est tertia termis siue extremitatibus maiore. r miore vlib' ex̄tib' ad mediū q̄d vtriq̄z extremitati sbijctur. r re q̄ vtraq̄z ex̄treit' as p̄dicatur vlib' r affirmatie sicut in p̄mo mō ist' figure. si vtralibz p̄p̄o id est q̄cūq̄ illaz siue maior siue minor sit nēaria. h̄ est re nēario r altera re in eē simplr. seq̄ p̄clo re nēario. In scdo vō mō h̄ selapton in q̄ maior ē vlib' negatia. r mi' r nor vlib' affirmatia. ē tal' mod' mixtionis. q̄ q̄n vlib' negatia ē re nēario. r vlib' affirmatia re in eē simplr. r nō vt nūc. tūc seqtur p̄clonit' negatia re nēario Qm̄ vero in

Tertius

eodē scđo mō tertie figure vltis affirmatiua fuerit de ne-
cessario. cū nō possit sibi a p̄o p̄are vlem negatiua. eo
q̄ affirmatiua nō p̄t eē maior in quarto mō p̄me figu-
re nō seq̄tur p̄clusio de necario. q̄ tūc illa re in eē p̄t est
indifferēter esse de in eē vt nūc vel simplr. r̄ id tūc nō seq̄-
tur cōclusio de necario. Et de vtroq̄ mō ponit exemplū
Sint igit̄ p̄mū vtroq̄ p̄pōnes p̄misse p̄dicatiue siue af-
firmatiue. sicut sit in p̄mo mō tertie figure. ita q̄ a ma-
ior extreitas r̄ b minor extreitas insunt om̄i c medio. r̄ a
c maior. p̄pō sit de necario. Qñ ergo in tali mō minor est
vltis affirmatiua de in eē simplr. ita q̄ b minor extreitas
inest om̄i c. r̄ vltis affirmatiua cōuertit̄ p̄ acc̄is in p̄tica-
larē affirmatiua. o3 q̄ si om̄i c in eē b. q̄ c inest alicui b.
p̄pter qđ si a inest om̄i c. ex necitate in maiore. r̄ c inest
alicui b in illa q̄ fca est minor p̄ p̄uersionē. tūc seq̄tur cō-
clusio de necario in tertio mō p̄me figure sc̄z darij. Et b̄
est id q̄ b minor extreitas ē eēntialr̄ sumpta s̄b c medio
r̄ id dē in eē simplr. r̄ nō vt nūc. Et sic in tali reductōne
sit p̄ma figura p̄ p̄uersionē minoris q̄ est de in eē. r̄ sit t̄i?
mod̄ q̄ est darij. Et eodē mō ostēdet̄ q̄ p̄ dlo se? de neca-
rio in eodē p̄mo mō t̄ie figure. si minor p̄pō que est b c est de
necario. r̄ maior de in eē simplr. r̄ nō vt nūc. tūc em̄ con-
uertit̄ maior p̄pō q̄ ē a c in p̄ticulārē. ita q̄ si a oī c inest
q̄ c inest alicui a. r̄ r̄sonant̄ igit̄ p̄pōnes tales. ita q̄ de
maiore fiat minor. r̄ eodē t̄ie itez hētur tertio mod̄ p̄-
me figure vt manifestū ē. Et sic p̄b̄is p̄bat talē p̄iuga-
tionē p̄ hoc quillo mō seq̄t̄ p̄ dlo de necario in p̄ma figu-
ra q̄ in ista q̄ iste syllos reductur ad syllos p̄me figure.
Rursus si a c maior p̄pō sit p̄uatiua r̄ b c minor p̄pō af-
firmatiua r̄ vltis p̄uatiua sit de necario. r̄ affirmatiua de
in eē tūc iuxta p̄tracta seq̄tur p̄ dlo p̄ticularis negatiua d
necario in selapton. p̄bat tal̄ mod̄ arguēdi bon̄ p̄ p̄b̄is
q̄ reducit̄ in q̄rtū modū p̄me figure p̄ p̄uersionē mid-
ris p̄pōis p̄ acc̄is in p̄ticulārē affirmatiua de in eē sim-
plr sic arguēdo. Ex necitate a nulli c in eē. ē ar̄ in eē alicui
b. illa em̄ est p̄pō in quā vltis de selapton ē p̄uersa. q̄ fuit
om̄e c est b. seq̄tur igit̄ in q̄rto mō p̄me figure serio q̄ ex
necitate a alicui b. nō in eē. Et istd ē ex eo q̄ b minor ex-
treitas essentialr̄ s̄b c medio. r̄ id opoz̄t̄ miorē esse
de inesse simplr. r̄ nō vt nūc

Si aut̄ p̄dicatiua sit necaria nō erit p̄ dlo
necaria. si em̄ b c p̄dicatiua necaria. a c autēz
p̄uatiua r̄ nō necaria. Qñ igit̄ p̄uertit̄ affir-
matiua in eē alicui b ex necitate. Rursus si
a quidē nulli eoz̄ que sunt c in eē. c aut̄ alicui
eoz̄ que sunt b. r̄ a eoz̄ alicui que sunt b. n̄
in eē sed nō ex necitate. ostēsum em̄ ē in p̄-
ma figura quādo cumq̄ p̄uatiua p̄pō nō ne-
cessaria nec p̄clusio erit necessaria

Hic p̄b̄is poit̄ vnā p̄binatoem̄ inutilem̄ dicēs. si in b
scđo mō tertie figure vltis p̄dicatiua sit de necario. r̄ vltis
negatiua de in eē. nō seq̄t̄ p̄ dlo de necario. Et istd p̄bat. p̄-
duplr̄ p̄mo q̄ reducēdo talē p̄iugationē ad q̄rtū mō
p̄me figure sit inutilē eo q̄ affirmatiua in tali mō nō p̄t
sibi a p̄o p̄are negatiua vlem̄ ad dōm̄ in eē simplr. h̄ p̄-
dicere in eē vt nūc. r̄ id nō seq̄t̄ p̄ dlo de necario. Sit em̄
minor p̄pō que est b c. de necario. a c aut̄ p̄pō maior de in
esse. r̄ negatiua r̄ nō de necario. q̄ igit̄ cōuertit̄ vltis affir-
matiua de necario in p̄ticulārē. ex hac om̄ne b est c ex ne-

cessitate. seq̄tur aliqd̄ c est b ex necitate. p̄pter qđ si de
ista q̄ a nulli eoz̄ que sunt b inest. hoc est q̄ nullū b est a
et c inest alicui eoz̄ que sunt b ex necitate. hoc est q̄ ne-
cessario aliqd̄ b est c. seq̄t̄ q̄dem p̄clusio de in eē. sc̄z q̄
a nō inest alicui b. h̄ nō seq̄t̄ p̄ dlo de necario. q̄ sc̄z ex ne-
cessitate a nō inest alicui eoz̄ que sunt b. om̄sum em̄ ē in
quarto mō p̄me figure qñ p̄uatiua nō est de necario
q̄ non sequitur conclusio

Ampl̄ r̄ si p̄ terminos sit manifestū. sit em̄
a bonū in quo b aial. c aut̄ equus. ergo bonū
contingit nulli equo in eē. aial vero necē est
om̄i equo in eē. sed nō necē est animal aliqd̄
non esse bonum. si cōtingit animal om̄ne es-
se bonū. vel si non hoc possibile est sed. vigi-
lare vel dormire terminus est ponendus.
om̄ne em̄ animal susceptibile horum. si igit̄
tur termini vltiter ad medium sunt. dcm̄ est
quando r̄ quando non erit conclusio necē-
saria

Hic p̄b̄is probat eandē cōiugationē inutilem̄ per ter-
minos significatiuos dicēs. Sit em̄ a maior extre-
tas bonū. id aut̄ in quo est b minor extreitas sit aial. c ve-
ro mediū sit equus. r̄ formet̄ tal̄ syllos. Null̄ equus est bo-
nus. om̄is equus de necitate est aial. q̄ quōdam aial de ne-
cessitate nō est bonū. p̄z q̄ non seq̄tur. quia contingit in
ista cōiugatione. bonū nulli equo inesse. aial vero necē
est om̄i equo in eē. h̄ nō est necē aliqd̄ aial nō eē bonū. cō-
tingenter em̄ om̄e aial est bonū. Si vero q̄a dicat q̄ istd
nō sit verum. q̄ nō est possibile q̄ equus vel aial non sit
bonū. cū bonū qñ dicit̄ de equo vel aiali dicat bonū natu-
re r̄ nō bonū moris. r̄ nō p̄t eē q̄ aial nō sit bonū bonita-
te nature. tūc vt instātia teneat ponat̄ ali? termin? loco
boni. qui accidat r̄ equo r̄ aiali sicut est vigilare vel dor-
mire. Om̄e em̄ aial susceptiuū est cōtingenter istoz̄. sc̄z
vigilare r̄ dormire. r̄ tunc in his terminis p̄z q̄ nō seq̄t̄ cō-
clusio de necario. sic igit̄ p̄z qñ seq̄t̄ r̄ nō seq̄t̄ cōclu-
sio de necario. qñ ambo termini siue extrema vltiter s̄t
ad medium hoc est vniuersaliter p̄dicant̄ de medio sicut
in p̄mo r̄ scđo modis tertie figure

Si aut̄ h̄c quidem vniuersaliter ille ve-
ro p̄ticulariter p̄dicatiua aut̄ vtroq̄. quādo
vniuersal̄ fuit necessarius r̄ cōclusio erit ne-
cessaria. demonstratio aut̄ eadē que prius cō-
uertitur aut enim particularis affirmatiua.
Si igitur necesse est b om̄i c inesse. a autē
sub c est. necesse est b alicui a inesse. Si aut̄
b alicui a inest r̄ a alicui b inesse. necesse est
conuertitur enim. Similiter autem r̄ si a c
sit vniuersalis necessaria. nā b sub c est

Ista est secunda particula istius textus. in qua
philosophus docet predictam mixtionem in modis p̄-
ticularibus tertie figure. r̄ primo in affirmatiuis. scđo
in negatiuis dicēs. Si vnus terminus se habet
vniuersaliter ad medium. alter vero particulariter.

Tractatus

si tunc predicatiuus est alter terminorum sicut est in tertio modo tertie figure in quo maior est particularis affirmatiua et minor vltis affirmatiua tunc fit mixtio sic vt conclusio sit de necessario quoniam scilicet vltis est de necessario quoniam licet ipsa sit minor in modo tertie figure tamen habet potentiam vt fiat maior in reductioe reducitur enim huiusmodi in tertium prime figure in quo maior est vltis affirmatiua sicut in prima figura vltis appropriat sibi ibi particulari et efficit quod sit de inesse simpliciter et non vt nunc propter quod sequitur conclusio de necessario ita etiam in ista figura illa que debet maior fieri in prima debet esse de necessario. Quod autem talis coniunctio sit vtilis eodem modo patet sicut patuit in primo modo istius figure quod particulari affirmatiua per uersionem simplicem mutata et facta transpositione permittit statim habet syllogismum in prima figura in tertio modo. Si enim necesse est quod omni c in sit b et a sumptum est essentialiter tunc sequitur quod necesse est b alicui a in esse si autem b inest alicui a tunc per uersionem etiam a inest alicui b et de necessitate quod particularis propter potest conuerti simpliciter. Si tamen modo ostendit in quarto modo istius figure scilicet datis qui constat ex maiori vltis affirmatiua et minore particulari affirmatiua quod si ubi maior est vltis affirmatiua sit de necessario et minor de inesse simpliciter sequitur pro cloro de necessario propter causas que deca est tunc enim a c propter vltis est de necessario et b c minor particularis sequitur autem ideo conclusio de necessario quod b est b c et ideo est de inesse simpliciter.

Si autem particularis sit necessaria non erit conclusio necessaria sit ei b c particularis et necessaria a autem in sit omni c sed non ex necessitate. Couersa igitur b c sit prima figura et vniuersalis quoddem propositio non necessaria. Particularis autem necessaria quoniam et sic se habeant propositio nes non erat conclusio necessaria quare nec in his. Amplius autem et ex terminis manifestum est sit enim a quoddem vigilatio b autem bipes in quo fit c aial ergo b alicui c necesse est in esse a autem coniungit omni c et a non necario b. Non enim necesse est aliquem bipedem dormire vel vigilare. Si militer autem et per eosdem terminos ostendit et si a c particularis sit necessaria.

Hic probat tres coniugationes inutiles dicens si in affirmatiua syllogismo vltis est de inesse et particularis de necessario non sequitur pro cloro de necessario quod in reductioe particularis non potest esse maior in prima figura et non potest sibi appropriare vniuersale ad inesse simpliciter. Sit enim b c propter minor particularis et necessaria siue de necessario a autem in sit omni c tamen sit de inesse propter a c que est maior si quod uertat b c propter vltis prime figure in tertio modo prime figure tunc vltis propter non est de necessario particularis autem est de necessario nisi autem super deca est quod in prima figura maior debet esse de necessario et non minor sicut in his syllogismis que sunt tertie etiam debet esse eo quod isti reseruat dicit a syllogismo prime figure. Et istud declarat probat in terminis dicens quod istud est manifestum in terminis scilicet scilicet sit enim a maior extremitas vigilatio b autem minor bipes id autem in quo ponitur c medium sit aial. Talibus igitur terminis positibus b quod est bipes necesse est inesse alicui c b est aiali a autem quod est vigilatio coniungit inesse c b est aiali et a quod est vigilatio non necario in erit b b est bipedi non enim est necesse aliquem bipedem dormire vel vigilare et potest sic formari syllogismus. Omne aial est vi-

gilans de necessitate aliquid aial est bipes sequitur conclusio de inesse et non de necessario scilicet quoddam bipes est vigilans et non ista de necessitate quoddam bipes est vigilans. Similiter autem et per eosdem terminos ostendit quod si a c maior propter sit particularis et de necessario et altera sit vltis et de inesse quod est in utriusque coniugatione quod ad conclusionem de necessario.

Si autem vnus quidem terminorum sit predicatiuus aliter vero priuatiuus quoniam vltis quod est priuatiuus et necessarius et conclusio erit necessaria. Si enim a nulli c coniungit b autem alicui c inesse necesse est a alicui b non inesse.

Hic probat tres coniugationes vtilis et inutiles in modis particularibus et per vtilis dicens in particularibus syllogismo negatis vtilis coniugationis secundum modum figure quibus maior est vltis negatiua de necessario et minor particularis affirmatiua vniuersalis vnus quidem terminorum in particularibus syllogismo sit predicatiuus siue affirmatiuus alter vero priuatiuus siue negatiuus tunc quoniam terminus maior fuerit vltis et priuatiuus et de necessario sequitur conclusio de necessario cuius ratio est. Quia si a maior extremitas nulli c coniungit tunc de necessitate nullus est a si tunc b minor extremitas inest alicui c tunc quoddam c est b et ex his sequitur in serison quod necesse est alicui b a non inesse hoc est de necessitate quoddam b non est a.

Quod autem affirmatiua necessaria ponit vltis vltis particularis priuatiua pro particularis non erit conclusio necessaria. Nam omnia alia quod eadem que in prioribus dixerunt. Terminus autem quoniam affirmatiua vltis necessaria vigilare animal homo medium homo. Cum particularis priuatiua est necessaria vigilare aial albius aial enim necesse est alicui albo inesse vigilare autem nulli. Et non necesse est alicui aiali inesse vigilatorem. Quod autem priuatiuus particularis sit necessarius bipes moueri animal.

Hic probat tres coniugationes inutiles quare due sunt inueniunt iuxta quatuor modum tertie figure scilicet bocardo tertia autem iuxta sextam scilicet serison. Quo ad primam dicit si vna est affirmatiua et altera negatiua et vna vltis et altera particularis. Si affirmatiua ponat esse de necessario siue sit particularis siue vltis et si particularis priuatiua id est negatiua ponat esse de necessario sicut est coniugatio inutilis quod non sequitur conclusio de necessario et sunt eadem termini admodum que posite sunt in prioribus coniugationibus inutilibus. Tunc manifeste probat inutilitatem harum coniugationum per terminos in statu. Terminus autem in quibus est in statu quoniam vltis affirmatiua est de necessario vigilare aial homo quoniam autem particularis predicatiua est de necessario et altera de inesse termini sunt vigilatio aial albius et albius est medium in talibus enim terminis aial necesse est alicui albo inesse ita quod aliquid albius est aial vt cygnus vigilatio coniungit nulli. Quia coniungit est quod nulli aial vigilat et iteque non est necesse alicui aiali non inesse vigilatorem quod coniungit est aliquid aial non vigilare. Terminus autem quoniam particularis priuatiua ponit esse de necessario et altera de inesse sunt bipes moueri aial est autem aial medium. Causa autem quod predicat coniugationes sunt inutiles sumi potest facile ex his que super deca sunt quod modi istius figure reducuntur ad modos prime figure si nulla permittit permissis primo modo dispositis potest fieri maior in prima figura per reductioem ostensiuam. Quia maior que est particularis

Tertius

ris negatiua nō p̄t p̄uerti vt manifestū est nec etiā mi-
nor q̄ illa est vltis affirmatiua. r̄ illa reteret conuerti per
accūs in p̄ticularē affirmatiuā. r̄ sic argueret ex puris
p̄ticularib⁹. Iferison etiā nō est p̄iugatio vti. q̄ ex vero
sequeretur s̄m. vt p̄ arguēdo bonū aīal equ⁹. S̄cōdō et
si tal' syl'la reducet ad p̄mā figurā. minor eēt de nccārio
r̄ maior de inec̄ r̄ ad talē dispositōem p̄missaz in p̄ma
figura nō sequit' conclusio

Manifestū igit' qm̄ inec̄ quidē nō est syl-
logisim⁹. si vtreqz p̄pōes nō sunt in eo q̄ q̄
dem est inec̄. Accārī⁹ p̄o ē r̄ altera solū ne-
cessaria. In vtriqz aut' r̄ p̄iuiatiuis r̄ affir-
matis enītib⁹ syl'lis nccē ē alterā p̄pōnem si
milē eēt p̄clusioni. Dico at' sillem. si p̄clusio in
esse q̄dem que inec̄ f̄t si at' nccārīa nccārīam.
Quare r̄ h̄ palā qm̄ nō erit conclusio neqz
nccārīa neqz q̄ ē inec̄ nō sumpta vl' nccārīa
vl' q̄ inec̄ f̄cet p̄pōem. Igit' de nccārīo quō
fit r̄ quā d̄rham habeat ad id q̄ inec̄ suffici-
enter pene dcm̄ est

Ista etiā ps̄ capli in q̄. p̄. ex d̄cis ifert duo core-
laria. Prīmū ē q̄ ad syllogisim⁹ p̄clonē de inec̄. o3 abas
p̄missas eēt de inec̄ s̄i al' vl' vtrual' q̄ illa de nccārīo po-
nit vna de inec̄ r̄ ita q̄m̄ ex vna de inec̄. r̄ alia de nccārīo
nō seq̄ p̄clo de nccārīo. h̄ de inec̄ t̄m̄. h̄ ad syllogisim⁹
cōclonē de nccārīo sufficit vna p̄missaz esse de nccārīo.
S̄cōm̄ correlariū ē q̄ in oī bono syllo. o3 p̄clonē eēt silēz
alicui p̄missaz. ita. f̄. q̄ si p̄clo sit de inec̄. aliq̄ p̄missaz erit
de inec̄. Et si p̄clo de nccārīo. aliq̄ p̄missaz erit de nccārīo
vel atē. dcm̄ ē igit' sufficēt q̄m̄ ad p̄pōitā intēdem de ne-
cessario. quō se h̄z ad syl'lm̄ faciendū. r̄ quā d̄rām h̄z ad
p̄pōes de inec̄. i eo q̄ ē p̄tulare q̄ adhuc erit aliq̄ dcm̄
de eo in mixtōe p̄tingētis r̄ nccārīj in seq̄ntib⁹. h̄ q̄m̄ ad
ḡatōes vniformē syl'li de nccārīo. r̄ q̄m̄ ad mixtōes ne-
cessarij cū bis q̄ f̄t de inec̄ p̄ oēs figurās sufficēt dcm̄ ē.

Circa textū expositū sūt dubia

Prīmū ē. An in mōis vltib⁹ istū figure seq̄ p̄clo de ne-
cessario. qm̄ maior est de nccārīo. r̄ minor de inec̄. Et vi-
det' q̄ nō. q̄ nō seq̄ de nccitate oīs h̄ est aīal. oīs h̄ se
ret. ḡ q̄ d̄ā sedēs de nccitate ē aīal in p̄mo t̄rie. Et sil' nō
sequit' in s̄cōdō mō de nccitate null' h̄ ē lap'. oīs h̄ ē alb⁹
ergo de nccitate q̄ d̄ā albū nō ē laps'. S̄o. Albi sic
vt p̄batū fuit ad lōgū i textū. Ad obiecta in o p̄pōitū
r̄idet Albet⁹ q̄ arguēdo in p̄dcis mōis ad p̄clonem de
nccārīo. illa de inec̄ d̄z eēt de inec̄ simplr'. Lu' r̄ d̄z q̄ mōi
ist' figure d̄idūt a mōis p̄me figure vbi maior est vltis
affirmatiua. r̄ etiā in ip̄am reducūt. ita q̄ q̄cūqz sit vltis
affirmatiua in istis mōis p̄t eēt maior in mō etiō p̄me fi-
gure. sicut ḡ vltis affirmatiua q̄ est ibi maior. cū ē de nccā-
apropat sibi miorē. ita q̄ oporteat eā sumi de inesse sim-
plr'. vt p̄ dcm̄ ē. ita silr' vltis affirmatiua in mōis affirma-
tiua. h̄ figure apropat sibi miorē. ita q̄ o3 eā sumi de in-
eē simplr' (vt p̄ dcm̄ ē) r̄ h̄ p̄s sepe f̄t in l̄rā cū d̄z q̄ opz
miorē extremitatē p̄tineri s̄b maiori. r̄ s̄b ea sumi. r̄ s̄b
mō dcm̄ est de relapton q̄ reducūt ad ferio.

S̄cōm̄ dubiū est propter q̄d in

locardo nūq̄ seq̄tur p̄clo de nccārīo in hac mixtione
S̄o. q̄ ibi illa de inec̄ sp̄ p̄t eēt de inec̄ vt n̄ sic. eo q̄ p̄ticularis
nō apropat sibi vltim⁹. r̄ sic maior nō apropriat s̄b
ibi miorē in s̄ mō. nec affirmatiua apropat sibi negatiua
et h̄ est ex eo q̄ apropatiō ē p̄ dircām s̄b sumptōes q̄ lo-
lū p̄tigit qm̄ sumit p̄ticularē s̄b vlti. r̄ de ip̄o affirmat s̄u-
um vlti. ex quib⁹ p̄s. q̄ neutra p̄missaz exis de nccārīo
apropat sibi aliā de inec̄. ita q̄ o3 illā de inec̄ sui simplr'.
r̄ iō nō sequit' ibi p̄clo de nccārīo. S̄z forte diceret' s̄o
tra p̄ h̄acrōem. Quicq̄ nccārīo remouet ab inferiori.
nccārīo remouet a suo supiori p̄ticulari r̄ accepto. h̄ in
tertia figura ē me' inferi⁹ ad miorē extremitatē. ḡ si i maio-
ri. p̄pōeremouet nccārīo maior extremitas a medio.
tūc i p̄clonē remouebit nccārīo eadē p̄ticulari a miorē
r̄ sic maiore exite d̄ nccārīo i q̄nto t̄rie figure seq̄ p̄clo
de nccārīo. Ad q̄ d̄ dcm̄ ē q̄ dupl'r d̄z aliq̄d inferi⁹. vno q̄z
eē n̄ al' p̄tinet s̄b ip̄o vt h̄ s̄b aīali. Alio q̄z accūsalr'. vt
h̄ s̄b currētē. posito q̄ oīs h̄ currat. r̄ aliq̄d al' si sumat
inferi⁹ p̄mo sic. p̄cedit. p̄ba p̄ d̄cā. Si at' sumat inferi⁹ se-
cūdo mō nō. q̄ nō o3 q̄ si asin' nccārīo remouet ab boīe
q̄ p̄pōer nccārīo remoueat a currētē. r̄ sic vltio' ē medio
s̄b miorē extremitate. in q̄nto t̄rie qm̄ s̄uic mior d̄icē vt n̄

Tertū dubiū est. De pōne

termior in fine capli d̄ p̄iugatōem inutile in seq̄. facit
enī talē instātiā. Nullū albū vigilat. de nccitate q̄ d̄ dcm̄
albū est aīal. nō t̄i de nccitate q̄ d̄ dcm̄ album vigilat. r̄ ibi
mior nō videt' vā q̄ d̄ dcm̄ ē in p̄cedēti figura. q̄ cōtigit
aīal nulli albo inec̄. S̄o. Albi. Albi p̄t accipi dupl'r
Uno p̄ p̄mō r̄ p̄ncipali f̄cato. s̄. al' t̄ d̄. r̄ sic v̄z est q̄ d̄
dcm̄ ē i p̄cedēti figura q̄ p̄tigit al' nulli albo inec̄. Alio
p̄t stare p̄ s̄bco albedis s̄ue p̄ s̄ba albedini s̄biecta. r̄ sic
v̄z est q̄ h̄ic d̄z q̄ nccē ē aliq̄d albū puta cygnū esse aīal
Ūi t̄ec Aliq̄d albū de nccitate ē al' est vera. loquēdo de
nccitate p̄ accūs. r̄ sic isti t̄mi declarāt p̄pōitū. possēt t̄i
mel' istari p̄ hos terminos h̄ albū aīal sic Nullū aīal ē
albū. r̄ hoc ponat de nccitate. Aliquod aīal ē h̄o. r̄ t̄i nō
sequit' de nccitate aliq̄s homo nō est albus.

Quartum dubiū est

An v̄z sit q̄ nō sequit' p̄clo de inec̄ qm̄ nō sunt atē p̄mis-
se de inec̄. Et videt' q̄ nō. q̄ sup' dcm̄ ē qm̄ vna p̄missa
rū ē de nccārīo. r̄ alia de inec̄. tūc seq̄ p̄clo de inec̄. p̄. est
s̄b ip̄i d̄ri. S̄o. Albi nō p̄cludit' in tali discursu p̄
mixtione illi' de nccārīo r̄ inec̄. p̄pō de inec̄ imediate. sed
p̄cluditur ex p̄nti. f̄m̄ q̄ p̄pō de inec̄ relīq̄tur ex illa de ne-
cessario imediate p̄clusa. h̄ imediate nō p̄cluditur vna d̄
inec̄. nisi ante p̄missa fuerint de inec̄. p̄pō vro de nccā-
rio cōcluditur r̄ p̄ illas q̄ f̄t mixte de nccārīo r̄ inec̄. r̄
per hoc patet solutio ad obiectum

Quintum dubiū est

An nccē sit p̄clonē eēt sillem alicui p̄missaz vt dcm̄ ē in
textū. Et videtur q̄ nō. q̄ dcm̄ q̄ ex duab⁹ de nccārīo
sequitur cōclusio de inesse. S̄cōdō sic. Ex maiore de ne-
cessario negatiua r̄ minore de contingenti affirmatiua
sequitur conclusio negatiua de inesse in p̄ma figura.
vt patebit inferius in mixtione necessarij r̄ contingen-
tis. r̄ t̄i ibi nō est cōclusio similis alicui p̄missarum.
Solutio. P̄hūs loq̄tur de p̄clusionē q̄ seq̄tur imme-
diate r̄ p̄ se ex p̄missis. iam illa de inesse non sequitur

ad primā dispositionē pmissarū de necessario: sed mediā
 te illa de necessario que sequitur immediate: et p hoc patz
 solutio ad p̄mū Ad scdm ddm est qd cū dicit cōclusi
 onē assimilari alteri pmissarū respicit ad ea q̄ determinā
 ta sunt in p̄cedētib⁹: et nō ad ea q̄ p̄ter sunt determinā
 da: illa enī est natura recapitulatōis: referre se ad p̄e/
 sentia: signū autē ad hoc est qd noiat p̄p̄dem de necario et
 de inē: et nullā facit mētionē de illa de p̄tingenti

Sextū dubium est.

Quis sunt cōbinatōnes p̄p̄mū in ista mīxtione Solo
 Tringitadue quaruz tm̄ sex sunt vtilis et relique inu/
 tiles: peccātes p̄tra aliquod p̄ncipiū supponētū in hac
 figura: Primū ei supponēda sunt hic p̄ncipia cōia oiz
 figuraz: et p̄ter illa supponēda sunt duo p̄ncipia p̄p̄ia
 hui⁹ mīxtionis: vnū in affirmatis: et est qd affirmatiua
 vlis sit de necario: alter in negatis: et est qd vlis negati
 ua sit de necario: et istis suppositis patz faciler qd sunt
 totidē cōbinatōnes

**Et contingenti aut post hoc di
 cemus et quando et quomodo
 et per que erit syllogism⁹.**

Iste est quart⁹ tractat⁹ huius p̄mi libri in q̄ post/
 q̄ p̄hūs dētermināuit vniformē gnationē sylloz de inē:
 et vniformē gnationē sylloz de necario: et gnationē mīx/
 tam eoz de necario et inē. In hac p̄p̄ntē dēterminā
 re gnationē sylloz ex p̄p̄mū de cōtingenti. Et cōtinet
 iste tractatus decem capla q̄ in p̄cessu patebūt. In pri
 mo caplo p̄mittit qdam necessaria ad materiā prinē
 tia. Et diuidit in q̄tuor: p̄tes. In p̄ma describit p̄tingēs
 In scda docet cōuētere p̄p̄tes de contingenti. In t̄tia
 diuidit p̄tingēs In q̄rta p̄parat s̄llm de p̄tingētī ad alios
 syllogismos. Scda ibi (Accidit aut) tertia ibi (Deter/
 minatis aut) q̄rta ibi (De disciplina aut) Quo ad p̄
 mū p̄tinuando dicēda dictis. dicit p̄hūs qd de contin/
 genti et gnationē sylloz ex illis de cōtingētī post hoc q̄
 de necessario deā sunt p̄m rōnis ordinē est ddm. qm̄ quō
 et per que erit syllogism⁹ de cōtingētī. Quādo q̄dem quō ad si
 gurā. quō quo ad modum. et p̄ que quātum ad termi/
 nos et p̄p̄ositiones

Dico aut cōtingēs et cōtingere quo exis
 tente nō necessario posito. tamē inesse nihil
 erit p̄ter hoc impossibile

Hic p̄t̄t de finitionē cōtingentis dices. Cōtingēs si
 ue cōtingere est quo nō exite necario. vel meli⁹ quo exis
 tente nō necario. posito aut in actu et in esse. nihil erit
 siue nihil sequitur impossibile. Dicit aut notāter in fron
 te textus. Dico aut p̄tingēs et p̄tingere p̄ter variū mo
 dū loquēdi Aristotelis que h̄z in suo textu. dicit enī qm̄qz
 Contingit a esse b. et aliqñ cōtingēs est a esse b. et p̄ter
 hoc nominat ipm̄ noialiter et vbaliter. ex re finitionē autē
 ista cōtingētis duo colligunt. Primū ē qd ad rōz cōtin/
 gentis de quo est hic sermo. duo requirunt. p̄mū qd sit nō
 necessariū. scdm qd si positum fuerit inē qd nō sequatur
 impossibile. Exemplū est vt dicim⁹. cōtingēs si qd soz
 tes abulat. qz b nō ē necessariū et si ponatur inesse nul
 lum sequitur impossibile

Flam necessariū equiuoce cōtingere di
 cimus. Qm̄ aut hoc est cōtingēs manifestū
 est ex affirmatōibus et negatōibus opposi/
 tis. Flā nō cōtingēs esse et impossibile est
 esse et necesse est nō ēē v̄l eadē sita v̄l sequū/
 tur se ad inuicē. quare et opposita bis cōtin/
 git esse. et nō impossibile esse. nō necesse est
 nō esse v̄l eadē erūt vel sequētia se inuicem.
 De oi ei affirmatio v̄l negatō vera erit. Er
 go p̄tingens necariū est et non necessarium
 contingens

Hic p̄hūs remouet quādam dubitatōem qz supius
 in caplo scdo tractatus de modalib⁹ p̄p̄mūbus dēcū fu
 it qd p̄tingens est necariū. et hic dicit cōtingēs est quo
 exite nō necario. q̄ p̄bs ostēdit quō p̄tingēs accipit. v̄/
 lens qd cōtingēs accipit equiuoce put̄ d̄z de necario et nō
 necessario. et hoc extendēdo equiuocōdem ad analogiaz.
 Et hoc p̄bat sic qz nō p̄tingere esse. nō possibile esse. im/
 possibile esse. et necesse est nō esse. q̄ sunt in tertio ordine
 modalū. scz ylace. vel sunt eadē p̄p̄tes in eq̄pollentia.
 vel cōnsequūtur se inuicem sicut consequens anis. ergo
 etiā o p̄p̄site bis affirmatiue videlicet que sunt in pri/
 mo ordine amabimus. cōtingit esse. nō impossibile esse
 esse. et nō necesse est nō esse. vel eadē erūt. vel sequētes se in
 uicem. p̄bat enī cōuēnter p̄mus ordo p̄ tertū. eo qd i
 tertio et in q̄rto ordie nemo vnqz dubitauit vt in cōmē/
 tarijs peribermētiās. dēcū fuit. Primā p̄iam qd scilicet
 modi illaz duaz lineaz reddendo sese cōsequūtur. lo/
 quēdo redditiue. p̄bat p̄hūs qz de omi eo qd est. o p̄p̄z
 vel affirmatiue. verā cō. vel negatōem. et ideo si negatō
 nes sese cōsequunt. sicut p̄zin ylace. manifestū est etiā
 qd affirmatōes que sunt in amabimus sese p̄sequūtur.
 que o p̄ponunt contradicōrie bis que sunt de ylace. p̄z
 ergo p̄m ista qd p̄tingēs dupl̄r dicit scz. de cōtingenti ne/
 cessario et non necessario

Accidit aut omis que p̄m cōtingere sunt
 p̄p̄ones cōuērti ad se inuicē. Dico aut nō
 affirmatis et negatis. sed quecūqz habēt af
 firmatōem habēt figurā p̄m oppōes. vt ea
 que est cōtingit eē. ei q̄ est cōtingit nō eē. et
 eo que est p̄tingit omi. ei que est cōtingit nul
 li. v̄l nō omi. et ea que alicui. ei que nō alicui
 Eodē aut mō et in alijs

Ista est scda ps huius capli in qua p̄hūs docet cō/
 uētere p̄p̄ones de cōtingenti: et p̄mo facit hoc in gene/
 rali. scdm in sp̄ali. ibi (Hic aut dēterminatis). Quo ad
 primū dicit qd omis p̄p̄tes que sunt de cōtingenti nō
 necessario. cōuērtunt sibi inuicem p̄m o p̄p̄itas q̄lita
 tes nō. quidē sic qd affirmatiue cōuertant cū negatis. qz
 affirmatio et negatio in modalib⁹. vt i peribermētiās di
 cū fuit. sumit penes affirmatōem et negationē modi:
 sed cōuertit affirmatiua de dicto et modo. in negatiuaz
 de dicto. et sic p̄p̄ones habētes affirmatiua figurā. con/
 uertunt in habētes negatiua figurā. q̄ negatiua figura
 est in p̄p̄onibus in q̄bus ponit negatō inter p̄tes dicti
 Et isto p̄hūs p̄bat dupl̄r. scz exemplo et rōe. Exemplo
 in v̄lbus p̄cularib⁹ et indefinitis. Quia hoc p̄p̄. con

tingit eē. puerit̄ i hāc cōtingit nō esse. r cōtingit dī inēē
puertit̄ i hāc cōtingit nulli inēē. ita q̄ cōtraria puerit̄ af
i cōtraria v̄l i hāc cōtingit nō oī inēē. que ē sibi p̄radic
toria. r ista cōtingit alicui inēē. puerit̄ur in hanc con
tingit nō alicui inesse. Et eodem modo est in alijs

Quoniā em̄ quod ē cōtingēs nō ē ncm̄. qd̄
aut̄ nō ē ncm̄ possibile ē nō eē manifestū ē qm̄
si cōtingit a inēē b. cōtingit r nō inēē r si oī
cōtingit inēē r oī cōtingit nō inēē. Silt̄ at̄
r in p̄dicarib⁹ affirmatōib⁹ nā cadē d̄m̄rā
tio Sūt at̄ oēs h⁹ mōi p̄pōēs p̄dicatiue. nā
cōtingere ei quod ē eē simplr̄ ponitur quem
admodum dictum est prius

Hic p̄ probat p̄dicās puerit̄ōē rōē dicēs Cōtingens
de quo h̄ ē fmo ē illud de quo negat̄ ncm̄. r t̄m̄iat̄ nō
nc̄ariō r tale p̄tingēs ē p̄mixtū pōit̄. r sic quod nō ē nccē
eē. est possibile nō eē. r quod ē possibile nō eē. p̄tingēs ē nō eē
eē. q̄ a p̄ ad v̄l r̄ quod est p̄tingēs eē. p̄tingēs est nō eē
q̄ affirmatia r p̄tingēt̄ puerit̄ in negatiāz id est habēs
affirmatīaz figurā. puerit̄ in h̄ntē figurā negatiāz r eē
Et h⁹ ē ex̄ si cōtingit a inēē b. cōtingit etiā a nō inēē b.
r si oī b cōtingit inēē a. cōtingit etiā oī b nō inēē a. r silt̄
nō sit i p̄dicarib⁹ p̄ oīa. si dō p̄nat̄ negatō i vna ad
modū r alia maneat affirmatia rē mō tūc nō tenz puer
sio i quacūq̄ p̄tate. h⁹ ē ex̄ i f̄m̄is f̄m̄ificatis. non seq̄
sōtē cōtingit ābulare. forte nō p̄tingit ābulare h̄ b̄n̄ se/
quē forte p̄tingit ābulare. forte p̄tingit nō ābulare
Et quia possit aliq̄s putare q̄ p̄pōēs rē dicto negato ef
sent simplr̄ negatiue. id dicit q̄ oēs t̄les qm̄ mod⁹ nō ne
gat̄. sunt p̄dicatiue siue affirmatiue. quia mod⁹ p̄tingēt̄ i
eis nō negat̄. Mod⁹ aut̄ in modalib⁹ eodē mō se habz
sicut eē i p̄pōib⁹ rē simplicia inherētia. h̄ in talib⁹ nō sit
p̄pō negatiue. nisi negata fuerit copula. q̄ in istis nō est
p̄pō simplicia negatiue nisi negat⁹ fuerit mod⁹ p̄tingēt̄.
p̄pō quod puerit̄ h̄ affirmatia i affirmatiāz. r nō puer
t̄ur affirmatia in negatiāz. licz d̄m̄ant puerit̄ r puer
t̄ēs. p̄s figurā affirmatōis r negatiōis i ist̄ modalib⁹

Determinatis autem hīs rursus dicimus
qm̄ contingere dicit̄ duobus modis. vno
quidem plerumq̄ sit dictum in pluribus. et
in eo deficit a necessario. vt canescere homi
nem. vel augeri vel diminui. vel omnino qd̄
natum est esse. hoc enim non continuū qui
dem habet necessarium. eo q̄ non semper ē
homo. Nam cum homo est aut ex necessita
te aut vt in pluribus est. Alio modo autē
infinitum quidem et sic. et non sic possibile
est vt animal ambulare. vel ambulante a
nimali fieri terremotum. et omnino qui
quid casu sit. nihil enim magis sic natum ē
fieri. vel e contrario.

Ista est tertia pars istius capituli in qua philoso
phus in specialī docet conuertere propositiones rē con
tingenti. Et primo ponit vnam diuisionem cōtingēt̄
proprie dicit̄. Dicens q̄ r̄terminat̄. hīs que d̄ctā s̄t

rursus an̄ generationē filior̄ rē cōtingenti. dicimus
distinguedo cōtingens q̄ est nō necessariū. Sunt em̄ il
lius cōtingēt̄s due sp̄s. Quia quiddā ē cōtingens na
tū. r vocat̄ illud quod plerūq̄ fit. r vt i plurib⁹. ita tū q̄
deficit ab eo qd̄ ē ncc̄m̄. p̄ b̄ q̄ non habz causā stātem. r
ncc̄m̄. ncc̄m̄ aut̄ causā h̄z stātem. r fit non solum i plu
rib⁹ sed in oīb⁹. et semp̄. Et hui⁹ ē ex̄ vt canescere i se/
nec̄tute. vel augeri in iuuetute. v̄l m̄m̄i deficiēte v̄tute
nutritia. v̄l oīno siue v̄l loquēdo quod est natū esse eo
q̄ inatā in s̄b̄iecto habet causam. Quicquid em̄ tale est
non cōtinuā p̄ causam stātem necessitatem habet ad
esse. eo q̄ non semp̄ est homo actu ens. sed cum homo ē
aut ex necessitate. aut vt in pluribus inest sibi canescere
re in senectute. Alio modo dicitur contingens non ne
cessarium. contingens infinitum. quod non habet se pl⁹
ad esse q̄ ad non esse. r ideo dicitur contingens infinitū
quia sic et sic possibile est esse. vt aial ambulare qd̄ ē ad
v̄trumlibet in effectu. r animalī ambulante fieri terrē
motum. vel choruscationem. quod ē ad v̄trūlibz i causa
nec plus se habz ad esse q̄ ad nō esse. tale em̄ cōtingēs
nō est magis natum fieri q̄ non fieri. r sic vocatur con
tingens generaliter quod d̄ctā sit a casu. Tunc ibi.

Conuertitur ergo et secundum oppositas
propositiones vtrumq̄ contingens. nō t̄m̄
eodem modo. sed quod natum quidem ē eē
ei quod non est ex necessitate est. sic em̄ con
tingit non canescere hominē. Infinitū autē
ei qd̄ est nihil magis vel sic vel illo mō

Hic philosophus applicat distinctōes istā ad p̄posi
tū suū. Dicēs q̄ r̄t̄iq̄ p̄tingēs puerit̄ s̄m̄ oppositas in
qualitate p̄p̄ositiones. id est in oppositam qualitātē.
sed non eodem modo. Quia p̄p̄ositio rē contingenti
nato. quod p̄ causam que in ipso est natum est non esse
conuertitur in negatiuam. q̄ non est rē contingenti nato
sed rē contingenti in genere. quod est non necessarium
et conuertitur cum possibili. Scdm̄ enim tale con
tingens contingit hominē non canescere in senectute.
Quia cū tale contingens habeat i se duo. scz potētiam
ad non esse. propter impfectionem cause. et inclinatio
nem ad esse propter habilitatem cause. Ex causa habz
q̄ est rē potentia q̄ non est. r ideo si contingit hominē
canescere. contingit hominem etiam non canescere. q̄ ē
conuersio. scdm̄ oppositas qualitates. sed cum di
citur contingit hominem non canescere. non potest in
telligi rē contingenti nato. Quia oppositū eius quod
est non canescere innatum est homini. nec potest intel
ligi rē contingenti infinito. quod equaliter se habz ad
esse et ad non esse. Quia non canescere in plus se habet
ad non esse. q̄ ad esse. et canescere quod est proprium se
cundum tertiam acceptiōnem propriū vocatū ab. Pres
totile primo thopicorū. sp̄m̄ qm̄ plus se habet ad eē.
relinquitur igitur a sufficienti diuisione q̄ intelligatur
de contingenti pro possibili. quod est contingens non
necessarium. Quā igitur conuertitur p̄p̄ositio rē con
tingenti nato. in oppositam qualitatem. tunc non con
uertitur in eam q̄ est rē contingenti eiusdem ordinis
quod etiam vocatur natum. sed conuertitur in p̄p̄ōēz
de p̄tingenti accepto pro possibili. Cōtingēs v̄n̄ infinitū
quod non magis sic q̄ alio modo est. conuertitur. ut

Tractatus

oppositam qualitatem in p^oez que est re eod^o stingeri
sicut si p^ongit hominem ambulare p^ongit homines nō
ābulare et vtrazq^z talius p^ontū est re cōtingēti infinito

Disciplina at et demonstratiuus syl^ls ex
infinitis non est eo q^o inordinatū est. et his
que nata sunt est syl^ls. et pene omnes consi/
deratōnes sunt de sic contingētib^z. Et
his at possibile q^odem est fieri syl^lm non tñ
soli est queri. hec g^o definitur magis in se/
quentibus. nunc autem dicemus quando r
quomōz q^o erit syl^ls ex p^ongentib^z p^oib^z?

Ista est quarta p^o istius capituli i qua p^obus remo
uer implicite vnam dubitatōnem que est ista. ex quo in
exordio istius libri dictum fuit hanc prioristicā artes
ordinari finaliter in scientiam posterioristicā siue temō
stratiuaz. posset aliquis dubitare. an posset ex p^ongenti/
bus talib^z fieri demonstratio. Ad quod rñdet p^obus
q^o syl^ls temōstratiu^z et disciplina temōstratiua nō p^ot fieri
re p^ongenti infinito. eo q^o in tali p^ongenti inordinatū
est mediū in sbijciendo se vni extremitati. et sbijciendo
sibi alterum. sed ex p^ontib^z que sunt re p^ongenti nato
est syl^ls et disciplina temōstratiua. Oratōes em̄ oēs
et consideratōes ad questiones determinādas et p^oble/
mata. pene omnes fiunt re p^ongentib^z que dicuntur p^om
p^ongens natū. Dicitur at pene q^o in talib^z in quib^z
est p^ongens natū. in q^o est nō eē temōstrat^z nec re ipis
est disciplina temōstratiua. s^o potius in q^o st^z at sub esse. et
referūt ad innatam sibi causam. sic enim cōsiderata
alia p^ongentia cōueniūt cum necarijs. Quis resiciant
ab ipis in q^o non habent stantem causam intātū em̄
sūt necitatis non continuo. Ex illis at p^ontib^z que sunt
re p^ongenti infinito possibile quidez est fieri syl^lm for/
malem. hic tñ non solet esse questio re tali contingēti
q^o q^o est re aliq^o determinato. Istud at p^ongēs ideter/
minatū et infinitū est. et si queratur re ipō questio
non p^ot determinari et finiri nec ad esse nec ad non esse
hec at in sequentib^z magis determinabuntur. Nunc at
non habemus p^om p^opositam intentōem dicere nisi q^o et
quōz quis erit syl^ls ex p^ongentibus siue p^opositōib^z
que sunt de contingēti. Tunc ibi

Quo niam at cōtingere hoc huic in eē du
pliciter est accipere aut em̄ cui inest s^o alicui
contingit ipsum inesse. Nam de quo. b. a.
contingere hoz. alterum significat. aut de
quo dicitur. aut de quo contingit dici. de
quo at. b. a. contingere at omni. b. possibile
in eē. a. nihil differt. manifestum est igi^z q^om
dupliciter dicitur. a. cōtingere omni. b. in eē
Primum ergo dicemus si de quo. c. contin
git. b. r. de quo. b. contingit eē. a. q^os et qual
erit syllogismus sic enim vtrazq^z p^opositōnes
sumuntur scōm contingere. Quando autē
de quo. b. inest contingit. a. hoc quidem
est inesse. illa vero contingens q^ore a silibus

figuris incipēduz est quēadmodūz in alijs

Istud est scōm capitulum istius tractatus in quo
p^obus docet distinguere p^opositōnes de p^ongenti. dicit
q^o p^o re contingenti habet duplicem sensum. Unus est
q^o p^odicatum contingit illi inesse cui inest subiectum
Secundus est q^o p^odicatum contingit illi in eē cui p^ori/
git in esse subiectum. Exemplum est. vt huius p^opositōis
b. contingit esse. a. primus sensus est. illud q^o est. b. cōti
git esse. a. Alius sensus est. cui contingit esse. b. contingit
esse. a. et vt planius fiat ponatur ex^o in terminis hoc^o
Album contingit esse nigrum. vnus sensus est. quod ē
nigrum contingit esse album. Alius sensus est. illi cui
contingit inesse nigrum illi contingit in eē album. Istud
probat philosophus sic. Quia scōm p^opositaz intentio
nem re contingenti et possibili idem est iudicium. Ex q^o
vtruzq^z determinatur non necessario. sed p^opositō de
possibili habet duplicem sensum. ergo etiam illa re con
tingenti. hoc autem prouenit ex eo. quia subiectum tene
tur quandoq^z pro supposito in actu. quandoq^z p^o sup/
positis in potentia. et sic datur secundus sensus. vnde
capiendo p^opositōnem re contingenti in primo sensu
sub ea p^ot subsumi p^opositio re necessario vel de inesse
et secundum hoc formatur syllogismi mixti ex contur
genti et necessario vel de inesse. Sed capiendo p^opo/
sitionem talem in secundo sensu sub ea subsumit alia
re contingenti. et ita ex illis formatur syllogismus ex
puris re contingenti. Et ergo primū determinandum
est de formatōne syllogismoz ex puris re contingenti
que sunt iuxta modum expositōnis p^opositiōnum de
contingēti. eo q^o vni forme precedit difforme

Quando autem contingit. a. omni. b. b
autem omni. c. syllogismus perfectus Quo
niam autem. a. contingit omni. c. inesse hoc
autem manifestum est definitione. Nam cō/
tingere omni inesse sic dicebamus

Hic p^obus aggreditur principale p^opositum docēs
syllogizare ex puris re contingenti dicens primo q^om ma
ior extremitas. a. contingit omni. b. medio. formando
talem maiorem. omne. b. contingit esse. a. Et b. mediuz
contingit omni. c. minori extremitati. hoc modo. omne
c. contingit esse. b. tunc syllogismus re contingenti erit
perfectus. et sequetur conclusio de contingenti. scz q^o
a. contingit omni. c. id est q^o omne. c. contingit eē. a. In
quibus verbis sentēcialiter p^obus vult q^o ex ambabus
vniuersalibus re contingenti. sequitur conclusio affir/
matua re contingenti in prima figura. Et istud probat
p^obus per definitionem dicit de omni in contingētib^z
Est enim dicit de omni in talibus quando p^odicatum
omni ei contingit. cui contingit medium siue subiectuz
et sic iste syllogismus est bonus quia regulatur per
dici de omni

Similiter autem et si. a. quidem contin
git. b. nulli. b. autem omni. c. et quidem quo
niam. a. contingit nulli. c. Nam de quo. b.
contingit quidem. a. non contingere hoc
autem erat nullū dimittere sub. b. cōtinētū

Quartus

Hic ponit secundam coniugationem vtili in prima figura. Dicitur quod si sit eadem vtili ad formam adu... modum per figure ad cludendum... negatiua... affirmatiua... quod est dicitur de nullo... quia nihil est repere eorum... quod est a parte... quod est a parte... quod est a parte...

Quia autem contingit omni b b aut contingit nulli c p sumptas... quod est a parte... quod est a parte... quod est a parte...

Hic ponit tertiam coniugationem inutili in ista figura. Dicitur quod a contingit omni b in maiori... quod est a parte... quod est a parte... quod est a parte...

Similiter autem si vtriusque propositiones negatio ponatur cum contingere. Dico autem ut si a contingit nulli b... quod est a parte... quod est a parte... quod est a parte...

Hic ponit secundam coniugationem inutili respiciendum omnem figuram generaliter. Dicitur similiter est inutilis coniugatio... quod est a parte... quod est a parte... quod est a parte...

Manifestum est igitur quod negatione posita ad minorem extremitatem... quod est a parte... quod est a parte... quod est a parte...

pones non fit syllogismus aut fit quidem sed non perfectus... quod est a parte... quod est a parte... quod est a parte...

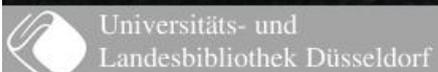
Hic philosophus infert correlatum ex predictis dicens manifestum est igitur quod negatione posita ad maiorem extremitatem... quod est a parte... quod est a parte... quod est a parte...

Si autem altera quidem ponitur vtili illa vero particularis sumatur ad maiorem extremitatem... quod est a parte... quod est a parte... quod est a parte...

Hic philosophus docet syllogizare ex vniuersali generalitate syllogismorum... quod est a parte... quod est a parte... quod est a parte...

Si autem sumatur particularis propositio vtili aut affirmatiua... quod est a parte... quod est a parte... quod est a parte...

Hic philosophus ponit coniugationes inutili in ista premissarum dispositione dicens si particularis propositio... quod est a parte... quod est a parte... quod est a parte...

Tractatus

que prius in tertio modo p̄me figurē quemadmoduz
re vtili coniugatione tertij dictum est.

Si autē que ad maiorem extremitatem ē
et particularis sumatur. que autē ad mino-
rem v̄niuersalis siue vtreqz affirmatiue po-
nantur sumi priuatiue siue non similis figu-
re siue vtreqz indefinite nullo modo erit syl-
logismus. Nihil em̄ prohibet b transcendere a
et non predicari de equis in quo b trāsi-
cendit a sumat huic em̄ neqz omni neqz nul-
li neqz alicui neqz non alicui contingit a ines-
se. Siquidem conuertantur f̄m contingere
repositiones. et b pluribus quidem contin-
git q̄z a inesse

Hic ponit modos inutiles ex duabus re contin-
genti in prima figura dicens. Si illa p̄positio que ad
maiorem extremitatem est sumatur particularis in p̄-
ma figura. ita q̄ maior sit particularis. illa vero que est
ad minorem sumatur v̄lis siue vtreqz p̄positiones su-
mantur negatiue siue etiam sint nō finalis figure. vel
forme siue qualitaris. sed vna sit affirmatiua et altera
negatiua siue etiā vtreqz ponantur indefinite siue vt re-
qz particulares. nullo modo erit syllogismus ad aliquā
conclusionem. quia ostensum est omnes tales coniuga-
tiones in prima figura esse inutiles. Quia in talibus
nihil prohibet quin b medium transcendat a maiorem
extremitatem. ita q̄ medium non contineatur sub ma-
iori extremitate. ita q̄ medium et maior extremitas te
equis siue paribus siue eisdem non p̄dicent sicut con-
uenit fieri in prima figura. in qua quicquid predicatur
de maiori extremitate p̄dicatur etiam de medio. per illud
principiū quod in antep̄dicamentis ponitur. Quādo
alterū de altero predicatur vt de subiecto quecumqz di-
cuntur de eo quod predicatur siue predicato etiam di-
cuntur de subiecto. et tunc quando medium transcendit
maiorem extremitatem. sumatur sub medio et sit illud
e minor. de hac em̄ p̄dicabitur medium. et negabitur ma-
ior extremitas. et tunc maior extremitas non potest cō-
cludi de minore extremitate quia huic neqz omni neqz
nulli neqz alicui neqz alicui non siue non alicui contin-
git inesse a maiorem extremitatem. et sic nulla penitus
sequitur conclusio. Et huius causa est quia p̄positioēs
que sunt sc̄dm contingere esse siue de modo contingen-
tis conuertunt in oppositas qualitates. in talibus au-
tem coniugationibus b medium contingit pluribus
inesse q̄z a. quod est maior extremitas. hoc autem patet
in terminis si sumatur medium aliquis terminus ac-
cidentalis. extremitates accipiant duo inter se dispa-
ta cōtenta tū s̄b medio accidētali. sicut aial albū tunica

Amplius autem ex terminis est manife-
stum. nam et sic se habentibus p̄positionibz
contingit primum postremo. et nulli et om-
ni ex necessitate inesse. Termini autem com-
munes omni inesse quidem ex necessitate.
animal album homo. Non contingere ve-
ro animal album vestis. Manifestum igit
quoniam s̄b mō se habentibus terminis nul-

lus sit syllogismus. Nam omnis syllogismus
vel eius quod est inesse est vel ex necessitate
vel contingere. ergo eius quidem quod ē in-
esse et necessarii manifestum est qm̄ non est.
Nam affirmatiuus interimat priuatiuum et
priuatiuus vero affirmatiuum. Relinquitur ergo
eius cōtingere esse hoc autem impossibile.
Ostensum est em̄ quoniam sic se habentibus ter-
minis et omni postremo primum necesse est
et nulli contingit inesse. quare non erit eius
quod est contingere syllogismus. Nam nec
cessarii nō erit cōtingens

Hic p̄bis p̄bat idem sumēdo terminos significati-
uos dicens. q̄ istud qd̄ dicitur est. non tñ ex rōne tacta s̄
perius manifestum est. s̄ etiam ex terminis manifestum ē in
omnibus coniugationibus inductis. sic em̄ se habentibus
p̄positionibus contingit primum postremo siue maiores
extremitatem cōtingit minori inesse. et ex necessitate om-
ni et ex necessitate nulli. Termini autē cōmunes ad omnes
inductas coniugationes in q̄bus sequitur omni ex necessitate in-
esse. sunt animal album homo. et patet formatio syllo-
gismi vnicuiqz sic. quiddam album cōtingit esse animal.
quendam hominem cōtingit esse album. et tamē sequitur con-
clusio oēm hominem necesse est esse animal. Termini v̄o cōes in q̄bz
sequitur nulli inesse ex necessitate sunt. animal album vestis et sic
sic argumētū. Quiddam album cōtingit esse animal. quendam
vestem cōtingit esse album. sequitur necesse est q̄ necesse est
nullam vestem esse animal. Manifestum est igit q̄ hoc
modo se habentibus terminis nullā ad aliquā p̄clusionē sit syl-
logismus. Omnis em̄ syllogismus aut est cōclusionis et inesse. aut ē
necessarii. vel p̄clusionis et p̄tingenti. Manifestum autē ē q̄
talibus syllogismis nō p̄r esse p̄clusionis et inesse. vel cōclusionis
et necessarii. Quia si sit affirmatiuus et inesse. vel de necessa-
rio. ille interimat priuatiuum. hoc est p̄ hoc q̄ cōclusio nega-
tiua opposita stat cū p̄missis. et syllogismus p̄uatiuus cō-
cludēs negatiua interimatur et annihilatur affirmati-
ua siue ex hoc q̄ affirmatiua et inesse. vel de necessario stat
cum p̄missis. et sic nec affirmatiua nec negatiua et
inesse. vel de necessario sequitur conclusio. si ergo aliqua seq̄-
tur conclusio relinquitur q̄ sequatur conclusio et con-
tingenti sed hoc est impossibile. Ostensum est autem
iam in terminis q̄ sic se habentibus terminis. q̄ p̄m̄
necesse est et omni postremo siue minori ex necessitate
inesse. et ex necessitate nulli inesse. Et ex hoc sequitur q̄
non erit syllogismus concludens conclusionem et con-
tingenti. quia contingens et quo est sermo est contin-
gens non necessarium. quod opponitur et necessario et
impossibile. et quia stat cum p̄missis affirmatiua de
necessario. ergo non potest stare negatiua et contingē-
ti. et quia cum eisdem p̄missis stat negatiua et necessa-
rio. nō potest sequi affirmatiua et contingenti. et sic nul-
la penitus sequi potest conclusio taliter se habentibus
terminis

Tunc ibi

Manifestum autem quoniam cum vni-
uersales sint termini in contingentibus pro-
positionibus. semper sit syllogismus in pri-
ma figura. siue sint predicatiui siue priuatiui

Quartus

Uerū ex p̄dicatis q̄dē p̄fectus ex p̄uatis imp̄fectus

Hic p̄bus ep̄logādo ex dictis infert vñū correlari-
um. Dicit q̄ iā manifestū ē ex dicto q̄ ex vñū re cōtingē-
ti siue affirmatis siue negatis siue altera sit tñ affir-
maria q̄cūq̄ sit illa sp̄ fit syllo i p̄ma figura. vñ ex āba-
b^o p̄dicatiū siue affirmatiuis fit syllogismus p̄fectus
ex ambabus autem p̄uatiuis imp̄fectus.

Oporet autē cōtingere sumere in necessari-
is sed secundū dictam definitionē aliquoti-
ens autem latet huiusmodi.

Hic p̄ i calce text^o p̄oī vñū documētū ad formādū re-
bite syllos re p̄tingēti. Dicit q̄ oī formatōe istoz syllo-
rū sumere p̄tingēs nō necessariū. quod sup̄ re finitū ē
quod nec ē nō nec est ip̄sibile. Et quia mltō tēs latz
in qua acceptione sumat b^o p̄tingēs iō b^o facit aliqñ dū-
ficatē i hīs que dicta sunt.

Circa textum expositum sūt dūb

Prīmū dubiū ē Quare p̄bus determinauit re gene-
ratōe sylloz re necō q̄ re cōtingēti. cū tñ p̄tingēs sit ge-
neralius necō. Sō^o Albrī Quia nō ē cōtingēt p̄nci-
piū sicut dēfī ē i p̄bmentas. Et itēz nō nō variat in-
terētā simpliciter. Et rē b^o fm modū tñ cōtingēs nō
variāt iherentā secundū rēz modū simul. vt in sequētib^o
p̄tebit ergo p̄bus p̄nēda fuit generatio syllogismoz
de necessariū q̄ re cōtingenti.

Secundum dubiū est

An cōtingēs i textu definit tene p̄ nō nō ip̄sibile
Et videt p̄mo q̄ non Quia vñū oppoītorū non debet
definiri p̄ reliquū. contingens autem necessarium et i-
possibile opponuntur sibi iuicem ergo non rebz illo mō
definiri. Et sicut contingens dicit h^o exite non necessa-
rio. posito tñ inesse nullum sequit ip̄sibile. ita dictū
fuisse. contingens est quo existente non ip̄sibili po-
sito tamen inesse non accidit necessarium. ergo non est
definitio p̄dicta bona. Solutio est q̄ sic. Quia con-
tingens est medium inter necessarium et ip̄sibile. er-
go p̄ p̄uatiōe vtriusq̄ uacienter definitur. Ad ob-
iecta i oppo^o. Ad b^o ē dōm. Quia definitio p̄dicta q̄
datur p̄ genus p̄dicabile et differentias formales non
admittit in se aliquid oppositum definitio. sed definitio
coīter dicta q̄ est q̄liscūq̄ rā notificatio existens tñ cū
ea conuertibilis tene potest dari p̄ p̄uatiōe oppoī-
torū. Quia mediū inter duo b^o cognoscit p̄ p̄uatiōe
illoz. cōtingēs autē ē mediū inf nō nō ip̄sibile. Quia
nō solū bz se ad eē ip̄sibile vō ad nō eē. cōtingēs autē
hic definitū mediū ē inter hoc Quia p̄t eē. et i b^o differt ab
ip̄sibili. p̄t etiā nō eē. et i b^o differt a necō et ita ē mediū
p̄ p̄uatiōe dictū inf nō nō ip̄sibile. et p̄ p̄ns definitio oīz
p̄ vtriusq̄ p̄uatiōe. Ad 2° ē dōz q̄ sicut vñū aliqñ se-
quit ex flis. ita nō sedē aliqñ ex nō nō cārijs. vt ex p̄tingē-
tib^o ex^o ē vt oē currēs ē aīal oīs tō ē currēs gōis tō est
aīal. et ita nō potuit dicere contingens est quo posito in
esse nihil accidit necessarium.

Tertium dubiū est.

An vñū sit quod dicitur i textu scz q̄ nō cōtingit esse
et ip̄sibile ē eē. sicut etiā i modalib^o significat tertia li-
nea que ē yliace p̄uertit. Et videt q̄ nō Quia vñū loq̄-
tur re cōtingēti pro possibili. quod ē cōe ad nō nō nec
cessariū. et re cōtingenti nō necō tñ. vt re cōtingēti ad v-
trūlibz. Si re p̄tingēti cōi tñ male dicit i sua definitōe. q̄
p̄tingēs ē quo exite nō necō q̄ p̄to cōi nō excludit suū
ifer^o. Si vō loquat re p̄tingēti ad vtrūlibz. tñ ista nō p̄-
git eēbz duas cās vītatis scz ā quia necō est eē aut q̄ i-
possibile ē eē. Sō^o sic q̄ cū definit p̄tingēs intelligit re
p̄tingēti ad vtrūlibz. licz eē cū dicit nō p̄tingit eē. et ip̄-
sibile est eē p̄uertit intelligit re cōi p̄tingēti. tñ sat^o oīe
p̄oīitū suū. Quia p̄tingēs ad vtrūlibz ancedit ad p̄tin-
gens cōe. h^o quicquid p̄uertit cū p̄ntē inē ancedētī g^o cum
nō ip̄sibile eē p̄uertat cū p̄tingēti. cōi vt ibidē probat
nō ip̄sibile ierit p̄tingēti ad vtrūlibz. g^o p̄tingēs ad vtrūli-
bz erit quo p̄to in eē nō accidit ip̄sibile. et sic fati nō
tificat partem definitōis.

Quartum dubiū est

An p̄tingēs p̄ dicat equo ce re necō nō necō vt i textu dē
Et videt q̄ nō Quia quicquid p̄dicat fm vñū nō^o et
vñā rōem. p̄dicat vniuoce. h^o p̄tingēs p̄dicat re necō nō
necō fm vñū nō mēt vñā rōem g^o p̄dicat vniuoce. Minor
pb at assignādo aliquā istaz duaz rōnū. Cōtingēs est
quod nō ē ip̄sibile. vt p̄tingēs ē quod p̄t eē. et vtraz
dicit re necō nō necō. Et p̄firmatur q̄ p̄tingēs dē quā-
dā potētā eēndi. h^o illa p̄nā eēndi repit i vtrōz contin-
genti ergo. Solutio sic vt i textu dictum fuit. Ad
obiectū i oppoīti ē dōm. Quia p̄tingēs p̄t dāi. re necō et
nō necō nec dicit vniuoce pure nec pure analogice q̄ tñ
p̄ter loquēdo dicit analogū equocū iō dē. p̄. i lra tale
equocū. et sicut ip̄z dicitur analogice ita et rō eī. sicut eī
p̄tingens dicit quandā potētā ad essendū. que quidē
in p̄tū potētā se habz ad esse et ad non esse. ipsa tñ vt ē
actu p̄uncta. nō bz potētā nisi ad eē. h^o g^o mō cōtingēs
repit i cōtingēti nō necō. mō i cōtingēti necō quare ma-
nifestū ē q̄ potētā que ip̄orat p̄ nomen cōtingētis ip̄-
tum h^o modi. p̄ prius iuenitur in cōtingēti non necō.
et p̄ posterius in cōtingenti necessario. et p̄ idem patet
solutio ad confirmatōem. Sed dices nihil ē cōe
fm rem duobus cōtradictorijs. et si erit eis aliquid cōe
hoc erit sola vox. sed contingens est cōmune necessario
et non necessario. q̄ sunt contradictoria. ergo ista cōmū-
nitas erit solum fm vocem. et p̄ p̄ns est pure equocum.
Et confirmatur q̄ potētā ad actum et ip̄s act^o nō
significantur eodem nomie nisi equo ce. sed cōtingens
non necessarium dicit potētā ad actum. et cōtingēs
autem necessarium dicit ip̄sum actum. ergo h^o duo nō
significantur p̄ nomen contingentis nisi equo ce. Ad
p̄mum dicendum est. q̄ necessarium et non necessarium
fm q̄ cadunt in diuisione contingentis. non sunt con-
tradictoria. non necessarium enim ponit potētā. ad
essendū. illud autem non necessarium quod contra-
dicit necessario nihil ponit. Ad confirmationem est
dicendum q̄ contingens significat rem aliquam. scilicet
potētā ad essendū que quidem vt est in cōtingē-
ti nō necō nō ē simplr i actu. put asit ē in p̄tingēti necō ē
simplr i actu. et ita p̄z q̄ ē simplr equo ca. h^o analogia

Quintum dubiū est.

Tractatus

Quare p^hus determinat hic de cōuersione p^hingentis cū tñ superius de ea determinauit. Solutio superius determinauit cōuersionem in terminis sed hic determinat singulariter cōuersionem in oppositam qualitates que necario exigūt ad p^hinēdū syllos ip^hos de p^hingenti

Sextum dubium est An

ppōes modales p^huertantur in oppositam q^hitates p^hes affirmatōes et negatōes esse et non esse dicitur sicut dicitur in textu. Et videt q^h nō Quia esse et nō esse sūt o^hpposita p^h affirmatōes et negatōes inter que nihil est medium nec aliquid habet cōe^h sic nō p^h idem mod^h qui ē p^higēs vtrūq^h determinare vt dicendo fortes p^hingit ambulare fortem p^hingit nō ambulare. Solutio Alberti q^huis esse et nō esse sūt o^hpposita p^h affirmatōes et negatōem tñ p^hingens esse et p^higens nō esse nō o^hpponūt vt affirmatō et negatō q^h vtrāq^h est affirmatiua et ideo in ppōe de p^hingenti referūt mod^h sup extrema p^hōnis et elargat ipsam ad potētias essendi que non est media inter duo p^hradictoria q^h in p^hradictorijs negatō nihil relinquit et nihil ponit sed in negatōe sup quam cadit p^hingens cum dicitur p^hingit non esse relinquit potentia ad esse

Septimum dubium est

An cū bō est aut ex necitate aut vt in pluribus inest sibi canescere in senectute. Solutio Alberti sic Ex necitate quidem q^h in hominis ratōe que datur p^h materiam supponitur causa putrescendi flegma in capite ex qua de necitate sequitur motus alteratōis ad canicies. Quia aut causa materialis ipedibilis est p^h matie inēq^hitate ne motū tales aliqui p^hducatur vsq^h ad terminū p^hfecte canicia tñc p^huenit vt in plurib^h hominē canescere hoc ē canū esse in senectute cū omni bōi exiūt ex necitate in senectute inest moueri ad caniciem. Quia necē est calore remissio et nō emnante humidū multū flegmaticū quod abūdat in capite flegma moueri et alari ad putrefactōnem et sic actualis canicies est in pluribus p^h nature habilitatem. h mot^h ad caniciem necario est in omib^h exiūt bōim^h et sic ex necitate et vt in plurib^h cōuenit homini canescere in senectute

Octauum dubiū est. An

p^hus p^hueniēt dicit hāc ppōes. Dominem canescere nō habere p^htinuā necitates eo q^h nō semp est bō. Solutio si canescere dicit canū esse p^h p^hcedi. Quia canū esse est actūs cōe quod nō p^huenit nisi sbcto existenti. Si vō dicitur ap^hitudinem tūc est falsa q^h ppō que est in materia naturali nō requirit actualem existentiam extremorum put in cōmentarijs sup porphirium in cōmunitatibus predicabiliū dearticulatum fuit ad longum

Nonum dubiū est. Quare

p^hus hic magis distinguit dicit de omi in contingentib^h q^h p^hius distinguit in necessarijs cū tñ sicut ista cōtingit omne b. e. a. p^h exponi per has duas omne quod est b. cōtingit esse a. vel omne quod cōtingit esse b. cōtingit e. a. ita ista necē est b. esse a. p^h exponi p^h has duas omne quod est b. necē est esse a. vel omne quod necē est esse b. necē est esse a. Solutio illa de necessario vt assumitur vtrūq^h p^h

dupl^h exponi sed ille due ex^h nō sūt a se iuicem diuerse ideo eas nō assignat. Idem est em dicitur. Omne q^h d. e. b. necē est e. a. et dicere Omne q^h necē est e. b. necē est esse a. cui^h causa est q^h sicut nūc est in necessarijs ita semp est in illis et id s. a. necario inest ei q^h nūc est b. inest a. necario ei q^h semp est b. et si hoc est tūc inest a. necessario ei quod ex necessitate est b.

Decimū dubium est. An ista

Contingit omne b. e. a. possit exponi p^h istam. Omne q^h e. b. cōtingit e. a. sicut dicitur in textu. Et videtur q^h nō hac ratōe Quia illa de in e. nō p^h exponi sumendo aliq^h q^h cōtingit e. sub sbcto vbi gra ista. Omne b. est a. nō p^h exponi sic. Omne q^h cōtingit e. b. est a. g. a. s. l. i. i. p^h rario ppō de cōtingenti nō p^h exponi sumendo aliq^h d. q^h actu est sub sbcto. g. t. c. cōtingit omne b. e. a. nō poterit sic exponi omne q^h est b. cōtingit e. a. Solo sic. Et pro solutōne ad argumētum cōsiderandū est q^h in ppōe de cōtingenti notat duplex habitudo vna sbcti ad p^hdicatū mediante hoc p^hdicato cōtingit. Alia sbcti ad contenta sub ipso habito ergo respectū ad p^hmay bitudinē q^h exponi^h ppōes de cōtingenti sumēdus est illud quod est sub sbcto quia q^hlibz vlt cōsideratur vt inherēs suis inferiorib^h et q^h i ppōe de in e. vtrāq^h istar bitudinū est scdm actualem existentiaz et neutra scdm cōtingentiam ideo nō p^hingit am sic dupliciter exponere scdm inesse

Vndecimū dubiū est. Quare

in vniformi gnātōne sylloz de cōtingenti sumēda est ppō de cōtingenti sub hoc sensu. Omne q^h cōtingit e. b. cōtingit e. a. In mixtōe vero cōtingētis in e. vel cōtingētis et necessarij sumēda est sub hoc sensu. Omne q^h est b. cōtingit e. a. p^h q^h p^hus dicit in lra Solo q^h Si scd^h fieret esset semp syls ex quattuor terminis cui^h est exempluz in vniformi gnātōe sic. Cōtingit omne b. e. a. cōtingit omne c. e. b. ergo cōtingit omne c. e. a. si sumat p^hmisse sub hac itatōe Omne q^h e. b. p^hingit e. a. tūc sent^h maioris ē. Omne q^h est b. cōtingit esse a. et tunc stabit b. pro appellatis presentibus cum autem dicitur in minori. Omne q^h est c. cōtingit esse b. hic stabit b. pro appellatis futuris eo q^h sequitur hoc verbū. Contingit et sic illo mō expositel p^hmissis habebit medium vicem duoz terminoz et erit syls ex quattuor terminis. Et si in reformi gnātōe sylloz sumeret ppō de cōtingenti sub hoc sensu. Omne q^h cōtingit e. b. cōtingit e. a. stabit b. pro appellatis futuris sed cū dicitur in minori. Omne c. est b. nō stat b. pro appellatis cum non habeat a quo posset appellari sic ergo habebit me^h vice duoz terminoz et erit q^htuor tñi q^h est icōueniēs

Duodecimū dubiū est

Utr^h hecolis. Cōtingit omne b. e. a. exponenda sit p^h predictas duas intentiones sub dissiectōe aut etiam copulatione et particulari primo manifestum est in textu q^h exponitur sub dissiectōe p^h hoc q^h dicit aut enim et cetera similiter per hoc q^h dicit alterum bozum non enim dicit vtrumq^h. Sed de vlt videtur q^h exponēda sit per copulationem hac ratione. Quia tene sequitur. Quod cōtingit esse a. contingit esse b. ergo b. contingit esse a. similiter sequitur quod est b. contingit esse a. ergo b. con

Quartus

tingit eē a. h. ad distributōez dicitur sequē distributio aūtis cuiuslibz sui g. sequē si ptingit oē b. eē a. cōtingit oē quod est b. eē a. r. oē quod cōtingit eē b. cōtingit eē a. So^o regula. s. h. distributio pntē distribuit quod dicitur a. a. n. itelli/ gēda ē i simplicib^o nō aī i multiplicib^o. quia distributio addita emio. nō distribuit vnā vocē i diuersa significata. s. vnū significatū i diuersa appellata. In pposito aī ē mlti/ plicitas ex eo q. iste emio. b. supponit tali vto p̄ stare sic v. l. alie. Pro ill^o vto vltorio: declaratōe p̄siderādū ē q. mltiplicitas p̄t eē i emio duplicat. s. m. plus r. minus. Quia cū i dōtōe s. l. s. h. significatō p̄finit. r. suppo. q. i dōtōe ē pluralitas significatōez. tūc ē mltiplicitas proprijs/ me dētā. Quā aūt ē mltiplicitas p̄ significatōez. tūc ē mlti/ plicitas mī. p̄prie dētā. Quā aūt ē pluralitas supponit. ē mīma mltiplicitas. quod p̄t quia significatō ē cētializ/ or dōtōe q. p̄ significatōez. r. suppo. que accidit dōtōi s. di/ uersimode. quia p̄ significatōez accidit dōtōi i se. suppo. aīc accidit eidem fm q. ad aliā dictionem in orōne comp/ aratur. vel nata est compari.

Tertium decimum dubium est.

Quare p. non reterminat h. etia acceptōez cōtingēt. fm quā oē quod necesse est eē b. cōtingit eē a. cū tal' tū accipia/ tur i mixtōne cōtingētior necēarij. So^o satis reliquit ex alijs i mixtōne illius de inēcō cōtingēt. reterminat. quia illa que ē inēcō mixtōne cōtingēt. r. inēcō. q. p̄ sit re i. esse simpliciter nō vt nūc. r. h. scādū rem nō differt ab il/ la que ē inēcō. sed fm modū tū. r. ideo cum dicitur quod est b. cōtingit esse a. satis intelligitur quod est b. vel qd est necesse esse b. cōtingit esse a.

Quartum decimum dubium ē.

An eque euidēt in contingenti nato affirmatiua puer/ ratur negatiua tāq. i oppositā qualitatē. r. ecōtra ne/ gatiua i affirmatiua. Solutio Alberti nō. Quia cū illa de contingenti nato cōuertitur in oppositā q̄litate sta/ tim patet q. affirmatiua cōuertitur ad negatiua. s. nō euidēt est. q. negatiua re tali cōtingenti cōuertitur ad affirmatiua. nō eū sequitur. Est nō nō inēcō. ergo cōtin/ git inesse. sed q. opponitur modō cōtingentiē. tūc patet q. negatiua cōuertitur ad affirmatiua sic. Cōtingit bo/ minē nō canescere. ergo nou est necē boiem non canes/ cere. r. si nō est necē p̄t inēcō oppositū illud erit i p̄pōne op/ pōste q̄litate. s. q. etiā nō b. modo talē cōuersionē eē bo/ nā. Et ita etiā est h. singulariter notādū. q. fm materiam et non fm argumētandi formā ex supiori inferi inferius. Quia cum contingēs natū cōuertit ad cōtingēs supētū p̄ possibiliz nō necēario inferitur cōtingēs natū ex illo tunc fit p̄cessus a genere ad sp̄ciem affirmando. qui p̄/ cessus secundum formam arguendū non valet. In ma/ teria tamen que est de contingenti valet gratia termi/ norum. quia in illis contingēs cadens super p̄dicatū et subiectum dicti terminos clargat. ita q. vterq. illo/ rum includit in se aliquid de o. p̄posito ergo ibi valet.

Quintum decimum dubium est.

Qualiter sumendi sunt termini in vniformi gene/ ratione syllogismorum de contingenti. id est qualiter sumendi sunt termini in maior: i. p̄positione. r. qualiter in minori. hoc est q̄rere pro quo supponit b. quod ē me/ diū et p. quo supponit a. qd est maior. extremitas. r. p.

quo supponit a. qd est minor. extremitas. Dis em termin^o aut est sbalis. aut accītal. cū at maior. p̄pō p̄star ex du/ obus terminis sbicō. scz qd est mediū. r. p̄dicato qd est maior. extremitas in p̄ma figura. Nur isti termini ex quib^o cōstat maior. p̄pō sunt abo sbiales. aut abo accītales. aut vn^o sbalis r. ali^o accītal. Si sunt abo sbiales h. non p̄t dici vt videt. qz tal' p̄pō nō est de contingentib^o. sed vel de necēario vel de impossibili. De necēario si mediū acci/ piat sb. maiore sic. Dēz boiez p̄tingit eē al. nō enim p̄tingit boiem eē aīal. h. necēariū est boiem esse aīal. De impossibi/ li si dispati sumatur termini. sicut p̄tingit boiem eē asinū hoc em est impossibile. r. nō est de cōtingēt. Si at dicitur sumi in accītalib^o duob^o tūc si accipiat. Dīcē grāmaticum cōtingit eē albū. r. videt esse sūm. qz tūc syllogisat. Dīcē grāmaticū p̄tingit esse albū. sed omne nigz cōtingit esse grāmaticū. g. omne nigz p̄tingit eē albū. qd sūm eē videt. Si aūt est ex vno sbiali r. aliō accītal. aut g. sbem est sbiale. e. p̄dicatū accītale. aut ecōuerso. sbem accītale et p̄dicatū sbiale. Si sbem dicitur eē sbiale r. p̄dicatū acci/ tentale tūc tal' erit. Dēm boiem cōtingit eē albū. r. hoc nō videt. qz si assumat sic. Dīcē nigz cōtingit esse bo/ minē. sequitur q. omne nigz p̄tingit eē albū qd falsum esse videt. Si aūt scōdo mō rebeat accipi termini. tūc sic acci/ piēt. p̄tingit omne albū eē aīal. si tūc assumat sic. Dēm hominē cōtingit esse albū. sequitur q. p̄tingit oēm boiem esse aīal. Vel sic. Dīcē albū p̄tingit eē boiem. oēm asī num p̄tingit eē albū. g. oēm asinū p̄tingit eē boiem. qd falsum est cū vna istay sit de necēario. r. altera de im/ possibili. cōtingens aūt re q. hic est sermo est qd nec ē. nec/ cessariū nec est impossibile. So^o Alberti in vniformi ḡnātōe syllog. re p̄tingēt dicitur sumi sbem nō qd est b. quod est b. qd cōtingit eē b. p̄tingit esse a. ex q. sequitur. q. q. i vniformi ḡnātōe syllog. re p̄tingēt sbem maior. est termin^o accītal. r. p̄dicatū termin^o sbial. tūc p̄pōe falsa. qz est sensus. Dīcē qd p̄tingit eē b. p̄tingit esse a. vt p̄t in terminis sic. Dīcē albū p̄tingit esse aīal. hoc est omne qd p̄tingit esse albū. p̄tingit eē aīal. hoc em est sūm. qz si sonat q. omne qd est albū sit aīal. nō multa p̄tingit esse albū. sicut lignū lapidē r. vstē. quoz nullū p̄tingit esse aīal. In ista igit ḡnātōe mediū nō p̄t esse termin^o accītal. cū maior. extremitas sit termin^o sbial. Lōsi/ terandū g. q. maior. p̄pō in hac ḡnātōe dupl^r p̄t acci/ pi. aut ex vtroq. emio accītal. aut ex sbiali r. p̄dicato accītal. Ad obiectū vō in o. p̄positū qd assumit quā to vterq. termin^o ē termin^o accītal. dōm est q. cū dicit. Dīcē grāmaticū cōtingit eē albū. hoc est vera qz sens^o ē. Dīcē qd p̄tingit esse grāmaticū p̄tingit eē albū. cū aūt subsumit. Dīcē nigz cōtingit esse grāmaticū. illa ē di/ stinguēda. qz vel ille termin^o nigz p̄t stare p̄ q̄litate p̄i/ mo. r. scōdario p̄ sbia cui inest. aut ecōuerso. Si primo modo accipit sic est falsa. si scōdo modo sic est vera. r. in eodē sensu in quo minor est vera. etiam conclusio est ve/ ra. hoc scilicet. Omne nigrum cōtingit esse album. r. in eo sensu in quo minor est falsa. etiam conclusio est fal/ sa. quia conclusio r. minor formaliter distinguēde sunt. Ad illō vō quod contra obijciat q. sbem est termin^o sbialis r. p̄dicatū termin^o accītal. eadē ē r̄sio. qz cū dicitur cōtingit boiez eē albū. r. cōtingit oē nigz eē boiez g. cōtingit oē nigz eē albū distinguēda ē cōclō. sicut p̄s.

Sextum decimum dubium est.

Tractatus

An minor vltis affirmatiua sit accipienda sub maior in eadē acceptione cōtingentis. Et videt q sic quia aliter in syllo equo caret ptingēs r sic argumēta / tio reficeret ita q nō esset pcessus syllogisticus. Solo Alerti. minor ppter hoc q nō ptinget aliā sub se accipien dam in syllogismo. ad quā referat sicut maior ptinget sub se minorem in pma figura accipit indifferēter in vtracq acceptione ptingentis siue sic. Dmē qd est c ptingit eē. a siue quod cōtingit esse c. cōtingit esse a. in quolibet istoruz sensuum est vera. r nō equocabit ppter hoc. sicut nō eq uocatur terminus in pponēte q duas cās veritatis bz.

Decimumseptimū dubiū est.

An maior exite in esse r minor te ptingētī est syllogismus imperfectus in hac figura. Et videt q nō qz nec est imperfectus quo ad figurā cū sit syllogismus pme figure. nec quo ad modū quia nō quo ad cōtingentiam. cū vtracq sit vltis. nec quo ad cōtingentiam cū vtracq sit affirmatiua. Solo Sic Quia minor in pma figura nō est causa toti pme eo q in ipa nō est vltis eius. qd est dici de omni vltis de nullo. r id nō se bz ibi cōclusio ad minorem sicut ps ad totū. An nō est ibi euidēs nccitas ppter quā oportet cōclusionem assimilari minori. ita q si minor fuerit te ptingenti. oportet cōclusionem esse te ptingenti. r ideo est tal cōclusionis imperfecta. Ad obiectū in oppositū rādet Al bertus. q nō est talis syllogismus imperfectus quo ad figuram. sed quantum ad modum. Quia in prima figura minor nō potest esse negatiua. r ppter hoc indiget syllogismus iste cōuersione in oppositā cōtingentiam. vt habeat r modū r euidētiam necessitatis. Et pmissis etiā p dicto modo se habentibus nō est syllogismus perfectus. quia medium stat sub maiore extremitate. minor autē possibiliter sub medio. ergo comparatio medi ad minorem extremitatem excedit comparationem maioris extremitatis ad medium. sicut possibilitas excedit actualitatem. r ita nō est euidēs r rebita subsumptio minoris sub medio. r quantum ad hoc etiā est tal ptingatio ipca.

Duodeuigesimū dubiū est.

Quomodo in terminis significatiuis instātiarum in coniugationibus pccularium syllogismorum album positum est pro medio. quod est maioris propositionis subiectum. cum tamen supra dictum est q terminus accidentis in maiori propositione nō possit esse subiectus. ita q terminus instātiālis sit predicatum nisi propositio maior sit falsa. Solo Hoc dāñ veritatem habet in propositione vniuersali affirmatiua r ideo in particulari terminus accidentis potest esse subiectum.

Vndeuigesimū dubiū est.

Quare minor te cōtingenti potest in prima figura esse subiectum. cum in his que sunt te cōtingentiā vel necessario in prima figura. minor nō potest esse te negatiua.

Solutio Alberti. quia conuertitur affirmatiua in negatiuam. r conuerso. r vtracq quantum ad aliquid potentie est in altera. r ideo p vtracq in hac figura syllogisari potest.

I autem hec quidē inesse illa vero p positionū contingere sumatur. quando ad maiorē quidem extremitatem con

tingere significauit. perfecti erunt omēs syllogismi contingētis. scdm dcam determinatōem.

In ista pte pbs docet formare syllos ex vna pmissarum te ptingenti r alia te inesse. Et pmo potest reglas quo ad mōs vltis. scdo quo ad modos pcculares. ibi. (Sunt autē hec quidē) De pmo potest duas pcciones qz pbat ibi (Cōtingit em a) Scda pccio est ibi (Quā at) Ponendo pnam cōclusionem dicit si scdm mixtionē ptingentis r inesse. vna pmissarū sumat te inesse. altera vero sumat te cōtingere. hoc est te modo ptingentis. tunc in tali pmissarū dispōne qm illa ppositio que est ad maiorem extremitatem r est maior p modū ptingentis. appositū significauerit in expressione vocali rōnis pccōem. et inherentiā scdm ptingere. r que ad minorem est extrimitatē significat inesse nō vt nūc sed simplr. perfecti erunt syllogismi omēs per dici te omni r dici te nullo. ex iphs sumptis ppositionibus concludentibus cōclusiones te cōtingenti quod est contingens infinitum. fm qd cōtingens est supra definitum. In quibus verbis pbi lo sophus sentētiāliter vult q ex maiore te cōtingenti et minore te inesse in qrtuor mōis pme figure sequit cōclusio te ptingenti. pccio dicto qd est supra definitum.

Quando autē que ad minorem imperfecti omēs r priuatiui syllogismi non contingētis scdm dictam determinatōem. sed ei qd est nulli a. aut non omni ex necessitate inesse. si em nulli aut nō omni ex necessitate dicim cōtingere. nulli r nō omni inesse.

Hic potest scdm pccōem dicēs Quā minor est te ptingenti supra definitum. r maior te inesse erit qdem syllogismus omēs imperfecti. r erit negatiua. pccōentes negatiua pccōes te ptingenti. nō erit ptingēs hoc infinitū vt sup. erit cōtingēs in scdo ordine modū sup qd cadit necēssiū. erit etiā talis syllogismus pccōens pccōentis id quod est nulli vel nō omni ex necessitate inesse. Et huius pccōis est qd si dixerim q aliquod pccōentem vt a nulli aut omni inesse subiecto sicut b. r hoc ex necessitate ita vt dicam. Ex necessitate nullum vel omne b est a. tunc quia cōtingens ē necessarium. oportet etiā pccōere q ptingat nullum vel nō omne b esse a. quia tale cōtingēs sequitur ad necēssiū hoc autē ptingēs est cōe qd est cōtingens pro possibili et non super non esse.

Contingit em a omni b. b aut omni c ponat inesse. Qm igit sub b est c. a aut cōtinget omni b. Manifestū est qm r c omni cōtinget a inesse. fit autē pfectus syllogismus. Similiter autem r cum priuatiua est a b. ppositio. b c aut affirmatiua. r hec quidē cōtingens illa vero inesse sumpta est perfectus erit syllogismus. quō a cōtingit nulli c inesse. Quomiam ergo inesse posito ad minorē extremitatem sunt pfecti syllogismi manifestū est.

Hic pbs declarat pccōes pccōentes tā in mōis vltis. bus qz pccularibus. dicēs ponam pccōentem fm pccōem modū pme figure. q ptingit a omni b inesse. ita q ptingit oē b cē a. b at in minore. pccōne ponat inesse simplr. tūc sequitur bene q omne c ptingit cē a. Et huius rō est qz scdm pccōentē

clm

Quartus

prime figure b est sub a. et sic b. et id quod pertinet omni b. nullo excepto necesse est quod pertingat omni c. Quia c. accipitur sub b. propter eam scilicet est de inesse simpliciter. et non ut nunc. et est syllogismus perfectus secundum dicta de omni in contingentibus. Sicut modo est in secundo modo prime figure. cum quatuor sive negata est a b maior. propter b. c. aut minor. propter est affirmata. et maior est de contingentibus et minor de inesse simpliciter. tunc enim erit syllogismus perfectus p. dicitur de nullo. et dicitur quoniam a. pertingit nulli c. inesse sic. Nullum b. pertingit ad a. nullum c. est b. et nullum c. pertingit esse a. Manifestum est igitur ex predictis quod in vltimo syllogismo quoniam ea que est de contingentibus ponitur ad maiorem. et ea que est de inesse ponitur ad minorem. in hac mixtione perfecti sunt syllogismi per dicta de omni vel per dicta de nullo in contingentibus.

Quando autem contrarie sententiae erunt syllogismi impossibiles monstratio. Sicut autem erit manifestum et quoniam imperfecti. Nam ostensio non est ex sumptis propositionibus. Primum autem ostendendum est quoniam si cum est a. necesse est esse b. et cum possibile est a. possibile est esse b. ex necessitate. Sicut enim ex sic se habentibus terminis ut in quo quidem a. possibile in quo autem b. impossibile. si ergo vnum sit possibile. cum possibile est esse fiet. si autem impossibile alterum. quoniam impossibile est non vtrumque fieri. sicut autem si est a. possibile. et b. impossibile contingit a. fieri propter b. si autem fieri et esse. nam quod sit quoniam scilicet est. Quod pertinet autem accipere non solum in generatione impossibile et possibile. Sed et in hoc vix est esse in hoc quod actu inesse. et quocumque modo aliter dicitur possibile. In omnibus enim similiter se habebit.

Hic philosophus probat secundam coniugationem perpositam dicens. Et primo in generali. propter argumentum. tunc est reductio. p. scilicet in speciali. ibi. Primum autem. Quo ad primum dicitur quod propositioes p. misse pro modo se habent. ita scilicet quod maior sit de inesse. et minor de contingentibus. tunc dicitur syllogismus. et omni vel dicitur de nullo. si impossibile. et tunc talium coniugationum monstrare. Ex quo statim manifestum est quod tales syllogismi sunt imperfecti. quia ex his que sunt in sumptis. propter non pertinet remonstrari. si igitur alia via ad remonstrandum sumere. propter conclusionem. Et antequam. propter dicitur ostendit primum dicitur ad eam reductio. quod est istud. Si autem ad aliquid est necessarium. tunc propter ad illud etiam necessarium erit. Et cum autem est possibile propter erit et possibile. sicut si dicatur a. autem et b. propter. tunc si necesse est esse a. necesse erit esse b. et cum possibile est esse a. possibile est esse b. propter necessitate propter. Et istud probat per reductioem ad impossibile quod si autem est possibile. propter b. erit etiam possibile. Quia si non tunc est propter. si quod b. non est possibile. quoniam a. est possibile. si igitur b. non est possibile. et b. erit impossibile per locum ab eorum pollentibus. cum tamen sit propter ad a. si illud quod est possibile fieri aliquando fiet. et quod est impossibile nunquam fiet. sequitur igitur quod cum a. sit possibile quod b. sit impossibile. et quod a. aliquando sit propter b. si enim fieri pertingit. tunc pertingit a. esse propter b. quod ei sit quoniam factum est. tunc est in actu. et sic oportet hic accipere possibile non quod est ante actum sicut in generatione. si oportet etiam accipere in actu. et quoniam vix est quod est. et quoniam ita habet esse in actu. et quocumque modo etiam in operibus. sicut in propositionibus. etiam dicitur possibile. In omnibus enim sicut se habebit et sicut est etiam impossibile. et ante fieri sive generatorem et in actu postquam est in actu in omnibus enim sequitur

id quod dicitur est. Aut si propter erit impossibile quoniam ante est possibile sequitur quod ante sit sine propter. et cum ante sit aliquid consequetur. et ibi propter sequitur quod aliquid sit erit. et non erit. et erit idem possibile et impossibile. quod stare non potest stabit igitur illud quod dicitur est scilicet quod si antecedens est possibile quod consequens erit possibile.

Ampli. cum est a. b. esse non. quoniam vno aliquo ex parte a. erit b. oportet operari. Hic enim est ex necessitate vno aliquo ex parte. scilicet duobus ad minus. et quoniam propositiones sic se habent ut dicitur est secundum syllogismum. Nam si c. dicitur dicitur autem de e. et c. dicitur ex necessitate. et si possibile vtrumque et conclusio erit possibilis. Quod admodum si quis ponat a. quoddem propter b. autem conclusionem accidit non solum cum a. necessarium sit et b. necessarium esse. sed etiam possibili possibile.

Hic propter remouet vnum dubium quod etiam necessarium fuit primum tere ante noticiam mixtionis syllogismorum. et est istud. ex quo philosophus dixit si ante est possibile. propter est possibile. et posuit solum vnum. non in ante dicitur si a. ante est possibile. propter b. est possibile. posset aliquid putare quod ex vna propter posset aliquid sequi syllogistice. Ad quod respondet philosophus quod non oportet operari quod ibi dicam. a. tamen vnum aliquid. sit illud quod syllogistice sequitur b. propter. quia ne hic sequitur syllogistice ex vno et vnicuique aliquid ex parte. si ex duobus ad minus. propter b. et tribus. tamen vnum a. ponitur non per vnum sed per duobus. propter b. antecedentibus. et b. ponitur per conclusionem et tunc ante sit due propter inferentes conclusiones quoniam sic se habent in mixtione pertingentis et inesse sicut dicitur est in syllogismo pertingente conclusionem. In tunc ei propter si c. dicitur de b. sicut de ante dicitur per eundem modum ut propter dicitur de e. ut ante sequitur per necessitate syllogistice propter quod etiam dicitur de e. in conclusionem per prima regulam antecedentem. et si vtrumque primum est possibile. et conclusio erit possibilis. Quod admodum accidit in necessariis si quis ponat a. esse propter b. sive permissas. et ipse b. conclusionem esse necessarium. sic ergo eodem modo quod ad possibile in propositionibus sequitur illud possibile quod est in conclusione.

Hoc autem ostensio manifestum est quoniam falso posito et non impossibili et quod accidit propter positionem falsum erit et non impossibile. et si a. quidem falsum est non tamen impossibile. Cum autem sit a. est et b. et b. erit falsum quod deus non tamen impossibile. Nam ostensum est quoniam si cum est a. est b. et cum possibile est a. erit et b. possibile. posito est autem a. possibile esse. et b. erit possibile. si enim impossibile b. idem sicut erit possibile et impossibile.

Hic philosophus ex predictis prelibatis infert correlarium dicens. quod manifestum est ex predictis hoc scilicet quod ex falso et non impossibili posito in premissis etiam illud quod accidit in conclusione sive sequetur erit falsum et non impossibile. quando sequetur propter positionem premissarum. ita quod sequatur formaliter ex premissis. ut si a. propositiones sit falsum et non impossibile. et cum sit a. sequitur esse b. sequitur quod b. conclusio erit falsum et non impossibile. Quoniam iam ostensum est quod cum est a. est b. et cum possibile est a. possibile est b. posito autem

est a possibile esse ergo b erit possibile qz si nō sequitur b
tūc datur oppositū scz qz b sit impossibile cū a positū sit
esse possibile et sequent duo p radecōria scz qz idem erit
possibile et impossibile qd statim sup impbatū est

Circa istū textum expōsitum

sunt dubia Primū est circa scōam p dusionē textus
supius positā quare maiore exīte de cōtingenti et miore
de inesse et ecōtra maiore de inesse et miore de ptingēti se
quē p dusionē de ptingēti s maiore exīte de necārio et mi
nore de inesse sequitur p dō de necārio et nō maiore de inesse
et miore de necārio So^o Alberti b iō est qz necārius
vno mō dicitur ptingēs dicitur multiplē. Et iō ad p dusionē de
necārio qd sp vno mō est p iugatio vti est qm maior est
de necārio et hoc nō p inferri qm miore est de necārio
eo qz miore est virtutis miore in inferēdo qz maior et co
tem mō est de ptingenti si ptingēs diceret vno mō et esset
semp vno mō et p ista miore exīte de ptingenti inferret
quiddā ptingens quīs nō vno modo sit acceptū in con
clusionē et in premissa

Secundum dubium est

Quare maiore de ptingenti exīte et miore de inesse sequi
tur p dō de ptingenti ad vtrūlibet miore aut exīte de pti
genti nō sequitur p dō de ptingenti ad vtrūlibet s p possibi
li So^o Alberti qm maior ē de ptingenti in mixtōe ptingēt
et inesse tūc maior ē de ptingenti s illā acceptōes ptingēt
que dca est vt o mē qd est b ptingit ē a sicut sup paruit
et iō maior appropriat sibi miore s se acceptā et tota v
tus inferēdi pstitit in maiore fm dicit de omī in ptingenti
bus p qd nec ē p dōne esse silem maiore in acceptō
ne ptingenti. Qm at miore est de ptingenti et maior de inesse
tūc miore nō p sibi appropriare maiore eo qz sic nō sit re
bita dispō fm dicit de omī vel dicit de nullo p qd nec s
virtutē maiore nec miore p inferri p dō qz cuz nō hz
ordinē fm dicit de oi vel dicit de nullo nō p inferri p dō
de inesse ad silitudinem maiore et qz in pma figura i ma
iore est tota virtus nō iō nō p inferri p dō de ptingenti ad
vtrūlibet ad silitudinem miore sequitur qm in tali dispōne
terminoz mediū qd nec de inesse est nec de ptingenti ad v
trūlibet et hoc mediū est ptingēs cōe quod est cōtin
gens pro possibili acceptum

Tertū dub. An maiore exīte

de cōtingenti ad vtrūlibet et miore de inesse sequat conclu
sio de contingenti ad vtrūlibet Et videt qz nō qz cuz
sic arguit. Cōtingit oēm hoīem ē albū. Omne nigz est
hō nō sequitur p dō de ptingenti ad vtrūlibet qz sequit qd
cōtingit oē nigz ē albū qd nō est ptingēs s impossibile
Scōo sic Cōtingit omne mouēs ē aīal. oīs hō est mo
uēs et b ponat nō seqt qz Cōtingit oēs hoīes ē aīal. quia
necārius est oēm hoīem ē aīal So^o Sic vt pbatum
fuit in textu Ad obiecta in oppositū Ad primū est
ddm scōm dīm Alberti qz miore in ista p iugatioe dicitur
de inesse simplr et nō vt nūc eo qz miore extremitas dicitur
stātialit ptingenti s medio in p dca aut instātis miore
est de inesse vt nūc Ad scōm rīdet idē qz b miore sit possi
bilis tū maior et miore s i cōpossibiles qz si miore sit ve
ra maior nō p tē vā qz sensus maiore est. Omne qd ē
mouēs ptingit ē aīal qd nō p tē vā cū isto Dis hō ē mo
uēs et sic ista p iuga^o refiat p tē vā in cōpossibilitate

Quartū dub est An vnz sit

qd dicit pbs qz ex vno nihil sequitur Et videtur qz nō
qz in enthimemate et in bitudib^o localib^o sequitur aliqd
ex vno et sū in maximis dyalecticis So^o Alberti qz
sic qz licet in talib^o ex vno fm vocis expōsionem sequitur
cōclusio tū oqz qz sint due p dōes tā in mēte pponētis qz
accipiētis quaz altera in enthimemate et lo calib^o ar
gumētis sūtritur qz nō pbatur vel accipitur extremū
inesse extremo nisi p mediū. Mediū at p hoc qz refer
tur ad vtrūqz extremoz duas facit dīsones seu dīmen
siones qm duo inualla qz sū due p dōes eo qz nō statim
intellecūs cadit de maiore in p dōnem s maiore forma
ta est ibi interuallū et format scōa que est minor qm
tens scōm interuallum

Determinatis at his insit a oī b b at pting
gat oī c Accē est igit p ptingere oī c inesse. Nō
em ptingat b oī c inesse ponat. Hoc at sūm qz
dem nō tū impossibile Si g a qd ē nō ptingit
omī c b aut inesse omī c a nō omī b cōringit
Fit em syls p tertiā figurā. Sed positum
erat omī b a inesse ptingere. nec ē ergo a
omī c ptingere falso em positū nō impos
sibili. qd accidit ē nō impossibile

In hac pte pbs ex supōnib^o pmissis pbat p dōnes
scōam circa pncipiū hui^o capli ppositā scz modos vles
impfectos valere. Et dicitur in duas ptes qz pmo p
bat p dōne qz ad modū vlem affirmatū s barbara scōo
quo ad modū vlem negatū sibi (Rursum sit) Prima
itez in duo fm qz pbat dca sū dnab^o rōib^o Scōa ibi
(Est at) Primā itez i duo qz pmo facit qd dca est se
cūdo pōit vni notabile ibi (Oppōtet aut) Quo ad p
mū vult pbs s pbare qd dca est s qz maiore vli af
firmatia de inesse et miore vli affirmatia de cōtingenti seq
tur p dō de ptingenti p possibili. Cui^o est exemplū vt istē
a maior exīteas oī b medio b at mediū ptingat omī
c miore exīteas tūc nec ē a ptingere omī c in cōclusi
one qd p s sic formādo sylm. Omne b est a omne c cōtingit
esse b. g omne c cōtingit esse a. Probat at pbs tales sylm
bonū dnab^o rōib^o Prima si nō sequitur p dō tal ex pmiss
ill tūc datur oppositū sic nō cōringit omne c esse a accipi
atur g illa cū miore qz fuit de cōtingenti posita tū inesse sic
arguendo. Nō cōringit omne c esse a p miorem nō pōit
inesse de et pōitur omne c esse b qd qdem sūm est s nō im
possibile qz cōtingens erat vt dca ē in pmo syllo ex his
aut duab^o sic sumpit sequitur qz a nō ptingit omī b inesse
et illa ppositio nō potest stare cum maiore in qua dicitur
fuit qz omī b inesse a. Et talis syllogismus reductō
nis ad impossibile sit p tertiā figurā in qnto mō
qui est tocardo sic arguendo. Aliquod c nō est a omne c
est b igitur aliqd b non est a qd est oppositum conclu
sionis Et potest istud ostendi in terminis significatiuis
in quibus magis planū est qd dca est. Sit enim scōm
pbi dispōnem syls hoc mō in barbara Omnis homo
est animal omne currens cōtingit esse hominem ergo
omne currens cōtingit esse aīal si nō sequitur illa con
clusio tunc sumatur oppositum eius et arguatur sicut
tocardo. Non cōtingit omne currens esse animal que
equiualeat hui^o de necessitate quoddam currens nō est

animal. Omne currens est homo. ergo quidam homo non est animal. que conclusio opposita est maiori primi syllogismi que est sua contradictoria. et est impossibilis. Nec sequitur istud ex eo quia minor que fuit contingenti posita est inesse. Quia minor illa fuit possibilis licet falsa. modo ex possibili ut p̄determinatum est non potest sequi impossibile.

Est autem et per primam figuram facere syllogismum. ponentibus b inesse. c non si b omni c inest. a autem omni b contingit. et omni c contingit a. sed positum est a non omni c inesse.

Hic philosophus ponit secundam rationem. qua probat dictam conclusionem in barbara primo modo prime figure. dicens si ad premissas iam dictas non sequitur conclusio. tunc oppositum conclusionis stabit cum premissis. sed hoc est impossibile. quia ex maiore et minore posite inesse quod fuit tam in premissis de contingenti tunc sequitur conclusio in barbara. que repugnat opposito illius conclusionis. Et huius potest poni exemplum tam in terminis significatiuis quam non significatiuis. In non significatiuis ponatur minor que fuit de contingenti inesse et syllogizetur per premissas d inesse. ita quod inest c. sic omne b est a. Omne c est b. ergo omne c est a. et ex eis accipitur conclusio de contingenti. Quia si omne b est a. tunc omne a contingit omni b inesse. quia si non contingeret inesse tunc sequeretur quod non inestet a ipsi b. et tunc fieri talis syllogismus. Omne b contingit esse a. omne c est b. ergo omne c contingit esse a. positum autem erat in opposito conclusionis primi syllogismi non omni b inesse a. Perigitur quod ut est coniunctio et eodem modo in significatiuis sic arguendo. Omnis homo est animal. omne currens est homo. ergo omne currens est animal. illa enim repugnat isti. Non contingit omne currens esse animal. que equivalet isti quodammodo currens de necessitate non est animal.

Oportet autem accipere omni inesse non secundum tempus determinates ut nunc. aut in hoc tempore. sed simpliciter per huiusmodi enim propositio nes et syllogismos faciunt. quoniam secundum nunc sumpta per oppositione non erit syllogismus. Nihil enim fortasse prohibet quandoque et omni mouenti hominem inesse. ut si nihil aliud moueatur nisi homo. Mouens autem omni equo contingit. sed homo nulli equo contingit. Amplius sit primum quidem animal. medium autem mouens. postremum vero homo. Ergo propositiones quidem similiter se habebunt. Conclusio vero necessaria erit non contingens. Ex necessitate enim. homo est animal. Manifestum igitur quoniam vniuersale sumendum simpliciter et non temporaliter determinatos.

Hic philosophus ponit unum notabile circa predicta dicens quod in hac mixtione contingentis et inesse accipiendum est inesse simpliciter. quod non determinatur secundum hoc tempus ut nunc. sicut in hoc tempore sed

simpliciter est. et secundum terminorum coherentiam. et habitudinem. quia per propositiones que sic sunt de inesse simpliciter facimus syllogismos in hac mixtione. si vero sumatur maior de inesse ut nunc in hac mixtione non fit syllogismus. sed deficiet propter terminorum inutilitatem. Et hoc ostenditur in terminis istis homo mouens equus nihil enim prohibet si ita ponatur omni mouenti hominem inesse. sicut si ponatur quod omne quod mouetur sit homo. et quod nihil moueatur nisi homo. mouens autem contingit omni equo. ita quod omnem equum contingit moueri. et tamen non sequitur quod omnem equum contingit esse hominem. quia de necessitate nullus equus est homo. Amplius etiam sequitur ex tali dispositione premissarum quod conclusio sit affirmatiua velis de necessario. si tales accipiantur termini Animal. mouens homo. ita quod primum sit animal. siue maior. extremas. medium autem sit mouens. et minor extremas siue postremum sit homo. sic enim similiter se habebunt propositiones in modo et in figura et non sequetur conclusio de contingenti sed de necessario. Quia ex necessitate homo est animal et non contingit et formatur sic syllogismus. Omne mouens est animal. omnem hominem contingit esse mouentem. ergo omnem hominem contingit esse animal. ibi enim maior est accepta de inesse ut nunc et non simpliciter. cum igitur accepta sit maior de inesse ut nunc. sequitur conclusio vniuersalis negatiua de necessario. non potest sequi aliqua de contingenti affirmatiua. et quia sequitur affirmatiua de necessario non potest sequi aliqua de contingenti negatiua.

Rursum sit priuatiua propositio vniuersalis a b. et sumatur a quidem nulli b inesse. b autem contingat omni c inesse. His igitur positis necesse est a contingere inesse nulli c. Non enim contingat b autem ponatur inesse c sicut prius. necesse igitur a alicui b inesse. Fit autem syllogismus per tertiam figuram. hoc autem impossibile quare contingit a nulli c. Posito enim falso impossibile est quod accidit.

Hic philosophus declarat idem in secundo modo prime figure. scilicet declarant ostendens quod ibi ex maiore negatiua de inesse et minore affirmatiua de contingenti sequitur conclusio de contingenti pro possibili dicens sit maior propositio vniuersalis negatiua de inesse a b. ita quod sumatur in maiori a nulli b inesse. Minor autem sumatur de contingenti vniuersalis affirmatiua. ita quod b contingit omni c inesse. tunc terminis sic dispositis sequitur necessitate consequentie syllogistice conclusio de contingenti in qua a contingit nulli c inesse. Quia si non sequitur tunc datur oppositum istud scilicet a esse c. et ponatur minor. que est de contingenti inesse sic. omne c est b. tunc syllogizatur sic in secundo modo tertie figure. ubi maior est particularis affirmatiua de necessario et minor vniuersalis negatiua de inesse. sic quoddam c necesse est esse a. Omne c est b. ergo quoddam b. necesse est ergo esse c. que stat cum maiore

Tractatus

prius posita et concessa. que est nullū b est a. eū ergo b sit impossibile qz fm b p tradicōie ppōnes essent sit vere. patet qz seqz cōclusio prior q est nullū c cōtingit eē a. qz posito falso possibili qm̄ minor pōnebat inesse sequit fm̄ et etiā impossibile. seqz p tradicōie sunt sit vere. hoc aut nō pōt stare qz supra dem̄ est si antecedens est possibile consequens etiā erit possibile.

Igitur b syls nō est ei? qd̄ determinatū est esse contingēs. sed nullū in eē ex necitate. hoc em̄ est p tradicōie facte hypothesis. posituz em̄ est ex necitate alicui c in eē. syls aut p impossibile opposite est p dōis Ampli? aut et ex terminis manifestū. qm̄ nō erit pclusio cōtingēs. Sit em̄ a quidē corū? in quo aut b intelligēs. in quo chō. nullū g b in eē a. nā nullū intelligēs corū? b aut ptingit omī c. oī em̄ hoi inest intelligere. sed a ex necitate nullū c. nō ergo pclusio ptingens. sed neqz necāria sp. sit em̄ a quidē mouēs. b aut scia. in quo aut c hō. ergo a quidē nullū b ierit. b at oī c cōtingit. et nō erit p dō necāria. nō em̄ necē est nullū hoiem moueri. sed non necē est aliqz. Manifestū igit qm̄ pclusio ē nullū ex necessitate in eē. sumēdū est at meli? terminos.

Hic pbs pbat qz ad dēam pmissaz dīfōem nō seqz tur sp pclusio de ptingēti ad vtrūlibet. hoc est de cōtingēti qd̄ sup̄ p dēfinitū est. Et hoc pbat duab? rōnib?. Pūa est qz illa p dō seqz tur cui? p dōria sumit in syllo ad im/ possibile. p bāte p mū sylm̄ esse bonū. sibi sumit p dōria ppōnis ptingētis. p possibile. et nō ptingētis ad vtrūlibet. qz tal cōclusio seqz batur. Minor patet. qz p opposito hui? pclusiois de cōtingēti. nullū c cōtingit eē a. sup̄ta est hec necē est qd̄ a c esse a. s. hec nō est p tradicōia illius pclusiois si eē de cōtingēti nō necārio. et nō de cōtingēti. p possibile. igit p ppositū. Scōa rō est. ex tali dīfōne pmissaz videt aliqz seqz cōclusio de ptingēti pro necārio. et aliqz de ptingēti pro nō necārio. siue ad vtrūlibet. s. istis nihil est cōe nisi ptingens. p possibile. ḡ semp sequet p dō de cōtingēti accepto. p possibile. Pūo pbat vt ponant termini. sic qz a maior extreitas sit corū? b at mediū sit intelligēs. et minor extreitas sit hō. sic positus terminis manifestū ē qz nullū b inest a. qz nullū intelligēs est corū? b at ptingit omī c. qz omī hoi inest intelligere scdm̄ actū ptingētē. s. sequitur qz a ex necitate nullū inest c. et potest sic formari syllogismus. Nullum intelligens est corūus. omnem hominem contingit eē intelligentem. tunc stat qz omnem homines necesse est nō esse corūum. prior ergo conclusio non fuit de contingenti ad vtrūlibet. sed de contingenti pro possibili. cui nō opponitur necessarium. sed potius negatiua de contingenti ponit affirmatiuam de necessario. Scdm̄ patz quia si ponantur termini sic qz a maior extreitas sit mouens. b aut mediū sit sciētia. c vero minor extreitas sit homo. tūc sic sumptis terminis a quidē nullū b in/ erit. quia nulla scientia est mouens. b autē omni c cōtingit. quia omnem hominem contingit esse scientem. et sequitur conclusio nō de necessario sed de contingenti.

ti ad vtrūlibet. hec scilicet qz contingit nullum hominem moueri. moueri aut nullū hominem non est necessarium. et potest sic formari syllogismus. Nulla scientia est mouens. Omnem hominem contingit esse scientem. non sequitur ergo omnis homo de necessitate nō est mouens. igit stat qz omnem hoiem cōtingit eē mouentem. Manifestum igit est qz conclusio in tali mixtione est qz nullū b ex necessitate inest. id est ipa est dō cōtingenti pro possibili. Si autem isti termini vltimi alii cui nō videt satis cōueniētes. eo qz oportet maiorem esse de inesse vt nunc. et oportet mediū variari per cōcretū et abstractū. tunc sumant melius termini in quibus maior est de inesse simpliciter. et in quibus mediū non oportet variari hoc modo. Nullum sedens ē ambulans. Contingit omnem hominem sedere. ergo cōtingit nullum hominem esse ambulante.

Si aut priuatiuū quidē ponat ad minorem extremitatē contingere significans. ex hoc in sumptis ppōnibus nullū erit syllogismus. Conuersa autem scdm̄ cōtingēs. positione. erit quidem quēadmodū in priori bus. In sit ei a oī b. b at ptingit nullū c. sic ḡ se habētibus terminis nihil erit necārium. Si ergo cōuertat b c et sumat b ptingere omni c. fiet syllogismus quēadmodū prius. Si vtrūlibet em̄ se habēt termini positione.

Hic pbs ponit alias mixtionē. et primo facit hoc. scdm̄ ponit respē illaz mixtionū modos inutiles. ibi. (Si aut nō inesse) Quo ad primū dicit si priuatiū vniuersale ponatur ad minorem extremitatē et significat contingens. ita qz sit de nō ptingētis. et maior sit vniuersalis de inesse simpliciter. quis in tali cōiugatione ex istis sic sumptis. ppōnibus nullus erit syllogismus. eo qz minor in pma figura nō potest esse negatiua. tamen minorem que est de ptingēti in oppositā qualitatem cōuertat erit syllogismus in primo modo prime figure. sicut in prioribus coniugationibus de quibus habitū est. in sit em̄ a omni b in maiori propositione. b autem contingit nullū c in minori. sic autem se habētibus terminis et ppositōnibus nihil sequitur syllogistica necessitate. si aut minor cōuertatur ad oppositam qualitatem que ē de contingenti b c. propositio seqz sumatur b contingere omni c. fiet syllogismus in primo modo prime figure sicut in priorē coniugatione. ita tamen qz similiter se habeant termini qz maior sit de inesse affirmatiua. et minor affirmatiua de ptingenti. et nō transponant nec aliter cōuertant sed stent vt prius.

Eodem aut modo et cum priuatiue sint vtrāqz interualla. Si a b quidem nō inesse b c aut non contingere. significet. ppter b mōi quidē assumptōnes vltimos p ea q̄ sumpta sunt nihil sit necāriū. cōuersa aut scdm̄ ptingens. positione erit syllogismus. sumat a quidē nullū b inesse. b aut cōtingit nullū c. ppter hoc em̄ nihil necessariū. Si aut sumatur b omī c cōtingere. qd̄ vtrū est. a b autem

Quartus

propositio similiter se habeat rursus idem erit syllogismus

Hic ponit secundam coniugationem dicens q̄ quanto ad interualla siue p̄pōes sunt priuatiue sicut si a dicatur vniuersaliter nō inesse b b autē dicatur vniuersaliter contingere nō inesse c sic enī p̄ ea que sumpta sūt in terminis r̄ p̄pōibus nullo mō fit syllogismus p̄pter causam sup̄ius assignatā. Cōuersa autē mō re p̄positione q̄ est re contingētī ad oppositā qualitātē erit syllogismus in secundo modo p̄me figure si enī sumat in prima p̄positione a nulli b inesse r̄ in mīori sumat b contingere nulli c p̄ hec quidam sic sumpta nihil sequit̄ necessitate syllogistica. Si autē cōuertat mīor ad oppositā qualitātē ita q̄ sumat b om̄i c cōtingere quod quidē verus est eo q̄ in terminis cōtingētibus mīor sumēda est et p̄positio maior que est a b similiter se habeat in ordine et situ sicut prius tunc est syllogismus in secundo modo prime figure sicut in p̄ori coniugatione

Si autē non inesse ponat b om̄i c r̄ non contingere non inesse non erit syllogismus siue sit priuatiua siue sit affirmatiua a b p̄positio. Termini autē cōmunes ex necessitate quidem inesse album animal nix non contingere albū aīal p̄x

Hic ponit coniugationes inutiles r̄ sunt due. Prima si mīor p̄positio sit re inesse vniuersal negatiua ita q̄ b dicat nulli c inesse r̄ non accipiat re contingētī ita q̄ nō dicat b nulli c contingere inesse nullo mō erit syllogismus habens p̄sequētiam syllogisticā r̄ necessitatem siue maior p̄positio que est a b sit vniuersal priuatiua siue vniuersalis affirmatiua. Termini autē ad instantiam q̄ non semp̄ inferatur cōclusio re contingētī siue maior sit affirmatiua siue negatiua sunt p̄munes q̄ enī sequatur conclusio re inesse. Termini sūt animal album nix sic arguendo. Omne vel nullū animal est album r̄ hoc ponatur nulla nix est animal r̄ tamen omnis nix est alba re necessitate. Termini autem ad non contingere inesse siue ex necessitate non inesse sunt animal album p̄x sic arguendo. Omne vel nullū animal est album nulla p̄x est animal ergo nulla p̄x est alba q̄d est necessariū r̄ non cōtingit.

Manifestum igitur est quoniam cū vniuersales sint termini r̄ hec quidem p̄positio num inesse illa vero sumatur contingens quando que ad minorem quidem extremi tatem contingens sumatur p̄positio semper fit syllogismus verū alius quidē ex eis dem alius vero conuersa p̄positione quandoq̄ autem vtrūq̄ eorum r̄ propter quam causam dicimus.

Hic philosophus epilogat in calce huius tertius dicens. Manifestum est ex his que dicta sunt q̄ cū vniuersales sint ambo termini in p̄missis r̄ vna quidem p̄positionum sumitur re inesse r̄ altera re contingētī quando quidem illa p̄positio que ponitur ad minorem extremitatem id est cum minor sumitur re contingētī semper fit syllogismus sed aliquando quidem ex

ipsis sumptis p̄positionibus fit syllogismus aliquāto autem conuersa minore vt dictum est ad oppositam qualitatem.

Circa textū expositū sūt du-

bia Primum est. An maiore affirmatiua vel negatiua re inesse r̄ minore re contingētī sequatur conclusio re contingētī vt dictum est. Et videtur primo q̄ non. Quia in tali coniugatione arguitur a minus amplo ad magis amplum igitur non ostenditur valeat. Probat̄ quia cum maior p̄positio sit re inesse simpliciter siue sit affirmatiua siue negatiua predicatum conuenit bis que actu stant sub subiecto quod est medium. In minore autem p̄positione illud idem medium est predicatum r̄ per modum contingētis applicatur ad standuz pro pluribus q̄ stetit in ea que fuit re inesse simpliciter ergo stat pro pluribus in minore q̄ in maiore igitur videtur incidere fallacia figure dictionis vel consequentis. Secundo sic supra dictum fuit q̄ conclusio debet assimilari alteri p̄missarū sed hoc non est hic quia minor est re contingētī ad vtrūlibet conclusio autem re contingētī pro possibili vt tactum fuit r̄ sic nec assimilatur maiori nec minori ergo erit coniugatio inutilis. Solutio Sic vt in textu probatum fuit

Ad obiecta in oppositum

Ad primum est dicendum q̄ in hac mixtione maior erit re inesse simpliciter talis autē est necessaria in p̄positione autem necessaria predicatum conuenit actu aliter oib̄ ill que sunt actu sub subiecto r̄ etiā p̄icit possibile oib̄ ill q̄ possibiliter sunt sub subiecto. An si hec ē necessaria homo est animal omne quod est actu homo est actu animal r̄ quod possibile est esse hominem possibile est esse animal r̄ sic equalis est ambitus siue applicatio mediū in maiori r̄ in minori r̄ ideo non est ibi variatio mediū nec fallacia figure dictionis aut consequentis. Ad secundum est dicendum q̄ conclusio assimilatur minori cum vtraq̄ sit re contingētī nec oportet eas specialius assimilari ad inuicem ad hoc q̄ sequatur conclusio cum ex vna re contingētī r̄ alia re necessario posset sequi conclusio re inesse vt patebit in capitulo sequenti

Secundum dubium est

An philosophus conueniēter probat istas cōiugationes imperfectorum syllogismorum. Et videtur q̄ non quia probat utilitatem cōiugationis affirmatiue ad impossibile faciēdo syllogismuz mixtum re necessario et inesse in quinto tertie scilicet boardo sed talem mixtionem superius dixit omnino inutilem igitur reductio ad impossibile facta est per cōiugationem inutilem. Secundo probatur utilitatem cōiugationis negatiue in edareut per reductionem ad impossibile faciēdo syllogismuz mixtum re necessario r̄ re inesse in tertio tertie maiore existente particulari re necessario et minori vniuersali re inesse sed talem superius reputauit inutilem.

Solutio Alberti q̄ sic. Ad obiectū vero dicēdū scdm̄ eundē quis tales cōiugationes utiles sint ad p̄cloz re necario sic p̄bitū ē sic enī vtilis ad p̄clonē re inesse r̄ sic cōcluditur p̄clo re inesse q̄ stat cū maiore p̄pōe p̄mi syllo-

Tertium dubium est

An in scda pfectoe istaz diugatonu q fit p pma figura maior q est te inee poneda e in modu cotingentis. vt sic ex duab' affirmatis te cotingeti mod' pfect' isti' mixto nis. So' Alberti no' qz in mo pfecto isti' mixtois qm ante pmissu fit te cotingeti. o3 maior e esse te cotingeti ad vtrulibet. r illa q est te inee simplr no pt modificali p cotingens ad vtrulibet. Etia in couugatoe in q vtraqz e te cotingeti cocludif cotingens ad vtrulibet. vt in anba bitis dem e. In modoz aut istoz impfectoz pfectioe o3 cocludere cotingens p possibili. vt dem e. r id mo' isti pfici no pnt esse. qz maior q est te inee modifical per modu cotingentis r sic mo' isti pfici tetet p pones mi nois q est te cotingeti inesse. vt sic ex duab' te inee seq' cocludio te inesse ex qua vltari' cocludif illa te cotingenti sicut supra isti mo' pbati sunt sine pfecti

Quartum dubiu est

Utr' cocludio te inee seq' possit ex couugatoib' impfec / roz sylloz. Et videt q sic qz bñ sequit. De b est a. co tingat omne c esse b. g' omne c est a. Q' aut hoc seq'ur pba tur. qz si no sequit retur oppositu coclusionis. qd est isto quodda' c no est a. r accipiat minor posita inesse sic. De c est b. seq'ur ex opposito coclusionis dato. r minore po sita in ee in qnto mo' tertie figure. qd aliqd b no est a. r illa est opposita maioris isti'. omne b est a. Et eode mo' videtur ee in mo' negatio sic. Nullu b e a. r tingit omne c esse b. g' nullu c est a. Qnia si no seq'ur tuc retur oppo situ aliqd c est a. r ponatur minor te inesse sic. Aliqd c e a. omne c est b. seq'ur in tertio mo' tertie figure. qd aliqd b est a. r datu fuit q nullu b est a. r sic videtur q iste co iugationes pnt in coclusiones te inesse. So' Alberti q no' qd sic onditur in terminis ponatur em q null' bo moueatur r syllogisetur sic in mo' affirmatio. Omne am bulans est mouens. Cotingit oem boiem ambulare. seq' tur p coclusionem te inee. g' ois ho mouetur. q' coclo fla e licz abe pmissu sunt ve. Et eode mo' est te mo' negatio. sic arguedo. Nullu albu est nigr. cotingit oem boiem esse albu. seq'ur p coclone te inee. q null' ho est niger. r sic itez cocludio est falsa. r ante pmissu sunt vere. Ad obiecta vo' ddm fm dnm Albertu. q cu datur oppositu coclusionis q est te inee. tuc erit oppositu illi' coclusionis te inee. r illd stat cu vtraqz pmissaz. qz cu b sit sb a sic' mediu sb maiore extreitate in pma figura. Quis omne b sit a. possibile tñ est q b cotingeter insit oim c. mozi sez extreitati. r sic hec erit va. Omne cotingit esse b. r sic op' positu coclusionis vificatur cu illa te cotigeti q est mo' possibile est em q aliqd c no sit a. r tñ omne c cotingit esse b. h no est possibile q vificatur oppositu coclusionis cuz posita inee. Accipiatur em oppositu coclusionis qd est aliqd c no est a. cu minore posita i esse sic. Omne c est b. no vificatur cu ipa oppositu coclusionis. qz cu omne b sit a et omne c b. seq'ur q omne c sit a. q est oppoita minoris po sita inesse. Qz p pma relinq'ur cu sit sb b. q aliqd c sit a. r q omne c sit a. cu q no pt stare oppositu coclusionis. r tñ b stat cu ipa minore. q est te cotigenti. qz iste due pnt fit esse vere. aliqd c no est a. r omne c cotingit esse b. Quis b sit sb a. r c sit sb b. r id mo' no dz poni inesse qz statuz si coneretur inesse erit impossibil' opposito coclusionis et ex illa inco'possibilitate seq'ur p'ccum inco'ueniens.

Et eodem mo' ddm est in mo' negatio qz no rebz admit ti q minor te cotingenti ponatur i esse. qz o' oppositu coclu sionis cocpossibile est illi q est te r tingenti. q no est possi / bile illi q est te inee q sumit ab illa q est te cotingenti. Et maiore em habet q nullu c sit a. ppter hoc q' c est sb b. r in maiori ponit nullu b ee a. cu b ar n stat q aliqd c sit a. qz ista sunt p'ccoria. Cu sil stare no pnt iste ali / quod c est a. r q omne cotingit ee b. r ita si minor ponat i esse erit inco'possibil' opposito coclusionis. r ex illa inco' possibilitate causat inco'ueniens inductu. Et vt istd pla nius fiat qd diffuse dem est sumi pnt termi in oppositu' assumpti. qz cu dicat an o' oppositu' ref' oppositu' cocludio nis r ponat minor q est te r tingenti in couugatione imp / fectoz sylloz. te qua est questio in esse. patz ex nuc dic / tis q no pnt minor p'p' in esse poni qz si ponat in ee ipa forte est possibil' h tñ q' opposito coclusionis dato per ad uersariu nitetem pbare q possit inferri p'elo te inee. o' / no inco'possibil' Cui' est exemplū. sic arguedo. Q' em / bulans est mouens. r tingit oem boiem ee ambulante. g' ois ho mouet. si ia minor q est r tingit oem boiem ee ambulante ponat in esse vt vult aduersari' dicedo. ois ho ambula / tuc est inco'possibil' opposito coclusionis q est aliqd ho no mouet. Est g' o' p'positu' coclusionis r possibile mo'ri maneti te r tingenti h no est cocpossibile mo'ri posite inee et g' no est positio minoris admitrenda sicut supponit ideo in o'positum Sed forte diceret falsor non impossibili posito. quod accidit est falsum r no impossi / bile. vt dicit philosoph' ergo si minor que est te cotin genti ponatur in esse no erit impossibile. ergo ex ea no potest sequi impossibile. sed tñ potest sequi falsum. r / go no videt solutio predicta sufficiens. Secudo sic. Si solutio predicta esset sufficiens tunc Aristoteles inco'uenienter probaret q sequeretur cocludio te co / tingenti pro possibili. co' q' iuxta iam dicta o'positum coclusionis est inco'possibile mo'ri posite in esse. cu ius potest dari duplex exemplum. vt in litteris r in ter minis. Primi exemplum est. vt si in modo affirmati / uo ponatur omne b esse a. erunt inco'possibilia. hec duo aliquid c te necessitate non est a. r omne c est b. quia b est sub a. r c sub b. quorum primum est o'positum con / clusionis te cotingenti r scdm est minor posita in esse. Simuliter est in modo negatio. sumendo minore ne / gatiuam. In terminis sic ostenditur. Omne ambu / lans est mouens. cotingit omnem boiem esse am bulantem. ergo cotingit omnem boiem moueri. o'posita coclusionis est ista. Non cotingit omnem boiem moueri que equipollet huic necesse est aliqd boiem non moueri. ponatur igitur minor in esse et erit ista. Omnis homo ambulat. iam manifestum est qz iste due sint inco'possibiles te necessitate Aliquis homo non mouetur r omnis homo ambulat. Ad ista iterum respondet Albertus q probatio bona est. qua probatur qz in his modis sequitur cocludio te co / tingenti pro possibili. Ad probationem vero in oppo / situm respondet qz si illud quod est possibile absolute po / natur. non sequitur ex hoc aliquid impossibile sed mul / ta sunt que absolute sumpta sunt possibilia. que tamē alijs iuncta et comparata sunt inco'possibilia. et sic e' in proposito vt diffuse ostensum est. Ad secunduz respondet idem qz aliter est coclusionis te cotingenti r aliter te o'posito coclusionis te inesse. O'posi /

Quartus

tam enim conclusionis de inesse est impossibile minori manenti de contingenti quavis sit impossibile minori posite inesse sed oppositum conclusionis de contingenti est in compossibile utriusque syllogismi et minori scilicet que est de contingenti et minori de inesse ut patet in syllogismo predicto ista enim. De necessitate aliquid homo non mouet que opponit conclusioni est impossibile isti contingit omnem hominem esse ambulante que fuit minor manens de contingenti et etiam isti omnis homo ambulat que fuit minor posita in esse et ideo bene potuit Aristoteles accepta opposita conclusionis de contingenti ponere maiorem in esse quia ex hoc non sequitur aliquid inconueniens quod plus non fuit. Accepta autem opposita conclusionis de inesse non debet poni minor inesse quia per illam positionem causatur inconueniens quod non erat plus nec tamen sequitur impossibile ex minore posita in esse simpliciter et absolute sed potius ex relatione eius ad oppositum conclusionis quod est eadem impossibile. Ex his autem manifestum est quod in predictis coniugationibus sequitur conclusio de contingenti secundum inductas probationes et per easdem probationes non potest haberi quod sequitur conclusio de inesse.

Quintum dubium est

Quid sit inesse simpliciter an sit tamen inesse secundum primum modum per se. Solo Alberti illa insunt simpliciter que insunt in aliquo terminum modum per se scilicet in primo secundo aut ut reducta ad alterum istorum modorum sic est contingens natum in quo predicatum causam habet in subiecto et ideo est penes secundum modum dicendi per se et quando positio de contingenti nato per inesse ipsa est de inesse simpliciter et non per nunc.

Sextum dubium est.

Utrum hoc sit de inesse simpliciter grammaticum est animal animal est grammaticum. Et videtur quod non quia nec predicatum est de definitione subiecti nec e contra subiectum de definitione predicati. Solutio Sic quia quibus animal non habet se cadat in definitione grammatici tamen in suo primo inferiori in quo est actu et intellectu in definitione eius est hoc est in homine in quo actu et intellectu est animal.

Septimum dubium est

Utrum eodem modo sumenda est illa de inesse simpliciter in mixtione necessarij et inesse ad conclusionem de necessario et aliter in mixtione sequentis et inesse respectu conclusionis de contingenti. Solo non. Quia in mixtione necessarij et inesse oportet illa de inesse esse de necessario secundum rem quibus sit de inesse eo quod non est modificata et ideo non potest illa de inesse accipi ab illo que est de contingenti nato sed oportet sumi ab illa que est de necessario sicut in exemplo Omnis grammaticus de necessitate est sciens omnis homo est grammaticus ergo omnis homo de necessitate est sciens. Pars que non valet. Quia illa de inesse transitum ab illa que est de contingenti nato. Regulariter autem vnum est quod in his modis que sunt coniugationum imperfectarum tamen in modo affirmatiuo qui sumitur iuxta primum modum per se figure. Quod in modo negatiuo qui sumitur iuxta secundum modum per se figure debet maior esse de inesse simpliciter et non ut nunc et eodem modo sicut probatum est in modo affirmatiuo probandum est in modo negatiuo.

Octauum dubium est

Utrum in coniugationibus syllogismorum affirmatiuorum conclusio erit

de contingenti et per possibile sicut in modo negatio. Solutio Sic et hoc probatur ex dispositione terminorum sicut in modo negatiuo. Et aliquid enim dispone sequitur conclusio de contingenti ad vtrumlibet et cum nihil sit eorum duobus illis oportet quod contingens quod semper sequitur in tali modo sit contingens per possibile quod solutio eadem est ad illa duo hoc enim in modo affirmatiuo inuenitur sicut in modo negatio sicut per accipiendum terminos in quibus postremum de necessitate insit omni medio sic omne album est coloratum contingit omnem hominem esse album per quod de necessitate omnis homo est coloratus. Tamen si inferatur contingit omnem hominem esse coloratum erit contingens per necessario et quod sequitur ad necessarium. Si autem termini accipiantur in quibus postremum de necessitate inest omni medio sic omne ambulans est mouens contingit omnem hominem ambulare contingit omnem hominem moueri per manifeste quod conclusio est de contingenti ad vtrumlibet et hoc est concedendum.

Nonum dubium est.

Atque sequenda ista conclusionis ex premissis predicto modo dispositio equaliter apparzin modis affirmatiuis et negatiuis. Solo Alberti non quod in modis affirmatiuis medijs et maior extremitas ad inuicem se habent ut inferatur et superius que vni alicuius prout inesse necessario et alicuius alio contingit. Si enim album insit necessario inesse coloratum aliquid autem alio prout inesse contingit sicut ambulans et mouens insunt homini et sic per se per quod in modo affirmatiuis aliquid sequitur contingens necessarium et aliquid contingens non necessarium et sic sequitur contingens per possibile. In modis autem negatiuis maior et maior extremitas ad inuicem se habent sicut opposita vel disparata et illi regulariter verum est quod si vnum oppositorum contingit inesse reliquum contingit remouet ab eodem. Et ideo vbi maior est de tali contingenti videtur sequi conclusio de contingenti ad vtrumlibet et quod non est ita manifestum quod sequitur conclusio de contingenti per possibile in modis negatiuis sicut in modis affirmatiuis ideo de modo negatio oportet haberi probationem et in modo affirmatiuo tamen per se manifestum relinquitur sine probatione et ideo non debet in predictis probationibus probatum de modo affirmatiuo.

Decimum dubium est

An in modis coniugationum syllogismorum imperfectorum sequitur conclusio de contingenti per possibile formaliter vel solum materialiter.

Et videtur quod solum materialiter quod illa coniugatio est inutilis que non ex dispositione syllogistica formaliter et ex propria syllogistica sed ex materia talium terminorum sequitur sicut est in proposito. Minor probatur quod terminorum dispositio in figura et modo ut combinatōe proponitur est eadem et eodem modo se habent que sequitur conclusio de necessario et que sequitur conclusio de non necessario et que sequitur contingens per possibile ergo eadem erit conclusio ergo quare non est eadem sed quandoque sic quandoque aliter hoc est per materia et habitudinem materialiter terminorum ad inuicem talis autem argumentatō non est formalis ergo coniugationes tales videntur esse inutiles. Secundo sic. Que hactenus reputata est inutilis coniugatio que habet instantiam in terminis quia quando sequitur conclusio de necessario non potest sequi aliqua conclusio de contingenti ad vtrumlibet et non potest sequi aliqua conclusio de necessario ergo nulla potest sequi. Termini autem ad conclusionem de necessario ut supra tractum fuit sunt coloratum album homo. Termini autem ad conclusionem de contingenti ad vtrumlibet sunt mouens ambulans homo et formatur syllogismus sicut supra formati sunt.

Tractatus

Tertio nihil est in gñe qđ nō sit in aliq̄ sp̄z. q̄ nihil est cōtingēs cōe ad necariū r ad nō necariū nisi sit aut in cōtingēti necariū aut in p̄tingēti nō necariū. r sic nul / la est p̄clusio de cōtingēti p̄ possibili in cōe ad vtrunq̄ istoz q̄ distincta sit a p̄clusionib⁹ sp̄alib⁹ que sunt de cōtingēti p̄ necariū. r de cōtingēti p̄ nō necariū. So dicitur p̄ugardēs sunt inutiles ad p̄rigēs p̄ necariū tñ. et ad p̄rigēs p̄ nō necariū tñ. tñ vtilēs sunt ad p̄tin / gens in cōi. p̄ possibili sicut qñ due p̄pōnes sumūtur de inēe quaz vna est de inēe simplr. r altera de inēe nō. q̄ / uis tñ tal p̄ugatio inutit sit q̄tū ad p̄clusionē de inēe simpliciter r silt q̄tū ad p̄clusionē de inēe vt nūc. ē tñ vtilis ad p̄clusionē de inēe in cōi sumptū. Ad obiecta in oppositū. Ad primū est dōm. q̄ p̄rigēs in cōi seq̄ tur ex forma illaz p̄ugationū. p̄rigēs at p̄ necariū in sp̄ali seq̄t grā terminoz. Itali forma acceptoz. r sic cō / ugiatio formaliter p̄cludit p̄rigēs p̄ possibili grā aut materie sequitur cōtingēs in sp̄ali qđ est hoc vel illō et q̄nis satis p̄batū est in obiectis. q̄ dca p̄ugatio sit inutit ad p̄cludendū hoc vel illud in sp̄ali. tñ q̄ hoc non sequit̄ quin vlis sit ad p̄cludendū p̄rigēs in cōi. sicut dōm est de p̄pōmb⁹ de inēe. Et p̄ idē patz rñsio ad aliud quo argutum fuit nihil est in gñe qđ nō sit in aliq̄ sp̄z. et eius quo obici pōt q̄ a quocūq̄ remouent omīs sp̄s alicui⁹ gñis ab illo remouet gen⁹. q̄ hoc vtz esset si i to to remouerent sp̄s ab aliq̄ boe aut nō sit. q̄ vtrūq̄ istoz rñ grā terminoz sequit̄ diuisib⁹ q̄ grā forme est p̄na ad cō / clusionem p̄tingentis p̄ possibili.

Si aut̄ hec quidē vlis illa vero p̄ricula ris sumat̄ dimētionū qñ ad minozē q̄dez ex tremitatē vlis ponit̄ r p̄rigēs. siue negati ua sit siue affirmatiua p̄ricularis aut̄ affirma tiua r inēe erit̄ syls p̄fect⁹ que ad modum r cū vles sunt termini. Demonstratio aut̄ eadē que et prius.

Hic p̄bs cōiugardēs duas sup̄ius positas declarat in modū p̄ricularib⁹ p̄me figure r p̄mo p̄mā dicens. q̄ in modis p̄ricularib⁹ p̄me figure t̄tio scz r q̄rto siue ma / ior sit de p̄tingenti r vlis siue affirmatiua siue negatiua et minor de inesse p̄ricularis affirmatiua. tūc sic syls per / fectus ad cōcludēdum p̄clusionē de p̄tingēti. p̄rie dicto sicut qñ ambe p̄pōes sunt vles sicut dōm fuit. Q̄ autēz tal syls cōcludēs p̄clusionē p̄ricularem in darij vel fe / rio p̄dco nō sit p̄fect⁹. oñdit̄ eodē mō p̄ dici de omī r di ci de nullo in p̄tingētib⁹ sicut in vlib⁹ sup̄ ostēsum est.

Quādo aut̄ vlis quidē fuerit ad maiorē extremitatē inēe aut̄ r nō p̄rigēs. altera at̄ p̄ricularis r p̄rigēs siue negatiue siue affir / matiuē ponat̄ vtrēq̄ siue hec quidā negati ua illa p̄o affirmatiua in omīb⁹ erit̄ syls imp / fectus. Verū hi qđem p̄ impossibile ostēdē tur illi p̄o p̄ uersionē p̄tingentis quemad modū in p̄riorib⁹ erit̄ aut̄ syls p̄ uersionē et qñ vlis quidē ad maiorē extremitatē po sita si significabit̄ inēe vñ nō inēe. Particula ris aut̄ cū sit p̄iuatiua sumet̄ p̄tingere. vt si

a quidem omī b inest. b aut̄ alicui c. p̄tingit nō inēe. Cōuersa eib c fm p̄ringere fit syls

Hic pōt scōam p̄ugardōnē siue regulā dicens. In mo dis p̄ricularib⁹ p̄me figure. si maior fuerit vlis r de inēe et minor p̄ricularis de p̄tingenti. siue ambe fuerit affir / matiuē siue ambe fuerint negatiue. siue vna fuerit affir / matiuā r alia negatiua sp̄ sequit̄ p̄clusio de p̄tingēti p̄ possibili r fit syls imp̄fect⁹ q̄ p̄ficiat̄ p̄ reductōez quo ad alios syls r p̄ uersionē p̄tingentis fm oppositas q̄ litates quo ad aliquos r qđā vtrōz mō r illa etiā via melior est sicut sup̄ dcm fuit in modis vlib⁹. p̄ uersio nem aut̄ p̄ficiat̄ iste syllogism⁹ qñ maior ē vlis affirma tiua vel negatiua de inesse vel nō inēe. r minor p̄ricularis de cōtingēti. Exemplū est. vt si a p̄tingit oī b inēe. sicut ē in darij vel nō inest sicut est in ferio. b aut̄ p̄tingit alicui c nō inesse affirmatiue. tūc p̄uersa minor p̄pōne q̄ fuit p̄i uatiua fm uersionē de p̄tingenti in oppositā q̄ litates fit syllogism⁹ vel in darij vel in ferio.

Quā aut̄ nō inesse sumet̄ p̄riculariter posi ta. nō erit̄ syls. Termini quidē inesse aial al / bñ nix. nō inēe aut̄ albū aial p̄ix. p̄ infinitūz em̄ sumēda demonstratio.

Hic p̄bs ponit̄ p̄ugardēs inutiles p̄missaz. q̄z p̄ri / ma est hec. Si minor est de inēe p̄ricular negatiue r maior de p̄tingenti nō erit̄ syls ad inferendū p̄clonē de p̄tingēti. Et hoc oñdit̄ manifeste in t̄nis instātiarum. Termini em̄ instātiarū ad cōclusionē affirmatiuā syllogisandā s̄l isti. albū aial nix. ex q̄bus sic format̄ syls. Omī aial cōtingit esse albū. qđā nix nō est aial. q̄ oīs nix p̄tingē / ter est alba. manifestū est q̄ nō sequit̄ tal p̄clusio qz oīs nix de necessitate est alba. Termini vero ad syllogisandum cōclusionē de nō inēe siue negatiuā sunt isti. albū aial p̄ix. sic arguendo. Omī aial p̄tingit esse albū qđaz p̄ix nō est aial. nō sequit̄ p̄clusio de p̄tingenti. q̄ nullā picem cōtingit esse albam. qz de necessitate nulla p̄ix est alba. In talib⁹ aut̄ minor est negatiua de inesse. debet sumi p / batō ex indefinito qz duas cās hz siue v̄itatis tal p̄posi tio. qz sicut dcm fuit qđ sequit̄ ad aīis sequit̄ ad p̄no. et cū talis de p̄tingenti nō sequit̄ ad vlem q̄ est vlis nega tiua nō sequit̄ etiā ad p̄ricularē negatiuā que sequit̄ p̄ legē. Balternarū ad vlem p̄ modū sup̄ius dictum de re monstratiōne ex indefinito.

Si aut̄ vle quidē ponat̄ ad minorē ex tremitatē. p̄ricularē aut̄ ad maiorē. siue p̄i uatiuā siue affirmatiuā siue p̄rigēs siue in esse. vtrūuis nullo mō erit̄ syls.

Hic ponit̄ aliā p̄ugardēm inutilem dicens. si maior est p̄ricularis r minor vlis siue affirmatiua siue negatiua si / ue de p̄tingenti siue de inēe nō valet syls. qz sp̄ est inutalis cōiugatio ad inferendū p̄clusionē de cōtingenti.

Hec cū p̄culares vñ indefinite p̄pōes su mant̄ siue p̄tingere sumptē siue inēe siue per mutatim nec sic erit̄ syls. Demonstratio aut̄ eadē q̄ in p̄riorib⁹. Termini at̄ cōes inēe qui dē ex n̄citate aial albū hō. nō p̄tingere p̄o al / albū tunica. Manifestū igit̄ vli p̄oito ad ma iorē extremitatē sp̄ fit syls. ad minorē autem nunq̄ vllō modo.

Secūdus

Hic ponit etiā regulā tāgentem iuile p̄iugatores dices
si āte p̄misse fuerit p̄ricularis vel idē finite siue de inesse
siue de contingēti siue etiam ambe de inesse siue etiam p̄
mutati in ita q̄ vna sit p̄ricular' et alia indefinita nullo
fit syls s̄ oēs tles p̄iugatores s̄ iuiles. Et dicit p̄bari
regule iste eodē mō q̄ p̄ores p̄ finis istātiar. Termini
autē cōes i oib' hīs p̄iugatoib' ad inesse ex necessitate sunt
aial albū tō q̄ alio p̄tingēt inē aial et albū homi p̄tingēt
inest. et tñ hō de necessitate est aial q̄ nō se q̄ ad talē p̄missa
rū dispoēs p̄ te p̄tingēti s̄ de necō. Ad nō ēē termi dō s̄. al
albū tuica. q̄ aial p̄tingēt inest v̄ nō inest alioz albū tu/
nicer de necessitate aial nō inest alicui tuice. Manifestū
igit est ex oib' iā iductis q̄ si minor in mixtōe hac ē v̄lis
affirmatiua v̄ negatiua. s̄ p̄ fit syls p̄cludens p̄clusiones
de p̄tingēti. Si dō minor fuerit de contingēti p̄ricularis
nūq̄ fit syllogism' Ex oib' p̄dictis etiā maifestū ē q̄
p̄fecti sunt syls in hac figura q̄ stati p̄ dici de omni de
nullo p̄bantur q̄ sunt in ius p̄pōit' assumptis ad sil
logisandū. Imp̄fectos autē syllogismos necō est p̄fici l
p̄ reductōes p̄ impossibiles vel p̄ p̄uersionē s̄m q̄ p̄uertit
p̄tingens p̄ oppositā q̄litate vel p̄ v̄tūq̄ istoz. In p̄ticu
laribus syllogismis qm̄ minor fuerit affirmatiua de cō
tingenti fit p̄batō siue p̄fectio et p̄ cōuersionē minoris
ad oppositā q̄litatez v̄terius p̄ reductōem ad impossibi
le. sicut etiā in antehabitis determinatum est.

Quando autē hec q̄dem p̄pōit' ex neci
tate inesse v̄ non inesse illa vero p̄tin
gere significat. syls quidem erit hoc modo
se habentibus terminis

Istud est caplin quartū in q̄. p̄. v̄oz facere syllos ex
vna p̄missa de cōtingenti et alia de necō i p̄ma figura. Et
diuidit in duas p̄tes. In p̄ma p̄ponit in cōi regulas de
huiusmodi mixtōe. In secūda applicat eas ad singulos
mōs hui' figure ibi. (Quo s̄) Quātū ad p̄m ponit quibz
regulas. Prima q̄ cōis ē ista ē. In p̄ma figura ex vna p̄
missa de p̄tingēti et alia de necō ē minoris dispositis eodē
mō sicut in p̄cedēti mixtōe. i. siue illa de necō fuerit de
necō inē. i. affirmatiua. siue de necō non inē. i. negati
ua fit bon' syllogismus in omnibus modis ita q̄ p̄ illa
de inesse ponatur vna de necessario. Tunc ibi

Et p̄fectus qm̄ ad minorē extremitatē p̄oētur
necessarium.

Hic ponit secundam regulam. Dicens q̄ minore ex
istente de necessario et maiore de contingenti p̄fect' erit
syls et h̄ intelligēdū est qm̄ minor sit affirmatiua et ma
ior v̄lis et deseruit hec regula modis p̄fectis.

Conclusio autem si et priuatiui sint termi
ni contingentis et non inesse erit siue v̄liter
siue non v̄niuersaliter ponantur

Hic ponit tertiam regulam q̄ deseruit modis affir
matiuis. Dicens si ambe p̄misse fuerint p̄dicatiue id est
affirmatiue tunc conclusio sequens erit de contingenti
et non de inesse siue v̄niuersaliter siue non v̄niuersaliter
ponantur termini ambo. Tunc ibi

Si autem sit hic quidem affirmatiuus. ille
vero priuatiuus. qm̄ fuerit affirmatiuus ne
cessarius. contingentis erit conclusio et nō

eius q̄ est non esse. Quā autē priuatiuus conti
gentis non inesse siue v̄niuersales siue non
v̄niuersales sint termini

Hic ponit q̄rā regulā dices si p̄misse fuerit dissimilis
q̄litatez et affirmatiua de necessario et negatiua de cōtingenti
nō sequitur p̄clusio de inesse negatiua sed de contingenti si
vero illa de necario fuerit p̄uatiua sequitur p̄clusio de p̄tingē
ti et nō de inesse negatiua siue p̄misse sint v̄niuersales siue
nō v̄les et illā volūt aliq̄ eē q̄ntam regulam. Sed Alter
tus tangit quintam ibi

Cōtingere autē in cōclusionē eodē mo
do accipiendū est quomodo in prioribus.
Eius autē qd̄ est ex necessitate non esse non
erit syllogismus. Aliud em̄ est nō ex necessi
tate inesse et ex necessitate nō inesse.

Dicens q̄ in omnibus istis p̄iugationuz mixtionib'
cōtingere quod sequitur in p̄clusionē debet accipi eodē
mō sicut in p̄cedēti mixtione ita s̄ q̄ in modis p̄fecti
sequitur p̄tingēs s̄m sup̄i inducta reterminatōem id est cō
tingens ad v̄trūlibet. In mōis autē imp̄fectis sequitur cō
clusio de p̄tingēti pro possibili. In ista autē mixtione in
modis imp̄fectis nō sequitur cōclusio de necario nō inel
se quaequale nō necessario esse. Unde aliud est neces
sario nō esse et aliud nō necessario esse quia in prima nō
negatur modus. In secūda negat.

Quoniam igit v̄niuersalib' extrin' termi
nis affirmatis nō erit conclusio necessaria.
manifestū. In sit em̄ omi b a ex necessitate b at
contingat omi c. Erat igit ip̄fect' syllogis
mus qm̄ a cōtingit oī c inesse. Quā autē im
perfectus ex demonstratōe palā. Eodem at
mō ostenditur quo et in prioribus.

In hac p̄te p̄b̄us reclarat hoc qd̄ dicit est in modis
v̄lis p̄me figure. Et p̄mo in affirmatis dices. Si ma
ior fuerit v̄lis affirmatiua de necario et minor v̄lis de cō
tingenti nō sequitur p̄clusio de necario s̄ de cōtingenti. p̄
possibilib' est syls imp̄fectus. Ponam em̄ p̄mo p̄iugatores
ex affirmatis hui' mixtionis. ita q̄ maior sit de necario.
et minor de p̄tingēti. ita q̄ de necessitate a in sit omi b. b autē
cōtingat omi c. in minore p̄pōit' tūc illa stāte terminoz
dispositione erit syls imp̄fectus cōcludēs qm̄ a cōtingit
omni c inesse. et nō sequitur p̄clusio de necario. Et p̄ficatur
iste syls p̄ reductōem p̄ impossibile. q̄ ex opposito cō
trario cōclusionis cū minore posita de inesse sequitur oppo
sitū maioris in tertia figura. q̄ fuit bon' syls. et q̄nq̄ se
quitur p̄clusio de p̄tingēti necario et q̄nq̄ nō necario. s̄
nulla illaz sequit formal' s̄ solū illa de possibili nō p̄t
etiā seq̄ p̄clusio de inesse. q̄ nō oī s̄ si s̄betū et p̄tū sint idē sim
pliciter v̄t dicit maior de necario et minor sit potential' s̄
s̄betū v̄t dicit minor de p̄tingēti q̄ minor s̄ sit actu s̄ ma
iore extremitate v̄t diceret p̄clusio de inesse s̄ solū sequitur q̄ pos
sibile est eē p̄clusio nē s̄ maior nec p̄t p̄bari illa p̄na ca
piēdo oppo' p̄clusiois de inesse q̄ illa eēt de inesse v̄t nūc et
s̄liter oppositū p̄clusiois igit si poneretur cū maiore
q̄ ē de necario vel minori q̄ ē de p̄tingēti ad iferēdū opposi
tūm alterius p̄misse talis mixtio nō valz q̄ in tū mix
tione illa de inesse debet s̄m̄ de inesse simpliciter.

Tractatus

Rursum a quid contingat omni-b in eē
b. autem c insit ex necessitate. erit itaq; syllogizans
quid contingit omni-c inesse. sed nō qm̄ inē
et pfectus est sed nō imperfectus statim enim
pfiat per positiones et principio

Hic philosophus ponit alium modum coniugationis. dicens si maior fuerit vltis affirmatiua et contingenti. et minor vltis affirmatiua et necessario sit syllogizans pfectus concludens conclusionem et contingenti ad vtrūlibet obseruatis regulis pme figure p qz talis syllogizans regulatur per dici et omni virtute talis maxime. Quia dicitur contingenti et aliquid subiecto distributo hoc etiam dicitur contingenti et quibus supposito illius subiecti

Si autem non illis figure sunt positiones sit primum priuatiua necessaria. et a quod contingat nulli-b ex necessitate. b autem contingat omni c necesse est igitur. a nulli-c inesse. ponatur enim inesse aut omni aut alicui. positum est autem a contingere nulli-b. Quoniam igitur priuatiua et b nulli. a contingit. a autem positum est inesse. c aut omni aut alicui quare nulli aut nō omni c. continget. b inesse. sed inerat omni ex principio. Manifestum est autem quoniam et c quod est contingere non inesse sit syllogizans si quidem et non inesse

Hic declarat idem in modo vlti negatio. dicens si maior sit vltis negatiua et necessario et minor affirmatiua et contingenti sequitur conclusio tam et inesse qz et contingenti. Primum patet qz ex opposito conclusionis posito pro minore cum maiore infirmitate ipsa minor. ubi gra formet sic syllogizans nullum. b necesse est esse. a. omne c contingit esse. b. igitur nullum. c est. a. Ex opposito illi conclusionis cum maiore pueria sequitur ipm̄ arguendo sic nulli. a necesse est esse. b. quod dicitur. c est. a. igitur quod dicitur. c est. b. ista conclusio pugnat minori prioris syllogizans que dicebat omne c contingit esse. b. Quia autem ad istam mixtionem sequitur conclusio et contingenti pro possibili. patet qz ad illam et inesse sequitur vna et possibili. Tunc ibi

Rursum sit affirmatiua positio necessaria. et a quod contingat nulli-b inesse. b autem insit omni-c ex necessitate. Syllogizans quidem erit pfectus. sed non eius quod est non esse sed quod est contingere non inesse. Nam et positio sic sumpta est que ad maiorem extremitatem et ad impossibile nō est ducere. Nam si ponatur. a inesse nulli-c. positum est autem et a nulli-b contingere inesse nihil accidit per hoc impossibile

Hic philosophus sequenter dicit qz maior negatiua et contingenti et minore affirmatiua et necessario sit syllogizans pfectus in celarent concludens conclusionem et contingenti ad vtrūlibet. et non conclusionem et inesse patet quia maior est et contingenti et ita maior extremitas contingit a medio. sub quo sumpta est minor extremitas. ergo bene sequitur conclusio et contingenti. Quia autem nō sequitur conclusio et inesse patet qz tunc nō valeret per impossibile sic arguendo. nulli-b contingit esse. a. omne

et necessitate est. b. igitur nulli. c est. a. ergo qz maior et opposito conclusionis syllogizatur sic nulli-b contingit esse. a quod dicitur. c est. a. nō sequitur conclusio. igitur quod dicitur. c contingit nō esse. b. hoc enim dispositio est de secunda figura inutilis ut postea dicitur

Si autem ad minorem extremitatem priuatiuum ponatur quando contingere quod significauerit syllogizans erit per conuersionem quemadmodum in prioribus

Hic philosophus ponit aliam coniugationem. dicens si in ista mixtione minor sit negatiua et contingenti in modis vltis negatiuis prime figure tunc sit bonus syllogizans sed imperfectus qui tunc pfiat per conuersionem minoris in oppositam qualitatem quemadmodum in prioribus dictum est qz contingens conuerti habet. Tunc ibi

Quando autem non contingere non erit ex necessitate nec quando vtraque quidem ponitur priuatiua non sit autem contingens quod est ad minorem. Termini autem inesse quidem album animal nix non inesse quidem album animal pice

Hic philosophus declarat positum suum quo ad modos inutilis. dicens minore existente negatiua et necessario et non contingenti qualiscumque fuerit maior non erit utilis coniugatio ad syllogizans. Quia tunc minor est vere negatiua quod non potest esse in prima figura. dicitur autem vere negatiua qz illa que est et contingenti nō est negatiua cum in se potestualiter habeat oppositam qualitatem. Eodem etiam modo est inutilis coniugatio quoniam ambe pmissa maior et minor sit negatiua. et minor nō est et contingenti. qz si minor fuerit et contingenti tunc puerit ad oppositam qualitatem et sic erit syllogizans in secundo modo pme figure. Inutilitas autem istarum coniugationum ostendit per instantias prior et termini de necessitate in esse sit album animal nix quibus enim album contingit omni animal. animal autem et necessitate nulli insit nix tunc omnis nix de necessitate est alba. Termini autem et necessitate nulli inesse sunt animal album pice et necessitate enim nulla pice est alba

Circa predicta sunt dubia

Primum est an maior et contingenti et minore et necessario sit vlti coniugatio. Et videtur primo qz nō qz contingens ad vtrūlibet se habet ad esse et ad non esse. pro vero et necessario ad vnam partem et sic opponitur. pro et necessario et pro et contingenti ergo neutra earum sumitur sub altera. Secundo sic dicitur cum duo sic se habent qz positio vnius destruit reliquam et e contra neutrum eorum potest sumi sub reliquo. sed sic est de necessario et contingenti. igitur vnum nō potest sumi sub alio. Solutio sic ut in textu ostensum fuit

Ad obiecta in oppositum

est dicendum. Ad primum secundum dominum Albertum qz contingens necessarium potest dupliciter considerari in eisdem terminis vel in diuersis. si in eisdem sic opponitur ad invicem nec vnum sumitur sub alio. qz si necesse est hominem esse animal tunc nō contingit hominem esse animal supposito contingenti ad vtrūlibet et si contingit hominem esse album tunc nō est necesse hominem esse album. Si vero sumuntur in diuersis terminis aut ergo comparantur ad se invicem

In dispoem ppois id est hz modū enūciādi circa ppoem et
mōificādi ppoem sic adduc neutz eoz suif sb alfo dūspo
enūccitat' r ptingēt' sū dūspōes oppoite Aut ppat ad sci
uicē rōe tē mior q' sbijcunt in ill' ppoib' r sic p' ppo d' in
esse sui sb illo r ptingēt' q' tē mior ppo rē nccario pnt se
bie ad terminos ppois rē ptingēt' sicut ps se bz ad totū.
Urbigrā r ptingēt' omē aial eē albū rē nccitate ois bō est
aial g' ibi sb cū ppois rē nccario est ps sbiecti pposi
tionis rē cōtingēt' v' aialis Et p idem p3 solo ad scdm.

Scdm dub est. Propter qd ex
sumptōe nccarij sb ptingēt' sit puga' pfcā. ex sumptōe at
cōtingēt' sb nccario sit pugatio impfcā. So. q' dicit
oi in ill' rē incc r nccario exigit miorē affirmatiāz fm ac
tualē inherētā r nō pōnalē. Illō at nō ptingēt' qm maior ē
rē nccario r mior rē ptingēt' eo q' i miorē mē pfcā pōna
lit' incc miorē exreitāt' id est tal' puga' ipfcā q' ad euidē
tiā nccitatis. Dicit at rē oi exigit miorē accipi affirmati/
uā hz actualē inherētā in hac mixtōe sic p3 p illā expōz
fm quā sūt in b mōi mixtōe vbi sic suif maior ppo rē cō
tingēt' hz Alb. Dē qd ēb accidit eē a r sic maiorē exrite
rē ptingēt' r miorē d' nccā r glaf tal' mixtio p dicit' oi i cō
tingēt' r' id est tal' pugaio pfcā r quo ad necessitatē
et quo ad euidentiā necessitatis.

Tertū dub ē. Propter qd mod?
pfcā in hac mixtōe pcludit pconē rē ptingēt' ad vtrū/
ter. Mod' at pfcā rē pconē rē ptingēt' p possibili. So.
Albi. q' cū in mō pfcō maior est rē ptingēt' r mior rē ncc/
ario sit dircā sumptō mior' exreitāt' sb medio sic
p'is sb toto suo. r id maior ppo effiat' pconē sibi silem
p rōem ei' qd est dicit' rē oi. Sz in mō ipfcō qm maior est d'
nccario r mior rē ptingēt' nō sit dircā sbūptio mioris ex
reitātis sb mē sic p'is sb toto tūc cū nō suif mior exrei
tas sb mē v' cui mē v' tualr inē s' v' cui pueit incc r id
tūc nō p' maior ppo facere pconē sibi silem. Cū oz q' seq
tur ad mediū cōe vtriq' sic ptingēt' p possibili qd est i ali
quib' rē mō nccario r i aliq' b' d' ptingēt' ad vtrūlibet.

Quartū dub est Quare mōi pfe
cti b' mixtōis nō pcludit pconē rē incc v' nccario h' rē
cōtingēt' tū. So. Albi. q' in ppo rē ptingēt' q' ē ma
ior in pugatōe pfcā b' mixtōis sigē maior exreitās cō
tingēt' dicit' rē oib' p'ctia sb sb cō nō at actualr Sz vbi est
cōclo rē incc v' rē nccario seqē maior exreitās actualit'
in esse mior exreitāt' r id in rli pugatōe nō sequit' cō
clusio rē inesse v' rē nccario h' solū rē cōtingēt'.

Quintū dub ē An maiorē exrite
negatia rē nccario r miorē affirmatia rē ptingēt' seqē cō
clo rē incc. Et v' q' nō q' nō seqē rē nccitate null' apl
est hō ptingēt' oē mouēs eē lapidē g' nullū mouēs ē bō.
Secō nō seqē. Nullū sanū est egypt' r ptingēt' oēz boiem esse
sanū g' null' bō ē eger q' at maior sit vā pbat p pbz q' dē
q' h' est flā rōnū nō ē v' g' eadē rōe b' erit flā p se sanū nō ē
sanū h' in fals' p se nō refert enūciare vlr v' p'clarit' r sic
erit bec flā p se nullū sanū ē sanū r tunc erit bec vā p se
nullū sanū ē egypt' cū sit ei' r'ia. Tertio. p d' in fine b'
p' m' q' ipossibile ē idē eē albū r nō albū. sumpro nō alto
infinite g' multo fort' erit ipossibile sanū nō eē sanū r si
bec ē ipossibil' erit illa nccaria i q' remouet r'riū p'dica
tuz ab eodē sb cō sicut h' sanū nō est egypt' Et pfirmat

q' maior est distātia sani ab egro q' est sedere ab
ambulare h' bec sedentē ābulare ē possibile flā ē in sensu
cōposito g' e' ppo est flā ista f' sedēs ābulat g' multo for
ti' ista sanū est egypt' g' oppoitiū erit nccariū. scz nulluz
sanū ē egypt' So. Sic v' i pte dcm suif. Ad obiecta
in oppo' ē dōz q' si mior sumat sb b' fsu. oē qd ptingēt' esse
mouēs ptingēt' eē lapidē flā ē sic p'clo. si at sumat sb b' fsu
oē qd est mouēs ptingēt' eē lapidē. vā est si nihil moueat
nisi lapl' r tūc erit p'clo vā rē incc. Ad scōz ē dōm q' bec
ppo nullū sanū est egypt' q' ad qd sapit naturā nccitat' r
quo ad qd sapit naturā ptingēt' q' tūc ei ad q'itates ex
tremoz sapit naturā nccitat' cū ei sit dircā repugnātia i
ter ipas nccaria erit remotio vni' ab alfa. q' tūc at ad sb
iectū sbiacēs ill' q'itates' sapit naturā ptingēt' ill' d' cū
sb cū se bz ad vtrūlibz respē v' v' r' q' l' uat' sumenda est
ergo in hac mixtōe maior rē nccario i potissimo sui eē
scz q' oino nil hz ptingēt' h' tal' nō ē ista nullū sanū ē egypt'.

Sextū dub est. Propt' qd ma
iorē exrite negatia rē incc r miorē rē ptingēt' nō seqē p'clo
rē incc sic maiorē exrite negatia rē nccario r miorē rē cō
tingēt' seqē p'clo rē incc sic b' d' cū tū maior sit cōueni
tia p'cloz rē incc ad maiorē rē incc q' ad maiorē rē nccā
rio. Itē qm maior ē rē incc rli mixtōe oz q' sit rē incc sū
p' r' tal' hz rēbz v' tūte ppois nccario r sic poterit p'cloz
rē incc v' v' sic illa q' est nccaria rē nccario. So. qz
maiorē exrite negatia rē incc actualr remouet maior ex
reitās ab ill' q' actualr p'inent' sb mē. nō at ab ill' q' p'ri
gūt sb mē. r id sic dispoit' pmissis nō seqē actual' remo
tio maior' exreitāt' a miorē q' ptingēt' est sb mē. h' seqē
possibil' remotio ei' ab eadē r id nō seqē ibi p'clo rē incc h'
rē ptingēt' h' qm maior ppo est negatia rē nccario p'pter
nccaria remotōz exreitāt' maior' a mē r sb mē nccā
tat' remouet maior exreitās actualr ab oib' ill' q' sit q'
cōtingūt eē sb medio. r id sic dispoit' pmissis seqē actua
lit' remotio maior' exreitāt' a miorē q' ptingēt' sumit'
sb medio. r id seqē p'clo negatia rē incc i rli mixtōe
Ad obiecta i oppo' Ad p' mē dōz hz Albi q' q'ul' ma
ior rē incc mag' cōueniat cū p'clo rē incc q' maior d' nccā
rio q' tū ad mōz enūciādi nō tū maiorē hz v' tūte ipaz infe
redī in illa mixtōe maxie cū bec mixtio sit ipfcā vbi non
nccē est p'cloz assilari maior' ppo q'ul' aliqñ locū heat
in pugatōib' pfcā i q' b' maior ē cā toti' p'nie. Ad scōz
dōz ē q' maiorē exrite rē nccario r miorē rē cōtingēt' oz
maiorē eē nccaria si ipa sit vā h' maiorē exrite rē inesse r
miorē rē cōtingēt' nō nccē est eē maiorē d' incc simplr. h' p'e
esse rē incc v' nūc nec d' r'ri. q' nec sit maiorē eē rē incc
simplr. h' q' oz ipaz eē d' esse simplr. Ad b' q' seqē p'clo de
cōtingēt' Al dōz hz dūz Alb. q' ppo rē inesse simplr fm q'
b mōi nō ē nccaria nec v' tūte hz nccario ppois. qz ppo tal'
nō pl' exigit nisi q' res tē mior q' cūq' mō cohercat v' fm
modū dicēdi p se v' hz mōz aliquē reducibilē ad mōz dōi
p se v' solū discohercat in ppoē negatia. ppo at rē nccā
rio pla exigit r addit q' tū ppoēs ad iuicē heat coherē
tia cālem v' discoherētia qd sic oñr qz cū cōtingēs natū
pōit' incc ē ppo rē incc p se h' nccaria nec p' mōificari p
modū nccitat' r id nō seqē si ppo d' nccario p' r' p'cloz rē
incc simplr. q' ppo rē inesse simplr possit et' in cōclonē rē
inesse. Quia ppo rē inesse nō hz v' tūte illā ill' rē nccario

Septimū dub ē. Vtr iste cōbi
natōes pmissaz pcludēt' p'cloz d' incc rē cōtingēt' pnt
f 4

Tractatus

et pcludē p dōez d nccario. Et vī q sic qz maior ē p uci entia maior d nccario cū p dōe d nccario. q̄ cū p dōe re ince h̄ maiorē exīte negatia d nccio. r̄ miore d̄ p̄tīgēti se quit p dō d̄ iec̄ ḡ m̄lto fortī se p̄ d̄ nccio d̄ bac mixtione S̄ dō sic aut h̄ p̄ n̄ c̄ ē a ē d̄ a s̄ h̄ s̄ f̄ u q̄ nllū c̄ nccē ē ē a aut s̄ h̄ s̄ f̄ u p̄ tīgēti aliqd̄ c̄ ē a. si p̄ h̄ t̄ p̄ o. Si r̄ t̄ c̄ ex p dōe r̄ miore p̄ iūct̄ destruit maior i ētia figura syllogi zādo p̄ v̄niformē ḡnatōez s̄ lloz p̄ d̄ p̄ tīgēti sic p̄ tīgēti ali qd̄ c̄ ē a. p̄ tīgēti oē c̄ ē b. ḡ p̄ tīgēti aliqd̄ b̄ ē a q̄ ē oppoita maior. S̄ dō nō se d̄ nccio q̄ t̄ lī p̄ iugardē ita q̄ ad il lā p dōez itē rēdā ordinē vtilitas p̄ iugardōis in aliqd̄ n̄ t̄ eris ex bitudie t̄ iōz p̄ t̄ eē nccia. r̄ rō ē qz maior r̄ mo uer p̄ t̄ ab oib̄ h̄is q̄ s̄ l̄ l̄ ē p̄ t̄ s̄ m̄. Et iō qz se r̄ m̄ o actual maior ex t̄ r̄ a t̄ p̄ t̄ l̄ s̄ m̄ e iō s̄ e q̄ s̄ d̄ iec̄ p̄ t̄ p̄ n̄ cipalr̄ q̄ p̄ d̄ iec̄ ē d̄ a i aliqd̄ t̄ is simplr̄ r̄ nccia. r̄ i aliqd̄ d̄ a simplr̄ r̄ n̄ nccia. r̄ p̄ h̄ p̄ z̄ n̄ ad p̄ o b̄ s̄ v̄ l̄ d̄ d̄ z̄ ē q̄ ma ior d̄ nccio r̄ p̄ t̄ nccio magis p̄ uci q̄ maior r̄ nccio r̄ p̄ d̄ iec̄ q̄ ad m̄ o enūciādī qz v̄ t̄ r̄ a z̄ enūciat s̄ h̄ m̄ o. n̄ t̄ i q̄ t̄ i ad b̄ q̄ s̄ it illatīa alē m̄ a r̄ iē illa p̄ iugardē cū in ip̄ a n̄ fiat actual s̄ h̄ s̄ p̄ o m̄ ior ex t̄ r̄ a t̄ l̄ s̄ m̄ e h̄ p̄ o n̄ al s̄ o lū Maior at̄ d̄ nccio n̄ p̄ t̄ i p dōez d̄ nccio nisi p̄ actualē s̄ p̄ r̄ o z̄ m̄ ior ex t̄ r̄ a t̄ l̄ s̄ m̄ e. Ad r̄ m̄ e d̄ d̄ z̄ q̄ aliq̄ ē d̄ a iō qz n̄ c̄ ē ē ē a. r̄ aliq̄ iō qz p̄ t̄ i aliqd̄ c̄ ē a. In q̄ b̄ u d̄ ei t̄ is s̄ e q̄ v̄ m̄ r̄ i aliqd̄ alē. r̄ iō neū m̄ i s̄ t̄ o z̄ s̄ e q̄ p̄ o. h̄ cōdē v̄ l̄ s̄ s̄ e q̄ simplr̄ ex t̄ lī p̄ iugardē. L̄ d̄ ē at̄ n̄ ē nisi p̄ d̄ iec̄ q̄ est simplr̄ d̄ a r̄ iō illa sola s̄ e q̄ v̄ t̄ r̄ a z̄ p̄ iugardōis. r̄ p̄ eādē rōez p̄ t̄ o n̄ d̄ i q̄ i m̄ ois p̄ f̄ e c̄ t̄ is s̄ e q̄ t̄ u r̄ p̄ d̄ u s̄ iō t̄ e inesse

Octauū dub ē p̄ opt̄ qd̄ maiore
exīte v̄ l̄ d̄ nccio r̄ miore d̄ p̄ tīgēti n̄ s̄ e q̄ p̄ d̄ iec̄ sic accidit qm̄ maior ē v̄ l̄ s̄ negatia d̄ nccio r̄ miore d̄ p̄ tīgēti S̄ o qz v̄ l̄ s̄ affirmatia d̄ nccio affirmat p̄ t̄ i d̄ h̄is q̄ actu s̄ l̄ sub s̄ h̄ cō. b̄ c̄ p̄ d̄ nccitate aliqd̄ s̄ b̄ ē al. n̄ d̄ r̄ q̄ h̄ c̄ q̄ d̄ p̄ t̄ ē b̄ p̄ t̄ ē al. h̄ h̄ c̄ q̄ d̄ ē b̄ ē al. r̄ t̄ lī p̄ p̄ oē s̄ u p̄ t̄ a p̄ maiore r̄ mi nore s̄ u p̄ t̄ a d̄ p̄ tīgēti n̄ s̄ e q̄ actual affirmatia maior ex t̄ r̄ a t̄ l̄ s̄ m̄ e h̄is q̄ p̄ tīgēti sumūē s̄ h̄ m̄ e r̄ iō i t̄ lī mixtōe n̄ s̄ e q̄ p̄ d̄ o affirmatia d̄ iec̄ h̄ i v̄ l̄ s̄ nega d̄ nccio r̄ m̄ o uer p̄ t̄ i actualē ab h̄is q̄ actualē p̄ t̄ i nēē s̄ h̄ cō. b̄ c̄ al ab h̄is q̄ p̄ o n̄ al r̄ p̄ t̄ i nētur s̄ h̄ illo. r̄ iō t̄ lī negatia p̄ oita p̄ miore r̄ maiore d̄ cō tīgēti s̄ e q̄ p̄ d̄ o negatia r̄ e inēē in q̄ actualē remouetur maior exīte a miore q̄ p̄ tīgēti p̄ t̄ i nētur s̄ h̄ medio

Nonū dub. circa h̄ q̄ d̄ t̄ q̄ m̄ m̄ o
p̄ f̄ c̄ o h̄ i t̄ e maiorē d̄ p̄ tīgēti r̄ miore d̄ nccio affirm̄ n̄ s̄ e q̄ t̄ u r̄ p̄ nega d̄ iec̄. r̄ s̄ b̄ d̄ i t̄ q̄ s̄ u p̄ t̄ a p dōe n̄ p̄ t̄ i d̄ u c̄ e r̄ e ad ip̄ o s̄ i b̄ i l̄ e q̄ r̄ e. p̄ h̄ d̄ r̄ S̄ o p̄ h̄ f̄ t̄ q̄ u l̄ tal p̄ n̄ s̄ e q̄ i t̄ lī mixtōe. t̄ i ip̄ a n̄ i p̄ u ḡ t̄. si ei i p̄ u ḡ t̄ z̄ t̄ e ex ip̄ a cū v̄ n̄ a p̄ m̄ i s̄ s̄ a z̄ s̄ e q̄ r̄ e t̄ o p̄ p̄ o i t̄ u alē p̄ m̄ i s̄ s̄ e. h̄ i s̄ t̄ o b̄ n̄ p̄ tīgēti. si ei accipiat tal p̄ d̄ iec̄ cū maiori p̄ p̄ oē ad destrue m̄ iore sic arguē. p̄ t̄ i n̄ m̄ b̄ ē ē a. n̄ c̄ ē a. h̄ i t̄ i u t̄ i l̄ p̄ i u ḡ a i mixtōe p̄ tīgēti r̄ iec̄ in s̄ c̄ d̄ a figura. ibi ei n̄ s̄ i t̄ s̄ y l l̄ o n̄ i s̄ i v̄ l̄ s̄ nega. s̄ i t̄ d̄ iec̄ s̄ i m̄ h̄ s̄ i c̄ n̄ ē h̄ d̄ p̄ z̄ qz ex q̄ p̄ tīgēs qd̄ s̄ e i m̄ o p̄ f̄ c̄ o h̄ m̄ i x t̄ o i s̄ ē p̄ tīgēs ad v̄ t̄ r̄ i l̄ u z̄ p̄ z̄ q̄ si tal p̄ o n̄ a t̄ iec̄ erit d̄ iec̄ v̄ t̄ n̄ i c̄ r̄ n̄ d̄ iec̄ simplr̄ r̄ iō s̄ i t̄ i u t̄ i l̄ p̄ i u ḡ a e c̄ a c c e p t̄ o e cū illa t̄ e p̄ tīgēti Si at̄ accipiat p̄ nega. r̄ e iec̄ cū miore affirm̄ r̄ e nccio sic n̄ c̄ ē a. d̄ nccitate oē c̄ ē b. s̄ i c̄ i u t̄ i l̄ p̄ i u ḡ a i mixt̄ o n̄ e nccā r̄ i z̄ iec̄ i. r̄ o. tal ei mixt̄ o n̄ v̄ z̄ n̄ i s̄ i v̄ l̄ s̄ negatia s̄ i t̄ r̄ e nccā r̄ i o. r̄ s̄ i c̄ p̄ z̄ q̄ q̄ u l̄ illa p̄ c̄ l u s̄ i o nō s̄ e q̄ t̄ u r̄ in illa mixtione non t̄ i d̄ i c̄ e n d̄ u m̄ e s̄ t̄ e a m̄ r̄ e p̄ u ḡ n̄ a r̄ e

Eod̄ at̄ m̄ o se h̄ e b̄ i t̄ r̄ i p̄ t̄ i c̄ l̄ a r̄ i b̄ s̄ y l l̄ o s̄ qm̄ ei p̄ u a t̄ i a f̄ u e r̄ i t̄ nccā r̄ i a r̄ o e r̄ i t̄ n̄ i c̄ e. v̄ t̄ s̄ i q̄ d̄ e a p̄ t̄ i ḡ i t̄ nll̄ i b̄ ex nccitate iec̄ b̄ at̄ alicui c̄ p̄ t̄ i

gat iec̄ nccē ē a alicui eoz̄ q̄ s̄ t̄ c̄ n̄ iec̄ Si ei om̄ i inē. p̄ t̄ i ḡ a t̄ at̄ a nulli b̄. r̄ nulli a p̄ t̄ i ḡ i t̄ b̄ i eē Quare si om̄ i c̄ inest a. nulli c̄ p̄ t̄ i ḡ i t̄ b̄. s̄ z̄ positū erit alicui contingere

Hic p̄ idē declarat i m̄ ois p̄ t̄ i c̄ l̄ a r̄ i b̄ p̄ figure dicens q̄ eodē m̄ o s̄ i c̄ d̄ z̄ ē d̄ v̄ l̄ b̄ s̄ y l l̄ o s̄ h̄ m̄ i x t̄ o i s̄ i t̄ a d̄ d̄ z̄ ē d̄ m̄ i x t̄ o i s̄ o n̄ i b̄ i s̄ y l l̄ o s̄ p̄ t̄ i c̄ l̄ a r̄ i b̄. Qm̄ ei i t̄ i l̄ v̄ l̄ b̄ n̄ e g a. maior ē d̄ nccio r̄ miore p̄ t̄ i c̄ l̄ a r̄ i a f̄ i r̄ i. d̄ p̄ t̄ i ḡ e t̄ i t̄ i c̄ s̄ e p̄ d̄ p̄ t̄ i ḡ e t̄ i p̄ o s̄ s̄ i b̄ i l̄ i r̄ e t̄ d̄ iec̄ i q̄ r̄ o p̄. Qz at̄ s̄ e q̄ p̄ d̄ iec̄ p̄ z̄ sic ar gūēdo d̄ nccitate. n̄ m̄ b̄ ē a. aliqd̄ c̄ p̄ t̄ i ḡ i t̄ ē b̄. ḡ aliqd̄ c̄ n̄ ē a. q̄ at̄ illa p̄ s̄ e q̄ nccitate syllogistica p̄ b̄ a t̄ d̄ d̄ u c̄ e d̄ o ad ip̄ o s̄ s̄ i b̄ i l̄ e ex o p̄ p̄ o i t̄ o p̄ d̄ o i s̄ r̄ p̄ u e r̄ t̄ e t̄ e maior d̄ nccā r̄ i o s̄ u m̄ e d̄ o p̄ o p̄ o p̄ o c̄ l o i s̄ t̄ e inēē qd̄ ē om̄ i c̄ ē a r̄ p̄ u e r̄ t̄ e t̄ e maior d̄ iec̄ ē b̄. n̄ m̄ a d̄ nccitate ē b̄. Et fiat sic s̄ y l l̄ o s̄ n̄ m̄ b̄ d̄ n̄ e c̄ e s̄ s̄ i t̄ a t̄ ē a. oē c̄ ē a. s̄ e q̄ q̄ n̄ c̄ d̄ nccitate ē b̄. q̄ ē o p̄ p̄ o m̄ i o r̄ p̄ s̄ y l l̄ z̄ m̄ i x t̄ o i s̄ nccā r̄ i z̄ iec̄ i s̄ c̄ d̄ a f̄ i ḡ u r̄ a. Si ei oē c̄ inē a. r̄ a nll̄ i b̄ p̄ t̄ i ḡ a t̄ iec̄ q̄ in m̄ i n o r̄ e p̄ o s̄ i t̄ u m̄ f̄ u i t̄ q̄ a l i c u i b̄ c̄ o n t i n g i t̄ i n e s̄ s̄ e a

Qm̄ at̄ p̄ t̄ i c̄ l̄ a r̄ i s̄ a f̄ f̄ i r̄ m̄ a t̄ i a nccā r̄ i a f̄ u e r̄ i t̄ q̄ i p̄ u a t̄ i o ē s̄ y l l̄ o v̄ t̄ b̄ c̄. a u t̄ v̄ l̄ i s̄ i a f̄ f̄ i r̄ m̄ a t̄ i o v̄ t̄ a b̄. n̄ e r̄ i t̄ iec̄ s̄ y l l̄ o s̄ d̄ m̄ f̄ a. at̄ e a d̄ q̄ z̄ i p̄ o r̄ i b̄

Hic p̄ o i t̄ a l i ā p̄ d̄ i a r̄ o z̄ p̄ m̄ i s̄ s̄ a z̄ d̄ i c̄ e s̄ q̄ qm̄ i p̄ u a t̄ i o s̄ y l l̄ o s̄ i c̄ i f̄ e r̄ i o i q̄ p̄ e n e g a t̄ i a. p̄ t̄ i c̄ l̄ a r̄ i a f̄ f̄ i r̄ i. m̄ i o r̄ q̄ u a z̄ f̄ e a t̄ h̄ p̄ b̄ i a t̄ o l r̄ a z̄ b̄ c̄ f̄ u e r̄ i t̄ nccā r̄ i. s̄ i s̄ y l l̄ o a f̄ f̄ i r̄ i. s̄ i c̄ i n d̄ a r̄ i j. v̄ l̄ i s̄ a f̄ f̄ i r̄ m̄ a t̄ i a ē t̄ e nccā r̄ i o q̄ s̄ i ḡ n̄ i f̄ i c̄ a t̄ p̄ b̄ a. t̄ i c̄ nō s̄ e q̄ t̄ u r̄ cō l̄ o t̄ e inēē h̄ r̄ e cō t̄ i ḡ e t̄ i r̄ b̄ r̄ e m̄ f̄ a t̄ u r̄ e o dē m̄ o s̄ i c̄ u t̄ r̄ e m̄ o s̄ t̄ r̄ a t̄ u ē i n s̄ y l l̄ o v̄ l̄ i b̄ i n p̄ l̄ i b̄ cō i u ḡ a r̄ d̄ o i b̄ u s̄

Si at̄ v̄ l̄ e q̄ d̄ e p̄ o n̄ a t̄ a d̄ m̄ i o r̄ e e x t̄ r̄ e i t̄ a t̄ e v̄ l̄ a f̄ f̄ i r̄ m̄ a t̄ i z̄ l̄ p̄ r̄ i u a t̄ i z̄ p̄ t̄ i ḡ e s̄ p̄ t̄ i c̄ l̄ a r̄ e at̄ ncc̄ m̄ n̄ e r̄ i t̄ s̄ y l l̄ o s̄ T̄ e r̄ m̄ i at̄ inēē q̄ d̄ e ex nccitate al albū h̄ o. H̄ o p̄ t̄ i ḡ e r̄ e at̄ a i a l a l b̄ u t̄ u n i c a

Hic p̄ n̄ r̄ p̄ s̄ e q̄ t̄ u r̄ i t̄ e t̄ u q̄ m̄ a d̄ cō i u ḡ a r̄ d̄ o s̄ i u t̄ i l̄ e d̄ i c̄ e s̄ q̄ m̄ i o r̄ e p̄ t̄ i c̄ l̄ a r̄ i t̄ e nccā r̄ i o r̄ m̄ i o r̄ e t̄ e p̄ t̄ i ḡ e t̄ i n̄ i l̄ s̄ e q̄ t̄ u r̄. r̄ h̄ o n̄ t̄ p̄ t̄ m̄ i o s̄ i q̄ b̄ s̄ e q̄ t̄ e x nccitate nulli inēē T̄ e r̄ m̄ i n̄ i at̄ i n q̄ b̄ s̄ e q̄ t̄ e x nccitate o i inēē s̄ t̄ l̄ a l a l b̄ u h̄ o. Al c̄ i m̄ a i o r̄ e x t̄ r̄ e i t̄ a t̄ e p̄ t̄ i ḡ e n̄ t̄ s̄ e h̄ z̄ a d̄ m̄ e q̄ d̄ e s̄ t̄ a l b̄ u. e x n̄ e c̄ e s̄ s̄ i t̄ a t̄ e at̄ s̄ e h̄ z̄ a d̄ m̄ i o r̄ e m̄ e x t̄ r̄ e i t̄ a t̄ e q̄ ē h̄ o v̄ l̄ s̄ e n s̄ i b̄ i l̄ e. T̄ e r̄ m̄ i at̄ a d̄ nō p̄ t̄ i ḡ e r̄ e inēē s̄ u e e x nccitate nō inēē s̄ i t̄ a l a l b̄ u t̄ u n i c a. i n q̄ b̄ m̄ a i o r̄ e x t̄ r̄ e i t̄ a t̄ e s̄ e h̄ z̄ a d̄ m̄ e s̄ i c̄ i e p̄. Ad m̄ i n o r̄ e a ū t̄ s̄ e h̄ z̄ p̄ i p̄ o s̄ s̄ i b̄ i l̄ e r̄ p̄ nll̄ i e x nccitate e s̄ s̄ e.

Qm̄ at̄ v̄ l̄ e q̄ d̄ e s̄ i t̄ ncc̄ z̄ p̄ t̄ i c̄ l̄ a r̄ e at̄ p̄ t̄ i ḡ e s̄ cū p̄ r̄ i u a t̄ i m̄ q̄ d̄ e s̄ t̄ v̄ n̄ i u e r̄ s̄ a l e. Inēē q̄ d̄ e t̄ e r̄ m̄ i n̄ i a i a l a l b̄ u c̄ o r̄ u. H̄ o at̄ iec̄ a i a l a l b̄ u p̄ i x

Hic p̄ o i t̄ a l i ā p̄ i u ḡ a r̄ d̄ o z̄ i u t̄ i l̄ e d̄ i c̄ e s̄ q̄ m̄ i o r̄ e e x t̄ r̄ e i t̄ e v̄ l̄ i n e g a t̄ i a t̄ e nccā r̄ i o r̄ m̄ a i o r̄ e e x t̄ r̄ e i t̄ e p̄ t̄ i c̄ l̄ a r̄ i t̄ e cō t̄ i n ḡ e t̄ i n̄ i b̄ i l̄ s̄ e q̄ t̄ u r̄ qz t̄ e r̄ m̄ i n̄ i inēē s̄ u n t̄ a i a l a l b̄ u c̄ o r̄ u. T̄ e r̄ m̄ i n̄ i n̄ o n inesse animal album p̄ i x

Cū at̄ a f̄ f̄ i r̄ m̄ a t̄ i m̄ v̄ n̄ i u e r̄ s̄ a l e T̄ e r̄ m̄ i inēē a i a l a l b̄ u c̄ y ḡ n. H̄ o p̄ t̄ i ḡ e r̄ e a i a l a l b̄ u m̄ n̄ i x

Hic p̄ b̄ a t̄ i d̄ e d̄ i c̄ e s̄ si v̄ l̄ i s̄ a f̄ f̄ i r̄ m̄ a t̄ i a f̄ u e r̄ i t̄ r̄ e nccā r̄ i o r̄ p̄ t̄ i c̄ l̄ a r̄ i t̄ e p̄ t̄ i ḡ e t̄ i t̄ i c̄ i t̄ e z̄ ē p̄ i u ḡ a r̄ d̄ o i u t̄ i l̄. r̄ p̄ b̄ a t̄ p̄ i s̄ t̄ a t̄ i ā t̄ m̄ i o r̄ qz t̄ e r̄ m̄ i e x nccitate o i inēē. al albū cygn. T̄ e r̄ m̄ i a ū t̄ a d̄ p̄ t̄ i ḡ e r̄ e nll̄ i inēē s̄ u n t̄ a i a l a l b̄ u n̄ i x

Acqz qm̄ i n d̄ e f̄ i n̄ i t̄ e s̄ u m̄ ū ē p̄ p̄ o s̄ e s̄ a u t̄ v̄ t̄ r̄ e qz p̄ t̄ i c̄ l̄ a r̄ e s̄ e r̄ i t̄ s̄ y l l̄ o s̄ s̄ i c̄ T̄ e r̄ m̄ i at̄ cō s̄ e iec̄ q̄ d̄ a al albū h̄ o. nō inēē at̄ a i a l a l b̄ u i n a i a t̄ u z̄. E t̄ e m̄ a i a l a l b̄ u a l i c u i. r̄ a l b̄ o i n a i a t̄ u a l i c u i

et necariū ē, iēz nō ptingit iēz i cōtingēti
similiter Quare ad omnia viles sūt termini

Hic pot alia pūgatores dōns qm̄ abe pōdes sū i dērite
vt pūclare n̄ ē pūga vnt r b oīr pūos istātiar Termi
āt ad d nccārate oī iēse sū al albu bō Ad nulli ar ex ne
cessitate iēz emi sū al albu iaiati. In tūb^o em̄ al alicui
albo sic cygno inē r albu necā est inēe alicui iaiato r n̄
ui r alicui iaiato cōngit nō inē vt maifestū ē Et in cōri
gēti sū r q̄ alicui cōtingent ē r alicui nō r gēmi istū ad
omnes cōiugatores onēdas inutiles sunt viles

Maifestū ē g^o ex his q̄ dca sū qm̄ sū hūti
b^o se termis i eo q̄ qdē ē inē r i nccārijs fit
r n̄ fit sūlls s̄z s̄z inē qdē pūuatiā pōe po
sita ei^o qdē r ptingere erit sūlls Scōz nccāri
um āt pūuatiā poita r ptingeret n̄ inē Palā
āt est r qm̄ oēs imperfecti sūlls r qm̄ perficiū
tur per predictas figuras.

Hic p i calce capli cōpat mixtōez istū capli ad eā d q̄ in
pcedēti dēni ē dices Qū aliē mōis v̄ mixtio r cōrigē
ti r nccārio in q̄ valuit mixtio d cōrigēti r r inē hoc
solo tēpto q̄ in mixtōe ex cōrigēti r r inē qm̄ illa r inē
fuit negatiā tūc cōclō scōbat negatiā r cōrigēti s̄ in ista
mixtōe qm̄ mōr d nccārio ē negatiā tūc scōbat duplx pōlo
s̄z negatiā d iēz negatiā d cōrigēti Qm̄ palā ex iā d oīs
ē q̄ sūlls ip̄ci istū mixtōis pūciuntur per easdem figu
ras pr quas priores imperfecti

A scōa āt figura qm̄ ptingētes qdē sū
mūtur vtrēqz pōes null^o erit sūlls siue
affirmatiē siue pūuatiē siue vlr siue pūclari
ter Qm̄ āt hec qdē inē illa pō ptingere sūgt af
firmatiā inē significāte nūqz erit Pūuatiā āt
vll sp Eodē āt mō r qm̄ pōnū hec ex nccāta
te illa ptingere assuit Opterz āt d his accipe
qd in pconib^o ē ptingēs quēadmōz i pōib^o

Istō ē qm̄ caplz b^o tractat in q̄ tōz facere sūlls ex
duab^o pōib^o r cōrigēti i media figura siue scōa Et didi
tur i duas ptes In pma pte pōit aliqz rētas siue con
clusiōes d vniōm qm̄ tōe sūllōz r cōrigēti r sūlls r m̄
pca illatōe sūllōz r cōrigēti i ead figura In scōa pte p
bat vna illaz cōclōnū scōa ibi (Pū^o s̄) Quo ad p^o pō
nit hāc rēglaz q̄ ex duab^o pmissis d cōrigēti ad vtrūlibet
nūqz fit sūlls qm̄ cūqz dīponā ē pmissis siue sint vles siue
pūclares siue affirmatiē siue negatiē Scōa rēglā est b
ex vna r cōtingēti r alia r inē nō fit sūlls si vlis affir
matiā ēd inē Si vō vlis negatiā r inē fuerit tūc sp
fit sūlls i scōa figura ex mixtōe cōtingent r inē Tertia
rēglā s̄z quā rēglā ē mixtio cōtingent r nccārij i scōa figu
ra ē ista Si illa r nccārio ē vlis negatiā tūc fit sūlls in
hac figura Si vō vlis affirmatiā ē r nccārio tūc nō fit
sūlls Cōtingere āt qd cōcludetur in cōclōnib^o sūllōz se
cūde figure r etet accipi eodem mō quēadmōdū in pōi
bus est acceptū hoc est accipi d̄z p cōtingenti p possibili

Primū igf onēdendū qm̄ nō pūertit in
cōtingere pūuatiā vt si a ptingit nulli b nō ne
cesse ē b ptingere nulli a pōnat ei b r ptingat
b nulli a inē Ergo qm̄ pūertit que sū in eo
qd ē ptingere affirmatiōes negatiōib^o r prie

et pūacētes b āt ptingit nulli a inē Maifestū
est qm̄ r oīa ptingit b inē b āt sūlls n̄ ei sūlls
huic omī ptingit r hoc huic necessarium
Quare non conuertitur pūuatiā

Hic p pbat vles pūuatiāz siue negatiā r ptingēti nō
posse pūertit i emis siue simplr s̄z idē gen^o ptingēti s̄z pūer
ti p̄ i emis in ptingēs cōe qd ē ptingēs p possibili r b oīr
ex eo q̄ si p̄fici d̄z sūlls scōe figure ōz q̄ b fiat aut p pūer
sionē pōis r ptingēti aut p rēductōem ad ipōssibile sed
neutro istōz mōz p̄fici p̄ sūlls r figure q̄ ē d vtrāqz p
pōne r ptingēti s̄ vtrāqz exite r ptingēti n̄ erit sūlls i scōa
figura Qm̄ āt n̄ p̄ p̄fici p pūersionē vlis negatiā in emis
pbat duab^o rōib^o Pūa ē si vlis negatiā pūertit in ter
mis tūc erit vlis affirmatiā in emis cōuertēt s̄ b ē scō
uicēns igf rē Scōla pbat q̄ sūp dēni ē q̄ vlis negatiā
cōuertit in oppositā q̄ lūatē r sic si nullū a cōrigit esse b
scōq̄ q̄ oē a cōrigit eēb s̄ b ē sūlls q̄ n̄ scōq̄ Si aliq̄d p̄ci
catū alicui s̄ b oī siue vlr cōrigit inesse q̄ erit cōuertō
s̄ b cū illō oī p̄dicato p cōuertōez cōrigat inē q̄ si cōri
git nullū a eēb n̄ se q̄ cōrigat nulluz b eē a q̄ si b scōq̄
tūc erit scōq̄ q̄ p̄ci q̄ oē a esse b qd sūlls est q̄ vlis affir
matiā nō cōuertit simpliciter siue in emis b āt scōq̄ ex
eo q̄ vlis negatiā potest cōuertit in terminis

Ampli^o āt nūll p̄hibz a qdē ptingere nulli b
b āt alicui n̄ inē ex nccārate vt albu qdē p̄ri
git oī hōi n̄ inē nā r inē hōiez āt n̄ v̄z est
dicere qm̄ ptingit nulli albo plib^o āt ex nccāta
te nō inē hō nccāriū āt nō erat ptingēs

Hic pot scōa rō q̄ ē ista oīs illa pūertio est mala in q̄
aliq̄d spūge p̄nti qd stat cū ante s̄ sic ē i cōuertōe q̄ vlis
negatiā d cōrigēti cōuertit simplr Mōz p̄z dādo istā
rā in emis q̄ nūll p̄hibz in q̄ būsā emis a qdē p̄dicatū
nulli b cōrigere r tū b s̄ b cū alicui qd est s̄ b a p̄dicato
nccārate nō inē s̄t ei b hō r a albu ptingit oē albu oī hōi
nō inē siue nulli hōi inē q̄ cōrigit nullū hōiez eē albu
qd oīr q̄ cōrigit oē hōiez eē albu p̄ cōuertōez in op
positā q̄ lūatē n̄ tū cōrigit nullū albu eē hōiez q̄ qdā al
ba nccē est n̄ eē hōiez sic cygnū niuē r margaritā r hōi
Qm̄ āt nccāriū inē n̄ p̄t esse cōrigēs esse vln̄ esse p̄z q̄ itē
cōrigens r nccāriū s̄l oppositā Et vt planū sit occulari
ter arguat sic Nullū hōiez cōrigit esse albu q̄ nullū albu
cōrigit eē hōiez b ei aliq̄d albu nccē est n̄ esse hōiez stat i
dicare cū ista ante Nullū hōiez cōrigit esse albu r tū spū
gnat huic cōnti nullū albu cōtingit esse hominem

Sz nec ex ipōssibili onēdet pūertēs vt si q̄s
p̄bz qm̄ sūlls ē b ptingere nulli a inē s̄z nō p̄ri
gere nulli affirmatiō ei r negatiō Si āt h̄ s̄z
est ex nccārate alicui a inē b q̄ r r a alicui b
b āt ipōssibile n̄ ei si a n̄ ptingit nulli b nccē ē
alicui inē Hā n̄ ptingere nulli d̄z duplx b̄ q̄
dē si alicui inē ex nccārate illō pō si ex nccāta
te nō inē nā qd ex nccārate alicui cōz q̄ s̄z a
nō inē b n̄ ē s̄z dicere qm̄ omī ptingit n̄ inē
quēadmōz nec qd alicui inē ex nccārate qm̄
oī ptingit inē Si ḡ aliq̄s p̄bz qm̄ n̄ ptingit c
omī d inē ex nccārate alicui n̄ inē ip̄z sūlls
sumet omī em̄ n̄ inē Sz qm̄ in q̄ būsā ex
ff

Tractatus

necitate inē. ppter b̄ dicit̄ oī p̄rigē Quare et
 necē iēe aliter oppoīt ei q̄ ē p̄rigere oī inē r̄
 ea q̄ ē ex necitate alicui iēe cui iēe oppoīt r̄ ea
 q̄ alicui ex necitate n̄ iēe. Silr̄ ar̄ ei q̄ ē p̄ri
 gere nllī-palā q̄ qm̄ ad sic p̄rigēs r̄ n̄ p̄rigēs
 vt i p̄n̄ diffiniui? n̄ ex necitate alicui iēe. sed
 ex necitate alicui n̄ iēe sumēdū. Hoc ar̄ sup̄ro
 mit accidit ipossibile q̄re n̄ sit syl̄ls. manifestū
 ē et his q̄ dca sunt. qm̄ nō p̄uertit̄ p̄riuatia.
 Dic̄ p̄bat q̄ n̄ ē p̄ p̄b̄ari p̄ reductōes ad i
 possibile sic p̄uersio v̄lis nega. r̄ sic oīdūē alie p̄uersioēs
 di. In oī p̄ria b̄d̄ ex p̄d̄cōrio p̄nt̄ p̄t̄ iferri ipossibile anti-
 i p̄ria q̄ p̄uertit̄ v̄lis nega. d̄ p̄rigēti i seip̄a. nō p̄t̄ ex p̄rio
 p̄nt̄ iferri ipossibile anti- ḡ miorē p̄bat q̄ in hac p̄uersi
 one. n̄ p̄t̄ ee a. ḡ n̄ a p̄t̄ ee b̄ oppo^m p̄nt̄ ē n̄ p̄t̄ n̄ a
 eē b̄. ex q̄ n̄ se. et b̄ aliqd̄ a necē ē eē b̄. q̄ ista n̄ p̄t̄ n̄ a cē
 b̄. h̄z duas cās sue vitat̄. s̄ q̄ aliqd̄ a necē ē eē b̄. aut necē
 est q̄ddā a n̄ eē b̄. a p̄p̄de h̄ntē p̄les cās sue vitat̄ ad y
 nā illaz n̄ v̄z p̄ria. h̄ p̄nt̄ fallā p̄nt̄ r̄ ex h̄ iferē q̄ p̄ria if
 t̄ p̄t̄ oī iēe ē ista necē ē alicui necē ē alicui n̄ iēe. r̄ illa
 et̄ ē p̄ria illi p̄t̄ nllī iēe. Al̄ydo legit̄ sic. q̄ p̄. soluit v̄nā
 obiectōes q̄ p̄ss̄ argui sic ex op^m p̄nt̄ iferē oppo^m ant̄
 ḡ p̄uersio ē b̄d̄. r̄ soluit eā p̄ iēē p̄d̄ez ant̄ nega. p̄iaz q̄ if
 te eq̄ polleat̄ n̄ p̄t̄ n̄ a cē b̄. r̄ necē ē q̄ddāz a esse b̄
 Hoc ar̄ oīso p̄bat a b̄ q̄d̄ p̄rigē nllī. c̄ p̄o oī
 p̄ p̄usionē ḡ n̄ sit syl̄ls. Dēz ē ei qm̄ n̄ p̄t̄ if
 h̄mōi p̄p̄. s̄z nec p̄ ipossibile nā poito b̄ oī c̄
 rigē iēe nll̄ accidit flm̄. p̄rigz ei a oīz nllī cieē
 Dic̄ i hac p̄te. p̄ ex sup̄p̄de p̄ssa. p̄bat p̄ d̄cōez p̄t̄ exordio
 capl̄ p̄it̄ a. s̄ q̄ ex abab^m p̄nt̄ d̄ p̄rigēti n̄ fiat syl̄ls i sc̄da
 figura. sic di. q̄licūz p̄isse dispon̄ ar̄ ex duab̄ d̄ p̄rigēti nū
 q̄ sit syl̄ls i sc̄da figura. Al̄yptū. p̄bat iductie i ter. r̄ p̄t̄ si
 maior sit v̄lis nega. d̄ p̄rigēti r̄ mior v̄lis affir. d̄ p̄rigēti
 vt i cesare. q̄ tal syl̄ls n̄ p̄t̄ p̄b̄ari p̄ p̄uersioēs q̄z op̄teret
 maiorē p̄uertit̄ sum̄ h̄ maior v̄lis nega. d̄ p̄rigēti q̄ n̄ p̄uert
 rit̄. vt d̄t sup̄p̄o p̄ria. r̄ et̄ n̄ p̄t̄ syl̄ls tal̄ oīdūē l̄ p̄ri p̄ ipossi
 bile. q̄z ex o p̄oito d̄cōis cū alca p̄missaz nll̄ seq̄t̄ q̄z alca
 ra illi q̄z iste st̄at̄ sit oē c̄ p̄rigit̄ cē a. r̄ oē c̄ p̄rigit̄ n̄ esse a.
 Dino ar̄ si ē syl̄ls palā qm̄ p̄rigēt̄. erit. eo q̄
 neutra p̄p̄onū supra i eo q̄ ē iēe r̄ h̄ l̄ affirma
 tiu^m l̄ negari^m. Neutro ar̄ mō possibile ē affir
 mario ei poito oīdēt̄ p̄t̄ios qm̄ n̄ p̄rigit̄ iēe
 p̄riuatio aut qm̄ p̄t̄ n̄ p̄rigit̄. s̄z necia ē. Sit
 ei a q̄dē albū. b̄ ar̄ h̄o. i quo ar̄ c equ^m ergo al
 bū p̄rigit̄ huic q̄dē oī. illi h̄o nllī iēe. s̄z b̄ negz
 inēē p̄rigit̄ c. nez n̄ iēe. Quā iḡt̄ iēe n̄ possibi
 le ē manifestū. H̄ ei equ^m h̄o. s̄z nez p̄rigere n̄
 inēē. Accē ē ei nullū equū h̄oiez cē. Accz ar̄ n̄
 erat p̄rigēs nō iḡt̄ sit syllogismus
 Dic̄ oīr̄ p̄ q̄ nllā oīno se. p̄t̄ p̄miss̄ pure d̄ p̄rigēti. r̄ b̄
 sic q̄z si seq̄ret̄ p̄ illa mayie eēt̄ d̄ p̄rigēti q̄q̄ abe p̄miss̄
 st̄ r̄ p̄rigēti. r̄ ōz p̄ d̄cōez eē s̄itez alicui p̄missaz. h̄ illa nō
 p̄t̄ seq̄ iḡt̄. Mior. p̄bat p̄ instātia in emis q̄ st̄ albū h̄o
 equ^m. ita q̄ albū sit me^m h̄o maior q̄ itas. equ^m minor. sic
 argnē^m h̄oiez p̄t̄ ee albū. oēz equū p̄t̄ ee albū. n̄ se. n̄
 equū cōrigit̄ esse h̄oiez. Quia ois equ^m d̄ necitate n̄ ē h̄o

Silr̄ ar̄ oīdēt̄ r̄ si ecōuerso ponat̄ p̄uatiua
 r̄ si vtreqz affirmatie ponat̄ l̄ p̄riuatie p̄ eosd̄
 terios erit dem̄ra. Et qm̄ bec q̄dē v̄lis. illa
 h̄o p̄t̄icularis. l̄ vtreqz p̄t̄iculares l̄ indefinite
 aut quolibz mō alit̄ p̄rigit̄ p̄mutari. p̄p̄oes sp̄
 ei erit p̄ eosdē t̄ios dem̄ratio. Manifestū ē ḡ
 qm̄ vt̄iqz. p̄p̄oib̄ h̄z p̄rigere poit̄. n̄ sit syl̄ls
 Dic̄ p̄. p̄bat q̄ n̄ ē p̄ si maior sit v̄lis affir. d̄ p̄rigēti.
 r̄ mior v̄lis nega. d̄ p̄rigēti vt i camestref. n̄ et̄ se. si abe p̄
 misse sint idēfiteel p̄t̄iculares nec si abe capiāt̄ affir. vel
 abe nega. r̄ sic d̄m̄rat̄ p̄ eosd̄ t̄ios p̄ q̄s s̄ d̄ciatū ē q̄ sit
 albū h̄o equ^m vt̄z forma syl̄los i mōis noiat̄. ex q̄ maife
 stū ē q̄ ex vt̄sqz p̄ss̄is d̄ p̄rigēti nūq̄ sit h̄o syl̄. i sc̄da figura
Circa p̄dca sūt dubia p̄ri mū ē an
 p̄t̄ fieri syl̄ls ex duab̄ p̄p̄oib̄ d̄ p̄rigēti i sc̄da figu. Et v̄t̄
 q̄ sic q̄z sc̄da figu. d̄ndit a p̄ma h̄ i p̄ria figu. sit syl̄. ex ab a
 b̄ d̄ p̄rigēti iḡt̄ in sc̄da. Et p̄t̄. q̄z sc̄da figu. ē mī p̄scā q̄z
 sc̄da. r̄ mī p̄t̄ syllogizari ex pur̄ d̄ p̄rigēti i ea ḡa fortiori i
 sc̄da. r̄ et̄ia sit mī p̄scā p̄z q̄z ip̄a p̄clud̄. p̄d̄cōez p̄t̄clarē
 t̄m̄ sc̄da v̄lez. h̄o. n̄. q̄z i bis q̄ st̄ d̄ p̄rigēti ad vt̄rūlibz vt
 i ter. d̄z sūt. nega. p̄uertit̄ affir. ex affir. ar̄ i sc̄da figura n̄
 p̄t̄ fieri syl̄ls iḡt̄ r̄. Ad obcū i oppo^m ē d̄d̄. q̄ sc̄da figura
 d̄ndit a p̄ria. p̄ p̄uersioēs. p̄p̄oes nega. h̄ nega. d̄ p̄rigēti vt
 i ter. p̄b̄a^m sūt n̄ p̄t̄ p̄uertit̄. r̄ id̄ q̄ ad syl̄ls d̄ p̄rigēti sc̄da fi
 n̄ d̄ndit a p̄ria. v̄n̄ p̄rigētib̄ p̄uertit̄ur affirmatiuis. r̄ c̄z
 ex ideo in cōtingētibus nllā ē sim^m nega. q̄z sp̄ remanz in
 ea p̄ria affir. in sc̄da ar̄ figu. ōz alcaz. p̄p̄oes sum̄. cē nega.
 ad h̄ q̄ fiat syl̄. r̄ id̄ q̄z nega. p̄uertit̄ affir. i sc̄da figu n̄ p̄t̄
 fieri syl̄. ex p̄rigētib̄. Ad p̄firmatōez d̄d̄. q̄ul̄. et̄ia figu. sit
 mī p̄scā q̄z sc̄da. q̄ ad q̄ntitatē ē t̄m̄ p̄pletioz q̄ ad q̄ntitaz
 eo q̄ p̄clu. affir. r̄ nega. sc̄da h̄o nega. t̄m̄. r̄ oēdo vt̄fect̄. n̄
 sit syl̄ls ex pur̄ d̄ cōtingēti in sc̄da figura cū oīs ra
 les sint affirmatiue aut eq̄ipollent affirmatiuis
Secm̄ dub ē. Vtz i his q̄ sūt
 vt̄ p̄rigēti ad vt̄rūlibz nega. eodē mō p̄uertit̄ i v̄lem affir.
 sic. s̄. So^m d̄m̄ alb. n̄. q̄z v̄lis nega. p̄uertit̄ i t̄is. r̄ i^m n̄ p̄
 uertit̄ v̄lis affir. ad quā p̄uertit̄ nega. h̄ ex p̄uerso qm̄ affir.
 q̄ p̄uertit̄ p̄t̄clarit̄ p̄uertit̄ ad nega. illā et̄l̄ p̄uertit̄ p̄t̄icu
 larit̄ ē icōueniēs. si ei n̄ h̄o ē alb. q̄ddā al^m n̄ ē h̄o. r̄ id̄ q̄ul̄
 nega. p̄uertit̄ n̄ t̄m̄ i t̄is p̄uertit̄ ad eā. h̄ ecōuerso qm̄ affir.
 cōuertit̄ ad nega. m̄bil icōueniens ē. et̄l̄ in emis cōuertit̄
 ad ip̄am eo mō q̄ v̄lis affir. p̄uertit̄ p̄t̄icularit̄ vt̄ d̄z est.
Tertū dub ē An. p̄. dices v̄m̄for
 mē qm̄ atōez syllogz d̄ p̄rigēti n̄ posse p̄b̄ari p̄ ipossibile p̄ue
 niēt̄ assuit̄ p̄ria. vt̄ ista p̄t̄ oē cē b̄. p̄ o p̄oita ist̄ p̄ d̄cōis
 p̄t̄ n̄ cē b̄. r̄ n̄ d̄cōria. So^m d̄m̄ alb. sic. q̄z si sumat̄ d̄d̄
 et̄oria p̄ d̄cōis manifestū ē q̄ n̄ seq̄t̄ oppo^m alit̄ p̄isse. si ei su
 mat̄ i ista p̄d̄cōez p̄t̄ n̄ cē b̄. p̄rigēs. p̄ possibili t̄ erit bec
 sua d̄cōria. necē ē aliqd̄ cē b̄. fiat ḡ syl̄. Cōt̄ n̄ m̄b̄ cē a. r̄
 necitate. aliqd̄ cē b̄. ḡ p̄t̄ aliqd̄ cē n̄ cē a. h̄ n̄ opponit̄ m̄
 nori. imo p̄nt̄ sit stare iste due. p̄t̄ aliqd̄ cē n̄ cē a. r̄ p̄t̄ oē
 cē a. Si ar̄ sumat̄ i p̄d̄cōez p̄rigēs ad vt̄rūlibz. r̄ huic cō
 clōni p̄t̄ n̄ cē b̄. d̄d̄t̄ alci istaz necē ē aliqd̄ cē b̄. vt̄ necē
 est aliqd̄ cē n̄ cē b̄. si ḡ sumat̄ p̄ria cū maiore n̄ cōdu^m o p̄o
 sitū mior. vt̄ p̄t̄ patuit̄. Si ar̄ sumat̄ sc̄da cū maiore erit
 mior nega. i p̄ria figu. r̄ erit p̄iuga. iutil. sic p̄t̄ n̄ m̄b̄ cē a.
 r̄ necitate aliqd̄ cē n̄ cē b̄. ḡ r̄. Silr̄ n̄ p̄bat ista p̄t̄ si su
 mat̄ p̄d̄cōria p̄ d̄cōis cū miorē ad restrucōez maior. ita

quod si maior maior dicitur ad conclusionem necesse est aliquid esse b. sicut syllogismus in quarto modo tertie figure sic contingit omne esse a. et necessitate aliquid esse b. ergo contingit aliquid esse a. Sed ad hoc non destruit maior primus syllogismus sed stant simul iste due contingit aliquid esse a. contingit nullum esse b. Si autem sumatur proposita conclusionis necesse est aliquid esse non esse b. erit minor negatiua in tertia figura. sic arguendo contingit omne esse a. et necessitate aliquid non esse b. sed hec coniugatio est inutilis in tertia figura et ita reputatur manifestum quod non probatur hec coniugatio per impossibile sumendo contradictionem conclusionis ne crederetur aliquid impossibile probari sumendo contrarium conclusionis dicitur quod non.

Si autem altera qui de inesse altera vero contingere significat. predicatiua quidem inesse posita. priuatiua vero contingere nunquam erit syllogismus. siue vltiter siue particulariter sumantur termini. Demonstratio autem eadem per eosdem terminos.

Istud est tertium capitulum istius tractatus in quo probatur deest syllogizare ex vna de contingenti et alia de inesse in secunda figura. dicens primo quod ex vna de contingenti et alia de inesse simpliciter si affirmatiua fuerit de inesse et priuatiua siue negatiua de contingenti nunquam sit syllogismus mixtus in secunda figura. nec in modis vltibus nec in modis particularibus. Et ostendit istud per eosdem terminos quod in primis fuerit adducti. scilicet albus equus. Non enim sequitur nullum boiem contingit esse albus. Omnis equus est albus. igitur nullum equum contingit esse boiem. quod aliquid equus de necessitate non est boiem.

Quia autem affirmatiua quidem contingere. priuatiua vero inesse. erit syllogismus. sumatur enim a b nulli inesse. c vero omni contingere. Conuersa enim priuatiua b inerit nulli a. a autem omni contingebat. Sit ergo syllogismus quoniam b contingit nulli c per primam figuram. Similiter autem et si a ponatur priuatiua.

Hic potest iugatōes viles et viles b mixtis. Et iuxta primam modum dicitur quod ex vna vlti negatiua maiori de inesse et vlti affirmatiua de contingenti sequitur cōditio de contingenti et cessare. quod probatur si sumatur a tunc inesse maiori ex tractati nulli inesse sim. ut b sit vna. nō est autem sumatur minor affirmatiua contingit c inesse. ita quod b sit vna. contingit c esse a. tunc p̄ficiat syllogismus contingit nō c esse a per conuersionem maiori. p̄p̄ōis. ut conuertitur i b ac nō est b. tunc arguatur sic. nō a est b. o ē c contingit c esse a. g nō c contingit c esse b. q est syllogismus in celaret. Sic eodem modo format syllogismus in camestres. si minor sit priuatiua de inesse et maior affirmatiua de contingenti et sic arguendo. o ē b contingit esse a. nō c contingit c esse a. g nō c contingit c esse b. h iste syllogismus p̄ficiat per conuersionem maiori et per transpositionem primis. et per conuersionem conclusionis in terminis illa enim conuertitur per qz et de contingenti per possibile. et his duobus modis fiunt viles coniugationes concludentes ex sumptis propositionibus.

Si autem utreeque sint priuatiue. significet autem hec quidem inesse. illa vero contingere. per ea quidem que sumpra sunt nihil accidit necessarium. Conuersa autem contingere. p̄p̄ōne sit syllogismus. quoniam b contingit nulli c inesse. quod admodum in prioribus. erit enim rursus in prima figura.

Hic potest alia iugatōes viles si abesse negatiue viles vna de inesse et alia de contingenti. tunc per ea que supra sunt non p̄ficiat

syllogismus p̄ficiat. h tunc sit ipse syllogismus. Quod per conuersionem illi. et contingit i opposita qualitate. et per conuersionem illi. et in eis. sic syllogismus sic probatur. et fuit duo modi viles sicut prius.

Si autem utreeque ponatur predicatiue non erit syllogismus. Terminus inesse quidem. falsitas. aial. homo. Non inesse autem. sanitas. equus. homo.

Hic potest iugatōes viles si i hac secunda figura utreeque potest ponatur predicatiue. et vna de contingenti et alia de inesse siue maior fuerit de inesse et minor de contingenti. siue non erit syllogismus. Et per istam rationem ad p̄p̄ōes de contingenti. et tunc ad i. et ex necessitate. si. falsitas. alio sic arguatur. De alio p̄p̄ōe sanitas. ois. et sanitas. nō sequitur. ois. boies. p̄p̄ōis. et alio. et si minor sit de contingenti. Terminus autem ad inesse de necessitate. si. falsitas. equus. homo. sic arguendo. Omnem equum contingit esse sanum. omnis homo est sanus. non tamen sequitur quod omnem equum contingit non esse boiem. et ois equus de necessitate non est boiem.

Utrumque textum expositum sunt dubia.

Primum est quod in prima mixtione affirmatiua contingenti et negatiua de inesse simpliciter est syllogismus. Solo ex eo quod quibus modi figuram dicitur a prima figura per conuersionem p̄p̄ōis. et quod talis mixtio quod est affirmatiua de inesse et negatiua de contingenti accepta sit vlti in prima figura. tunc quod isti syllogismus mixtus non dicitur a p̄ficiat iugatōis omnibus. p̄p̄ōis. h a quod ipse iugatōis quod i hac mixtione in prima figura. p̄p̄ōis. est quod h maior negatiua de inesse et minor affirmatiua de contingenti. ois. quod ois iste viles iugatōes deant maiore de inesse negatiua et minore affirmatiua de contingenti quod alio non habent. p̄p̄ōis. quod potest esse maior in prima figura dicitur coniugationis. in perfecte. ad quam habuit immediate reduci. hec esse causa quare oportet maiorem habere negatiua de inesse.

Secundum dubium est. Quare non dicitur aliquid syllogismus mixtus in secunda figura. a modo ipse. quod licet affirmatiua de inesse quod modo potest esse in prima figura sicut et illi qui habet maiorem de inesse. Solutio. Quia hec figura non habet nisi syllogismus negatiuos. modus imperfectus prime figure. qui habet illam que est affirmatiua de inesse est modus affirmatiuus. et idcirco ab illo modo non possunt descendere syllogismus secunde figure.

Tertium dubium est. Quare syllogismus istius figure non descendunt a coniugationibus perfectis. Solutio. quia modus perfectus in prima figura in hac mixtione contingenti et inesse habet maiorem de contingenti. Syllogismus autem secunde figure descendunt a syllogismus prime figure per conuersionem maioris. propter quod est vniuersalis negatiua que maior est sit de contingenti in modis perfectis. et vniuersalis negatiua de contingenti non possit conuerti. non potest ab illo descendere aliquis syllogismus huius figure. Et quod huius perspicuum est. quod omnes syllogismus huius figure secunde descendunt a syllogismo prime figure. que est vniuersalis negatiua in secundo modo prime figure eiusdem mixtionis. igitur enim habet negatiua de inesse.

Quartum dubium est. Utrum predicte viles coniugationes ad conclusionem de contingenti sunt formales. Et videtur quod non. Et modo sequitur. Nullum aial est albus et hoc ponatur. Contingit ois equus esse albus. ergo nullum equum contingit esse aial. Quod maius est quod p̄p̄ōis est falsa. Solo sic ut in textu dicitur fuit et probatur. Ad obiectum in oppositum est quod omnes ille obiect

Marginal notes in a small script on the left edge of the page.

idea sit sophistice in qb, ppō te inesse accipitur te inesse
 vt nūc oportet em negatiā semper esse te inesse simplr
 Cui' rōcō est qz syl'ni isti descendunt a coniugatiōe imp
 facta que habet maiorem negatiā te inesse. r ideo opor
 ter q' ut in ista sit illa te iee negatiā q' vt sit maior vt pōt
 ee maior i syllo p' h' ad que syl'li vles p' h' r' ducit. r sicut
 ibi ppō te iee. est te iee simplr ita o3 q' sit te iee simplr
 etiam hic. Nec oportet q' dicit scq'ur conelo te inesse
 ponendo maiorem te inesse cum opposito cōclusionis
 Qz nō p' maior pōt iee q' p' pōz ei' iee sit impossibilitas
 eo q' maior ē te iee simplr o' ppositū em cōclusionis inco
 possibile effici' miori p' pōne eius inesse

Quintū dub est. An sit coniugatiō

inutilis semper qm maior est te inesse r vlis affirmatiua
 Et videtur q' nō quia contingit nullum. b. e. a. omne
 e. a. g. r' r' r' n' m. c. e. b. r' accipiat in p'cloe p' r' g' s. p' possi
 bili. Accipiat em oppositū p'clonis cū maiore pōta iee r
 scq' o' ppositū mioris sic n' m. b. est. a. aliqd. c. de necessitate ē
 a. g. aliqd. c. nō ē. b. scq' em p' r' te iee. b. cōclo ē p' dictiona
 mioris. Silr vi' ondi cōiuga' vlis vtilis i' p'ctu p'clonis
 te iee sic cōtingit n' m. b. e. a. o. e. c. a. g. n' m. c. e. b. Si dicat q'
 nō scq'ur tetur oppositū r' ponat maior iee sic n' m. b. ē. a.
 aliqd. c. e. b. g. aliqd. c. nō ē. a. q' ē p' dictiona mioris. Silr
 at ē te oib' p' iugatiōib' inutilib' h'ntib' vles negatiāz te cō
 tigi' r' illa te iee affirmatiāz Solo sic vt diffuse i' r'ctu
 onū fuit Ad obiectū i' o' ppositū ē dōz q' iste cōiugatiōis
 iuiles s' i' p'ca v' v' s' q' cōclois. r q' p' r' o' ppositū v' v' s' q'
 cōclois. dādū ē qz stabit cū p' m'issis. s' nō est admittēda
 p' maioris iee. Et rō ē qz cū mior sit va te iee r nō ē possi
 bilis vt fiat maior in p'na figura. p' r' ducēdōz p' tē te iee
 onū h' q' exite o' ppositū v' v' s' q' cōclois ē cōpossibile ma
 iori an pōz ei' iee. b. p' pōz ei' iee nō ē cōpossibile r iō cū
 o' pposito cōclois nō d'z admitti p' maior iee. Cui' ex' m' ē
 qz cōtingit n' m' hōiez esse albū. r oē aial ē albū. r b' p' n' a' f'
 neq' ei' scq' cōclo te iee neq' te p' r' g' r' i. Mior ē at q' n' r'
 va cōpossibiles s' r' o' ppositū cōclois te iee s' q' aliqd' al
 ē b' r' r' r' g' r' i' n' m' hōiez ē albū. Silr cōpossibiles s' maior
 r' o' ppositū cōclois te cōtingēti s' q' aliqd' aial te necessitate est
 b' r' cōtingit n' m' hōiez ē albū. s' mior ē exite va nō p' r' sta
 re o' ppositū cōclusionis cum maiore pōta inesse. r ideo
 non p' maior pōt inesse

Eodē at mō se habebit in p'icularibus
 syl'is Qm ei affirmatiā erit de iee siue v' l' r'
 siue p'iculariter supra n' erit syl'is. h' at silr r'
 p' cōsdē r'ios dem'at qb' p'us Qm at p'uatū
 ua erit ppō p' p' uer' s' iōez que admōz i' p'ozib'

Hic p' p' d' q' r' p' p' o' s' i' tū s' uū q' ad mōs p'icularē s' cōe
 figure. dōns q' eodē mō sic' d' m' est te i' p'fectōne quo ad
 mōs vles ita dōm de mōis p'icularib' Qm em in t'io r'
 q' r' mōis ppō affirmatiā ē d' iee siue fuerit v' l' s' siue p' i
 cularis n' erit syl'is ad p'cloez te cōtingēti vel te iee. Et o' n'
 detur b' p' cōsdē t' mōis p' q' s' sup' onū ē i' v' l' s' syl'is Ad i'
 eē ei' o' i' em' s' l' s' i' t' a' s' a' i' a' l' b' d' Ad nō iee v' o' cōtingēti s' l' s' i' a' i'
 equ' b' r' r' facile est fōre syl'os vt p'us Si dō fuerit illa
 te iee v' l' s' negatiā sic' maior in festino tūc v' s' syl'is. h' r' e'
 ducit p' cōuersionē in t' mōis maioris. p' pōnis ad ferio

Rursū si ābo q' d'ez iterualla sumāf' v' l' r' q'
 ē nō iee. r' r' i' p'is q' d'ē p' p' o' n' i' b' nō erit nec' r' i' tū
 Cōuersa at p' r' g' r' i' t' i' erit sicut in p'ozibus

Hic p'hus pōt aliā cōiugatiōez. dōns si ābo inualla
 i' āte ppōes fuerit negatiā ita q' maior sit v' l' s' negatiā
 te iee. mior at p'icularis negatiā te cōtingēti tūc ex' ip'is
 sup' p' p' o' i' b' n' s' i' t' s' y' l' l' a. n' s' i' t' s' y' l' l' a. p' f' c' i' s. s' i' p' u' e' r' s' a. p' p' o' e'
 q' ē te p' r' g' r' i' t' i' ad o' p' p' o' i' t' a' q' l' i' t' a' t' e' s' i' t' s' y' l' l' a. p' u' s. p' b' a' r' o'

Si at nō inee q' d'ez sit p'uarā p'icularis
 at supra nō erit syl'is. neq' p'uarā. neq' p' d' i
 catiā exite altera p' p' o' n' e. Nec qm v' r' e' q' z. p' o
 nū' i' n' d' e' f' i' n' i' t' e. v' e' l' a' f' f' i' r' m' a' t' i' e. v' e' l' n' e' g' a' t' i' e. v' l'
 p'icularēs Dem'atō at eadē p' cōsdē t' mōis

Hic p'hus de si illa te inee est p'icularis negatiā sic' mior
 mior in baroco. q' cūq' mō reliq' ppō se habeat nullo mō
 erit syl'is. siue alca sit v' l' s' affirmatiā. siue negatiā v' l' s'
 Nec et' erit syl'is si v' r' e' q' z. p' m' i' s' s' e' s' i' t' i' d' e' f' i' c' i' t' e' l' p'icularēs
 r' i' o' i' b' s' i' t' t' e' m' r' a' t' i' u' t' i' l' i' t' a' s' p' cōsdē r' i' o' s' q' p' u' s' i' d' u' c' t' i' s' s' i' t'

Circa textū nūc expositū sūt du

bia Primū dubiū est An in q' r' tō mō istius figure
 maiore v' l' s' affirmatiā exite te cōtingēti. mior aut p'icu
 lari negatiā exite te iee sit inutilis cōiugatiō Et vi' q'
 nō qz b' n' scq' cōtingit omne. b. e. a. q' d' d' a. c. nō ē. a. g' q' d' d' a.
 c. nō cōtingit eō b. r' o' n' d' a' t' p' e' x' p' o' z' s' i' c' s' i' e' m' q' d' d' a. c. n' o' i' t'
 est. a. s' i' c' d' e' m' i' o' r. p' p' o' a' c' c' i' p' i' a' t' i' l' l' u' d' r' s' i' t' t' a' l' e' a' q' v' l' r' r' e'
 mouet. r' fiat sic syl'is. Cōtingit oē. b. e. a. n' m. c. est. a. g' cō
 tigit n' m. c. e. b. i' t' e' s' y' l' l' a' e' s' t' v' i' l' i' s' v' t' v' i' r' e' s' t' i' n' s' e' c' o' m' o'
 hui' figure s' m' m' i' x' t' i' o' z' cōtingēti r' i' n' e' e' s' i' t' e' m' b' s' y' l' l' a' s' i' n'
 p'ncipia p'us data ad hāc m' x' t' i' o' z' Solo vt p'us est i'
 utilis Qz in ista m' x' t' i' o' z' o' z' illa te inee ē te inee simplr
 r' nō vt nūc t' m' In syllo at expositio p' illa te inee ē
 te inee vt nūc. r' iō nō v' z. p' b' a' r' o. Qz aut in syllo exposito
 r' iō p' illa te inee ē te inee vt nūc p' z. Qz si accipiat sub
 p'iculari negatiā pōta in p'ozī syllo. q' p' u' i' t' e' t' e' i' n' e' s' s' e'
 vt nūc nō p' u' i' t' a' p' p' a' r' i' p' i' u' i' c' t' a' v' t' s' t' a' r' e' p' i' n' c' e' s' i' m' p' l' r'

Secundum dubiū est.

De sufficiētia hāz m' x' t' i' o' nū Solo in hac m' x' t' i' o' z' s' i' t'
 nec' r' i' o' sicut in alijs trigitadue cōiugatiōez. qz oportet
 in hac figura q' n' alit' in omib' syl'is maiores eē v' l' s' cū?
 causa sup' onū est. s' p' r' i' a' l' i' t' e' e' t' o' p' o' r' t' z' i' n' h' a' c' m' i' x' t' i' o' n' e'
 illa te inee sit v' l' s' negatiā sic' d' c' m' est. Ex' q' d' o' m' i' b' u' s'
 m' a' i' s' t' e' s' t' q' o' c' t' o' s' i' t' p' i' u' g' a' t' i' o' z' q' h' n' t' v' t' r' a' z' p' i' c' u' l' a' r' e'
 r' s' i' l' i' r' o' c' t' o' q' h' n' t' m' a' i' o' r' e' z' p' i' c' u' l' a' r' e' z' r' m' i' o' r' e' z' v' l' e' z. De
 illis at octo q' h' n' t' v' t' r' a' z' v' l' e' m' q' t' u' o' r' s' i' t' v' l' e' s' r' q' t' u' o' r'
 i' u' t' i' l' e' s. De illis v' o' q' h' n' t' m' a' i' o' r' e' z' v' l' e' z' r' m' i' o' r' e' z' p' i' c' u'
 l' a' r' e' z' q' e' t' s' i' t' o' c' t' o' d' u' e' s' i' t' v' i' l' e' s' t' e' q' b' d' c' m' e' s' t' r' e' p' i' u' i' t'
 l' e' s' r' i' t' a' p' r' z' q' h' i' c' nō s' i' t' n' i' s' i' s' e' x' p' i' u' g' a' t' i' o' z' v' t' i' l' e' s'

Si at hec q' d' em p' p' o' n' u' m' e' x' n' e' c' i' t' a' t' e' i' l' l' a
 v' e' r' o' c' o' n' t' i' n' g' e' r' e' s' i' g' n' i' f' i' c' a' t' p' r' i' u' a' r' i' a' q' u' i' d' e' m'
 nec' r' i' a' erit syl'is. nō solum qm cōtingit nō
 inesse sed qm non inest. affirmatiā at nō in
 erit. p' o' n' a' t' a' u' t' a' n' u' l' l' i' b' i' n' e' s' s' e' e' x' n' e' c' i' t' a' t' e'
 c' a' u' t' e' m' o' m' i' cōtingere. Cōuersa ergo p' r' i
 uatiā et. b. nulli. a. inerit. a. aut omi. c. contin
 gebat. Fit igit' rursus per primam figuram
 syl'is quoniam. b. cōtingit nulli. c. inesse Si
 m' i' l' i' t' e' r' a' u' t' e' m' m' a' n' i' f' e' s' t' u' m' q' u' o' n' i' a' m' n' o' n'
 inest. b. nulli. c. ponatur enim inesse ergo si
 a. cōtingit nulli. b. b. autem inest alicui

ea alicui e non cōtingit s; omne ponebatur cōtingere Eodem em mō ostendit r si ad c ponatur priuatiuum

Istud est septimū caplm hui' tractat' in quo pbūs agit reformatōe sylloz ex vna de ptingēti. r alia de neccario in hac figura. r pmo qm ante pmissē sūt diuerse q̄liratis q̄ ad mōs vles scdo q̄ ad mōs p̄ticulares ibi (Sitr autē se hēbit. Quo ad primū dicit qm in vlib' syllogisimō in pmo r in scdo mōis vlis negatia ē de neccario erit syls bon' duplicis p̄conis. qz nō solū seqtur cōclusio negatia de ptingēti s; qz ptingit nō in eē. s; etiā sequit' cōclusio negatia de inēe qz nō inest maior extreitas minor Si autē affirmatia fuerit de neccario r negatia de contingēti nō erit syls vtil' coniugatis ad cōclusionēz de cōtingenti vel de inēe. qz maiorē vel illā q̄ d; fieri maior in reductōe esse negatiuā r de neccario. Hui' exēplū est p̄m' syls sic format' p̄nat' a mediū nullū b ex neccario de inēe r sumat sic ppō. De neccitate nullū b est a. r ponatur a oib' ptingere ita q̄ de c sit minor. ptingit omne esse a seqtur cōclusio de cōtingēti. qz cōtingit nullū c eē b. Et p̄nat' vtilitas hui' cōiugatis ad cōclusionē de cōtingenti p cōuersionē maioris simplr r in terminis. Tūc enim cōuertit illa q̄ dicit de neccitate nullū b est a. in hāc de neccitate nullū a est b r sumit' minor. cōtingit omne esse a. et syllogizat in scdo mō p̄me figure qz nullū c contingit esse b. Et ex eodē mō ostendit qz seqtur cōclusio de nō inēe resumat syls sic. De neccitate nullū b est a. cōtingit omne esse a. r cōcludit' ergo nullū c est b. Si nō sequit' stabit oppositū cōclusionis cū pmissis. est autē hec opposita b' s; aliqd c est b. r accipiat cū maiore sic de neccitate nullū b est a. Aliqd c est b. sequit' p mixtionē neccarij et in esse qz aliqd c nō est a de neccitate qd nō p̄t stare cū minore q̄ dicit cōtingit omne esse a. b em nō cōtingit alicui a et necc est omne b nō esse a cōpōllēt. In scdo mō huius figure est etiā vtilis cōiugatio ad duplicē cōclusionē qm priuatiua ppō vlis ad minorem extremitatem est s; ista perficitur p hoc qz minor cōuertitur simplr r transponatur ppōnes r ideo oportet etiā cōuerture cōclusionē hoc em fieri pōt cū sit de cōtingenti. p possibili.

Circa textū expositū sunt dubia.

Primū est Quare in cōiugatis istis oportet maiores vel que sit maior esse negatiuā in hac figura in mixtōe cōtingentis r neccarij. Solo dñi Alterti. qz oēs mōi istius mixtionis originatur ab illo mō imperfecto mixtionis neccarij r cōtingentis in prima figura que habz maiorē vlem negatiuā de neccario. r qz oriuntur ab illo oportet qz etiam vel maior vel que pōt esse maior sit vniuersalis negatiua de neccario

Secūdum dubiū est.

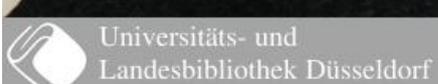
Quare nō descendūt a modis pfectis eiusdem mixtionis in prima figura Solutio. qz oēs syllogisimū istius figure descendūt a modis p̄me figure r marie a scdo modo p̄me figure p cōuersionem maioris simpliciter In modis autē pfectis mixtionis neccarij r cōtingentis p̄me figure nō erit cōuertibilis maior cū sit de contingenti. r ideo modi istius a modis pfectis p̄me figure descendere non possunt

Tertiū dubiū est.

Quare non descendunt a modis imperfectis prime figure huius mixtionis habentibus maiorem affirmatiuā de neccario. Solutio omnes syllogisimū secundae figure sunt negatiui. Etiam maior vlis affirmatiua de neccario simplr cōuertit nō potest. r ideo cū mōi istius mixtionis in scda figura descendat a modis eiusdem mixtionis in p̄ma figura. r affirmatiua vlis simpliciter cōuertit nō potest. nec negatiue concludere ideo ab illis modis imperfectis qui habent maiorem affirmatiuā de neccario istius scde figure mixtionis neccarij r contingentis descendere non possunt

Quartum dubiū est

An conclusio de inesse conueniēter p̄bat p mixtionem neccarij r inesse. Et videtur qz nō. qz opposita cōclusionis potest esse de inesse vt nūc. p̄positionem vero de inesse in modis huius mixtionis sequitur cōtingens pro possibili quod positū inesse aliquādo significat inesse vt nūc. r aliqd inesse simplr. si ergo i syllogisimo p̄bat de accipit illā de inesse vt nūc. ergo nō valz talis consequētia Solo. Probatio est bona. quia sicut in mixtione neccarij r contingentis in prima figura. quanto maior est de neccario r minor de contingenti. maior ap̄propriet sibi minorē vt sit de cōtingenti nato. ita facit hic. quia ista mixtio descendit ab illa. r ideo sic ibi oportet esse cōclusionem de inesse simpliciter. ita r hic. Unde vlis negatia de neccario que est in potentia vt fiat maior in prima figura in reductōe syllogisimi habet potestatem ap̄ropriandi sibi minorē de cōtingenti vt stet pro contingenti nato. r ideo oportet qz cōclusio de inesse sit de inesse simpliciter sicut in p̄ma figura. r ideo accepto cōclusionis opposito cū maiore de neccario sit bona mixtio neccarij r inesse r hui' est exemplum in terminis sic. De neccitate nullū lignū est musicum. contingit omnem hominem esse musicum. ergo nullus homo est lignum. Sed considerandum. quando vniuersalis affirmatiua est de neccario. non potest ap̄propriare sibi minorē de contingenti. vt sigt contingens natum. Et hoc est ideo. qz nec maior potest esse maior in reductōe ad primā figurā. r ideo cū illa cōclusio de inesse. nec potest ostēdi per inductam mixtionem neccarij r inesse quia in tali cōiugatione tam ipsa conclusio q̄ opposita potest esse de inesse vt nūc. sic ergo p̄batuz est qz in p̄mo modo scde figure in quo vniuersalis negatiua est de neccario r maior. r minor vniuersalis affirmatiua de contingenti sequitur duplici cōclusio In secūdo modo istius figure secūde r huius mixtionis est etiam vtilis cōiugatio ad duplicē cōclusionem quando priuatiua vniuersalis ponitur ad cōiugationem extremitatem sed hec perficitur per hoc qz minor cōuertitur simpliciter r qz transponatur p̄positiones. r ideo oportet etiam cōuerture cōclusionem hoc autē fieri potest cum sit de contingenti pro possibili. Sed contra hoc arguitur sic. non sequitur p̄nes scdm modum secunde figure. Contingit omne animal quiescere de neccitate nullum vigilans quiescit. ergo contingit uullum vigilans esse animal. quia cōclusio est falsa. quia omnē vigilans de neccitate est animal. Ad quod dicendum est p̄m. Altertum qz minor ē falsa. quia vniuersalis negatiua de neccario remouet predicatum r ab his que sunt r que possunt esse sub s̄

Tractatus

lecto. ut supra dictū est. et sic sensus minoris est de ne-
cessitate nihil quod est. vel potest esse vigilans quiescit et
illa est falsa

Rursum si priuatiua quidem necessaria. altera
autem contingens. et a b quidem contingat nul-
li. c autem insit omni ex necessitate. sic ergo se habē-
tibus terminis nullus erit syllogismus. Acci-
dit enim b non inesse c ex necessitate. Sit enim a
quidem album. in quo autem b homo. in quo
autem quidem c cygnus. Ergo album quidem quod
non ex necessitate inest homini autem contingit
nulli. et homo cygno ex necessitate nulli. Quam
igitur eius quod est contingere non est syllogismus. mani-
festum est nam ex necessitate non erat con-
tingens

Hic philosophus ostendit inutiles coniugationes huius mi-
noris in modis vniuersalibus secundae figure dicens.
Si vltis predicatiua siue affirmatiua in primo vel in se-
cundo modo fuerit de necessario. et altera que est negatiua
de contingenti. sic quod a nulli b contingat inesse. et a insit om-
ni c ex necessitate. tunc sic se habentibus terminis nullus erit
alicuius conclusionis penitus syllogismus. Quia nec sequitur con-
clusio de contingenti nec de inesse. sed potest sequi quod b ma-
ior extremitas de necessitate non insit c minor extremitati.
Et huius exemplum est. Donat a medius album. et maior
extremitas homo. in quo est c sit cygnus. tunc enim mani-
festum est. quod album quod est medium inest cygno quod est minor ex-
tremitas ex necessitate. sed tamen album contingit nulli
homini inesse et homo nulli cygno inest ex necessitate. Et
modo formando syllogismus. nullum hominem contingit esse album
vel omnem hominem contingit non esse album. Omnis cyg-
nus de necessitate est albus. sequitur conclusio quod om-
nis cygnus de necessitate non est homo. ergo nulla con-
clusio de contingenti sequitur ad illas premissas quia
ad necessarium non sequitur contingens ut hic accipi-
tur contingens Tunc ibi

Sed neque semper necessarium. nam necessa-
rium aut vtriusque necessariis aut ex priuatiua
contingebat.

Hic philosophus probat quod etiam non sequitur
conclusio de necessario. Quod sic ostenditur. quia con-
clusio in prima figura ad quam ista reducitur non se-
quitur de necessario. nisi vel quando vtraque premissarum
est de necessario. Vel quando negatiua vniuersalis est
de necessario. et altera de inesse simpliciter. et ideo quis
negatiua vniuersalis de necessario possit stare. non ta-
men sequitur ex premissis in hac figura sicut nec in prima.

Amplius autem his positis. possibili
b inesse c. nihil enim prohibet c quidem
sub b esse. a autem b omni contingere. et a
omni c ex necessitate inesse. Ut si c quidam sit
vigilans. b autem animal. in quo autem a

motus. Nam vigilantibus quidem omni ex ne-
cessitate inest motus. animali enim omni
contingit. et omne vigilans animal. Mani-
festum igitur quoniam nec eius quid est non
in esse erit syllogismus. si quidem sic se habē-
tibus terminis necesse est inesse. neque autem
oppositarum dictionum. quare nullus erit
syllogismus. Similiter autem ostenditur
e conuerso posita affirmatiua. Si autem si-
milis sint figure propositiones. cum sint pri-
uatiue. semper fit syllogismus. conuersa enim
contingere propositione quemadmodum
in prioribus. Sumatur enim a b ex neces-
sitate non inesse. c autem contingere non in-
esse. Conuersis ergo propositionibus. b
quidem nulli a inesse. a autem omni c con-
tingit fit prima figura. Et si ad c ponatur
priuatiuum similiter. Si autem predicati-
ue ponantur non erit syllogismus. Nam
eius quod est non esse. aut eius quod ex ne-
cessitate non inesse manifestum quoniam non
erit. eo quod sumpta non sit priuatiua propo-
sitiua. neque in eo quod est inesse. Sed in eo quod
est ex necessitate non inesse. Sed neque eius
quod est contingere non inesse. Ex necessita-
te enim sic se habentibus b non erit c. Ut si
a quidem ponatur album in quo autem b
cygnus. in quo autem c homo. neque oppo-
sitarum affirmationum quoniam ostensum
est b ex necessitate non inesse c. non ergo fit
syllogismus omnino.

Hic probat et confirmat conclusionem prehabita-
tam. scilicet quod quando vniuersalis affirmatiua est de
necessario et vniuersalis negatiua de contingenti non
valet syllogismus. Quia tunc premissis sic dispositis
dabiles sunt termini ex quibus fit syllogismus in quo
sequitur conclusio de inesse affirmatiua. ideo non se-
quitur negatiua de necessario. consequentia est manife-
sta. Antecedens probatur sic. ponatur c minor extremitas
esse vigilans. b autem maior extremitas esse ani-
mal. in quo autem a. quod est medius ponatur motus
siue motum. tunc patet quod vigilantibus ex necessitate inest
motus. quia vigilia fit actum non est aliud nisi mo-
tus caloris et sensus ad exterius ab intimis. Animalibus
autem omni contingit in esse motum. et tamen sequi-
tur quod omne vigilans de necessitate est animal. sic con-
tingit nullum animal moueri. Omne vigilans de ne-
cessitate mouetur. ergo omne vigilans de necessitate
est animal. Quod autem contingit nullum animal mo-
ueri patet. Quia contingit nullum animal moueri et
conuertitur contingit in oppositam qualitatem. ergo
si contingit omne contingit et nullum. Ex hoc autem quod se-
quitur conclusio de necessario manifestum est quod non

Quartus

sequitur conclusio negativa de non inesse quod sic se habentibus terminis sequitur de necessitate inesse et ad necessitatem inesse sequitur inesse et sic non potest stare de necessitate non inesse nisi sequatur et de contrariis siue affirmationibus ista negationibus oppositae que sunt contrarie inesse inesse simpliciter sine modo sic patet quod nulla sequitur de necessitate affirmativa nec negata. Et sic ostensum est inutile esse coniugationem iuxta modum primum. Si figura ita est est inutilis coniugatio quam maior est illis affirmationibus necessario et minor illis negationibus contingenti. Si in qualitate fuerit oppositae sicut figure siue forme tunc ad huc erunt utiles coniugationes et utiles iuxta utrumque modum primum secundum et tertium. Primum est coniugatio utilis secundum primum modum si ante primum sunt praeuatiue siue negatiue tunc enim ex eis fit syllogismus qui minor est de necessitate praeuatiue secundum primum contingenti et oppositae qualitate et fit syllogismus per se in prioribus et eodem modo praeficitur et reducitur et concludit duas conclusiones de non inesse scilicet et de non contingere inesse. Sumatur enim iuxta primum modum ista ex necessitate nullum est a et contingit nullum esse a et contingit nullum esse b. Quasi iste syllogismus sit sic enim ostenditur quod maiore conuersa in terminis siue simpliciter et minore ad oppositam qualitatem sic de contingenti est a sequitur in secundo modo primum figure quod nullum est contingit esse b oino praeficitur sicut primum syllogismus huius mixtionis inuitales vero coniugationes ex propositionibus similibus in qualitate sunt. Si ante primum ponatur esse praedicatione siue affirmatiue tunc non erit syllogismus huius mixtionis ad aliquam conclusionem. Unde nec erit syllogismus conclusionis qui est de non inesse. nec etiam eius qui est ex necessitate non inesse. quod tales conclusiones ex ambabus affirmatiuis non sequuntur. Unde manifestum est quod non erit talis conclusio. Nec etiam sequitur conclusio eius qui est contingere non inesse. quia sic se habentibus terminis patet quod non sequitur in hijs terminis album cygnus homo sic arguendo. Omnis cygnus de necessitate est albus. omnem hominem contingit esse album. quia contingit et nullum. et patet quod sequitur conclusio de necessitate non inesse scilicet quod nullus cygnus est homo. Cum autem stet ista vniuersalis negatiua. qui repugnat tam affirmatiue quam negatiue. et contingenti repugnat etiam affirmatiue de necessitate. Patet igitur quod nulla sequitur affirmatiua dicte negatiue de necessitate repugnans. et sic nulla sequitur affirmatiua qui sit opposita ad illam. Omnes autem praeducte conclusiones sunt oppositarum affirmationum ad negatiuam de necessitate qui inducta est. In illa enim negatiua ostensum est b maiorem extremitatem ex necessitate non inesse c minori.

Circa textum expositum sunt dubia

Primum est. An minore existente sub maiore extremitate potest medium contingenter inesse. maiori extremitati et ex necessitate minori. Et videtur quod non. Quia si medium contingenter se habet ad maiorem extremitatem et vniuersaliter praedicat de ipso. sic contingit omne b esse a. contingenter se habebit ad omne c est b. sed est aliquid eorum qui sunt b. ergo etiam contingenter se habebit ad c. Solutio. Alberti hoc sequere si essentialiter contineretur sub b. nunc autem accidenter contingit sub ipso et est pars accidentalis ipsi.

Et istud satis manifestum est in terminis vigilans est sub aiali sicut pars accidentalis et non sicut pars essentialis et ideo nihil prohibet motum contingere omni aiali. et nullum et tamen ex necessitate inesse omni vigilanti.

Secundum dubium est

Quare in mixtione contingentis et necessarij opoz illam de necessario esse vlem negatiua cum tri b non opoz. teat. i prima figura in eadem mixtione. Solutio quod si illa de necessario esset affirmatiua. et illa de contingenti negatiua tunc ille due valerent duas affirmationes. ut patet per puerionem illi de contingenti in oppositas qualitates sed ex puris affirmatis non fit syllogismus in secunda figura quod uis ex eis fiat in prima figura.

Tertium dubium est

Atque hoc patet de necessitate omne vigilans est mouens. va sic suppoit p. Et videtur quod non. Quia tunc bii sequeret per puerionem. De necessitate omne vigilans est mouens. ergo de necessitate aliquid mouens est vigilans. si b pns est flm igitur et etia aia. Et hoc potest probari sic. omne vigilans de necessitate mouet et omne vigilans est aial. ergo aliquid aial de necessitate mouetur per primum modum tertie figure. si illa non potest stare cum maiore b scilicet omne aial contingit moueri. et ex illo posset inferri etia quod posset stare aliqua conclusio de inesse ex quo illa de necessitate non potest stare cum ea. Secundo sic. si de necessitate omne vigilans est mouens. aut ergo motu locali a motu comuniter dicto. Non motu locali. quod vigilans potest quiescere secundum motum localem. Non motu comuniter dicto quod tunc eadem ratione erit aial de necessitate mouens cum aial aliquo modo transmutet. So hoc est vera de necessitate vigilans est mouens non quod vigilans est motus secundum directam praedicationem. si quod subiectum subiacens vigilans de necessitate subiacet motui scilicet alterationis qui fit sentiendo. Ad imputationem vero ddm est secundum dnm. Alibi quod in mixtione necessarij et inesse in tertia figura. cui inicitur praedicatione illa qui est de necessitate appropat si bii puerionem illius de inesse si accipiatur praedicatione essentialiter sub alio. sed hoc propositio omne vigilans est animal non sic se habet. et ideo nec sua pueria utilis est ad talem mixtionem et sic reficit syllogismus mixtus ad destruendum maiorem adductus ex parte illius de inesse qui si conuertitur non erit in prima figura. maior extremitas essentialiter sub medio. Non enim est aial esse sub medio nec etia conuerso. maxime si vigilans secundum actum accipiat. Ad 2m est dicendum. quod omne vigilans mouet motu alterationis. intelligendum est de illa alteratione per quam alteratur sensus a sensibilibus suis.

Quartum dubium est

An maiore existente affirmatiua de necessario sit coniugatio utilis ad conclusionem. et contingenti pro possibili negatiuam. et ad conclusionem negatiua de necessario. Et videtur primum quod sequitur conclusio de contingenti. sic arguendo. De necessitate omne b est a. contingit nullum esse a. ergo contingit nullum esse b qui equales isti necesse est aliquid esse b. cum sit de contingenti.

Tractatus

pro possibili. Ex hac autem et maiore sequitur oppositum maiori
ex utraque de necessario in prima figura sic. De necessitate. De
b est a. necesse est aliquid esse b. ergo necesse est aliquid esse a
que non potest stare cum maiore. Secundo videtur sequi negatiua
de in esse sic. nullum est b. si enim hoc non sequitur ex coniugatione
predicta tunc oppositum ex quo ex maiore sequitur oppositum
minoris per mixtionem necessariam et maiore in prima figura
sic. De necessitate omne b est a. aliquid est b. ergo de necessi-
tate aliquid est a. et falsitas est obiectio de omnibus illis que
habent maiorem affirmatiuam. Tertio etiam obicitur de
illis que habent maiorem affirmatiuam de necessario sic. con-
tingit nullum b esse a. necesse est omne c esse a. contingit nullum
c esse b. et contingens pro possibili in primo de hoc ex opposito enim
pro domo et maiore sequitur oppositum maioris per utraque
de necessario in tertia figura sic. De necessitate omne c est a. de
necessitate aliquid c est b. contingit de necessitate aliquid b est a. Sic
etiam potest ostendi quod sequitur negatiua de inesse per mixtionem
necessariam et inesse in tertia figura sic. de necessitate omne c est
a. aliquid c non est b. que est opposita primo domo. contingit de necessitate
aliquid c est a. que est opposita maiori. et est falsitas opposita de
omnibus que habent maiorem affirmatiuam de necessario. Solo
Alberti ad omnia ista est quod negatiua pro contingenti possibili
sequitur habitudine reorum sicut ostensum est et ita cum dicitur
in contingenti sequitur conclusionem vlem in tertia figura. et
affirmatiuam in secunda hoc non est nisi gratia minorum et non
gratia forme syllogistice quod non sequitur talis primo de virtute primis
satis sic in dicitur coniugationibus disposita sub tali figura
ex quo utraque est affirmatiua quod repugnat preteriti secundo
de figure unde respiciendo tales coniugationes a proprietate
figure paulo dubio debent reputari inutiles nisi enim
gratia forme syllogistice ex utraque affirmatiua immediate
sequitur negatiua et ideo per tales terminos positos ad
instantiam non excludit quod non sequitur conclusio de contingenti
pro possibili sed respiciendo ad primam reorum sequitur talis
conclusio. Ponitur tamen tales coniugationes inutiles quod ex
forma syllogizandi et proprietate figure non possunt in tales
conclusionem et hoc modo concluditur vbiq; in hijs coniugatio-
nibus. Ad illud vero quod videtur probare sequi conclusionem de
inesse deum quod hoc non est verum et syllogismus ductus ad
impossibile non valet quod illa de inesse quam assumit potest esse
de inesse ut nunc. Quia sequitur conclusio de contingenti pro
possibili que posita inesse aliqua erit de inesse ut nunc. Et
aliquando de inesse simpliciter et ita oppositum illius
quod assumitur in syllogismo mixto poterit esse de inesse
ut nunc. Contingens autem quod sequitur in conclusio-
ne in modis habentibus vlem negatiuam de necessario
si ponatur inesse semper exigit quod conclusio sit de inesse
simpliciter. Tunc ibi

Similiter autem se habebit et in parti-
cularibus syllogismis. Quando enim fue-
rit priuatiua et vniuersalis et necessaria. sem-
per erit syllogismus et eius quod est contin-
gere et eius quod est non inesse. Demon-
stratio autem per conuersionem. Quando
autem affirmatiua nunquam. Eodem autem
modo ostendetur quo in vniuersalibus et
per eosdem terminos

In hac parte philosophus docet mixtionem ex vna
de necessario et alia de inesse in modis particularibus se-

cunde figure dicens. Quod similiter se habet in modis parti-
cularibus secunde figure sicut dictum est de modis vni-
uersalibus. Et ponit in effectu quattuor conclusiones
Prima est si in particulari syllogismo priuatiua siue negati-
ua vniuersalis fuerit de necessario et particularis af-
firmatiua de contingenti tunc erit syllogismus quia sequitur
conclusio eius quod est contingere non inesse et ei
quod est non inesse id est sequitur conclusio de contin-
genti vel negatiua de inesse. Et ostenditur illa coniuga-
tio utilis eodem modo sicut in vniuersalibus est osten-
sum scilicet per conuersionem maioris simpliciter. Si vero
vniuersalis affirmatiua fuerit de necessario sicut in quarto
tertie nunquam erit huius mixtionis utilis coniugatio ad
syllogismum qui sit vel de contingenti vel de inesse conclu-
dens. Inutilitas autem huius coniugationis eodem
modo probationis ostenditur et per eosdem terminos
instantiarum quo ostensa fuit inutilitas eiusdem coniu-
gationis in syllogismis vniuersalibus in quibus vltis
affirmatiua est de necessario et vniuersalis negatiua de
contingenti. Tunc ibi

Nec quando utraque sunt affirmatiue. nam
et huius est demonstratio que prius

Hic ponit secundam conclusionem dicens quod nec erit
utilis coniugatio quando utraque propositiones siue pre-
missa et vniuersalis et particularis fuerint affirmatiue
Inutilitas enim huius coniugationis demonstratur
per eosdem terminos instantiarum qui in vniuersalibus
syllogismis in similibus coniugationibus sunt adducti
et iste sunt simpliciter inutiles coniugationes

Quando autem utraque priuatiue ponun-
tur vniuersalis autem necessaria que non
inesse significat per ea quidem que sumpta
sunt non erit necessarium. conuersa autem
secundum contingere propositione erit syllogis-
mus quemadmodum in prioribus

Hic ponit tertiam conclusionem dicens si utraque pro-
positiones fuerint priuatiue et vltis de necessario et negatiua
que significat non inesse simpliciter et de necessitate tunc per
eosdem propositiones que sumpte et posite sunt non fit syllogismus
quod ex ambabus negatis nihil sequitur in aliqua figura. Et
quando conuertitur pro minore particularis que est de
contingenti secundum modum contingenti ad oppositam qualita-
tatem hoc est ad affirmatiuam tunc fit syllogismus sicut
in tertio modo istius mixtionis dictum est

Si autem utraque indefinite vel particu-
laris ponantur non erit syllogismus. demon-
stratio autem eadem et per eosdem terminos

Hic ponit conclusionem quartam dicens si utraque pre-
missa fuerint particularis vel indefinite vna de necessario
et altera de contingenti non potest esse syllogismus sicut et in
alia figura vel mixtione et hoc probatur per eosdem ter-
minos per quos prius modi inutiles sunt probati

Manifestum igitur ex predictis quoniam
priuatiua quidem vniuersali posita necessaria
semper fit syllogismus non solum eius quod est contin-
gere non inesse. Sed et non inesse affirma-
tiua nunquam. Et quoniam eodem modo se habent

Quartus

terminis et in necessarijs et in his que insunt
fit et non fit syllogismus. Palam etiam quoni-
am omnes imperfecti syllogismi et quoniam p
ficiuntur per predictas figuras

Hic concludit materia istius capli dicens manifestū
est ex predictis quod in hac secunda figura in mixtione ex vna
re contingenti et alia re necessario quando illa re neces-
sario est negativa semp fit syllogismus et in vniuersali-
bus et in particularibus ad duplicem conclusionem non
enī solum sequitur conclusio eius quod est contingere
non inesse. Et etiam sequit̄ conclusio eius quod est non inesse sim-
pliciter. Si autē affirmatiua ponat̄ in hac mixtione re
necessario et altera re contingenti negatiua nūq̄ fit syllo-
gismus neq̄ in vltibus neq̄ in particularibus syllogismus.
Palam etiam est quod t̄a in necessarijs p̄ponibus hoc est quā
re p̄pones sumunt̄ re necario et in his que insunt hoc ē
quā p̄pones sunt re inesse simpliciter eodē mō fit et non fit syl-
logismus. qz p̄pōes re necario s̄t̄ p̄uertunt̄ euz illis re
in esse et similiter ordinantur ad mixtionem contingen-
tia. Palā etiam est quod om̄s syllogismi istius mixtionis
sunt imperfecti et palā quod p̄ reductōem ad p̄mā figurā p̄fi-
ciuntur. Quis in p̄batione sylli quibz syllogisef in scda et
aliq̄ in t̄ia. t̄a final p̄fectō ē i reductōe ad p̄mā figurā

Circa predicta sunt dubia

Primum est. Utz maiore exite re contingenti vlt affirmati-
ua et minore particulari affirmatiua sequit̄ vtil p̄clo. Et vi-
det̄ quod sic in hac mixtione contingit om̄e bē cē a. necē est quōdā
c nō ē a. q̄ quōdā c nō est b. Ex opposito enī p̄clonia et
maioze sequitur oppo^m minoris in p̄ma figura p̄ mixtōem
contingētis et inē sic. Contingit oē b cē a. oē c est b. q̄ p̄tin /
git oē cē a. So^o Albi. Syls mixt null^e qz oppo-
siti p̄clōis re inē qd assumit p̄ cē re inē vt nūc in mi-
xtione at contingētis et inē d̄z cē re inesse simpliciter. Sed cō-
tra p̄clo re contingenti p̄ possibili videt̄ seq̄ sic quod ex opposi-
to p̄clōis et maioze videt̄ seq̄ oppo^m minoris in p̄ma fi-
gura p̄ mixtōez contingētis et necarij sic. Contingit oē b cē
a. necē est oē c esse b. hēc enī eq̄poller opposito p̄clōis q̄
contingit oē b esse a. re contingenti ad vtrūlibz ē mō p̄fect^o
et maioze est re contingenti tali. Et p̄firmat̄ idē p̄ syls expo-
sitiōis sic. qz si quōdā c re necitate nō est a. sic illd f. et tūc
itez. vtz est dicere quod re necitate nullū f est a. syllogisef q̄
sic. Contingit om̄e b cē a. re necitate nullū f est a. q̄ contingit
nullū f cē b. hēc enī videt̄ seq̄ in scdo mō scde figure p̄ vti-
le isti mixtōis p̄iugatōez. hēc si p̄tingit nullū f cē b. et fē ali-
quōd c. q̄ p̄tingit c nō cē b. et p̄clo negatiua re contingenti p̄ possi-
bili et ex b videt̄ quod p̄clo illa sit flā. q̄ dē si vltis negatiua nō
fuerit re necario ē inutil p̄iugatio. Ad hōd̄z qz ista p̄clo
sequit̄ hēc nō reputatur vtilis p̄iugatōes nisi q̄ d̄ndūt a
p̄mo mō scde figure in q̄ ē mior vltis negatiua. et nō re-
putatur vtilis ille p̄clares p̄iugatōes q̄ d̄ndūt a scdo
mō scde figure vbi ē maioze vltis affirmatiua. et mior vltis
negatiua a q̄ d̄ndūt q̄r scde figure et hēc cā fm q̄sdā est quod
hic nō d̄nr reputari vtilis p̄iugatōes q̄ p̄ uersionez nō
p̄nt̄ reduci in p̄mā figurā. qz rebūt nō h̄nt̄ originē. Nō
p̄nt̄ at reduci in p̄mā figurā p̄ uersionē nisi q̄ h̄nt̄ ma-
ioze vltis negatiua re necā. et id ille solū reputatur vtilis

Secundū dubiū est. Quot sūt
ediugatōes. So^o Ser. qz p̄ncipio supponēdū est quod
in hac mixtōe maioze d̄z ē vltis negatiua et sic p̄tz qz sunt

sex t̄m cōbinatōes q̄tuor: scz vltis et due p̄ticulares et
sex inutiles sicut in precedenti mixtione.

A postrema at figura et in vtrisque p̄ti-
gentibus et altera erit syllogismus. Quā at p̄tin-
gere signat p̄pōes et p̄clo erit p̄tingens et quā
hec quōdē p̄tingere illa p̄o inēc. Quā at altera
ponit̄ necariū si affirmatiua quōdē nō erit p̄clo
neq̄ necariū neq̄ inēc. Si at p̄riuatia ē quōd
est nō inēc erit syllogismus quōdē admodū i p̄riozib^o
Sumēdū at et in his s̄t̄r quōd est in conclusi-
onibus contingens

Itē est capli octauū i q̄ p̄ agit re formātib^o syllo-
gū ex abab^o re p̄tingenti in t̄ia figura. Et p̄mo anq̄ re /
miat̄ ḡiatōez vniiformē et mixtā re p̄tingenti in t̄ia figu-
ra. Poit̄ reglas. p̄ma ad regulandū vniiformē ḡiatōez
syllogū re p̄tingenti hēc est. Quāq̄ in t̄ia figura vtrāq̄ p̄
positōes s̄t̄ re p̄tingenti. tūc erit p̄clo re p̄tingenti. Scda ē
qua regulatur sylli mixti re p̄tingenti et inēc. et hēc. quā
vna p̄ponū re p̄tingenti. et altera re inēc sequit̄ p̄clo re cōti-
genti. hēc vtz est quā maioze fuerit re inēc et mior re cōtingē-
ti. tūc enī in hac mixtōe sequit̄ cōclo re cōtingenti in t̄ia fi-
gura. Tertia at mixtio cōtingētis et necarij ē quā altera
p̄ponū ponit̄ cē re necario. et altera re cōtingenti. si maioze
p̄pō est re cōtingenti et alia re necario sit affirmatiua nō se-
quit̄ cōclo d̄ inēc neq̄ sequit̄ cōclo re necario. hēc t̄m re cōti-
genti. Si at illa re cōtingenti fuerit vltis negatiua sequitur du-
p̄l̄ cōclo. hēc re inēc et re cōtingenti p̄ possibili. Et addit. p̄-
qz in hac figura eodē mō sumēdū ē p̄tingēs q̄ mō sum-
ptū ē in p̄ma ita scz qz p̄ puris re p̄tingenti sequit̄ p̄clo re cō-
tingenti ad vtrūlibz. In mixtōe at p̄tingenti cū illa re in-
esse vlt illa re necario si illa sit re p̄tingenti q̄ efficac̄ maioze i
reductōe ad p̄mā figurā sequit̄ p̄clo re p̄tingenti ad vtrūli-
bet. Si vō illa sit re cōtingenti q̄ sit mior sequitur conclusio
re contingenti pro possibili

Sunt at primū p̄tingētis et ar b p̄tingant
oi c inēc. Quā q̄ p̄uertit̄ affirmatiua p̄clariē
b at oi c p̄tingit. et calicui b p̄tingz. Quare si a
quōdē oi c p̄tingit. c at alicui b. et a alicui b p̄tin-
git fit ei p̄ma figura. Et si a quōdē p̄tingit nullū
c inēc. b at oi c necē ē a alicui b p̄tingere nō in-
esse. erit enī rursum p̄ma figura p̄ uersionē

Hic p̄bs reclarat̄ istas reglas p̄mo in vltib^o scdo in
p̄clariē. vbi (Si at hēc q̄dem) Quo ad p̄mū dicit quod in
tertia figura ex abab^o p̄missis vltib^o affirmatiua re p̄tingē-
ti sequit̄ vtil p̄clo in darapti. Exemplū ē sit c medū quōd sp
libijci. et a maioze extremitas. et b mior. et sumant̄ a et b
cōtingere om̄i inesse. tūc arguit̄ sic. Om̄e c p̄tingit cē a.
Om̄e c p̄tingit cē b. q̄ quōdā b cōtingit cē a. p̄ficiē aūc
iste syllogismus p̄ uersionē minoris simpliciter siue in termis sic
arguendo in darij. Om̄e c cōtingit cē a. quōdā b cōtingit
esse. ergo quōdā b cōtingit cē a. iuxta scdm̄ moduz
tertie figure qui habet maiozem vltis negatiua et mi-
nozem vltis affirmatiua. concluditur particularis
negatiua. vt nullum c contingit esse a. omne c contingit
esse b. bñ sequitur quod a p̄tingit alicui c nō inēc. et itez. erit p̄-
ma figura per conuersionem minoris propositionis
simpliciter sic arguendo. Nullum c contingit esse a. quōd /
dam b contingit esse. ergo quōdā a cōtingit non cē b

Tractatus

et ibi est quartus modus prime figure.

Si autem utreeque privative ponantur ex hijs quidem que sumpta sunt non erit necessaria. Conuersis autem propositionibus erit syllogismus quemadmodum in prioribus. Si enim a et b contingat c non inesse si transmutat contingens inesse rursus erit prima figura per conuersionem.

Hic ponit tertiam coniugationem ex utriusque negatis primis dicens si ambe premissae in ista mixtione sunt negatiue. tunc ex illis sic sumptis nihil sequitur necessitate syllogistica. sed conuersis propositionibus in opposita qualitate et tunc uersa maiore in terminis quemadmodum in prioribus prime figure demum est fit syllogismus. Exemplum huius est ut nullum c contingit esse a. et nullum c contingit esse b. tunc transmutat hoc est conuertit contingens non inesse in maiore. et contingens inesse per conuersionem ad oppositam qualitatem. et postea conuersa in oppositam qualitatem conuertit in terminis et tunc erit iteque in prima figura et syllogisabitur sic in quarto modo prime figure. et concludit de contingenti secundum uniuersalem generalitatem syllogorum de contingenti et istis modis forma nec syllogismus ules.

Si autem hic quidem terminorum est ules. ille uero particularis. eodem modo se habent terminus quo inesse erit et non erit syllogismus. Contingat ei a quidem omni c. b autem alicui c inesse. Erunt enim rursus prima figura particulari. pone conuersa. Nam si a omni c. c autem alicui b. a alicui b contigat. Et si ad b ponatur ules sicut silis autem et si a c quidem privata sit b. c autem affirmatiua. erit enim rursus prima figura per conuersionem.

Ista est alia pars capli in qua probatur idem quod demum est in modis particularibus dicens quod ex ambabus de contingenti in modis particularibus tertie figure fit syllogismus. eo modo quo ex duabus de inesse. hoc uerum est quod ad contrarietatem propositionum quod fit syllogismus maiore uel maiore quante uel ules uel particulari sicut in illis de inesse. et sic sicut illi de inesse fit et non fit syllogismus. Et primo probatur si maior est ules affirmatiua. et minor particularis affirmatiua. sicut in datis. si enim uel quod in maiori contingat a omni c. et in maiore contingat b alicui c. sic arguendo. Omne c contingit esse a. quoddam c contingit esse b. tunc maiore particulari conuersa simpliciter erit iteque prima figura. Si enim a omni c contingit in maiore. prode c autem contingit alicui b in conuertente maiore. sequitur quod a contingit alicui b in conuersione per tertium modum. Et quod tertius modus tertie figure habet maiore particulari in reductione post conuersionem maioris. et transponere propositiones. ut ules fiat maior in dario. et b quod maior est particularis et minor ules ut sic arguendo. contingit quoddam c esse a. contingit esse c esse b. tunc conuertente maiore et transponere propositiones. Aliter autem coniugationes sunt ex dissimilibus propositionibus altera scilicet affirmatiua. et altera negatiua et in talibus si maior sit negatiua et minor affirmatiua erit ules coniugatio per conuersionem maiore in terminis. tunc de coniugationibus quatuor sunt. quare due habent maiore negatiua ules scilicet ules particulari et maiore affirmatiua que intelligitur per regulas inductas et ois istorum facile patet perfectio. Quod enim maior est affirmatiua conuertenda est in terminis tunc. Si autem fuerit ules negatiua primo conuertenda est ad oppositam qualitatem et postea in terminis. Si autem maior sit particularis tunc conuertenda sunt sepe dicto modo et propositiones transponende.

Si autem utreeque privative ponantur hec quidem ules illa uero particulariter per ea quidem que sumpta sunt non erit syllogismus. Conuersis autem erit quemadmodum in prioribus.

Hic ponit aliam coniugationem dicens. Si utreeque propositiones ponantur privative tunc sunt iteque due coniugationes. una quidem in qua maior est ules. et reliqua minor ules et tunc quis per ea que sumpta sunt non fiat syllogismus. eo quod ex ambabus negatiuis nihil sequitur. conuersis tamen propositionibus ut in prioribus demum est fit syllogismus. ita scilicet ut quod maior est ules. Et per hoc per duplicem maiore conuersionem. scilicet in oppositam qualitatem primo. et postea in terminis. Illa autem in qua minor est ules per duplicem maiore conuersionem primo ad oppositam qualitatem. et postea in terminis. et per transpositionem premissarum siue propositionum.

Quod autem utreeque indefinite uel particulares sumuntur non erit syllogismus. et tamen necesse est a omni et nulli b inesse. Termini inesse aial b o album non inesse equus b o alb. mediu alb.

Hic ponit quatuor coniugationes inutiles dicens. Quod utreeque premissae sunt particulares uel indefinite uel ambe affirmatiue uel ambe negatiue uel maior negatiua et minor affirmatiua. uel e contra. omnes sunt inutiles et ex eis non erit syllogismus. Et inutilitas ostenditur in terminis in quibus sequitur quod necesse est a maiorem extremitatem. et omni et nulli b minori extremitati inesse. Termini autem ad necesse inesse ois sunt aial b o alb. Mediu autem est alb. Termini autem in quibus sequitur de necessitate nulli inesse equus. b o alb. mediu est alb. et facile patet.

Circa textum sunt dubia. Primum

est. An coniugationes superius posite regulariter tenent sicut demum est. Et uidetur quod non quod non sequitur contingit omne mouens esse equum. non tamen contingit aliquem boiem esse equum. Et sicut modo uidetur esse instantia in particularibus sic contingit aliquid mouens esse boiem. contingit omne mouens esse equum. non tamen contingit aliquem boiem esse equum. Solo sic ut in textu argutum fuit. Ad obiecta in oppositum est demum. quod quod maior est ules in hac figura in generalitate syllogorum illa etiam post reductionem fit maior in prima figura. et sicut maior in prima figura in uniuersali generalitate syllogorum. de contingenti accipitur secundum istam acceptiorem contingens. omne quod contingit esse b contingit esse a. ita etiam secundum illam acceptiorem contingens est accipienda in ista figura. et ideo si uera debet esse maior. propositio non debet subijci terminis accidentalibus. et predicari terminis. Instans sicut enim erit propositio falsa. unde hoc est falsa. omne quod est mouens contingit esse boiem. Simili modo quando maior est particularis quia illa que ules syllogismo primo est minor fit maior per reductionem. et ideo idem obseruandum est in ista quod in illa et ex quo patet quod sophistice accipiuntur termini ad instantiam inducti.

Secundum dubium est.

Quot sunt coniugationes in hac mixtione. Solutio. Alberti. scilicet quatuor ules quando uel ambe sunt affirmatiue. uel ambe negatiue. uel maior affirmatiua. et minor negatiua. uel e contra et quatuor per eandem.

multiplicationem in quibus maior est vniuersalis. Et quattuor in quibus est contra maior particularis et minor vniuersalis. Quattuor autem in quibus vtraque est particularis manet inuicem et sic in toto sunt sedecim sed tamen duodecim vtilis

Si autem hec quidem propositionum inesse illa vero contingere significet conclusio quod de erit quoniam contingit et non quoniam inesse. Syllabis autem eodem modo habentur se terminis erit quo et in prioribus.

istud est capitulum nonum istius tractatus in quo docet philosophus mixtionem ex vna de contingenti et alia de inesse in hac figura. Et primo facit hoc in modo vbi ante premissa sunt vniuersales secundo docet in illis modis vbi vna premissa est vniuersalis et alia particularis vbi (Si autem hec quidem) Quo ad primum re sumit regulam superius positam dicens si altera propositionum in tertia figura sit de inesse et alia de contingenti tunc sequitur conclusio de contingenti et non sequitur conclusio de inesse. Syllogismus autem erit in ista mixtione quoniam eodem modo se habet termini sicut in precedenti generatione ratione syllogisum. Dicitur autem eodem modo se habentibus terminis quo ad hoc quod sicut in precedenti generatione vniuersum sit aliquando syllogismus ex vtraque affirmatiua et aliquando ex vtraque negatiua aliquando autem ex altera negatiua et altera affirmatiua ita sit et hoc in mixtione contingenti et inesse.

Sint enim primum predicatiue et a quidem omni c in se b autem omni c contingat in esse. Conuersa ergo b c erit prima figura et conclusio quoniam contingit a alicuius in esse. Tum enim altera propositionum in prima figura significabat contingeret conclusio erat contingens.

Hic philosophus declarat hoc quod dictum est in modis. Et primo in coniugationibus vniuersalibus affirmatiuis dicens quod ex duabus affirmatiuis quarum prima habet maiorem de inesse et minorem de contingenti sequitur conclusio de contingenti. Et e conuerso si maior fuerit de contingenti et minor de inesse similiter. Exemplum est secundum primam coniugationem in maiori que est de inesse in se a omni c medio et in minori de contingenti b contingat in esse omni c sic arguendo. Dicitur est a quoddam c contingit esse b tunc conuersa minore proponere que est b c in terminis siue simpliciter sit prima figura et sequitur conclusio de contingenti scilicet quod contingit a alicui b in esse sic in darij arguendo. Omne c est a quoddam b contingit esse c ergo quoddam b contingit esse a dicitur enim est supra quod cum altera propositionum in prima figura sit de contingenti sequitur conclusio de contingenti. Exemplum secundum de coniugationis vbi scilicet maior est de contingenti et minor de inesse est. Vt si a c propositio maior significat contingere siue sit de contingenti et b c minor sit de inesse tunc sequitur conclusio de contingenti quia reducitur eodem modo ad tertium modum prime figure per conuersionem minoris in terminis sic arguendo contingit omne c esse a omne b est c omne b est a bonum est syllogismus in darij et minor que fuit in datisi est conuersa simpliciter.

Similiter autem et si b c quidem inesse a c autem contingere. Et si a c quidem priuatiua b c autem predicatiua in se autem alterutra vtri-

que contingens erit conclusio. fit enim rursus prima figura. Ostensum est autem quoniam et si altera propositionum significet contingere in prima figura et conclusio erit contingens.

Hic ponit coniugationes vtilis in vniuersalibus negatiuis. Et primo eas que habent maiorem negatiuam et minorem affirmatiuam dicens quod tales sunt due secundum quod maior potest esse de inesse et minor de contingenti vel contra maior de contingenti et minor de inesse. Si enim a c propositio maior sit priuatiua siue negatiua et b c minor propositio sit predicatiua siue affirmatiua et vna eorum significat de inesse quecumque etiam sit illa siue maior siue minor et altera sit de contingenti tunc ex vtraque coniugatione sequitur conclusio de contingenti et peruersionem duplicem minoris scilicet primum in opposita qualitate et postea in terminis reducitur ad primam figuram ad tertium modum. Quia ostensum est in prima figura quecumque ibi altera propositio significat contingere hoc est de contingenti est sequitur conclusio de contingenti. Alie vero due sunt que habent maiorem de contingenti affirmatiuam vel negatiuam et minorem de inesse negatiuam que sunt simpliciter abicende tamen coniugationes inuicem eo quod habent maiorem simpliciter et vere negatiuam. In prima et in tertia figuris non potest minor esse negatiua.

Si autem contingens priuatiua ponatur ad minores extremitates vel si vtraque ponatur priuatiua per ea quidem que posita sunt non erit syllogismus peruersis autem erit queadmodum in prioribus.

Hic ponit alias coniugationes vtilis dicens si illa propositio est de contingenti negatiua siue priuatiua ponatur ad minores extremitates ita quod minor sit negatiua de contingenti que non est de negatiua eo quod cum affirmatiua peruersis vel si vtraque ponatur priuatiua scilicet et maior que est de inesse et minor que est de contingenti tunc in illis duabus coniugationibus per sumptas propositioes non erit syllogismus eo quod minor est negatiua aliquid modo quod non potest esse in prima et in tertia figuris. Conuersis tamen propositioibus ad opposita qualitate primo et postea peruersa minore in terminis siue simpliciter erit syllogismus in darij et reducitur ad tertium modum prime figure scilicet darij.

Circa textum incidunt dubia Primum

est An vtilis sit coniugatio quoniam ante premissa sunt viles affirmatiue adcludendum perclonem de contingenti. Et videtur quod non quod non sequitur omne mouens est hoc et ponatur illa contingit omne mouens esse equum et tamen non sequitur contingit aliquid boues esse equum. Secundo dicitur Aliter sic sicut diffuse in textu ostensum fuit. Ad obiecta in opposito dicitur quod non est in ista quia illa de inesse est de inesse vt nunc et dicitur de inesse simpliciter. Quia in eadem mixtione in prima figura a quod dicitur ista etiam et in qua reducitur illa de inesse est de inesse simpliciter et non vt nunc et eodem modo dicitur ridenti ad filia obiecta que ponitur forari. Viles negatiuas et periclaras.

Secundum dubium est Vt ille con-

iuugationes vtilis ponit in perclonem de inesse sicut in perclonem de contingenti. Et videtur quod sic quod bene sequitur omne c esse a contingit omne c esse b. Sed aliquid quod est a autem de opposito et ponatur minor que est contingit inesse sic. Nullum b esse a omne c esse b quod nullum c esse a quod est tria maior et non verificat cum ipsa. Secundo non vt in textu dicitur fuit. Ad obiectum in opposito dicitur quod non est perclonem quod quod datur opposito tamen tunc nullum sequitur idem. Sed cum minor ponitur inesse non est admittendum quod ex hoc datur in conuersionem quod pro non erat si enim maior sit vera et de inesse simpliciter tunc perclonem ad oppositum conclusiois de inesse et minor postea sic quod minor po-

Tractatus

nitur inesse efficiunt incooperabiles. et ideo sicut sepe supra dicitur est quando cuius hoc accidit non est ponenda illa re contingenti inesse. Possit tamen ista omnia sufficere ad hoc quod sequitur conclusio re contingenti quod oppositum conclusionis re contingenti statim repugnat minoris per positionem eius inesse non sit noua incooperabilitas quod prius non erat et ideo procedendo ad ostendendum sequitur conclusionem re contingenti per aliquid valere videtur.

Si autem hec quod dicitur ponitur fuerit vltima illa particularis vtriusque quod dicitur predicatiuis aut vltima quod dicitur particulari aut affirmatiua idem modus erit syllogorum omnes enim clauduntur per primam figuram. Quare manifestus est quod quod est contingere et non est quod est inesse erit syllogus. Si autem affirmatiua quidem vltima particulari aut particularis per impossibile erit demonstratio. Insit enim b omni c a aut contingit alicui c non inesse. necesse est ergo a contingere alicui b non inesse. Nam si a omni b inesse a ex necessitate b aut omni c positum est inesse a omni c ex necessitate inerit b aut omnis est per se positum est alicui contingere non inesse.

In hac parte per baronem intentionem suam in syllogis ubi vna est particularis et alia vltima volens quod si modo fuerit octo coniugationes quod primo si vtriusque fuerit affirmatiua erunt quattuor quod maior per se vltima et minor particularis aut contra. Secundo maior per se inesse et minor re contingenti vel contra. Et vtriusque istarum coniugationum proficit per uersionem minoris quod maior est vltima tunc enim due sunt eo quod maior potest esse re inesse et minor re contingenti. Quod autem maior est particularis et minor vltima aut maior re inesse et minor re contingenti et est sic inter sunt due quod proficiunt per conuersionem maioris et per transpositionem positionum id si vltima sit particularis maior et minor sit particularis affirmatiua per eandem ditionem itez sunt due quod maior potest esse re inesse et minor re contingenti vel contra et inter illas duas illa quod habet maiorem re contingenti est vltima que abe per proficiunt per uersionem minoris. Si autem contra maior scilicet sit particularis affirmatiua et minor vltima negatiua tunc per eundem modum diuisionis fuerunt due coniugationes quod illa est vltima quod habet maiorem re contingenti et proficit per uersionem maioris et transpositionem positionum. Illa vero quod habet maiorem re inesse et negatiua eo quod habet maiorem vere negatiua est inutilis eo quod in hac figura minor non potest esse negatiua itez si vltima sit affirmatiua et particularis negatiua fuerunt coniugationes. Aut et maior est vltima et minor particularis aut contra et si maior sit vltima re inesse et minor re contingenti est vltima coniugatio. Si autem maior sit particularis et minor vltima aut maior est re inesse et minor re contingenti et talis coniugatio est inutilis. Si vero sit et maior re contingenti et minor re inesse tunc etiam coniugatio est vltima et ita multiplicat coniugationes particulares quatuor octo dat Aristoteles et huius vltima dat eam dices si positionum siue primarum vna sit particularis et altera vltima quod vtriusque positiones sunt affirmatiue. Aut quod vltima quidem est particularis et particularis affirmatiua sicut in ferison idem erit modus syllogorum per tales coniugationes quod per uersionem vnam vel per duas rationes tales recluduntur et clauduntur per primam figuram. propter quod manifestum dicitur esse quod in talibus erit syllogus quod contingere id est sequitur conclusionem re contingenti et non conclusionem re inesse. In coniugatione tamen in qua est vltima affirmatiua et minor particularis negatiua re contingenti ita quod a maior

extremitas contingit alicui c non inesse tunc necessitate syllogismi ca contingit a alicui b non inesse in conclusionem quod si non sequitur re tur oppositum b aut finitatem est non contingit aliquid b non esse a b aut equaliter huic necesse est b esse a fiat ergo mixtio necessarii et inesse ex hac minore ad destruendum maiorem sic. Necesse est omne b esse a o e c est b ergo necesse est o e c esse a b enim sequitur quia maior est re inesse simpliciter et syllogus b mixtio in barali prout. Si enim o b inesse ex necessitate a sicut dicitur illa quod est pollet oposito conclusionis b aut o c inesse in minore sequitur quod a omni c ex necessitate inerit quod est re maiore opposita positum aut est in maiore per se syllogus a contingit alicui c non inesse.

Quod autem idem indefinite vel particulares sumuntur vtriusque non erit syllogus. Demonstratio autem eadem quod et in vltimis et per eosdem terminos.

Hic potest coniugationes inutiles dices. Si vna premissa tamen est re contingenti et alia re inesse sic quod abe sunt particularis res vel abe indefinite non vltima syllogus et remanet inutilitas talium per eosdem terminos in statu quo positi sunt aut ad remanendum inutiles coniugationes in vltimis syllogis. Adhuc sunt etiam quatuor coniugationes vtriusque negatiua habites quod o e s sunt inutiles propter vnam non oportuit eas ponere nunquam enim in hac mixtione in etiam figura est vltima coniugatio quod illa re inesse est negatiua particularis propter hoc quod in reductioe efficitur minor de negatiua in prima figura quod nullus potest esse.

Circa textum expositum sunt dubia

Primum est. An coniugationes quod habent maiorem particularem re inesse et maiorem vltimam affirmatiua re contingenti sunt inutiles. Et videtur quod non quod sunt vtilis ad conclusionem re contingenti sic arguendo. Aliquod non est a contingit o e c esse b ergo contingit aliquid b non esse a exponat c per aliquid quod sit ipsa est a quod vltima remouet a re sit illud non fiat talis syllogus. Nullum non est a contingit o e c esse b ergo contingit aliquid b non esse a tunc videtur hoc sequitur quod est vltima coniugatio in secundo ista figura. Secundo probatur idem per impossibile sic ex opposito conclusionis et maiore posita inesse sequitur oppositum maioris in primo premissa figure per exponens quod omnes sunt re inesse. Solo Albi nec sequitur conclusio re inesse nec re contingenti. Ad obiectum in oppositum est dicitur quod est inutilis syllogus expositum id quod vltima negatiua accepta sit particulari potest esse re inesse vltima sic et ipsa particularis et idem facit inutilis syllogus quod post reductio nem in primam figuram nec potest fieri maior nec minor in hac mixtione non enim habet aliquid ratione cuius cogatur ad hoc quod sit de inesse simpliciter remanet re inesse vltima tunc ad hoc autem quod reductio ad impossibile dicitur est sicut in superioribus dicitur fuit quod oppositum conclusionis tamen re inesse et re contingenti stare potest cum maiori et quod maior est re inesse vltima tunc. Sed cum minor positum inesse ipsa incooperabilis efficitur vtriusque istarum et idem minor non est ponenda inesse si alie concedantur.

Secundum dubium est

De sufficientia harum coniugationum. Solo Albi supponendum est primo quod necesse est alteram positionem esse vltimam specialiter vero quo ad modum negatiua supponendum est quod illa re inesse sit vltima negatiua et maior. Dicitur autem modi negatiui in quibus illa re inesse est tamen negatiua quibus suppositis manifestum est quod ex vtriusque parte vltima fuerunt coniugationes vtilis et due inutiles itez maiore particulari et minori vltima fuerunt quatuor vtilis et quatuor inutiles. Si autem vtriusque fuerit particularis erunt omnes inutiles ex quibus manifestum est quod sunt hic sedeci coniugationes vtilis quod sunt triginta due coniugationes.

Tertium dubium est. Quare

in mo'is negatis illa re inesse negatia erit maior et vltis
 Solo Albi: q' omnes p'ugationes hui' mixtionis in
 hac figura descendunt a modis particularibus huius
 mixtionis in p'ma minore couersa. sicut dictum est. ita
 q' ille que h'nt illam re inesse affirmatiuam. descendunt ab
 illis q' in p'ma figura h'nt affirmatiuam. ille at' que habent
 illam re inesse negatiuam descendunt ab his que in p'ma
 figura h'nt eadem negatiuam in eadem mixtione. p'stat
 at' q' mo' hui' mixtionis in p'ma figura h'ntes illaz que
 est re inesse negatiuam h'nt eandem vlem et maiores. p'p/
 ter quod oportet q' similiter sit hic. Ad idem etiam facit
 q' negatiui syllogismi huius figure reducuntur in ne/
 gatiuos prime figure eiusdem mixtionis. et sunt qui ha/
 bent maiorem negatiuam re inesse. et vlem. p'pter qd' oportet
 q' obseruetur hic scz q' isti habeant illam p'ponem re
 inesse que possit esse maior in p'ma figura in syllogismis
 ad quos reducuntur. non aut' possunt eaz habere mino/
 rem. eo q' minor in tertia figura non potest esse simpli/
 cter negatiua. sicut nec in prima. ergo oportet q' habe/
 ant maiorem negatiuam in modis negatiuis

**I autem hec quidem p'positionum fu/
 erit necessaria. illa vero contingens si
 predicatiui quidem sunt termini semp' eius
 quod est contingere erit syllogismus**

Istud est tecum et vltimum caplin istius tracta/
 tus in quo docet p'bus syllogizare ex vna de cōtingenti
 et alia re necessario. in hac figura postrema siue tertia
 Et primo quo ad modos qui constant ex duobus vlti/
 bus. sc'do quo ad modos cōstantes etiam ex vna vlti et
 alia particulari. ibi (Similiter aut' se habebit p'ma. s' dicit
 q' primo pot' quatuor regulas siue conclusiones. Se/
 cundo p'bat eas. ibi (Sint ergo) Quo ad p'muz est pri/
 ma regula. q' si vna p'positionum fuerit re contingenti
 et alia re necessario. et ambe fuerint predicatiue siue af/
 firmatiue. semper fit syllogismus ad conclusiones re cō/
 tingenti in darapti et non ad cōclusionem re inesse

**Quando autem fuerit hic quidem predi/
 catiuus. ille vero priuatiuus. si sit affirmati/
 uus quidem necessarius erit syllogism' ei'
 quod est contingere non inesse**

Ilic ponit secundaz regulam. dōns si in felapton illa
 re necessario fuerit affirmatiua. et illa re contingenti ne/
 gatiua. semper valet syllogismus ad cōclusionem re cō/
 tingenti. et non ad illam re inesse

**Si autem priuatiuus et eius quod est
 contingere non inesse et non inesse**

Ponit tertiam regulam dōns. si priuatiua siue ne/
 gatiua. p'positio fuerit re necessario. et affirmatiua re cō/
 tingenti sequitur duplex cōclo. scz re contingenti negatiua. et de
 re inesse negatiua. et b' est qd' dicit q' seq' p'clo eius qd' est con/
 tingere non inesse. et eius qd' est non inesse simpli

**Eius aut' qd' est ex necessitate nō inesse. nō
 erit syllogismus sicut nec in alijs figuris**

Ilic ponit q'rtam cōclusionem dōns. nūq' seq' p'clo ei'
 qd' est ex necessitate nō inesse. nūq' seq' cōclusio re necessa/
 ria sicut nec in alijs figuris in hac mixtione

Sint ergo p'dicatiui termi primū. et a b
 quidē omni c' inest ex necessitate. b at' omni c' p'tin/
 gat in eē. Qm' g' oī c' n'cario inē a. c' at' alicui
 b' p'tigit. et a alicui b' p'tingens erit et nō erit.
 Sic em' accidit in prima figura. Similit' at'
 ondet et si b' c' ponat' n'c'aria. a c' at' p'tigēs.

In hac pte p'bus p'bat p'mā regulā siue cōclonē q' resp'ci/
 cit p'mū modū scz darapti dicens q' hic syllog' ex necessitate
 omne c' est a. p'tigit omne c' eē b. nūq' ifert h'c cōclonem affir/
 matiua re cōtingenti. q' qdā b' cōtingit eē a. q' hic syllog' per
 cōuersionē minoris in terminis p'ficiat' et fit in darapti hoc mō
 Et necessitate omne c' est a. contingit qdā b' esse c'. sicut dicit
 cōuertēs. ergo nūq' sequit' q' cōtingit quoddā b' eē a. et nō
 sequitur cōclusio re inesse scz hec qdā b' est a

Rursum si b' q'dem p'dicatū. illō p'o pri/
 uatū. n'ccariū at' p'dicatū. et a q'dam p'tigat
 nulli c' inē. b' at' oī ifit ex n'ccitate. Erit g' rur/
 suz prima figura. Hā priuatiua p'o p'tigere sig/
 nificat. Manifestū igit' est qm' cōclusio erit p'
 tingēs. Lū em' sic se h'ebāt p'ponēs in prima
 figura et conclusio erat contingens.

Probat sc'dam regulā q' resp'cit scz modū b' figure
 dicens si in felapto maior sit re cōtingenti et minor d' n'ccario
 sequit' cōclusio re contingenti. Quia p' uersionē in t'mis
 fit syllog' in ferio. vt cōtingit nullū c' eē a. n'cc' est oē c' eē b.
 ergo qdā b' nō p'tigit eē a. syllog' ē in felapton. et minore
 simpli cōuersa ē bon' syllog' in ferio. et sic q' p'ma. p'o q' ē re
 cōtingenti ifluit sup' totā p'nam syllogistica. o'z q' cōclusio
 sit re contingenti negatiua sicut in p'ma figura in simili
 mixtione sequitur talis conclusio

**Si aut' priuatiua p'o sit n'ccaria cōclusio
 erit. et qm' p'tigit alicui nō inē. et qm' n' inest.
 Ponat' em' a nō inē. c' ex n'ccitate. b' at' omni p'
 tingere. Cōuersa ergo b' c' affirmatiua. p'ma
 erit figura et n'ccaria priuatiua. p'o Lū ergo
 sic se habebāt p'ponēs accidebat a continge/
 re nō inesse alicui c' et nō inē. quare et a neces/
 se est alicui b' non inesse.**

Probat etiā regulā dicens. si i felapto fuerit e' d' si ma/
 ior fuerit re n'ccario negatiua. et minor re p'tingenti affirma/
 tiua. tūc sequitur duplex cōclo. scz re cōtingenti negatiua. et de
 inē negatiua. Et p' ē vt nullū c' re necessitate est a. contingit
 omne c' esse b. seq' cōclo q' aliqd' b' cōtingit nō esse a. et q' alē
 quod b' nō est a. et p'ficiat' cōuersa minore. p'pone in terminis
 et syllogizabitur in ferio vt facile patet et practicari

**Qu' aut' priuatiū ponit vltiter ad maiores
 extremitatē. si p'tingēs q'dez erit syllogism'
 trāsumpta. p'pone quē admodū in priorib'.**

Ilic p' dicit si minor i etiā figura fuerit p'uatia siue nega/
 tiua vltis re cōtingenti. et maior vltis affirmatiua d' n'ccario
 tūc v'z mixtio in etiā figura et seq' cōclo re cōtingenti ne/
 gatiua et p'ficiat' p' duplicē cōuersionē minoris p'mā i oppo/
 sitā q'itate. et sc'dam in terminis. et syllogizabit' in etiā mō
 p'me figure p'm eandē mixtionē sic' facile p'z practicari

Si at' n'cc' n' ierit et ei' n'cc' ē. et oī n' p'tigē

in esse Termini esse Somnus equus dor-
miens homo nulli in esse somnus equus vi-
gilans homo

Hic dicit q in hac mixtione si minor fuerit vltis ne-
gatiua te necario r maior vltis te contingenti tunc no erit
sylls eo q sequitur in terminis instantie et ex necitate
omni in esse r ex necitate nulli Termini aut ad omni te ne-
cessitate i n esse sic somnus equi dormiens homo ita q
dormiens equi sit vnus terminus q est minor extreitas In
terminis aut ad nulli in esse minor extreitas est equi vigi-
lans r si sit somnus equi vigilans ho Mediu aut homo
r somnus maior extreitas sic contingit omnes terminus dor-
mire vlt omni homi somnum in esse De necitate nullus ho est
equi r tunc no sequitur q contingit dormientem equum dormire
q necesse est q omnis equi dormiens dormiat Solo contingit
omnes terminem dormire necesse est nullus terminus esse equus
vigilantem r tunc non sequitur q contingit equum vigilantes dor-
mire q necesse est q nulli equi vigilans dormiat

Circa textum expositum sunt

dubia Primum est vtz iuxta pma dispoez pmissaz
sequitur tunc p dco te contingenti no te in esse Et videt q etia
sequitur vna te in esse sic De necitate omne esse a r tigit om-
ne esse b g aliqd b est a si no sequitur tetur opositu hoc scz
nullu b e a ex q r minore sequitur opositu maioris in pma
figura p mixtione r tigitur in esse sic Nullum b est a
r tigit omne esse b g tigit nullu esse a qd non stat
euz maiore que dicit q te necitate omne esse a r eodem
mo nitatur pbare q sequitur pclusio te necario sic Om-
ne esse te necitate est a r tigit omne esse b g aliqd b te neci-
tate est a aut tet opositu b scz no te necitate aliqd b est
a q ed pollet isti r tigit nullu b esse a ex quaz minore sequit
oppositu maioris in pma figura ex vtrazq te tigitur sic
Contingit nullu b esse a r tigit omne esse b g tigit nullu
esse a Solo dcm pbi in textu pcedit Ad obam do
in oposito est dcm q neutra istaz pconu s equitur cu em
dat opositu pconu te in esse id pot esse te in esse vt nuc et
qu ppd te in esse misceat cu ppone te tigitur o3 q ppd te in
esse sit te in esse simplr r id mixtio qua iducit no valet Q
at opositu pconu pt esse te in esse vt nuc ex eo pbat qa
ex tali iugatione qlis est inducta sequit r tigit p possibili
q si ponat in esse qncq erit te in esse simplr r qncq te in esse vt
nuc Ad aliud do quo pbatur sequit p dco te necario dcm
q vniformi gnatoz sylloz te tigitur in pma figura o3 q
accipiat r tigitur supius r tminat u b est r tigit ad vtz
libz Maior at in syllo r educere ad impossibile fuit oposito
sit pconu te r tigitur p possibili id et ipa est te tigitur
ti p possibili r sic no valet talis pcess qz si aliqd sequitur
ad ans no ppter b o3 q sequitur ad pns Unde quis sequit
tur p dco te r tigitur supius r tminat u p dco dico syllemi
ad impossibile ducetis no tunc sequitur ex tigitur p possibili

Secundum dubiu est. An

maiore te contingenti r minore te necario sequit p dco te contin-
genti Et videt q no qz sequitur p dco te in esse sic argu-
endo Contingit omne esse a necesse est omne esse b g aliqd
b esse a Qz si no sequitur tetur opositu b scz nullu b esse a
r accipiat cu maiore sic nullu b esse a r tigit omne esse a
tunc sequit opositu minoris p mixtione r tigitur in esse i se-
cunda figura Solo est vt sup q illa te in esse que e oposito

situ pconu te in esse pt esse te in esse vt nuc r id mixtio no
v3 pt hoc obiecto te cōclone te in esse r necario fieri cōtra
omnes mos mixtionis hui figure r semp eadez est solo

Sic at se habebit r si hic quide termino-
ru sit vltis ille ho picularis ad mediu naz si
vtriqz sint priuatiui ei qd est r tigitur r no
eius qd est in esse erit syls Et qn b quide pri-
uatm sumit illud ho affirmatiu necariu aut
affirmatiu erit syls ei qd est r tigitur no in
esse solu Qn at priuatm necariu r p dco erit
ei qd est r tigitur no in esse r ei qd eno in esse
na idem mod erit demratois Et cu vles sint
termini necesse est em p primam figuram p fici omnes
sylls Quare in ill r in his necariu accide-
re Qn at priuatm vltiter sumptu ponit ad
maiore extreitate si r tigitur qd erit syls per
persione Si at necariu no erit Qndes at
eodem mo quo r in vlt r p eodem termino

Ista est ps final isti capli in q docet istaz mixtoz in
mōis picularib hui figure applicas pconu s p
sitas ad mos pculares dōns Si vna pmissaz fuerit
vltis r alia picularis r at affirmatiue tunc valet syls in
disamis r datu sequitur p dco te r tigitur non te in esse
Et sili mo qn ppdes sit dissilis qlitatis i vna affirmati-
ua r altera negatiua r illa q est affirmatiua est te necario
sicut in quiro isti figure itez sequitur p dco te r tigitur r
no te in esse Qn do illa te necario est negatiua vltis r maiore
sicut in ferison tunc sequitur duplex cōclō scz de contingenti
negatiua r de in esse negatiua r eodem mo demratu hoc sicut
sup onit est qn at pmissa posite fuerit vles qz o3 omnes
sylls isti figure p syllos pme figure p fici r pp hoc in
hac mixtoe sequitur q in illis q sit pculares pme figure
sequitur est Si at minor sit negatiua te necario no v3 syls
nec erit syls alie cōclōis r iuriditas isti cōiugationis
oniditur eodem mo sicut onia est in sili cōiugatoe in vlt
syllmis r p eodem termino ad in esse o3 r ad in esse vlti q
sit somnus dormiens equi ho r somnus equi vigilans homo r
eodem mo ex illis tms form ad est syls instantie sic p
format fuit nisi q loco vnus vltis ppdis ponatur par-
ticularis eiusdem modi ppositio

Manifestu ergo r in hac figura quado et
quod erit syls r qn ei qd est r tigitur qn ei
qd est in esse Palam at r qm oēs imperfecti et
qm p ficiuntur per primam figuram

Hic cōcludit pbus huc tractatus dōns Manifestu
est ergo qn qn erit syls in hac etia figura r qn erit
sylls ei cōclōnis que est te r tigitur r qn cuz hac eius
etia que est de in esse Manifestum etiam est ex dictis q
omnes syllogismi istius mixtionis in etia figura sunt
imperfecti r q p ficiuntur per primam figuram quado vel p
conuersionem ppositio num vel per impossibile redu-
cuntur ad ipsam

Circa tertium expositu sunt dubia.

Primum est An sit vtilis coniugatio in baroco
quando illa de necessario est particularis et negatiua

Quartus

Et videt q non qd equales sunt coniugationes in mixtione contingentis et inesse et in mixtione contingentis et necessarij in prima figura et similiter in secunda sicut habitum est cum ergo tertia descendat a prima et secunda videt q debent etiam equari in tertia figura. Et in mixtione contingentis et inesse in tertia figura non fit vtilis coniugatio circa quantum modum illa de inesse existente negatiua ergo nec in mixtione necessarij et contingentis in eodem modo quito poterit esse talis coniugatio vtilis particulari negatiua existente de necessario.

Solutio. Alteri mixtiones iste equales sunt in prima figura quo ad coniugationes. In secunda autem et in tertia non sunt equales quo ad hoc. In secunda autem figura fit vtilis coniugatio quo ad quantum modum in mixtione contingentis et inesse quando illa de inesse est particularis negatiua fit tamen in eodem modo syllogismi in mixtione contingentis et necessarij illa de necessario existente particulari negatiua et vtriusque istorum est supra ostensum. Quod autem probis dicit in secunda figura tot esse syllogismos in ista mixtione quot sunt in alia intelligendum quod per conversionem maioris reducuntur in primam figuram. Similiter dicit q in tertia figura in mixtione contingentis et inesse non est vtilis coniugatio in quinto modo illa de inesse existente negatiua particulari sicut ostensum est fit tamen vtilis in eodem modo in mixtione contingentis et necessarij illa de necessario existente particulari negatiua.

Secundum dubium est

Quare magis in his mixtionibus fit vtilis coniugatio in quarto secunde et in quinto terti particulari existente de negatiua de necessario quam ipsa existente de inesse hoc est quare magis mixtio contingentis et necessarij est vtilis in istis duobus modis illa de necessario existente particulari negatiua. Solutio. Quia mixtio contingentis et inesse nullo est nisi illa de inesse sit de inesse simpliciter et non ut nunc particularis autem negatiua de inesse eo quod non potest fieri maior in prima figura per reductionem talis est quod si non appropriatur quod sit de inesse simpliciter sed potest esse de inesse ut nunc et ideo in mixtione contingentis et inesse non fit vtilis coniugatio in predictis modis. Aliter autem est in propositione de necessario hoc enim et natura et modo habet inheretiam que simpliciter est essentialis et habet intellectus propositionis de inesse simpliciter et ideo in mixtione necessarij et inesse in dictis modis fit vtilis coniugatio sicut etiam fieret in mixtione contingentis et inesse siue illa de inesse esset de inesse simpliciter.

Epitomia.

Uniformis et talis est triplex

De inesse In
 Prima opz Maiore esse vniuersalem et affirmatiuam.
 Secunda figura opz maiorem esse vlem et alteram negatiuam.
 Tertia opz Altera esse vniuersalem et minorem affirmatiuam.

Necessario

In illis per omnia fit syllogismus in omnibus modis et figuris sicut ex illis de inesse exceptis quarto modo secunde figure et quinto terti figure que perficiuntur per expositionem.

Contingenter

In prima sequitur conclusio de contingentia si maior non sit particularis.
 In secunda nullo modo sequitur nisi de contingentia nato.
 In tertia semper sequitur nisi amibe premissae sint particulares.

Mixta Necessario inesse

In prima oportet maiorem esse vniuersalem de necessario et minorem affirmatiuam de inesse.
 In secunda oportet vlem negatiua esse de necessario et affirmatiuam de inesse.
 In tertia oportet vniuersalem esse de necessario et in affirmatiua de vfirmatiua esse de necessario et in negatiua negatiua.

De contingentia et inesse

In prima oportet maiorem esse de contingentia ad vtrumlibet et minorem de inesse simpliciter.
 In secunda oportet vniuersalem negatiuam esse de inesse et affirmatiuam de contingentia.
 In tertia semper sequitur nisi amibe premissae sunt particulares vlt minor de inesse.

De contingentia et necessario

In prima oportet maiorem esse de contingentia et minorem de necessario ad inferendum conclusionem de contingentia ad vtrumlibet.
 In secunda oportet negatiuam esse de necessario et affirmatiuam de contingentia et sequitur conclusio de contingentia tantum.
 In tertia semper sequitur conclusio si negatiua fuerit de veris.

Sequitur quintus tractatus:

Quintus Tractatus

Uoniam ergo qui in his figuris sunt syllogismi perficiuntur per eos qui in prima figura sunt vel syllos et in hos reducuntur palam ex predictis. Quoniam autem simpliciter syllos sic habebit nunc erit manifestum cum ostensus fuerit omnis qui fit per aliquam harum figurarum. Accedit ergo omnem demonstrationem et omnem syllogismum aut inesse quidem aut non inesse monstrare et hoc aut vltiter aut particulariter amplius adhuc ostensum aut ex hypotesi. Eius autem quod est ex hypotesi pars est per impossibile.

Iste est tractatus quintus in quo per se postquam determinavit de formatione syllogismorum in tribus figuris ex omnibus dispositione propositionum. Hic primum probat quedam ibi supposita. Scilicet enim suppositum quod non sunt plures figure que tres que non docuit in pluribus figuris que in tribus syllogizare et ergo istud in consequentibus probat. Et diuidit tractatum istum in quatuor capitula. In primo probat quod omnis syllos fit in aliqua tribus figurarum. In secundo quod in omni syllo una premissarum debet esse vltima et una affirmativa. Ibi (Amplius) dicitur. In tertio probat quod necesse est omnem syllogismum consistere ex tribus terminis et duabus propositionibus. Ibi (Palam) dicitur. In quarto ostendit que conclusiones sunt faciles syllogizabiles et que difficulter. Ibi (Quoniam autem habemus) Primum capitulum diuidit in duas partes. In prima parte probat quod deum est. In secunda parte probat quod siue rationis in primis igitur dicitur. Quo ad primum dicitur quod ex dictis manifestum est omnia syllos scilicet et tertie figurarum et etiam particulares prime figure per reductionem ad modos vltime figure. Primum scilicet et secundum et hoc amplius erit manifestum. Probato quod omnis syllos fit in aliqua tribus figurarum. Et ideo hoc per se assumit ad probandum et ad probandum ipsum per diuisionem syllogismi. Dicitur quod necesse est omnem syllogismum demonstrare in conclusione esse vel non esse id est necesse est omnem syllogismum esse affirmativum vel negativum. Et necesse est ipsum demonstrare tale esse vltiter vel particulariter. Vltimum quod concludit vltiter particulariter quod concludit particulariter. Amplius diuidendo syllogismum per partes formales diuidetes ipsum in species dicitur quod necesse est etiam omnem syllogismum esse vel ostensum vel ex hypotesi. Si enim disputat ad re declaranda necesse est syllogismum esse ostensum. Si autem disputat ad ostendendum aliquam datam necesse est syllogismum esse ex hypotesi. Quod autem syllogismus qui est ex hypotesi per se naturalis et species est ille syllogismus qui est ad impossibile omnia aut syllogismus nominatus est in aliqua tribus figurarum ergo habetur propositum.

Primum ergo dicitur de ostensibus. his autem ostensibus manifestum erit et de his qui ad impossibile et omnino de his qui ex hypotesi. Si ergo oporteat a de b syllogizare vel inesse vel non inesse necesse est sumere aliquid de aliquo. Si ergo a sumat de b. quod ex principio erat sumptum. Si autem a de c sumat. c autem de nullo. nec aliud de illo. neque de a alter. nullus erit syllogismus. Nam in eo quod vnum de vno sumit nihil accidit ex necessitate quare assumenda est altera propositio. Si igitur sumat a de alio. aut aliud de a. aut

de c. alter. quidem esse syllogismum. nihil probabit ad b aut non erit per ea que sumpta sunt. Nec quoniam c inest alteri et illud alii et b alteri. non copulatur aut ad b. nec si erit ad b syllogismus. Omnino enim dicimus. quoniam nullus vnicuique erit syllogismus. alicuius de aliquo non sumpto aliquo medio quod ad vtriusque se habeat. quo quomodo in predicatibus. Nam syllos quidem simpliciter ex propositionibus est. Ad b autem syllos ex propositionibus quod ad hoc. Qui autem est huiusmodi ad b propositio habet huiusmodi ad hoc. Impossibile est autem ad b sumere propositioem nihil predicantes de eo. neque negantes. Aut rursus ei quod est a ad b nihil communem sumentes sed vtriusque propria quedam predicantes aut negantes. Quare sumendum aliquid medium vtriusque quod copulet predicantes. si erit huiusmodi ad b syllogismus. Ergo si sic necesse est sumere aliquid ad vtriusque eorum. Hoc autem contingit tripliciter. Aut enim a de c. et c de b predicantes. aut c de vtriusque. Aut vtraque de c. De autem sunt tres dicte figure. Manifestum igitur quod omnem syllogismum necesse est per aliquam harum figurarum fieri.

Hic per se primum probat minoris istius rationis ostendens syllogismum ostensum esse in aliqua tribus figurarum dicens quod primo ostendendum est in syllogismo ostensibus quod sunt in aliqua tribus figurarum. et illo ostensum manifestum erit quod syllogismus ad impossibile erit etiam in aliqua tribus figurarum. et omnino et vltiter erit b manifestum in primis ex hypotesi. Quod autem sunt tres figure. probat primo tali ratione quod ad hoc quod fiat syllogismus ostensibus affirmatiue vel negatiue necesse est formare duas propositioes altero termino participantibus. hoc contingit tamen tribus modis. igitur sunt tres figure syllogorum ostensibus. prima probat quod nisi assumatur due premissae non fit syllogismus. quod syllos est ordo in qua quibusdam positio si vero due premissae participant vtraque termino tunc itaque non fit syllos ostensibus quod arguitur tunc ab eodem ad idem. sic fit petitio principii. Si vero nullo termino participant tunc sunt omnino impertinentes conclusioni igitur oportet eas participare altero termino. Verbi gratia si dicitur in syllogismo concludi a tamen predicatur de b tamen bicetto. ita quod ista debet esse per se omne b est a affirmatiue. vel nullum b est a negatiue. si tunc assumuntur locum premissarum due participantibus vtraque termino sicut ille omne b est a. et omne b est a. et ex illis concludit ista. quod omne c est a. manifestum est quod petit principium et est syllogismus fatuus. et eodem modo dicitur de conclusione negatiua. Si vero sumantur due premissae nullo termino participantibus. concludenda ut iste due omne b est a. et omne m est k. namque dicitur inferre ista omne b est a. id ad illa necesse est sic sumere premissas. Omne c est a. Omne b est c. igitur omne b est a. et tunc premissae participant altero termino. quod est medium. Et istud idem ostendit ratione tali quod syllos ostendens hoc primum de hoc subiecto. ut a de b sunt propositioes concordes cum extrahatibus. conclusionis et b non potest fieri nisi in illis propositionibus ubi extremitates copulantur cum medio. Tale autem potest tripliciter variari ergo secundum hoc sunt tres figure syllogizantiae. probat minor

quia vel predicat a re ipso et ipse et b. et sic est prima figura vel ipse et per se ut vtriusque. et sic est secunda vel vtraque scilicet b. et a. prout et c. et sic est tertia figura. et si sunt plures modi possibiles ut manifestum est. Ex quibus patet quod prima figura est quae medium subicit in vna parte in alia ut omne animal est sensibile. ois vero est animal. ois vero est sensibile. Et secunda in qua medium prout in vtraque parte in nulli. lapis est animal. ois vero est animal. ois nullus vero est lapis. Et tertia in qua medium subicit in vtraque parte ois vero est sensibile. ois vero est animal. ergo quoddam animal est substantia.

Item eadem ratio est si plura copuletur ad b. eadem enim erit et in pluribus. Quoniam igitur ostendit sui terminant ad predicatas figuras manifestum.

Hic in calce istius textus dicitur quod eadem erit figura si per plura media copulentur aliquid ad b. nec obstat hoc quod ad subiectum et predicatum. et idem modus est in pluribus. et in vno quod ad figuram quae sequitur tale vel tale terminorum dispositionem manifestum est igitur quod ois syllogismus ostendit per tres figuras que dicte sunt terminantur.

Quoniam autem et quod ad impossibile palam erit et per oes enim quod per impossibile probatur sicut quod de syllogismo sunt. Et autem ex principio ex hypotesi monstratur quibus accidit aliquid impossibile poita predicatum. Ut quoniam diametrum est asymmetrum eo quod sunt abundantia posito symmetro et equalia fieri abundantia perfectis syllogizant. Asymmetrum autem est diametrum ex hypotesi monstratur quod sicut accidit propter contradictionem. huius enim fuit per impossibile syllogizare ostendere aliquid impossibile propter priorem hypotesim. Quare quoniam ostendit syllogismus sit in his quae ad impossibile ducunt quod est ex principio et hypotesi monstratur. Ostendit autem per dictionem quod per has terminantur figuras. Manifestum quoniam et per impossibile syllogismus per has est figuras.

Hic probatur per probatur syllogismus ex hypotesi. et prima est per se syllogismus ad impossibile esse in aliquo trium figurarum dicitur quod autem syllogismus quod est ad impossibile sit in aliquo trium figurarum palam erit per hoc quod statim dicentur per se sic foris rō. Dis syllogismus ostendit in aliquo trium figurarum sed syllogismus ex hypotesi quod ad aliquem sui processum est ostendit eo quod ex duabus premissis inferuntur conclusiones cuius sit de rōe cuiuslibet syllogismus est in aliquo trium figurarum. Minor probatur probatur in syllogismo ad impossibile quod in primo processu suo concludit conclusionem manifeste scilicet ex vna premissa falsa processa et poita a rōe. et alia vera manifeste est. et est apud probatur sit ista processio probatur diametrum est asymmetrum. in incomprehensibilis coste quadrati. tunc si ista dicitur probatur sumendum est oppositum istum istum diametrum est symmetrum. in incomprehensibilis coste quadrati. Tunc ex vno manifeste vero. et ista pone tam manifeste scilicet concludit processio manifeste scilicet sic se habet diametrum ad symmetrum esse ita numerum abundantiam ad perfectum. scilicet diametrum est similitudine ut suum processum est. numerum abundantiam est perfectum. in huius processu est syllogismus ostendit rōe est esse syllogismus. Sed rōe probatur processio huius processio illa est manifeste scilicet aliquid premissarum non maior quod minor. scilicet minor fuit positio ab aduersario veritatis admissa et poita. g. illa est falsa. et sic ordiat ille syllogismus ad vincendum per uos rōe res et est in aliquo trium figurarum et est ostendit aliquid processio. ois autem ostendit sui terminant per has tres figuras.

Sicut autem et in alijs oib' quod sit ex hypotesi oib' enim syllogismus quod de sit ad trassumptum. Et autem est ex principio terminat per concessione aut aliquid qua alia hypotesim monstrat. Si autem huius verum necesse est oem demstrationem et oem syllogismus fieri per predicatas figuras. Hoc autem ostendo palam est quomodo quod ois syllogismus perficitur per primam figuram et reducit in vles syllogismos.

Hic probatur ostendit quod syllogismus ex hypotesi alij a syllogismo ad impossibile sunt in aliquo trium figurarum sicut per syllogismo circumlari processum et ex oppositis et huius in oib' enim talibus syllogismus ad trassumptum est ex hypotesi sumpta ad principalem processum aut a rōe aut a sicut aut ab opposito. A rōe autem sicut syllogizatum sit quod huius est san' sequitur quod non sit eger. A sicut si processum sit quod quatuor ad aie in mortalitate sit se habet in vno boie et in oib' et probatur sit quod aia fortis sit in mortalitate sicut quod aia ois boie sit in mortalitate vel si processum quod rōe sit idem sensus quod eorum est eadem disciplina. Ab opposito autem quod ex hypotesi sumit oppositum conclusionem et reducit ad inconueniens et ex illo inconuenienti redit ad primam conclusionem. In oib' enim talibus id conclusionem quod est a principio interum terminat. id concludit per concessione aliquid processum quod dat rōe aut per aliquam aliam hypotesim a rōe dicitur. Si igitur huius quod de sit verum est scilicet quod ois syllogismus ex hypotesi est aliquid conclusionem ostendit. et ois ostendit syllogismus per aliquam trium terminantur figurarum sequitur quod necesse est oem demstrationem et oem syllogismus fieri per predicatas figuras et illo ostendo palam est quod ois syllogismus perficitur per primam figuram sive per reductionem in illam et iterum palam est quod ois syllogismus reducit in duos primos vniuersales modos prime figure.

Circa textum expostum mouet questio. Vt per huius tres figuras tractatas format omnis syllogismus tam ex hypotesi quod ostendit.

Et videtur contra suppositum primo quod non sunt tres figure quod figura ut inquit per huius est ordiatio trium terminorum secundum veritatem subiectionem et predicatorem. et potissimum medium sed medium potest pluribus modis ordiari quod tribus. igitur plures sunt figure que tres. Minor probatur quod sicut medium in prima figura est sicut in prima processio et predicatum in secunda ita in quarta figura erit contra predicatum in prima et sicut in secunda. Secundo sic. Syllogismus facti ex processum modalibus non sunt in tres predicatas figuras. g. non ois sunt in aliquo trium figurarum. Nisi probatur quod in illis probatōes viles sunt quod quod pauciores et quod plures quod in illis de inesse. Tertio contra questum arguit sic. Syllogismus ex hypotesi non sit in aliqua trium figurarum ergo. Nisi probatur quia in omni syllogismo existente in aliqua trium figurarum debet esse due propositiones ut in sequentibus ostenditur sed in syllogismo ex hypotesi non sunt tamen due processiones sed plures igitur. Quarto arguitur probatur non sufficiat per probatur oem syllogismum esse in aliqua trium figurarum probatur quod non probatur de syllogismo dialectico et demonstratio. Pro veritate tamen suppositi et questum est philosophus in textu. Et ponitur iste discursus.

Tractatus

Maioꝝ Est duplex in genere syllogis-
mus incontractus. ex hypotesi ⁊ ostensiuꝝ
quorum primus in syllogismuz ad impossi-
bile ⁊ ex transumptione est subdivisus
Minor Syllogismus ostensiuus qui est
perfectior eo qui est ex hypotesi sicut prius
posteriori. manifeste fit semper in aliqua fi-
gurarum. sicut ⁊ ille qui est ad impossibile
quo ad pcessum primum. **Conclusio** Igi-
tur generaliter omnis syllogismus fit in tri-
bus prememoratis figuris.

Maioꝝ p3 p pmi in textu ⁊ dicitur notater syls incon-
tract⁹ pp sylm dyaleticū ⁊ demonstratū de qbus hie n̄
intēdit eo q̄ tracti sunt ad materiā spēale. Dicitur autē
syls ostēsiu⁹ ille q̄ ex duab⁹ pmissis in mō ⁊ figura ordia-
tis inferit cōclusionē suā nullo p̄supposito. ut omne b ē a
omne c est b. ḡ oē c est a. Syls ex hypotesi dicitur q̄ ostēdit con-
clusionē seq̄ ex pmissis dū cōdo ad impossibile siue incōue-
niēs. p̄supposita r̄nōne mala aliē aduersarij vitatis. siue
puta negatione alicui cōclusionis affirmade. vel affirma-
tione alic⁹ negade. Et dicitur ab hypotesi greca p̄pōne qd̄ est s̄
et t̄x̄sis positio q̄ si sup̄pō alic⁹ affirmatōis vel negatio-
nis incōgrue ipius r̄ndentis. Et cōtinet duas spēs scz
sylm ad impossibile ⁊ ex trāsumptōe. Syls ad impossibile
vt tactū fuit in expōne text⁹ pcedit ex aliq̄ p̄pōe syllogi-
sata vel syllogisabili s̄ā posita p̄ aduersarij vitatis siue
p̄teruū r̄ndentē ad inferendū cōclōnē s̄ām. ex cui⁹ con-
clusionis falsē interēptōne interimif positio aduersarij
Uñ in illo syllo s̄t q̄rtuor in spēali p̄cessu. q̄z p̄m⁹ ē syl-
logistic⁹. ⁊ tres alij enthymematici. Cui⁹ est exemplum
baroco est formal mod⁹ arguendi in sc̄da figura hoc mō-
ois tō est aial. qd̄ā lapis nō est aial. ḡ qd̄ā lapis nō ē hō
si eā aduersarij volēs p̄teruire cōcesserit ⁊ posuerit s̄riā
illi cōclōnis tūc ex maiore q̄ manebit ⁊ illa inferit con-
clusio manifeste s̄ā ex cui⁹ intēptōe interimif p̄ncipal
p̄pō sic arguēdo. ois tō est aial. ois lapis est hō. ḡ ois la-
pis est aial. ⁊ ille est p̄m⁹ p̄cessus ⁊ syllogistic⁹. Postea aī
sic cōclō est s̄ā. ḡ aliq̄ p̄missaz ille est enthymematic⁹. et
sc̄ds p̄cessus. Postea aī sic. Nō maior ḡ mior ibi ē t̄tī
p̄cessus. Quarto postea h̄ mior est s̄riā p̄me cōclōnis
ergo p̄ma cōclō fuit h̄a ibi est q̄rt⁹ p̄cessus. Quis aī d̄r
syls ex trāsumptōe satis rearticulatū est circa textum
Minor est manifeste qz syls ex hypotesi p̄supposit syls ostē-
siu⁹. ḡ ostēsiu⁹ est p̄fectior eo qz p̄us p̄fecti⁹ est posteriori.
Etia p̄fectior est qz syls ostēsiu⁹ est vnice cōclōis ⁊ idēz
cōcludit ibi ⁊ p̄bat. h̄ in syllo ex hypotesi aliō cōcludit ⁊
aliō p̄bat qz ex cōclōne s̄ā p̄mi syls o3 redire ad intēmi-
dū aliquā p̄missaz q̄ intēpta censet alia p̄pō. p̄bata.
Etia dicitur s̄m mām. nō qd̄ē remotā. h̄ p̄pinquā. puta p̄-
pōnes qz cū oñr cōclō ostēsiue tūc si arguat ad impossibile
postea necariū est arguere ex oppoito cōclōnis. ⁊ ita nō
ex eisde p̄pōibus pcedit syls ad impossibile ex qbus syl-
logism⁹ ostēsiu⁹ p̄cessit. **Cōclusio** seq̄tur ex p̄missis.

Ad obiecta in oppositum

est dōm ⁊ p̄mo ad p̄mū. Nulla ordiatio medij nō vari-
at figurā h̄ cōtinet tal dispō p̄missaz. s̄ p̄ma figura. Et
exemplū est vt hie. Omne aial est s̄stātia. ois tō est aial.
ergo ois tō est s̄bā. est dispō p̄me figure. ⁊ similiter hie

Omne homo est aial. omne aial est s̄stātia. Ad sc̄m
est dōm licet sit aliq̄ d̄na quo ad cōbinatōem ⁊ quo ad
reductōem nō tñ quo ad dispōem terminoz ⁊ p̄pōnuz in
mō et figura. qz p̄būs generalr loq̄tur hie de omni syllo
cathogico. h̄ p̄pōnes modales faciūt sylm cathogic⁹
cū. ⁊ ergo nō fit hie intētio de syllogismo hypohetico.

Ad tertium est dicendum. qz p̄būs loq̄tur hie de syl-
logismo ex hypotesi quo ad p̄mum. p̄cessum. ille est syl-
logistic⁹ vt in declaratōe p̄pōnū dictū fuit. Et qz s̄iclo
quitur de illo patet qz dicitur in textu idē intelligi de syl-
logismo per impossibile qui est pars siue spēs syls ex
hypotesi. Ad q̄rtū patuit ex declaratōe maior. p̄pōis

Circa textū nūc expōitū est

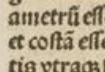
vnici dubiū circa exemplū qd̄ p̄būs ponit in mathe-
maticis. An diamiter sit symiter vt a simiter coste qua-
drati. Pro r̄pōsione ad dubiū notādum est qz duplex
est diamiter quedam est diamiter quadrati. ⁊ quedaz
est diamiter q̄drāguli. p̄būs loquitur in textu de dyame-
tro q̄drati ⁊ nō quadrāguli. Est autē d̄na inter quadra-
tū ⁊ quadrāgulum. Quia quadratū est figura habens
quattuor latera equalia ⁊ angulos rectos. Est autem
angulus rectus qui causat ex p̄pendiculari cadentia li-
nee recte super lineam rectam. Quadrangulus autem
est o mnis figura quattuor laterū. ⁊ quattuor angulo-
rum in quo bene contingit diametrum esse commensu-
rabilē em coste. Est autem diamiter linea ducta ab an-
gulo vno q̄drati vel quadranguli ad aliū angulum s̄bī
oppositum diuidens ipm in duos triangulos sicut in
superficie descripta in linea tracta.

ab a ad b. est diamiter vna. ⁊
a b ad c. est alia illius quadra-
ti. et idem iudicium est in qua-
drangulo que est figura se-

a puncto e ad punctum b. est dia-
miter ⁊ similiter a puncto f ad g
est alia. Sc̄do notanduz est qz dy-

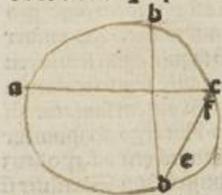
ametrū esse cōmensurabilez coste non est diametrum
et costā esse eq̄les. h̄ qz possit inueniri vna linea mensurā-
tis vtraz sicut est in numeris. Sic autem non est dia-
miter quadrati eo m̄mensurabilis coste. quia si aliqua
linea bis sumpta per ficit diametrum. eadem linea bis
sumpta perficit plus q̄ costam. semel autem sumpta
minus facit. Istis notatis dicendum est ad dubiū qz
diamiter non est cōmensurabilis coste quadrati. q̄a
si diamiter esset symiter siue cōmensurabilis coste q̄-
drati sequeretur syllogisticē. qz numerus par ⁊ nume-
rus impar essent equalēs sic syllogisando. Quocumqz
habent eandem proportionem ad tertium sibi inuicem
sunt equalia. sed si diamiter est symiter numerus par
et numerus impar habent eandem proportiōnē ad ter-
tium. ergo si diamiter est symiter numerus par ⁊ nu-
merus impar erunt equalēs. Maioꝝ patet per nonaz
quinti euclidis que sic dicit. Si fuerit aliquarum quā-
titatum ad vnam quantitatem proportio vna ipsas
esse equalēs. Si vero vnus ad eas proportio vna ip-
sas equalēs esse necesse est. Minor p̄bat. quia si fuerit
duelinee cōmensurabiles q̄dratum vni⁹ ad quadra-
tum alterius habebit eādem p̄portōem quā h̄ vn⁹ nu-
merus quadrat⁹ ad aliū numer⁹ q̄dratū. Istā est euclī

dis in decimo libro septima ppone que sic dicit. Quid
duarum superficies quadratarum quarum latera in longitudine com-
municant est proportio vni ad alteram tanquam numeri quadra-
ti ad numerum quadratum. Et ibidem post aliquid quod si fuerit propor-
tio superficies quadratarum ad superficiem quadratam non velut numeri
quadrati ad numerum quadratum latera earum erunt in longitu-
dine incommensurabilia. Sed ex hypothesis diametrum est com-
mensurabile coste quadratum diametri ad quadratum coste
habedit eandem proportionem quam habet numerus quadratum ad
aliud numerum quadratum. Quadratum diametri ad quadra-
tum coste habet proportionem duplicem ut patet in penultima propo-
sitione primi libri. In omni triangulo rectangulo quadra-
tum quod a latere recto angulo opposito in seipso ducto descri-
bitur equum est ex duobus quadratis quae ex duobus reliquis lateri-
bus describuntur. Si numerus quadratum ad aliud numerum qua-
dratum se habebit in proportione duplici. Si quaternarius est nume-
rus quadratum quod fit ex ductu numeri in seipsum. Si alio alteri
numeri quadrati ad binarium erit proportio duplici. Si sit propor-
tio duplici alio quadrati numeri ad quaternarium magis erit
vix de primo quadrato ut de nouenariis. Quod de remotione
puta sedecim erit si nouenarius ad quaternarium. Proportio du-
pla sed per arithmetica scilicet quod octonarius ad quaternarium est
proportio duplici. Si nouenarius ad octonarium eandem habet pro-
portionem ad quaternarium. Si nouenarius ad octonarium sit equa-
les. Si sit patet si diametrum sit commensurabilis coste nunc
rus par et numerus impar erunt aequales.

Ampli autem in omni syllo o3 aliquae termi-
noz predicantur esse et vltimae. Sine vltimae non
erit syllo. aut non ad quod positum est aut quod ex
principio est petit. Ponatur enim musica volu-
ptate studiosum esse. Si ergo posuerit volu-
ptate esse studiosam non addes oem non erit
syllogismus. si autem aliqua voluptate si alia
quidem nihil ad hoc quod positum est. Si autem eandem
quod ex principio est sumit. Magis autem mani-
festum sit in figuris. ut quoniam equicruris anguli equi-
les sunt quae sunt ad basim. si in centro ducti a
b. Si autem equales sumserint a c angulum ei quod est
b d non omnino probans aequales eos quae sunt se-
micircularium. Et rursum c ei qui est d non oem
assumes eum quod est incisiois. Ampli ab aequilibris
erunt oibis angulis et aequilibris deceptis aequales esse
reliquos. f e quod ex principio est petit nisi su-
mar ab oibis aequilibris deceptis aequilibris relinquit. Ma-
nifestum igitur quoniam in omni syllo o3 vltimae

Istud est secundum capitulum istius tractatus in quo ponitur
vnu superius sumptum scilicet quod in omni syllo necesse est altera
missa esse vltimae et altera affirmatiua. Et tria facit pri-
mo positum duas conclusiones. scilicet probat vna eorum ibi. (Sine
vltimae) Tertio infert quod correlatiua ibi. (Quoniam autem vltimae)
Prima conclusio est quod in omni syllo o3 vna praemissa esse affir-
matiua quae non probat. Secunda est quod o3 etiam vna esse vni-
uersale quae probat ibi. (Sine vltimae) Quo ad praemissa dicit
quod sine vltimae aut non erit syllo. aut si erit non erit ad
bandum positum quod intendit aut erit petere quod est in princi-
pio. Et ad istud probandum ponit adducit duo exempla. Primum
est morale secundum mathematicale. Morale est istud sit

conclusio probanda ista indefinita musica voluptas est stu-
diofa. id est voluptas que est in musicis est studiosa. si-
cut sunt ea quae sunt de numero bonorum honorabilium. tunc argu-
itur sic voluptas est studiosa. musica voluptas est vo-
luptas. musica voluptas est studiosa. non sequitur de lo-
Quia cum dicitur in maiore voluptas est studiosa illa indefi-
nita ex se habet et stat determinate potest verificari per aliquid re-
miata voluptate. Aut si voluptas stat per alia voluptate
a voluptate musica. sicut per voluptate grammatice tunc ni-
hil concludit ad positum. id est non potest tunc concludi illa conclu-
sio musica voluptas est studiosa. non est ex hoc quod grama-
tica voluptas vel agonistica est studiosa. probat quod musi-
ca voluptas est studiosa. Si autem quoniam assumit voluptates
esse studiosam vel particulariter quandam voluptatem esse stu-
diosam intelligit maiorem illam de ipsa musica voluptate
tunc petit id quod est in principio quod id est ac si argueret
quendam voluptatem quae est musica voluptas est studiosa. ex
quo musica voluptas est studiosa. Secunda conclusio textus scilicet quod
in omni syllo necesse est vna praemissa esse vltimae magis ma-
festus est in mathematicis demonstratibus figurarum mathe-
maticarum. quod tales non praecedunt ex signis sed ex causa et forma
essentia concludunt. sicut si ponatur esse probandum et concludere
duo quod anguli et trianguli quod dicitur equicruris vel equilate-
rus quod super basim eiusdem trianguli sunt aequales. tunc oportet
describere circulum sicut in superficie patet quia non potest
dici quod equicruris sit equicruris nisi per circulum. et per lineas quae
centro ducuntur ad circumferentiam. Secundo supponit proban-
da conclusio quod equicruris sit equicruris sit quod circulus

a b c d r ducantur lineae dia-
metrales per centrum circuli
a c b d. Et deinde ducantur li-
nea ex c in d. que claudit tri-
angulum in quarta portione
portione. et sic erit illa linea
basis trianguli equilaterij.
cui basi subditur quarta por-
tio

circuli que est d e que triangulus super basim ver-
sus angulum trianguli que est in centro circuli ha-
bebit duos angulos et vnus sit e et alius f. et sic in hac fi-
gura sunt duo genera angulorum. anguli scilicet portionum
qui vocantur anguli incisiois. qui sunt ex linea cur-
ua. proportionis circuli. et linea recta que est semi diamet-
ter sicut est angulus a b in vna portione et angulus b c
in alia portione et angulus c d in tertia. et angulus a d
in quarta et vocantur isti anguli. anguli portionum circu-
li ad diametrum clausi. Sunt etiam anguli trianguli quod
rum anguli in centro per duas diametros se orthogo-
naliter secantes clauduntur in circuli centro. Alij autem
duo acuti clauduntur basi trianguli ad duas semi dia-
metros. Adhuc sunt duo alij acuti anguli qui clauduntur
basi trianguli et circumferentia quia basis triangu-
li corda est subtensa arcui que est quarta portio circuli
que portio est c d. et ideo illi duo anguli significatur per
c d. et ideo vocatur et sunt anguli incisiois siue portionum
circuli. quia vnus est in vna parte vbi linea c e incidit cir-
culum in puncto d. et alij est vbi eadez linea incidit cir-
culum in puncto. His igitur sic descriptis ponatur quod aliquis
vult probare quod anguli trianguli sunt aequales. Et assu-
pserit in primo syllogismo angulum a c lineae diametralis
quem facit diametrum cum linea circuli in a vna parte equa-
lem esse ei angulo qui est b d. hoc est ei quem facit alia

Tractatus

dyamētrus cum circumferētia et non assumit hoc vni-
 uersaliter hoc modo. Omnes anguli semicirculorum
 vel quartarum circuli ex diametro et circulari clausi
 sunt equales sed tñ particulariter dicat angulus c es-
 se equalem ei qui est d vel b. nō syllogizat scōd volens
 probare q anguli quos constituit basis trianguli cuius
 linea arcus qui subtendit ei in duabus partib⁹ facit ta-
 lem syllogismum. Anguli incisionis sunt eqles h d et c
 sunt anguli incisionis igit c et d sunt eqles. et nō ponit
 maiorem vlem diceudo Omnis anguli incisionum sunt
 eqles. angul⁹ d et angul⁹ c sunt anguli incisionū ergo sū
 equales nō syllogizat. Tertio Si qis voluerit pbare q
 anguli triāguli sup basim p̄stētes sunt eqles nō valet
 syllogism⁹. si maior ponat p̄ticulariter sic arguēdo. Si
 eqlibus eqlia remātur que relinquūtur sunt equalia.
 sunt aut equalia anguli proportionū d et c. ḡ temp̄tis
 equalib⁹ ab eis erūt equalia que relinquūtur remūtur
 aut d et c anguli que claudūtur ex basi tāq̄ corda. et c d
 arcu. ḡ que relinquūtur sunt equalia. relinquūtur autē
 e f anguli triāguli que sunt sup basim f ergo āguli duo
 e f ḡ sunt sup basim sunt eqles. Et sic est in quolitet isto
 rū sylloz si nō sumat p̄pō vlis nō valet syllogism⁹ nisi
 nō ponat maior vliter. et si sumit idem p̄ticularē erit p̄-
 titio p̄ncipij. Ex quibus patet q ad p̄bādum āgulos
 equicruros super basim esse equales sc̄e et f. necesse est
 sumere istas tres p̄pōnes Anguli semicirculi. vt a c b
 d. sunt eqles et scōd āguli incisionis vt c et d sunt eqles
 et tertio ab omnibus equalibus si remātur equalia re-
 manentia sunt equalia. Si enī ad p̄bādē p̄me p̄pō-
 sitionis sumatur quiddā commune siue signo vniuer-
 sali nō fiet syllogismus quia nō sequit āguli semicircu-
 lorum sunt equales. ergo isti anguli semicirculorum
 qui sunt a c et b d. sunt equales. Si autem sumatur ali-
 quid p̄ticularē illius p̄clusionis. Aut ergo accipiuntur
 alij anguli ab istis a c et b d. tūc nihil erit ad p̄pōsituz
 Aut accipiet eisdē et tūc p̄t̄ p̄ncipium. Similiter si
 tertia p̄pō sitio sumatur sine signo vniuersali non erit
 syllogismus. Quia non sequitur ab equalibus temp-
 tis residua sunt equalia. ergo ab istis equalibus que
 sunt a c. et b d. temp̄tis istis equalibus que sunt c d resi-
 dua sunt equalia. si autē accipiat sic ab aliquib⁹ equa-
 libus temp̄tis et tūc hoc q̄ dico ab aliquib⁹ aut suppo-
 nit pro istis angulis a c. et b d. aut pro alijs. si pro alijs
 nihil ad p̄positum si pro eisdē p̄t̄itur p̄ncipijz pa-
 tet ergo q ad concludendum e et f esse equales oportet
 sumere p̄pōsitiones vniuersales tam in p̄syllogism⁹
 q̄ in syllogismis. Pro maiori vero intelligentia huius
 demonstratio nis mathematice notandum est. Quia
 p̄ta modum superius exp̄ssum rep̄ngendus est circū-
 lus et ducende sunt due linee a centro ad circumfere-
 tiam. quasi due semi dyametri et trahenda est vna li-
 nea inter terminos duarum linearum contingens ar-
 cum circumferētie hec linea vt supra dictuz fuit d̄r ba-
 sis. Triangulus aut intra contentus dicitur equicru-
 rus quia habet equalia crura. Totalis autem angul⁹
 in terminis linearum qui diuidunt circulum totalem
 dicitur angulus semicirculi. et dicitur vnus a c. et alius
 b d. Anguli vero partiales ipsius trianguli dicuntur
 anguli equicrurum super basim et vnus vocatur e et ali-
 us f. Anguli autem contenti inter cordam et arcum di-
 cuntur anguli incisionis. et vnus vocatur c et alius d.

vt in superiori figura visum fuit quibus notatis facile
 est intelligere remonstrationem et syllogismos et pro-
 syllogismos in textu formatos

**Et quoniam vniuersalis quidem ex om-
 nibus terminis vniuersalibus monstratur
 particulare autem et sic et aliter**

Hic philosophus infert quedam correlaria. Pri-
 mum q̄ conclusio vniuersalis non syllogizatur nisi ex
 ambabus p̄missis vniuersalibus. Particularis ve-
 ro propositio ex ambabus vniuersalibus sicut in dara
 p̄ti et felapton. et concluditur ex altera vli et altera p̄ti-
 culari in prima scōa et tertia figuris

**Quare si conclusio quidem sit vniuersal⁹
 et terminos necesse est vniuersales esse Si
 autem vniuersales sint termini cōtingit con-
 clusionē nō esse vniuersalem**

Infert scōm correlariū dicens si conclusio in syllo-
 gismo est vlis necesse est ambas p̄missas eē vles h nō con-
 uertit. Quia contingit q̄ ambe p̄missē sint vles et tū cō-
 clusio sit p̄ticularis sicut in tertia figura et causa ē. q̄a
 mediū in t̄tia figura est p̄s extremoz. et tō nō p̄t exmi-
 plū cū extremo vliter cōiūgere seu copulare

**Palā etiā qm̄ in oī syllo aut vtrāq̄ aut al-
 terā p̄pōnū silem necesse fieri p̄cloni. Dico at
 nō solū in eo q̄ affirmatiua sit v̄ negatiua. s̄ et
 in eo q̄ neccāria aut inecē aut p̄rigēs. p̄sidera-
 re at oz et alia p̄dicamēta. Manifestū at et qm̄
 simplr erit et qm̄ nō erit syls et qm̄ possibil⁹ et
 qm̄ p̄fect⁹ et qm̄ si est syls neccariū est habe-
 re se terminos fm̄ aliquē dictoz modoz.**

Infert tertiū correlariū dicens q̄ oz p̄cloni sp̄ esse se
 milē ab ab p̄missis v̄ ad min⁹ alicui p̄missaz in eo q̄ ē
 neccario vel p̄rigētī. nihilomin⁹ in hac similitudie neccā-
 riū est p̄siderare alia p̄dicamēta siue modos p̄dicādi se-
 cut sunt vez et sim. manifestū igit est ex p̄dicis qm̄ erit sim-
 pliciter et vliter syls in omnib⁹ figuris quo ad modū et f̄-
 gurā. et qm̄ nō erit syls sicut in p̄iugatonib⁹ inutilibus.
 Manifestū etiā est qm̄ erit syls possibilis im̄p̄fect⁹ q̄
 tem possibilis tamē ad p̄fectionē sicut in secūda et t̄tia
 figuris. et manifestū est qm̄ erit p̄fect⁹ sicut in p̄ma figu-
 ra. manifestū etiā est qm̄ erit syllogism⁹ neccarius q̄ ne-
 cessariū est q̄ termini in p̄missis se habeāt in figura et
 modo fm̄ aliquē dictoz modoz.

**Circa textū exp̄sitū mouetur
 questio. Vtruz neccariū sit in
 omī syllo vnā p̄pōnū eē vlem et
 cōclusionē eē silez alic⁹ p̄missaz.**

Et videt p̄mo q̄ p̄p̄sitū q̄ nō q̄ syls exp̄sitor⁹ est
 bonus syls et tamē neutra p̄missaz eius est vniuersal⁹.
 Scōd sic. Iste est bonus syllogism⁹ quoddā aial rōnale
 est risibile. quidā hō est aial rōnale q̄ quidam homo est
 risibil⁹. q̄ cōclō est hā sic p̄missē et tñ nulla p̄missaz est
 vlis. Ter⁹ sic. Nō p̄suppo⁹ ex maiore neccario et miore
 te p̄rigētī ad vtrūlibz sc̄d p̄clō te p̄rigētī p̄ possibil⁹ et nō
 te neccario. q̄ nō ē sp̄ p̄clō s̄lls alic⁹ p̄missaz. Et p̄firmat

qz ex ambabus de necario pot inferri conclusio de inesse sed illa no est syls alic' pmissaz q' Pro veritate tm vtri usq' suppositi est sententia pbilosofbi in textu exposto Et ponitur iste discursus

Maioz Per dici de omi vl' de nullo regulari dz omis discurre di syllogistica ratio cui' tm virt' maxie latet in maioze in syllo pfecto Minoz Heutz hoz est in syllo ex ambab' p'cularib' integrato sed in vli af firmatia z vli negatiua sunt p'ponibus que faciunt silem vnione formalē extremitatū in cōclusionē qual' fuit eaz cū medio in pmissis. Conclusio Igit' necariū est ad min' vnā p'pōem eē vlem z affirmatiā silem ali cui' p'missaz cōclusionē q'suis ex vnifor mib' vlibus z duab' affirmatis sequi pot vtilis cōclusio syllogistice rationis

Maioz patz ex sup' dictis in exordio libri qz in oi syllo oz fieri aliqua s'bsumptōem sed tal' nō p' fieri s' p'culari vt oisum ē in textu sed tm s' vli cui' s' b' m' d' s'ribuitur p' signū vlc' vlt' at' p'ne syllogistice maxie latet in maioze p'pōne qz hoc requirit nūer' t' m'ioz z p'pōnū ordo q' a maioze p' maioze fiat rescessus in p'clonē z b' in p'ima figura in q' ē mediū p'one z p'ūctōe sil' in scda vo et in tertia figur' nō est b' necariū p'p' qd ille due redue cūtur ad p'mā figurā vt p' eā p'ficiatur in mediū d'ispōne Mioz est maifesta qz dici de oi qd' inititur isti maxie qd' d' de re s'biecto distributo p' signū vlc' vlt' de re s'libz supposito s'bsumpto s' s'biecto tm ē in p'pōne vli affirmatiā fm q' s' b' ca vtuat' p'rietur alia p'p'z dici de nullo qd' in nitit' isti maxie Quicqd' remouet a s' b' cō d'istribnto p' signū vlc' negatiū remouet etiā a s'libz supposito s'bsup to s' b' illo tm est in p'pōne vli negatiā vt dz in p'pōe 2 les ar' p'pōne faciūt p'clōez silem alicui' p'missaz ex eo qz talis dz eē vnio extremitatū in p'clonē q' p'fuit in p'missis z addit' vnionē formalē qz nō oz p'clonem eē alic' p'missa rū silem in q'itate sed sufficit q' sit silis in q'itate affir matia vl' negatiā. Eōclo seq' ex p'missis z q' ad p'mā p' tē oisū ē d'ifuse i textu. s' q' nec ē vnā p'missaz eē vlem Quo ad scdam p'tē q' opozt' vnā eē affirmatiā patz qz nō p' aliqd' seq' ex puris negatis. Cui' rō fm Albrū est qz negatiō nihil copulat z nō didit' etiā aliqd' vl' re mouet ab aliq' nisi p' aliqd' qd' affirmatiū ē re altero z in est ei z iō mediū nec p'ūgeret extrema nec separaret nisi affirmatiē se hēret ad alterz extremoz etiā maifestū est tā modis p'mē q' tertia figuraz Ad obiecta i oppo sitū Ad p'mū ē ddm' q' dcm' p'bi itelligit' de syllo ad i tellectū p'cludēte syls at' expostionē s' solū maifiducens ad sensum qd' p'ri' ē ad itellectū p'clusum eo q' mediū eē ē t'm' singularis singularit' tent' Ad scdm' est dōz q' syls tal' v'z solū grā mād' qz fit in termis p'uertibilib' et nō grā s'ozē qz in sili forma p't dari in s' h'atia Ad t'ciū est ddm' q' p'clo tal' ē silis p'missaz in mō in cōi z vli sed nō in s' h'ali qz aliō d'ringēs est in p'missis z aliō in p'clu sione cōcludit' Ad p'firmatiōem vō ddm' ē q' imedia te ex tali d'ispōne seq'ur' p'clo de necario z mediate quā toz p'clo de inec' nō quocūq' mō sed p'p'rie d' inec' simpli citer que equialet vnt' de necario z etiā vni' de inesse vt

nunc licet toenon fiat ita p'prie

Circa textū expostū sunt dubia.

Primū est. Quare p'clo vlis nō pot syllogistice inferri nisi ex p'missis vlib' cū tm p'cularis p' inferri ex vlibus Solo qz nō pot dici extremū de extremo vlr' nisi fiat cōiunctio mediū ad vtrūq' extremū vlr'. Si em' iungatur mediū cū vno extremo p'cularit' nūq' p' d'itū tal' me dij' p'cludetur extremū de extremo vlr'. s' p'clōv'is exigit ambas p'missas vles. ecōtra at' nō oz qz due p'missē siles pnt accipi s' b' d'ispōne tal' figure q' mediū erit p'cularē et nō vtriusq' extremi vt p'z in t'ia figura. p' illō at' qd' p'cularit' se bz nō seq' p'clo vlis. q'uis igr' due p'missē i tertia figura sunt vles nō tm p'p' b' seq' ibi p'clo vlis.

Secūdum dubiū est.

Quare cū p'bus in b' caplo oñdit nūerū figuraz non oñdit nūerū mōz Solo qz ad p'bandū nūerū mōz duo s' necaria s'z g'nales p'ditōes z p'prie p'ditōes cu iulibet figure. Prope p'ditōes oñ se sunt sup' in singul' figuris. S' h'iales at' oñdunt' h'ic s'z q' oz in omi i syllo al terā eē vlez z alterā affirmatiuā. z ideo ex his patet satis numerus modorum

Palā at' z quōq' ois demōstratio fit per tres terminos z nō ples ni si p' alia z alia eius dē p'clo fiat. z vt r' p' a b z p' c d. aut p' a b z a c z b c. Pla em' media eorundē eē nihil p' hibz. Nec at' cū sint nō vn' sed ples s'z syllo gismi. Aut rurū qū vtrūq' eoz q' sunt a b sumunt' p' sylm' vt p' d e. Et rursum b p' f g. Aut h' quidē inductōe illō at' i syllo s'z sic plures sylli ples ei p'clones s'z. vt a b z c. si aut' nō plures s'z vna. sic qdē p'ringit fieri p' plura eandē p'clonē. vt a e p' a b ipossibile. Sit em' p'clusū ex a b z c d. Ergo nec ē aliqd' eoz ad aliō z ad aliō sumptū eē. h' q' dem vt totū. illō s'z vt ps. Hoc em' oñsū ē p'ri' qm' si est syls nec ē sic aliquos se hēre terminos. hēat' g' se a sic ad b. Est itaq' ex eis p'clo. g' at' e aut' alterz eoz q' s'z c d. aut' aliō quidē p'ter hec. Esti e qdē ex a b. tm erit syl logism' c d at'. si qdē se hēant sic. vt sit h' q' dē vt totū. illō s'z vt ps. erit aliqd' ex illis z aut' e aut' alterz eoz q' s'z a b. aut' aliud qdēz p'ter hec. Esti e qdē aliud eoz q' s'z a b. alter rū. aut' plures erūt sylli. aut' vt p'rigebat idē per plures terminos p'cludi accidit. Si at' ali ud quidē p'ter hec plures erūt z incōiuncti sylli ad inuicē. Si at' nō sic se hēat' c ad d vt faciat sylm' vane erit sumpta. nisi inductio nis aut' zelatōis aut' alicui' ali' r'liū g'ria. Si aut' ex a b nō e sed alia quidē fiat p'clusio. ex c d aut' aut' hoz alterz. aut' aliud p'ter hec et plures sūt sylli. z nō ei' quod positū est. po

nebatur enim eius quod est esse syllogis-
mum. Si autem ex-c d- nulla conclusio fiat
vane sumpta ea-esse accidit et non eius qd
ex principio esse syllogismum. Quare mani-
festum quoniam omnis demonstratio et om-
nis syllogismus erit per tres terminos tantum.

Item est tertium capitulum in quo probatur tertium
propositum scilicet quod in omni syllogismo sunt tres termini et due
propositiones ad eandem conclusionem contendentes et unam et
eandem conclusionem inferentes nisi forte per alia et alia
media. Concludit vna et eadem conclusio sicut fit in dialecticis
et probabilibus in quibus vna et eadem conclusio. Sep. probatur per plu-
ra media. Et tunc non est syllogismus nisi plures ad unam tendentes
conclusionem. Et dividit istud capitulum in quatuor partes
In prima parte probatur quod in omni syllogismo sunt tres termini
In secunda parte probatur quod in eo sunt due termini. Hoc autem
demonstratur. In tertia parte inferuntur quedam correlaria (ibi mani-
festum est. In quarta parte probatur quod in syllogismo plures termini
quod tres et plures propositiones quod due (ibi. Quando autem. Quo-
ad primum igitur probatur vnum syllogismum non habere plures ter-
minos quod tres vel pauciores dices quod omnis syllogismus fit tantum
per tres terminos et non per plures nec pauciores nisi ea-
dem conclusio probatur per plura media. Et sicut tunc sunt plures
termini quod tres sic etiam sunt plures syllogismi. Exemplum est ut
sit et conclusio syllogizanda principaliter inferatur et probatur per
a-b sicut per unum medium et concludit etiam per c-d sicut
per aliud medium que in nullo vno inter se coniungitur
quod sit connectens earum sic ad unam conclusionem ordinata me-
dia duos diversos fatiunt syllogismos qui non sunt unus syllogismus
vnius conclusionis. Est igitur virtus ratiois philosophi ista sit conclusio
principalis probanda et concludatur ex a-b habentibus vnum
medium et c-d habentibus aliud medium sunt a et b princi-
pales premissae a quod maior b minor. Et iteque c et d sunt
premissae probantes maiores et minores. Tunc sequitur si sic
vnum sit conclusum per plura media quod in utroque syllogismo necesse
est quod vnum sit se habeat ad alterum ut totum se habeat ad partem
sicut vnum se habeat ad particularem et vnum terminus habeat
se ad alium ut totum ad partem sicut maior extremitas se habeat ad
medium et medium ad minores in prima figura. In secunda me-
se habeat ut totum ad utrumque extremum et in tertia extrema habeat
se ad medium sicut totum ad partem. Quod sine habitudine totum
ad partem non fit discursus syllogisticus. Tunc sic aut ergo conclusio
principalis significata per litteras sequitur aut sequitur aliquid conclusio
de ipso. Cuius vocatur c-d que alia sunt ab a-b et prima conclusio prin-
cipalis sicut alia premissarum concludit per syllogismum aut concludit
aliquid aliud quod cum est ab istis et a premissis et a conclusio prin-
cipalis. Si primum dicitur scilicet quod conclusio syllogizetur ex a et b
duabus propositionibus tunc habet propositum quod non sunt nisi tres termini
in quibus vno picanter et uertute qui vocatur medium. Si autem alie
propositiones que sunt c et d habeat se sic ad invicem sicut totum et
partes tunc etiam sequitur aliquid ex illis duabus premissis. Aut si
sequitur e que est conclusio primi syllogismi aut sequitur alia premissa
rum in primo syllogismo sicut aut a aut b maior propositum aut mi-
nor. Aut sequitur aliquid aliud preter hec tria quod nihil horum est
Si dicatur primum scilicet quod sequitur et principalis conclusio prima tunc
sunt duo syllogismi concludentes eadem conclusionem per plura media
quod sequitur ex a-b et c-d que sunt quattuor diuersae propositiones
Si vero dicitur secundum scilicet quod sequitur alterum vel a vel b
que fuerunt premissae primi syllogismi tunc erunt plures syllogismi
sicut syllogismi sunt plures et fatiunt numerum cum syllogismo princi-

pali. Quod est sequitur ex a et b propositionibus. Et a vel b sequitur ex
c et d propositionibus et sic sunt plures syllogismi. Aut sunt plures syllogismi
inducti ad unam conclusionem quod ut dicitur fuit super ostendit vna
conclusionem per plura media et per plures terminos concludit hoc
enim contingit sepe in dialecticis et demonstratis ubi idem per
plures terminos demonstrat diuersas demonstrationes. Si
autem dicitur tertium membrum scilicet quod concludit aliquid aliud preter hec
tria que dicitur sunt scilicet quod nec concludit conclusio principaliter inferenda
nec maior nec minor principalis syllogismi tunc erunt plures syl-
logismi et inchoati ad invicem inchoantes in terminis. Si vero
dicatur quod c et d propositiones non habeat se ad invicem ut totum et partem
vel possit facere syllogismum siue discursum syllogisticum tunc vane
assumpta sunt ad propositum nihil fatienda nisi forte dicatur quod ut
per necesse est accepta sunt sicut ea que ad inductionem pro-
bantis vltimae vel zelarationis propositi vel alicuius alii talium gra-
assumuntur tunc quicquid modo sumatur pro erunt plures syllogismi sunt
syllogizandi et propter hoc manifestum est quod omnis syllogismus omnis te-
nistratio erit tantum per tres terminos et non per plures nisi sint plures
syllogismi sunt syllogizandi et etiam non potest esse per pauciores quod per
tres terminos et sic sunt plures terminos quod tres aut erunt omnino
diuersae conclusiones aut vna conclusio per diuersa media probata
Et probatur ad hoc declarandum notat idem medium per duas
regulas vnum per a-b et aliud per c-d per illas autem quatuor lit-
teras sic ordinate positas intelligit media continua et ad
probandum istam conclusionem est syllogizanda sunt illa duo media sibi
inuenire continua aial et corpus per hoc autem quod dicitur a-b et a
c intelligit media discontinua ad probandum illam conclusionem hoc est
sibi sunt illa duo media non continua animal et mouere

Hoc autem manifestum palam quoniam ex duabus propositionibus
b et c non pluribus. Nam tres termini due sunt propositiones
non sumatur quemadmodum in prioribus dicitur ad
perfectionem syllogismorum

Ista est secunda pars in qua probatur quod in syllogismo sunt tantum
due propositiones dices manifestum est scilicet quod in omni syllogismo sunt tantum
tres termini. Palam est quod omnis syllogismus fit ex duabus propositionibus et
non ex pluribus quod tres termini sunt syllogizandi et actum et rationes
terminorum sunt manifestae due propositiones eo quod medium sunt actum et
rationes mediandi necesse est esse in utraque propositione et nisi sic fiat
non erit medium in actu et ratione medium hoc modo tres termini
sunt completa materia duarum propositionum et sufficientes sicut tres termini
syllogistici faciunt duas propositiones tantum eo quod medium bis sumitur
et non plures nisi plures terminis aliqui assumant ad probandum
maiores principales syllogismi inchoati syllogismos quoniam non est suffici-
enter perfectus et tunc sic coassumptis pluribus terminis non est
simpler vnum syllogismum sunt syllogizandi quemadmodum in precedenti ca-
pitulo dicitur est hoc est tantum vnum finaliter inchoatum ad causandum
conclusionem finaliter ordinantur propositiones ille et termini

Manifestum igitur quoniam in qua oratio syllo-
gistica non pares sunt propositiones per quod sit conclusio prin-
cipalis quod dicitur enim conclusionem superioris necessarium
esse propositiones hec autem oratio non syllogistica est aut
plena necessarius interrogat ad positionem

Ista est tertia pars huius capituli in qua probatur inferre
vnum correlarium dices quod manifestum est ex iam dictis si sit
aliqua oratio syllogistica in qua non sunt pares propositiones hoc
est due per quod sit illatio conclusio principalis syllogismi quod dicitur ex eo
quod conclusio quod concludit per syllogismum necessarium est et est quod dicitur
per quod concluditur sed sicut conclusio illa non est principalis ita
nec ille propositiones sunt propositiones principales syllogismi et

ideo talis oratio q̄ nō est simplr vnus syllus aut plura interrogauit ad p̄clonem p̄ncipalē id ē accepit aliq̄s p̄pōnes p̄ternccarias ad p̄bādū p̄ncipalē p̄clonē quē admōm̄i vocet i octauo topicoꝝ. Aut non est syllogisti ta in modo et figura.

Secūdu igit̄ p̄ncipales p̄pōes sumpt̄s syllis erit ois sylls ex p̄pōnib⁹ q̄dē p̄fect̄s ex termis aut̄ abūdantib⁹ vno em̄ ples s̄l̄ termi p̄pōib⁹ erūt at̄ p̄cloes d̄imidiatas p̄pōz

In hac pte phūs p̄pat nūc̄q̄ termioꝝ ad nūc̄rū p̄pō nū dices q̄ ois sylls est ex p̄pōnib⁹ p̄fectis i ex p̄pōib⁹ extritib⁹ in nūero pari q̄z ex duab⁹ cū p̄clo nō sit p̄pō fm̄ q̄ a p̄pōnēdo d̄i. Et est ex t̄mis abūdantib⁹ s̄l̄ est iparib⁹ q̄z ex trib⁹ termis q̄z s̄l̄ vno plures p̄pōib⁹ q̄z aliter p̄sc quētia extremi ad extremū termiari nō p̄t̄ nisi p̄ medi um vū q̄z vni p̄cludit̄ te vno sunt duo termi p̄pter p̄nam̄oꝝ cētertū q̄ est termiū medi⁹ q̄ bis sumpt̄ fa / cit duas p̄pōes p̄ p̄nam̄ siue sequēdā etiā q̄ est p̄clo quā cōsequētia facere nō posset nisi referūt̄ ad extremum vtriusq̄ p̄pōnis p̄t̄ q̄d̄ est etiā tal̄ p̄portio inter p̄mis / sas p̄clonē q̄ conclusio est medietas p̄pōnum q̄z p̄clu / sio p̄ncipal̄ est vna p̄pōnes p̄miss̄e sunt due

Qu aut̄ p̄ an̄syllōs p̄cludit̄ aut̄ p̄ plura media nō p̄tinua vt a b c d. et multitudo quidē termioꝝ vno s̄l̄r sup̄abit̄ p̄pōes aut̄ em̄ extrinsec⁹ aut̄ ad mediū ponet̄ interci / dens termin⁹ vtriusq̄ at̄ accidit̄ vno min⁹ esse interualla q̄ terminos p̄positiones autem equales sunt interuallis

In hac q̄rta pte phūs ois quō in p̄syllō z syllis au cto p̄ pla media se h̄nt̄ em̄ ad p̄pōes dices q̄ in talib⁹ syllis si altera p̄pōnū siue p̄miss̄az p̄ an̄syllōs q̄ vocant̄ p̄syllū p̄cludit̄ vel accedēdo mediū ad p̄syllm̄ sup̄ alte rā vel s̄b altera tūc̄ sicut media q̄si p̄tinua q̄z fm̄ eandē lineā accepta ad vnā p̄clonē. Quī vō diuerse p̄clones cōcludunt̄ p̄ plura media nō cōtinua i q̄ nō accipiunt̄ fm̄ eandē lineā ad eandē cōclusionē sicut fit i syllis q̄ nō sunt vn⁹ sylls vna finali p̄clonē quē admōm̄ si a b p̄clo cōcludat̄ p̄ pla media puta c z d duo media cōtinual̄ nō cōtinua tūc̄ ad huc multitudo t̄mioꝝ cōstituētū p̄ p̄pōnes tales sup̄abit̄ in vno siue excedit̄ multitudine p̄ positionū. Qd̄ sic p̄bat̄ q̄z si i cōtinuis t̄mis fm̄ vnā li neā sup̄iorū z inferiorū accept̄ accipiatur t̄mī q̄ syllō p̄ncipali ē extrinsec⁹ z in p̄syllō siue an̄syllō nēcārī q̄ vo / catur t̄mī in cādēs. Aut ille fm̄ lineā z ordiem t̄mioꝝ sumetur extrinsec⁹ i lineā Aut ponetur intrinsec⁹ ad ordiez mediū int̄ extrēa i syllō p̄ncipali p̄ita d̄i at̄ extrinsec⁹ idē q̄ ad extrinsec⁹ i ordie t̄mioꝝ sumēdo s̄ mediū aliq̄d sup̄ maiorē extremitatē ascēdēdo sicut si sup̄ boiem sumat̄ aial z sup̄ aial viūū z sup̄ viūū corp⁹ z sup̄ corp⁹ s̄b̄na. Aut sumatur rēscēdēdo s̄b̄ miore extremitate sicut si me diū sit viūū z suāt̄r s̄b̄ viūū aial z s̄b̄ aial hō z s̄b̄ boie aliq̄s hō z sic rēcep̄s vtrūq̄ em̄ vocatur extrinsec⁹ assūp tū Ad mediū at̄ siue ad intrinsec⁹ d̄i p̄clonē t̄mīnis quī suāt̄r it̄er extrēa p̄ncipal̄ sylli s̄b̄ maiori sez z sup̄ mi nozē extremitatē assūpto t̄mīo in cādē t̄mīo z s̄b̄ fit quī nō per im̄mediatū mediū p̄cludit̄r extremū dist̄ās te extrēo sicut si cōcludatur s̄b̄na q̄ est gen⁹ ḡn̄alissimū te quodā

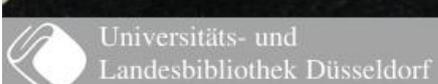
boiem p̄ hoc mediū q̄d̄ ē viūū t̄mī em̄ it̄er viūū z quēdam boiem inferi sumi p̄nt̄ media aial hō z int̄ s̄b̄nam z vi uū p̄nt̄ sumi media corp⁹ z aiatū z h̄mōi q̄ oia ad medi um q̄d̄ est int̄ extrēa ordinatur z vtrōq̄z nō intrinsec⁹ et extrinsec⁹ assūmēdo multiplicatur t̄mī p̄ mediōz taliz assūp̄tōes ita q̄ vno mī sp̄ inualla cē q̄ s̄l̄ p̄pōes t̄mis Sp̄ em̄ mediū assūmptūz ē it̄er extrēa cōiungibilia p̄ me z cōiungibilitas nō p̄t̄ cē nisi termi i vno mediāre int̄ duo q̄d̄ vocatur me sup̄erent̄ p̄pōes d̄n̄r at̄ p̄pōnes inualla q̄z eq̄les s̄l̄ inuall̄ seu dimēsiomb⁹

Nō t̄m̄ he q̄dem sp̄ p̄fecte erūt illi s̄o ab / undates sed p̄mutari. Cū p̄pōes q̄dē sunt p̄ p̄fecte abūdantes termi cū s̄o termi p̄fci abū dantes p̄pōnes s̄l̄ em̄ cū vno termio vna ad dif̄ p̄pō Utrūq̄ addat̄ termin⁹ q̄re q̄m̄ he quidē p̄fecte ille s̄o abūdantes erāt nccc est trāsmutare eadē additōne p̄fecta

Hic phūs inferit vnum correlarium remouens dubi um quia posset aliquis putare q̄ semp̄ p̄pōsitiones syl logismi essent pares z termini impares Ad quod respō det q̄ non semp̄ p̄pōnes assūmpt̄e p̄fecte sunt hoc est pa res fm̄ n̄merum z tamen abundantes z fm̄ numerū impares. Quia z ad intrinsecus z ad extrinsecus id ē in syllogismis cōpositis vbi fit p̄syllogisatio possunt̄ r̄ pariter z impariter assūm̄ sed in hoc p̄mutatō se ha bent tamen et p̄positiones quia cū p̄positiones sunt per fect̄e siue pares fm̄ numerum tunc termini assūmpti sunt abundantes siue impares non em̄ vno modo nu merus terminorum se habere potest ad numerum pro positionum in talibus p̄syllogismis sic assūmpt̄. Et ratio est quia semp̄ cum termino vno sic assūmpto additur vna p̄positio per illius relationem ad medi um vnde cūq̄z siue extrinsecus siue intrinsecus sum p tum addatur p̄pter quod quando termini sunt abun dantes z p̄positiones erunt p̄fect̄e z econtra z ideo necesse est sic trāsmutari fm̄ par z impar terminos z p̄positiones addita vna et eadem forma in terminis conclusiones autem ex talibus terminis z p̄positio nibus concludē non eundem habebunt ordiez fm̄ nu merum parem vel imparem neq̄z ad terminos neq̄z ad p̄positiones vno em̄ termio assūmpto addito

Conclusiones autem non iam habe / bunt eundem ordinem neq̄z ad terminos neq̄z ad p̄positiones vno em̄ termino ad dito conclusiones adiungēt̄r vno pauci ores p̄existētib⁹ terminis ad soluz em̄ vltimum non facit̄ conclusionem ad alios autem omnes vt si eis que sunt a-b-c adia / ceat̄ d̄ statim z conclusiones due adiacent̄ que ad a z que ad b similiter autem z in ali is. Si autem ad medium intercidat̄ eodes modo ad vnum enim solum non faciet̄ syl / logismum quare multo plures conclusio / nes z terminis erūt z p̄pōnibus.

Hic philosophus inferit aliud correlarium dices q̄ conclusiones que ex terminis z p̄positionib⁹ sunt

Tractatus

concluse non habent eundem ordinem sicut numerus pa-
rem et impari. nec ad terminos nec ad propositiones. vno
enim termino assumpto addito adiunguntur conclusiones. ita quod
conclusiones erunt pauciores vno quam termino simpliciter syllo-
gismi quod illi sunt tres conclusiones in ista additioe scilicet due.
Quod sic patet ostendi quod ois probatio fit per medium tribus. Quod ex-
tremis in syllo- si addat quatuor aut addet super ma-
iorem aut sub maiorem aut ad medium. et tunc dupli- aut inter
maiorem et medium. aut iter maiorem et medium. si super ma-
iorem tunc patet illud additum concludi de medio. Et etiam de maiore
extremitate per maiorem extremitatem et sic erunt due conclusiones
noue si sub maiore tunc de ipso patet concludi tam maiorem extre-
mitas quam medium per maiorem extremitatem et sic adhuc est
due noue conclusiones. si inter maiorem et medium. tunc
per ipsum patet concludi maiorem de medio. et etiam ipsum de maiore
per medium et sic adhuc erunt due noue conclusiones. Si autem
inter maiorem et medium sic de ipso potest concludi maiorem per
medium et etiam medium de maiore per ipsum et sic quatercumque
addat terminus semper sunt due conclusiones. Terminus vero cui
addit non potest concludi de ipso que addit nec eadem quod non
habet medium per quod vno de altero ostendat. et hoc est quod dicitur textus quod
ad solam ultimam non facit conclusionem. Exemplum est sicut in principi-
palis syllogismi a-b-c. tunc concludit ad c per b et sic iste propositio. o-
b est a. o- c est b. g- o- c est a. ibi sunt tres termini. Tunc po-
tissima sumat vno terminum in a et b. et sic ille dicitur est due alie
propositiones noui syllogismi scilicet. o- d est a. et o- d est b. et concludit
a et b per d. et tunc videntur esse quatuor termini et quatuor propositiones
et sicut ista termini sunt propositiones. hoc non est ad vnam conclusionem
et eandem ad duas et cum propositio in talibus non sit inuallum in
duos terminos immediate sumptos qui sunt sicut in p- d- i-
caru- tunc alie propositiones propositio syllogismi disparat et reficitur que
runt. o- d est b. et o- c est b. quod tunc non est immediatum ad a. s-
potest coniungit et in conclusionem noua propositio concludit a et b et re-
manet adhuc quod duarum propositionum sunt tres termini et non quatuor
quod vna propositio propositio disparat et vna ex assumptione vni-
us termini generatur et eodem modo est si inter medium et maiorem
extremitate termini. aliquid assumat ut cum dicitur quod termini sunt a
b c et in b et c sumat et tunc per e concludit b et c. et hoc modo etiam
am per quod vno termino addito due sunt conclusiones quod concludi-
tur a et c per b. et concluditur a et b per d. Et sicut ex alia pre-
missa me et maiorem extremitate tunc concluditur me et mi-
nori extremitate et medium sit extremum per nouum assumptum
Si autem omnino diuersi fuerint syllogismi sicut diuersi syllogismi sunt
si vno sit a b c et alter d e f. tunc oportet scire esse terminos et
quatuor propositiones et hoc non est extra ista deca sed ad intrinse-
cas inter maiorem extremitatem et medium et inter medium et min-
imum extremum sumuntur media in syllogismo principalis efficiuntur
patet quod in vno ordine terminorum vno addito termino
semper additur noua conclusio per ultimam. quia nouus
inter extrema medium vna facit conclusionem. tunc quod pri-
us fuerunt extrema in syllogismo principali efficiuntur
non extrema nisi ad aliquod medium aliter sumatur ex-
tremorum. cum quo id quod prius erat medium efficitur. et
sic patet quod impossibile sit quod ad diuersas conclusiones qui
cumque modifacitas non sunt diuerse premissa et diuersi termi-
ni si secundum rationem terminorum accipiatur.

Quoniam autem habemus de quibus
sunt syllogismi et quales in vnaqua-
que figurarum quot modis demonstrat manifestum
nobis est. et que propositio facile et que difficilis

le argumentabilis est. nam que in pluribus fi-
guris et per plures casus concluditur facilis.
Que autem in paucis et per pauciores diffi-
lius argumentabilis.

Istud est quartum et vltimum capitulum istius tractatus
in quo ostendit ex premissis que conclusio sit faciliter syllo-
gizabilis et que difficulter. Et duo facit. primo facit hoc
secundo infert quodam correlaria ibi. Ergo affirmatiua
Quoniam ad primum dicitur quod ex his que determinata sunt
habentur ex quibus sicut ex principijs materialibus fuerit syllo-
gizabilis per formalia principia supra determinata habentur quales et
quado. et quare fuerit in vnaquaque figura. quales sunt af-
firmatiuam et negatiuam et quod secundum perfectionem et imperfecti-
onem et coniugationes vtilis et inutilis. et quare quoniam ad
consequentiā. que vel per uersionem vel per dicitur de omni. vel
per dicitur de nullo vel ad impossibile reductionem. habentur
etiam quot modis sit et quod quomodo demonstratur in quibus figuris
ra. g. etiam ex his manifestum erit quod propositio sit difficulter syllogi-
zabilis et quod facile sit argumentabilis per syllogismum. Illa enim propositio
ad quam plures viam et quod in pluribus figuris et per plures ca-
sus siue modos figurarum concluditur facilis est ad arguē-
dum. Que autem in paucis concluditur figurarum. et per pauciores
modos figure difficilis est argumentabilis quia paucio-
res viam rationis habentur ad eam

Ergo affirmatiua quod de vltimis per primam fi-
guram tamen monstrat. et per hanc tamen simpliciter priuati-
ua propositio et per primam et per mediam. per primam quod dem
simpliciter per mediam aut dupli- Particularis autem
affirmatiua per primam et per postremam. simpliciter quod
de per primam. tripli- propositio per postremam. Priuatiua
vero particularis in oibus figuris monstrat.
vix in prima quod de semel in media aut et po-
strema in hac quod de dupli- in illa aut tripli-

In hac parte infert quodam correlaria. Primum est quod affir-
matiua vltis est difficilissime syllogizabilis quod per primam tamen figu-
ram monstrat siue ostendit et per hanc etiam non nisi simpliciter. hoc est
in vno solo primo concludit. et sic non habetur nisi vna via ratio-
nis ad eam. Alis vero priuatiua siue negatiua quibus potest per
inductionem particularium equaliter cum vltis affirmatiua. tamen habetur
plures viam ad probandum ipsam quam ad vltimam affirmatiuam
quod per primam figuram probatur et per mediam. Per primam quod de figu-
ram simpliciter in vno modo scilicet in secundo ceterarum. Per mediam vero
dupli- per primum scilicet modo et secundum celare et camestres. Par-
ticularis vero affirmatiua adhuc facili- ostendit syllogizabile.
quod probatur per primam figuram et per postremam. Simpliciter quod dem
siue vno modo concluditur per primam figuram quod in tertio prime
tamen concluditur vltis affirmatiua tripli- propositio concluditur per po-
stremam quod per primum modum et tunc et per tertium et quatuor. Si
bus autem alijs facili- probatur particularis negatiua siue priuati-
ua quod illa in oibus figuris monstrat simpliciter quod de in prima
dupli- in secundo tripli- in tertio scilicet in secundo quinto et sexto

Manifestum igitur quoniam vltis affirmatiua destru-
ere quod de difficilimum destruere aut facillimum
omino aut est interimere quod de vltima quam particularia
facilius. Et tamen si nulli et si alicui non insit in-
emptum est. Hanc autem alicui quod de non in omnibus

Quintus

figuris monstrat: nulli aut in duab? Eodem aut mo? et in priuatis o? em si omi? et si alicui interceptu? e? qd? ex principio? at fuit in duab? figuris In particularib? at simplr? aut o? aut nlli? oñdet incc? pstruere at facili? e? p?ctaria na? et in plurib? figuris et p? plures casus.

Hic infer? p? corollariu? ostendens que p?oes facili? re-
struunt vel difficulte? dices pmo? q? ex p?dictis manifestu? est
q? difficile est pstruere vlem affirmatiuam eo q? pauca vie
snt ad pstruenduz ea sed facile est destruere ea? oñino fa-
cilis est interim vles q? p?ctulares p?oes Quia vles
destruunt p? suas p?rias et p?dictorias sicut si nulli inest
id qd? incc? dicitur et si alicui no? inest quod incc? dicitur
tunc p? vles que omi? incc? significat incc?pta est pmo?
p? p?ctaria? secundo p? p?ctaria? sua? Contradictoria em
que est alicui no? incc? in omib? figuris pcludit? et in mul-
tis modis figuraz? Contraria vo? que est nulli incc? per-
quae etia? destruit vlem affirmatiuam monstrat et o? scdatur
in duab? figuris scz pma et secunda? Eodem etiam mo?
facilis destructio et difficultas pstruend? est in p?ob? vlib?
p?ctis sive negatis pl? q? in p?ctularibus licz min? sit
q? in vli? affirmatiuam vlem em negatiuam duplr? incc?mitur scz
per p?ctaria? et p? p?ctaria? si em omi? inest p?ctaria?
est incc?pta et si alicui inest p?ctaria? Contradictoria
at que est p?ctularis affirmatiuam pcluditur in duab?
figuris pma et etia? vlem vo? affirmatiuam in vna? In p?ct-
ularib? vo? p?ob? facilis est pstruend? sive concc?o? De-
struunt vo? p?ctularis e? regione difficulte? destruitur tñ
p?ctularis negatiuam p? vlem affirmatiuam vt si omi? osten-
datur p?ctatū incc? affirmatiuam p?ctularis destruitur si
ostendatur p?ctatū nulli incc? Succedunt vero? p?oes si in vno? p?ctibi-
les? Construere vo? p?ctulares affirmatiuam et negatiuam
facili? est q? destruere eo q? p?ctulare syllogizatur in plu-
rib? figuris et p? plures modos figuraz? Negatiuam enim
p?ctularis pcludit in omib? figuris et p?ctularis affirma-
tiua vt tactu? fuit in duab? et p? ples cal? sive modis figuraz?

Simino autem non oportet latere quoniam
destruere quidem per se inuicem est et vliam p?
particularia hoc quidem per vliam? destruere
autem non est per particularia? vliam per illa ve-
ro hoc est nam si omi? et alicui? Simul autem
manifestum est quoniam destruere qd? costru-
ere facilius? Quomodo ergo fit omnis syl-
lus et per quot terminos et p?ones? et quomodo
se habentes ad inuicem? Amplius autem que
p?positio in vna quac? figura? et que in pluri-
bus et que in paucioribus monstratur palam
est ex his que dicta sunt

Hic p?bus ostendit quod destruunt vles et p?ctulares
dicens q? oñino no? latere q? vles p?ones destruunt
per vles sive p? se inuicem vt vliam affirmatiuam destruit p?
contraria? sua vlem negatiuam et etia? destruunt p? p?ctula-
res q? p?ctularē negatiuam destruit etia? vliam affirma-
tiua? et p?ctulares negatiuam etia? destruunt p? vles affir-
matias sibi p?rias? Sed vles p?oes no? pnt? pstrui p? p?ct-
ulares q? si p?ctularis affirmatiua sit vna? no? sequit? p?

hoc vlem esse vera? h? ecōtra? p illa q? est vliam pstruit p?ctula-
ris sibi s? balerna? vt si vliam affirmatiua sit vera? necesse e?
p?ctularē affirmatiuam esse vera? Et si vliam negatiua sit vna?
necesse est p?ctularē negatiuam esse vera? Quia si aliqd? p?di-
catū incc? oñi? necesse est? ipm? incc? cuida? et si nulli incc?
est ipm? alicui no? incc? Et sic manifestu? est q? p?ctis q? fa-
cili? est destruere q? pstruere q? p? duas destruit et p? vna?
tñ? pstruit? Ex his igit? q? a p?n? ist? libri dca? snt manifestu? e?
quod q? ad gnatōem sit syl-? et p? q? terminos et p?oes et q?
modo in p?plexione et mixtōe se hnt? ad incc? Ampl? et
manifestu? e? q? p? pcludit? i? vna quac? figura? q? vles in vna
tñ? pma? vliam negatiua in duab? pma? et scda? Particula-
ris negatiua i? oib? vni? manifestu? e? q? p? in plib? figurarū
casib? sive modis et q? in modis pauciorib? syllogizatiōe mo-
strat? h? em totū manifestu? e? ex his q? dca? snt? et id antiq? cō-
mētatores dixerūt h? finiri pma? p?ctopz hoc ē? sectōez q? ē?
de gnatōe syllog? et scda? p?ctopz hoc ē? sectōem dixerūt in-
cipi in q? docet facultas et idoneitas syllogizatiōis in syllo-
sic gnatōe vt pscriptū ē? Quare at? hoc vel illa p? in hac
vel illa figura? pcludatur in an? habitis dca? est

Circa tertium expositum mouet qd?

At? ois discursus syllogistic? pstruit d? necesse est
terminos et duab? p?ob? Et videt? q? n? pstruit ex tri-
bus terminis q? syl-? ex o? p?ois ē? ton? syl-? vt de? p? in se/
cūdo h? et tñ in eo snt? tñ duo tñi? Scda? p? an?is pro-
bat? q? hic ē? syl-? ex o? p?ois? Ois disciplina ē? studiosa et
nulla disciplina ē? studiosa q? nullū studiosū ē? studiosū
tñ snt? ibi tñ duo tñi? s? disciplina et studiosū Scda? sic In
syllo? vt dca? snt? due p?oes q? qrtuor tñi? p?ria? p?atur q?
qlibz? p?ob? h? duos terminos? Aliqñ? syllog? at? ex p?ois
bus te? mo? h? qlibz? p?ob? te? mo? h? plures terminos q? tres vt
manifestu? ē? q? no? snt? in syllo? tñ tres termini? Quarto In-
ductio h? ples terminos q? tres h? illa reducitur ad syl-?m vt
patet scda? h? sine tēpōe alie? tñi? igit? in syllo? snt? ples ē?
tñi? q? tres? Et eodē mo? dca? ē? te? ex? Quidō sic Quat-
tuor snt? notificatiōes qb? n? notificat? ignotiū p?plexū? syl-
inductio enthymema et ex? et due q? notificat? incōplexū?
scz tēfinitū? et dīsiō? q? sic p?plexū? abūdat sup? icōplexū? in du-
plo sic videt? q? manifesta? ignotiū p?plexū? d? abūdate sup?
instrumētū? manifestū? incōplexū? i? duob? cū? q? n? finitū? et
dīsiō? q? manifesta? icōplexū? hnt? ad m? duos terminos syl-
qui manifesta? p?plexū? hnt? qrtuor terminos? Et pfirmat?
q? tēfinitū? et dīsiō? abūdant in duplo sup? tēfinitū? et
dīsiō?m q? a sili? syl-? abūdat in duplo sup? p?ctōem q?
ipm? manifesta? cū? q? p?ctō? hnt? duos terminos syl-
hnt? quattuor terminos? Sexto Mediu? in syllo? p? Aristote-
lem in tertū? significatur qñq? vna lra? qñq? duab? qñq?
trib? qñq? qrtuor? q? videtur q? mediū? no? sit vn? termin?
et p?ois est ples tñi? q? tres? Et pfirmat? q? ad h? q? syl-
sic vn? sufficit vnitas p?ctōis? h? vna p?ctō? p? syllogizari
p? pla? media? q? vni? syl-? snt? pla? media? Maior p?bat? q?
admittatē? mot? sufficit vnitas tñi? Septimo? sic est ton?
syl-? oē? al? rōnale mortale aptū? natū? ad ridēdū? ē? risibi-
le omnis h? est aial? rōnale mortale aptū? natū? ad ridēdū?
dum? ergo omnis homo est risibilis Octauo? Videtur
q? in omni syllo? sunt tres p?ones q? sunt due pmissiō? et
vna cōclusiō? h? cōclusiō? est p?positiō? qd? p?atur q? cōclusiō?
est oratio? ver? vel falsum significans? Pro veritate ta-
men questū? est sententia p?ctōis in textū? Et
ponitur iste discursus

Tractatus

Maiores materiae syllogismi est gemina scilicet propter inquam et remota puta terminus et propter quibus dupliciter corrumpit forma propositio modo et terminis figura. Maior propter maiorem extremitatem concludi de minore nisi uniantur in premissis cum medio prime quod sit necessarium in duabus propositionibus constitutis ex medio bis sumpto et duobus prenoxiatis terminis. Cōclo. Igitur ois discursus syllogisticus simplex et unius conclusiois constituitur ex tribus terminis et duabus propositionibus.

Maior pars quae ex terminis sunt propositioes et ex propositioibus syllogismus est dupliciter materia siue remota et secunda siue propter inquam figura ratio quae est formalis generalis considerat materiam prime quod per definitionem pars quae est figura est ordinata trius terminorum secundum rebitam subiectum et predicatum et modus quae est forma specialis considerat materiam specialem quae est propositio in signum cuius modus est ordinatus duabus propositioibus in rebita quantitate et quantitate. Item ista pars quae syllogismus diversarum figurarum dicitur generatim et diversorum modorum speciatim in eodem modo ex diversis terminis constituti numero terminorum.

Maior pars propter propositioem in textu dicentem si extremitates non coniungerentur per medium tunc non sumerentur ad propositum ad conclusionem conclusionem tale vel tale ex quo unio extremitatum in premissis cum medio est causa unionis earum in conclusionem debet autem hoc medium bis sumi quod alias ex tribus terminis non possent fieri due propositioes. Ex quo pars qualiter propositioem habere duos terminos scilicet subiectum et predicatum. Cōclo. sequitur ex premissis. Dicitur notatim simplex propter syllogismus vel quod sumatur plura media quod tunc non est unius syllogismus et sic non oportet esse tres terminos et duas propositioes sed sunt plures ut in textu dicitur fuit et tractetur in dubijs. *Sanctus*

Ad obiecta in oppositum.

Ad primum est dicitur. Licet in syllogismo ex oppositis sint tres duo termini secundum vocem sunt tamen tres secundum officium et virtutem termini nos. sed aliquid habet tres secundum substantiam et rationem et actum proprium terminorum. sicut pars in syllogismo profecto in prima figura et alijs. Aliquid vero pauciores habet secundum substantiam et tamen tres secundum rationem et sic est in syllogismo ex oppositis in quo maior extremitas habet substantiam una est et dupliciter secundum rationem quod maior extremitas est etiam minor quoniam scilicet ponit in minore propositioem et simile aliquid quid illi est in enthymemate in quo altera propositio tenet in mente. Aliquid vero habet plures terminos secundum substantiam sed non habet rationem sicut pars in inductione in qua omnia singularia sunt uno eodem inducta rationem habent unum terminum quod est minor extremitas. Aliquid vero habet plures terminos secundum substantiam et rationem sicut est in exemplo sed tunc non reducitur argumentatio illa in unum syllogismum sed in plures vel in syllogismum et in imperfectam inductionem. Iuxta istud tamen considerandum est quod maior extremitas quae cum seipso ponat in numero sicut in hoc syllogismo quod est ex oppositis. Quis disciplina est studiosa nulla disciplina est studiosa ergo nullum studiosum est studiosum tamen medium secundum actum mediandi non ponit cum seipso in numero ut bis sumptum faciat duos terminos syllogisticos in duabus propositioibus nec quatuor est termini propter duo subiecta et duo predicata quod unius actus unius medium quod est actus unius di et coniungendi duo extrema non potest esse nisi medium unius referat ad utrumque extremorum quod actus mediandi profici non potest nisi medium bis ponat semel cum uno in propositioem una et se

mel cum altero in propositioem altera et sic non sunt nisi tres termini. Et per idem patet solo ad secundum quod licet sint quatuor termini propositioales quod sunt duo subiecta et duo predicata sunt tamen tres termini syllogistici quod vocantur maior extremitas minor extremitas et medium. Ad tertium dicitur est quod tamen dicitur esse in syllogismo non in eo quod subicitur et predicatur sed in eo quod sic subicitur et predicatur quod ex eis fiat figura. In propositioibus vero de modo modo non est pars figura sed est extra terminos quibus fit figura et quod nihil prohibet tales terminos esse plures tribus in syllogismo. Ad quartum dicitur tamen supra licet in inductione sint infiniti termini tamen omnes cedunt in unam extremitatem post reductionem inductionis ad syllogismum et sic omnes habent loco unum terminum ut dicitur fuit. De exemplo dicitur fuit. Ad quintum est dicitur quod mittitur fallacia accidentis accidit enim definitio et divisioni excedere definitum vel divisum in duplo in quantum definitio vel divisio comparatur ad syllogismum sicut incompleta quod notificat per definitum vel divisionem comparatur ad completam quod notificat per syllogismum. Ad confirmatorem est dicitur quod non est simile quod si divisum excedit a divisione non est necesse quod in numero terminorum in duplo excedatur quod divisum est in incompleta. Noto illud quod est incompleta si exceditur ab alio necesse est hoc ad minus fieri in uno et similiter dicitur est de definitio et definitio sed quia conclusio constat ex duobus terminis ideo non est necesse quod id quod excedit ea in duplo excedat ea et ideo quod syllogismus excedat conclusionem in numero terminorum non tamen necesse est quod in duplo excedat id est constat ex quatuor terminis sed sufficit quod sint tres sicut supra in maiore dicitur fuit. Propter est dicendum secundum dicitur Albertus quod medium in syllogismo semper est unius terminus. Ad improbatorem vero dicitur est quod pluribus terminis significat non quod est duo termini secundum rationem vel plures sed ex eo quod per hoc significat relatio et ad plura siue diversa et id quod una significat secundum substantiam significat quod autem duabus significatur lris significatur due et habitudines quarum autem tribus significat tunc significat unum unius duo. Et quod quatuor significat tunc significatur ut situm habet in duabus propositioibus quod habet duo subiecta et duo predicata. Ad confirmatorem dicitur Licet ad unitatem motus requiratur unitas tamen ad quem tamen illa non sufficit sed requiritur et unitates medij in signum cuius dicitur pars primo de celo et mundo quod motus circularis et rectus sunt per diversitatem medij licet quatuor terminetur ad eundem terminum et sicut non ad unitatem syllogismi non sufficit unitas conclusiois sed etiam requiritur unitas medij. Ad septimum dicitur est supra licet ibi sint plures termini secundum substantiam sunt tamen tres secundum virtutem et actum terminorum. Ad ultimum dicitur quod prolo non est prolo. Ad probatio nem vero dicitur est quod ibi non definit prolo secundum quod est prolo a prolo dicitur sed definit enunciatio quod dicitur relationem signum ad signatum id est ad conceptum prolo intellectus.

Circa textum expositum sunt dubia.

Primum est An verum sit quod tres termini faciunt duas propositioes. Et videtur quod non quod in enthymemate licet tot termini quot in syllogismo et tamen in ipso non faciunt duas propositioes sed unam tamen ex quo est tamen una inferens. Solutio Sic quod medium bis sumitur sed cum maiore extremitate sed in maiore propositioe et cum minore in minori. Ad obiectum in oppositum est dicitur quod quis in enthymemate sit una propositio expressa per sermonem tamen intellectus non admittit quod

clusionem nisi acceperit aliaz ppdem ad minus apd se
et sic sunt due ibi ppositiones virtualiter

Secundum dubium est. An

conclusio sit medietas duar ppdonum vt dr in textu
Et videt q no qz omis syllogism pter illu cuius codur
sio est picularis negatiua pte in duas codclusiones vt
in illam que principaliter sequit r in eoduerentē sicut
ergo in tali syllo sunt due pmissa ita sunt due codclones
Secdo sic In mixtione cotingentis r uecessarij si illa re
necessario sit negatiua vlis sedetur duplx codclusio scz de
inesse r de contingēti ergo idē qd pri? Solo Sic in
syllo simplr vno sicut tactu fuit in conclone pcedentis
syllogismi Ad obieca in oppositu est simul ddm
q in omi syllogismo simplr vno seqtur vna p clo p ma
et p illam ex pnti sequit alia Aristoteles vro intelli
git dem suu te codclusionē q immedia te sequit r sic no
est instātia re puerete p clusionis qz ipa no sequit im /
mediate r directe s ex consequenti r indirecte quia me
diante principali conclusionē

Tertium dubium est. An sp

numerus terminor excedat numer ppntū. Et videt
q no qz addito vno termino tribus exntib. erūt qtuor
termini r qtuor ppōnes. Cui est exemplū sit syllo prin
cipalis tal. Omē b est a omē c est b. g omē c est a. adda
tur qrtus termin' inter maiorē r mediū. r sit ille d. r di
cat sic. Omē d est a omē b est d. ergo omē b est a. ergo
patet q due ppōnes syllogismi sunt oino diuerse a p
positionib' pncipalis syllo p additōem q vni' termini sūt
quatuor ppōnes sicut qtuor termini Solo Sic quia
fatio psyllo vt p dcm ē remanēt tm tres ppōnes maior
em syllogismi pncipalis qn pbaf p psyllm iā no meret
dici ppō s poti' pclusio r p hoc patet solutio.

Quartum dubium est An qn

cōdo pbaf p plura media nō pntina etiā seruet illa or
dinatio terminor r ppōntū. Et videt q tūc pares sūt
propōes r termini vt pz sic arguēdo. Sē b est a. oē c est b
ergo oē c est a. r postea omē d ē a. oē c est d. g oē c est a. b
pbaf eadē p clo p pla media r st' ibi qtuor ppōes r q
tuor termini So. p. nō loqē te tali acceptōe vbi acci
piunt duo media diuerse ad eandē p clonē s loquit de
medijs platis relatis ad diuerse p clones p additōez
vnius fmi ad terminos pēntes r bacadit qn extrise
addit aliqā termin' Verbi grā sit syllo pncipalis iste.
Omē aial ē sba. ois bō ē aial. g ois bō ē sba. sumaf ens
sup maiorē extreitate r dicat sic. Ois sba ē ens. omē
aial est sba. g oē aial ē ens. iā p istd additū r maiorē ex
treitate r afmutatā in mediū seqē noua p clo q pri? nō
sequebat a simili est si sumaf sba miore extreitate r sic
semp excedit numer' terminor numer ppōnum

Quintum dubium est An dif

ficali sic pstruere vlem affirmatiuā qz negatiuā. Et vi
det q no qz siue pstrui debeat vlis affirmatiua siue vlis
negatiua necariū est sp sumere oia singularia inducēdo
ex eis vlem v affirmatiuā vel negatiuā hzfo mā indu
centiū Solo Sic qz vlis affirmatiua pcludit solū in
vna figura r vno mō vlis vō negatiua in plurib' figur
et modis Ad obiectū in oppositu est ddm qz si cōsi

terent in qtu pbatur p inductōem sic est eqlis difficul
tas ad pstruendū vna r alia si vō p sideretur in qtu cō
cludatur p syllo sic maior est difficultas in pbatio ne
vlis affirmatiue qz negatiue qz vlis affirmatiua vt tactū
fuit solū pcludit in vna figura vlis negatiua in plibus

Uomodo at idonei erim? semp
sylloz ad ppositū r p quā viam
sumemus que circa vnu quod
qz sunt principia necessaria di
cendū. Hō em oz forasse gna /
rtonē cōsiderare syllogismoz sed r potenti
am habere faciendū.

Iste est seq' tractat' pmi libri in q pbs rēminat re
inuentōe mediij IRō vō rēterminatōis est qz in ancedēti
bus isti libri ont quō ad pcludendū vna extreitate m
alia necariū est hie mediū qd est cā vnois illaz extreita
tū in p clone r g p hic potē artē inueniendū mediū. Et hz
iste tractat' tria capla In pmo tradit pbus illā artē in
gāali. In scdo applicat eā ad diuerse gna p clonum ibi
(Eodem aut mō) In tertio remouet quāsdā fias opti
miones ibi (Qm ar diuisio) In pmo caplo pmo pmit
tit intentū scdo hoc psequit ibi (Qm aut q sunt) Quo
ad pmi dē q nūc dōz est quō nos erim? idonei in syllo
gismis inueniendū ad ppositū siue ppositā qstionē emi
nandā r etiā p quā viā sumēda st' pncipia syllogisadi
id ē media q st' circa vnu qd qz nō b ppo' ad emiandū sē
ue ad pcludendū. Et cā est qz forasse nō solū oz p sidera
re gnatōem sylloz qd pntet ad sciam rēolutōis s cū
am qz hec scia ē aliaz mod'. Utilitas maxia cōsistit in
hoc qz hēam? potētā siue facultatē faciēdi syllos. Quis
em ex natura sum? abiles ars tū nature supueiens po
tentiā dat syllos faciēdi cui si iūgat vltus erim? ex narā
abiles r ex arte porētes r ex vfu faciles vt dē victorin?

Quim igr q sunt alia st' talia vt de nullo
alio pdicent vere vt cleon r callias r quod
singulare r sensibile est. de his at alia. Hāz
hō r aial r vtrūqz hoz est Alia vero ipa qz
dem de alijs pdicatur de his aut alia prio
ra nō pdicatur alia aut r ipa de alijs r alia
de ipis vt hō de callia r de hoie aial

Iste psequitur intentū suū pbus ponēs pmo vnam
diuisionē entū pdicabiliū r sbicabiliū in questione
que pponitur termināda dicens q oim eoz que sunt
quedam sunt talia vt de nullo alio a se pdicetur vlt
vt possint pdicari ita vt vā sit pdicatio vt cleon r callias
et vt gener alr dicatur qdlibet quod est singulare r sens
bile eo qz sensus ppr' nō est nisi bu? singularis talia
aut sunt p me sbicatio r qbus oia alia pdicata predica
tur sicut patet in exemplis inductis re cleone r callia
re vtroqz enim illozum predicatur et species r genua
quia vterqz illozum est homo r animal r rationale r ri
sibile r vterqz eozum est accidente proprio distinctus
Alia rursus sunt predicata tm que sic se habent qz ipa
re alijs pdicantur sbiectis sibi re eis autem alia priora
eis fm intellectum predicari non possunt sicut sunt ge
neralissima Alia autem sunt qz r ipa re qbusdam pre
dicantur vt re sbiectis r re ipis alia predicantur

Tractatus

Sicut ut sunt media inter generalissimum et singulare sicut homo est quodammodo species que predicatur de callia et de bove predicatur animal et sic homo predicatur ad quodammodo est et sicut ad alia est et de his autem sufficienter dictum est in alijs

Quoniam ergo quedam eorum que sunt de nullo nata sunt dicuntur palam non sensibiliu penenum quodque est homini ut de nullo predicatur nisi secundum accens dicimus enim quoniam alibi illud socrate esse et veniens callia Quoniam autem in sursum pergentibus statur quoniam rursus dicimus nunc autem sit hoc possum De his ergo non est demonstrare predicatum aliqd nisi secundum opinionem sed hoc de alijs neque singularia de alijs sed alia de ipsis que autem in medio sunt manifestum quoniam utrumque contingit nam et hec de alijs et alia de his dicuntur et per ne consideraciones et rationes sunt maxime de his

Hic per declarat predicam ditionem dices quod palam est quod quedam eorum que sunt de nullo nata sunt predicari siue dici non quod sensibiliu siue singulariu unumquodque est homini quod nullo pene potur. Pene dicitur propter individuum vagum quod tamen quoniam potur si gratia spiritus non sumptur propter quod sensibiliu siue singulariu quilibet tale est ut de nullo potur nisi secundum accens dicimus ei alibi aliqd demonstratum ad oculum siue sensum esse socrate et hoc modo socrates inquitur singulari lare ne predicatur sed potest discretum in sensu quod formale quod potur de socrate sensus enim est socrates est alibi illud et alibi aliud demonstratum determinatur per socrate hoc enim modo albus illud habet naturam predicari accens sicut individuum vagum natura spiritus sicut dicitur socrates est aliqd homo et sic etiam dicimus hoc veniens esse callia vel socrate. Quoniam autem in sursum ascendendo versus generalissima scilicet in linea predicamentali statur quoniam in uno quod est potur tamen non sicut deum est in predicabilibus et prout tamen adhuc rursus dices primo posteriorum per remotionem et idem hoc est hic suppositum quod per istam sciam predicari non potest. De his ergo que sic supra sunt in linea predicamentali non contingit demonstrare aliqd potur aliud quod per se predicatur de ipsis et potur si aliqd de ipsis non predicatur nisi secundum opinionem id est secundum coitatem que non est generis vel spiritus sed secundum coitatem opinionis id est analogie que coitas non est nisi opiniois. Quia quibus sit in multis tamen id quod predicatur non est nisi in uno et in alijs aliqd modo et quod ad coitatem confert et refert opinio. Hec autem generalissima que non predicatur potur de alijs inferioribus et singularibus sicut in bonis et malis eo quod illa non potur de alijs sed omnia alia de ipsis. Ea autem que in medio istorum sunt. Manifestum est quoniam utrumque contingit quod hec de alijs et alia de ipsis dicuntur siue predicabuntur maxime enim de his intermedijs sicut pene racionones syllogistiche siue racionones. Pene quidem dicitur quod aliqui in syllogis extrema sunt media sicut in secunda et tertia figuris sed hoc racione contingit maxime tamen in talibus que subijciuntur et predicantur respectu diversorum respicit in medio inventionem quod ista sunt positio media sicut medium in prima figura

Oportet ergo propones circa unumquodque sic sumere proponentem propositum ipsum prius et definitiodes et quecumque propria sunt rei

Ista est secunda pars istius capituli in qua per se ponit aliqd consideraciones ad inveniendum medium et primo generales secundo spirituales ibi. Quod autem eligere. Quo ad primum ponit quoniam co

sideraciones generales quoniam primo est quod ad concludendum aliquid quodammodo conclusionem oportet proponentem et syllogizare volentem considerare autem omnia definitiodes subiecti vel etiam ut dicuntur predicari et alia quecumque propria sunt subiecto ut descripti ones et notificaciones quascumque quecumque sunt proprie rei que subijciuntur et de qua quiritur quod de ipsa possit concludi quod per propria magis syllogizare ad propositum convertibile enim magis ad propositum facit quod non convertibile

Deum post hoc quecumque sequuntur rem et rursus que res sequuntur

Ponit secundam consideracionem dices quod tamen etiam inspiciendum est in ea que sequuntur rem que est sicut et etiam illa ad que sicut sequitur id est necessarium est volentem syllogizare inspicere prima et antecedentia terminorum in questione positorum. Exemplum primum est ut homo est animal ad animal uterque exemplum secundi ut ad hominem sequitur aliqd homo.

Et quecumque non contingit eidem inesse quibus autem non contingit non sumendum eo quod convertitur privativa

Hic ponit tertiam consideracionem dices quod etiam syllogizare volentem videre que non contingit eidem subiecto inesse propter disparitatem vel oppositum id est que sunt extranea terminis conclusionis syllogizande sed non oportet accipere vel inspicere in quibus ipsa res subiecta non ideo hoc enim est superfluum. Quia habitus repugnantes que videntur a re remouetur habet etiam a quibus ipsa res subiecta remouetur eo quod simpliciter in finis convertit velis negatia et idem scito quod predicatum aliqd repugnat sic scilicet etiam quod repugnat sicut converta prope velis negatia. Exemplum est ut si scilicet quod nullus homo est animal scilicet etiam quod nullus animalis non est homo

Dividendum est autem et eorum que sequuntur quoniam cumque in eo quod quod est et eorum propria

Hic ponit quartam consideracionem dices quod in his que sequuntur sicut questionis hoc est in his que dea sunt prima dividendum est quod quedam sunt que sequuntur sicut in eo quod quod est et substantiali predicatur de subiecto et quedam sunt que non sequuntur in eo quod quod est id est non sunt substantialia sed predicantur ut propria siue convertibilia et illa oportet inspicere quod per illa magis concludit ad propositum eo quod sunt convertibilia ut racionabile cum homine et sensibile cum animali

Et quecumque ut accensia predicatur et horum que secundum opinionem et que secundum veritatem. Quato enim plurium talium idoneus fuerit quis citius inueniet conclusiones quato autem verorum magis monstrabit

Hic ponit quintam consideracionem dices quod oportet syllogizare volentem per medium distinguere predicata propria ab accidentibus quod concesso accensialis non concludit de aliquo nisi per medium accensiale et in his que sequuntur ut accens oportet considerare utrum predicatur ut ens probabile quod determinatur ad opinionem sic scilicet quod videtur omnibus aut pluribus et maxime notum que faciunt prope probabilem. Et iteque inspiciendum est que predicantur de subiecto vel sequuntur ad sicut secundum rei veritatem que sunt de rei essentia ex quibus sunt propones demonstrative et necessarie. Quato enim plurium talium aliqd idoneus fuerit per facultatem intellectus in accipiendo tanto solertior est et citius inueniet conclusiones et quato horum et verorum et essentialium talium fuerit inspector tanto magis et efficacius demonstrabit propositum

Oportet aut eligere nō que sequuntur qd sed quecūq; totā rem sequunt. vt non q; ali/ que hōiem sed q; oēm hōiem seqtur p vles em pōnes syls fit. qñ ergo est indefinitum incertū si vlis est. ppositio cuz vero de infini tum est manifestum

Hic pōns pōit sex pōsideratōes spāles. Prima est q; in his q; dca sū nō solū o; eligere q; dca sū b cel q; mag; r mū? sū eligēda. r sic pō eligēda sū etia pna media q; nō sequit p dicitur v; indefinite tñ. h; q; sequit totā rē sūci in omīa sua picularia distributā. Terbi gratia. Nō oportet eligere qd sequit hōiem quēdā. v; aliquem. sed id eligendū est qd sequit oēm hōiem r hoc ideo eligendū est q; omīs discursus syllogistic; est p pōnes vniuersales. r medium quod vniuersaliter sequit minus extre/ mum magis infert vniuersaliter q; aliud. Quando au tem mediū eligetur fm psequens indefinitum. tunc in certum est. si vniuersalis est ppositio que concludi/ tur. Quia indefinitum r pro toto r pro parte potest verificari. Cum vero finitum est in quantitate per sig/ num vniuersale tunc manifestum est quid sequi potest ex tali medio.

Similiter autem eligendū est r que ipm sequitur tota. ppter eandē causam

Hic ponit scōdam cōsiderationē spālem dicens q; sū in antecedentibus eligendū est ad sūcōn pclusionis illud quod ipm totū hoc est v; r sequit hoc est r quib; sūcōn cōclusionis v; r p dicit. ppter eandē q; dca est causam q; vles sunt potēiores in discursu syllogistico

Ipsū aut quod sequit nō est sumendū totū sequi. Dico autem vt hominem omne animal aut musicam omne disciplinam. sed tantū simplr sequi quēadmodū r protēd mus etē in iurile alre; r impossibile vt om nem hominem esse omne animal. vel iusticiā omne bonum. sed cui consequens est in illo omne dicitur

Hic ponit tertiam cōsiderationē dicens q; ea que sequuntur ad ipm sūcōn cōclusionis non debent su mi fm totum id est vniuersaliter. ita q; signū vniuersale ponatur ad predicatum quod sequit ad sūcōn. Cuius est exemplum sicut si dicat hōiem sequi omne aial. vt mu sicam sequi omnem disciplinā. dicendo. homo est om ne animal et musica est omnis disciplina sed tñ acci/ piendum est predicatum quod simpliciter sequitur sū/ iectum sine signo distributiuo quemadmodum p tēdi mus siue pponimus in ppositiombus syllogismi. Si enī vniuersaliter p dicitur ad predicatum de subiecto indefini te sumpto. tunc inutile erit q; r ad recursum syllogi sticum. qui nullo modo attenditur pnes distributionē predicati. r erit impossibile quo ad veritatem ppositio nis quia disparata vel opposita predicabuntur de eo/ tem. Est enī impossibile omnem hominem vel hominē esse omne animal. quia sic omnis homo vel homo esset alinus r leo. r hoc modo impossibile est iusticiam esse omne bonum. Sed subiectum cui siue ad quod seqtur

predicatum in illo dicitur esse q; sūcōn distribuit sig no vniuersali. hoc enī est vtile ad recursum syllogisticus et non facit pōnem impossibilem.

Quando aut ab aliquo cōtinet subiectū cuius consequentia oportet sumere que v/ niuersale quidem sequuntur vel non sequū tur non eligendum est in his sumpta enim sunt in illis quecūq; em animal r homines sequunt. r quecūq; non insunt similiter que autē in vno quoq; sunt pna sumendum ex tranea sunt em quedam speciei pna. pter genus necesse em est diuersis speciebus pna quidam inesse

Hic ponit quartam cōsiderationē dicens quom o ab aliquo superiori suo continetur sūcōn quom o/ touis. cui; sūcōn psequētia oportet accipere ad mediū nventionem tūc non oportet sumere psequētia p dicit ti. q; illa actu r intellectu cōtinent in sūcōn r in his que sunt in subiecti ratione. similiter etiam non oportet multum sumere ea que non insunt vniuersaliter. q; illa sunt essentialiter repugnantia. r omnia illa statim sumpta sunt ipso subiecto sumpto. r ideo superfluum ē studere ad acceptiōnem talium r hoc patet quia que/ cūq; sequuntur essentialiter animal hec sequuntur to minem per primam regulam antepredicamentalem. Et similiter est de repugnantibus quecūq; vniuersali ter non insunt consequenti hec etiam non insunt ante cedenti. quia quecūq; remouent ab animali remouent tur etiam ab homine. Inter tamen extrema r repug/ nantia magis sumenda sunt quecūq; sunt magis pro/ pria. r magis p pna. q; illa q; sunt magis extranea r magis remota. Et hoc bñ cōtingit q; quedam sunt ipsi speciei que subijcitur pna. r p pna pter genus. necesse est enī in diuersis speciebus i q; r species sunt que/ dam pna pter genus esse. r illorū o pposita sunt spā/ etiam magis p pna q; o pposita generi.

Neq; autem vniuersale eligendū quidē sequitur hoc quod continetur vt animal q; dem sequitur hominem. necesse em est si ani mal sequitur hominem r hec omīa sequi cō uenientiora autem homo ois electionis

Hic ponit quintam cōsideratōem dicens q; eodē mo do sumendum est cōsequens sūcōn vel predicati cōdu/ sionis. pbande quia illud vniuersale quod sequitur id quod continetur hoc est sūcōn. vel antecedens non oportet eligere. id est si volumus sumere antecedens pze dicati. non debemus sumere antecedens sūcōn. sed debe mus sumere immediatum genus predicati. Quia q; quid est antecedens sūcōn etiam est antecedens predi cati vt q; dca antecedit ad hominem. etia antecedit ad animal. hoc est quicquid est inferius ad homines est etia inferius ad animal. r etiam alia superiora predica ta quia hec omnia sunt in hominis electione. r ideo ac/ cepto generaliter antecedere ista omīa accepta sunt in hominis electione.

Sumēda at sunt r q; plerūq; sequuntur

Tractatus

et quibus consequens est nā ex pblematis?
que plerūq; sunt fit r sylus ex pōnibus q
plerūq; sequent aut ex omib; aut sumptis
plerūq; aut aliquib; Sylus em̄ est vniū
cuiusq; conclusio principijs.

Hic ponit sextā cōsideratōem dicēs q; sumēda sunt il
la r eligēda ea q; plerūq; r nō semp ad sbiectū sequunt
et etiā ea ad que sequit aliq; plerūq; q; talia valēt ad
concludēdum cōdñsionem vt in plurib; id est conclusio
nem pbabilem. Cū em̄ conclusio debet eē similit̄ alicui pre
missaz r concluditur cōclusio quāq; pbabilis necariū
est etiā tali mō sumere media.

Ampli; que omib; nā sunt nō eligen
dum nō em̄ erit syls ex ipis ob quā q; cām
in sequētib; erit manifestum.

Hic ponit septimā cōsideratōem dicēs q; in eligēdo
cōsequens sbiecti vel pdicati quōuis vel cōdñsionis q;
ponit pbanda nūq; est eligēdum cōsequens trāscēdēs. s;
q; omib; est pñs id est q; ad oīa est cōe. q; si tale pñs
eligit tūc nō fit syls ad cōdñsionē ppositā r fit b; modo
syllogism; ex puris affirmatis qui nō valz in scōda figu
ra tñ ppter quā cām ista nō sunt eligēda erit manife
stum in sequētib;.

Construere aut volētibus de aliquo to
to ei; quidē quod cōstruit inspicienduz ad
subiecta de q;bus ipm̄ dī. de quo aut opoz
tet pdicari quecunq; hoc sequunt si em̄ ali
quod hoz; sit idē necē est alteri alterz inesse.

Ista est scōda ps pncipalis hui; capli in qua ponit ve
ram artem inueniēdi mediū idoneū ad q;libet gen; cō
dñsionis syllogisandū. Et pmo ponit q;tuor regulas si
ue cōsideratōes. scōdo declarat eas. ibi (Magis autez)
tertio infert correlariū. ibi (Manifestū est q;) Prima
cōsideratio siue regula est q; volentib; cōstruere de aliq;
sbiecto toto vltiter sumpto id est volentib; concludere
ppōnem vlem affirmatiuam. necessarium est inspicere
ad sbiecta id est antecedētia de quib; ipm̄ dī. r de quo opz
predicari id est ad pñtia. q; si aliquid hoz; sit idē id est si ta
le inuenit mediū scz q; sit anis ad pdicatū r cōsequens ad
sbiectū cōdñsionis syllogisande tale est idoneū r con
sequens. In quib; verbis pbūs vult q; ad syllogisandū
vlem affirmatiuam sumendū est mediū qd sit anis pdica
ti r cōsequens sbiecti ipsi cōdñsionis pbande. Ver
bi grā. si cōclusio pbanda sit ista. *Dis homo est animal.*
mediū qd est anis ad sbiectū r cōsequens ad pdicatus erit
rationale p qd cōcluditur aīal vltiter de hoīne. Et si con
clusio syllogisanda vlis affirmatiua sit ista. *Dis hō est*
substantia. mediū cōueniēs erit aīal. q; hoc est anis ad
pdicatus r cōsequens ad sbiectū r signat petr; hispanus
istā regulā p hanc dictionē fecana.

Si aut nō qm̄ omi sed qm̄ alicui que se
quitur vtrūq; Si em̄ aliquid hoz; idēz ne
cesse est alicui inesse.

Hic ponit scōdam regulā obseruandā r est ista. si q; s;
vult cōstruere aliq; pdicatus de aliquo sbiecto nō q; in
est omi. s; q; inest alicui p;iculariter opoz; respicere in

aliq; anis qd vtrūq; seqtur scz tam sbiectū q; pdicatum
cōdñsionis. si em̄ antecedit vtrūq; hoz; p illud cōcludetur
pdicatus de sbiecto p;iculariter. vt si cōclusio syllogisand
da sit ista. quoddā corp; est animal. mediū idoneū est ille
termin; homo. q; est anis id est inferius resp; vtriusq; r
syllogisatur sic in darapti. Omnis homo est animal. omnis
homo est corp;. q; quoddā corp; est animal. r significat hęc
regula p hanc dictionem caget.

Quādo aut nulli oportet inēē cui quidēz
nō oportet inēē ad sequētia qd aut oportet
nō in esse. ad ea que nō ptingūt eidem inesse.
Aut puerim cui quidē oportet nō inēē ad
ea que nō contingūt eidē inesse. qd pō non
in esse ad sequētia. Hā si hęc sunt eadem ad
alterutrū nulli cōtingit alterū alteri inesse.
fit em̄ quādoq; quidem in prima figura syl
logismus quādoq; aut in media.

Hic ponit tertiā regulā dicēs q; ad concludendū
vlem negatiuā si maior debet esse negatiua sumendū
est mediū qd est extraneū ad pdicatus cōdñsionis. r con
sequens ad sbiectū. Cui; exemplū est vt si cōclusio syllo
gisanda sit ista. *Null; hō est lapis.* mediū idoneū ē ani
mal. q; hoc est pñs resp; sbiecti illius cōdñsionis. r ex
traneū resp; pdicati. r fit hoc mō syls. *Nullū aīal est*
lapis. Omnis homo est aīal. q; null; homo est lapis. *Uel*
in scōda figura in cesare sic. Null; lapis est aīal. *Dis hō*
est aīal. ergo null; homo est lapis. scilicet hęc dispō pmiss;
sari p hęc dōem dafenes q; significat q; mediū dz esse
extraneū ad pdicatus cōdñsionis r cōsequens ad sbiectū.
q; si cēt extraneū ad vtrūq; tūc argueret ex puris nega
tiuis q; extraneū nō pdicat de extraneo nisi negatiue.

Quarta regula est ad cōcludendū cōdñsionē nega
tiuā qm̄ minor est negatiua. r maior affirmatiua. tūc acci
piendū est mediū qd est extraneū ad sbiectū cōdñsionis et
consequens ad pdicatus syllogisando in camestres b; mō.
Dis lapis est inaiat; null; hō est inaiat; igit; null; hō
est lapis. Has aut duas regulas dari opz de medio p
qd cōcludit vlis negatiua. q; aliq; cōcludit in pma fi
gura. r aliq; in scōda. Et aliter in pmo mō scōde r aliter
in scōdo. ppter qd nō potuit mediū vna regula regulari
et significat ista q;ta regula p hęc dōem tembare.

Si aut alicui nō inēē cui quidē oportet
at nō inesse. quib; pñs est. quod pō non in
esse que nō possibile est eidē inēē. si em̄ aliq; d
hoz; sit idē necē est alicui nō inesse.

Hic ponit q;ntā regulā q; est ista ad cōcludendū p;icu
larē negatiuā sumendū est mediū in pma figura qd
est anis ad sbiectū cōdñsionis. r extraneū ad pñtū. Exem
plū vt si p;culo syllogisanda sit ista. quoddā aīal nō est ho
mo. mediū idoneū est iste termin; asin; q; est anis sbiec
ti id est inferior ad hoc sbiectū aīal. r extraneū hnicē mō
hō sic arguēdo. *Null; asin; est hō.* quoddā al; asin; igit;
quoddā al; nō est hō. Et istd; p; intricatis verb; dicit sic in tex
tu. si aliq; vult cōcludere pdicatus alicui sbiecto p;icu
lariter nō inesse oportet q; cōsideret antecedētia illius sb
iecti. quib; seqtur ipm̄ sbiectū cui oportet nō inēē pdicatus
in cōdñsionē. Et oportet q; p;ideret repugnās pdicatus

Sextus

quod non possibile est eidem predicato inesse. Si enim taliter repugnatum predicato et antecedenti subiectum aliquid sic idem tunc per illud medium concluditur predicatum alicui subiecto non inesse hoc est particulariter. Tunc ibi

Magis autem fortasse erit sic unumquodque eorum que dicuntur manifestum. sint enim consequentia quidem a in quibus b. quibus autem ipsum sequitur in quibus. c. que autem non contingit ei inesse in quibus d. Rursum autem e quidem. que insunt in quibus f. quibus autem ipsum sequitur in quibus g. que autem non contingit ei inesse in quibus h.

Hic declarat predictas regulas ponens aliquas litteras ostendens etiam quid velut per eas intelligere dicens primo q. a significat predicatum conclusionis syllogizande b. autem p. n. s. ad predicatum c. antecedens predicatum et d. e. n. e. u. m. eiusdem. Sed e significat subiectum conclusionis f. p. n. s. subiecti g. a. n. s. subiecti et h. extraneum. ut summarie continetur in hijs versibus. Predicat. a. b. sequens c. p. cedit d. sit extra. E. subit. f. sequit. g. p. cedit. h. sit extra

Si ergo idem erit aliqd eorum que sunt c. alicui eorum que sunt f. necesse est a. omni e inesse. Nam f. q. d. e. m. o. m. n. i. e. c. a. t. o. m. n. i. a. q. r. e. o. m. n. i. e. i. e. a.

Hic p. h. u. s. declarat p. p. o. s. i. t. u. m. et primo p. m. a. z. regulam dicens q. c. o. n. s. i. d. e. r. a. d. u. m. e. s. t. i. n. a. n. t. e. d. e. n. t. i. b. u. s. p. d. i. c. a. t. i. que sunt c. et p. n. t. i. b. u. s. que s. u. n. t. q. z. si aliquid eorum que sunt c. idem fuerit alicui eorum que sunt p. n. a. subiectum. hoc erit medium ad concludendum vlem affirmatiuam. id est si sit aliquis terminus representans c. et f. hoc est qui est p. n. s. subiecti et antecedens predicatum tunc ponendo illi terminum pro medio concluditur q. o. m. n. e. e. s. t. a. sic arguendo in barbara. Omne f. c. est a. omne e. est c. f. igitur omne e. est a. In terminis significatiuis. Omne aial est substantia tunc ibi ille terminus aial habet se sicut f. et c. q. z. est a. n. s. respectu predicati conclusionis et p. n. s. respectu subiecti ut sup.

Si autem c. et g. idem. necesse est alicui e inesse a. Nam id quod est c. a. id quod est g. e. sequit.

Hic declarat secundam regulam. dicens sic c. et g. s. i. l. idem hoc est si sumatur terminus qui est p. n. s. v. r. i. u. s. q. tal. erit medium ad concludendum particularem affirmatiuam et hoc probat q. z. hoc quod habet se sicut g. et c. v. n. i. c. v. l. i. r. a. et e. ut sic arguendo in eminis significatiuis. Omnis homo est aial. quoddam corpus est homo. igitur quoddam corpus est aial. hic iste terminus b. b. a. b. z. se sicut c. et g. q. z. est antecedens subiecti et predicati

Si autem f. et d. sunt idem. nulli e inherit a. et pro syllo q. m. ergo conuertitur priuatiua et f. ei quod est d. idem nulli f. inherit a. f. at omni e.

Hic declarat tertiam regulam prius positam et primo quo ad primam ei. p. t. e. m. d. i. c. e. s. s. i. f. e. t. d. s. u. n. t. idem hoc est si sumit vnus terminus qui est f. id est p. n. s. ad subiectum et d. id est extraneum ad predicatum tunc medium erit ad concludendum vlem negatiuam. h. a. c. s. z. q. nulli e subiecto inherit a. predicatum hoc enim pbatur in pro syllogismo qui fit ad probandum q. nulli f. s. u. e. s. i. c. e. n. i. f. o. r. m. a. n. t. u. r. syllogismi in primo modo secunde figure. Nullum a. est d. omne f. est d. ergo nullum f. est a. Et omne c. est f. sequit q. nullum e. s. i. b. a. et hoc quidem fit per syllos in secunda figura. Si

autem inuertitur maior sic nullus d. est a. et hoc fiat maior pro syllogismo fiet secundus syllogismus in prima figura. Eodem modo idem syllogizari potest per vnum syllogismus in secundo p. m. e. vel in primo secunde si a. f. hoc est p. n. s. predicatum et a. n. s. subiectum ponatur pro vno termino. In terminis autem significatiuis potest sic argui. Nullus aial est lapis. omnis homo est aial. igitur nullus lapis est homo. ibi aial est medium et habet se sicut f. et d. q. z. est p. n. s. respectu subiecti s. z. b. o. et extraneum huius predicati lapis q. z. extraneum vocat illud quod n. u. n. q. z. vere potest alio predicari. Iuxta istud tamen notandum est s. m. t. o. / m. i. n. u. m. Albertus q. cum dicit q. z. p. s. y. l. l. o. syllogizatur. n. o. d. est a. non intenditur q. sit vere syllogismus. sed intendit per b. q. per regulam datam non syllogizatur vlem negatiua in prima figura immediate. sed potius syllogizabitur in p. m. a. figura per p. u. e. r. s. i. o. n. e. m. h. u. i. u. s. p. p. o. s. i. t. i. o. n. i. s. que est. nullum a. est d. et per hoc intenditur significare q. p. p. r. i. e. d. i. c. i. h. z. nulli a. e. d. et non ita p. p. e. e. s. t. nulli d. e. a. d. e. n. i. c. i. s. t. i. c. a. q. z. p. p. e. t. a. s. i. p. s. i. magis debet remoueri ab a. q. z. e. s. t. t. u. i. c. a. q. z. u. e. r. s. o. d. i. c. i. p. u. e. r. s. i. d. e. z. et d. i. c. a. f. nulli d. e. a. z. non fit talis syllogismus immediate in p. m. a. figura. s. p. o. t. i. m. e. d. i. a. r. e. d. i. c. a. p. u. e. r. s. i. o. e.

Rursum si b. et h. idem. nulli e inherit a. nam b. a. quidem omni e. i. autem quod est e. nulli inherit. Idem enim erat ei quod est h. b. h. autem nulli e. inherat.

Declarat eandem regulam p. t. e. r. t. i. a. ad secundam p. t. e. m. d. i. c. e. s. ad concludendum vlem negatiuam in secunda figura inspiciendum est in p. n. a. predicati que est b. z. in opposita subiecto que s. i. l. r. e. s. i. g. n. a. t. a. p. e. r. h. l. i. t. t. e. r. a. m. id est si idem terminus est p. n. s. ad predicatum et extraneum ad subiectum ille erit ipsum medium ad syllogizandum q. nullum e. est a. id est ad syllogizandum conclusionem vlem negatiuam. Cuius ratio est q. z. s. m. s. u. p. i. o. r. e. m. d. i. s. p. o. s. i. t. i. o. n. e. m. t. e. r. m. i. n. o. r. u. m. b. quod est p. n. s. ad a. inest omni a. a. at subiecto in quo e. e. nullum inherit b. q. d. est medium. et hoc est ideo q. z. p. o. s. i. t. u. m. est q. b. q. d. est oppositum subiecti b. q. d. est p. n. s. predicati s. i. l. idem. cui igitur b. nulli insit. c. p. p. t. e. r. o. p. p. o. s. i. t. o. e. s. e. q. t. u. r. q. a. n. u. l. l. i. i. n. s. i. t. e. r. h. u. i. e. r. e. s. t. i. n. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. s. t. e. r. m. i. n. i. s. Omnis la. / p. i. s. e. s. t. i. n. a. i. a. t. u. s. n. u. l. l. u. s. t. o. e. s. t. i. a. i. a. t. u. s. igitur nullus lapis ibi ille terminus i. a. i. a. t. u. s. e. s. t. m. e. d. i. u. m. et est p. n. s. respectu predicati et extraneum respectu subiecti

Si at g. et d. idem. a. alicui e. non inherit na. ei quod est g. non inherit a. q. m. neg. d. g. at sub e. est quare alicui e. non inherit a.

Hic potest aliam regulam dicens ad concludendum particularem negatiuam inspiciendum est in oppositum predicati et a. n. s. subiecti id est ad syllogizandum particularem negatiuam medium idoneum erit terminus qui s. e. b. z. v. t. g. e. t. d. i. v. t. a. n. s. ad subiectum et e. n. e. u. m. ad predicatum et concludit q. a. a. l. i. c. u. i. e. n. o. i. n. e. r. i. t. c. u. i. r. a. t. o. e. s. t. q. z. e. i. q. d. e. s. t. g. a. n. s. subiecti non inherit eo q. non potest inesse ei quod est d. q. d. est oppositum predicati g. at est sub e. eo q. est a. n. s. ad ipsum et ideo sequitur q. non inherit particularem a. alicui e. hoc est q. aliquod e. non est a. Tunc ibi

Si at ei quod e. g. sit b. idem. pueri erit syllogismus na. g. inherit a. omni na. b. ei quod e. a. e. at ei quod e. b. idem enim erat b. ei quod e. g. a. at ei quod e. e. omni q. d. e. m. n. o. n. e. c. c. a. r. i. u. m. e. i. n. e. e. a. l. i. c. u. i. a. t. n. e. c. c. a. r. i. u. s. e. o. quod puerat vlem predicatiuam in particularem

Hic p. h. u. s. potest vnā aliam regulam in superioribus positam dicens Ad concludendum indirecte minorem extremitatem de maiore sumendum est medium

Tractatus

quod est sicut g r b id est sumedus est terminus q est anis ad sban r pns ad pdicatu r pmo isert tuc p dlo vls af firmatia q pueri pt in pnculare affirmatiua q tuc est indircā in baralipron r g fit syls puerlus vt dicit pbs Exemplū est ad cōcludēdum istā aliq sbā est aial va let mediu qd est sicut g r b hoc est q est anis sbiecti r cōsequens pdicati vt in ppositio ille terminus corp p ta le em mediu pcluditur q omē aial est sbā sic arguēdo Omē corp est sbā omē aial est corp g omē aial ē sb stantia r illa p puerionem p accis infert q aliqua sb stantia est animal patet ergo ppositum

Manifestū ē g ad pdcā pspiciēdū vtriusqz in vnaqz questione p hec em ois sylsus

Hic pbs infert correlariū dicēs Manifestū est ex his q dca sunt q ad pdcā antecedentia r pna r extranea vtriusqz pdicati r sbiecti ē pspiciēdum in vnaqz trum figuraz qz p hec q dca sunt qstum ad medij ordinatio nem fit ois syls fm oem figurā.

oportet aut r sequentiū r quibz sequit singulū ad prima qdem r vltia maxime ispi cere vt e qdem magis ad k f qz ad f solū a aut ad k c qz ad c solū si em ei qd est f k r ei quod est f r e inest a si at huic nō sequitur a possibile est ei qd est f sequi a similitur aut r in quibz idem sequit cōsiderādum nā si pri ma r ea q sub ipis sunt sequit si aut nō neqz in his aut q sub ipis sunt cōtingit

Hic ponit pbs vni notabile dicēs q ad eligēdus mediu ad syllogisandū vlem affirmatiua debet sumi ta le qd est pns ad sban r anis ad psum r nō qd cunqz in differēter h est eligēdū maxime vlt oim qntū siue fm ordinē ppositoz inter sban r pdicatu dūmodo illud sic anis ad pdicatu. vniuersali aut est id qd est ppinquū pdicatu qz si pdicatu inest vltier supiori pntēti infe riora tūc necario inerit r inferiori vt qd omi inest ani mali omi inest homi sic inerit r ipi sbiecto Si aut non insint vltier supiori ex hoc pbatur qz pbitetur ipm in esse vltier alicui inferiori. Simili mō si debet eligi anis ad pdicatu eligēdum est maxie vlt oim accitium. et h est qd ē ppinquū ipi pdicatu ea r causa q sup di cta est. Secō pbs sic dicit in textu qz pntium ad pd icatum r ad sban r antecedentiū ad vtrūqz istoz singu lum referre ad maxime prima r vltia r ad hec respicere vt e qd est sban magis oportet referre ad k f p quod in telligit pns magis vlt qz ad f solū p qd significat cōse quens minus cōe acceptū in seipso solū. Exēplum ē vt si e eēt vt homo tūc k f esset vt corp vel sbstātia r f solū vt aial r ergo si mediāre k f possem cōcludere pposituz magis esset notū qz per f solū si p k f non possum tūc re teo capes solū. Eodem modo cōsiderandū est in eo qd ē c qd est anis pdicati r videndum est in quibz siue ad q idem anis sequitur. Quia si aliquid seqtur ad pma r v niuersalia tūc seqtur ad omia que sunt sub ipis. Si at nō seqtur ad ea que sunt prima r supiora ad huc tamē aliquādo r in aliqbus contingit q seqtur inferiora. et iō ea q sunt magis vniuersalia in antecedentibus r cō sequentibus sunt consideranda.

Alam aut r qm per tres terminos et duas ppones cōsideratio r per predcās figuras syls oēs. Non v stratur em omi qdem e inē a qm ei quod ē c. r ei qd est fidē sumit hoc aut erit mediu r extremitates aut e r a fit em pma figura. Allicui aut qn c r g sumit idē hec aut postre ma figura mediu aut fit g c. Nulli aut qn d et f idē fit aut pma figura r media nā pri ma quidē quādo nulli f inest a. Si quidem cōuertit pūatiua f aut omi e. medium aut quādo d a quidē nulli e aut omi inest. Ali cui aut nō inesse qn d r g idem fuerint hec aut postrema figura nā a quidē nulli g erit e vero omi g manifestum est ergo qm per predictas figuras ois syllogismi.

Ista est tertia ps hui capli in qua pbs facit tria. Primo ondit istam artem inueniēdi mediu esse suffici entem. Secō q nō pnt inueiri alie bitudies vtilis me dij ad extremitates ibi. (Et qm) Tertio remouet vnā cōsideratōem erroneā r falsam circa istā artē ibi (Pa lam aut r que cadē sumēdum) Duo ad pnum dicit qz ista ars inueniēdi mediu sit sufficiēs patet qz sufficit ad omē pblema ppositū cōcludendū p sylm. Et hoc p3 quia iā p predcā palā est qm p tres terminos r duas p positiones ois pōsideratio est syllogistica hoc est ois syls pstituitur ex tribz terminis r duabz pponibus r ē in aliq triū figuraz. h ista ars docet hoc qz in hac arte ro cetur inuētio vni termini medij qd hz spēalem bitudē nem ad duo extrema cōclusionis r ita erūt tres termi et due ppones in syllo qz medij bitudo nō se exēdit nī si ad duos terminos q sunt extrema q cū medio habēte se ad terminum fm bitudinem sbstādi vel pdicādi vlt fm vtrūqz eoz nō pnt pstituire nisi duas ppones et sic in tribz terminis r duabz pponibz ordiatas in modo et figura est ois medij inspectio. Et hoc pbatur inductie p3 mo in pmo mō pme figure accipiēdo vlt affirmatiuz vt qm omis homo est sbā id est pcluditur a pdicatu r e sbiecto hoc at pcluditur iō qm mediu ad hoc sumi tur qd est idē canis pdicati r f pns sbiecti qz tale est in toto maiori extremitate r minor extremitas in toto medio quēadmodum in rēfinitōe pme figure dcm est. Extremitates at q ponuntur in pōne featur p a r e si cut mediu p c r f. Si vero d3cludi pnculare affir matiū sumi debet mediu qd est c r g id est anis respec tu sbiecti r pdicati pōlonis r sic sbiectur respectu vtri usqz r fm pōnem terminoz erit mediu in tertia figu ra in pmo mō darapti scz si vero cōcludi d3 vlt negati uum sumendum ē mediu qd sit cōsequēs sbiecti r ex tranem siue repugnās pdicatu qz erit sicut d r f. Se cundo mō fit syls in pma figura r in media sed in scōa figura fit pmo r in pma p cōuersionē maioris qz sicut statim dcm fuit d magis pprie remouetur ab a qz econ tra a remouetur ab eo qd est d cum d sit qsi pprietas ei qd ē a. Tū nō immediate fit syls p pma figurā h p scōam r in pma fit p cōuersionē maioris sic Nulluz a est d f omē c est d f si cōuertatur maior sic Nullum d f est a omē d f est e g nullum c est a. Media at figura

siue scda fit ex hoc qd b nulli iust a-i qd nullu b fite a-e
aut me omi d f sic em fit prim' mod' scde figure Si at
concludi d3 p'iculare negatiu sumedu e me' qd e extra/
neu p'it siue pdicatu- r'ans aut' siue sbiecti- sic fi ide sic
d et g- tuc ei pcludit qd qda e n ea- vl q' a n in e alicut e
et tal' syls fit i' etia figura siue postrea- sic argue- nulluz
gd ea- De gd est e-g qda e n est a- q' e scds mod' etie fi
gure. Manifestu igr est ex pdcis p iductoem- qm p pre
dcas figuras fit ois syls- ad qdlibz pblema pcludedu
et p b'itari p3 q' ois syllogism' ostensu' p tales fit medij
inspecciones- r' p tres figuras-

Et qm no eligendu q i oib' sequunt- co
q null' fiat syls ex ipf' Ha pstruere qd e oi/
no no erat ex seqntib' Priuare at no p'igit
per ea q oib' sequunt' oz etci huic qda inee
illi vero non inesse-

In ista pre- p- oit alias medij inuetoes q st iuriles
dicen- q no st eligeda ea q in oib' sequunt- i- no e assum
du me' qd est pns ad sbcti- r' p'iu p'ois sic f' b' deo fe
bas Et ca est q null' p'it' ex tli p' fieri syls i aliq' figura
ru- q' pstruere aliqd pblema affirmatiu no p'igit st /
logisice ex p'ideratoe p'itii sbcti- r' p'iu- q' n seqe si ali-
qd p'ur te ante- illd ide vl' p'ur te p'ite- q' p' p' b' p'ns ta
le te tli p'dicef ante vl' vl' p'iclarit- Tal' ai dispo me-
dij facit figura scdam in q ex pur' affirmatis nihil seqe
Sic at p'uatie siue negatie n p'igit vni extre- te alio
dici vl' vl' p'iclarit' ex tali medio qd seqe ad a'ns et
ad p'ns- q' no seqetur si sup'ioe- te aliq' vl' q' inferi' dicat
vl' - Priuatie at siue negatie no p'igit qz ex tali dispone
medij refutat due vles affirmatiue in scda figura in q
mediu bis pdicatur ex talib' at nihil seqetur p'uatium

Manifestu at qm r' alie p'ideratoes q fi
unt hz electoes iuriles ad faciendu syls. Ha
si seqntia vtruz eadē sint q at seqe a r' q no
cōtingit e Aut rursuz qcuqz no possibile vtri
qz inee no em fit syllogism' p' bec

Hic p'uis p'it scdam p'ideratoem dicēs Manifestu
est q alie inspeccōes sunt inutiles ad faciendu syls q in
precedentib' etiā oñse sunt inutiles- qz sicut dca ē q inu-
tiles sunt p'ugatoes si sumaf p' medio qd est p'ns ad sb-
iectu r' pdicatu cōclusiois- ita etiā rursum inutil' est si
eligat mediu ex his que cōsequuntur p'ns r' que no p'itir
git inesse auti- sicut opposita ipf' - hoc est si eligat medi-
um qd est a'ns ad pdicatu r' extraneu ad sbcti- sicut sig-
nificaf per beca- tuc est inspeccio inutil' Etia est tertio cō-
iugatio inutilis si accipiant opposita vtruzqz quecuqz
non cōtingit inee id est si accipiat mediu qd est extra-
neū ad vtruz- iuxta significatiōem huius dictionis
bedas no fit etiā syllogismus-

Ham si sequētia sint eadē vt b r' f- media
fit figura- predicatias hñs vtrazqz p'pōnes-

Hic p'uis p'bat p'mā p'ugatiōe iutilē dicēs- si me-
diuz est vt b r' f id est vt cōsequēs ad vtruzqz fit media
figura habēs ambas p'pōnes pdicatias id est affirma-
tiuas- sed ex puris affirmatiuis ex secunda figura non
fit syllogismus

Si aut que sequitur a- r' que no cōtingit
e- vt c r' b- prima erit figura- p'riuatua hñs
ad minore extremitatē p'pōsitiōe

Hic oñdit scdam cōiugatiōem esse inutilem dicēs- qz
si mediu est a'ns ad pdicatu r' extraneū ad sbiectum est
cōiugatio inutilis- qz est syls in p'ma figura vbi minoz
est negatia- sed in p'ma figura minore negatia no fit syls

Si aut quecuqz no cōtingit vtruz vt d r'
h p'riuatue vtruzqz p'pōnes- vl' in prima vel
in media figura sic at nullo mō fit syls

Hic oñdit tertiā p'ugatiōem inutilem dicēs- si mediu
est extraneū sbiecto r' pdicato- tuc fit syls ex puris ne-
gatis- h ex ill' in nulla figura fit syls vt supra dca fuit-

Palam at r' q eadē sumedu fm p'siderati
onē r' no q diuersa aut p'ria - Primū quidē
qm medij g inspectio- Mediu at no diuer/
sum- hz ide oz sumere- Deū r' in qb' accidit
fieri sylm- eo q sumant p'ria- aut no p'ingē
tia eadē inee in p'dcōs oēs reducūtur syllos
vt si b r' f sint p'ria aut no p'ingētia eadē inee
Erit em bis sumptis syls qm nulli e inē a-
sed no ex ipis hz ex p'dcō mō- nā b a qd e omi
e at nulli ierit q re necē ē ide eē b alicui b-

Hic p' in finali pte ista capli remouet vnā p'sidera-
tionē circa inuetoes medij ad pcludedu p'clōez negatiuz
p' atiqz m' bñ p'itā q dicebat ad pcludedu p'clōne ne-
gatiua siue vlez siue p'iculare sumendu eēt me' qd est h
p'ns ad sbcti- r' p'ois- r' etiā ad p'itū- dūmō eēt p'ria qz tē
ex vtruzqz eoz pcluderet vls vl' p'iclarit' negatia Et b
reclarabat sic qz cū ipz b sit p'ns ad a- ista pdica' erit va-
oē a ē b- r' qz fē p'riū ipi b- tuc vte negabit b a- qz te q' cur
qz vificatur vnū p'rioz- te ill' o' de negabit reliquū- r' id
no erit vera- Nullū a est f- h f est p'ns ad e- igr h est vera-
oñe e est f- r' qz b est p'riū ipi f- seqetur qz bec sit va- nulluz
e est b- h ad istas duas nullū a ē b- r' nullū e est b- seqetur
qz nullū e sit a- igr dixerūt isti q ad hñdū mediu p' vli ne-
gatiua reqrit qz psequēs sbiecti fit p'riū p'nti pdicatu
cui' sile p'or dari in significatiuis- Exemplū sit ista con-
clusio Nulla iusticia ē iniusticia- p'ns ad sbcti est vrus-
p'ns ad p'itū ē viciū- id vtruzqz p' sumi p' medio ad oñden-
dū illā p'clōem- p'mū in scdo p'me sic- Nulla v' ē iniusti-
cia- ois iusticia est v' - q' nulla iniusticia est iusticia- Et
sili mō posset accipi in p'mo mō scde figure- Scdm vero
potest sumi p' medio in scdo sic- Omnis iniusticia est vici-
um- nulla iusticia est viciū- q' nulla iusticia est iniusticia
banc a'nt p'clōsionē p'uis repbat duab' r'ōibus- Prima
est ad pcludendu vnā p'clōsionē p' vnū syllogismū suffi-
cit vna p'ideratio- q' no oportet respicere ad contraria-
Secūda ratio ad idē est quia acceptis medijs cōtra-
rijs non fit syllogismus nisi alterū eorū contrariorum
sit cōsequēs pdicatu- r' extraneū sbiecti sed accipientem
duo cōtraria pdicto modo cōtingit latere vtrū alteruz
cōtrarioz se habet fm istū modū r' qd fit illud ergo cō-
tingit etiā eandē latere- vtrū fiat syllogism' an no- ergo
talis inspeccio ad duo media no est vtilis- si sumaf vnū
cōtrarioz sub ea rōne quales extraneū vni extremo-
rum r' antecedēs vel cōsequēs ad alterū- sed vt sic noit
b i

Tractatus

est consideratio differens a predictis. **Q**uare iste inspectio
nes inutiles sunt. pbat hoc mo q ad pma. Quia si b qd
est pns pdicari. r qd est pns sbiecti sunt pna siue tania
q no cotigit ea eide inee vt dispata. p3 q no est puciens
inspectio talis ad mediū accipie. qz erit sylus talib?
sumpti q nulli e inie a. h no erit sylus ex his q d nr esse
mediū q st duo pna pns. spdicari r pns scz sbiecti. h p
ti. sic q id qd e pns vni e extraneū alteri. qz in tali bitu/
dine b qd est pns pdicari inerit oi a. qd est pdicari. ppo
nis pme. r illd idē b nulli inerit c cū sit extraneū sbiecti
per hoc q est pna ad f. qz qd repugē pnti repugē aucti.
p. opē qd nccē est q b qd est pns pdicari. sit idē sumptuz
alicui b. qz b est signū oim eoz q sunt repugētia sbicō.
qz vt supdōn fuit ipa ft extraneū. h supposituz fuit q
cōsequens pdicari esset repugētia sbiecto.

Rursum si b r g nō p̄tigat eide ad eē. qm̄
alicui e nō inerit a. nā r sic media erit figura
Hā b a. qdē oim. g. p̄o nulli ierit. qre nccē ē
b. idē eē alicui eoz q st. b. Hā nō p̄tigere b
et g eide inee nihil differt vl aliō est q̄s b ali
cui b idē esse. oim̄ eē sumpta sunt que nō
contingit e inesse

Hic p. repbat sedaz inspectōem mediū q fuit ad p̄clu
tendum. p̄cularē negatiuā dicēs. si pns pdicari. r ams
sbiecti sunt pna. vt si b r g q significat pna r aitia sint
cōtraria siue repugētia. ita q nō cotigit eadē simul iēē
eide. tūc syllogizabit qm̄ alicui e nō inerit a. h est p̄ricula
ris negatia. r sic media erit figura siue scōa. h b nō ē ve
rum in p̄ncipali syllo. h in p̄syllo sic. **D**icē a est b. nullū
g est b. g nulluz g est a. **D**em fiat p̄ncipalis sylus in t̄tia
figura sic. Nulluz g ē a. oē g est e. g qdā e nō est a. r sic
p3 q nō syllogizat p pna vt b mōi h potē in q̄tum vnuz
illoz est ams sbiecti r extraneuz pdicari. Quia cuz b r g
repugētia accipiātur in illa inspectōe qd repugē ad g.
qd est ams sbiecti p pte. repugē ad e. qd est lbem. qz qd
repugē in pte aliq̄ repugē p̄nti. fm̄ eē inspectōes in p̄syl
logismo. b qdē oi inerit a. ita q oē a est b. r idē b nulli
inerit g. ita q nullum g est b. ppe qd nccē est q b sit idēz
alicui eoz q st. b. qz b sigt repugētia sbiecto nihil emz
refert ad q. ppositā intētiō nē q dicatur b r g nō cotige
re eide inee. vt repugētia. aut dicatur q b est idēz q ali
cui b. qz nō repugē ad g. nisi p hoc q est idē alicui b. qd
est o ppositum sbiecti. oim̄ eē que non contingit sub
iecto inesse sumpta sunt signata p b

Manifestū est qm̄ ex istis qdē inspectōi
bus nullū sit sylus. nccē at si b r f sint p̄traria
idē eē b alicui b. r sylm sp fieri p b. **A**ccidit
ergo sic inspiciētib? p̄siderare aliā viā nccā
riā eo q qnqz later idētitas eoz q sunt b r b

Hic p. infert correlariū ex p̄cis dicēs. manifestuz est
ex iā dōis q ex istis duab? qdē inspectōib? nullū sit syl
logism? nisi reducitur ad p̄iores inspectōes vtilēs. id ē
ad sex regulas p̄p̄ositas. **N**ā si b pns pdicari sit idēz
alicui eoz q sunt b. qd est o ppositum sbiecti r cotigit
fieri sylm in q̄tum sunt cōtraria sit sylus mō qui an dic
tus est. r sic nō est sp̄ialis mod? inuētōis mediū talis.
sed videtur tamē sp̄ialis esse modus ex hoc q later idē
itas eoz q st. b r b. p̄nti ad pdicari r o ppositi ad sbēz

Dem autē mō se hnt r q ad impossibi
le educit sylm̄ oñsiu. nā r ipi sūt p
sequētia r qbus pns est. vt rūqz r eadē cōsi
deratio in vtrūqz. **H**ā quod mōstrat oñsiue
et per impossibile est syllogizare r p eodē
termios r quod p impossibile r ostēsiue. vt
qm̄ a nulli e inest. ponat eē alicui a inee. **G**
qm̄ b oim̄ a. a aut alicui inē e. r b alicui e in
erit sed nulli inerat

Iud est scōm caplm̄ ist? tractat? in quo p̄his pbat
artē de inuētōe mediū esse sufficienter traditam q̄tuz
ad oēs sp̄es sylloz. r etiā q̄tū ad oēs materias sc̄iaz r
artium. **E**t quattuor facit. **P**rimo applicat ad syllogis
mos ex hypotēsi. **S**ecō ad syllogismos ex modalib? b
Eodē at mō in nccārijs. **T**ertio p modū correlarij in
fert oēm syllogismū fieri fm̄ istā artem. ibi (**M**anife
stum est ergo) **Q**uarto remouet vnū dubiū ibi (**S**ecū
dum singulū aut) **L**irca p̄mū duo facit. primo appli
cat istā artem syllogismis ad impossibile. scōo alijs syl
logismis ex hypotēsi. **Q**uo ad p̄mū dicit q eodē mō
quo ad hāc artem inspiciendi mediū si habent etiam
illi syllogismi qui sunt ad impossibile cum syllogismis
ostēsiuis. **D**oc at. pbat qz syllogismi ad impossibile fiāt
per inspectōem eoz que sequuntur id ē cōsequētium r an
cedētius sit eē inspectio. in illis tā in ams q̄ in cōsequē
tam pdicari q̄ sbiecti. r ergo eadē cōsideratio r eadē
ars est tam in ostēsiuis q̄ in illis qui sunt ad impossibi
le. **L**uius causa est. quia quicquid syllogizatur siue mō
stratur ostēsiue p̄t cōcludi ad impossibile. sumpto oppo
sito cōclusiois cum altera p̄missaz q est manifeste vā. et
in syllogismo oñsiuo cōcessa. r p eodē t̄mō s me. scz r
extrema. r eōuerso qd miratur p impossibile miratur etiā
oñsiue. sicut si oñsiue miratur sit. qm̄ a nulli e inest. ita
q cōclusio ostēsiue syllogismi sic nullū e est a. r tūc sumā
tur o ppositum hui? cum aliq̄ vō in oñsiuo syllogismo
concesso sic. **D**icē a est b. **E**t hoc est manifestum veruz
Et assumat o ppositum cōclusiois aliquod e est a. r cō
cludatur manifeste falsum r ex hoc inferatur q hypote
sis data de o pposito cōclusiois est falsa. r ex hoc infer
tur q veruz est q nullum e ē a. si eē manifestum vep est
q b inest oim̄ a. r retur ex o pposito cōclusiois q ali
cui e inest a. concludetur q b alicui e inerit. r talis pro
positio non stat cum minore prioris syllogismi. ex quo
sequitur p̄ior cōclusio. q nullum e est a. **E**t vt id qd
dictum est euidentius fiat. ponatur exemplum iu termi
nis significatiuis sic. **D**icē homo est animal. nullus
lapis est animal. ergo nullus lapis est homo. cōclusio
istius syllogismi potest concludi per vnū syllogismum
per impossibile. sumendo contrarium cōclusiois cuz
maior inferendo contrarium minoris falsum. ex cui
us falsitate sit reditus ad primam cōclusio nem. dicē
to cōclusio est falsa. ergo aliqua p̄missarum nō ma
ior ergo minor. et per consequens sua contraria est ve
ra. ista scilicet nullus lapis est homo. que fuit cōclusio
ostēsiui syllogismi que iam est cōclusio ad impossi
bile. **P**atet igitur q vn̄ uerfalis negatiua concluditur
et ostēsiue r ad impossibile r per eandē artem inspi
ciendum mediū ex antecedentibus consequentibus
et extraneis.

Rursus qm̄ alicui e inest a-si em̄ nulli e in est a. e aut om̄i g-nulli g inerit a-sed om̄i in erat. Silt̄ aut̄ r̄ in alijs p̄pōnib⁹. sp̄ em̄ erit in oibus p̄ impossibile on̄sio ex sequētib⁹ et quibus est p̄ns vtrūq⁹ r̄ in vnaq⁹q⁹ p̄pōne eadē p̄sideratio. r̄ on̄siue volēti syllogisare et ad impossibile deducere-nam ex eis dē ter minis vtrēq⁹ demōstratōes-vt si on̄sum ē nulli e inēē a-qm̄ accidit r̄ b alicui e inēē. qd̄ est imp̄ possibile-si sumptū sit e quidē nulli b a at om̄i inēē b-maifestū ei qm̄ nulli e ierit a

Hic p̄bs reclarat idē te pticulari affirmatia dicens. Rursus si pticularis on̄sa p̄ on̄siuū syllogisare vt qm̄ alicui e inēē a-r̄ maifesta alia p̄pō p̄cessa-r̄ maifeste vera et sic ista q̄ e inest om̄i g-tūc sequit̄ p̄clusio hec scz q̄ nulli g inerit a-hec em̄ o p̄posita ē illi q̄ alicui g inē a q̄ p̄cessa est in syllo on̄siuo in q̄ p̄positū fuit q̄ oē g est a-r̄ silt̄ est in alijs p̄pōnib⁹ sicut est vna affirmatia r̄ pticularis ne gatia q̄ on̄siue p̄nt̄ p̄cludi sp̄ em̄ in oibus p̄pōnib⁹ p̄ im / possibile on̄sio ex inspectōe p̄nt̄iū r̄ ant̄iū quib⁹ sequunt̄ consequentia o p̄posita r̄ in vnaq⁹q⁹ p̄pōne on̄siue con / clusa r̄ ad impossibile d̄duca Eadē em̄ p̄sideratio est q̄ ad inspectōem mediij siue aliq⁹s velit syllogisare on̄siue siue ad impossibile deducere-qz ex aliē terminis sunt vtre qz demōstratōes on̄siue scz r̄ deducētēs ad impossibile sicut si on̄sum est on̄siue nulli e inēē a- ostēdet̄ p̄ impossibile b alicui e inēē qd̄ est impossibile si r̄ ex q̄ in on̄siuo sumptū sit e quidā nulli b inēē in maiori r̄ minori sumptū sit oī a inēē b-maifestū em̄ e q̄ ex b sequitur nulli e inēē a

Rursus si on̄siue syllogisatur sit a inesse nulli e-ponētib⁹ e inēē a p̄ impossibile mon / strabit̄ nulli inēē-silt̄ aut̄ r̄ in alijs-in oib⁹ eī necē est bis q̄ p̄ impossibile cōem aliqūe su / mere terminū aliū a positis ad quē erit syllo / gism̄-mēdacij q̄re p̄uersa ea p̄pōe altera aut̄ silt̄ se h̄ntē on̄siuū erit syllogis p̄ eosdē terminos.

Hic p̄firmat dēn̄ suū dicēs. Si on̄siue syllogisatū sit a nulli e inēē-si aliq⁹s o p̄positū p̄clonis r̄ p̄ hypotēsim sup̄pōit̄ inēē p̄ reductōem ad impossibile mōstrabit̄ id qd̄ on̄siue est p̄clusum hic scz q̄ nulli e inest a-hec em̄ est cōclusio intēra ad quā sit redit̄ ab ip̄sibili p̄cluso sic arguendo. Nullū b est a-om̄e e est b-g nullū e est a. Ac cipiat̄ o p̄positū istū aliq⁹ e est a. Et syllogisat̄ p̄ impossi / bile sic. Nullū b est a-aliq⁹ e est a-g aliq⁹ e nō est b-qd̄ est o p̄positū minoris p̄ns p̄cessē h̄ est ip̄sibile-ḡ stabit̄ primo p̄clusus hoc scz nullū e ē a. Silt̄ mō ē in oib⁹ alijs In oib⁹ syllogis ad ip̄sibile sp̄ est vn̄ termin⁹ cōis posit⁹ i cōclonē ip̄sibili ad quē est syllogis mediāt⁹ q̄ ad p̄mū ei⁹ p̄cessus q̄ termin⁹ ē ali⁹ ab extrēis p̄clonis quā intēdit̄ cō / cludere in sc̄do. p̄cessus p̄ ip̄sibile. r̄ ille t̄min⁹ erit syllogis on̄siuū ad inferētū on̄siue illā p̄clonē q̄ p̄rat̄ p̄clusa p̄ impossibile r̄ e sicut in p̄ d̄cō exē. vbi i on̄siuo syllo me diū ē b-i syllo at̄ ad ip̄sibile q̄ fuit i z sc̄do figure me est a-r̄ iō etiā mutā ē extrēis figurar̄ mod⁹ r̄ ad illū t̄mi nū sic sumptū aliū ē syllogis mēdacij vt d̄cō fuit q̄ ducit ad ip̄sibile r̄ m̄rat̄ q̄ mēdacij ē hypotē p̄ qd̄ p̄uersa p̄ p̄nē p̄clusa in on̄siuo syllo in suū o p̄positū r̄ altera vlt̄

maiore vel minore silt̄ se h̄ntē r̄ cū o p̄posito date p̄clonē sup̄re giat̄ syllogis on̄siuū. Et p̄ eosdē r̄ios alit̄ t̄n̄ dispositos

Dicit̄ at̄ on̄siuū ab eo q̄ ad ip̄sibile-qm̄ i on̄siuo quidā f̄m̄ v̄ritatē ab e ponit̄ p̄pōnes in eo at̄ q̄ ad ip̄sibile sc̄a vna-hec ḡ erunt magis maifesta p̄ sequētia qm̄ de ip̄sibili dicem⁹-nūc at̄ vnū t̄m̄ nob⁹ sit maifestum qm̄ ad hoc perspiciendū r̄ on̄siue volētib⁹ syllogisare r̄ ad ip̄sibile deducere.

Hic p̄bs p̄nt̄ d̄ram̄ int̄ istos duos syllos scz syllogis on̄siuū r̄ ad ip̄sibile dicēs. q̄ in on̄siuo f̄z v̄ritatē ab e po / nunt̄ siue p̄cedunt̄ p̄misse siue p̄pōnes-qz ad min⁹ silt̄ po / sūt r̄ aq̄ v̄ r̄ p̄cessē In eo at̄ syllo q̄ sit ad ip̄sibile vna simplr̄ sc̄a sūt cū alia maifeste v̄a-hec at̄ magl̄ erūt maifesta p̄ sequētia-i p̄ dicēda in r̄ li-cū te p̄tate illa syllogis ageat̄. Nūc at̄ sufficit ad p̄pōitum q̄ volētēs syllogisare ostēsiue r̄ ad ip̄sibile necesse est respicere in inuētōe mediij ad ant̄cedētia p̄na r̄ extranea

In alijs at̄ syllogis q̄ sit ex hypotēsi vt q̄cū q̄ f̄m̄ trāsumptōem aut̄ f̄m̄ q̄litate in sub / lectis r̄ nō in priorib⁹ sed i trāsumptis erit cō / sideratio mod⁹ at̄ inspectōis idē p̄siderare at̄ oportet diuidere quot mōis sunt q̄ ex hypo / tesi mōstrat̄ ergo vnaquaq⁹ p̄pōnū sic

Ista ē sc̄da ps̄ b̄xapli in q̄ applicat̄ istā artē ad syllogis ex hypotēsi-s ad syllogis ex trāsumptōe dicēs In alijs at̄ syllogis q̄ etiā sit ex hypotēsi sic in ill q̄ fuit f̄m̄ trāsumptōes siue f̄m̄ locū a trāsumptōe ē eadē inspectōe mediij Et silt̄ mō id est iudiciū in ill syllogis q̄ fuit f̄m̄ vna q̄litate in sbiecti d̄i uerf̄-i in bis q̄ formāt̄ h̄enes lo ma silt̄ r̄ a miori r̄ a ma iori r̄ a p̄pōtōe r̄ a casib⁹ r̄ a p̄iugat̄ r̄ b mōi-nō quidē in p̄clonib⁹ p̄onib⁹ q̄ iferunt̄ ex t̄lib⁹ hypotēsim h̄ i trāsumptis h̄ ē in bis ad q̄s redit̄ ad p̄pōnē principale In oib⁹ bis erit eadē p̄sideratōe ad inspectōes mediij q̄ntū ad ant̄ia p̄na et repugnantia. Mod⁹ at̄ inspectōis q̄ ad inuētōes mediij ē idē / Considerare at̄ oī i t̄lib⁹ r̄ didere p̄ distinctōes q̄t mōis si / unt̄ syllogis ex hypotēsi-vt i q̄libz d̄ra r̄ h̄ hypotēsi rebite su māt̄ ant̄ia p̄na r̄ repugnantia Et qz v̄ba r̄ex̄ silt̄ h̄ valde obscura ita vt pareat̄ diuersas itelligētias p̄sideratōe est p̄ intelligētia q̄ t̄nc syllogis ex hypotēsi d̄ fieri f̄m̄ trāsumptio nē qm̄ o p̄ponēs p̄ vna p̄clonē syllogisanda syllogisat̄ ali am q̄ t̄n̄ illā icludit̄ r̄ b q̄nq⁹ sit manētē eadē q̄litate f̄m̄ alia expōes q̄ n̄ ē alteri. Exē^m vt si eēt ista syllogisanda Ois hō ē colōr⁹ r̄ o p̄ponēs trāsumptōes r̄ syllogisat̄ istā ois hō ē alb⁹ r̄ p̄mittit̄ hypotēsim dicēs p̄bato q̄ ois hō est alb⁹ qz eē p̄batū q̄ ois hō ē colōr⁹. Aliqū sit trāsumptō h̄ mōi variata q̄litate vt si h̄ eēt syllogisanda Nullū al est eaz r̄ o p̄ponēs trāsumptōes r̄ syllogisat̄ istā d̄ ē al ē sanū. Nō p̄ ad p̄bā^m p̄clonē p̄pōitā d̄t̄ q̄ isti syllogis ex hy potēsi q̄ fuit f̄z trāsumptōes fuit f̄z eadē p̄sideratōes r̄ mō inspectōis ē idē q̄ntū ad mediij inuētōes sicut i alijs syllogis. T̄n̄ volūt̄ q̄ isti sic exponētēs q̄ p̄ in t̄er-n̄ itelligit̄ de di uerf̄ syllogis cū d̄t̄ i t̄extu te syllogis ex hypotēsi q̄ fuit f̄z trāsumptōes aliq̄ fuit f̄m̄ eq̄litate in sbiecti-i in su p̄positōe sed vn̄ r̄ idē syllogis ē q̄ sit f̄m̄ trāsumptōem r̄ eq̄litate i sup / positōe vbi gr̄a-cū sit f̄z trāsumptōes te ista p̄clonē Ois hō ē colōr⁹ ad illā ois hō ē alb⁹ t̄nc syllogis in h̄ p̄cludētēs illā ois hō ē alb⁹ d̄t̄ syllogis f̄z trāsumptōes qz p̄cludit̄ p̄clonē pro alio sup̄tā r̄ iste idē syllogis sit f̄z q̄litate in sbiecti siue

Tractatus

fm eglitate vt alij tey^r hnt i sber^r i i suppoit qz pcludit
pelo^r te eglit^r suppoit cu p^relo^r pncipalit^r syllogizada
qz ille dno ois ho e colorat^r r ois ho e alb^r hnt eglitate i
sber^r qz ide^r i^r distribuit vtrobiz fm aliu itellm no e^r
als vnu Silr iste duc hnt eglitate i suppoit nullu aial
e egr r ome al e santu ad tonu itellm salt^r vt maifestu e
Est atz alio mo qda syllogizare hoz vrylla
p pticularē inspectō nez ex hypotesi Si em c
r g ead sint soli at g sumat e iec omi e ierit a

Hic pbis ponit quadam spetialem inspectōez dōns
Q aliqui est id est cōtingit alio modo syllogizare qz fm
arrem te inuēō ne medij traditam qz syllogizare cōtin
git vlia per pticularē inspectōnem r declarat hoc pmo
te vli a firmatia vt si aia vni^r vōis e imortal^r g aia c^r libz
vōis e imortal^r et sic ex hypotesi pcessa pns pcludit vte p
pticularē inspectōez sit at istud qm e et g eadē st id est ams
sber^r et ams p^rdicati eadem sūt et ams sber^r conuertibile
sit ita scz qz soli et omi cōueniat sber^r cōcludit vte per
pticularē sicut si dicatur e qd est ams p^rdicati^r et g qd est
ams sber^r et sumatur ex hypotesi qz soli e inest g ita qz sit
cōuertibile omi et soli cōuenienter inferit ex hac p^rone
alicui e inerit qd omi g inerat r qz omi e inerit a per
e qd omi g inest et p^rns omi e inest Et vt istud plan^r
videatur sumatur fini significati Dicitur em in textu
fit at istud qm cer g hoc est ams sber^r et ams p^rdicati st
idem r e id est sber^r sumat soli g hoc est ams sber^r
inest tūc per medij pticularis affirmatie syllogizatur
vliis affirmatia videlicz qz omi e est a vt vbi gratia sit
sber^r p^rlonia syllogizade ho et p^rdicatus aial ams sber^r
sit risibile et ams p^rdicati sit aial rationale mortale tunc
figula posita te inuēō medij dixit qz ad syllogizadu pticu
larem affirmatiam sumendu esset medium qz esset ams
vtriusqz scz sber^r et p^rdicati tūc in istis emis pcludim^r
vtem affirmatiam sic arguēdo Dñe risibile est animal
omnis ho est risibile ergo omnis homo est animal

Et rursum si d r g ead de solo at g p^rdicet e
qm nulli e ierit a maifestu g qm sic ispiciēdu
Hic pbat p idē p^rre p^relo^r vli negatia qno syllogizat
ex pticulari negatia dicēs qz rursum silr si d i c^r nēu p^rdi
cat r g h e ams sber^r st eadē te solo g scz te ante sber^r
dicat e h e sber^r tūc supple pcludet n^m e e qz si aliqd e
no e g scz qz nulli e ierit a qz a q^r mouet p^rns et l ams
Maifestu igit e qm i oib^r syllogizatur ex hypotesi ispiciēdu ad
medij inuēōez In emis at significatis p^r vt si iaiatū sit
p^rdicatū p^relo^r pbāder ho sber^r tūc risibile e ams sber^r r
emēu p^rdicati r arguit sic n^m risibile e iaiatū ois ho e
risibil igitur nullus homo est iaiatus medij e h ams
sber^r extraneum p^rdicati r hoc dixit regula ista

Eodē at mō r in necarijs r p^rigētib^r naz
eadē cōsideratō r p eodē emis erit et eod
ordier p^rigētis r inec^r syllogizatur Sumedū at r i
p^rigētib^r r qz no ist^r possibilia at inec^r oñsuz
em qm r p hoc sit p^rigēt^r syllogizatur silr at se ha
bebit r i alijs p^rdicamētis Maifestu g ex p
dētis qm no solū possibile e p hac viam fieri
oēs syllogizatur p alia ipossibile omis em syllogizatur
oñsum e quo p aliqua p^rdicatur figuraz sit
has at no p^rigēt p alia p^ristitu qz p p^rnar qb^r
p^rns e vnu qd qz et hīs em p^rones r medij
assūptō qre nec syllogizatur possibile fieri per alia

Ista est etia ps ist^r capituli in qua pōit etia p^relo^r
te sufficientia ist^r artis te inuēō medij applicas ipso^r
ad syllogizatur ex p^roib^r modalib^r dōns qz eodē mō e
in syllogizatur qui sūt ex necarijs r p^rigētib^r nam in istis
erit eadē p^rideratō quo ad inspectōez medij r p eodē emi
nos qz ad antia p^rntia r pugnātia erit syllogizatur in ordie mo
daliu p^rigētis r inec^r at idē sit in necarijs r inec^r sim
p^r p^r p^r ea que dicta st sup^r tū te gñatōe syllogizatur fuit tel
miatū In p^rigētib^r at sumēda st talia p^rntia no tm que
in st actuali iberētia h etia qz no in st possibilia tū st iec
oñsuz em est sup^r qz etia p talia p^rigētia sit syllogizatur te p^rigē
ti sic arguēdo Dñe currens cōtingit qd currens omis homine
p^rigēt e currens igit omis homine p^rigēt quietescere ib i
currens est medij qd no oportz affirmari te vte qz no
oportz qz hō curret iux formā syllogizatur iā facti h qz p^r sibi i
eē cur^r Et silr se habeat qm ad medij inspectōez i omi
b^r alijs p^rdicamētis hoc est modis p^rdicadi scz te necario
possibili r ipossibili vero r falso Alter^r at maifestu est
ex p^rdictis qm no solū possibile est p hac viā siue artem
inspectōis medij fieri omis syllogizatur h etia cū hoc maifestu
est qm ipossibile est p alia viā fieri aliqū syllogizatur oñsuz
nāqz est in p^rcedētib^r qz ois syllogizatur sit p aliqū trium si
guraz figuraz at tres tēminatōes quo ad medij r ad ex
tremoz ordinē no p^rigēt aliaz viā seu artes p^rstrui siue
p^ristitu nisi p antia p^rntia et extranea ex hīs sūt syllogizatur
p^rones r sūptio medij syllogizatur per quod p^r p nec vli
possibile est fieri per alia

Ergo method^r qd eadē ē r ēca p^riaz et
ēca artē quālibz r discipliaz o^r eiqz ist^r ēca vnu
qd qz colligeret hīs qz plimū abūderet h p
tres r mios p^rideratē p^rstruētē qd sic p^rstruē
tē p^ro sic r fm p^ritarē qd ē ex hīs qz fm p^ritarē
descripta st iec^r a d dialecticos at syllogizatur ex
p^roib^r qz sūt fm opionē p^ricipia at syllogizatur
vli r dēca sūt r quo se habeat quo o^r i q^rere
ea q^rten^r no ispiciam^r ad oia ea qz dēca sūt ne
qz ad eadē p^rstruētē r destruetes nec p^rstruē
tes de oī aut aliquo r destruetib^r ab oib^r
aut aliqb^r r ad p^rauriora aut dēterminata

Hic oñdit qz p^rdicata method^r qz tēriata e sufficient^r e in
oñib^r syllogizatur r adaptada circa p^riaz r circa artes
rationales sicut logicā r rectoricā r circa discipliaz i sci
ētis disciplinabilib^r qd riuu In oñib^r e in ist^r o^r in me
dij inuēōe colligere p^rdicata qz ist^r r sber^r qz ist^r illa p
dicata r hīs collectis vt plurimis abūdere r hoc r loz
d^ras p tres emios p^riderare antū scz p^rntia r pugnā
tia r destruetē qd ē qz vult negatiaz pcludere o^r ista p^rside
rare sic h e vno mō ad ipugnātia scz p^rstruētē at qz vult
p^roēz affirmatiaz pcludere o^r p^riderare alie scz fm ha
bitudies antū p^rntia r qz vult pcludere fm veritate re
Et fm ea qz simplr actu ist^r o^r ista p^riderare fm rei vi
t atē qz scripta est de hīs qz simplr ex necitate ist^r Ad dē
alecticos at syllogizatur fatiēdos o^r p^riderare ista ex p^roib^r
qz dicit iec^r fm opionē qz illi sūt qz hīs qz vidēt oib^r aut
p^rib^r vt sapiētib^r vt maxie not^r p^rty igit qz p^rncipia syllo
gizatur qz ad formalia et māliar medij inspectōez vli qd ē in p^r
accipiēdo st illa qz dicta st r et dēca e quo se hnt ad syllogizatur
p^rntu tōem r tēriatū e qno r ex qb^r o^r ea m^rdrere hoc
factū e ad viciū dispēdiū q^rilitatis i faciēdo syllogizatur no sit
p^rnt^r noster intellectus ad omnia illa que dicit vt dicit p^r

Sextus

inspicendo Et ut sciam? qd non est ad eadē inspicendum
quā volum? aliqd affirmatīe pstruere. et quā volum? aliq
negatīe destruere. Et sicut qd nō sūt eadem media aspiciē/
da et querēda quā nos volum? pstruēdo pstruere de aliq
particulariter et sicut in destruēdo quā volum? destruere vlti/
ter quā ab oib? partib? sicut remouet predicatum aut quā
particularitē remouet ab aliq? sed vt grā p pēdij respiciat
ad pauca aut ad illa que resata sūt. ex hīs enī citius
et facilius medium inuenitur

Secūm singulū autem eorū eque sūt qd eli/
gere vt de bono aut disciplina Specialiter
aut in vno quos sunt pala quare principia
quidem que sunt circa singula experimenti ē
tradere. dico autem vt astrologiam quidem
experientiam astrologice discipline sumptis
enim sufficienter apparentibus sic monstra/
te sunt astrologice demonstrationes Sicut
autem circa aliam quamlibet se habet et dis/
ciplinam. quare si sumantur que insūt circa
singula nostrū est iam demonstratōes pmpre
declarare. si enī nihil sūt in historiam omittat
eorū que subtiliter et vere insunt rebus. habe/
bimus de omī cuius quid est demonstratio
hanc inuenire et demonstrare cuius autē non
natura est demonstratio hoc facere manifestū
vniuersaliter ergo quomō oportet ppones
eligere pene dictum est studiose aut ptransi/
mus in eo negotio qd circa dialecticam est

Hic p. remouet vñ dubiū qd incidit ex dictis Ex q
enī dictū est qd p dicitur ars est p munitis ad inueniendum
medium in omī sciētia. id forte aliq? dubitaret an ista
sufficiat ad sumendū p pncipia et necāria alicui? scie/
re quibus ipsa pcedit. Ad qd dubiū rñdit p hīs dicēs
q in determinatis artibus siue sciētis sūt singulū eorū
que sunt illarū sciētiarū siue artū sūt appropiate inspectōes
mediorū plures vt de bono de quo agitur in moralib?
aut de qualibz disciplina de qua agitur in sciētis disci/
plinabilibus vt arithmetica geometria astrologia et
musica. ppter qd pncipia inuentōnis mediū que sūt circa
singula est siue ptingit tradere p experimentū qd orit a me/
moriam sensibiliter in vno cōmuni acceptorū pcollatōem
rationis Cui? ratō est ex v? vt p astrologiaz experientiaz
tradit astrologica disciplina sicut ex motib? planetarū
stellarū fixarū alijs a pparētib? quo ad mediū inuentōne
In hac enī sufficienter sumptis apparentib? hoc est que
apparent esse antecedētia et psequētia et repugnātia ex qb?
sumūt media ad terminandū astrologica iuēte sūt astro/
logice demonstratōes. Sicut est de pncipijs aliarū sciē/
tiarū qd illa sumenda sūt p experientiam. et illis sufficienter
sūptis nostrum est illam id est nostre facultatis in qstū
pmpri sum? ex p dicitur arte demonstratōes circa singula
reclarare sumēdo pzo medio autia pntia et extranea mō/
pzi? tacro. si igitur nihil omittat sūt historia siue narra/
tionē p pzi? et singulorū que subtiliter p causā cōnales et
vere sūt naturam insunt singulis rebus et p pzie habe/
bim? ex habitu et facultate reterminate scientie de omī
et de quolibz cui? siue de quo est demonstratio inuicē

hac demonstratōes que ē de illo et sic de ipso qd sibi in est
demonstrare cur? aut nō nata est demonstratō sicut pnci/
piorū et pbabiliū siue rethoricoz manifestū etiā est ex res/
nat? hic hoc ipsū facere de ipis ad inuentōes mediōz q
nō sūt media demonstratōnis. manifestū igit est qd vltiter
iam pene dictū est qd oportet p pōes eligere ad cuius/
libet mediū inuentōnem et dico pene ppter sciētia poste/
riorū qd etiā vltis est in suo gne qd nō supfluit ista arte po/
sita. coia enī de in gne demonstrabiliū bec aut qd dicta sūt
studiose et p ditiones et differētia demonstrabiliū et non
demonstrabiliū p rāsūdo descripsim? in eo negotio qd
est circa dialētica. in topic? enī dicta sūt bec p rāsūdo
in cōmuni circa singulas aut sciētias nō p rāsūdo in
cōmuni s in morando circa singula dici habet

Quoniam aut diuisio p genera pua quedā
pericula est dicti methodi facile videre ē vt
luc infirmus syls nam qd oportz qdem ostē/
dere petit. syllogisatur vero sp aliq? supiorū
primū aut hoc qdem latuit omnes vtentes
ea et suadere conati sunt qm est possibile de
substantia demonstratōem fieri et in eo qd est
quare qm neq? cōtingit syllogisare diuiden/
tes itelleterit neq? qm sic cōtingebat vt dixi/
mus q in demonstratōibus qdem cū oportz
syllogisare in esse oportet mediū p quod fit
syls sp minus esse et nō de tota priori extre/
mitate diuisio autem econtrario vult. nam
vniuersalius sumit medium

Istud est 3^{ca} sexti tractat? in quo p hīs reprobat
quasdam falsas opiones circa artem inueniendi me^m

Et didit in duas ptes in pma pōit vñā p clusione p
opionem quam intendit iam reprobare et eā pbat vna
ratione in secūda fundamētū illi? rōis declarat p exem/
pla ibi sit enī al? Opio falsa quam repbat que inuicē
in textu est ista antiq dicebant qd diuisio gnis in spēs q
cōnals est et formalis est ars inueniendi medium. quia
per diuisionem inuenim? diffinitōes que ē mediū in de/
monstratōib? sed ista opio falsa est. qz quāuis faciat diui/
sio ad inuentōnem definitōis et qstū ad h sit pua quedā
pericula hui? artis faciēs ad mediū cuiusd declaratōem
tū nō est sufficiēs ad inueniendū mediū sūt qd mediū est
et sūt qd ex ipso necitate syllogistica pcludit pclusio. sed
in eo aliqua pericula est in qstū p diuisionem inueniē/
pericula definitōis. vñ diuisio est velut infirm? syls hoc
est nō hīs mediū pfcāz hitudinem. petit enī qd oportet
ostendere et id est qd mediū nō est pfcāz ad inferendū cū
sit cōius maiore extreitate. anō enī ex pntē inferri non
pōt nisi negatīe. vñ diuisio nō est ad inspicendū mediū pfcāz
sed si syllogisat immediata pclusione et pma sp syllogisat ali/
quit superiorū qd ē p munitis? intēto sicut si dicat sic omī
al est mortale vel immortale. hō ē al gē mortale vel immor/
tale ibi pcludit p munitis? intēto qz intētū sūt paise mor/
tale et si pūr arguat hō nō est al immortale gē mortale iā
petit pncipiū siue ppositū qd eque ignotū est homines nō
ē immortalem sicut ipm ē mortalem. qd aut diuisio sic
petit pncipiū vel sumit mediū pius itēto i quo itentum
siue ppositū solū ē in potētia. latuit omēs illos qd vñ sūt
distingue ad mediū iuētoz et suadere conati sūt qd p ditionē
h ij

A.

Tractatus

ponat medium quasi esset possibile re substantia cuius est
definitio demonstratio fieri p divisione cu hoc non sit
veru. Quia in demonstratio mediū est definitio et non sit
demonstratio p ipa qz te eo q quid est p definitioem non
est demonstratio p divisione. ideo nō intellexerūt q nō
cōtingit syllogizare p aliqd qd est p mūm? ppositio siue
intēto. Huius est exemplū sic fiat syls que dicit ipi fieri
per divisione. Omne aial est rōnale vel irrōnale. ois hō ē
aial nō seqtur syllogistice nisi q hō est aial vel rōnale vel
irrōnale. hoc ē cōius eo qd intēditur. qz ad definitōes
hōmis nō sumit nisi rōnale et hoc solū et paise ē intentū.
Si at pūr sic syllogizat. Ois hō est rōlis vel irrōlis. hō nō
est irrōnal ē est rōnal. iā petis pncipiū qz mior vt sup
dētū fuit nō ē magl nō pclone. Adhuc at definitio p dī
cat te definitio vlr et affirmatie et si pcludit d3 pcludi vlr
affirmatie. Alis aut affirmatia pcludi nō p p id qd ē
cōius intēto siue pbado et p mediū qd ē cōi maiori ex
treitate. Extreitas aut maior q d3 solū pcludi te hōmie
nō est hoc disunctū rōle vel irrōle. h rōle solū. sic mediū
cōius ē maiore extreitate et p hō nō pcludit vlis affirma
tiuat bñ vcs dīspō mediū q hatur p hāc dōem fecana
ergo nec definitio pcludit qz definitio p dīcat vlr affir
matio. Pz igr q in remfatioib? in qd? remfāt aliqd in cē
opz me? p qd sit syls cē m? cōe siue aīa respectū maiori
extreitate. qz itez ipz p dīcat vlr d tō pōri siue maiori
extreitate. qz qd sic p dīcat ē cōi illa? et pns respectū ei? et
iō nō sit hō dīstio siue syls diuisiū? qz diuisiō sp facit
ecōtrario ponēs mediū vlr? eo qz tāqz mai? extremū d3
cōcludi te minori. sicut paulo an rearticulatū est.

Sit em̄ aial in quo a. mortale aut i quo
b. imortale pō in quo c. hō pō cui? terminū
oz sumere i quo d. oē g? al sumit aut mortale
aut imortale. h at ē qd qd ē a aut b aut c ē.

Ista ē scōa ps istī capli in q declarat fundamēta pri
me rōis p exēpla q nēta. Pri? ē istō sit al qd i tū syllo est
mediū in q ē a maior extremitas. Mortale at qd sicut
mai? extremū d3 pcludi sic in q ē b. et qz p dīstionē accipi
tur o3 p sint duo sit g imortale qd cū mortali in eadem
dīstioe siue dīstioe pōit in q c. hō vō? et mīz. i definitio
nē te seipō pbataz oz sumere hē pcludere te eo tāqz mi
nozi extrēo sit in q d. sic g p dīstionē accipiēs sylm acci
pit oē al mortale v imortale. h at idē ē ac si dicat qd qd ē
a vlr ē aut b aut c. siue qd oē a ē b vlr c. Et p3 h cōi? ē itē
to qz nō d3 pcludi te d nisi te b et nō b vlr c. h illa dīstio
tōe p plectēte duas pres. Et si pcludat sine dīstioe
absolute qz ē b. tūc petet id qd ē pbādū. et nō erit pbatur
Et pūr q h tū dīstioe ad pcludēdū definitioem i miori
pōe pōit q hō ē al. i. d. ē a. tal nō p pcludere in pclone
nisi h dīstioe. s. qz d aut sit b aut c. i. hō sit mortal vel
imortale. et nō pcludit ex illo syllo dīstio q sit mortalis et
tū hoc intēdit a petēte pclone in q pcludit ps definitiois
te definitio. Sz si sic argueret p dīstionē. hō ē al aut mor
tale aut imortale. h nō ē imortale ē mortale. tūc cēt. p
batū h hoc nō pcludit ex illo syllo qz syls ex pōit. p dōib?
nō pcludit nisi q hō sit aut mortal aut imortalis h dī
stioe et hō d definitioe hōis. c. ptes dūt pcludi definitioe
te hōie. c. d. definitiois ptes tāqz maiores extreitates itēdūt
cōcludi te hōie vt d miori extreitate. Et vt luce dari? pa
teat qd dēz ē sumāf lo? emīoz trāscēdētū p? pōitōz ter
mini beatini et sit pclone pbāda p dīstionē ista. Ois hō est
mortal. tūc si sic arguat. Qd al ē mortale vel imortale

hōis hō ē al. igr ois hō ē mortal v imortal. nō ē pbatur
q ois hō ē mortal h si sumat vlr. Null? hō ē imortal.
ergo ois hō est mortal. tūc iteruz mbil. pbatur h peti
tur ppositū eo q minor non est notior p dīstioe

Rursū hōies sp dīstio pōit al. eē. qre de d
sumit al. eē. g? syls qd ē est qm d aut b aut c
oē ē. Quare hōies aut mortale aut imortale
oz sumere. Mortale qd ē aut imortale nccē
est eē al mortale. aut nō nccē ē eē h h petit. h
at erat qd optebat syllogizare. Et rursū po
nēs a qd ē al mortale in quo at b qd ē pedes
hōis. i quo at c nō pedes hōis. hōies hō d. si
mīl sūt a qd ē aut i b aut i c eē oē al morta
le aut pedes h3 aut nō h3 de d at a. hā hōies
al mortale sūpsit eē. qre hōis pedes aut nō
hōis pedes. eē al nccē ē hōies. pedes at non
hōis nccē ē. sed sūt h at erat qd oportebat
rursū oñdere et ad hūc modū sp dīdētibus
vle qd ē accidit eis mediū sumere. d quo at
oportebat oñderet drās et extreitates. finē
hō qm aut h ē hō. l. qd qd ē qd qrit nīl at dī
cūt palā vt nccārū sit. nā et aliam viā faciūt
oīno nez p rīgētēs idoneitates opīnātes eē

Ilic p. pōit scōz ex qre an alia drā p rīgētēs ad defi
nitōes hōis p p dīstionē oñdi d eo dīcēs p? si accipiatur
in tū syllo me? h dīstioe qd ē cōi maiore extreitate.
tūc pcludit aliqd cōi itēto et nō pbabit ex hīs q pōntur
in tū syllo p pōit. s. p rīgētēs sine pbatōe et h? ex? ē sic si po
nat definitio hōis al mortale pedes hōis. tē si volū? pcludere
hāc drāz pedes hōis d hōie. Donam? a eē al mortale. ita
qz hō? al mortale sit mediū syls et hāc drāz pedes hōis
noiem? b et hāc nō pedes hōis drāz dīca? c hōies hō que ē
mior extreitas dīca? eē d sic p? qz ptes definitiois hōis itē
dim? pcludit d hōie tāqz definitio. tē vōlēs syllogizare syllogi
zabit vlr p? i maiori p pōe. a aut e aut b eē sic oē al morta
le aut ē pedes hōis aut nō hōis pedes. i miori at p pōe sumz
p rīgētēs d. nā i miori sūt hōies eē al mortale vlr sic. eis hō
est al mortale. p pōit qd ex hō syllo seqt ex pōit i ipō p pōit?
q nccē ē eē al hōis pedes l. nō hōis pedes hō illa dīstioe
Sic at hō nō ē itēto ad hōis definitioes hōidā. qz i defi
nitōe hōis nō pōit q sit al hōis pedes l. nō hōis pedes. h tū
q sit al hōis pedes itēto g? dōe q hō sit al hōis pedes et h
in syllo l. nō pcludit h petit et sūt p rīgētēs. et nō pba? h g? q n?
pma drā definitiois nec vltia p ples definitioes pcludi p p ar
tē dīstiois. Et g? d. p. q ad hūc mo? sp accidit dīdētibus? q
sumit me? vlr cōi itēto ita qz ipz ē p? i maiori extreitate
te q optebat ex pōit i syllo oñdere p oēs drās. i. pmas et
vltias pōitas i definitioe q sit extreitates maiores pcludē
te d hōie tāqz miori extreitate sic patuit d p rīgētēs drā q sūt
mortale. et vltia q sūt hōie pedes d q oportebat drās et ex
treitates oñderē. finē at. i. illō p qd finalr. pbāt quō h
est hō l. aliqd hōi supple assumit siue euidētia. qz nīl
planū dīcūt i. assumit vt si nccē. h aliā viā faciūt supple
a via iuēndi me? pōita neqz opīnāf q illi vie q p? po
sita ē sūt idoneitates ad oē p pōitū pcludē? h vie dīstio
nis ites idoneitates opīnāf itē. et iō errāt et sūt dīcūt.

Adifestū g qm nez dīstruē nez p rīgētēs bac

via est neq; de accñte aliquid neq; de p̄prio
 syllogizare neq; de gñe neq; in quib; igno-
 rat vtz hoc mō aut illo mō se habeat vt v-
 trū diamiter asymit sit vl' symiter id ē vtrū
 incōmensurabil' vl' cōmensurabil' Si em̄ su-
 mat qm̄ oīs lōgītudo vl' asymiter vl' symi-
 ter ē vl' diamiter at lōgītudo ē syllogisatū est
 qm̄ asymiter vl' symiter ē diamiter. Si at
 affirmat asymiter qd̄ oportebat syllogisa-
 re sumet. nō ergo est oñdere nā via quidem
 hec p̄ hāc aut oñdere nō est symiter aut asy-
 mitrū in quo a lōgītudo. b aut symeter vel
 asymiter diamiter c

Hic p̄bis ponit ad idē tertū exemplū. r̄ p̄mo i nferet
 ex p̄missis qm̄ in alijs p̄dicatis a definitōe sicut s̄l' genus
 p̄p̄riū accis r̄ b̄mōi. q̄ determinat in p̄sideratōib; to-
 picorū nō p̄tingit p̄ talem mediū inspectōne cōstruere vl'
 destruere. i. p̄ viā diuisionis nō p̄tingit aliqd̄ destruere. i.
 negatīe syllogizare vl' p̄struere. id ē affirmatīe syllogisa-
 re neq; de accñte neq; de p̄prio neq; de gñe. q̄ si dicat nul-
 lū p̄blema p̄ viā diuisionis p̄t terminari in q̄bus igno-
 rat. id ē p̄ viā diuisionis nō p̄t terminari aliq̄ dubitatio
 cui' solo ignozat. id ē in q̄b; ignozat vtz hoc mō vel illo
 mō se hz. i. vtz insit vt p̄p̄riū. vel vt accis vel vt gen'. vel
 alio mō. Exemplū hui' est. vt si q̄rat in p̄blemate pu-
 tafne diamiter ē asymiter. id ē nō cōmensurabil' coste. p̄po-
 nit em̄ diamitē ē lōgītudo. Et talitē autē positō nō syllo-
 gisabil' nisi q̄ diamiter aut ē symit' aut asymit' hoc mō
 Dis lōgītudo aut est symetra vel asymetra. diamiter ē
 lōgītudo. nō seq̄tur ex h' syllo nisi q̄ diamiter aut est sy-
 miter aut asymiter. r̄ ibi syllogisatur cōius p̄posito si
 vero vlcet' p̄cedat. diamitē nō est symiter ergo est asy-
 miter petitur p̄ncipiū. Patz igit' q̄ p̄ hāc viā nō cōtingit
 oñdere aliqd̄ p̄positū. Et in terminis trāscendētib; p̄ sic
 q̄ si id in q̄ ē a. sit lōgītudo me'. b aut sit maior extremi-
 tas s̄b diuisionē accepta. diamiter autem qd̄ est mi-
 nor extreitas sit e. r̄ formatr sic s̄lls. Om̄e a est b. q̄a
 oīs lōgītudo est symetra vel asymetra. Om̄e c est a. q̄a
 oīs diamitē ē lōgītudo vel linea. seq̄tur q̄ p̄ oec est b. id
 est oīs diamiter est symit' vel asymit'. s̄ hoc nō est certū r̄
 planū est igitur hec viā inutil' ad inuendū mediū

Manifestū est igit' qm̄ neq; ad oēm cōsi-
 deratōem q̄stioni r̄gruit h' inq̄stōis mod' p̄
 neq; in q̄bus videt' marie p̄uenire in his at
 vtil' Et quib; ergo dem̄ratōes fiunt r̄ quō
 et ad que p̄spiciendū s̄m̄ vna q̄q; p̄p̄oz ma-
 nifestum ex predictis.

Hic p̄bis p̄nr in cōclusionē ist' dicit Manifestū est
 q̄ iste inq̄stōis mod' etiā ad oēm inspectōem nō con-
 gruit siue q̄ ad nullā r̄gruit cōsideratōem. qz neq; per
 vna viā p̄tingit syllogizare definitōem re te finito. quod
 tū marie videbatur si igit' inutil' est viā diuisionis gñis per
 drās r̄ sp̄s ad mediū inspectōem planū est q̄ vie q̄ p̄ ali-
 os mōs diuisionū sumi possent sunt iuriles magis Mai-
 festū est ergo ex p̄dcis ex q̄b; mediū inspectōib; dem̄ratio-
 nes fiunt. r̄ quō ad mediū inspectōndū ē r̄ ad q̄ oz respi-
 cere s̄m̄ vna q̄q; p̄p̄oz vlem' vel p̄ricularē r̄ affirmati-

uā r̄ negatiuā cōcludendā. r̄ hic antiq̄ scōam pericoper
 id est sectionē suē diuisionē terminabāt re gñatōe syllo-
 gismi. Quō autē intelligēdum sit q̄ sup̄ dāū est q̄ diui-
 sio assumit mediū cōius maiore extreitate cū tū in p̄trac-
 to exemplo aial qd̄ est mediū sit eque cōe cū lo cōdiuinc
 to mortale vel immortale inuicēs in vltio dubio iferi?

Creare textū expositū mouet' q̄o. Vtz ad p̄iozistā spectat de ce- re in om̄i formali syllo artē inue- niendū mediū

Et videtur p̄mo q̄ nō qz p̄bis nō docet artē inuiciendū
 extrema. q̄ nō bz docere artē inuiciendū mediū. p̄na. p̄ba-
 tur p̄ s̄le. Scōo sic inuicere mediū p̄inz ad sciam inuē-
 tiuā sed logica tradita in libro p̄oz est resolutoria ergo
 incōuenienter docetur hic ars inuiciendū mediū. Tertio
 sic Per hāc artē docetur inuētiō mediū ad syllogisandū
 ex veris vtz. s̄z arguere ex veris nō est p̄p̄riū ip̄i p̄oziste-
 cū possit ex falsis syllogizare vtz vt dicitur in scōo hu-
 ius. Quarto In libro p̄oz agitur de syllo incontracto
 ad materiā sed inuētiō mediū non p̄t fieri nisi in sp̄ali
 materia igit' r̄. Quinto Per hāc artē nō hūi p̄t mod' i
 uiciendū mediū ad syllogisandū p̄ricularē tā affirmati-
 uā q̄ negatiuā in p̄ma figura. igitur ista ars nō est suf-
 ficiēs p̄posito si cēt aliq̄ ars inuiciendū mediū vel cēt in-
 uēta vel acq̄sita nō p̄mū vt p̄. p̄. r̄ ergo scōm ergo illa ē
 acq̄sita p̄ aliā argumētatōem r̄ illa p̄ aliā r̄ sic in vlti-
 mitū. ergo Prodicare tū q̄siti est sentētia philosophi in
 textū. Et ponitur iste discursus

Maior. Tota discursus syllogistici ra-
 tio p̄der in medio qd̄ inuenire est difficile
 maior p̄o r̄ minor rāq; nota in syllogisanda
 p̄ponunt cōclusionē Minor Ad talia ex-
 trema q̄ sunt subiectū r̄ p̄dicatū hz triplicē
 habitudinem mediū p̄t eē aīs p̄ns vel ex-
 tremū. sic p̄ sex dōes fecana cageti. r̄ ē fuit
 i textū significatū Cōclo Cū igit' ars vtz
 tus sint circa difficilia p̄ueniens fuit Aristo.
 tradere artē inuiciendū ad syllogisandum di-
 uersas cōclones p̄uenientia media.

Maior p̄z p̄ p̄m scōo posterior dicentē q̄ om̄is
 questio est q̄stio mediū tāq; illi' p̄ qd̄ acq̄ritur cōclusiove
 re scibil'. Probat' etiā rōe qz s̄m̄ exigentiā vnois ex-
 tremorū cū mediū in p̄missis vniūtur extrema etiā in-
 se. r̄ q̄sto mediū veriorē habuerit rōem mediū tāto cui-
 tentior est cōclo syllogisanda. Est autē difficile inuenire
 ip̄m r̄ nō extrema. qz extrema illa ponūtur in cōclusionē
 syllogisanda. nō autē mediū sed necariū est s̄m̄ exigentiā
 extremorū inuicere mediū. eo q̄ non idē mediū cōgruit
 ad syllogisandā quālibz cōclusionē. Minor p̄batur ex
 his que dca sunt diffuse in textū. Et ex intelligētia ma-
 iori antiq̄ p̄suerunt hic describere figurā vna in q̄ ter-
 cerne. i. nouē s̄l' p̄binatōes. an cōclētium p̄ntium r̄ op-
 positō. quaz sunt sex vtilēs scate p̄ istas sex dōes. s̄fe-
 eana cageti dafenes hebare gedaco gebali. r̄ tres inuti-
 tiles scate p̄ has tres dōes. s̄fcbas bedas r̄ heca. Et
 b iij

Tractatus

fiat sic figura protrahat prima linea ab a b quod est p
dicatum cu suo sequente in f e qd est sbiectu cu suo conse
quente. Deinde sb ista in altera parte quadranguli du
catur linea equedistans priori ab a c quod est predica
tum cum suo ante in g e quod est sbiectum cum suo an
tecedente. r continuens b e r f g ad perfectionem qua
dranguli. In linea autem b c accipiat medius punc
tus r ponatur ibi a d quod est predicatum cum suo ex
traneo siue opposito. r ex oppoito in linea f g sumatur
medius punctus r signetur ille per b e quod est sbiectu
cum suo opposito. r ducantur ab angulo b linee b b
et linea b g r a puncto d ducantur tres linee. scz d f d
b r d g. similiter a puncto c ducantur due linee in oppo
situm. scz linea c f r linea c b. linea autem tertia ducta
ad lat qd anguli q e linea e g. Et i bac figura linea pma
q est b f significabit pbiatoea icostates int a b in vna
pte r f c in alia pre. Et si iuriles qz ex tali antiu et pti
tiu electoe sultabit scda figura ex duab? affirmatis qd
no p rige linea at b b ex p sderatoe antiu pntiu et op
posito. r tinet p clusione vltis negatie in pma figura. r
scda in scdo mo scde. r est vtilis et p stas p uagato linea
at b b est picularis affirmatia in pma figura idirecte
codusa p p uersione. p p ois et codclusionis. In medio at
pucto linee b c linea d b ex cōsideratōne antiu pntiu r
pcludit vltis negatiam in pmo mo scde figure. Linea at
d b incōstās siue inutilis est ex cōsideratōne antiu et pnti
um p dicati et sbiecti r antiu? r pntiu? vtroiqz qz ex tali
cōbinatōe nihil sedtur syllogistice qz omnes erūt negati
ue. ex qb? nihil sedtur in aliq figura. Linea at d g ex cō
sideratōe antiu r pntiu r opposito. r cōcludit vltis affirmatiaz
in pma figura. reinde pducta linea c b ex cōsideratōne
antiu r pntiu est incōstās siue inutil in oib? trib? figur?
eo qz no p uertitur in emis picularis negatia. Linea at
c g p stas e r vtil r pcludit in ea piculari affirmatia in
pma quidem figura per conuersionem. r sili in tertia
Et rescribitur sic fm terminos in pchabitio positos.

Conclusio sequitur ex premisso

Ad obiecta in oppositum est

Ad pmi ddm. Q non est sile. Qz qstio que est ppo ad
vna pte terminabilis pcedit oēs arte qstio at pponitur
ex emis quoz vn? est syllogizabilis re alco. ergo no oz
docere artez iueniedi extrema. s mediū est illud p quod
oñditur vni re alco. r gcz difficile sit tale pgnoscere cō
uenieter tradit ars iueniedi mediū. Ad scdm est ddm
qz est duplex inuenticio medij. vna est gnalis. r hec spectat
ad pōstā. qz hec scia est resolutoria resolvens sylm in
pncipia sua formalia. qbus anectit qdam trāscendens
matia. cu? pē dari qdaz ars ipius medij gnaliē iuetia
Alia est inuenticio medij specialis ad syllogizandz re vno
qz pblemate ex pbabilib? r illa est pua logice inuenticio
cu? mo est topica. Et sic ad pōstā spectat ars gnalis
seu pōis. no at specialis. Ad ddm est qz inuenticio medij p
cipaliter no pntet ad scāz resolutoria. s vni min? pnci
paliter in qtu ordinae in resolutoria. Quis etiā b liter
pncipaliter est resolutoria? r pro maiori pte. tū in aliq sui
pre est etiā inuenticio? Ad tū est ddm qz est duplex. r
ruz. scz pter dcm r vtz ad necariū. vel pbabile r tractū
Primum pntet ad sylm simplr dcm ex parte sui finis
licz no ex pte sue forme que indris est. finis at omnia ar
gumētatois r sylm est pbare vtz r ipbare sili. mo anqz
pōstā formā suā syllogistiaz sub habitu posteriori. i
ce vel topice in māz necariā vel pbabile pōat reqrit qz ip
se p arte arguēdi ex veris se ancedēter exerciter r idoneū
reddat. Ad qrtum est ddm qz est duplex materia. scz
gnalis et specialis. Generalis matia sli tres emi et due
p p oes. et a tali matia no abstrahit sylm simplr dcm
s a speciali scz necā vel pbabili. Prima materia necario
reqritur ad sylm ex quo reqritur habitudo medij ad ex
trema si tēat fieri dispo figure vel modi. Ad quintū
est ddm qz picularis affirmatia et picularis negatia
sufficiēter itelligitur syllogizari syllogizat. vli affirma
tia r vli negatia qz ad illas sequit p legem sbalēnarum
Ad sextum est ddm qz ars inuēdi mediū non est
acqstia per artem pcedēte. s per viam sensus r expimē
ti. ex quo em sensus vel intellect? mediante sensu vel ex
pimēto pcpit qz homo fm omnia sua singularia cōtinet
sub aiali. r aial fm omnia sua singularia sub corpore. sta
tim pcpit intellectus mediāte sensu corp? in cōdomini
fm oia singularia vōis p mediū qd est aial. r sic inue
niebat regula q docet cōstruere vltis affirmatiaz. Eodē
mō dōz ē re alijs p cloib? r sic inuēta ē pōia sli r expūiti

Circa predicta sūt dubia

Primum est. An vtz sit quod p hīs dicit in textu. Naz
sensibilium et vnum qd qz pene est huiusmōi vt re nullo
predicatur nisi fm accis. Solutio sic qz omne predi
catum est forma eius re quo p dicatur sicut vult p hīs
in metaphisica. In diuiduū autem nullius est forma. s
siue predicatur ipsum re suo superiori. vt cum dicit ali
quis homo est socrates. siue etiā re suo accidente. vt albus
est socrates. siue re se ipso dicendo. socrates est socra
tes. semper est acciden talis. et potissimum qū predicat
re accite sicut cū dicitur. albus est socrates. tuuc em no
predicatur socrates in qtu singulari. sed potius dis
cretū in sensu quod formale est predicatur re socrate eo
qz sēsus est vt dr. Albertus socrates est albus illud. et al
bum illud demonstratum r terminatur per socrate. r sic bz

Sextus

naturā pdicabilis accētis sicut in diuiduuz vagū naturā
ram fixat: cū dicitur socrates est aliquis homo

Secūndum dubiū est. An

phus bene dicit qd aliqd pns sequitur ad ams frequē. r aliqd
semp. cum tñ regula sit qd pns qd semel sequit ad ams
sequitur semp ad ipsum. vel nunq. r qd sequitur aliquādo
et aliqd nō. non videtur pns Solutio Alberti in to
ta illa scientia ams vocatur sbctum et pns pdicatu et nō
vocatur ams r pns s3 pnam fm quā id qd est in alio fm
actum r intellectū sequitur ad ipsum. r quia aliqd pdica
tum inest sbcto vt nūc aliqd vt in pluribus. aliquādo
simplr. ergo accipiūtur fm hoc cōsideratōes ptaote in
textu appellat at ista pot' ams r pns. s3 sbctū r pdicatu
qd sbctū et pdicatum nō dicūt ordinē medij ad cōclōez
sed pns et ams medij dicūt ordinē. qz omīs habitudo
medij affirmatiua ad cōclōsionem expmitur per has in
tentōes ams r pns. Ois at habitudo medij negatiua
ad cōclōsionem expmitur per repugnās et extrancuz. r
ideo talibus intētiōibus est hic intendendum

Tertium dubium est

An signum vlt vt dicitur hic pmo peribermēias nō
potest addi pdicato diceudo. omēs hominem esse omne
aial. vlt iustitiam omne bonum Et videtur pmo qz po
test addi pdicato. Quia ista est vera. omīs hō est omīs
homo. r tamen additur pdicato. Probatur pmo quia
ista est vera. homo est homo. ex quo idem pdicatur de se
ipso. ergo ista erit vera. omīs homo est omīs homo. qz
vtrobiqz idem apponitur sbcto. s3 et pdicato. ergo in
ipsa pdicatur idem de se ipso. Sēdo. si a et b s3 idēz tūc
hec est vera. a est b. sed omīs homo est omīs homo sunt
idem. ergo ista est vera. omīs homo est omīs homo. Ter
tio. veritas est adequatō rez et intellectū. ergo vbi est
maior adequatō. ibi erit maior veritas. s3 inter ista duo. ois
hō est omīs hō. est maior adequatō qz int ista. omīs hō est
hō. sed illa est vera vt maifestū est. s3 ista omīs hō est ois
homo Solutio. Albi sic qz talis facit pdicatum fm
quālibz pte dicit re qz libz pte sbcti. r sic dispata dicerent
de eodem. qd esse nō p. s3 in negatiua pte signum vlt addi
ad pdicatum. diceudo. omīs homo nō est omīs aial. qz cuz
affirmatiua in qua ponitur signū vlt ad pdicatu sit flā ne
garō supuentēs tollit illas flātem. r sic vere tali addit

Ad obiecta in oppositū Ad p̄mū
est dōm qz ipa est flā. Et ad p̄bārdem dōm est qz idēz ap
p̄i sbcto et pdicato p̄t itelligi duplr. qz vlt illud additū
significat aliqd reīnatū in gñe. r sic erit veritas in fmone
q̄ p̄us fuit ver'. Ome at pdicatu additū pdicato nō sig
nificat reīnatū in gñe s3 mo' rei. r id nō ē necē qz ser
mo sit ver' sicut p̄us. Quis enī hō sit hō. nō tñ necē est qz
ois hō sit ois hō. qz repugnat singlarit pdicato. Ad scōz
ē dōm. Quis ois hō et ois hō. s3 idē fm qz accipiūt fm se
nō tñ fm qz vniū pdicatē reīnatū qz sig' ex pte pdicati est
ps pdicati eo qz illud ro' est pdicatu. ois hō. qz h' totū
enīciat reīnatū sbcto. s3 in sbcto nō est signūz ps sbcti. sed tñ
dispō Ad 3' est dōm qz adequatō rez et intellectū nō ē
adequatō rei q̄ sbcti cū reīnatū pdicat. s3 intellectū in p̄pōne
vbi pdicatur vlt sumptum vlt. r ergo conueniēt dicit
phus in textu qz signum additū pdicato erit inuile
et impossibile. id est facit incōpossibilitatem et falsitatem

Quartum dubium est Quare

phus non numerat cōuertibile inter media per artem
istam inuenta. cum tamen contingit per conuertibile
concludere aliud conuertibile vel alterum re ipso
Solutio Conuertibile vel est antecedens ad illud cuz
quo conuertitur vel consequens ad illud. r ideo non po
nit in numerum conuertibile cum antecedente r conse
quente positis ipsis satis intelligitur cōuertibile

Quantum dubiū est.

An inspectio ad medium quā docet philosophus sit vlt
lis Et videt qz non quia inspectio ad medium est
inspectio ad vnum. sicut phus docuit in textu. sed phus
in terminis quos ponit docet inspiciere ad multa r elige
re multa p medio. s3 inspectio sua quā docet est inuile
Minor patz qz ad syllogizandum istam. Ome b est a
docet fumere pro medio f r c. r simili modo est in alijs

Solutio Sic Ex quo medium debet habere babi
tudine ad extrema cōclōsionis tanq̄ antecedens vel cō
sequens vel extraneū. Ad obiectū est dōm. qz docz
inspicere ad vnum fm rem r ad plura fm rōem. r ta
lis pluralitas fm rationem est pluralitas comparatōnū
medij ad extrema. Quia in vna comparatione est mediū
ams r in alia psequēs. r in vna pns r in alia extraneū. r
ad h' scādū noiat me' p duos tmios sive p duas lrās.

Sextum dubium est.

An ad syllogizandū vlem affirmatiāz pucienter suma
tur me' qd ē ams ad pdicatu r pns ad sbctū. iur' scātōz
realiū r psonatiū illi' dōis fecana Et videt qz nō qz
bū seqt oē aial currit. ois hō ē aial. s3 ois hō currit. r tñ
aial qd ē ibi mediū nō est ams ad currere qz nō sequitur s3
aliqd est aial. s3 currit Solo Sicut reductū fuit in te
xtu Ad obiecta in oppositū dōm ē vt sup' qz p. acci
pit hic ams p sbcto r pns p pdicato r sic ē currere p se
quēs ad aial in maiori pdci s3 illū qz pdicat re ipō.

Septimū dubiū ē quare phus
pot' docet syllogizare p cōnē p̄ticularē in t̄tia figura su
mēdo me' qd ē ams resp̄cū vtriusqz qz in p̄ma figura
So' qz regula quā pot' in t̄tia figura sufficit ad p̄cludē
dū p̄ticularē affirmatiā in p̄ma figura. s3 oīz p̄uer
tere miōzē Quicūqz enī p̄ns inē ams sive vlt sive p̄ticularē
lariter sūpto necē ē ams inē p̄nti p̄ticularē sūpto

Octauum dubiū est qre. p. p̄mit
duas reglas ad p̄cludē vlt negatiāz s3 scātōez illaruz
dōnū dafenes r ebare. r tñ pot' vna solā ad p̄cludē dū
vlt affirmatiā s3 scātōez illi' dōis fecana So' qz
ad p̄cludē dū vlt affirmatiāz necē ē accipe me' puciens
cū vtraqz extreitate. ita qz vni vlt sbctiā r te altera vlt
pdicatē r b' p̄tigit vno' tñ r g' dat vna r̄gla te illa oñsioē
h' ad p̄cludē vlt negatiāz sumē' est me' puciens vni ex
treitate r dñs ab alia r qz h' accidit duplr. s3 inq̄tū ē pue
niēs cū p' r dñs a sbct' vlt qz id d' sua oñsioē dat due rle

Nonū dubiū. Quare docet syllo
gizare p̄ticularē negatiā in t̄tia figura p me' qd ē ams
sbcti r t̄ncū pdicati. r nō docz h' i p̄ma r i scda So' ta
le me' sufficit i oib' figur' qz te t̄tia figura sit p̄ma p cō
uersionē miōzē. vt tactū fuit. r d' scda sit p̄ma vtraqz p̄usa

Decimū dub ē. qre. p. in illo textu
maifestū ē g' qm ad pdcā p̄spiciē' r docz accipe pns sbcti

Tractatus

magis vniuersale cū tamē pri⁹ docuit sumere cōf. qns magis p̄pinqū. Solo id qd supra dān est vtz ē qn volum⁹ oñdere p̄fice aliquā vnā p̄clusionē tūc em sum/ ptis p̄ncipijs p̄pinqnis euidentē erit eoz bitudo ad in uicem sed qd hic dicit vtz est qn volum⁹ abūdare syllis magis em abūdabim⁹ p̄ magis cōe sumptū vltē q̄ per minus p̄mune sumptum vniuersaliter

Vndecimū dubiū est. Qua

re sūt nouē p̄iugatōes siue cōbinatōes sc̄ vtiles et tres inutiles Solo qz mediū p̄patū ad extrema p̄t p̄pa/ ri ad ea vniformiter vel difformiter. Si p̄mū hoc est tri p̄l⁹ qz vel est aīis vtriusqz et sic cōcludet p̄ticularis affir matia in tertia figura. Aut p̄is vtriusqz et sic erit cōbi natio inutil⁹ ex puris affirmatis in sc̄da figura. Aut re p̄gnās siue extremū vtriusqz et itez erit cōiugatio inu tilis in om̄i figura ex puris ne gatiuis. Si vero mediū se habuerit difformiter hoc est dupl⁹ qz aut p̄is vnus et extraneū siue repugnās alteri⁹ aut aīis vni⁹ et repu gnās alteri⁹ si p̄mo mō tūc aut ē p̄is sbiecti et extremū p̄dicati aut ecōtra et vtroqz istoz mōz cōcludit vlt⁹ negatiue. Si vero aīis p̄dicati et extremū sbiecti tūc erit cōiugatio inutilis aut ecōtra erit extraneū p̄dicati et aīis sbiecti et cōcludet p̄ticularis negatiua et hec vā st⁹ quādo sumit mediū difformiter in syllogismo negati/ uo. Si vero sumat difformiter in syllogismo affirma/ tivo hoc p̄tingit dupl⁹. Aut est aīis p̄dicati et p̄is sbiec ti et tūc p̄cludit vlt⁹ affirmatiua. Aut aīis sbiecti et cō/ sequens p̄dicati et tūc p̄cludit p̄ticularis affirmatiua in directe in baralipron.

Duodecimum dubiū est

Quare sunt tñ tres cōiugatōes inutiles Solo Si cū illis hic p̄stris inueniunt alie in quib⁹ vtraz est p̄ ticularis vel indefinita vel maior p̄ticularis in prima et sc̄da figuris vel minor negatiua in p̄ma et tertia mul/ to plures erūt cōiugatōes inutiles q̄ vtiles

Tertiuū decimum dubiū est

Circa h̄ qz p̄būs dicit qz inspectōes q̄ sunt ad cōtraria nō sunt ouentes Et videt qz sunt p̄uenietes qz sic op positū te oppositū et p̄positū te p̄posito h̄ inspicere ad mediū vni⁹ et p̄traria media opponunt et sili syllogisa/ re p̄clusionē affirmatiua et syllogisare p̄clusionē negati uā opponunt cū igit cōclusio affirmatiua syllogisat per inspectōem ad vni⁹ mediū h̄ negatiua cōclusio p̄ inspec/ tiōem ad plura siue cōtraria media Solutio non vt in textu dictū fuit Ad obiectū in oppositū est odm qz modūlle arguēdi sicut oppositū te oppositū ita p̄positū te p̄posito nō tenet qn ex vna pte p̄tinet vtrūqz opposi/ torū ex altera pte. Verbi grā Mortale et immortale sunt opposita et rōnale et irrōnale sunt opposita sed ra/ tionale est mortale ergo irrōnale est immortale nō se/ quitur qz ambo ista opposita rōnale et irrōnale s̄ eodē mēbro p̄mediuū sc̄ s̄ mortali p̄tinetur et sili mō est in p̄posito qz cōclusio affirmatiua q̄ negatiua p̄cludi/ tur p̄ inspectōem ad vni⁹ mediū et sic s̄ vno oppositō:ū ex vna pte p̄tinetur vtrūqz oppositōz ex altera pte

Decimumquartum dubiū ē.

Quare oēs inspectōes inutiles mediū p̄ccat contra modū et nō p̄tra figurā cū tñ mod⁹ et figura ambo sunt p̄cipia syllogismi formalia Solutio Alberti ideo qz figura est dispo triū terminoz in duab⁹ p̄pōnib⁹ h̄ illa ab lata uulla remanet dispositio ad sylm h̄ posito syllogis/ mo necessario ponitur figura et nihil p̄cti est p̄tra cam.

Decimumquintum dubiū est

An vtz sit qz dicit p̄būs in textu qz om̄e qd cōtingit ostē/ siue remōstrare cōringit remōstrare p̄ impossibile et ecō/ tra cū tamē p̄ma p̄ncipia q̄rto metaphisice remōstran/ tur p̄ impossibile et nō p̄nt remōstrari oñsiue cū nihil sic eis prius Solo Alberti oñsiue remōstrare d̄ dupl⁹. Vno mō p̄p̄te vt est idē qz p̄ cam p̄p̄ia oñdere passio/ nem te sbiecto et sic non accipitur in p̄posito. Alio mō oñsiue remōstratur qz mod⁹ oñsiuis imitatur in h̄ qz d̄rco cursu syllogisico p̄ d̄ci te oī et d̄ci te nullo cōclu/ ditur et h̄mō sylls oñsiu⁹ oppōitur in ḡne syllo ad ip̄si/ bile et sic vtz est qz q̄tquid mōstratur oñsiue mōstratur per impossibile et ecōtra et h̄ mō etiā p̄ncipia p̄cluduntur ostēsiue qz nō mōstratētur p̄ impossibile nisi suppone/ retur qz eadē p̄clusio cui⁹ oppōsitū sumitur sic ostēsiue mōstrata. H̄mō est exemplū istud p̄ncipiū. Om̄e totū est mai⁹ sua pte p̄batnr p̄ impossibile sic retur oppōitū hoc sc̄z aliquod totū nō ē mai⁹ sua pte d̄catur ergo sic Om̄ia duo quoz vni⁹ ē mai⁹ alio inter se sunt eq̄lia h̄ aliqd totū nō est mai⁹ sua pte vt dicit aduersarius et/ go aliqd totū et sua ps sunt inter se eq̄lia hoc est s̄m et maior est vera g⁹ minor flā. Et si minor fuerit falsa et⁹ op posita erit vera similiter hec. Om̄e totū est maius sua p te potest remōstrari oñsiue sic sumatur oppōsitū impo/ sibilis p̄us cōclusi et fiat minor sic. Dia duo sic se habe/ tia qz vni⁹ nō est mai⁹ alio inter se sunt eq̄lia nullū totū et sua ps sunt eq̄lia ergo nullū totū et sua ps sic se habe/ b̄nt qz vni⁹ nō sit mai⁹ altero et si hoc tūc om̄e totum et sua ps sic se habe/ b̄nt qz vni⁹ erit mai⁹ altero h̄ cōstat qz pars nō est maior toto ergo totū erit mai⁹ sua pte.

Sextum decimum dubiū est.

An in syllogismo p̄ impossibile oportet sumere terminū mediū aliū ab extremis p̄clusionis p̄bande. Et videt/ tur qz nō syllogigande oñsiue qz nullū est a sic Om̄e a est b nullū b est c ergo nullū ē a ibi sumitur me⁹ aliū ab extremis sc̄z b vtrū syllogisetur p̄ impossibile ident sic retur appōsitū h̄m⁹ nullū ē est a et erit ista aliqd est a d̄catur ergo sic Om̄e a est b aliqd est a ergo ali/ quod est b hoc est s̄m ergo hypotesis est flā ergo aīis oppōita erit vera sc̄z h̄ nullū ē est a in b vltimo syllogis/ mo ille termin⁹ a est mediū qd est vni⁹ extremoz cōclu/ sionis p̄bande. Solo Sic vt dicit p̄būs in textu Ad obiectū est odm qz ali⁹ est syllogisim⁹ p̄ impossibile et ali⁹ est syls ad impossibile vt dicit Albert⁹ quia syllo/ gismus ad impossibile est qui accepto oppositō p̄clusio nis que p̄ncipaliter intēditur cū altera p̄missaz pri⁹ p̄o/ sita vt vera et cōcessa syllogisat impossibile Syllogisim⁹ vero p̄ impossibile est qui ex falsitate cōclusionis sc̄gn/ tis ex hypotesi siue cōcluse p̄ sylm ad impossibile redit et concludit hypotesim esse falsam et per consequēs p̄o/ situm siue conclusio nem primi syllogismi esse verā. D̄i/ cendum est ergo qz syls ad impossibile nō sumit terminū mediū aliū ab extremis p̄clusionis p̄ncipalr p̄ban

te et intere s eundē vt patuit in syllo pus facto nec ē idē
mediū ipi? et syllo ostēditur Syllo vero ad impossibile acce
pit idē p medio qd syllo ostēditur? Mediū em syllo ostēditur
in syllo p dicitur est b syllo autē p impossibile ad b termi
nū cōcludit siue terminat ppositū vt i obco facti ostēditur ē

Decimumseptimū dubiū est.

Quot sunt spēs syllo ex hypothesi Solo Syllo ex hypo
thesi cōiter dicitur hz spēs Quaz vna est syllo p impossibi
le q dā recerminat? est S ex aut sumitur im nūez sex lo
coz extrinsecoz s ab auctoritate a maiori a maiori a si
mili a pportōe et trāslūptōe. Tres at sumūt s nūez
triū locoz mediōz s a casibz p iugatis et a ditione. Ille
vero syllo q fit p p ditionē rntē qn s p ditionē rntē q
silt se hz in vno et in qlibz p ticulari sic p ticularē pba
tur vte qd p tinet s illo q fit p locū a sili. Trāslūptō at
que cōit est in oibz istū hūil aliū est q trāst a p ditionē
principalr in tēta ad p ditionē principalr intēta trāslūptō
p p rē dē vt Albrē trāst a nū noto ad mai? notuz

Duodeuigēsimū dubium est

Quid vocat pbs in textu q hūitates in sbiectis Solo
Albrē maioutatē mioritatē siles p ditionē pnes q s at
in locis extrinsecis et medijs sup? notatis ut vna expōz
exp? Alij hūit eqūitatē i sbiectis et fm b textū exponūt

Vnde uigēsimū dubiū est.

Propē qd nō ostēdit syllo ex falsis et syllo circularē et cō
uersiū et illū qui fit ex oppositis fieri p p dēā mediā sile
ostēdit de illo q est p impossibile Solo Albrē q syllo
ex falsis ē qd amō ostēdit? q ex duabz pmissis pcludit tū
vnicā p ditionē Circularis etiā ē ostēdit? q qlibz syllo
in ipō cōis p se p dicitur? ex p p ijs pmissis infert suā p
p rā p ditionē et p uersū syllo silt et q ex oppositē ē p tinet
s b syllo p impossibile cōiter dicitur q in suis pmissis de
vno sbiecto affirmat et negatur idē p dicitur qd impossibi
le ē et in p ditionē negat eadēz suppo qd silt ē impossibile.

Vicesimū dubiū est An pbs dicat

hic p uicent hāc artē cō cōz ad oēz artē dē ppositū emi
nandū cū tū dē in pmo topicoz q nō ē q rēda method?
vna vltis in oibz pblematis? qz difficil ad inuiciendū et
si inuēta fuerit raro vtil et icerta Solo Per hāc artē
accipiendū ē me? syllogisticū cōit ad terminandū aliqd
re aliq p artē dō traditā in topicis accipiendū est me?
ad terminandū accūs re eo cui accidit ex p p ijs et gen? d
eo c? est gen? ex p p ijs et sic re alijs p dicitur ars q ibi tra
dita sup addit ad eā q b tradit is p ditionē ad eā q a p p rō
p rāta silt vnicuiqz p dicitur et id dē p in topicis q diffi
cile est inuēire vna p mune methodū ad terminandū cō
pblema q tū pcederet ex a p p rāta vnicuiqz p dicitur

Vicesimumprimū dubiū ē. An

p rācia p rācia sciaz sumunt p sensum et expientiam
Et videt p q nō qz p rācia sciaz silt vltia sensus dō est
em singulariū vt dē p i g? Sed Expimētū ē opatō ali
cui? singularis et cū singularia ad inuēiendū aliqd s
p rācia silt vniuersalia q p rācia nō accipiūt p expi
mētū So? Sic ad intellēm pbi. Ad obiecta in op
positū Ad p nū est dōz q nō vult Aristoteles dicere q

p rācia sumūt p sensus imēdiatē q sensus ē vltā q
dā remota et occasio ducēs ad p gnitōem p rācioz qz ex
sensu multiplicato fit vna memoria et ex mediā multi
plicata fit vniū expimētū et ex expimētō multiplicato
fit vniūle qd est p rāciū artē et scie id est vltā qdā ducēs
ad noticiā p rācioz Ad scdm ē dōm q expimētūz
accipit duplr vno dō opatio aliē sensus circa sensibi
le ad inuēiendū aliqd et sic nō accipit b expimētū
Alio mō dō expimētū collectio scā fm rōem multoz
p rācioz mediū rētoz vt ex eis accipiat aliqd vnum
eis omnibus commune quod est ipsum vniuersale et b
vltimo modo accipitur hic expimētū

Vicesimūscdm dubiū est An vtz

fit q pbs inuit in textu q nō p rāz ad vna sciaz qre
re p rācia singulariū sciaz in p rāciā silt in vlti So?
Sic q p rācia vltā vt h mōi silt infinita qd nos vltē at
est vniū et finitū qz p gnitio infinitoz nō p rāz ad ali
quā vna sciam id p gnitio p dicitur p rāciū in p rāciā
nō p rāz ad vna sciam Cognitio tū coz in vlti p rāz
ad istā sciam Cognoscit at vltē p p rācia nō quidē sic
q ad p gnitōem vltis rētrāf p gnitio cuiuslibz p rāciā
in seipō s sufficit ipis inducētib? si qdā p rācia cog
noscat in seipō et qdā in suo vlti vniū inducendo enume
ratis quibusdam dicim? et sic re alijs.

Vicesimūtertū dubiū est Cū

multiplē sit diuisio qre pbs nō ostēdit re qlibz ditione
q est pua p rācia huius methodi s solū hoc ostēdit re di
uisione generis in spāces Solo qz genus vriori mō
p dicitur re suis spāz qz aliud totū diuisim p dicitur re
suis diuidentib? et maxime videtur ex tali diuisio infer
ri alia ps diuisionis mediāte tota diuisione

Vicesimūquartū dubiū est.

An diuisio gnis est pua p rācia huius methodi cum re
monstratio sit maxia ps artis syllogistice et p rāciū re
monstrationis sit re finitio p rāciū re finitōis diuisio
et quod est p rāciū p rāciū et est p rāciū p rāciū
Solutio. Demonstratio ars est maxia ps artis syl
logistice est em eius optim? finis eo q facit scire. Diui
sio aut est p rāciū re finitōis et p psequens re monstra
tionis nō tamen sub forma diuisionis sed solū est p rā
ciū eo q gen? et differētia que sunt in diuisione po
stea sunt elemēta re finitōis sic ergo diuisio est bene p rā
ciū re finitōis et per consequens re monstrationis nō
tamē sub forma diuisionis sumpta eo q hoc mō nō in
greditur re finitōem aut re monstrationem

Vicesimūquintū dubiū ē.

An syllogismus diuisiuus petit principium. Et vide
tur q non quia in syllogismo dialectico nō petitur prin
cipium sed syllogismus diuisiuus est dialecticus ergo
in eo nō petitur principium. Solutio Sicut diffuse
dictum fuit in textu Ad obiecta in oppositum est
dicendum q syllogismus diuisiuus fm q h mōi est syl
logismus ex hypothesi concludens in affirmationē vni
us diuidentis quod principaliter intenditur ex re stru
ctione alterius diuidentis tanqz ex hypothesi Aut ergo
ostēdit re structio p rācia negatiue et tūc est re structō a? no
tior qz alē? videt affirmatio et tūc ē syllo dialectic? argu

Marginal notes on the left side of the page, including some illegible text and a small drawing of a hand holding a pen.

ens ex notitiōibus r tñ est petitio pñcipij. Si autē restru-
ctio pris negatiōe nō oñdit h supponit solū. tñc nō ē et
restruēdo notior q̄ alteri diuidētis positio. r tñc in p/
tēsu a restruēdo vni⁹ p̄tis ad positōem alteri⁹ fit p̄cess⁹
ab eque ignoto ad eque ignotū. r sic ē petitio pñcipij

Vicesimū sextū dubiū est. An verū

sit dñi p̄bi dicētis q̄ in omī rōne p̄cludēte vlem affir/
mativā vel etiā p̄cludēte definitōem. o3 mediū eē in mi/
q̄ sit maior extremitas. cū tñ demonstratio p̄cedat ex cō/
uertibilib⁹ q̄um vniū nō est min⁹ altero Solo Sic
q̄ in omī syllo p̄cludēte vles affirmatiāz opoz⁹ mediū
esse s̄b maiori extremitate fm rōem. q̄uis aliqñ cōuer/
tat eē eo fm rem vt dicit Alter⁹ scdm rōem q̄des q: s̄b/
iectū fm q̄ h mōi s̄q bz rōem inferioris resp cū p̄dicati.

Vltimum dubium est.

Quō in syllo diuisiō accipit mediū cōius maiore ex/
tremitate cū in exemplis adductis in textu mediū sit
diuisum. r maior extremitas tota diuisio Solo Al
teri. maior extremitas nō appellat totū diuisiū qd̄ pri/
mo p̄cludit. h̄ ps diuisiū q̄ vltimo p̄cludit. sicut enī sic
dicit r nō est immortal. q̄ est mortalis tō nō est irratio/
nalis. ergo est rationalis.

**Uomodo autē reducem⁹ syllos
in p̄dcās figuras dicendū est
post hec. Restat em̄ adhuc hec
cōsideratio. Si em̄ r gn̄atōem
syllogismoz insperim⁹ r inue-**

**niendū habem⁹ pr̄atem Ampli⁹ at factos si
reducem⁹ in p̄dictas figuras. finez habebit
qd̄ est ex principio p̄positū. accidit etiā simul
que p̄ d̄cā sunt cōfirmari. r manifestiora
esse qm̄ sic se h̄nt p ea que nūc dicunt⁹ opoz/
tet em̄ omē qd̄ v̄z est ip̄m sibi omīno p̄ h̄
manifestum esse.**

Iste est septim⁹ r vltimus tractat⁹ hui⁹ p̄mi libri
prior. r cōtinet quicq̄ capla. Primū est de reductōe syl/
logismoz ex termis rectis. quō sc̄z p̄elo nō syllogistica
que tamē a p̄paret syllogistica reducet ad syl⁹. In sc̄do
oñdit difficultatē resoluendi syllos ex termis obliq̄s.
ibi (Inesse autē p̄mū) In tertio facit hoc q̄ ad syllos re/
duplicatiuos ibi (Reduplicatū autē) In q̄rto docet re/
ductōem figurarū ad se inuicē ibi (Quēcūq̄ autē in plu/
ribus) In q̄nto docet reductōem sylloz ex termis infi/
nitis. ibi (Differt autē in p̄struēdo) Quo ad p̄mū ponit
quattuor documētā p̄mittēs p̄mo que sit materia hui⁹
libri dicēs. q̄ post hoc d̄dm erit quō reducem⁹ syllos oc/
cultos in p̄dcās figuras. Restat em̄ hec cōsideratio. sc̄z
de reductōe sylloz occultoz immanifestos. Et causam
subdit dicēs. si gn̄atōem syllogismoz insperimus. id est
si docti sum⁹ quō fiāt syllogismi in p̄ma pericope. id est
prima sectione. Et inueniēdi mediū habem⁹ potestates
ex illis q̄ tradita sunt in sc̄da pericope. Nunc p̄nr in ista
tertia pericope reducem⁹ factos syllogismos h̄ occultos
in p̄dcās figuras sicut in p̄ncipia r illo facto erit si/
nis intenti n̄ri siue p̄positi q̄rū ad p̄fectā s̄stantiā syl/
logismi r gn̄atōez eoz. q̄ ex illis sufficēter sc̄it s̄stantiā

et generatio eo q̄ vniū qd̄ cognoscit qñ resoluūt ir̄ca
ex quibus p̄stituit q̄uis adhuc in sc̄do quedā restat de
modo et p̄tate sylloz. q̄ nō sunt re s̄stantia eoz r ista ē
prima causa. p̄pter quā o3 hic agere de syllogismoz ge/
neratoz reductōe. Sc̄da causa ē vtilitas q̄ si h̄nt r̄ter/
miabitur syllogismoz reductio. tñc accidit etiā ex ip̄i⁹
reductōis r̄terminatōe confirmari r manifestiora fieri
ea q̄ d̄cā sunt de eoz gn̄atione r de mediū inuētiōe ex d̄i/
cendū em̄ in isto loco p̄rebit. qñ sic se h̄nt vt d̄m̄ ē ea
que in an̄habitis r̄terminata sunt. Oportet em̄ in omē
doctrina ad doctrinā p̄fecte tradendā q̄ omē q̄ v̄z est
in aliqua arte r doctrina ip̄m sibi omīno hoc est omni
mō manifestū esse. q̄ si nō omīno manifeste nō p̄gnos/
cit p̄fecte. nō p̄gnitū p̄fecte nō p̄fecte dirigit ad finē artē

**Primū ergo oportet t̄tare duas p̄oes
accipe syllogismi. facili⁹ em̄ in maiora diui/
dere. q̄ in miora. maiora autē p̄posita q̄ ex
quibus componitur**

Ista est sc̄da ps isti⁹ capli in quo p̄bs. p̄fectur inter/
tū suū. Et duo facit p̄mo facit reductōem syllo gismo/
rū ex p̄te p̄p̄nū. sc̄do ex p̄te r̄terminatōis. ibi (Deiñ sic diui/
tendū) Quo ad p̄mū ponit q̄rtuoz p̄clusiones. Prima
est q̄ in reductōe orōis syllogistice p̄mū o3 t̄tare acci/
pere duas p̄p̄nes syllogismi. id est p̄us rebz resoluti orō
syllogistica in p̄p̄nes q̄ in terminos. Cui⁹ rō est. q̄ a fa/
ciliozibus inchoadum est in qualiter arte h̄ facili⁹ est cō/
positū resoluere siue diuidere in maiora q̄ miora. eo q̄
maiora p̄p̄n̄iora sunt p̄posito q̄ miora. composita
aut sunt maiora q̄ ea ex q̄bus p̄ponitur sicut p̄p̄nes
maiores s̄t q̄ termi. ex quib⁹ h̄nt p̄oes. r q̄ orō nō syl/
logistica p̄us reducēda est in p̄oes q̄ in terminos

**Deinde considerare vtra in toto r vtra
in parte**

Hic ponit sc̄dam p̄clusionē dicēs q̄ positis duabus
p̄positionib⁹ videndū est p̄pter dici te omī r dici te nul/
lo que sunt p̄ncipia regulatiā syllogismoz vtra illarū
duarū. p̄p̄nū id est que illaz sit in toto id est v̄is. r que
in p̄teid ē p̄cularis. q̄ in q̄busdam figuris maiore ex
istente p̄culari nihil sequit⁹ in q̄busdā aliq̄d sequit⁹

**Et si ambe sumpte sint necesse est eū pone
re alterā. Quāq̄ em̄ vlem p̄tendētes eam q̄
in hac est nō sumūt. neq̄ scribētes neq̄ iter
rogātes aut has quidā p̄tendūt alias p̄or
nūt p̄ quas aut hoc p̄cludant omittūt. alia
vero vane inquirunt.**

Hic ponit tertiā p̄clusionē dicēs si in orōne syllogi/
stica nō sunt posite ambe p̄missē explicite sed vna r̄ficiē
aut vna abūdat. tñc r̄ficiēs ponēda est r̄ abūdans tol/
lenda. Aliquotiēs em̄ disp̄tates tales orōes p̄ponit
vlem. statim inferētes ex ea cōclusionē. sicut fit in enthy/
memate r alterā q̄ p̄ intellectū est clausa in v̄li explici/
te nō ponit. sicut scribētes id est r̄scribētes geometri in
suis demonstratōibus nō semp ponit omīa explicite per
que volūt demonstrare. sed geometri dicūt supponat li/
nea infinita que tamē est solū b̄gedalis. Et sicut in/
rogantes id est dialecticū nō sp̄ assumūt ambas p̄oes
aliqñ quidā ponit p̄p̄nes explicite quib⁹ syllogistat in

Septimus

principalibus syllogismis sed dimittit illas per quas ille, ppōnes que sunt principalis syllogismi cōcludi et p bari tenent. Illa vero nec ad syllogismū nec ad p syllogismum facientia vane assumūt. vane qdem qz nec faciūt ad ppositū nec ad ppositi declaratōem

Considerandum est ergo si qd supfluum sumptū sit et si quid necārium omīsum. et b quod ponendū illud vero auferendū donec veniat ad duas ppōnes. sine his em non est reducere ad figuram id est formā syllogismi sic interrogatas orationes

Hic ponit quartā cōclusionē dicens Considerādus est an in orōne p dīcto modo disputata sit aliqd supfluum et vane oppositū vel aliquid de necessarijs omīsum. tam quo ad sylm qz ad p syllogismū in cui formā intendit reducere orōem. et si fuerit aliqd de illis omīsum est addendum et si fuerit supfluum ipm est tollendū. Quia sine his ppōnibus ex quib' sit syls non pōt aliquis red ducere in formā syllogismi sic interrogatas siue disputatas orōes q sine forma syllogistica disputate sunt

In aliquib' vero facile est videre qd minus est. aliqñ vero latent et vident quidem syllogizare. eo quod necāriū accidat ex his que posita sunt. vt si sumat nō substantiā in terempta nō substantiā interemi. ex quibus autē est interēptis. et qd ex his ē corrumpi his em positis. necessariū ē substantie partes substantiā. nō tñ syllogizatū est per ea q sūt sumpta. sed desunt ppōnes idonee. Rursus vero cū est hō. necesse ē aīal esse. et cū ē aīal substantiā. cū ē homo necesse ē esse substantiā. sed nō dum syllogizatū est. nō em se habent ppositiones vt diximus

Hic circa p dīcta ponit p hīs rōcumētum dicens q in aliquib' orōibus p dīctis facile est videre q aliquid est omīsum ad ppōnes p tinentis sicut in illis vbi cōclusio nō sequit de necessitate. aliqñ vero latet nō s aliqd ē omīsum in illis in quib' cōclusio sequit necārio. licet nō syllogistice. eo q nō sunt premisse in modo et figura posite. Et istud declarat in duob' exemplis. Primum est si sic arguat nō substantiā interempta nō interemi substantiā s partib' substantie interēptis interemi substantiā. q ptes substantie sunt substantie ex hac orōe sequit necārio cōclusio. q ptes substantie sunt substantie. qz interemptis eis interemi substantiā ex eis pposita. et tamen nō est orō syllogistica formāl' eo q habet primā ppōnem negatiuā. et cōnōnem affirmatiuā quod nūqz cōtingit in syllogismo. etiā nō hz rebituz ordinem in ppōnibus. et ideo nō est orō illa p ea q in illa sunt posita syllogistica. s ppōnes rebituz ad sylm et p syllogismū reficiūt. si autē rebituz reduci ad syllogismū oportet sic arguere. Omnia illa in quibus interemptis interimitur substantiā. sunt substantie s ptes substantie interemptis interimitur substantiā. q ptes substantie sunt substantie. nūc est bon' syls. Scōz exemplū est si aliqd sic disputet ex syllo hypotetico. si hō est aīal est. et si aīal est substantiā est. a primo ad vltimū. si hō est substantiā est. Hec orō nō habet formā syllogismi ostē

siue te cuius forma hic queritur quia ille simpliciter et vnus et vnus forme sed iste ppōnes a pmo ad vltimū cōcludentes nō habēt se ad inuicem scdm figurā et modū. quō se rebituz habere in syllogismo ostensiuo. s sic rebituz disponi et ad formam syllogismi reduci. Omne illud quo posito ponitur animal ē substantiā. sed posito homine ponit aīal. ergo homo est substantiā. et sic oratio nō syllogistica reducitur ad sylm addēdo eidē b qd reficiebat.

Fallimur em in talibus eo qz necessarius quidem accidit ex positis. quoniam syllogismus necessarius est. In plurib' autē necessariū qz syllogismus nam omnis syllogismus necessarius nō autē omne necārium syllogismus quare nō si qd accidit positis quibusdam statim tentandum est reducere. sed primum sumendum est ppositiones

Hic p hīs dat causam quare tales orōes putantur syllogistice dicens q credim' tales orōes nō syllogistice esse syllogisticas. ex eo quia psequens necessario inferitur ex his que posita sunt in iphis. sicut syllogismo si talis causa nō est sufficiens qz pcludere necessario in pl' se habet qz syllogism' ex quo oīs cōclusio syllogistica est necessaria. et nō eōtra. et sic nō valet psequētia cōclusio sequitur necessario ergo sequitur syllogistice. sicut nō oportet si aliqd sit aīal qz ergo sit hō. Et si aliq' p cōlo necessario sequitur ex quibusdam positis in orōne satis tentandū est reducere eandē. sed primū in duas ppositiones rebituz modo ordinatas sic arguendo quo ad orationes sit prius positam. Omnis homo est animal. omne animal ē substantiā. ergo omnis homo est substantiā. vbi nō est peccatum nisi in ordine ppōnum qd statim corrigitur sic. Omne animal est substantiā. omnis homo est animal. ergo omnis homo est substantiā. et tūc reducta est orō non syllogistica in formā veri syllogismi

Deinde sic diuidendum in terminos. medium autē ponendū est terminus. qui in vtriusqz ppōnibus dicitur. necesse em est medium in vtriusqz esse in omibus figuris. si ergo subijciatur et p dīcetur medium. aut ipm qdem p dīcet. aliud p ab ipō abneget. prima erit figura. Si autē p dīcet et ab illo neget. media erit figura. si p aliud de illo p dīcet aut hō qdem p dīcetur illud p abnegetur postrema sic em se habuit in postrema figura mediū. sicut autē et si nō vles sunt ppōes nā eadem determinatio mediū. manifestū ergo qm in q orōne nō dicit idē frequēter nō sit syls. nō em sumptū est mediū. qm autem habemus que in vnaquaqz figura clauditur ppositio. et in qua vniuersalis. et in qua particularis. manifestum est quoniam ad omnes figuras perspicendum. sed in vnaquaqz ppositionem. p p dīctā. q cūqz p in plurib' pcluditur mediū positōe pgnoscam' figurā.

Tractatus

In hac pte pñs docet reductōem sylloz ex par-
te terminoz. Et tria facit. qz pmo oñdit quō debet accipi
termini in tali reductōe. r qz. Scd oñdit duo impedimē-
ta ex pte terminoz impediētia aliquā ordē esse syllo-
gistica. Tertio ponit vnū documentū circa talē resolutō-
nem scdm ibi (Frequēter aut fallit (Tertiu ibi. (Non
oportet aut) Quo ad pñm dicit qz in reductōe sylloz
post eā que est in pñōnes diuidendū est in terminos re-
bite se bites ad figure pñtitudē quoz terminoz vn-
dicit mediū terminū que necē est sbiectiue vel pdicari-
ue vel vtroqz nō poni in vtrūqz pñōnib⁹ in oibus figu-
ris. Si qz in ista resolutōe r reductōe inueniat qz medi-
um positū in duab⁹ pñōnib⁹. Bicitat in vna r pdicatur in
alia. aut ipm pdicet. qdē affirmatiue in vna. aliud autē
ab ipō medio abneget in altera. pñōne erit pma figu-
ra. r ordē reducta ē ad formā pme figure. Si vero pdice-
tur in vna pñōne maiore vel minore r neget ab aliqz ex-
tremo maiori vel minori erit media siue scd a figura. qz
nō pcludit affirmatiue. r tūc talis ordē reducta erit in for-
mā scdē figure. Si vero mediū sit tale qz in vtraqz pñōne
alia extrema de illo vt re sbiecto pdicent. sicut fit in syl-
logismo affirmatiue. aut sic se habet qz vnū quidē extre-
mū vt ipō pdicatur vt re sbiecto. aliud vero extremū
vt ipō neget tūc erit fm talē terminoz dispōnem tertia
figura siue postrema. sic em vt tactū fuit supra se bz me-
dium tertię figure. Et in ista reductōe ordis nō syllogi-
stice ex pte terminoz ad figuras impetines est an. pñōnes
sint vles vel pticulares qz eadē est determinatio medi-
ad positōne et inter terminos in pma. an terminos in
scdā. post eos in tertia in vltibus r pticularib⁹. ex quo fi-
gura nō respicit plus pūgatōes viles qz inutiles. Ex
quib⁹ infert pñs correlarię qz nō est syllo. si idē nō di-
cat frequēter id est si mediū nō sumat bis. qz nō est tūc
aliquid vnū extrema. Et qz habemus ex his quedicta
sunt de generatione syllogismoz que ppositio concludit
tur in vnaquaqz figura sigillatim in vna vel in plurib⁹
vt qz vltis affirmatiua pcludit tñ in pma. r vltis negati-
ua in pma r scdā. r pticularis affirmatiua in pma et in
tertia. r pticularis negatiua in omnib⁹. ergo nō retem⁹
indifferenter in ista reductōe ordis syllogistice in ter-
minos respicere ad oēs figuras sed in vnaqz pñōne qz
ex tali vel tali ordē pcludit respiciendū est ad pñiam fi-
gurā que illā pñōnem pcludit. Si vero pñōnes pcludun-
tur in plurib⁹ figuris vel omnib⁹ tūc pgnoscam⁹ ex ipsa
positōne siue dispositione medi- ad quā figurā debeant
reduci puta si mediū ponit inter extrema ad pma. si su-
pra ad scdā. si infra ad tertiā

Frequēter aut falli accidit circa syllogis-
mos ppter necārium queadmodū dictū est
prius. Aliquorēt aut ppter similitudinē po-
sitionis terminoz qd nō oportet latere nos
vt si a de b. d. r b de c. videbit em sic se ha-
bentibus terminis eē syllo. non fit aut neqz
necessariū quicqz neqz syllo. sit em in quo a
semp esse. in quo at b intelligibilis aristome-
nes. in quo aut caristomenes. vey est aut a
inesse b. semp em ē intelligibil aristomenes
sed b inest c naz aristomenes est intelligibil

aristomenes. a aut nō inest c. corruptibilis
em est aristomenes. non em syllogismus fie-
bat sic se habentib⁹ terminis sz oportz vltiter
a b sumi. ppter pñōnem hoc vero flm qd pro-
ponebat oēm intelligibile aristomenē sp eē-
cū aristomenes corruptibilis sit. Rursū
in quo quidem c mical⁹ in quo aut b music⁹
micalus in quo aut a corruipi cras. verū est
ergo b de c pdicari. nā mical⁹ est music⁹ mi-
calus. sed a de b corrupef em cras micalus
music⁹. a aut de c flm. b aut idem ex priori-
nō em vey est vltiter music⁹ mical⁹ qm cor-
rumpef. hoc aut nō sumpto nō erat syllo-
hic aut fallatia fit in eo qz p parū vel pene
qm enim nihil differt dicere hoc huic inesse
aut hoc huic omi inec cōcessimus

Hic pñs pñt rāgit duo impedimēta ex pte termino-
rū impediētia. scdm ibi (Frequēter aut mētri) Pri-
mū impedimētū est qñ credim⁹ ppter silem dispōnem
terminoz in vltibus pñōnibus r singularib⁹ esse syllo-
vbi nō est syllogism⁹ r istud oz nō latere nos qz si b nos
lacet nō pot reduci ordē in formā syllogisticam. Verbi-
grā. si a maior extremitas re b medio d. siue pdicat. r b
mediū pdicat re c minore extremitate tñ fm vocalē sb-
iectōem r pdicatōem r nō sit ibi dicit re omi qd perficit
cōsequētā discursus syllogistica tūc terminis sic se habē-
tibus id ē qz mediū sbiectat in vna r pdicat in alia. vide-
bit alicui qz sit syllo cū tñ hoc nō sit vey. eo qz vna pñō-
tionū nō bz se vt rotū r reliq vt ps illi. ex tali ergo sim-
plici positōne terminoz nihil seqtur necārio p ordēnem
nec etiā est ibi syllo. eo qz nō est ibi dicit re omi vel dicit
nullo. ex quib⁹ fit pñā vni. ex altero. istud aut ptz si ter-
mini isti trāscendētes ad singularia qz non patiūtur ad
additionem signū vltis determinētur. sit em in quo est a
maior extremitas sp esse hoc est incorruptibile esse sic
vle est incorruptibile. In quo aut b mediū sit intelli-
bilis aristomenes. hoc est illud discretū qd per nomen
aristomenes intelligit In quo vero c minor extremitas
sit aristomenes simplr sb nō mie aristomenis. tūc tali
positōne terminoz facta vey est maior extremitatē in
maiore pñōne inesse b medio sp em est intelligibilis ari-
stomenes hoc est aristomenes semp est id quod p ari-
stomenē intelligit. qz semp est id qd est r hoc est intel-
ctū p aristomenē. Sed r b medium tali facta positōne
inest c. qz verū est qz aristomenes est intelligibilis ari-
stomenes hoc est aristomenes id est quod p aristomenē
intelligitur. hoc est qz est signatū p nomē A aut mai⁹ ex-
tremū nō inest c minori extremo in cōclusionē. vte ali-
cuius pñe syllogistice r hoc est id qz aristomenes hcur
qz nō accipiat est corruptibil. hoc est sensibil qz est sin-
gularis qz sola singularia gñabilia r corruptibilia sū-
et id signū vle dicit re omi vel dicit re nullo suscipere nō pōt
sic aut se hñtib⁹ terminis qz mediū vltiter distribui non
potest nō sit syllogism⁹ qz ex puris pticularib⁹ indēfīni-
tis r singularib⁹ nō sit syllo. sed si debet fieri syllo. opo-
tet maiore pñōnem a b sumi vltiter p signū distributū
qd in termino discreto neqz fieri r ergo male ppositū fu-
it oēm intelligibile aristomenē sp eē qz significatur ibi

Distribui qđ nō p̄t distribui cū aristomēnes sit corrup-
 tibilis hoc est sensibilis et singularis. Alij vero vt dicit
 Albertus cū dicūt intelligibilis aristomēnes itelligūt
 sic id est intellectiuis aristomēnes siue sapiēs et multa
 intelligens. et illa est expositō Alphorabij et vera. Et vt
 sumariē pstringatur hoc qđ diffuse cōformit ad textum
 dictū est for̄mē sic oratō syllogistica in em̄is significa-
 tiuis. Aristomēnes itelligibilis semp est sed aristome-
 nes est aristomēnes itelligibilis. ergo aristomēnes sēp
 est hic nō est syls qz neutra pmissaz est vltis. s̄ oportet
 dicere om̄is aristomēnes itelligibilis est hoc at falsū est
 et icōueniēs qz ex quo aristomēnes est corruptibilis et
 singularis sibi nō p̄t addi signū vlt. Aliud exemplū ad
 ostendēdum idem est. sit c. michal? simp̄t ipso nomine
 discrete significat. in quo at est b. medium sic michal?
 music? sicut in p̄cedenti fuit aristomēnes itelligibilis
 in quo a maior extreitas sit corūpi cras vel in futuro
 In tali ḡ em̄inoz pōne d̄m est b. mediū de c. m̄iozi extre-
 mitate singularit̄ p̄dicari in m̄iozi pōne qz michal? est
 michal? music? Ad hoc at a maior extreitas p̄dicat de
 b. in m̄iozi pōne qz michal? music? corūptetur cras. s̄
 est in futuro et ideo est singularis et sensibilis. a at re c
 in clusione re v̄tute p̄re p̄dicari falsū est quia q̄uis in
 s̄bitiēdo et p̄dicādo mediū videat esse dispō p̄me figu-
 re. tū nō s̄t f̄mi susceptibiles signi distributiui p̄ qđ sit
 dici re om̄i per qđ s̄nt syls p̄me figure. et sic ista oratō
 nō est syllogistica. michalus music? corūptetur cras
 sed michal? est michalus music? ergo michal? corūp-
 tur cras. nisi dicat om̄is michalus qđ fieri nō p̄t eo qz
 nomē discretū nec p̄ se neg cū adiectiuo susceptibile est
 distributionis. sit ḡ hic error siue fallacia in em̄is tali-
 bus eo qz p̄ne ibi videtur eē dispositō figure in positōne
 em̄inoz. eo qz nō reficit nisi in dici re om̄i et dici re nul-
 lo que s̄t p̄cipia syls f̄mi qz cōstituit in forma m̄oi
 p̄fecti in se ip̄o. cōcedim? em̄i talem dispōnez em̄inoz
 aliqñ esse syllogisticaz quia videtur nobis quo ad for-
 maz figure nihil differre hoc huic inē sine distributōe
 et hoc huic om̄i inesse cum distributōne. et sic decipimur
 qz iudicam? ibi esse formā syls vbi est forma syls in
 eo qz p̄ne hoc est quasi

Frequēter at mētiri euenit eo qz nō bene
 exponūtur f̄mi positōnem termi. vt si. a qđ ē
 sit sanitas b. s̄o egritudo. c. at homo. verū
 est enim dicere qm̄ a nulli b. cōtingit inesse
 nulli enim egritudini inesse sanitas. et rursum
 quoniam b. inest om̄i. c. om̄is enim homo
 susceptibilis est. g. egritudinis. videbit̄ igit̄
 accidere nulli homini cōtingere sanitatē inē
 Huius at causa est qz nō bene exponuntur
 termi f̄mi dictōnem qm̄ trāsumptis his que
 sūt f̄mi habitudines non erit syls vt si pro
 sanitate quidem ponat̄ sanus. pro egritudie
 autem egrum. non enim est verū dicere qm̄
 non contingit egrotanti inesse sanū esse. hoc
 autem non sumpto non fit syllogism? nisi cō-
 tingētis. hoc autem non impossibile. con-
 tingat enim nulli homini inesse sanitatē

Hic p̄his tangit secundum impedimentū impedies alī
 quā oratōem nō esse syllogisticā. dicens qz frequēter
 p̄tingit mētiri in resolutōne duarum p̄pōnū in tres ter-
 minos. eo qz nō bene disponūtur em̄ini f̄mi locutionem
 in p̄missis et cōclusionē. id est nō iterātur eodē mō in p̄-
 missis et cōclusionē. s̄ variātur f̄mi cōcretōem et abstrac-
 tōem. Lū? exemplū est in trāscendētib? sit. a sanitas in
 abstracto. b. sit egritudo. c. s̄o sit hō tūc mediū qđ est hō
 p̄patur ad maiorem extremitatem vt abstractū ad ab-
 stractū hoc mō nō p̄t p̄pari ad maiorem extremitatē que
 est hō. sed pot̄ in p̄cretōe cōpabit̄ ad ipsam. qz est s̄bitū
 ip̄ius. et sic tali dispōe em̄inoz facta verum est dicere qz
 a. nulli b. cōtingit inē. eo qz nulli egritudini inest sani-
 tas. qz oppositū m̄ouetur ab opposito. et itē verū est
 dicere qz b. inest om̄i. c. om̄is em̄i hō est susceptibilis egrī-
 tudinis. et ex tali dispōe em̄inoz videtur accidere per
 p̄nam nulli homini cōtingere sanitatē inesse. sic arguerit
 re. re uccitate nulla egritudo est sanitas. s̄ om̄is hō est
 eger. qz h̄is non sequitur. ergo re uccitate null? homo ē
 sanus. licz sequi videatur. vel sic nulla sanitas re uccita-
 te est egritudo. om̄is hō est susceptibilis sanitatis. ergo
 nullus hō est susceptibilis egritudinis. Causa at̄ quare
 non sequitur p̄clusio est ista. qz non bene hoc est vniformi-
 miter in vtraqz pōne exponūtur em̄ini. qz in maiore in
 qua sumūtur em̄ini abstractie rederēt sumi cōcretie. sic
 maior cum mō nccitatis esset falsa. qz maior esset hcc de
 nccitate nullum egrum est sanum que falsa est. Si vero
 ip̄a sit in p̄cretū mutata et accipiat re cōtingētī tūc abē
 p̄missis erit ver? p̄clo seq̄tur re cōtingētī. sic cōtingit n̄m
 egrū esse sanū. s̄ om̄is hō est eger. ergo cōtingit nullum
 hominem esse sanū. p̄t igit̄ qz causa erroris est. quia nō
 bene accipiūt̄ em̄ini f̄mi locutōes que cōuenit p̄pōnibus
 sumūt̄ em̄i in maiori abstractie et in m̄iozi cōcretie. et
 hoc p̄t qz si em̄ini que abstractie accipiūt̄ in maiori trā-
 sumāt̄ ad cōcretōes tūc nō erit syls. qz maior cū modo
 nccitatis erit falsa. vt pro sanitate ponat̄ sanū et pro egrī-
 tudine egrū siue egrotū tūc nō est verū dicere qz nō p̄t
 ḡt egrotātī inē sanū. qz nō cōtingere inē equipollet ad
 nccē nō inē. hoc at̄ mō s̄pta maiori in p̄cretis et cum
 mō p̄tingētis nō fit syls ad p̄clonē re nccē nō esse. s̄ sit
 ad p̄clonē re p̄tingētī. et hoc p̄tingēs est qđ nō est ip̄siti-
 bile eē et hoc p̄t qz p̄tingit nulli homi inē sanitatē hoc
 quo nō est impossibile nullum hominem esse sanū actu
 et ita p̄t quomō error iste vitatur in p̄ma figura

Rursum in media figura erit similiter fal-
 sum. nam sanitatē quidem nulli egritudi-
 ni homini vero omni contingit inesse. qua-
 re nulli homini egritudo

Hic ostendit idem in secunda figura. dicēs in media
 figura id est in secunda ex eadem causa sumptōnis em̄i-
 noz. id est mutatōnis eoz. p̄nes abstractōnem et cōcre-
 tōnem p̄tingit error vt cōtingit in maiori p̄pōne egritu-
 dinem nulli sanitati inesse. et in m̄iozi cōtingit om̄i
 homini inesse sanitatē. ex quo videtur sequi in p̄clonē
 qz nulli homi inest egritudo. sic nulla egritudo est sani-
 tas. re nccitate om̄is hominem cōtingit esse sanum non
 sequitur p̄clusio qz om̄is homo re necessitate non sit
 eger. Si autem p̄missis vere sumantur ambe in ter-
 minis concretiuīs itaqz altera sit re contingenti sequi-
 tur conclusio re contingenti sicut prius. Tunc ibi

Tractatus

In tertia autē figura fm contingere acci-
dit falsum. et em̄ r sanitatē r egritudinez et
disciplinā r ignoratiā r oīno p̄ria oīz eidē
p̄rigit iē p̄rigit r sibi inuicē. Manifestū ē
qm̄ in oīub⁹ his sit fallā p̄pter terminoz ex-
positionē trāsumptis em̄ his q̄ sunt fm ha-
bitudines nihil sit fm̄. Palam ergo qm̄ in
h̄mōi p̄pōnibus est fm̄ habituz pro habitu
sumendū r ponendū terminū

Hic oīz idē i t̄tia figura dīcēs q̄ i t̄tia figura variat⁹
fm̄is p̄ abstractū r p̄cretū. Cōclō q̄ ē de cōtingēti erit fm̄ p̄
missis ex̄tibus veris. vna sc̄z sumpta rē p̄ringēti. r al-
tera rē inesse sic. Om̄i h̄mōi cōtingit inesse sanitatem. vel
oēm h̄mōem cōtingit esse sanū. r sicut cōtingit om̄i h̄mōi
in esse egritudine. vel oēm h̄mōem cōtingit esse egruz.
nō em̄ sequit⁹ ex hoc q̄ cōtingat oēm egritudine esse sa-
nitatē. Et ratio est. qz eidē qd̄ est medium r s̄cōm cōtin-
git inesse p̄traria p̄cretiue licet nō simul sed p̄pter h̄ non
cōtingit vnum p̄trarioz inesse alteri. manifestum em̄ ē
q̄ sanitatē egritudine disciplinā r ignoratiā r vlt̄ oīa
cōtraria cōtingit om̄i s̄biecto eidē inesse. sed s̄biijnuicē
impossibile est cōtraria inesse in abstracto. qz sic cōtra-
ria sunt ip̄e habitudines siue habit⁹ siue dis̄pōnes contra-
rie. hoc at̄ manifestum est in p̄d̄cis termis sicut d̄c̄m est
per cōcretum r abstractum variatis. qm̄ em̄ eidē s̄biecto
cōtingit plura p̄traria inesse cōcretiue tunc p̄ringit etiā
illa cōtraria cōcretiue accepta inesse s̄biijnuicē. vt sanum
cōtingit inesse egro. r egruz cōtingit inesse sano. Manife-
stuz est igitur. ex p̄d̄cis q̄ in oīub⁹ talib⁹ sit fallacia. p̄p̄
p̄rauz exp̄nēm siue positionē terminoz. cui⁹ lignum ē qz
si trāsmutentur termi ita q̄ abstractum mutetur in cō-
cretum nihil sequit⁹ fm̄. r sic h̄t̄ceptio qz illud qd̄ est
fm̄ hitum id ē p̄cretuz s̄uitur. p̄ hitu. i. p̄ abstracto

Nō oportet sp̄ terminos querere nomine
exponi. sepe em̄ erūt termi quibus nō est po-
sitū nomē quare r reducere difficile h̄mōi
syllōs. aliquoties at̄ falli accidit p̄pter hui⁹
inquisitiōem vt qm̄ immediatoz est syllōs. sit
autē a duo recti. b triangul⁹. c vero eq̄crur⁹
ergo ei qd̄ est c inest a p̄ b ei qd̄ ē. b. nō
iā p̄ aliud p̄ se em̄ triangulus h̄z duos rec-
tos q̄re nō erit mediū ei⁹ qd̄ est a b cū sit de
mōstratiuū. manifestū em̄ qm̄ mediū nō sp̄
sit sumendū. vt hoc aliquid. sed aliq̄n̄ oīdēz
quod accidit in predicto

Hic p̄bs ponit vnum documentum circa p̄d̄cām syl-
logisimoz resolutōem dīcēs q̄ in ista reductōe nō oportet
sem̄ p̄rere terminos simplices. id est qui vno nomē
significātur. r hui⁹ sunt due cause. Prima. qz sepe in syl-
logismo ponuntur loco vni⁹ termi syllogistici maioris
et minoris extremitatum vel mediū plures termi quib⁹ nō
est nomē vnum r simple impoītum. r tunc oīz vti oīdē
ne circumloquētē loco noīs simplicis r incōplexi. p̄p̄
qd̄ etiā nim̄ difficile est id est magis difficile reducere
hos syllōs q̄ alios. Secda cā est. quia aliquoties etiam
accidit falli in syllo. p̄pter h̄mōi reductōem in simplices

terminum. r maxime in remōstratiuis qm̄ immediata
rum p̄pōnum est syllogisim⁹. qz in talib⁹ inter s̄cōm r p̄-
dicatū nō est mediū vni⁹ noīs. Exemplū in termis trāf-
cendētib⁹ est. sit a maior extremitas duo rci p̄ eq̄litatez
b autē mediū sit triangul⁹. c vero minor extremitas sit yso-
cheles siue eq̄crur⁹. tali em̄ positōe sc̄a manifestuz est q̄ ei
qd̄ est c inest a p̄ b mediū. c. autē qd̄ est b idē inest. nō p̄
aliud medium. s̄ immediate qz inter passionēz r a⁹ s̄bi-
ctum. p̄p̄m nō est s̄cōm medium. p̄ se em̄ r nō p̄ medi-
um h̄z triangul⁹ duos rcos p̄pter qd̄ nō erit aliqd̄ me-
diū inter a r b. qm̄ a r b est remōstratum qd̄ mediū
sit simple nomē s̄biecti oīz tū esse in tali remōstratōe medi-
um cōcludēs extrema. qz oīs syllōs h̄z tale medium et h̄
medium erit definitio siue oīdē rclarās nomē s̄biecti vt
passionis. Et istud p̄ hoc mō exemplari reductōe si q̄
velit syllogizare q̄ oīs triangul⁹ eq̄crur⁹. id est eq̄later⁹
h̄z tres angulos eq̄les duob⁹ rci. tunc p̄ simple me-
diū arguitur sic. Oīs triangul⁹ h̄z tres āgulos eq̄les
duob⁹ rci. s̄ oīs triangul⁹ eq̄crur⁹ est triangul⁹. igit oīs
triangul⁹ eq̄crur⁹ h̄z tres āgulos eq̄les duob⁹ rci. s̄
si cōsequēter reberet p̄b̄ri maior tūc oporteret cum p̄
medio sumere terminū cōplexum. id ē oīdē. eo q̄ tri-
gul⁹ r sua passio h̄it se immediate. r sic oporteret argu-
ere hoc mō. Om̄is figura h̄is tria latera tres āgulos
cōtinētia. habet tres angulos valētes duos rcos. sed
oīs triangul⁹ est h̄mōi igitur rē. Manifestuz igitur
est q̄ nō semp̄ sumendū ē mediū vt hoc aliquid qd̄ ē sim-
plex siue simplici noie reliq̄tuz. s̄ qm̄ q̄scatū noie p̄p̄o

Circa textū expōitū sūt dubia

Primum ē circa exēplum text⁹ sc̄m istō si est h̄t̄ est anī
mal. r si est aīal est substātia. an ibi nō sit syllōs vt dicit
p̄bs. Et videt⁹ q̄ sit sic syllōs. qz est ton⁹ syllōs hypoteti-
cus. Solo. Nō. qz ibi nō sunt p̄pōnes positē qz in syllo-
gismo p̄me figure p̄pōnes d̄nt se habere vt totū r pars
ad inuicē. ita q̄ p̄ma sit vt totū sc̄da vt ps. hoc est p̄ma
reber eē vltis sc̄da p̄icularis. s̄ sic nō est in p̄d̄cō exēplo
qd̄ patet resoluēdo cas in categoricas sic oīs h̄t̄ ē anī
mal. oīne aīal est substātia. q̄ oīs h̄t̄ est substātia. in q̄ syl-
logismo vt dicit Albert⁹. nō est p̄ctm̄ nisi in ordie p̄posi-
tionū qd̄ statim corrigit sic. oīne aīal est substātia. oīs
homo est aīal. q̄ oīs h̄t̄ est substātia. Ad obiectū in
oppositū est p̄d̄m. q̄ Aristoteles nō negat ibi esse syllo-
gismū. s̄ negat ibi esse syllo. oīsū r categoricū.

Secundum dubium est

Quo argumēta sumpta penes locos extrinsecos r me-
dios reducunt ad syllo siue ad p̄fectionē syllogisticam.
Solo. Primo loc⁹ ab auctoritate q̄ est in hoc argu-
mēto. Aristot. dicit celū esse volubile. q̄ est volubile sic
reducit. Oīne d̄m̄ ab aristotele eē volubile est volubi-
le. s̄ celū d̄r ab aristot. esse volubile. q̄ est volubile. Loc⁹ a
similī q̄ est in hoc argumēto plato est niger. fortes est
similis platoni. q̄ fortes est niger. reber sic reduci. Oīne
simile platoni cū plato sit niger. q̄ fortes est niger. Lo-
cus a maiori qui est in hoc argumēto. rex nō pot̄ expu-
gnare castz. q̄ nec miles sic reducit. null⁹ minor rege. cū
rex nō potest expugnare castz. pot̄ expugnare illd̄ idē. s̄
miles est minor rege cū tū rex nō potest expugnare castz.
ergo miles non pot̄ expugnare castz. Locus a minori

Tractatus

est immediata s̄ prima p̄ncipia v̄cant hoc mō p̄pōnes
immediate. Alio mō d̄r immediata a p̄uatione s̄biecti
medij id ē q̄ nō est s̄bctm̄ mediū. r̄ hoc mō ista triāgula
habet tres āgulos eq̄les duob̄ r̄cis est immediata. r̄ habe
retres āgulos p̄ueit triāgulo immediate r̄ nō eq̄eruro

Et p̄ hoc p̄ solutio ad primū obctm̄ Ad sc̄dm̄ est
d̄dm̄ fm̄ Albertū q̄ v̄x est oēm p̄pōnem habere causā
sue veritatis r̄ mediū. s̄ tale mediū nō est mediū per q̄d
possit demonstrari. q̄ mediū p̄ quod fit demonstratio est
notius r̄ prius eo q̄d demonstratur p̄ ipm̄ r̄ tale mediū
nō est causa veritatis principiorum.

Inesse aut̄ primū medio r̄ s̄ postremo n̄
est sumere velut q̄ sp̄ p̄dicent̄ de se iuicē. simi
liter primū de medio r̄ s̄ de postremo r̄ nō
esse s̄l̄r. sed quoties esse dicit̄ r̄ v̄x est dice
re. s̄ toties op̄z putare significare inesse. vt
qm̄ p̄trarioz eadē est disciplina. Sit em̄ a
vnā eē disciplinā. b̄ aut̄ p̄traria sibi iuicē. a
ergo inest b̄. nō vt cōtraria sunt vnā eē dis
ciplina earūdem. sed qm̄ v̄x est de ipsis di
cere vnā eorum esse disciplinā.

Istud est sc̄dm̄ caplm̄ ist̄ tractat̄ in quo p̄bs r̄ter/
minat r̄ resolutōe sylloz ex terminis obliquis. Et duo
facit. primo p̄dit vnū documentū. Sc̄do dat modos syl
logizād̄ ex terminis obliquis vt ex hoc magis p̄gnosca
tur resolutio sylloz. ibi (Accidit at̄) Documentū quod
ponit est istud. q̄ nō sp̄ in reductōe p̄pōnū in terminos
oz sumere finios qui p̄dicant̄ se se iuicē in r̄co id ē nō oz
in syllo q̄ primū. i. maior extreitas p̄dicat̄ r̄ medio et
mediū r̄ postremo. i. minore extreitate in ntio casu siue
fiat affirmatiue siue negatiue s̄ toties ozvariare q̄ties ali
quid inē siue s̄ cal̄ p̄dicat̄ r̄ q̄ties v̄x ē vnū dici vel sig
nificari d̄ alio s̄ d̄ ex̄ vt p̄trioz ē vnā disciplina. ibi obli
quū s̄biect̄ r̄ r̄ct̄ p̄dicat̄ r̄ fit syllo obliq̄ q̄ntē i s̄biecto
Quā sit a maior extreitas vnā eē disciplinā. b̄ at̄ me^m sit
cōtraria sibi iuicē. tūc sc̄a tali p̄one. a inē b̄ nō in r̄co. q̄
nō dicim̄. p̄ria s̄ vnā disciplina. s̄io dicim̄ q̄ a inē b̄. q̄
v̄x est vnā eē disciplinā r̄ eis ḡtie siue in ḡtio s̄biectis
dicendo contrarioz est eadem disciplina

Accidit autē q̄nq̄ primū de medio dici
mediū at̄ de tertio nō dici. vt si sophia ē dis
ciplina. boni at̄ ē sophia p̄clo qm̄ boni ē disci
plina. ergo bonū quidem nō est disciplina.
sophia autē est disciplina

Iste p̄ dat modū diuersuz syllogizād̄ ex obliq̄s i tri
bus figur̄. oīs q̄to diuersimōe ex eis syllogizāt̄. Oīs
primo quō syllogizāt̄ in p̄ma figura dicens. q̄ Accidit
q̄nq̄ in p̄pōib̄. s̄ll̄ p̄mi dici r̄ medio i r̄co. r̄ me^m r̄ctio
miori extreitate in obliq̄. i. ex maiore r̄ r̄co r̄ miore. p̄pō
ne r̄ obliq̄ syllogizatur in p̄ma figura p̄clusio r̄ obliq̄
Iste ē ex̄ vt oīs sophia ē disciplina. boni ē sophia. ḡ boni
est disciplina. hic p̄ p̄dicatur r̄ me^m fm̄ r̄ctm̄. me^m at̄ r̄ po
stremo s̄ obliq̄. r̄ p̄cluditur p̄ r̄ postremo in obliq̄.
r̄ p̄z q̄ bonū n̄ ē disciplina s̄ r̄z sophia nō ē disciplina i r̄co

Quāq̄ at̄ mediū de tertio d̄r. primū at̄ de
medio nō d̄r. vt si q̄l̄ ē cōis disciplina aut cō
trarij. bonū at̄ est p̄riū r̄ q̄le. p̄clo q̄dez qm̄

boni est disciplina. nō est aut̄ bonū discipli
na. neq̄ q̄le neq̄ p̄riū s̄z oīm disciplina. nō ē
aut̄ bonū disciplina neq̄ p̄clo fm̄ r̄ctm̄ neq̄
quale neq̄ p̄trariū sed bonum hoc.

Iste p̄. r̄oz syllogizare p̄clōez r̄ obliq̄ qm̄ maior ē
obliq̄ dices. q̄nq̄ me^m d̄r r̄z. i. miori extreitate i r̄co. p̄
mū d̄o. i. maior extreitas r̄ me^m i obliq̄. vt oīs q̄l̄ p̄riū est
disciplina. bonū ē q̄le p̄riū. ḡ boni ē disciplina. r̄ sic p̄dicat̄
p̄mū r̄ me^m i maiore. p̄pōe obliq̄ r̄ s̄l̄r i p̄clōe p̄dicat̄ p̄
r̄ctio eodē. q̄ n̄ ē bonū disciplina. nec q̄le s̄z q̄lis. nec p̄ri
um sed contrarij. r̄ sic omnium talium dicitur esse dis
ciplina fm̄ ḡtm̄ casum.

Est at̄ q̄nq̄ neq̄ primū de medio. neq̄ s̄
de tertio. p̄rio de tertio q̄nq̄ q̄de d̄co s̄z r̄ctm̄
q̄nq̄ at̄ nō d̄co. vt si c̄ est disciplina h̄ ē ge^m
boni at̄ ē disciplina p̄clo qm̄ boni ē ge^m. p̄di
cat̄ at̄ nullū de nullo. Si at̄ c̄ ē disciplina ge
nus ē s̄. boni at̄ disciplina p̄clo. qm̄ bonū est
ge^m. s̄ de extremo quidē predicatur primū
de se aut̄ iuicem nō dicit̄

Iste r̄oz syllogizare ex abab̄ p̄missis r̄ obliq̄ dices
q̄ aliqui neq̄ p̄mū r̄ medio p̄dicat̄ fm̄ r̄ctm̄ neq̄ etiam
mediū r̄ tertio. i. q̄nq̄ fit syllo ex abab̄ p̄missis r̄ obli
quo r̄ tūc q̄nq̄ infer̄ p̄clo r̄ obliq̄. r̄ q̄nq̄ r̄ r̄co. Ex̄
primi ē vt cui ē disciplina hui^m est ge^m. boni ē disciplina.
ergo boni ē ge^m. in illo syllo maiestū est q̄ nullū triuz
predicat̄ r̄ altero fm̄ r̄ctm̄. Exemplū sc̄dm̄ est vt id cui ē
disciplina hoc est ge^m. boni est disciplina igit̄ bonū est ge
nus. ibi p̄mū in p̄clōe p̄dicat̄ r̄ postremo in r̄co. r̄ tū
neutr̄ in p̄missis p̄dicatur in r̄co s̄ tū in obliquo

Eodem autē mō r̄ nō inesse sumendum.
Nō em̄ significat semp nō inē hoc huic nō
esse hoc. sed aliqui nō eē h̄mōi. aut hoc huic
vt qm̄ nō est motionis mot̄. aut ḡnatiōis
generatio. voluptatis aut̄ est. non igitur vo
luptas generatio. aut rursus qm̄ risus qui
dem est signum. signi autē nō signum. qua
re non est signum risus. similiter autez r̄ in
alijs. in quibus interimitur p̄positio. eo q̄
dicit̄ aliquo mō ad ipm̄ genus.

Iste p̄h̄s idēz declarat̄ in negatiuis syllogismis. v̄
cens syllogizare ex obliquis in sc̄da figura fm̄ queml̄
bet obliquuz dicens q̄ eodē mō fit variatio in hō eē
quod significat̄ in negatis. quia non semp negatiue si
gnificant nō inesse huic in d̄tio casu. vel non inesse hoc
fm̄ accm̄ casum. sed significant quādoq̄ hoc nō esse hu
ius fm̄ ḡtm̄ casum. aut hoc non inesse huic in datiuo ca
su. Et ponit philosoph̄ duo exempla r̄ genitiuo casu.
primū est. nullius motus siue motionis est motus nec
generationis generatio. sed voluptat̄ siue relectatōis
est motus siue motio siue generatō. ergo voluptas nō
est mot̄ siue generatio. quemadmodum Plato dixit.
Secundum exemplum est. nullius signi est signum. s̄
omnis risus est signum fm̄ rectum casum. ergo risus
non est signum fm̄ predicationem recti. vt exponit Al
bertus. vel ip̄sus risus in obliquo vt alij exponunt. Et

eodem modo est in alijs negatis in quibus negat siue in
terimis. ppō nō fm rē casum s̄ id qz gen^o siue aliō p̄di
catū aliquo mō fm obliq̄tatē alie casus d̄z ad ipm

Rursum qm̄ estas non est temp^o oportu
nū deo aut estas quidē est. tēpus aut oportu
tunū nō est eo qz nihil deo pficiēs-termios
em̄ ponēdū-estare t̄ temp^o oportunū- deū
deū-ppō aut assumēda fm nois casus- sim /
p̄r hic dicim^o de oibus qm̄ termios quidē
temp^o ponendū fm vocatōes noim- vt bo
mo- aut bonū- aut p̄traria- nō hominis aut
non boni- aut nō cōtrarioz- ppōnes aut af
sumendū vniuscuiusqz casus- aut em̄ qm̄ hu
ic s̄ vt equale- aut qm̄ hui^o duplū- aut vt fe
riens vel videns- aut qm̄ hic- vt qm̄ hō ani
mal- aut si quolibet mō aliter cadit nomē s̄z
ppōem- inesse aut huic t̄ veruz esse hoc toti
ens sumendū quotiens p̄dicamenta diuisa
sunt- t̄ hoc aut in eo qz quid est aut quo aut
simplr- Ampli^o aut- simplicia aut cōplexa-
similiter aut t̄ nō esse cōsiderandū- becautē
et determinādum melius-

Hic docet syllogizare ex obliq̄s in etia figura ponēs
p̄mo exemplū de d̄o casu- vt deo nō ē tps oportunū- eo
qz nihil ē pficiēs in tpe- vel- simplr s̄ deo est estas ḡ estas
nō est tps oportunū- sic em̄ ponēdo emios estas ponit
pro miori extrēitate- t̄ p̄ medio- Utraqz em̄ ppō
nēda est fm casū nois- que s̄z nō requirit in orōe- Et sim
plr- t̄ vlt̄ in oib^o figuris ponēdi sunt termi in ppōnibus
s̄llū fm rebitos casus acceptos fm reclinatōes noim-
In rēo vt hō aut bonū aut p̄riū- t̄ nō homis aut nō boni
aut p̄rioz- ppōes vō sumēde s̄llū vniūquāqz casus- id ē
fm qz p̄gruit iuxta formā grāmaticē artis- t̄ postea re
ducēde s̄llū p̄dicatōes fm obliq̄tū accepte ad eas q̄ fm
rēo- Exēplum est vbi in d̄o casu aliqd sumit- vt quoni
am huic vt eq̄le hoc huic- aut in ḡdō vt qm̄ hoc huic- vt
disciplia p̄rioz- t̄ duplū dimidiū dupluz- aut in accō vt
qm̄ h̄ accusatiōe- vt ferēs siue pcutiēs vel vidēs s̄ vt h̄ic
Aut in rēo vt pponēs dicim^o hō ē aīal- aut si quocūqz
alio mō fm aliū casum idē nomē in diuersos casus re
clinatū- inuenit p̄sū fm ppōem alie s̄llū in s̄bō p̄si
tū vel in p̄dicato- Cōn̄t̄ resuit documētū in p̄ncipio p̄
sū dicēs qz p̄tigit p̄dicatū toti- inē s̄bō- quotiēs sunt
diuisa in libro p̄dicamētōz p̄dicamēta- t̄ q̄dlibz eoz ē
accipiendū aut vt qd̄ in ex̄ns- aut q̄ vt simplr- t̄ vlt̄- Et
itez ista p̄dicata accipiēda s̄llū aut simplicia- s̄ ē in cōple
xa aut p̄plexa- t̄ eodē mō faciedū ē in negatis q̄ scāt nō
cēll̄ dec aut oia p̄siderāda sunt- t̄ in resolutione syllogis
morum magis retermināda-

Circa textū expositū sūt dubia

Primū est vtz ex obliq̄s sicut ex rās p̄r fieri p̄na syllo
gistica discursus Et videt p̄ qz nō qz in oi syllo oz su
mere aliqd̄ de aliq̄ s̄ hoc nō fit in ppōnib^o p̄stitutis ex l
mis obliq̄s igit ex eis nō p̄r fieri s̄llū- Secōdo sic In omni
syllo requirit s̄bōm ppōnū ex q̄b^o fit s̄llū- s̄z obliq̄ nō p̄t
cē s̄bōm igit nō p̄r ex obliq̄s fieri s̄llū- Tertio Ille s̄llū

nō valet in quo h̄mittit̄ falla accētis- s̄ in syllo p̄stitū /
to ex obliq̄s p̄mittit̄ falla accētis- igit nō est bon^o s̄llū
Dior- p̄bat qz ibi fit variatio mediū penes obliq̄tū ce
rān- Quarto In syllo p̄me figure mior extrēitas d̄z cē
s̄bōm mediū- s̄ sup̄ nō p̄dicat̄ de inferiori in obliq̄- s̄z t̄m̄ i
rēo- igit nō p̄r ad min^o fieri s̄llū ex obliq̄s in p̄ma figu
ra- Quinto in syllo ex obliq̄s ex vero seq̄ s̄llū igit nō ē bo
nus Lōnā p̄z- qz ex falso vtz- ex vero nil nisi vtz- Nūc p
bat sic arguēdo- Null^o equ^o est asin^o- cuiuslibet tois est
equ^o- ḡ nulli^o tois est asin^o- Et s̄llū in sc̄da figura nō seq̄
Null^o equ^o est asin^o- cuiuslibz tois est asin^o- ḡ nulli^o tois ē
equ^o- Sexto Eadē est rēo vt vno obliq̄ sicut de alio- s̄z p̄
in textu nō docet syllogizare p obliq̄uz q̄ est accētis vel
ablatur^o ḡ nec ex alijs d̄z docere modū syllogisandū-
Septimo p̄lo d̄z cē silis alicui p̄missaz sed qm̄ ex obli
quis p̄cludit̄ p̄lo de rēo nō est p̄lo silis alicui p̄missaz
igit nō p̄r fieri s̄llū ex obliq̄s- Pro veritate q̄sū est sen
tētia p̄bi in textu Et ponit iste discursus

Maior- Sicut se h̄nt in grāmatica re
gimē t̄ p̄structio ita in logica ppō t̄ enūcia
tio- Dior- Propterea obliq̄ sepe in p
positione sicut rect^o in enūciatōe subijctur
quemadmodū in grāmatica dictio a parte
posteriori rēā sepe p̄cōstruit- Conclō-
Igit̄ ex obliq̄s sicut ex rectis p̄t in omib^o fi
guris fieri syllogisticus discursus

Maior- p̄bat qz in logica t̄ grāmatica q̄rit p̄portō
mōz- sc̄di- s̄z i grāmatica mōz- sc̄di- ḡnālū t̄ logica s̄p̄
aliū- q̄ sūt p̄ncipia foīalia v̄itat̄ t̄ s̄tatis enūciabil^o Ex
quo sequit̄ mior qz sicut obliq̄ sepe p̄cōstruit q̄ t̄n̄ a p
te posteriori regit̄ ita in logica sepe subijct̄ in ppōe- qua
enūciatio p̄portioat̄ regimi sicut ppō p̄structioni

Lōclō sequit̄ ex p̄missis t̄ patuit in textu- Buridanus
vero colligit aliq̄s mōs syllogisandi ex eis- prim^o est Fir
quibuscūqz figuris p̄tingit syllogizare cū hac copula ē
ex rās- in eisdē figuris t̄ modis p̄tingit syllogizare- ex
obliq̄s cū hac copula inē- qz ppō de s̄bictō rēo cū hac
copula est equaler- ppōm de s̄bictō d̄i casus cū copula
inē- vt ois hō est aīal- t̄ omi hōi inēst aīal- Nulli hōmī
inēst lapis- t̄ null^o hō est lapis- vbi tamē nō t̄t̄t̄ varia
ri mod^o essendi in- sed d̄z inēst dicere illū modū cēndi in
quo p̄dicatū p̄t̄ erat in s̄bictō- Cū nō in omni signifi
cato equialēter vas nō est vinum- t̄ vas nō inēst vinū
isto modo syllogisandi vtz Aristoteles fere per totum
librum priorum- Alius modus syllogisandi ex obliq̄s
est- qz quādo cūqz aliquis terminus obliquus fuerit di
stributus in maiori p̄positione siue affirmatiue siue ne
gatiue- de quocūqz termino rectus illi^o obliqui affirma
tur in miori- ppōne- obliquo illius termini recti attribu
itur in p̄clutione quicqd̄ p̄ius obliquo attribuebatur
in maiore- Verbi grā- cuiuslibet homis asin^o currit- qui
libet rex est homo- ergo cuiuslibet regis asinus currit-
Similiter nullum hominem asinus videt- omnis rex
est homo- ergo nullum regem asinus videt- t̄ iste mod^o
syllogisandi est in prima figura- respiciendo ordinē ter
minorum p̄positionis- licet non enūciatōis quia sub
forma p̄positionis cuius s̄bictum distribuitur enūci
atio fit maior in p̄ma figura t̄ potest faciliter reduci ad
p̄positiones manifestas arguēdo in negatiuis potest

etiam fm istum modū fieri syls ssumēdo in miore sb
 duplica distribuōe maioris. vt omīs homo omēs hoies
 videt. rex est homo. q̄ rex omēs hoies videt. et vltē? sbsu
 matur sb cōcludē. rex est homo. ergo rex regem videt q̄
 est virtualiter duplex syls sbsu. datus. vt omīs homo
 omēm hominem videt. et vltē? sbsuatur sb cōclōe
 rex est homo. ergo rex regem videt. et p̄ iste mod? conse
 quēter applicari ad scdā et etiā figuras. et cauendū
 est sp̄ nō distributum in p̄missis distribuatur in p̄clu
 sione. et vt mediuz in aliqua p̄missaz distribuatur

Ad obiecta in oppositum. Ad

p̄mū est ddm q̄ nō oportet in omi sylmo sumere aliqd
 de aliquo in recto. q̄ nō omīs p̄dicatio dicit hoc esse hoc
 in recto. s̄ aliquē dicit hoc esse huc. vel huic. r sic de alijs
 et tales sūt p̄ obliq̄s. Ad scdm r̄idet. Altertus q̄ est
 duplex sbctū. vñū est sbctū locutōis sue enūtiatōis. et
 aliud est sbctū p̄pōis sue distribuōis. Obliq̄ nō p̄t
 esse sbctū enūtiatōis vel locutōis q̄ nō significat id de
 quo posset aliquid enūtiari. s̄ tene p̄t esse sbctum p̄pōis
 siue distribuōis. Et tale vocatur sb quo in sylmo fit
 sb̄suptio. s̄ in sylmo p̄t fieri sb̄suptio sb aliquo vt p̄z in
 hoc sylmo. Dim oppositōz est eadem disciplina. bonuz
 et malū s̄l opposita. ergo eoz est eadem disciplina. Ad
 tertium est ddm fm ddm. Altertum q̄ talis in sylmo fit
 fm rectum et obliq̄ū non est nisi fm accītales materi
 as. et nō variat essentialē habitudinem mediū ad ex
 tremā in p̄ma figura. r ideo non impedit sylm. Ad q̄r
 tum respondet. Altertus q̄ nō semper in p̄ma figura ac
 cipitur miōr sb medio sicut in lineā p̄dicamētali sb̄sās
 eidem. s̄ vt quo q̄modo vere se habeat ad ipm. et ideo bo
 nū in sylmo tacto in textu tene sb̄sumit sb̄ sophia. s̄ in
 obliquo et hoc nō fit syls. Ad quintū est ddm q̄ ma
 le ubi arguit. q̄ ad tene arguēduz in obliquis ex nega
 tis oportet p̄missam negatiuam sumere de obliquo. iam
 hic p̄missa negatiua nō est de obliquo sed de recto. S̄
 forte diceret. hic arguit ex negatiua de obliquo. nullus
 equi est asinus. cuiuslibet hominis est asinus. ergo nulli
 hominis est equi. r tū nō sequitur cōclō. Ad quod ddm
 est q̄ arguēdo ex puris de obliquo in negatis tēte in
 ferri cōclō de recto. iam hic infertur cōclō de obliquo. te
 huisset en̄ sic illatū fuisse. ergo nulli hō est equi. Ad sex
 tum est ddm. q̄ p̄hūs nō faciē mentōez de ablatio. quia
 greci a q̄bus in linguā rhōm anā traducta est hec sciētia
 carēt ablatio. et v̄tūtur pro eo genitio. vel datiuo fm di
 uersas exigentias cōstruōnum. De vocatio vero nihil
 dicit. Quia per vocatiū nō fit indicatiua ordō. De accu
 satio p̄t intelligi sicut de alijs obliquis. vt p̄z. sumendo
 verbum trāsitiū sic omēs hominem videt asin. sortes
 est homo. ergo sortem videt asinus. Ad septimum est
 ddm q̄ nō oz cōclōez esse similem p̄missis quo ad rectū
 et obliq̄um. sed solū quo ad qualitatem

Circa predicta sūt dubia. Prīmū

est. Quare p̄hūs specialiter reterminat de modo syllogi
 zādi ex obliquis. Solutio. quia sbctū vel predicatum
 variatum penes obliq̄ū nō remanet in sua p̄ma verita
 te. sed distribuitur aliquo modo a forma sylmi adueni
 ente obliquitate. nō autē sic est de alijs accidentibus ge
 nere et numero. quia cuiuscūq̄ generis v̄l numeri fuerit
 sbctum semp p̄t esse in ratōne eius a quo egreditur act?

verbi et te quo aliquid enuntiat

Secūndum dubiū est. An

potest syllogizari ex obliquis in p̄ma figura. Et videt
 q̄ non. Quia si sic maxime hoc fieret in exemplo p̄bictū
 sic arguitur. Omīs sophia est disciplina. boni est sophia
 ergo boni est disciplina. sed hoc nō. q̄ ibi medium salicet
 sophia sbicitur in maiori et miōri. q̄ sup̄pōit. huic v̄bo
 est. Scdō sic obliq̄ nō p̄t esse sbctum. p̄pōis. ergo cū
 dicitur boni est sophia. boni nō p̄t esse sbctū. Nis. p̄bat
 quia dicit p̄hūs p̄mo peribermēas in capitulo de no
 mine. si obliquis addatur verbum est fuit vel erit nō fa
 cit oratōez cōgruam. ergo nō p̄t esse sbctū p̄pōis. Ter
 tio. in sylmo p̄tactō nō distribuitur mediuz in maiō
 ri p̄ miōre extremitate sb̄sumpta. ergo nō est boni syls
 p̄me figure. Cōsequētia p̄bat q̄ ad bonitatem sylmi
 p̄me figure vt supra tactū fuit requiritur q̄ medium in
 maiori p̄pōne distribuatur pro miōri extremitate. Nis
 cedens. p̄batur. quia cum dicitur. omīs sophia est disci
 plina. boni est sophia. sophia nō distribuitur pro bono

Tertio arguitur contra exemplum scdē regule sic cū
 dicitur. omīs qualis cōtrarij est disciplina. bonū est q̄le
 cōtrariū. ergo boni est disciplina. sunt quattuor termini
 p̄batur q̄ vnus terminus est disciplina. alij est ille ob
 liqui. qualis cōtrarij. alius est hoc totum quale p̄trariū
 et quartus est bonū. Solutio p̄hūs in textu ponit tres
 regulas. q̄bus p̄nt addi due alie. Prima est. ex maiore
 de recto r miōre de obliq̄ sequitur cōclusio de obliq̄. cur
 est ex. vt omīs sophia est disciplina. boni est sophia. er
 go boni est disciplina. Omnis hō est aial. sortes videt hō
 ergo sortem videt aial. vbi obliq̄ ponitur a p̄te sb̄icti
 A p̄te v̄o predicati ponitur hic. Omīs homo currit. sor
 tes videt hominem. ergo videt currentes. Omīs homo
 est aial. asin. est hominis. ergo asinus est aial. et sic syls
 istūm darij. si vero maior esset negatiua quēadmodū fuit
 in argumēto sup̄us factō in obiectōe quita nō valeret

Scdā regula p̄bi est. ex maiore de obliq̄ r miōre de
 recto. sequitur cōclusio de obliquo. vt omīs qual cōtrarij
 est disciplina. bonū est quale cōtrarium. ergo boni est dis
 ciplina. Item cur. libet hominis est asinus. sortes est hō
 ergo sortes est asinus. p̄terea omēs hoies videt asin.
 sortes est homo. ergo sortem videt asinus. isti sylmi sūt
 in darij. Et tenz ista regula etiam maiore negatiua in fe
 rio sic arguendo. nullum asinū videt homo. brunellus
 est asinus. ergo brunellum non videt homo. Tertia
 regula. Ex ambabus p̄missis de obliquo sequitur con
 clusio de obliquo vel de recto sb̄ differentia termini. quia
 si sb̄iectum et predicatum sūt de obliquo. sequitur con
 clusio de obliquo. si sb̄iectum sit de obliquo et predicatū
 de recto. conclusio erit de recto. exemplum primi. vt cur
 iuscūq̄ est disciplina. ipsum est genus. boni est disci
 plina. ergo boni est genus. exemplum scdī. vt cuiuscūq̄
 est disciplina. ipsum est genus. boni est disciplina. ergo
 bonum est genus. Et quia contingit etiam syllogizare
 ex obliquis in celarent. ideo istis adduntur due regule

Quarta regula est. quando maior est vniuersalis
 negatiua cuius sb̄iectum est terminus obliquus et mi
 nor est affirmatiua habens obliq̄um predicatū. tūc
 sequitur cōclusio de recto et nō de obliq̄. Exemplum vt
 n^m hoies vidz asin. omē risibile videt hoies. q̄ n^m risibile

est asin? qz impossibile est qz conclusio sit falsa qm premissa
sunt vere. Et non sequitur in barbara. Dominem videt
asin? omnis equ? videt dominem. g omnis equ? est asin?

Quinta regula est qm maior est vltus negatia cuius
pdicatu e termi? obliqu? et minor e affirmatia cui? sbctu
est terminus obliqu? tuc sequitur conclusio de recto vt
nullus asin? videt dominem. omne rudibile videt asinus
g nullu rudibile est ho. sed si premissa fuerit affirmatiue
no sequitur. vt Omnis ho videt asinum. omnem equum
videt ho. ergo omnis equ? est asinus. Ad obiecta in
oppositu. Ad primu est dicendu q sbctu minoris non
est sophia. sed ille obliqu? boni. quod sic ptz qz sbctum
est te quo aliquid dicitur. sed te illo obliquo boni dicit
sophia. Ad secudu est dicendu licet ex solo obliquo
cu verbo est fuit vl erit no causet oratio pgrua. tamen ex
obliquo et verbo sbctano addito nomic recti casus vt
cathonis est liber cathoni erit hoc necarii. Ad tertiu
dicendu est ad pbatoz minoris q vitate habz syllogisan?
ex rco s syllogisa? ex obliqs no oportz me? distributi
e? pro miore extremitate sbcti sed sufficit qz pro eisdem
suppositis verificetur te miore extremitate pro quibus
maior extremitas verificabatur te medio. Sed forte
dices si no oportet miorem extremitatem sbcti
pneri sub medio distributo sequeretur qz syls no re/
gularatur per dici te omni vel dici te nullo. Sequela p?
qz maxima intellecta in dici te omni est. Quide dicitur
te sbcto distributo etiam dicit te quolibet sbcti sub
illo sbcto. iam sumendo miorem extremitatem in obliq
non sbcti sub medio. Ad qd dicendum est qz vtraz
regulatur per dici te omni. Ad ipbaridem dicitur qz
quis miore extremitas no sit sbcti sub medio in recto
tn bene in obliq. et hoc sufficit ad maximam te dici te oi.
Qat taliter regulatur per dici te omni ptz qz qz dicit
te sbcto distributo dicitur qz libet de quo dicitur hoc
sbctum distributum siue illud sit rectus siue obliquus.

Ad tertium dicendum qz qualis pteritij quale dicit
non sit distincti termin? sit vnus termin? scz mediu.
Nec valet si dicitur ille termin? variatur penes rectuz
et obliquiam variato terminoz impedit psequentiay
syllogisticay. Quia licet variato terminoz penes pcretu
et abstractu variet bonitatem syls vt dicit p. tu variato
terminoz penes rectu et obliquu non impedit cur? ratio
est qz prima variato facit oppositu pnt? stare in veritate
cu antecedente sed hoc non facit secunda variato

Tertium dubium est Quo

syllogisandu est ex obliquis in secunda figura. Solu?
in secunda figura sequitur ex obliquis sicut in prima vt
dicit p. et ponit duo exempla. Primus est null? motus
est motus te. Secudu ex? est nullus signi est signu
sicut in textu patuit. Et possit poni quatuor regule co/
formes regulis prime figure. Prima est ex maiori affir/
matia te recto et miore te obliquo sbcto. sequit? conclusio
te sbcto obliquo. vt omnis asinus est aial. null? hois e
aial. ergo null? hois est asin? Secunda regula e ex
maiore negatia te sbcto obliquo et minore te recto seq/
tur conclusio te sbcto obliquo. vt nullu homine videt asi/
nus. omne rudibile est asinus. g nullum rudibile videt
homo. Tertia si vtraz premissaz sit de sbcto obliq
sequitur conclusio te recto. vt nullum equu videt asinus
omnem hominem videt asinus. g nullus equus est ho

Quarta regula si vtraz premissaz sit te pdicato obliq
sequitur conclusio te recto. vt null? asinus est hominis. ois
equus est hominis. g nullus equus est asinus

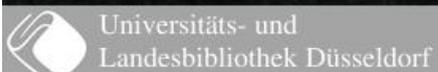
Quartum dubium est An ex

obliqs in tertia figura syllogisari pt. Et videtur qz no
qz no seqt. cuiuslibz hominis est equus. cuiuslibz hominis
est asin? ergo alicui? asini vel aliquis asinus est equus
conclusio est falsa et premissaz de et arguitur in tertia figura

Solutio pnt fieri octo pbinatoes in primo mo scz
darapti. Aut eni vtraz premissaz est te obliquo. Aut
alca. Si vtraz aut obliqitas est ex pte sbcti i vtraz. aut
ex pte pdicati i vtraz. aut a pte pdicati i maiore i sbcti i
miore. si primo no valet syls. no eni seqt cuiuslibz hois
est asin? cuiuslibz hois est leo. ergo leo est asinus. si?
non valet. si? no valet. Si ar altera premissaz est de
obliquo aut maiore et hoc duplr. aut miore et hoc duplr
te quo ponitur quatuor regule. Prima regula est te da/
rapti. Ex maiore te pdicato obliq et miore te recto. seqt
conclusio te obliquo. vt ois asin? est hois. ois asin? e aial
g aliquod aial est hois. Secunda regula. Ex maiore te
sbcto obliquo et minore te recto sequitur conclusio te
obliquo. vt Cuiuslibet hois est asinus. ois hois est aial. g
alicui? aialis est asinus. Tertia regula. Ex maiore
te recto. et miore te pdicato obliq sequit? conclusio te obliq
vt ois hois est aial. aliquem hominem videt asinus. ergo
aliquis asinus videt aial. Predicte pbinatoes possit
etiam fieri circa secudu modum scz selapton. primo
ex vtraz premissaz te obliquo vbi obliqitas est a pte
sbcti. sequitur conclusio te recto. vt null? hominis est asin?
cuiuslibet hominis est leo. ergo aliquis leo non est asin?
Secdo vbi obliqitas est a pte pdicati etia tenz conclusio
in recto vt nullus asinus est fortis. ois asinus est pla/
tonis. ergo plato non est fortis. s tertio qz to mo no
sequit? Quinto no sequitur null? asin? est hominis. ois
asinus est aial. g aliquod aial est hominis. Sexto tenet
Septio et octauo non tenet. Ad obiectu in oppositu
est dicendum qz in tertia figura ex puris obliquis i mo/
dis affirmatis nihil sequitur. s in negatis bene sequit
ex puris obliquis conclusio te recto sicut statim dicitur est
te tertia figura in selapton vbi ex vtraz premissarum
de obliquo infertur conclusio te recto. Quare in
modis affirmatis no sequitur ptz in regulis datis de
darapti. vñ ad syllogisandum ex obliquis est ista gual
conclusio. In omib? figuris et modis potest syllogisari ex
obliquis pterez in modis affirmatiuis tertia figure ex
puris obliquis supposito qz in negatis premissa nega/
tiua sit te obliquo inferatur conclusio de recto

*hoc est aial
aliquis asinus
videt aial*

Reduplicatm at in pponibus ad primaz
extremitatem ponendum non ad medium
Dico at vt si fiat syls. qm iusticia est disci/
plina in eo qz bonum ad primam extremita/
tem ponendum. Sit em. a. disciplina. qm
bonuz. in quo. b. bonum. in quo. c. iusti/
tia. ergo. a. verum est de. b. predicari. nam
bonum est disciplina qm bonu. sed et. b. de
c. nam iusticia qdem bonu. sic ergo fit resor/
lutio. si at ad. b. ponatur. qm bonu. non erit

Tractatus

sylogismus nam a quidem de b verū erit
b aut de c nō erit verum. nā bonum qm̄ bo
num p̄dicare de iusticia falsum ⁊ non intelli
gibile similiter aut ⁊ si salubre ostendatur
quoniā disciplinatum est in eo q̄ bonū. aut
hircoceruus opinabile in eo q̄ nō existens
aut homo corruptibile in eo q̄ sensibile in
omnibus em̄ p̄dicatum ad extremum mai⁹
reduplicatio est ponenda

Istud est tertium capitulum istius tractatus in quo p̄
docet reducere syllos in q̄bus ponitur reduplicatio. Et
ratio est q̄ aliquis posset credere q̄ reducendo oratōes
sylogisticas ad sylm̄ resoluendo ad duas p̄pōnes et
tres t̄minos illud extremū ad quod ponitur reduplica
tio referretur reduci ad simplex nomen. ideo hoc mouēdo
docet q̄ reduplicatis syllogizare. Et duo principaliter
facit p̄mo docet cōstitutionem sylmi ex reduplicatiuis vt
per hoc habeatur noticia resolutionis eius. Sc̄do poi
t aliqua documēta pro faciliore eorū resolutione habenda
ibi oportet autē. Duo ad p̄mum docet syllogizare cōclu
sionem reduplicatiā sumēdo maiorem extremitates euz
reduplicatōe mediij. Sc̄do cum reduplicatōe minoris ex
tremitatis ibi nō est at eadez p̄. Duo ad p̄mū dicit q̄
ad syllogizandum cōclusionem reduplicatiuam in prima
figura reduplicatio mediij addenda est maiori extremita
tari nō ipsi medio. Et istud p̄t̄ in t̄minis q̄ syllogizā
to q̄ iusticia est disciplina qm̄ bonum siue fm̄ q̄ bonum
oportet reduplicatōem in eo q̄ bonum poni ad maiores
extremitates vt sit a maior extremitas adiuncta sibi redupli
catōe et sit disciplina qm̄ bonū siue inq̄tuz bonū. Id at in
quo est b medium dicatur bonum absolute siue redupli
catōe. Id at in quo est c minor extremitas sit iusticia ab
solute nō cōiuncta sibi reduplicatōe. tūc stāte tali t̄mino
rum positione verū est a predicari de b q̄ bonū est disci
plina inq̄tū bonū. Et etiam b de c dicere facta tali p̄one q̄
iusticia est bonū quiddaz p̄fer nō p̄ accūs. In quibus
verbis vult p̄bus q̄ ad syllogizandum istam cōclusionem
iusticia est disciplina quoniā bonū p̄misse sic est ordinā
te. Om̄e bonū est disciplina in eo q̄ bonū. iusticia est bonū
iusticia est disciplina in eo q̄ bonū. hic em̄ recte syllo
gizatur q̄ reduplicatō ista in eo q̄ bonū ponitur ad istuz
t̄minum disciplina qui est maior extremitas. sic ergo sit
talis orōnis in tres t̄minos resolutio. vt maior t̄min⁹
sit p̄dicatū p̄me p̄pōis iuncta sibi reduplicatōe mediij. et
medium sit absolutū. ⁊ etiam minor extremitas. Si vero
ad b siue medium ponat reduplicatio quoniā bonū
nō erit syllos nam a maior extremitas vruz erit de b q̄
verū est qm̄ bonum est disciplina b at de c in minori extre
mitate in sc̄da p̄pōe nō erit verū bonū quidem qm̄ bonum
p̄dicari de iusticia fm̄ est. In q̄bus verbis p̄bus vult q̄
si ista reduplicatio ponatur in minore p̄pōe ad mediū
dicendo iusticia est bonū inq̄tuz bonū. tūc minor p̄pō est
fā et intelligibilis. f̄ falsa q̄dem q̄ sensus eius est iusti
cia est om̄e bonū. hoc at fm̄ est. Intelligibilis vero q̄ se
d̄tur q̄ idem esset causa suiipsi. q̄ reduplicatio de eam
⁊ ergo si poneret ad mediū denotaret q̄ medium esset
causa suiipsius. Et de isto ponit p̄bus in textu ad huc
tria exempla. Primum est si quis velit p̄cludere q̄ salu
bre est disciplinātū in eo q̄ bonum siue fm̄ q̄ bonū tunc

talis syllos fiet p̄dicto modo id est posita reduplicatōe
mediij cum maiore extremitate sic. Om̄e bonū est disci
plinātū fm̄ q̄ bonū. om̄e salubre est bonū. ergo om̄e salu
bre est disciplinātū inq̄tū bonū. In istis terminis vt dī
cit Alterius disciplinātū nō tenemur a disciplina que
est disciplinal scia sed a disciplina q̄ est morū ordinatio
et compositio. ⁊ hoc manifestū est in lingua greca vbi dis
ciplinal scia d̄r epistemon disciplina d̄o moris p̄edia
Sc̄dm̄ exemplū est si velit aliq̄s p̄cludere q̄ hircoceru⁹
est opiabilis in eo q̄ nō exis. tūc sic sumēdo p̄misse nō ex
istēs est opiabile inq̄tū nō exis hircoceru⁹. Et nō exis. f̄
hircoceru⁹ est opiabilis inq̄tū nō exis. Tertiu⁹ est
si q̄s velit cōcludere q̄ bō ē aliqd̄ corruptibile. tūc sic ar
sensibile est corruptibile in eo q̄ sensibile. bō at ē sensibi
le q̄ddā. f̄ bō ē corruptibile in eo q̄ sensibile. In oib⁹ em̄
istis p̄dicatis vel cūc syllogizatur p̄pōnū ponēda ē re
duplicatio mediij ad mai⁹ extremū qd̄ simplr vocat extre
mū. q̄ si iūgat ad mediū tūc iuxta p̄dca faciet in p̄ma fi
gura maiore flām q̄ reduplicatō significat q̄ termi⁹ cui ad iū
gat tenet vlr. ⁊ id cū mediū in p̄ma figura sit p̄dicatum
in maiore p̄pōe. oꝝ q̄ p̄dicatū minoris p̄pōis vlr referat
ad bō. sicut si dicat q̄ iusticia est bonū inq̄tū bonū. ius
ticia erit om̄e bonū q̄ est fm̄. Quā at in maiori p̄pōe redup
licatio mediij ponit sic arguēdo. Om̄e bonū inq̄tū bonū
est disciplinātū. nō sc̄q̄ q̄ mediū vlr accipiendū est s̄
maiori extremitate ⁊ b ē p̄uicis ⁊ nō falsificat p̄pōem

Nō est at eadē positio terminū. q̄ si sum
plr qd̄ syllogizātū fuerit. ⁊ q̄nq̄ b̄ aliquid
aut quo. aut quō. dico at vt qm̄ bonū disci
plinātū oñsum erat. ⁊ qm̄ disciplinātū qm̄ bo
nū. Quā simplr qd̄ disciplinātū oñsum ē. medi
um ponēdū ē ens. Si at qm̄ bonū. qd̄ ens
sit a qd̄ disciplina qm̄ qd̄ ens. in quo at b ē
qd̄. ⁊ in quo at c bonū. verū ē ḡ a de b p̄dica
ri. erat em̄ disciplina alic⁹ entis. qm̄ qd̄ ens. f̄
et b de c nā in quo c bonum qd̄ q̄re ⁊ a de c
erit ḡ disciplina boni qm̄ bonū. erat ei qd̄ ens
p̄prie substātie signū. Si at ens mediū sit po
sitū. ⁊ ad extremū ens simplr. ⁊ nō qd̄ es dī
ctū sit. nō erit syllos. qm̄ disciplina ē boni. qm̄
bonū. f̄ qm̄ ens. vt si sit in quo a disciplina
qm̄ ens in quo b ens. in quo c bonum. Ma
nifestuz ergo qm̄ in particularibus syllogis
mis sic sumendi sunt termini

Hic consequenter p̄bus docet concludere cōclusiones
reduplicatiuam sumēdo reduplicatōem minoris ex
tremitatis. et innuit differentem modum syllogizandi cō
clusionem simpliciter. id est non reduplicatiuam. dicens
q̄ non est eadem positio siue dispositio terminorum in
propositionibus quando simpliciter aliquid syllogiza
tum fuerit id est sine reduplicatōe. et quando syllogi
satum fuerit cum reduplicatōe. restit ingente ad hoc a
liquid. id est ad partem subiectiuam. aut hoc quantum
ad restrictionem factam ad modum essentialē. aliq̄
aut quo modo q̄tū ad restrictiones significat ad p̄e
in modo siue essentialē. Istud autem sic ostenditur
quia aliter disponuntur p̄misse quando syllogizanda
est conclusio reduplicatiua. et quando est syllogizanda

non reduplicata. Ex^m est vt aliter syllogisat absolute et simplr qm bonu est disciplinatum sine reduplicatōe r aliter qm pcludit r aliquo qm bonum est discipliatu inqstū bonū siue qm est bonū. Si em̄ simplr sine determiatōe reduplicatōis ostensum est bonū eē discipliatū medium ponēduz est ens sine additōe q̄cūqz. Si dō ofendi debeat q̄ bonū est disciplinatu qm bonū vel inqstū est bonuz tunc medium ponēdu est qd ens aut quo aut q̄ nōd hoc est aliqd ens cui p se pueniat disciplinatus eē. Hui⁹ est ex^m ponam⁹ a maiorem extremitatez eē discipliaz siue discipliatuz cum reduplicatōe alicui⁹ entis cui puenit esse discipliatuz in quo at est b medium sit ens cui puenit esse discipliatum et non ens simpliciter id at in quo positur c minor extremitas sit bonuz absolute hoc est si ponam⁹ maiorem extremitatem que est a disciplina siue discipliatuz in quo reduplicatōe minoris extremitatis hoc est q̄ sit discipliatū nō ex hoc q̄ sit ens sed qm vel in quantum est aliquid cui⁹ p se^m q̄ ipsuz est disciplina et sit illud honestum siue proficiēs. In quo at sit b mediū sit ens non absolute sed ens qd ptractuz ad aliqd cui⁹ p se est disciplina. In quo autē est c minor extremitas sit bonum absolute sine reduplicatōe tūc em̄ verum est a r b p̄dicari erit em̄ disciplina alicui⁹ entis inqstū est aliquid ens studiosuz scz. Sed et b medium p̄dicat r c minori extremitate qz positum fuit q̄ id in quo erat c erat bonum. Et ex his p̄cludit a r c in p̄clusiōe hoc est q̄ disciplina est boni qm bonuz r hoc est reduplicatō minoris extremitatis sic arguendo. Dñe studiosum est discipliatū inqstū bonum bonum est studiosum. q̄ bonū est discipliatū inqstū bonuz ibi em̄ est reduplicatō minoris extremitatis sup̄ maiorem p̄tractōnez ad aliquā p̄z sbiectuam ipsius boni bono em̄ in sua p̄tate nō cōuenit eē discipliatum loquendo r disciplina mox que p̄hediat apud grecos dicitur vt sup̄ tactum fuit. b̄ precise bono p̄tracto ad honestum puenit esse discipliatum et iteo si fuisset positum ipm̄ añs ens simplr id est absqz reduplicatōe non fuisset syls p̄cludens p̄clusiōez reduplicatiaz sed simplicem nō em̄ tūc p̄cludetur qm disciplina est boni inqstuz bonum sed simplr qm disciplina est boni sic arguendo. Dñe ens est discipliatum bonum est ens. q̄ bonū est discipliatū. Ex bis igit que in vlib⁹ syls dicta sunt manifestum est q̄ etiaz in p̄ticularib⁹ syls q̄stuz ad terminos cū reduplicatōe et sine reduplicatōe synptos s̄st sicut in vlib⁹ sumendi sunt termini scz qm est reduplicatō minoris extremitatis tunc debet vnus terminoz poni maior extremitas et alter medium cum reduplicatōe minoris extremitatis Tunc ibi

Oportet at et accipere que idem valeant nomina pro nominibus et orationem pro orationibus et nomen et orationez et semp̄ pro oratione nomen accipere. facilioz ē em̄ terminoz expositio vt si nihil differt dicere suspicabile non esse genus opinabilis aut non esse idem qd suspicabile qd opinabile nam idem q̄ significatur pro oratione deā suspicabile et opinabile termini ponendi sunt

Hic p̄ ponit septem documenta p̄ que remouet per ordinem septem dubia pro facilioz resolutōe r reducōe sylloz occultoz in manifestos. Et occasio p̄imi ē

qz dictū est q̄ pro hac reduplicatōe in eo q̄ quid ens posita in maiore et in p̄clusiōe habet ponere hāc reduplicatōez in eo q̄ bonū iteo posset aliqd dubitare. vtz in expōne siue resolutōe syls in terminos hec trāsmutatō eēt licita. ad qd respōdit primo q̄ oportz aliqñ accipere in syllo ea que idem valēt vt noia pro nomib⁹ et orōes pro oratōib⁹ dūmō idem significat ita tñ q̄ semp̄ notū accipiat pro min⁹ nōso tam in nomib⁹ q̄ in orōib⁹ et sic oportz accipere et nomen aliter et aliter orationē ita tñ q̄ semper loco orōis sumantur simplicita nomia dūmō inueniūt talia qz facilioz est f̄minoz expositō in quos resoluūt. p̄p̄es si vero non inueniūt nomia simplicita tūc sumēde sūt oratōes notiozes pro terminis Huius est ex^m si iste orōes idem significant suspicabile nō est gen⁹ opinabilis et opinabile nō est idē q̄ qd suspicabile hoc est spēs suspicabilis q̄a qd suspicabile est suspicabile p̄tractum ad spēs et iteo idem significat in vtraz oratōne p̄pter qd vna p̄t accipi pro alia ita tñ q̄ notioz accipiat pro minus nota idem em̄ diuersi modo significatū in voce nihil prohibet eē min⁹ notuz sub vna voce et magis notum sub alia

Quoniam dō non idem esse voluptatem bonum et esse voluptatem quod bonum est non simpliciter ponendū in terminos. Sz si est syllogismus qm voluptas est bonum terminum ponendum bonum. Si autem quoniam q̄ bonum quoniam qd bonum similiter autem et in alijs

Hic ponit secundum documentum remouēs secundū dubium ex quo em̄ dcm̄ est q̄ ponēdu est termin⁹ pro oratōe. ideo posset aliquis dubitare. vtz pro termino posito cū reduplicatōe posset sumi termin⁹ sine reduplicatōe iteo p̄ dicit q̄ multum refert capere aliquid cuz reduplicatōe et sine ea. Quia multū refert dicere voluptatem eē bonū in quantum bonum et voluptatem eē bonum. Quia ad syllogisandū hanc voluptas est bonuz oportet sumere bonum pro termino. b̄ ad syllogisandū hanc voluptas est bonū inqstuz bonum oportet sumere bonū inqstuz bonū pro termino qz reduplicatō semp̄ rebz manere cū termino cui adiūgitur eo q̄ dicit causam inherentiē predicati in subiecto. Tunc ibi

Non est autem idem neqz eē neqz dicere qm cui b̄ inest huic quoqz omni a inest et dicere cui omni b̄ inest et a inest oī nihil em̄ phibet b̄ inesse c non omni at vt si sit b̄ quidem pulchrum c̄ autem album. Si igitur alicui albo inest pulchrum verum est dicere quoniam albo inest pulchrum sz nō omni fortasse. Si ergo a inest b̄ non omni autem de quo b̄ neqz si omni c inest b̄ neqz si solum alicui necē est a inesse c non quia non omni sed nec inest ei q̄ est c si autē de quocunqz b̄ dicitur vere huic omni iest a accidit a de quo omni b̄ dicitur de eo omni dici. Si autem a non dicatur de omni de quo b̄ dicitur nihil phibet ei qd est c inest

b-a autem non omni-aut omnino non inesse
In tribus ergo terminis manifestum qm
de quo b omni-et a dicitur hoc est de quo
cuq; b dicitur de omni dicitur et a et si b
quidem de omni et a similiter Si at non de
omni non necesse est a de omni

Hic remouet tertium dubium dñs q non est idem
neq; esse neq; dicere id est nec qm ad essendum neq;
qm ad dicendum cui inest b huic inest a et cui omni
inest b huic omni inest a id est iste ppones nō sē eodem
b est a et omne b est a dato q a inest alicui vlr contento
b b id ē refert multū in figuris et modis an pmissē sē
vles vel pcculares. Et istud pb ar phūs duab' rādib'
Prima est qz vna p̄ esse vera alia exite flā quod p̄z de
istis Aliqđ albū est pulchrū et omne albuz est pulchrū
qz albo inest pulchrū sed nō omni fortasse. Dicit autē
fortasse fm. Albtum qz in ēminis ēntialibus sequitur
si inest alicui inest omni scz vt si bō est aial omnis homo
est aial qz eadē ratio est de omib' sed in a cāntalib' non
seqđ hoc in bis em p̄t inesse ita q nō inest omib'. Scđ
ratio est qz ex ista omne b est a cū ista omne c est b siue cū
ista aliqđ c est b nō fit syls vlr vel pcculariter p̄cludēs
eo q maior in p̄ma figura nō p̄t esse pccularis s ex ista
Omne b est a cū ista omne b est c fit syls affirmatiuus
nō cōpatiēns secum negatōem cum ista vō qđ daz c est
b fit syls pccularis affirmatiuus secum negationem
compatiens Tunc ibi

Non oportz autem arbitrari ppter expo
sitionem aliquid accidere inconueniens nō
enim laborauim' in eo q aliquid sit s̄ que
admodū geometer pedalem rectam hāc esse
sine latitudine dicit que nō est sed nō sic vt
tur vt ex his syllogizans oino em quod nō
est vt totum ad partem et aliud ad hoc vt
pars ad totum ex nullo talium ostendit de
monstrator. Neq; em fit syls expositione
autem sic dicimus vt sentiat qui discit non
em sic fit vt sine his non possibile demōstra
re que admodum ex quibus syls

Hic remouet quartū documētum p̄būs qz quo em
in resolutōe p̄ponum in ēminos aliqñ accipiūt ēmini
in abstracto qui erāt positi in concreto aliqñ at in recto
qui erāt positi in obliq; posset aliqđ putare qz ex hoc seq;
retur induciens ad quod respōdet p̄būs q nulluz ex hoc
seqđtur in cōueniens qz quādo syllogizatur in obliq; vlr in
cōcretis non itendimus de illis ēminis quos ponimus
s̄ de his qui per illos intelligūtur sicut geometer descrip
tam lineam dicit esse pedalem rectam et esse magnitu
dinem sine latitudine que tñ talis nō est qz forte nec pe
dalis nec recta nec sine latitudine s̄ tñ in demōstrando
vtitur sic illa linea qz nō demōstrat de ea ibi descripta vlr
protracta s̄ de ea que per illam intelligitur qñ ex talib'
syllogizat. Dico em et vltiter quod in p̄ponibus prime
figure et alijs non est se habēs vt totum vlr et vlr sump
tum ad p̄ten sumptam sub ipso ita q illud qđ sub ipso
sumptum est se habeat ad id sub quo s̄sumitur vt pars
ad totum ex nullo talium ostendit vel syllogizat demōstra
tor vel syllogizans eo q ex non habētibus se taliter non

fit syls. Cum autē ex talibus ēminis p̄ponū facim' expo
sitionem resoluendo eam in ēminos vtitur expositōe id
est exemplo sic vt sentiat id est intelligat et proficiat q
discit. Et hoc est qđ coiter sub alijs verbis hic solet alle
gari. Exempla ponim' nō vt ita sint s̄ vt sentiat qui dis
cūt. Et s̄ dicit nō em sic supple ponim' exēpla vt sine his
per alios ēminos nō possibile sit demōstrare que admo
dum ex quibus est syls sed exempla ista ponimus ppter
eam predictam vt scz p̄ficiat qui discit qā facilius itel
ligitur in his q in alijs

Non lateat autem nos quoniā in eodez
syllino non omnes conclusiones per vnam
eandem figurā sunt sed hec quidem p hāc
illavero per aliam. Palam ergo quoniā et
resolutiones in his faciente

Hic remouet p̄būs quintum dubium dicens q nō
rebet nos latere in ista resolutione propositionū in ter
minos quoniam in eodem syllino non simpliciter vno
sed vno et eodem pro tanto quia plures illi ad vnam
cōclusionem manifestandam s̄ ordinati q non omnes
cōclusiones que scz sunt in syllino sic vno ex profyllinis
et syllino principali cōposito eo q ille multas habet con
clusiones quibus syls simpliciter vnus non habeat nisi
vnam cōclusionem nō cōcluditur omnes per vnam fi
guram sed vna per vnam figuram et alia per aliaz qđ
patet ex diuersa dispositione mediij. Exemplum huius
est in reductione baroco ad barbara ibi scōus syls pre
supponit primum saltem quo ad affirmationem et tñ
primus est in scōa figura et scōus fit in prima figura
et ideo dicit in littera q fm hoc faciende sunt solutōnes
id est reductiones. Et vocatur ab antiquis iste syllinus
predicto modo vnus argumentatus primum eoz vō
cabant profyllogismum Tunc ibi

Quoniam autem non omnis propositō
in omni figura sed in vnaquaq; disposita
sunt manifestum ex cōclusionem in qua figu
ra sit querendum

Hic remouet sextum dubiū p̄būs documētū sextuz
dicens q aut non omnis p̄positio cōclusa est in omni figu
ra vel in qualibet s̄ potius in vna figura cōcluduntur p
positiones quecumq; sunt disposita ad hoc manifestuz est
cuilibet ex cōclusionem per illam enim ostēditur in qua
figura qlibet propositio sit querenda. Quia vt habetur
ex superius dictis vlis negatiua concluditur in prima
et scōa figuris et vlis affirmatiua in prima et tertia p
ccularis vero negatiua in omnibus. Istud etiam po
test cognosci comparādo medium ad extrema. Quia
si medium est directe inter extrema est p̄ma figura. Si
autem est super extrema est scōa. Si vero est post ea est
tertia et scōm hoc facte sunt propositionum in terminis
resolutiones Tunc ibi

Et ad definitiones orationum quecūq;
ad vnum q sunt redarguentes eorum que
sunt in termino ad quod redargutū est ter
minum ponendum et non totam orationem
minus enim contingit perturbari propter
longitudinem vt si aquam ostendit qm hu
midus pot' potū et aquā terminos ponēdū

Septimus

Hic remouet septimū dubiū pōnēs septimū documē-
tum dicēs qd ad resoluendū syllogismū nō simplr dcm̄. s̄ syllogismū
oñsiuū redarguentē interimentē definitōem alie nō opz
ponere definitōne totā. s̄ tñ vñū terminū mediū quo in-
terempto tota definitio est interempta. Et istud oñdit
pbūs qz min⁹ ptingit syllogizantem pturbari ppter lon-
gitudinē orōis ablatā. q̄ esset si tota orō definitia p ter-
mino poneret. Exemplū hui⁹ est. vt si dicat q aqua est
potus humid⁹. ⁊ aliq̄s velit interimere illā definitiōnez
sufficit oñdere q aqua nō sit pot⁹ sic arguendo. Nullus
simplex elementū est pot⁹. aqua est simplex elementū. s̄
nō est pot⁹. ⁊ ita definitio illa est interempta. qz aque ac-
cidit potū eō. s̄ p definitiōem cēntiale nō est potus

Amplius autē eos q̄ sunt ex hypotesi syl-
logismos nō tentandū reducere. nam nō ex
his que posita sunt reducere nō em̄ p syllos
ostēsi sunt. sed ad placitū pcessi oēs. vt si q̄s
ponat q si vna quedā potestas nō sit cōtra-
riorū. neq; disciplinā vnā esse. deinde dispu-
tat qm̄ nō est vna ptās cōtrarioz. vt sanati-
ui ⁊ egrotatiui. Simul em̄ erūt idē sanatiui
et egrotatiui. Qm̄ ergo nō est vna oim̄ drio-
rū ptās oñsum est. q̄uis p̄fiteri sit necē. aut
nō ex syllo. sed ex p̄ditōe. Hoc igit nō est re-
ducere. qm̄ aut nec vna ptās. Sic em̄ for-
tasse ⁊ fuit syllogismū illd aut p̄ditio est.

Hic p̄ba remouit octauū dubiū ex q̄ em̄ dcm̄ ē q̄ oēs
syllogismū reducunt in aliquā triū figuraz. possēt aliq̄s q̄rere
an etiā syllogismū ex hypotesi possēt illo mō reduci. Ad quod
rūdet p̄ba q̄ syllogismū ex hypotesi in q̄tū h̄mōi nō reducunt
in aliquā triū figuraz. Et oñt s̄ duplr. p̄mo sic qz in ali-
quo syllo ex hypotesi puta q̄ est ex trāsumpto nō p̄tigit
reducere ex his q̄ posita s̄t in syllo. qz nō s̄t posita ex or-
dine terminoz. sed pot⁹ ex bitudine locali. id est in syllo ex
trāsumpto nō sequit̄ conclusio vtute syllogismū. s̄ vtute p̄cessi
oñis rēspōndētis. ⁊ nō syllogizat p̄ncipale. p̄positū. s̄ so-
lum cōclusionem ad quā se trāsfert. Quis est exemplū.
si hoc sit conclusio. p̄banda oim̄ p̄trarioz est eadē disciplina
et supponat q̄ oim̄ino idē sit re p̄tate et disciplina. tunc si
ista sit. p̄bata oim̄ p̄trarioz nō est eadē potestas. etiam
probatum erit q̄ nō oim̄ p̄trarioz sit eadē discipli-
na. quo cōcesso transfert se r̄ns ad p̄bandū istaz q̄ non
oim̄ p̄trarioz est eadē ptās. sumēdo aliqua cōtraria hoc
mō. sanatiui ⁊ egrotatiui nō sunt eiusdem ptātis. qz si ef-
ferat vni⁹ potestatis eēt vni⁹ actōis. ⁊ si eēt vni⁹ actōis
essentialis seq̄ret q̄ eēt idem. ⁊ sic idē eēt sil sanatiui ⁊
egrotatiui. sed sanatiui ⁊ egrotatiui sunt p̄traria. s̄
cōtrarioz nō est eadē ptās. nūc p̄z q̄ nō oim̄ p̄trarioz
est vna potestas. qz instātia est in sano ⁊ egro. s̄ nō ē ad
huc oñsum p̄ncipale. p̄positū siue p̄ncipal cōclusio s̄z q̄
nō sit vna disciplina oim̄ driozum. Quis em̄ ex ip̄a habi-
tudine rerum p̄fiteri sit necesse qz quozum nō est vna po-
testas q̄ illoz nō sit disciplina vna. tamē nō cogitur hoc
cōfiteri ex syllogismo. sed ex cōditione hoc est cōfessione
cōdicta. hac s̄z q̄ si p̄tetur nō esse vnā ptātem p̄trario-
rum q̄ probatum sit nō esse vnā disciplinā. nō est igit
calem orationem reducere illa reductione que est reso-
lūdo p̄pōnum in tres terminos s̄ h̄ne p̄bat syllogistice

q̄ si sanatiui ⁊ egrotatiui nō sit eadem potestas. qz nec
omnium contrariorum. est em̄ syllogismū ostensiu⁹ hoc
p̄bans illud vero quod ex hoc inferitur s̄z qz non omni-
um contrariorū est eadem disciplina est cōditio a con-
fessione rēspōndētis ⁊ bitudine locali. ⁊ non ex con-
sequētia syllogistica

Similiter autē ⁊ in his que per impossi-
bile concludunt. Nam neq; hos resolvere ē
sed ad impossibile quidem deductionem syl-
logismo em̄ monstratur alterum. alterum au-
tem est. et conditione em̄ cōcludit. differt au-
tem ex p̄dicis. qm̄ in illis quidem oportet
p̄fiteri si debeāt cōcedi. vt si ostendatur
vna potestas contrariorum ⁊ disciplinā eē
eadem. Hoc autē ⁊ non prius confessi con-
cedunt. eo qz manifestum sit falsum. vt posi-
to diametro symmetro eo qz imperia equalia
sunt paribus

Hic p̄bat p̄būs eandem cōclusionē in alia specie syllo-
gismū ex hypotesi s̄z in syllogismo ad impossibile dicēs qz eo-
dem mō est in syllogismo ad impossibile qz ille etiā non
syllogizat p̄ncipale. p̄positū s̄ syllogizat impossibile ex q̄
concluditur veritas p̄ncipalis. p̄positi. tales igit syllo-
gismos cum non inferat ex dispoñe terminoz in figura
et ex mō cōbinationis p̄pōnū. s̄ arguit ex positione dā-
tis o p̄positū non contingit resolvere. tali resolutione.
qua p̄pōnes in terminos resoluunt simplr. Differunt
autē syllogismū q̄ ducūt ad impossibile a syllogismū ex hypotesi q̄ sunt
danē sup silē in hoc qm̄ in illis q̄ sunt p̄ similitudinem. vt
tactū fuit ex r̄ntem. p̄us cōfiteri p̄ntem talem qz sicut est
in vno ita est in alijs. eo qz hoc fm̄ rem nō habet necessi-
tatem. ⁊ ideo syllogizat hoc ad positōem siue cōcessionez
rēspōndētis. Cui⁹ est exemplū vt p̄us si reat̄ concludi
qz vna est disciplina p̄trarioz. per hoc qz est vna ptās eo-
rū tūc oportet cōcedere qz quoz sitūqz est vna ptās. vna
doctrina. eo qz similit̄ se h̄z in vno ⁊ in alio. Istud non ē
necērium in syllogismo ducere ad impossibile. qz illi re-
necessitate p̄cedent. etiā si nō p̄fiteatur. qz cogitur vtute
hui⁹ p̄ncipij irrefragabilis veritatē qz p̄tradictōia nō re-
possunt eē sil vera. s̄ qz de omnib⁹ alterū eorū est verum.
concedent igitur necessario eo qz ex ip̄a o p̄positōne cō-
tradictionis falsum statim ex ip̄a re manifestum sit. idē
em̄ nō stat cum altera p̄missarū. quia contradictoria
simul vera esse non possunt. Cui⁹ est exemplum. si reat̄
hoc inconueniens qz diamiter est symiter. cui⁹ o p̄po-
situm est verum tunc reducens ad hoc manifestum in cō-
ueniens qz paria in numero sunt equalia imparibus.
reducit ad id qd est inconueniens nō tñ fm̄ cōcessionez
rēspōndētis s̄ qd etiā fm̄ veritatē est impossibile.

Plures autem et diuersi concluduntur
ex conditione quos perspicere oportet ⁊ p̄-
notare aperte. que ergo horum differentie
et quotiens fiunt qui sunt ex hypotesi po-
stea dicemus. Hunc autem tm̄ sit nobis ma-
nifestum. quoniam non est resolvere in figu-
ras hui⁹ syllogismos et ob quā cām dixim⁹

Tractatus

Hic p[ro]p[ri]e dicit q[uo]d plures sunt m[od]i syllo[rum] ex hypotesi sicut in ambabus d[omi]n[is] est et o[mn]es illos m[od]os oportet diligenter p[er]spicere et p[ro]notare d[omi]n[is] in quib[us] a se inuicem differunt et ab on[is]mo syllo[rum] et q[uo]d in terminis p[ro]t[er] reducitur q[uo]d n[on] que aut sint hor[um] syllo[rum] d[omi]n[is] et quoties et quot modis v[er]it[as] h[ab]et syllo[rum] q[uo]d sunt ex hypotesi postea in sc[ol]o libro huius scie dicit. Nunc aut inq[ui]t ad p[ro]tem intentioem p[ro]ter em[en] sit nobis manifestum q[uo]d h[ab]m[od]i syllos hypotesi eos n[on] est resolvere in terminis s[ed] in figure d[is]p[on]em et et iam patuit p[ro]pter qu[od] cam h[ab]m[od]i resolutio fieri n[on] pot[est].

Quocirca aut in plurib[us] figuris p[ro]cluduntur p[ro]p[ri]e si in altera syllogisat[ur] e[st] reducere syllos in altera v[er]t[ur] e[st] q[uo]d est in prima e[st] p[ri]uatim in sc[ol]am figuram. Et e[st] q[uo]d in media in p[ri]ma. N[on] o[mn]es at[er] s[ed] in quosda[m] erit at[er] maifestu[m] in se qu[er]it[ur]. Si em[en] a nulli b. b aut om[n]i c. a nulli c. sic q[uo]d prima figura fit. Si at[er] p[ro]uertit p[ri]uatiua media erit. H[ab] b. a. quide[m] nulli. c. at[er] o[mn]i inerit. Sicut at[er] z si n[on] v[er]is sed p[ro]cularis sit syllos v[er]t[ur] si a q[uo]d nulli b. b at[er] alicui c. couersa em[en] p[ri]uatiua media erit figura.

Istud est q[ui]ntu[m] cap[itu]l[um] in q[uo] docet reductioem triu[m] figurar[um] ad se inuicem. Et p[ri]mo docet reductioem p[ri]me figure ad sc[ol]am. sc[ol]o id[em] docet re alij[is]. Quo ad p[ri]mu[m] d[omi]n[is] q[ui]ncunq[ue] eade[m] p[ro]cludit in diuer[is] figuris t[un]c p[ro]tigit modu[m] vni[us] figure reducere in modu[m] alteri[us] figure. Dicit notanter q[uo]d eade[m] p[ro]cludit in diuer[is] figuris q[uo]d p[ri]m[us] mod[us] p[ri]me figure n[on] reducitur ad sc[ol]am figuram eo q[uo]d v[er]is affirmatiua solu[m] p[ro]cludit p[er] in p[ri]ma figura. Sicut syllos fact[us] in tertio m[od]o p[ri]me figure q[uo]d est affirmatiu[us] n[on] p[ro]t[er] reduci ad sc[ol]am figuram eo q[uo]d in sc[ol]a figura n[on] p[ro]cludit affirmatiue sed t[un]c negatiue. m[od]i igit[ur] negatiui p[ri]me figure sc[ilicet] sc[ol]os et quare reducitur in sc[ol]am. Quia sc[ol]os mod[us] sc[ilicet] clarat[ur] reducitur in p[ri]mu[m] modu[m] sc[ol]e figure p[er] p[ro]uersione[m] maioris s[ed] p[ro]t[er] Et sicut syllos p[ri]uatiu[us] q[uo]d fit in media figura siue sc[ol]a reducitur in p[ri]ma p[er] p[ro]uersione[m] p[ro]p[ri]e et alij[is] p[er] t[ra]nsp[on]em p[ro]uersione[m] n[on] t[un]c o[mn]es syllos p[er] p[ro]uersione[m] p[ro]p[ri]e alicuius p[ro]t[er] reduci q[uo]d q[ui]nt[us] sc[ol]e figure sic n[on] p[ro]t[er] reduci b[ut] at[er] mani festu[m] erit in sequentib[us]. Incipiendo igit[ur] a sc[ol]o m[od]o p[ri]me figure q[uo]d p[ro]stat ex v[er]is negatiua maiore et v[er]is affirmatiua minore dicit[ur] si a nulli b in e. b aut o[mn]i c in e. p[ro]cludit necitate syllogistica q[uo]d nulli c in e. a in sc[ol]o m[od]o p[ri]me figure. Si aut[em] p[ro]uertat maior q[uo]d e[st] p[ri]uatiua siue negatiua t[un]c q[uo]d mediu[m] variat[ur] e[st] s[ed] p[ro]ne erit sc[ol]a figura q[uo]d in tali p[ro]ne b nulli a inerit ita q[uo]d nullu[m] a est b. c at[er] ierit om[n]i b. et p[ro]cluditur in p[ri]mo m[od]o q[uo]d c nulli a in e. q[uo]d est eade[m] p[ro]cl[us]o q[uo]d p[ro]stat p[ro]cl[us]a in sc[ol]o m[od]o p[ri]me figure. Sicut at[er] fit reductio syllogismi p[ri]me figure in sc[ol]am q[uo]d non fit syllogismi v[er]is sed p[ro]cularis sicut in q[ui]nto p[ri]me figure q[uo]d p[ro]stat ex v[er]is negatiua maiori et p[ro]culari affirmatiua minori. sicut si d[omi]n[is] camus a nulli b in e. b aut in e. alicui c t[un]c p[ro]cludit in quarto m[od]o p[ri]me q[uo]d alicui c n[on] in e. a. et t[un]c p[ro]uertat p[ri]uatiua v[er]is simplr fit syllos in tertio m[od]o sc[ol]e figure sic nullum a est b. q[uo]ddam est b. q[uo]ddam est a. que est eade[m] conclusio q[uo]d p[ro]stat p[ro]cl[us]a in q[ui]nto m[od]o p[ri]me figure sc[ilicet] ferio.

Foru[m] aut[em] syllo[rum] qui in sc[ol]a figura sunt duo quide[m] v[er]es reducunt in p[ri]ma figuram

Particulariu[m] aut[em] alter solu[m] Infit em[en] a b q[uo]d dem nulli. a aut om[n]i c in fit. Couersa em[en] p[ri]uatiua p[ri]ma erit figura. H[ab] b q[uo]d nulli a. a aut om[n]i c ierit. Si aut[em] p[ro]dicat[ur] q[uo]d sit a b. p[ri]uatiua at[er] a c. p[ri]m[us] termi[us] p[ro]poned[ur] e[st] c. b em[en] nulli a. a at[er] o[mn]i b. Quare nulli c ierit b. g. et b nulli c. p[ro]uertit em[en] p[ri]uatiua. Si at[er] p[ro]cularis sit syllos q[uo]d p[ri]uatiua quide[m] erit ad maiore[m] ex t[er]minat[ur] resoluere in p[ri]ma figuram v[er]t[ur] si a in fit nulli b. alicui aut[em] c. Couersa em[en] p[ri]uatiua p[ri]ma erit figura. H[ab] b quide[m] nulli a. a aut[em] alicui c. Q[uo]d v[er]o p[ro]dicatiu[us] n[on] resoluere v[er]t[ur] si a b quide[m] om[n]i c. v[er]o n[on] om[n]i. n[on] em[en] suscipit couersione[m] a b. neq[ue] cu[m] sit erit syllos.

Hic docet e[st] contra reductioem modor[um] sc[ol]e figure in p[ri]ma dicit[ur] q[uo]d duo m[od]i v[er]es cesare et camestres reducunt in sc[ol]am modu[m] p[ri]me figure p[ro]culariu[m] aut[em] syllo[rum] sc[ol]e figure alter sol[us] tertiu[m] sc[ilicet] festino reducitur et non baroco. Et istud p[ro]p[ri]e exempli forme[m] em[en] p[ri]m[us] sc[ol]e figure sic q[uo]d a mediu[m] nulli b in fit. et ide[m] a in fit om[n]i c. sic nulli b est a. om[n]e est a. t[un]c p[ro]cludit q[uo]d nullu[m] c est b in p[ri]mo m[od]o sc[ol]e figure. Si aut[em] p[ro]uertat v[er]is p[ri]uatiua maior t[un]c p[ro]pter variat[ur] sit[us] medij erit p[ri]ma figura. t[un]c em[en] b nulli a in fit et a inerit om[n]i c. p[ro]cludit q[uo]d nullu[m] c est b. sic cur p[ro]p[ri]e conclusum fuit in sc[ol]a figura. Si aut[em] p[ro]dicatiu[us] sit a b. id est si maior sit v[er]is affirmatiua. et p[ro]uatiua sit a c. sicut in camestres. t[un]c eode[m] m[od]o p[ro]uersione[m] maioris vni[us] uersalis negatiue reducitur in sc[ol]am modu[m] p[ri]me figure. sed t[un]c p[ro]t[er] transp[on]em p[ro]p[ri]e p[ri]m[us] termi[us] siue maior ponendus est c q[uo]d p[ri]m[us] fuit minor extratas. q[uo]d n[on] fit nisi in t[ra]nsp[ositione] p[ro]p[ri]e. Et a[ut] hui[us] e[st] q[uo]d minor in p[ri]ma figura n[on] potest esse negatiua. talis aut[em] dispositis terminis hoc id[em] c. nulli inerit a. b aut om[n]i c inerit. a aut inerit om[n]i b. sic. Nullu[m] a est c. om[n]e b est a. p[ro]cludit p[ro]cl[us]o p[ri]me figure q[uo]d nullu[m] c est b. et t[un]c p[ro]uertit p[ro]cl[us]o nullu[m] b est c. et erit eade[m] que p[ro]cl[us]a fuit in sc[ol]o m[od]o. hoc igit[ur] m[od]o se habet reductio in syllos v[er]ibus. Et v[er]t[ur] plani[us] et leu[is] fiat p[ro]t[er] accipi[er]e t[er]mi[us] ni significatiui. sicut in p[ro]metarijs sup[er] q[ui]ntu[m] tractatu[m] p[ro]t[er] t[er]minat[ur] est. Si v[er]o syllogismi sc[ol]e figure fuerit p[ro]cularis et p[ri]uatiua v[er]is fuerit ad maiore[m] id[em] e[st] maior fuerit v[er]is negatiua sicut in tertio sc[ol]e resoluere syllos tal[is] in p[ri]ma figuram v[er]t[ur] si a mediu[m] nulli b in e in maiore. et ide[m] a in fit alicui c in minore. t[un]c p[ro]cludit q[uo]d aliquod c n[on] est b. p[er] tertiu[m] modu[m] sc[ol]e figure. et t[un]c couersa maiori negatiua p[ro]p[ri]e variatione[m] medij erit p[ri]ma figura. Quia s[ed] hoc b p[ro]dicatum nulli a inerit. a autem inerit alicui c. sic nullum a est b. quoddam c est a. ergo quoddam c non est b. p[er] quartum p[ri]me que est eadem conclusio que p[ri]us fuit it[er] conclusa p[er] tertium secunde figure. Si v[er]o p[ro]dicatiuum est ad maiorem extremitatem. id est maior est vni[us] uersalis affirmatiua sicut in baroco quarto modo secunde figure tunc n[on] potest resolutio fieri in p[ri]ma figuram p[er] couersionem. sicut si dicatur q[uo]d a in fit om[n]i b. et ide[m] a in fit n[on] om[n]i. sed alicui c. sic. Omne b est a quoddam c non est a tunc concludit[ur] ergo quoddam c non est b. et non potest tunc fieri reductio. quia maior p[ro]positio vni[us] uersalis affirmatiua non conuertit nisi particulariter et sic couersa[m] ambe p[ro]missa erunt p[ro]cularis

Septimus

res et talibus non sic syllogismus Tunc ibi

Rursum qui in tertia quidem sunt figura non resoluntur omnes in primam. qui autem in prima non omnes in tertiam. Infit ei a quidem omni b: b autem alicui c. ergo quia conuertitur etiam particularis predicatiua inquit a c alicui b. a vero omni b inquit. quare fit tertia figura. Et si priuatiuus sit syllogismus similiter conuertitur enim particularis predicatiua. quare a quidem nulli b. c autem alicui b inquit

Idic phis docet reducere modos prime figure in tertiam dicens q non omnes syllogismi qui sunt in tertia figura resoluntur in primam quia quinte tertiae p conuersione pponis resolui non potest. s per impossibile tñ vt potest ptebit. Similiter autem omnes qui sunt in prima resoluntur in tertiam. s syllogismi particulares prime ambo resoluntur in tertiam. quia particularis affirmatiua et negatiua concluduntur in tertia figura. Et huius est exemplum. Infit a minor extremitas omni b. medio b autem mediu infit alicui minor extremo tunc concludit p tertium prime q aliqd c est a. cum ergo simpliciter in terminis conuertat minor ppositio que est particularis affirmatiua hec est quoddam c est b tunc e contra quoddam b est c. a vero omni b inerat in maiori ppositione ppter quod mutato medio per conuersione minoris fit tertia figura. Similiter est si fit quartus prime figure qui est syllogismus priuatiuus. quia etiam ille reducitur conuersione minoris ppositionis. que est particularis affirmatiua. c est enim talis quartus prime. Nullum b est a. quoddam b est c. ergo quoddam c non est a. et si conuertat particularis affirmatiua minor tunc erit syllogismus. Nullum b est a. quoddam b est c. ergo quoddam c non est a. p sextu tertiae.

Ex tñ autem syllogismorum qui sunt in postrema figura vnus tñ non resoluitur in primam quando non vniuersaliter priuatiua ponitur. alij autem omnes resoluntur. predicetur enim de omni c et a et b. ergo conuertetur c ad vtrumq particulariter. inquit ergo a. alicui b. quare erit prima figura. siquidem a omni c. c vero alicui b. Et si a quidem omni c. b autem alicui c. Similis ratio est. conuertitur enim b ad c. Si autem b omni c. a alicui c. primum terminum ponendum b. nam b omni c. c autem alicui a. quare b alicui a quoniam aut conuertit particularis. et a alicui b inquit

Idic dicit philosophus q omnes syllogismi tertiae figure possunt reduci in syllogismos prime figure excepto quinto tertiae figure qui per conuersionem ppositionis non resoluitur in primam. Cuius ratio est. quia minor ppositio est vniuersalis affirmatiua que non conuertitur nisi in particularem affirmatiuam et maior est particularis negatiua que conuertitur non potest. Alij autem omnes syllogismi tertiae figure reduci possunt ad primam. Et istud patet inductiue primo in primo modo tertiae qui est darapti qui constat ex duabus vniuersalibus affirmatiuis. sic enim predicetur de omni c medio. a maior extremitas. et b minor extremitas. hoc modo. Omne c est a. omne c est b. ergo quoddam b est a. conuersa igitur vniuersali affirmatiua per accidens in particularem. tunc c conuertitur ad vtrumq a et b particulariter. et sic a inquit alicui b. quia si conuertatur minor sequitur q. a inquit alicui b per tertium modum prime figure sic. Omne c est a. quoddam b est c. ergo quoddam b est a. et sic est prima figura. Simili modo est de quarto modo tertiae in primam qui etiam est affirmatiuus. et reducitur in tertium prime. Quartus enim tertiae constat ex vniuersali affirmatiua maiore. et particulari affirmatiua minore. que reducitur per conuersionem minoris simpliciter sic. Omne c est a. quoddam c est b. ergo quoddam b est a. conuersa minore simpliciter sic. quoddam b est c. est syllogismus in darij. et ita similis ratio est in primo et quarto. Similiter etiam est in tertio tertiae in quo maior est particularis affirmatiua. et minor vniuersalis affirmatiua. Et si dicatur q b minor extremitas inest omni c. in minori a autem maior extremitas alicui c inest in maiori. tunc fit resolutio conuertendo maiorem et per transpositionem ppositionum. et ideo oportet tunc q b primus terminus ponatur siue maior per transpositionem ppositionum. cum enim talibus conuersione et transpositione factis b inquit omni c. c autem alicui a inquit. et tunc sequitur in darij. q b inest alicui a. et quoniam conuertitur particularis affirmatiua. tunc etiam ex pueretur conclusio ita q b alicui a inquit et sic conuersione maioris et transpositione premissarum et conuersione conclusionis erit tertius modus prime figure

Et si priuatiuus sit syllogismus vniuersalibus terminis similiter sumendum. Infit enim b omni c. a autem nulli c. ergo c alicui b inquit. a autem nulli c. quare mediu erit c. Similiter autem et si priuatiua qui dem sit vniuersalis. particulariter autem predicatiua. nam a quidem nulli c. c autem alicui b inquit. Si autem particulariter sumatur priuatiua non erit resolutio. vt si b quidem omni c. a autem alicui non inest. Non uersa enim b c vtriusq ppositiones erunt particulares. Manifestum autem quoniam ad resolendum in se inuicem figuras. que ad minorem extremitatem est ppositio conuertenda in vtriusq figuris. hac enim conuersa transumptio fit

Hic docet reducere scdm modū tertie figure dicens
 Si priuatiu' sit syllogismus in tertia figura ita q' maior sit
 vltis negatiua & minor vltis affirmatiua sicut in se lapron
 eodē mō sumendū est quo ad reductionē in p̄mā. In sic
 em̄ b om̄i c in minore a aut̄ in sic nulli c in maiori tūc per
 cōuersionē minoris vltis affirmatiua alicui b in erit c. a at̄
 in maiori nulli in erit c. ppter qd̄ in tali syllo medium
 erit c. & fiet sic syllogismus nullus est a. qd̄ dā b est c. qd̄ dā
 b nō est a q' est quart' prime & sic scd̄s tertie reducitur in
 quartū p̄mē. Si aut̄ est in sexto tertie ferison q̄tum
 ad reductionē si vltis maior in syllo tertie figure sit p̄ua
 tiua & minor p̄icularis affirmatiua tūc fm̄ talē dispōem
 a quidē nulli c inest in maiori c aut̄ alicui b in erit con
 uersa. & p̄cludet q' q̄tū p̄mē qd̄ dā b nō est a. Si autē
 p̄iculariter sumat̄ priuatiua p̄pō maior & minor sit
 vltis affirmatiua sicut in tocardo nō erit illi' syllo reso
 lutio in p̄mā figurā p̄ uersionem alterius p̄pōnis. Et
 bui' est exemplū. si b quidē om̄i c inest in minore a at̄ ali
 cui c nō inest in maiore p̄pō tūc nō erit p̄ uersionē re
 ductio qz nō est ibi p̄positio que cōuertit possit nisi minor
 vltis affirmatiua q' est b c p̄positio que si cōuertat erit
 vtrqz p̄pōnes p̄iculares & ex ambab' p̄icularib' ni
 hil sequit̄ in aliq' figurā. sic ergo tertia in p̄mā & p̄ma
 reducitur in tertiā. Ex his igit' que dca sunt manifestum
 est q' ad resoluendū istas duas figuras ad se inuicē cō
 uertēda est minor p̄pō que est ad maiorem extremitatem
 Hac em̄ conuersa in vtracq' figura variabit̄ mediū & fi
 et transmutatio vnius figure in aliā

Forū aut̄ qui in media sunt figura alter
 quidē resoluit̄. alter vero nō resoluit̄ in ter
 tiam. Nā cū est vltis priuatiua resoluit̄. Si em̄
 a nulli b. alicui aut̄ c vtracq' silt' p̄uertunt̄ ad
 a. aut b quidē nulli a. c vō alicui. mediū g' a.
 Nū aut̄ a om̄i b. c aut̄ alicui nō inest. non sit
 resolutō. neutra em̄ p̄positio ex cōuersione
 vltis. Qui at̄ in tertia figura sit negatiua in
 mediā resoluunt̄. qm̄ fuerit vltis negatiua vt
 si a nulli b. b aut̄ alicui aut om̄i. Nā c a qd̄
 nulli b. aut sic alicui c in erit. Si aut̄ p̄ricula
 riter sit priuatiua nō resoluit̄. non em̄ suscipit
 cōuersionē p̄icularis negatiua. Manifestū g'
 qm̄ syllo nō resoluunt̄ in his figuris q' nō re
 soluant̄ in primā. & qm̄ in prima figura re
 ductis syllogismus isti syllo claudunt̄ p̄ impossibi
 le. Qm̄ g' o3 syllos reducere & qm̄ resoluunt̄
 in se inuicē figure manifestū ex p̄dcis

Hic p̄r docet reductionē scd̄e figure ad tertiā dicens
 q' eoz p̄iculariū syllogismus que sunt in scd̄a figura. alter
 quidē p̄ uersionē resoluit̄ in tertiā. scz tert' Alter vero
 scz quart' p̄ uersionē in tertiā figurā resolui nō p̄t. nā
 in tertō vbi maior est vltis negatiua. que p̄uertit p̄t resol
 uit̄ in tertiā p̄ vtriusqz p̄pōnis cōuersionē. si em̄ a mediū
 um nulli b inesse dicat̄ in maiori. & idēz a alicui c dicat̄
 inē in minori p̄uertit̄ vtracqz p̄pō & tūc in p̄uertēre maio
 ris b nulli a dicat̄ inesse. & dicat̄ inē alicui a. & tūc me
 diū est a sic. Nullū a est b aliq' a est c. & p3 q' est tertia
 figura. In quarto aut̄ scd̄e qui p̄stat ex vlti affirmatiua

maiori & p̄iculari negatiua minori. qm̄ in maiore p̄pōe
 a dē inesse om̄i b. & idē a alicui c. dē nō inē. tūc nō p̄t re
 solutio fieri qz ex p̄uersione sit q' neutra p̄pōnū est vltis
 qz vltis affirmatiua nō nisi p̄iculariter p̄uertit̄ ex amb
 bus at̄ p̄icularib' nō sit syllo. Scd̄era aut̄ syllo q' sunt in
 tertia figura resoluunt̄ in mediā q̄tū ad mōs negati
 uos eo q' scd̄a figura nō p̄cludit nisi negatiua. & idē scd̄s &
 sext' tertie reducunt̄ in scd̄am figurā b nō p̄mō & tert'
 et q̄t' qz illi affirmatiua hnt̄ p̄clones. Scd̄s aut̄ & sex
 tus in scd̄am reducunt̄ p̄ uersionē vtriusqz p̄pōis. qm̄
 ergo vltis p̄uatiua est maior. vt si dicat̄ q' a nulli c inest.
 et in minori q' b alicui c inē sicut in sexto tertie. aut si di
 cat̄ a nulli c inē in maiori. & b dicat̄ om̄i c inē in mio
 re sicut in scd̄o tertie. tūc ex p̄uersione vtriusqz p̄pōnis c
 nulli in erit a. q' est p̄uertēs maioris & sic idē c in erit
 alicui b ex p̄uersione minoris & facta est scd̄a figura i ter
 tio mō scd̄e figure. Si aut̄ p̄icularis p̄pō sit priuatiua
 et maior sicut est in q̄nto mō tertie nō p̄t resolui in se
 cundā p̄ uersionē p̄pōnis. eo q' p̄icularis negatiua nō
 cōuertit̄ in terminis. & si vltis affirmatiua que est minor cō
 uertatur ante p̄missē erit p̄iculares & ex talib' nō sit
 syllogismus. Et ex his manifestū est q' idē syllo scz q̄
 tus scd̄e & quint' tertie in his figuris media scz & t̄tia
 nō resoluunt̄ qui nec in p̄mā. ex scd̄a vel tertia sunt re
 soluti. Manifestū est etiā q' omnibus alijs syllogismus
 scd̄e & tertie. in p̄mam per cōuersionē p̄positiōnū re
 ductis q' isti duo soli reducunt̄ p̄ impossibile quia per
 cōuersionem p̄pōnū reduci nō possunt. Ex predictis
 igitur manifestū est q' om̄is figure resoluunt̄ ad se in
 uicem et qualiter hoc fit.

Circa textū expōitū sūt dubia

Primū est qd̄ est reduplicatiua p̄pō. Solo est illa
 in qua enūciatur p̄dicatū de subiecto cū reduplicatiua
 sine signo reduplicatiua. Et est reduplicatio duply que
 dā est rei fm̄ inherentiā alteri. rei ad ipam. & tal est no
 ta cause inherentiē. vt cū dē hō est aial in q̄tū bō. Alia est
 reduplicatio mōi inherēti vt sortēs scribit̄ in q̄tū potest
 de p̄mā reduplicatiua est hic p̄ncipaliter ad p̄positum.
 Et dēfinitur sic fm̄ Albertū. Est reiterata enūciatio me
 dij sup̄ extremū p̄pōnis tenētās causam inherentiē p̄e
 dicatū ad subiectū. vt om̄e aial est substantia in q̄tum aimat̄
 Et ad p̄positionē illo mō reduplicatiua q̄tuor reducū
 tur. primū est subiectū p̄ncipale & hoc in p̄dicta p̄positio
 ne est animal p̄mo loco positū. Scd̄o p̄dicatū p̄nci
 pale quod est hic substantia. Tertio nō reduplicatiua
 que est ibi in q̄tum. Quarto reduplicatū & b est ibi aial.

Secundum dubium est

Utrū reduplicatio p̄pōe accepta semp sit nota inherē
 tie p̄dicatū ad subiectum & sit addēdo p̄dicato. Et
 videtur q' non. quia in istis p̄positionibus. Ars imita
 tur naturam in q̄tum potest. Corpus in q̄tum mobile
 est subiectū naturalis philosophiē. & ens in q̄tum ens
 metaphisice reduplicatio ponitur ad subiectum. ita vt
 ipm̄ reduplicet. Secūdo sic. Nec est vera lac in q̄tum
 album est visibile & tamē reduplicatio additur subiecto
 Tertio Propositio reduplicatiua potest cōuerti. er
 go in cōuertente eius debet poni reduplicatio ad sub
 iectum. quia alias nō fieret p̄fecta mutatio. Et confir
 matur qz semp reduplicatio tenet causam inherētie

predicati ad subiectum sed fm Boetii semp querenda est causa in subiecto quare predicatu sibi inest ergo reduplicatio addeda est subiecto r no predicato r hoc patz etiaz quia in primo posterior dicit interfectu interire pp in perfectione ibi subiectu est causa quare predicatu sibi inest

Solutio pmi q sic qz in ppone reduplicatiua si sit vera predicatu inest subiecto fm natura ipius subiecti ergo tenotat cam p qua predicatu inest subiecto s semp in subiecto quereda est causa qre predicatu inest igit r istud intelligit re reduplicatioe ppne dicat q est ca vel nota causalitatis inherente predicati ad sbiectu. Q aut talis addi debz predicato pz qz illd qd dicit cam inherente predicati ad sbiectu referendu est ad predicatu sicut determinatio ei cu inherencia sit predicati r no subiecti s sic est re signo reduplicatiuo igit debet poni ad predicatu sicut signum yle ponitur ad subiectu tanq eius determinatio nullo min illud qd reduplicat est subiectu p quato ipm iteratu accipit aliquid ipius qd est causa inherente predicati ad subiectum Et ergo in textu dictum est si predicatum reduplicare tur ppositio talis nedum esset falsa sed etiam in intelligibilis non quidem ex eo quia intelligi siue apprehendi non potest sed assensue quia non possumus tali assensire tanq vero Exemplum est vt iusticia est bonum in qtu bonum est falsa quia sensus eius esset iusticia est omnne bonum id est nihil est bonuz nisi iusticia quia tenotaretur q predicatum fm se totu adquate inest subiecto r sic esset causa sui ipsius

Ad obiecta in oppositum.

Ad primum est dicendum q dictiones reduplicatiue possunt capi dupliciter vno modo specificatiue in qtu determinant r specificant ea quibus adduntur ad certum modum vel rationem considerandi r sic accipiuntur in dictis locutionibus. Alio modo capiuntur reduplicatiue in qtu important causalitatem r vniuersalitatem r sic nunq adduntur predicato tanq illi quod reduplicatur Ad secundum est dicendum q reduplicatio potest addi subiecto dupliciter vno modo tanq illi quod reduplicatur r sic est verum. Alio modo tanq re determinatio suo determinabili r sic est falsum saltez fm veram constructionem quia hoc modo addenda est predicato sicut cum dicitur homo est sensibilis in qtu animal hoc totum sensibile in qtu animal est predicatu precise Ad tertium est dicendum fm dominum Albertum q duplices sunt dispositiones quedam que sunt eius quod est subiectum r eius quod est predicatum id est sunt subiecti r predicati fm rem et non fm q sunt subiectum r predicatum sicut album nigrum magnuz paruum r tales dispositiones manent in transmutatione siue conuersione. Alii sunt que disponunt subiectu fm q est subiectum r predicatum fm q est predicatum et tales non manent cum subiecto r predicato nisi qdiu manent sbiectu r predicatum formaliter r ille dispositio nes non manent in conuersione r talis dispositio subiecti est signum vniuersale r illa non manet in conuersione siue secunda ppositione quia non manet subiectuz formaliter cuius exemplum est hec omnis homo est animal non conuertitur in hanc quoda aial e ois ho s in hanc quoddam animal est homo Similiter hec nullus asinus est homo non conuertitur in hanc homo est nullus asinus sed in hanc nullus homo est asinus Et

eodem modo est re reduplicatiue ergo in conuertente siue secunda propositione vbi predicatum refinit esse p dicitum reficit ipsa reduplicatio r ideo sic habet conuerti. Nullum malum est eligendum in qtu malum ergo nullum eligendum est malum. Vel sic nullum eligendum est malum in qtu eligendum ita qz semper si at reduplicatio subiecti ad predicatum aliter en erit ppositio falsa r nugatoria. Ad primam confirmationem est dicendum q licet in subiecto sit querenda causa inherente cum dicitio tenotans talem causalitatem debet addi predicato sicut determinatio suo determinabili no absolute sed in compatione ad sbiectu cui inheret r cui inherente reduplicatio tenot cas r ita reduplicatio si re terminia e qd reduplicat s illd ad qd fert reduplicatio cuiusmodi est predicatu. Sed forte diceret ista est reduplicatiua homo est animal in qtu homo r tamen causa non est querenda in subiecto qz alias homo esset causa animalis quod falsum est. Ad quod dicendum est licet homo non sit causa animalis absolute qtu ad in esse quia animal non inest homini per naturam animalis absolute Quia sic omne animal esset homo sed per naturam hominis quia sit determinatio generis ad speciem per differentiam sumptam a ppria forma speciei ce ideo dicit Porphyrius differentia est qd ad esse rei con ducit r eius quod est rei pars est.

Tertiu dubiu est. Quot ex

ponentes habz pp reduplicatiua Solo. Quartu or prima est preiacens predicati principalis re subiecto Secda semp est affirmatiua termin reduplicati re subiecto pncipali r in istis duab pmiis sp dz esse eade qtitas ppnu exponenti cu reduplicatiua exposita. Tertia e vltis affirmatiua si reduplicatiua sit affirmatiua vel vltis negatiua si reduplicatiua sit negatiua r est predicati pncipalis re termino reduplicato. Quarta est vna causalis inferens predicatum principale et ideo dicitur de aliquo quia terminus reduplicatus re eo dicitur r hoc si reduplicatiua sit affirmatiua. Si vero sit negatiua tunc quarta exponens erit vna causalis inferens p dicitum pncipale ideo re aliquo negari qz re ipso affirmatur terminus reduplicatus. Huius est exemplum vt ista reduplicatiua affirmatiua quedã sbstantia est r sensibilis in qtu aial rationale debz sic exponi. Que dã sbstantia est r sensibilis quedã sbstantia e animal ronale r omne animal ronale est r sensible r quia aliqd est aial ronale id est r sensible. Et ista negatiua ois ho in qtu aial ronale no est asinus dz sic exponi ois ho no e asinus ois ho est animal ronale r omne aial ronale no est asinus r qz aliqd est ronale id no est asinus. Et debet intelligi q iste sunt exponentes reduplicatiue quando sit reduplicatio rone cause s si fiat reduplicatio ratione concomitante id est gratia sequele et illationis tunc prime tres exponentes sunt tales quales in prioribus sed quarta non erit causalis sed conditionalis inferens predicatum principale dicitur de aliquo si re ipso dicatur terminus reduplicatus et si si reduplicatiua exposita fuerit affirmatiua. Aut si sit negatiua tunc est vna conditionalis inferens predicatu principale remoueri si re illo dicatur terminus reduplicatus vt ista est vera faciendo reduplicatiuem gratia concomitante. Omnis homo in qtu sensibilis est animal que debet sic exponi. Omnis homo est animal

Handwritten marginal notes on the left side of the page, including 'ad reduplicatiua', 'ad sbiectu', 'ad predicatu', and other annotations.

Tractatus

omnis homo est risibilis omne risibile est aial et si aliqd est risibile illd e aial. Et pariforme dicitur fieri in negatis

Quartum dubium est. An pdi

catu potest etiam reduplicari. So^o dupl^r potest fieri reduplicatio rone cae et rone comitatie. Si fiat rone cause tunc semp dicitur addi alicui alteri a pdicato qz pdicatu reduplicatu non potest te aliquo verificari si intelligat reduplicatio fieri rone cause qz ut in textu dicitur fuit si reduplicatio medij addat medio in minore. ppone reddid^r minor fia et intelligibil^r sicut p3 in exemplo iusticia est bonu in qtu bonu. Et ratio quia faciendo reduplicatdem ratione cause terminu reduplicat^r tenotat ee causa inheretie pdicati pncipal ad sbiectu iam idem non est sibi ipsi causa inheretie alicui. Si vero fiat reduplicatio rone comitatie tunc pdicatu bñ potest reduplicari ut ista e vera intelligedo reduplicatdem fieri rone comitatie iusticia est bonu in qtu bonu qd patz p exponetes sup^r positas. Si fuerit negatia in qua pdicatu reduplicat sp^r est falsa qualitercuqz fiat reduplicatio ut patz ex etia exponete que semp est vniuersalis negatiua pdicati pncipalis te termino reduplicato et sic in tertia exponente idem negatur te seipso et istud intelligitur te negatiua habente reduplicatdem negatiua. Sed dices ista e vera faciendo reduplicatdem rone cause. Omnia bono est animal in qtu animal et tamen ibi pdicatum reduplicat. Necedens probat pzo puma parte quia ista est vera omnis homo est animal in qtu animal substantia animala sensibilis ergo etiam puma erit vera. Osequentia tenet per locum a definitione ad definitum. Ad quod dicendum est q male arguitur per locum a definitione ad definitu qz ar ibi pnes aliquid qd potest differetia inter definitum et definitum quod est signum reduplicatium quia tale tenotat definitionem esse causam inheretie animalis in homine et hoc ponit differetiam inter definitionem animalis et ipm aial.

Quintum dubium est.

Quare phis docet hic syllogizare ex reduplicatiuis cum tamen hoc pertineat ad remonstratorem qz quo tales propositiones equipollent propositionibus per se. Solutio per se siue necessarium dicitur dupl^r. Uno modo ubi ipsa compositio est necessaria quia predicatum per se inheret subiecto et ex propositionibus talibus syllogizat remonstrator. Alio modo ubi exprimit mod^o necessitatis siue modus inherendi per se siue compositio sit necaria siue no et talibus syllogizat bñ posita

Sextum dubium est.

An reduplicatio medij potius debet addi maiori extremitati qz minori. Et videt qz no qz mediu est causa inheretie maioris extremitatis in minore qz minor extremitas se hz vt bñ maior extremitas vt passio medium vt causa cu ergo in sbiecto sit causa p quam ei couenit passio poterit etia accipi reduplicatio medij cu minore extremitate pot^r qz cu maiore. Solo Medium e ca maioris extremitatis sicut effectus et e in minore extremitate sicut in sbiecto s ca potest dupl^r p considerari s3 s3 bñ et fm rone cause. Si fm sbñam sic p^r p patur ad sbiectu in q est. Si fm rone cae sic p p^r respicit effectum qz ergo cu reduplicat medium ipm sumit fm rone cause

ideo p prius cogatur ad maiore extremitate que est vt effect^r et id pot^r reduplicatio medij additur maiori qz minori extremitati

Septimum dubium est

Utrum ne potest fieri syllogismus cu reduplicatde maioria extremitatis sicut fit cu reduplicatde medij vel minoris. Solo no qz aliqd terminatu p reduplicatdem dicitur eam inheretie pdicati cu sbiecto vt p3 in ex^rplis sup^r us positus qz ergo semp in p^rclusione pdicat^r maior extremitas te minor si maior extremitas reduplicat^r ibi rem ipa terminata p reduplicatdem diceret eam inheretie ipsius in minore extremitate et sic esset idem ca suspicius qd est incoueniens et hoc faciedo reduplicatdem ratione cause licet no faciedo ea ratione concomitantie iuxta distinctionem superius positam

Octauum dubium est. Quo

duntur syllogizari ex reduplicatiuis in pma scda et tertia figura. Solo Alteri In pma potest syllogizari cu vtra qz reduplicatde scz medij sup maioris extremitate et minoris extremitatis sup mediu sicut in textu osum est. In scda figura potest syllogizari cu reduplicatde minoris extremitatis s no cu reduplicatde medij. Sed sic ostendit qz si in scda figura fieret reduplicatio medij aut illa fieret ad me^o aut ad aliqd aliud te extre^r et p3 qz no ad mediu qz mediu est pdicatu et sic reduplicatio ad ipz posita faceret pdicatu teneri vtr^r et sic e^r fia fieret eniz illa reduplicatio. Nullu malu est eligendu in qtu eligendu. Aut poneret ad maiore extremitate q sbiect i maiori ipi medio et hoc etia e incoueniens sic arguedo. Nullu malu in qtu eligendu est eligendu hic em fecat oppositu ee ca opositi p^r tñ minoris extremitatis fieri reduplicatio in scda figura et pcludit sic. Nullu malu est eligendu ome bonu est eligendu in qtu bonu nullu bonuz est malu in qtu bonu. In tertia figura potest pcludi cum reduplicatde medij sic. Ome eligendu est bonu in qtu eligendu et ome eligendu est expedies vel studiosum q aliqd expedies est bonu in qtu eligendu. Et sicut b ois ho e aial in qtu ho ois ho e risibil^r q adda risibile est aial in qtu homo. Cu reduplicatde vo minoris no potest pcludi in tertia figura qz vel reduplicatio poneret ad maiore extremitate q pdicat in maiori ppone aut ad sbñ qd est mediu et vtr oqz mo erit pp^r fia sicut p3 in terminis sup^r inducitur hec em fia e. Ome eligendu est expedies multa enim sunt et eligenda et bona q no sunt expedientia. Et sicut si diceret ois ho in qtu risibil^r est risibil^r et ois ho in qtu animal est aial. Quidam tñ iuxta distictdem in qtu dubio posita admittit istas ppdes exponedo signu reduplicatiuis no rone cae sicut accipit Aristo s rone comitatie siue p^rie et tunc sensus est. Omnis ho in qtu aial est aial id e hec p^ria si ho est aial est necessaria est.

Nonu dubium est. Quo differet

reduplicatio et distributio. Solo Albi Sic qz reduplicatio e reiterata enunciatio sup extremu vt notet causa inheretie pdicati in sbco. Et q^o e p^rictas ichoas a pdicato et in sbñ pcedes et in ipso maiestas cas inheretie pdicati pp^r qd i syllo medij e reduplicari s ad pdicatu qd e mai^r extremu d3 poni sic ddo ho e aial in qtu ho. Distributio vo ichoat diuidedo a p^rib^r sbiecti et emiat sic dicitur i recepto qz pdicati et id sp^r i syllis hz addi sbco

potest fieri reduplicatio
pro causa

pro comitatie

reduplicatio
distributio

vnde reduplicatio ides de q hoc dicit fm q ipm bo em e aial fm q bo et no fm q aial qz als est de aial qd e flm

Decimum dubium est. Quare

cu prigit syllogizare negatiue cum rduplicatoe sicut affirmatiue no docet aristoteles modu sic syllogizadi Soluto. Albi aristoteles no docz omnes modu syllogizadi cu rduplicatoe. s. solu intedit docere quio in eb? emis syllogistice dispositis facienda est rduplicatoe. doc at satis p sylm affirmatiue rduplicatoe pty. et id nihil tagit h re syllo negatio. supius tu in octauo dubio scis fuit syls negatiu? rduplicatiu? *Secera h omnia de rduplicatis gra breuitat? diffus? hnt i pmetarijs tractat? expobituu*

Nota

Vndecimum dubium est

Quare in sylmo ex hypotesi ad rstrueduz vlc p pticula rencc est vti pccofessione. et ad rstrueduz vlc p pticulae no est nec vti pccofessione Solo. qz rstructio vni? ptis qtratiue rstruit forma totu? pposito tu vnus talis par/ticularis non ponit forma totius

Duodecimum dubium est

An syls ex hypotesi no rducit ad vna forma syllogistica qru ad pccolem vltim a sicut dicit lra Et videt q no qz omis argumentato rducibilis est in sylm. s. syls ex hypotesi vbi p pticulare pbat vlc. per cofessione respodentia est aliqd gen? argumentatois. ergo rducibilis est in vna forma sylmi Soluto sic vt in textu ceplari rductio ne ostensu fuit Ad obiecu in oppositu est ddm. p ois argumentato q infer ex vtute habitudis. p puz emioz rducibilis est in sylm. syls vero ex hypotesi no arguit ex vtute s. alluit necariu aliude vt ex cofessione ipi? rfpodentis. et id no est nec q in vna forma sylmi rducit. s. suffiat q rducel imediate in sylm hypoteticu

Tertium decimum dubium est

De ex qd poir. p ddm q istud argumetu no rducit in sylm. rrior est eade potestas. ergo est eade disciplina. Et videt h flm ee. qz si sic dicat qru cuqz no est vna potestas eoz no est vna disciplina. s. rrior no est vna potestas. g eoz no est vna disciplina. est syls vt videtur. et si dicat q mior est negatiue in pma figura. tuc sic. couertat maior fm pnam. qz emi st. couertibiles r dicat sic. qru cuqz est eade disciplina. eoz id est eade potestas. s. rrior non est eade potestas. ergo rrior no est eadem disciplina. hic est syls in scda figura Solutio. rrigit pden ex? duplr considerari. aut pesh abitudiez localem. vt pes silitudiez qua su poit rfpodens ee int discipliam inotarijs et potestare. r fm h no rducitur in vera forma syllogistica. s. arguit solu ex suppone rfpodentis pccofessione. Scdo pt istud ex? considerari in pparte ad aliquam ppoez vlem co/ allumedaz in qua habeat vtus eius qd est dici de omi mediate qua vtute fit ibi discurs? syllogistic? a pmissis in pccone. et hoc modo rducibile est in sylm

Quartum decimum dubium est. An

couient pbus dicit in textu q in sylmo ad impossibile non est necesse vti pccofessione. in alijs autem necesse est vti pccofessione Et videtur q non. qz in sylmo ad impossibile est necitas iferedi p locu a ptradictorie op pouis cu sic arguitur hypotesis ex qua seqe flm. est fla. g ex? o ppoita est vera. Et arguit a pticulari ad vlc p locu a pibus in qtritate. Et p locum a sili p hoc q flm est in

vno pticulari r in qlibz alio. ergo seqtur q in sylmo ex hypotesi his duob? modis dicto est necitas inferre. g no oz h vti magis alia pccofessione q in syllo ad impossibile Solo sic vt diffuse i textu fuit pbatuz Ad obiectum in opositum est dicendum q syls ad impossibile procedit a duobus principijs necessarijs et maifestis qz vnu est hoc si pns est impossibile. et anis est alcm hoc est si anis est impossibile opositu anis est necariuz. qz g ista duo pncipia stl necaria et maifesta ideo syls ad iposibile no idiget alia pccofessione et psuppo. s. qz alij sylmi ex hypotesi arguit p virtute h? moi pncipioz sicut est in vno pticulari et in qlibz alio. r sicut est in vno pticula/ r ita r in alio que no stl semp de se maifesta. ideo h? moi sylmi idiget pccofessione. q illud qd no est maifestuz de se habeatur ex respondentis pccofessione

Quintum decimum dubium est

Prope qd p. pus rduedo figuras ad inuicem no rduce/ bat pma figura in scda. nec etiaz scdam in etiam s. hic rducit pma in scda. et scdam in etiam Solo triplr rrigit figuras rducere ad se inuice sicut. Albertus inuit in comentarijs vno mo vt. pnciat rducta p illa figura in qua rducitur r sic rducitur scda et tertia figure in pma. aut etiam vna figura in alia vt illa in qua rducit sit mediu rducendi ad vltioze pfecto. r sic rducitur pticulares pme figure in vles scde. vt ipis mediatisibus rducatur in vles pme. Tertio mo rducit vna figura in alia vt appareat qlic eade coclusio pt cocludi in plu/ rib? figuris. r hoc mo intelligitur dem pbi in hoc loco

Triplr rrigit rducere ad se inuice

Sextum decimum dubium est

Quare no docet hic rductoem qrti modi scde et quinti tertie figure sicut docet rductoem alioz moy Solutio. qz tales modi no pnt rduci ostensue s. tm p iposibile. r no manet eadem coclusio in sylmo rduco r illo ad quez rducitur. sed in rductoem de qua h loqf manz vna et eadez pcclo in figura rduca r illa ad qua rducit

Septimum decimum dubium est

Propter qd pma figura et scda rducitur ad se inuice p couersione maioris. pma at figura et etia p rductoem maioris Solutio. qz pma figura coueit cu scda in maiori ppo. qz in vtraqz est maior vlis. sed cu etia puenit in maiore. qz in vtraqz necariu est maiorem ee affirmatiuz sed penes conuersionem eius ppositomis in qua conuenunt necessarium est fieri rductionem figurarum

Decimum octauum dubium est

Prope qd scda et etia figure rducitur ad se inuicem per couersione vtriusqz pponis cu tu no sit hoc nec qn pma figura et scda rducunt ad se inuicem nec etiam. quando pma figura et etia ad se inuicem rducuntur Solo qz medium in scda figura et tertia cotrario mo se habet in vtraqz ppo. qz in scda figura vtrobiqz pdicat. In etia do vtrobiqz sbicit et ideo ad hoc q vna illarum figuraz rducatur ad altera necesse est abas pmissas couerti

Differt autem in construendo opinari aut idem aut diuersum significare non esse hoc et esse non hoc. vt non esse album ei quod est album non esse. non enim idem significat. neqz enim eius quod est esse album. ea que est esse non album. sed non esse album

ratio aut huiusmodi hec est. Si enim se habet possibile est ambulare ad possibile non ambulare. et ei quod est album ad est non album. et scit bonus ad scit non bonum. nam scit non bonum vel est sciens bonum nihil differt. neque potest ambulare vel est potes ambulare. quare et opposita non potest ambulare et non est potes ambulare. Si igitur non est potes ambulare idem significat et est non ambulare potes ipsa simul erunt eadem. Potest ambulare et non ambulare et idem sciens boni et non boni est affirmatio aut et negatio non erunt opposite simul in eodem. Quemadmodum igitur non idem est non scire bonum et scire non bonum. neque esse non bonum et non esse bonum idem. nam proportionabili si alterum sit et alterum

Istud est quintum et ultimum capitulum huius tractatus in quo philosophus agit de reductione syllogorum et terminis infinitis. Et quia quidam dicebat quod tales termini essent vltiter convertibiles cum negatis. Et huiusmodi istud capitulum tres partes. In prima comparat affirmatiuam et predicato infinito ad negatiuam et predicato finito. In secunda dat differentem modum syllogisandi tales propositiones. In tertia ponit quasdam regulas propositionum. In prima parte ponit duas istarum propositionum. Secundo ostendit per se ipsam. In tertia autem ordinem. Quo ad primum dicit quod affirmatiua et predicato infinito et negatiua et predicato finito dicitur et in construendo in affirmatiua syllogismo et in destruendo in negatiua differt dicere vel opinari non est hoc et est non hoc. quarum prima est negatiua et secunda et predicato infinito et per istud clarius referendo hec duo ad idem. hoc est sicut si dicitur cam quod non esse albi idem significat ei quod est esse non album. Quia autem predicatio non idem significat per se tribus rationibus. Prima est quod ista propositionis hoc est album. negatio dicens est hoc non est album. et non ista hoc est non album. quod sic patet. Quia sicut se habet in modalibus possibile est ambulare et possibile est non ambulare. et scit bonum et scit non bonum. ita se habet iste est albus et est non albus. huiusmodi quod est possibile est ambulare negatio contradicens non est ista possibile est non ambulare neque huiusmodi scit bonum negatio est scit non bonum. quod tales propositiones sunt sicut esse vere. eo quod possibile est eundem ambulare et non ambulare. et eundem scire bonum. et scire non bonum. ergo a simili huiusmodi est album. negatio contradicens non erit est non album. huiusmodi ista non est album. proponendo negationem copule quod omnino proportionabili sunt in eadem pollentia et convertibilitatem hec est proportio quod si alter in sit alicui. quod etiam reliquum insit. et ita si idem centum tunc cuiusque in esset unum eidem in esset et reliquum

Neque esse non eque et non esse equale idem. Huiusmodi autem quod est non equale subiacet aliquid et hoc est inequale. illi vero nihil eo quod equale quidem vel inequale non omne est. equale autem omne

Hic ponit secundam rationem dicens quod non significat idem negatiua et predicato finito et affirmatiua et predicato infinito pariter. Quia affirmatiua et predicato infinito aliquid ponit vel potius relinquit. eo quod nulla negatio proprie aliquid ponit. huiusmodi negatiua et predicato finito nihil ponit siue relin-

quit. Nihil ponit quod cum dicitur est non eque ibi aliquid subiacet quod est inequale. quando saltem ad magnitudinem comparat. illi autem que est non est equale nihil subiacet siue ad magnitudinem comparet siue non. quia negatio negans nihil eorum relinquit quod posuit affirmatiua. Et hoc ideo quia non omne ens vel non ens equale est vel inequale quod quod non est quantum nec equale nec inequale est. Omne autem quod est vel non est aut equale est aut non equale. et quolibet ente vel non ente altere contradicentia est verum. et sicut inequale aliquid ponit. propter suationem sic terminus infinitus aliquid ponit quod in infinitum sit quod ponit.

Amplius est non album lignum et non est albus lignum non simul sunt. si enim lignum non album erat lignum. quod autem non est album. non necesse est esse lignum. quare manifestum quod non est eius quod est bonum. sed quod est non bonum negatio. Si ergo de omni vno vel affirmatiua vel negatiua vera. sed non est negatiua. palam quod affirmatiua aliquo modo erat affirmatiua aut omnis negatiua est. et huiusmodi. ergo ei quod que est est non bonum. ea que est non est non bonum

Hic ponit tertiam rationem ad idem quod est ista. Ad affirmatiuam et predicato infinito aliquid sequitur. quod non sequitur ad negatiua et predicato finito. igitur non sunt idem. Nihil ponit quod ad istam est lignum non album. sequitur igitur lignum. sed illa non sequitur ad istam. non est lignum album. quod negatio totum tollit est enim verum dicere et amplexa. quod non est lignum album. cum nec lignum sit nec album. huiusmodi et ea non est verum dicere quod sit lignum non album. Manifestum igitur est ex his tribus rationibus quod eius propositionis que dicitur est bonum. non est negatiua illa que dicitur est non bonum. si igitur omne ente vno vel non ente est affirmatiua vel negatiua vera. tunc per quod ista que dicitur est non bonum non est negatiua. palam enim quod affirmatiua erit aliquo modo est enim affirmatiua et predicato infinito que est quidam modus affirmatiua. Omnis autem affirmatiua est aliquid negatiua sequitur igitur huiusmodi est non bonum sit aliqua negatiua et illa est que dicitur non est non bonum. et ita per quod in terminis et propositis syllogismo non idem significat affirmatiua et predicato infinito et negatiua et predicato finito

Habet autem ordinem huiusmodi ad inuicem. sit esse quidam bonum in quo a non esse aut bonum in quo b esse aut non bonum in quo c. sub b non esse non bonum. in quo d sub a. o. igitur iterat aut a aut b. et nulli eidem et aut c. aut d. et nulli eidem

Hic ponit philosophus ostendit per se ipsam propositionum dictarum inter se. Et primo ponit instar figure quadrangularis quatuor propositiones. Prima est affirmatiua et predicato finito quod significat cum dicitur sit esse bonum in quo a id est prima sit ista est bonum. Secunda est negatiua et predicato finito quod significat cum dicitur non esse bonum sit in quo b. id est secunda sit ista non est bonum. Tertia est affirmatiua et predicato infinito quod significat cum dicitur esse aut non bonum. in quo c sub b. sumpti et positum positum sit in prima et eadem positum ne sicut species accipit sub genere. id est tertia sit ista est non bonum. Quarta est negatiua et predicato infinito quam significat cum dicitur non esse non bonum. in quo d sub a. est eadem positum sicut. et acceptum est sub a. id est sit quarta ista non

est nō bonū. Istā autē scā dispōne terminōz necariū est qd omī ei qd est vī nō est inerit aut a aut b r nulli eidem qz inter ea est p̄radictio simpl̄. r sicut omī eidē inē aut e aut d r nulli eidē sicut in e r d est p̄dicō de p̄dicato infini- nito qz b mō q̄ttuor ille p̄pōs p̄ q̄ttuor lrās s̄t scate.

Et cui necesse est b omī inē. Si em̄ vez est dicere qm̄ est nō albū. r qm̄ nō est albū. vez ipossibile ē eē albū. r eē nō albū. aut eē lignū albū. r eē lignū nō albū. qre si nō est affirmatio negatio inerit ei aut qd est b nō semp c. qd em̄ omīno nō est lignū. neqz lig- num erit non album

Hic p̄b̄s ostēdit qd eodem mō sicut se h̄nt p̄dicata in finita ad sbiecta. ita se habēt p̄dicata p̄uatiua ad finita sicut inēgle qd est p̄dicatū p̄uatiū se h̄z ad egle. r iniu- stum ad iustum. Et istud patet in terminis significando eos p̄ lrās vt p̄t̄ sit em̄ egle in quo est a nō egle qd est negatū in quo b. inēgle qd est p̄uatiū in quo c. nō inēgle in quo d. q̄ sunt iidem termī q̄ p̄t̄ fuerūt finitōz r infi- nitōz. Et iō qz istis sequuntur q̄ttuor p̄dones. Prima ad affirmatiuā de p̄dicato p̄uatiuo. sequit̄ negatiua de p̄ dicato finito siue positiuo. vt hoc est inēgle. ḡ nō est egle. Scda est qd ad negatiuā de p̄dicato finito nō sequit̄ af firmatiua de p̄dicato p̄uatiuo. vt nō sequit̄ hoc nō est egle. ḡ est nō egle. Tertia est qd ad affirmatiuā de p̄dicato positiuo sequit̄ negatiua de p̄dicato p̄uatiuo. vt est egle. ḡ nō est inēgle. Quarta ecōtra ad negatiuā de p̄dicato p̄uatiuo. non semp sequit̄ affirmatiua de p̄dicato finito. vt nō sequit̄ non est inēgle. ḡ est egle.

Ecōuerso autē cui inest a d omī aut em̄ c aut d. Qm̄ at nō p̄nt sicut nō albū r eē albū hoc inerit. nā de ea qd est albū vez ē dicere qm̄ nō est nō albū de d. aut nō oīno a. Nā de eo qd omīno nō est lignū nō verū a. dice re qm̄ est lignū albū. q̄red vez a. nō veruz qm̄ est lignū albū. Palaz at qm̄ r a. c nulli eidē isunt. s̄z r d. p̄t̄iget alicui eidē inesse

Hic p̄t̄ sedam p̄iam. dicens cuiusqz inē a. qd est sim plex affirmatio illi omī vlr̄ inest d. qd est negatio p̄di- cati infiniti. i. ad affirmatiuā de p̄dicato finito sequit̄ ne gatiua de p̄dicato infinito. qz oē qd ē albus nō est nō albū. Qz at istō sic sit p̄z. qz si te q̄libet alterz p̄dcorioz. est vez et c. r d sunt p̄dcoria. alterz illoz diceit te a. aut q̄ te ipso verificabilē a. aut d. r qz c nō verificat te a. eo qd aliqd nō p̄t̄ esse sicut albū r nō albū. sequit̄ qd d ierit qd est p̄dcoriū ad c. r istō p̄z plane in terminis significatis qz te eo qd est al bum vez est dicere qm̄ ipm̄ nō est nō albū. Ecōtra at nō sequit̄ a ad d. sp. qz te eo qd omīno nō est lignū nō ē vez dicere qd sit a qd est lignum album. p̄t̄ qd p̄t̄igat d. cē ve- ruz te aliq̄ te quo a nō est vez. qd em̄ oīno nō est lignū non est lignū nō album. r tñ non sequit̄ qd sit lignuz al bum. r sic p̄z qz ecōtra ad negatiuā de p̄dicato infinito non sequit̄ affirmatiua de p̄dicato finito vt nō sequit̄ b non est lignum non album ergo est lignū albū. Ex his etiam palā est qd a c q̄ sunt p̄dcoria id ē p̄ma r t̄ria nō p̄nt sicut stare q̄uis b r d p̄t̄igat q̄nqz eidē inē. eo qd neu- trū ē oppo^o ad aliū. b ei ē nega^o simpl̄ p̄dicati finiti. r d nega^o p̄dicati infiniti. r ille due negatōes nō s̄t oppoite

Similiter autē r se h̄nt r p̄uatiōes ad p̄ dicamēta hac positione. Sit em̄ equale in quo est a. nō equale in quo b. inēgle in quo c. non inēgle in quo d.

Hic p̄b̄s ostēdit qd eodem mō sicut se h̄nt p̄dicata in finita ad sbiecta. ita se habēt p̄dicata p̄uatiua ad finita sicut inēgle qd est p̄dicatū p̄uatiū se h̄z ad egle. r iniu- stum ad iustum. Et istud patet in terminis significando eos p̄ lrās vt p̄t̄ sit em̄ egle in quo est a. nō egle qd est negatū in quo b. inēgle qd est p̄uatiū in quo c. nō inēgle in quo d. q̄ sunt iidem termī q̄ p̄t̄ fuerūt finitōz r infi- nitōz. Et iō qz istis sequuntur q̄ttuor p̄dones. Prima ad affirmatiuā de p̄dicato p̄uatiuo. sequit̄ negatiua de p̄ dicato finito siue positiuo. vt hoc est inēgle. ḡ nō est egle. Scda est qd ad negatiuā de p̄dicato finito nō sequit̄ af firmatiua de p̄dicato p̄uatiuo. vt nō sequit̄ hoc nō est egle. ḡ est nō egle. Tertia est qd ad affirmatiuā de p̄dicato positiuo sequit̄ negatiua de p̄dicato p̄uatiuo. vt est egle. ḡ nō est inēgle. Quarta ecōtra ad negatiuā de p̄dicato p̄uatiuo. non semp sequit̄ affirmatiua de p̄dicato finito. vt nō sequit̄ non est inēgle. ḡ est egle.

In pluribus autē quorū his quidem in est idem alijs vero nō inest idem. negatio q̄ dem similiter vera erit. quoniam nō sunt al ba oīa. vel quoniam non album vnū quodqz. Quoniam autē est non album vnū quodqz. aut quoniam omnia omnia sūt nō alba. similiter autem r eius que est omne animal album non hoc quidem est. est non album. omne animal negatio. ambe em̄ false. s̄z nō est omne animal album.

Hic philosoph^o comparat istas p̄positiones de p̄dici- catis finitis et infinitis ad se inuicem in ordine ad sub- iectum eaz sumptum cū signo vniuersali. ostendens veritatem conclusionis superioris in principio polite s̄z qd non significant idem affirmatiua de infinito. r nega- tiua de p̄dicato finito. r hoc siue accipiant p̄dicata plu- raliter siue non. dicens in plurib^o talibus siue vniuer- sa- libus quozum his quidem inest sicut in affirmatiua. alijs at non inest sicut in negatiua. similis est differētia affirmationis r negationis de affirmatiuo de p̄dicato infinito. r negatiuo de p̄dicato finito. r negationis d̄ p̄dicato finito ad affirmationem de p̄dicato infini- to. ad negationem eiusdem de p̄dicato infinito. Quia negatiua de p̄dicato finito est vera siue sumat in plu- rali sic dicendo. non sunt omnia animalia alba. siue in singulari cum signo vniuersali sic. non omne. vel non vnū quodqz animal est album. ambe em̄ iste sunt vere in materia contingenti. sed ille de p̄dicato infinito in eadem materia sunt false. b̄ em̄ ambe false sunt. quoni- am vnū quodqz vel omne animal est non album. et similiter in plurali numero. quoniam omnia anima- lia sunt non alba. cum igitur p̄dicte p̄positiones differant in veritate r falsitate sequitur qd inter se diffe- rant. Similiter etiam est si vniuersaliter in singulari numero sumantur. quia eius p̄positionis que est omne animal est album. non est contradictorie opposita ea

Tractatus

que dicitur omne animal est non album. ante enim iste falsus sunt simul in contingenti materia. sed ista erit sua contradictoria non omne animal est album.

Quoniam autem palam quod aliud significat est non album et non est album et hec quidem affirmatio. illa vero negatio manifestum. quoniam non idem est modus demonstrandi utrunque. ut quoniam quicquid est animal non est album. aut quoniam contingit nullum animal esse album. et quoniam est verum dicere non album. idem enim est non album sed verum quidem dicere est non album siue non album idem modus affirmatiue enim ambe per primam figuram ostendunt. namque ei quod est similiter ponitur. namque ei quod est verum dicere album non hoc quidem verum est dicere non album negatio. sed non verum dicere album. Si autem verum est dicere quicquid est homo musicum esse aut non musicum esse. quicquid animal sumendum esse. musicum autem non musicum esse ostensum est. non esse autem musicum quicquid est homo negatiue monstrat secundum dictos modos tres.

Ista est secunda pars huius capituli in qua ostenditur quod affirmatiua de predicato infinito. et negatiua de predicato finito. non eodem modo syllogizantur dicentes ex quo palam est. quod aliud significat negatiua de predicato finito et affirmatiua de predicato infinito. sicut patet cum dicitur non album et non est album. quia una est affirmatio et alia negatio. manifestum est hoc quod hic intenditur scilicet quod non est idem modus demonstrandi siue ostendendi per syllogismum has duas quod una ostenditur per syllogismum negatiuum. alia per affirmatiuum. sicut in exemplo videri potest. quia non eodem modo ostenditur hoc. omne animal est non album. sicut ista omne animal non est album. quod prima est affirmatiua sicut ista omne animal est album. syllogizantur enim in primo modo prime figure. sed negatiua non. Et similiter si concluditur debet quod omnis homo est musicum vel non musicum sub distinctione. tunc in maiori proponitur sumendum est. quicquid est animal siue omne animal est musicum vel non musicum. et assumendo quod omnis homo est animal. statim ostensum est quod omnis homo est musicum vel non musicum. et sic patet quod omnem hominem esse musicum vel non musicum affirmatiue syllogizantur in primo modo prime figure. sed hec quicquid est homo non est musicum siue omnis homo non est musicum. sicut hec omnis homo non est non musicum negatiue monstrant quoniam sunt viles secundum decem modos viles concludentes vlem negatiua que sunt secundum eundem primum et secundum decem. prout igitur qualiter proponitur negatiue de finito predicato se habeat ad proponenda affirmatiua de infinito predicato. et qualiter debent concluduntur.

Similiter autem quoniam sic se habent a et b. ut simul quidem eidem non contingat. omni autem ex necessitate alter. et rursum et c et d similiter sequatur autem id quod est a. c et ei non conuertitur et id quod est b. sequitur d et non conuertitur et a quidem et d contingant eidem. b autem et c non contingant. Primum ergo quoniam

ei quod est b. sequitur d. hinc manifestum est quoniam enim eorum que sunt c. d. alter ex necessitate soli inest. cui autem b non contingit c. eo quod simul insunt infertur c. a. autem et b non contingunt eidem. Manifestum quoniam d sequitur ad b. Rursum ei quod est a. non conuertitur quod est c. omni autem vel c. vel d. inest contingit autem a et d eidem inesse. b autem et c non contingit eo quod consequitur a. ei quod est c. si hoc contingat accidit quidem impossibile. manifestum igitur quoniam neque b ei quod est d. conuertitur eo quod contingit sicut a d inesse.

In hac tertia parte per huius assignat quattuor regulas consequentiarum. Et primo ponit eas. secundo obicit contra eas. ubi (Accidit autem) duo ad primum ponit primam regulam que est ista. Sicut ad ans sequitur consequens et non e contra. ita ad oppositum consequentis sequitur oppositum antecedentis et non e contra. sicut declarat signado predicta ans et sequens oppositum proutis et oppositum antecedentis per litteras ut per a sequens. et per b oppositum consequentis. et per c antecedens. et per d oppositum antecedentis. Secunda regula est. quod ad oppositum antecedentis non sequitur oppositum proutis. Tertia est quod oppositum antecedentis in veritate cum proute. Quarta regula est quod oppositum proutis non potest stare cum ante. Ceterum per huius probat istas regulas et primo primam dicens. quod ad oppositum proutis sequitur oppositum antecedentis. vel oppositum proutis stabit cum ante in veritate. secundum e impossibile. ergo oppositum proutis infertur oppositum antecedentis. Minor probat. quod oppositum proutis repugnat prouti. et etiam repugnat anti. et per proutis oppositum proutis infertur oppositum antecedentis. et istud declarat per huius per litteras ut per a. et ut plam intelligat ponat exemplum in terminis significatiuis. ut sit homo ans. et al proutis tunc manifestum est quod sicut homo infertur animal in bona consequentia. ita oppositum animalis quod est non animal. infertur oppositum antecedentis quod est non homo. Secunda regula probat quod oppositum antecedentis stat cum proute. et ex opposito antecedentis non infertur necessario oppositum proutis. Ans. probat quod non sequitur hoc est non homo. ergo est non animal. quod aliter non homo et tamen non est non animal. Tertia regula probat sic quod oppositum proutis repugnat consequenti ut supra tactum fuit. ergo etiam repugnat antecedenti. ergo non potest stare cum eo. Quarta regula probat quia ex quo consequens non conuertitur cum antecedente ergo conuenit alicui cui non conuenit antecedens. ergo in illo saluabitur destructo antecedente et per consequens oppositum antecedentis stabit cum consequente. et non e contra. Et istud totum ad longum declarat per huius in littera in terminis non significatis.

Accidit autem aliquotiens in huiusmodi terminorum ordine falli eo quod opposita non sumantur recte. quorum necesse est omnino alterum inesse. ut si a et b non contingunt similiter eidem. necesse est autem inesse cui non inest alterum. alterum rursum c et d. Similiter autem cui c omni sequitur a accidit enim cui d et b inesse ex necessitate. quod falsum est. Sumat enim negatio eorum

que sunt. a. b. et ea in quibz. f. et rursum eorum que sunt. c. d. in quibz. g. necesse est. ergo omni inest. a. vel. f. aut enim affirmatōnem aut negatōnem. et rursum aut. c. aut. g. affirmatō em et negatio cuilibz. et cui. omni. a. positū est quare cui. f. omni. hoc qd est. g. rursum qm eoz. que sunt. f. b. omni. altez. et eoz. que sunt. g. d. similiter sequatur est autem. g. ei qd est. f. et. b. d. sequatur hoc em scimus. Si ergo a ei quod est. c. et ei quod est. d. sequit. b. hoc autem falsum. Contrario enim erat in his que sic habet cōsequentiā non em fortasse necessariū omni inesse. aut. a. aut. f. neqz. f. aut b. non em est negatio eius quod est. a. hec q est. f. nam boni non bonū negatio. non autē idem ex hoc quod est neqz. bonum neqz. nō bonuz. Similiter autem et in. c. d. nā negatōnes que sumpte sunt due sunt

Hic phis obicit ptra secūdā rēgulā pūs poitā quā statim soluit. dicens q nō nulloties accidit falli in istis pñ cjis. in eo q antecedētia nō debiter referūt ad psequētia ita q nō recte sumūt o pposita fm ptradōem. quoz cō tradictoriorz necē est altez inesse omi ei qd est. vel qd nō est. Et vt istud iuxta formā prius factā pateat. ponat q a. sit pñs et b. oppositū pñtis. sicut aial et nō aial. quozū necē est altez inesse. et itez. c. sit añs. et. d. o ppositū añtis tūc si ad. c. sequit. a. sicut ad añs pñs. tūc etiam cōtinget ad. d. sequi. b. qd est o ppositū pñtis. Et hoc ostendit supponendo q sit vna negatō pñtis et sui o ppositi. vt ipsi? a. et. b. et ponat q illa sit. f. et similē sit vna negatō añtis et o ppositi añtis. vt ipsi? c. et. d. et vocet. g. Quia ergo. b. et. f. cōtradictū. Et. c. et. g. ergo si ad. c. sequit. a. ad. f. seqd. g. et cōsequēter ad. f. sequit. a. ergo ad. d. seqtur. b. et per pñs ad o ppositū añtis seqtur o ppositū pñtis sicut istud facile ppatere in eminis significatiuis. Sed istam obsecōnem in itēm falso fūdamento soluit phis. dicens q o pposita ista non bene sumūtur. qz nō sunt ptradictoria. f. et. a. nec. f. et. b. em nō est negatō ipsi? a. neqz ē negatō ipsius. b. sed sū due negatōes diuerse. et. b. qz non sū ptradictoria. Id em qd est. f. nō est negatio ptradictorie o pposita ei qd est. a. qz si esset negatō eius ptradictoria esset idem cū eo qd est. b. cū vni? nō possūt esse due negatōnes contradictorie o pposite. Et plane patz in eminis significatiuis. qz boni negatō ptradictoria est nō bonum vt manifestum est cuilibz. sed ipsi? f. qd est iuxta intē rōnem antiquoz. ptradictorius pñtis et o ppositi pñtis est sicut nō est bonū et nō est nō bonū. et hec negatō nō est eadem illi que dicit nō bonum. Similiter autem et in. c. d. id est ante et o pposito antecedentis. dicendum est qz. c. et. d. negatō ptradictoria nō est. g. qz negatōes que sup/ te sunt vna in o pposito antecedentis. et altera in negatōe antecedētis et sui o ppositi sū due et non vna. et ideo si vna o pponitur añti ptradictorie sequitur qz alēa nō est pdic toria. et ita añtiq supponēt falsū et nō pcedit sophisma

Circa textū expositū sūt dubia

Primum est. An ad affirmatiaz re predicato infini/

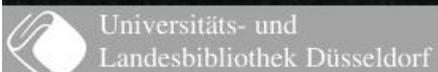
to sequit negatia re predicato finito sicut dicitur in tex/ tu Et videtur q nō qz nō sequitur in rbeno sunt nō pisces ergo in rbeno nō sū pisces qz añs est rez et pñs falsum Solutō sic vt in textu dictū fuit Ad obiec tum dicendum est. q nō arguitur a. ppōe re pdicato infi nito. s. a. ppōe re sbcto infinito. qz nō pisces est sbctū sicut ad lōgū cū alijs dictum est in secūdo pibermenias vbi hec materia tractatur. diffuse. et oculariter piz in figu ra quadrangulari in calcebus? libri posita

Secundum dubiū est. Vtz

vna negatō pte simul et semel infinitare duos terminos vt sbctū et sui adiectū. dicendo est nō album lignuz Et videtur q sic. Qz qd sufficit ad magis sufficere de bet ad minus. sed vna negatō sufficit ad intmēduz ppo sitōez pdicati cum sbcto qd magis est. ergo vna negatō sufficere reb et ad intmēduz ppones adiectiui cū sbctā riuo siue accētis cum sbcto Solutio nō. qz vna diuisio nō respōdet duab? ppo i bus. sed infinitatō est diuisio qualitatia a sbctātia que est in nomine. ergo nulla vna infinitatō respōdet duabus talib? ppoib? exūtib? in du ob? no mib?. Et si eadem negatō infinitas simul infini raret duos tmōs. tūc nō seqret est nō albū lignū. ergo est lignū. cui? tū ptrarū dicit phis in textu Ad obiec tū in o ppositū est dicēduz q triplex est ppo. vna est qli/ tatis cū sbctātia. et huic respōdet diuisio que est infiratō Alia est ppo accētis cū sbcto. siue adiecti cū sbctātio. et huic respōdet diuisio que est negatō iplicatōis. sicut em hec est affirmatia implicatōis homo alb? currit sub hoc sensu. homo qui est alb? currit. sic hec est negatia iplica/ tōnis. bō qui nō est alb? currit. Tertia est cōpō principa lis pdicati cū pncipali sbcto. et huic respōdet negatō fa/ tiēs ppones negatiaz. piz ergo q pñs sit vna diuisio ispō des pponi accētis cū sbcto. siue adiectiui cū sbctātio. nō tū infinitabit illos duos tmōs. sed negabit iplicatōis compositionem vt tactum fuit

Tertū dubiū est. Vtrum

eodem mō syllogizat ex tmis finitis et infinitis Et videt pmo q nō. Qz ppō re pdicato infinito nō affirāt aliqd re aliquo. nec negat aliqd re aliquo. ex quo p dica tum ei? nihil ponit. Sed omis ppō syllogistica affirāt aliqd re aliquo. vel negat aliqd re aliquo. sicut piz p re/ finitōez ppois syllogistice. igit rēl Secūdo sic Propō negatia re pdicato infinito sequit ad affirmatiuam de pdicato finito. ergo. ppō re pdicato finito ipugnat affir matie re pdicato infinito. eo q in omi pñā bona o pposi tū pñtis ipugnat añti. sed ppones ipugnātes nō sū eod mō syllogizabiles. ergo affirmatia qrum vna est re pdi cato finito. et alia re pdicato infinito nō sū eodem mō syllogizabiles Tertio ex puris negatis re inesse nihil sequit formalit. sed ex puris negatiuis re tmis infinitis seqtur formalit. p dō negatia. qz bene seqtur. null? nō bō est risibilis null? equ? est bō. ergo null? equus est risibil? Solutō sic vt in textu diffuse dictum fuit et pbatum Ad obiecta in o ppositū est dicēduz per ordinē. et pri mo ad pmiū. Quis pdicatū infinitū re vtrute sermonis nihil reale ponat. ipm tū est aliqd infinitū. et ideo ppō affirmās tale pdicatū affirmat aliqd re aliquo scz pdi/ catū re sbcto Ad secūduz est dicēduz. Qz nō oportet omes ppōes ipugnātes diuersimode syllogizari. s. solū

Tractatus

propositiones repugnantes penes diuersos modos e-
nunciandi qualiter repugnant. Propositiones diuerse q̄li-
tatis iste vero solum repugnant sicut propositiones de
contrarijs predicatis. Ad tertium est dicendum.
q̄ non sit eodem modo syllogismus ex terminis finitis
et infinitis. si terminus infinitus mutet in finitū et eodē
tra. sic autē est in syllogismo adducto

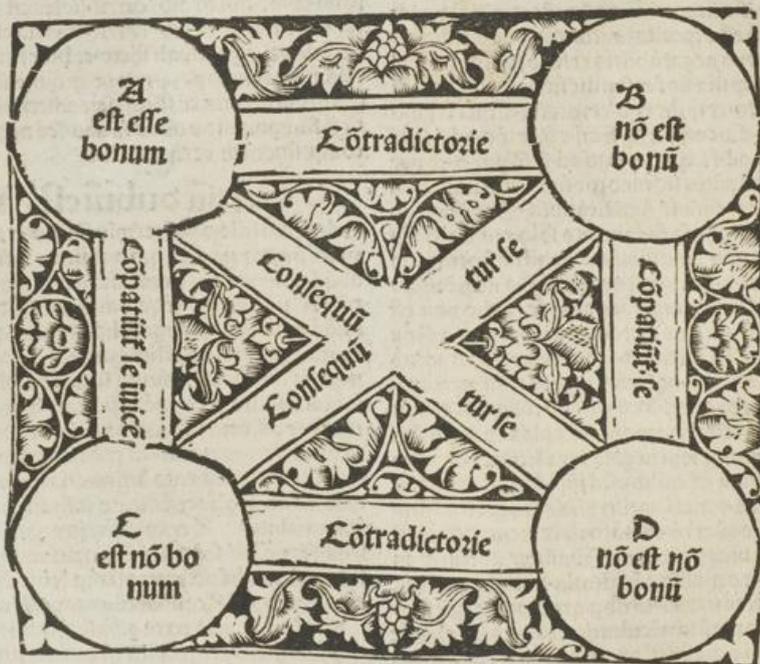
Quartum dubium est. An

copulatiue que copulat ex duobus copulatis contra-
dictorie oppositis. vt fortes currit. fortes non currit po-
test esse vna negatio. Solutio Alberti nō. nisi nega-
tio referatur ad copulationem. sicut si dicatur. fortes
currit fortes non currit. hec copulatiua est falsa. ergo ei⁹
contradictoria est vera. sicut hec non fortes currit et for-
tes non currit. cuius sensus est hec copulatiua est falsa

fortes currit fortes non currit. et tunc neutra pars co-
pulatione negatur per negationem prepositam. Si vero
negatio feratur ad copulata et non ad copulationem.
tunc cum vnius cōpositionis sit vna negatio. negatio
stabit in prima parte copulatiue et non feretur ad secu-
dam. et tunc sensus est fortes non currit. et fortes nō cur-
rit. et sic iterum negatio non est duarum simul et vtrius
q̄ sed alterius tñ. scilicet partis affirmatiue in copula-
tiua. An autem negationis potest esse negatio. et an due
negationes faciant vnam affirmationem disputatum
est diffuse circa regulas equipollentiarum in commen-
tarijs primi tractatus petri hispani

Affirmatiua & p̄dicato finito

Negatiua & p̄dicato finito

Affirmatiua & p̄dicato ifinito

Negatiua & p̄dicato ifinito